213 —— Orationes Philippicae. [Edited by Franciscus Mantu-rantius.] *78 leaves, Roman type, woodcut floriated initials and printer's mark.*

Venice: Joannes Tacuinus de Tridino, 1494

Folio, half vellum (two or three wormholes at the beginning and slight fox-marks).

Hain-Copinger *5139; Proctor 5430.

FREDERICK SPIEGELBERG

Rare Book Dept.

No Q.403.59

PURCHASED FROM THE INCOME OF THE

JOSIAH H. BENTON FUND

FN5-J. 10,8.37: 2M.

MARCI TVLII CICERONIS PHILIPPICAE FRANCISCI MANTVRANTII ENARRATIONES IN PHILIPPICAS.

Franciſcus Maturantius Peruſinus Ioanni Mariæ Aureolo Vicentino. S.D.

NOn eo mi Aureole conſilio noſtra hæc in oratoris optimi & cõſumatiſſimi orõnes: quas ille Philippicas appellauit: ut emitterentur: & in lucẽ prodirent: ſcripſimus commentaria. Quippe q publica lectione in chariſſima patria bonis diſcipulis & optime de nobis meritis hunc laborem impenderamus: minime ab initio rati fore: ut pene ſingula illi exciperent uerba: & quantum nos dicendo: tantum ſcribendo conſequerentur. Ad quam tñ rem ſuſcipiendam nos concitauit: Angelus Cantagalina familiaris & conciuis noſter: uere ad unguem factus homo: nec minus eloquẽtia: & humanioribus litteris: q̃ ciuilis & põtificii iuris quæ ſumma cum laude profitetur ſtudiis inſignis. Nã cũ per autũnales ferias in quibus ab iis q publice tradunt bonas artes fieri profitendi ſolet intermiſſio: in optimi & præſtantiſſimi Antiſtitis Fabritii Oddi Peruſini apoſtolici protonotarii utriuſq; noſtrum amãtiſſimi: forte ſuburbanum animi gratia nos recepiſſemus: tres aut ſummũ quattuor dies illic futuri: nec libroꝝ quicq̃ nobiſcũ attuliſſemus: teneri illico urbis deſiderio & noſtrã uiciſſim arguere ignauiam: cœpimus. Qui iocundum nobis quicq̃ uel paulũ intermiſſis ſuauiſſimis ſtudiis: fore uſq̃ arbitraremur. Verã nimirũ expti ſapientis Senecæ ſententiã: otium ſine litteris mortẽ eſſe & uiui hominis ſepulturã. Itaq; redire illo ipſo die in ciuitatẽ: quo profecti inde fueramus: inclinabat animus: niſi in Ciceronis philippicas incidiſſemus: Quas is quẽ dixi Fabritius minime ab humanitate alienus doctoꝝ certe omnium ſtudioſiſſimus ſuperioribus ſecũ menſibus illuc attulerat. Auide profecto legimus: uim ſimul & facundia eminentiſſimi oratoris: & beatiſſimi ingenii idẽtidẽ admirati. Cũq; aut occultior hiſtoria: aut dictio offerretur obſcurior: aut deprauata & inuerſa interdũ occurrerẽt uerba: ex quibus elici ſenſus aliquis haud facile poterat: Agere mecum Angelus cæpit pluribus: ut philippicas profeſſione proxima interpræetarer: & eloquentiæ ſtudioſos: ſed in primis fratris eius filios: & Vbaldinũ meum: q ad bonas artes inſtituerẽt: pro uirili mea iuuarem. Quod me facturũ: ſi modo meis id placeret auditoribus: qbus obſequendũ eſſet: recepi. Cũq; illi poſtea ſiue ſponte ſua: ſiue ab ipſo: quod magis arbitror Angelo cohortati philippicas quadam quaſi conſpiratione poſtulauiſſent: pnus ſuſcepi libens: ſuſceptum abſolui: ſatis me conſecutũ ratus: ſi noſtra hæc induſtria: quantulacunq; fuerat: eoꝝ eſflagitauerant & qb⁹ debebatur: id enim unum optaueram: ſatiſfactũ eſſet uoluntati: Sed tu Aureole optime q eſſe aliqd putare ſoles meas nugas: Latere has Maturantii tui nõ pateris diutius enarrationes. Verũ tanq̃ prodeſſe poſſint q̃ plurimis: & ad publicam latinæ linguæ aliqua ex parte conducant dignitatem tradere impreſſoribus feſtinas: age ſane: geratur tibi mos. Sed da operam quæſo: ut opus in lucem prodeat q̃ emendatiſſimum: Quod ſi modo animũ intenderis pro tua eruditione atq; ſolertia minime futurũ ambigo: Mihi quidem per aſſiduas occupationes meas corrigendis impræſſoꝝ erroribus: q plurimi ſolent eſſe: uacare non licet. Vtinãq; ſi qd in tali occurrerit æditione: quod lectorẽ offendat: tibi ſoli imputetur. Vnum latere uelim neminem multa me conſulto: quæ aliquam fortaſſe poſtulabant explicationem: prætermiſiſſe: nec cõſectari minima quæq; uoluiſſe. Sed illud affirmare profecto auſim: deprauatos locos ac mutilos cõplures emẽdaſſe: obſcuriores uero ſic patefeciſſe: ut uel curioſus lector deſiderare in his nihil poſſit: quod ſi laborem hunc noſtrum haud contẽni omnino intellexerimus: Plura a nobis in diuerſos auctores partim abſoluta iam: partim inchoata daturos impreſſoribus pollicemur cõmentaria. Vale.

10983
875.2

J. H. Benton
NOV 18 1937
A

FRANCISCI MATVRANTII PERVSINI VIRI ERVDITISSIMI ENARRATIONES.IN.M.T.CICERONIS PHILIPPICAS:

QVANTVM Demoſtheni conſumato apud Græcos oratori tribuerit Cicero:uel hinc manifeſte poteſt colligi:quod quas in.M.Antonium ſcripſit orationes:in quibus Demoſthenem immitari præcipuæ nititur:qui aliquot orationibus eſt in Philippum Macedonum regem Alexandri patrem inuectus:philippicas appellauit.Eas tamen ex ueteribus complures:& in primis.A.Gelius Antonianas nonnunquam ſuo nomine uocauerunt:& Demoſthenem quidem ad Brutum ſcribens:multa in dicendo perficere:ſe conari multa:poſſe illum:uelle ſe dicit.Exitii hæ orationes Ciceroni cauſa fuere:dicente etiam Satyro Poeta.

O fortunatam natam me co nſule Romam
Antoni gladios potuit contēnere:ſi ſic
Omnia dixiſſet:ridenda poemata malo:
Quam te conſpicuæ diuina philippica famæ
Volueris a prima quæ proxima.

Cum enim Triumuiratum inuaſiſſent Octauius:Antoniꝰ:Lepidus:& atrociſſimam illam proſcriptionis tabulam Syllæ proponerēt exemplo.ante omnes Ciceronem ad necem poſtulauit Antonius:Qui ea lege conceſſus eſt:ut.L.Cæſarem auunculum ſuum ipſe cōcederet.Habitæ ſunt hæ orationes a Cicerone partim in ſenatu:partim ad populum:poſt Iulium Cæſarem quattuor &.xx.uulneribus idibus Martiis confoſſum:Et hanc quidem primam kalendis Septembris Dolobella altero ex conſulibus audiente:magna libertate:admirantibus cunctis:nec minore dixit facundia Cuius argumentum huiuſmodi eſt.

Argumentum Primæ Philippicæ.

CAESARE Trucidato.M.Antonio & Dolobella Conſſ.& ſi primo collaudati a multitudine interfectores:eius tamen in conſtantiam & opes amicorum Cæſaris:ac fraudes ueriti Brutus & Caſſius:Capitolium occuparunt:Iccirco timens Antonius cōſulatus abiectis inſignibus & mutata ueſte delituit.Verum quando nemini illos nocere accepit:tutaq; eſſe omnia:prodiit e latebris:Senatus in Telluris æde habitus eſt:Multa pro concordia facta ſunt uerba:Cicero illico princeps in illo ordine apparuit:cum recuperata libertas uiderē eſſe:pacem inter amicos & interfectores Cæſaris:qui Capitolium occupauerant:ſuaſit:Diſcordiarū memoriam ſempiterna obliuione delendam cenſuit:Brutus & Caſſius lætis omnibus e capitolio uocati:nō prius tamen deſcendere:q̄ Antonius & Lepidus uterq; filium ſuum obſides pro illis in capitolium mitterent.Et.C.quidem Caſſium cœnæ die illo Antonius:Lepidus Brutum adhibuit.Poſtridie uero eius diei cum de obliuione diſcordiarum:de prouinciis diuidundis Antonius retuliſſet:ſummo ſtudio ei ſenatus aſſenſus eſt etiam ut Cæſaris acta rata manerent.Magnam tunc omnium iudicio laudem eſt Antonius conſecutus quod inteſtinum ſua prudentia ſubſtuliſſe bellum:& recto conſilio:ac ciuili animo uiſus fuiſſet:Sed mutata mox eius uoluntas eſt:resq; ad ſeruitutem rurſus:& cladem ſpectare cœpit.Quare offerenti legationem Dolobellæ:qui proconſul in Syriam proficiſcebatur aſſenſus eſt Cicero:& ſecutus quidē illum fuiſſet:niſi Panſa & Hircius deſignati Conſſ.& kalendis Ianuarii conſulatum inituri retinuiſſent:rogantes ne imitatores:ac diſcipulos ſuos deſereret:ope ac conſilio eius Antonium anno cōſulatus ſui penitus euerſuros pollicentes.Sed haud multo poſt Brutus & Caſſius concitatæ in ſe & ab amicis Cæſaris:& ab Antonio multitudinis furori & ueteranis quos timebant plurimum:ceſſere:Antium profecti:illicq; ſe continentes:neq; in urbem:quāq̄ licebat per Antonium redire uoluerunt.Quare cum omnibus:& ſibi præcipue ꝙ amicus interfectorum Cæſaris habebatur:formidoloſus eſſet Antonius:ægreq; illius ferret impotentiam:abeundum omnino Cicero ſtatuit:ea ſpe:eoq; conſilio:ut Athenas nauigaret:toto reliquo tempore Antonii conſulatus illic futurus:& tunc demum rediturus:cum Panſa & Hircius cōſulatum iniiſſent.Profectus itaq; eſt:& in Siciliam delatus:cum traiicere in Græciam uellet:uento ad Leucopetram:ꝓmontorium id Calabriæ eſt:relatus fuit:ubi reuertendi in urbem nouum cæpit conſilium:cum mutatam antonii uoluntatem intellexiſſet:& repudiatis malis ſuaſoribus ſeſe ad ſenatus auctoritatem totum contuliſſe:Sed reuerſus propere in urbem nihilo meliora offendit q̄ proficiſcens reliquerat:mo aperte:iam tyrannidem affectabat Antonius:armatos milites inter ſubſellia collocabat:quotiens in ſenatum ueniebat omniaq; uenalia habebat:cui magnam Ciceronis reditus attulit ſuſpitionem. Cumq; poſtridie eius diei quo rediit Cicero:ſenatus haberetur:& adeſſe recuſaret Cicero:uel quia feſſus e uia:uel quod indicio quodam paratas ſibi compariſſet inſidias:iturum ſe cum fabris:& Ciceronis domum demoliturum audiente ſenatu minatus eſt:miſitq; milites:qui aut illum ducerent:aut ſi uenire recuſaret:pignora ſaltem caperent.Id quidem ab illis factum eſt:ꝙ pro ſua dignitate tulit Cicero iniquiſſime:Veniensq; poſtridie in ſenatum cum profectionis ſuæ & reuerſionis:ne quis fortaſſe minaretur:cauſas explicuiſſet:de.M.Antonii iniuria queſtus eſt:De repu.uero ita libere & magno animo locutus:ut admirati ſint omnes uehementiſſime.Quicquid in repu.a kalendis Martiis ad eam diem:quæ erat kalendæ Septēbris acciderat:diſſeruit.Mutationem Antonii uoluntatis pluribus arguit.Quæ eius eſſet ſententia de tota repu.audacter:& de ſuo periculo nihil ueritus aperuit.Qua oratione irritatus Antonius inimicitias Ciceroni denunciauit.

Iste Liber ē g. de spaleto
orate pro aīa q. d. hieronimi de papalibus
qui legavit M. d. XXXVj.

Qua denunciatione tantum abeſt ut deterritus quicquam ſit:aut urbe ceſſerit ut multo etiam audacior q̄ prius factus:& illius:quãuis inſolentiſſimi & impotentiſſimi minas ultro pro utilitate reipu.irritare uiſus ſit. Poſtea.xiii.kalendas Octobris cum maxima armatorum caterua ueniſſet in ſenatum ſtipatus Antonius:& longa oratione:quam pluribus meditatus fuerat diebus:in Ciceronem eſſet inuectus:ideo non affuit Cicero:cum mirum in modum cuperet:ꝙ amici qui ad manifeſtũ cognoſcebant intentum proficiſci retinuere. Erant enim longe potentiora Antonii arma. Hinc ſummis uterq; uiribus ad opes augendas cõuerſus eſt:& Antonius quidem undiq; comparabat auxilia. Cicero. C. Octauium:qui poſtea Cæſar Auguſtus cognominatus eſt.ad quem propte Cæſaris auunculi eius nomen:& ꝙ hæres relictus erat:ueterani milites confluebant:ſibi adiũxit.neq; difficile id ſane fuit:cum & hæreditate & magna pecunia fraudatus:magniſq; ab Antonio contumeliis eſſet affectus. Huc accedebant aliæ cauſæ complures.& in primis paterna quædã amicitia. Hac re ita Ciceronis factio ſuperior facta eſt:ita Ciceronis auctoritate atq; opibus auctus:& ſublatus eſt Octauius:ut territus tandem Antonius urbem reliquerit:& patriæ hoſtis iudicatus a ſenatu ſit: In hac ergo Philippica:& quare ab urbe diſceſſerit:& quamobrem redierit prius docet:deinde de iniuria Antonii queritur:cuius carpit impotentiam:ſtudium ſuum:& operam omnem reipu.pollicens.

IN DELIBERATIVO uero cauſæ genere uerſari hæc oratio principaliter uidetur:cõtinet enim primum conſiliorum:quæ Cicero habuit & in proficiſcendo & in redeundo expoſitionem. Et quæ ſit eius de repu.ſententia ac uoluntas. Incidit quidem demonſtratiuum genus cum pluribus accuſatur Antonius Rhetorice autem priuſquam de repu.dicat:purgat obiecta:& quæ auditoribus poſſent ſuſpitionem facere:quo illis utatur æquioribus. Et eſt beniuolentiæ captatio. Fecit idem in oratione pro Milone.idem & Ilioneꝰ præſtat apud Virgilium in ea:quam ad Didonem habet.oratione:ſtatim enim poſt breuiſſimũ exordium purgat obſtantia.

PAtres conſcripti: Romulus centū elegit ſenatores: quorum collegiū ab ætate: quoniā ſenes eſſent: ſenatū appellauit. Patres uero uocati ſunt: uel ꝙ ii dūtaxat electi ſunt qui patres eſſent ꝙ illo tempore conueniente primū ad nouam urbem incolendam multitudine haud multis contingebat: uel a patrono quodā ex iis qui Euandrum ſecuti ſunt: qui imbecilliorꝝ olim curā geſſiſſet: plebiq; præſidio extitiſſet: uel qđ Plutarcho maxīe placet ꝙ primores ac potētes hūiliores paterno officio in ſuā fidē ac patrociniū ſuſcipe oporteret id qđ etiā Salu. ſeqt.

MARCI TVLII CICERONIS IN M. ANTONIVM ORATIONES QVAE DEMOSTHENIS IN REGEM PHILIPPVM MACEDONEM EXEMPLO PHILIPPICAE NVNCVPANTVR PRIMA.

ANtequam de republica patres Conſcripti dicam ea quæ dicēda hoc tempore arbitror: exponam uobis breuiter cōſilium & profectiōis: & reuerſionis meæ. Ego cum ſperarem aliquando ad ueſtrum conſilium auctoritatemq; R.P. eſſe reuocatam: manēdum mihi ſtatuebā quaſi ī uigilia q̄dam Cōſulari ac Senatoria. Nec uero uſquā diſcedebā nec a R.P. deiiciebam oculos ex eo die: quo in ædem Tulleris cōuocati ſumus. In quo templo quantum in me fuit ieci fundamenta pacis: Athenienſiūq; renouaui uetus exemplum: Græcum etiam uerbum uſurpaui: quod tum in ſedandis diſcordiis uſurpauerat ciuitas illa atq; omnem memoriam diſcordiarum obliuione ſempiterna delendam cenſui. Præclara tum oratio. M. Antonii egregiaq; uoluntas: pax deniq; per eum: & per liberos eius cum præſtantiſſimis ciuibus confirmata eſt. Atq; principiis his reliqua conſentiebant. Ad liberationes eas quas

Qui patres a curæ ſimilitudīe tradit appellatos: aſcriptis ide in eū ordinē plurib⁹: patres cōſcripti dicti ſunt: quod nomē & dignitatis plurimū & inuidiæ minimum præ ſe tulit: ut Plutarchus ait. Feſtus conſcriptos ſentit uocatos: q ex equeſtri ordine patribus aſcribebātur ut ſenatorum numerus expleret̄. Aliquando Cæſare occiſo. Quaſi ī uigilia: imago eſt: quam εικονα dicūt græci tanq̄ in loco aliquo & ſtatione: cuſtodiæ cauſa cōſtitut⁹. Vſq̄ aliquo: & in loco ſignificat: & ad locū. Terētius in eunucho: Occidi neq; uirgo eſt uſq̄. In ædem Telluris: ubi habitus ē ſenatus poſt Iulii necem: neq; enim haberi niſi ī ſacro loco ſenatus poterat: ex ritu & more romano. Fuit autē Telluris templū ad forum romanum & uiam ſacram: nō ꝑcul a Capitolio & palatio: ideo frequenter illic haberi ſenatus ſolebat. Cœlū aūt & Ops: quæ & Tellus: eſt ut Samothracum docebant initia: & Varro refert: magni erant dii & iidem apud ægyptios Serapis & Iſis dicti. Vet⁹ exemplum: hortatus ut nemo añ actarꝝ rerꝝ accuſaret̄: & ut oīs iniuriarꝝ memoria ſenatus conſulto & lege deleretur. Hiſtoria autem hoc habet: Bello Peloponeſiaco multis cenſentibus delendū eē athenienſium nomen: urbēq; incēdio conſumēdam: negātib⁹ Spartanis alterum ſe græciæ oculū eruturos: ſub conditione pax data eſt: ut demiſſa Pyreū uerſus muri brachia deiicerent: naueſq;: quæ reliquæ forent: traderēt. reſq; publica ex Lacedæmoniis triginta rectores acciperet: Quod factum eſt iniuncto regi Lacedæmoniorꝝ Lyſandro formandæ urbis negocio. Sed rectores illi tyrāni facti ſunt: qui oppreſſas ſeruitute tenebant athenas: ciues: q̄bus fortuna in bello pepcerat: partim expulerunt: partim interfecerunt: plurimorꝝ bona publicata inter ſe diuiſerunt. Thraſybulus Lyci filius Philē confugit munitiſſimū in Attica caſtellum: habuitq; ſecum nō plures triginta ex ſuis. Cōparata inde multitudine haud ſane magna. in Pyræū tranſiuit: Munichiāq; muniuit. Vnde bis tyranni q oppugnare adorti erant turpiter ſunt repulſi: protinuſq; in urbē armis: atq; īpedimentis amiſſis refugere: Critias in ſecundo prælio cecidit tyrānorꝝ dux. Pax facta Pauſaniæ lacedæmoniorꝝ regis interuentu: his conditionibus: ne q præter triginta tyrannos: & decē qui poſtea prætores creati: pari crudelitate erant uſi exilio afficerentur: Eleuſinam ii in exiliū migrarunt: Interiectis diebus cū bellum intulliſſet athenienſib⁹ cuncti ſunt trucidati. Thraſybulus inſignē libertatis uictoriā clariorē aliquāto moderatiōis laude fecit: legem tulit ne qs ante actarꝝ rerū accuſaret̄: ne ue mulctaret̄: omneſq; in hāc legem quæ nullā præteritarum iniuriarum mentionē fieri permittebat: iurare coegit. Quo pacto labentē ciuitatis ſtatū in priſtinū hītum reuocauit. Lex uero illa uocata eſt obliuionis iniuriarum quā athenięſes αμνηστιαν dicūt. Multi auctores Valerius libro quarto. titulo de moderatione. Probus Aemilius in uita Thraſybuli. Trogus libro quinto græcum uerbū αμνηστια hoc eſt obliuio iniuriarum. Liberos eius: Brutus & Caſſius cū multa pro cōcordia in æde Telluris uerba feciſſet Antonius: uiluſq; eſſet recto conſilio ac ciuili animo uti eūq; oēs col-

laudaſſent:e Capitolio:quod occupauerant principũ ſuaſu in forum deſcendere:miſſis prius ab' Antonio & Le pido liberis:qui obſides pro illis eẽnt.Cnnq; unũ dũtaxat filiũ miſerit Antonius: liberos dicit. nam quod.A.Gelius quoq; docet liberi multitudinis numero ẽt uno ſignificat & tam fœminã q̃ marẽ. quod a Lepido quoq; factũ eſt:uni tribuit Antonio. Domi:de actis & cõmentariis Cæſaris. Hunc or.ſenatorium. Res optimas:de quibus ſenatores deliberarẽt. Cõmentariis Cæſaris:ſunt cõmentaria libri:in quibus nudæ res ſignantur:& quædam initia dumtaxat.Seneca in declamationibus. Sine commentario

habebat domi.de.R.P. Principes ciuitatis adhibebat: ad hũc ordinem res optimas deferebat:Summa cum dignitate & cõſtantia reſpondebat:ad ea quæ quæſita erant. Nihil tum niſi quod erat notam omnibus:in.C.Cæſaris commentariis reperiebatur.num qui exules reſtituti? Vnum aiebat:præterea neminem.Num immunitates datæ? nullæ reſpondebat. Aſſentiri etiam nos.Ser.Sulpitio clariſſimo uiro uoluit:ne qua tabula poſt Idus Martias ullius decreti Cæſaris aut beneficii figeretur.Multa prætereo:eaq; præclara:ad ſingularem.n.M.Antonii factum feſtinat oratio.Dictaturam quæ uim iam regiæ poteſtatis obſederat:funditus ex Re.pu.ſubſtulit:de qua ne ſententias quidem diximus:ſcriptum.S.C.quod fieri uellet:attulit.Q uo recitato auctoritatem eius ſũmo ſtudio ſecuti ſumus eiq; ampliſſimis uerbis per. S.C.gratias egimus. Lux quædã uidebatur oblata:nõ modo regno quod pertuleramus:ſed etiã regni timore ſublato:magnumq; pignus ab eo Rei.P.datum:ſe liberam ciuitatem eſſe uelle:Cum dictatoris nomẽ quod ſæpe iuſtum fuiſſet:propter perpetuæ dictaturæ recẽtem memoriam funditus ex.R.P.ſubſtuliſſet liberatus cædis periculo paucis poſt diebus ſenatus uncus impactuſ eſt fugitiuo illi qui

nunquam dixit:nec commentario: contentus erat in quo nudæ res ponuntur.Cicero in Bruto. Non eſt oratio ſed capita rerum & orationis commentarium. Dicit̃ commentarium & commentarius.A. Gelius.eſt adeo probi grammatici commentarius ſatis curioſæ factus. Num qui ii ac ſi diceret nulli .plures enim poſtea ſunt reſtituti. multi electi in cæſaris commentariis minime notati: & ut elicerentur deſcripti. Vnũ:reſtitutum eẽ ex cæſaris cũmentariis. Nũ ĩmunitates datæ:ſic ex Antonio q̃rebatur a quopiã. Seruio Sul.iuris prudentiſſimo & eloquentiſſimo. Decreti:quo aliq̃d alicui adimeret. Beneficii. quo aliquid alicui conferret:Vel decreti in repu. beneficii in priuata. Quæ uim iã: nã Sylla prius:inde Cæſar perpetuam ſibi dictaturam aſſumpſerunt. Obſederat:non potuit aptiore uti uerbo: hoc eſt occupauerat. Regno:cuius nomen & inimicum libertati: & romanis ĩuiſum: nam re uera rex fuerat Cæſar:& regia uſus poteſtate:& ſi dictatoris tenuerat nomen. Fuiſſet.Non niſi in magno reipubli.diſcrimine creari dictator conſueuit:ſtatim re perfecta ob quam creatus fuerat dictatura ſe abdicabat:neque ultra ſex menſes retinere illam fas erat.Summa ei fuit poteſtas:a qua nulla erat prouocatio ad alium magiſtratum in caput ciuis romani animaduertebat:omniſque reſpublica penes illam erat ꝙ futuros dictaret magiſtratus appellatum eſſe dictatorem Varro ait.Alii ꝙ eius dicto audientes eſſent omnes. Sæpe dictatura utiliſſima reipublice extitit:cum alicuius uiri conſilio & opera .metus diſcuſſus eſt ſedato bello:hoſteſque repræſſi.L.Q uintius Cincinnatus:quem trepida ante boues dictaturam induit uxor. Bello Sabino & Volico obſeſſo ad Algidum Minutio Conſ.uictis hoſtibus ſextodecimo die:poſtquã ĩ acceperat dictaturam depoſuit:ad agriculturam reuerſus.Iterum uiginti annis poſtea dictator creatus difficillimo:& periculoſiſſimo reipublice tempore:Spu.Melio oppreſſo qui regnũ affectabat dictatura ſubito abiit.Idem & Camillus bello gallico:idem & alii complures uariis temporibus belliſque & periculis diuerſis præſtitere:ſemper utilis reipublice dictatura fuit:antequam.L.Sylla:& Iulius Cæſar ſub dictatoris nomine tyrannidem arriperent & honeſtum prius nomen impotentia & diuturnitate corrumperent. Regno:regia ptãte:qua per oĩa uſus eſt Cæſar. Regni timore:ſublata penitus dictatura. Vncus impact⁹ nã uncus tract⁹ eſt:& in Gemonias abiectus: qui puniendi damnatos romãis mos fuit.Ouidius in Ibin. Perque uias urbis populo plaudente traheris.Infixuſque tuis dentibus uncus erit.Tranquillus.Nemo punitorum non in Gemonias abiectus:uncoq; tractus in Tiberio.Erãt ãt ſcalæ Gemoniæ ad rupẽ Tarpeiã unde damnati in Tiberim deiiciebatur:ſic a Gemonio quodam dictæ:qui primus eſt deiectus. Per hunc autem:quẽ fugitiuum uocat.C.Amatium ſignificat.qui humillimæ ſortis homo:ut ait Liuius prioris Marii filium ſe falſo prædicabat.Cunque ob hanc ſimulationem.C.Cæſaris putaretur affinis:nam.C.Marius Iuliam habuit uxorem Iulii Cæſaris amitam:& eius interitum ferret permoleſte plebem ad res nouas mollendas ſollicitabat:& ſenatui cædem minabatur.Aram uero ante rogum Cæſaris in foro cõſtituerat:collectaq; audaciorum manu iis qui effugerant in Capitoliũ tremendum ſe præſtiterat: quorum non

C. Marii nomē inuaſerat: atq; hæc omnia cōmuniter cum collega: alia porro propria Dollobellæ: quæ niſi Collega abſuiſſet: credo eis fuiſſe futura cōmunia. Nā cum ſerperet in urbe infinitū malum: idq; manarēt in dies latius: iidem buſtum in foro facerent: qui illam inſepultam ſepulturam effecerāt: & quotidie magis magiſq; perditi homines cum ſui ſimilibus ſeruis tectis ac templis urbis minarentur: talis animaduerſio fuit Dolobellæ: cum in audaces ſceleratoſq; ſeruos: tum in impuros & nefarios liberos: taliſq; euerſio illius execratæ columnæ: ut mirum mihi uideat̄ tā ualde reliquū tp̄s ab illo uno die diſſenſiſſe. Ecce. n. kal. Iunii q̄bus ut adeſſemus edixerat: mutata oīa: nihil p̄ Senatū: multa & magna p̄ ip̄m & abſēte populo & inuito

nulli in prouincias quas ſortiti erant uiuo Cæſare abierunt. D. Brutus in ciſalpinam Galliam: Trebonius in Aſiam: quæ circa Ioniam eſt: Tullius Cimber in Bithiniam: Craſſius & M. Brutus quibus ſenatus plurimum fauebat: ſortiri & ipſi ſequentis anni prouincias: Syriam Caſſius. Macedoniam Brutus: Cum urbani prætores adhuc eſſent: neceſſitate adeſſe in urbe cogitabant̄. lege prohibuerūt: ne cui intra. xx. annum prouinciæ: adminiſtratio conferri poſſet. Exortus eſt rumor Amatium ipſum cum his agitare conſilia: & antonio una inſidiari: quare motus antonius in eos prius inuectus Amatium cæpit & perdidit nullo iudicio exhibito audacter admodum. q̄d opus ut arduū iniquumq; ſenatus admiratus eſt: h̄itaq; utilitatis ratione diſſimulāter tulit: intelligēs abſq; huiuſmodi audacia q̄ ad Brutum pertinebant: & Caſſium in tuto collocari non potuiſſe. Sed & milites & populus Amatii deſiderio: ob quem re uera Antoni⁹ populo acceptus fuerat: dolore nimio affecti ut qui ab Antonio ſpernerent̄: forū clamorib⁹ oppleuere: probra in Antoninm iacientes: magiſtratus quoq; adhortantes: ut Amatii loco aram quā dixi frequentarent: & cæſari ī ea ſacra facerent: ſed ab Antonii militibus foro ſunt pulſi. Et iccirco longe maiori affecti indignatione uociferabant̄ Aliq ex cæſaris amicis Imagines ei⁹ p̄ferebāt & in ignē mittebant: quoad miſſis ab Antonio militib⁹: reſiſtētiū alii occiſi: alii capti ſunt ſui q̄dā cruci affixi liberi nōnulli ex alto quodā loco precipites dati: quo pacto ſedati tumultus ſed odiū ingēs ex magna p̄p̄li beniuolētia in antoni cōflatum. hæc fere Appianus. Communiter cum collega: ab Antonio facta pariter cum collega Dolobella. Cum ſerperet: poſt trucidatum amatium. Iidemq; buſtum: qui amatium erant ſecuti. hoc propter cæſaris imagines dicit in foro concrematas. Qui illam ſepulturam & cetera. nā quotidie aliquam cæſaris cremabant imaginem tanquam crematus iam non eſſet. Quotidie: poſt crematū cæſar. Talis aīaduerſio: Appianus Antonio tribuit: quæ Cicero Dolobellæ: Sunt alia quæ Dolobella fecit ſine collega: quæ communia inquit fuiſſent cum Antonio niſi abfuiſſet Antonius Dolobella iis q in Cæſarem coniuraſſent ignoſcendum eſſe prædicauit: & dolore ſe q ipſe quoq; manu a cæſaris cæde quando uoluntate minime abfuiſſet. Dolobellæ tunc maxime omnes confidebant: quem quia iuuenis & conſ. aduerſaturum Antonii conatibus exiſtimabant: deſcendere e Capitolio Brutus & Caſſius: & in media conſiſtentes multitudine nihil timidum locuti ſunt: populum uero adhortati: ut ſuos imitari maiores uellet: Qui reges non ui ut Cæſar: ſed lenitate & legibus imperantes: paſſi tamen non fuerant. Hæc & plura cum dixiſſent confeſtim in capitolium. non ſatis fidentes rebus præſentibus ſe recepere. Antonius uero: & Lepidus ſimulata cum interfectoribus concordia: & pacem pollicentes. ſed ulciſci Cæſarem uehementer cupientes: effecerunt ut cæſaris teſtamentum. L. Piſone ſocero eiuſdem poſtulante aperiret̄: apertum recitatumq; eſt in Antonii domo. Funus inuitis pluribus ex ſenatorib⁹: & in primis Caſſio: & ſi Brutus non abnuebat: indictum eſt: Rogus in campo Martio extructus iuxta Iuliæ tumulum. pro roſtris aurata ædes: ac ſimulachrum templi Veneris genetricis collocata: intraq; lectus eburneus auroq; ac purpura ſtratus: ad caput tropheum cum ueſte in qua fuerat occiſus. Pronunciauit Antonius per præconem ſenatuſconſultum: quo omnia ſimul ei diuina atq; humana decreuit. Concrematum cadauer ē in foro ante curiam congerente turba arida uirgulta cum ſubſelliis & tribunalib⁹: Nam rogus in campo Martio extructus fuerat: & cum uariæ eſſent ſententiæ ubi cremandus Cæſar eſſet repente duo quidā gladiis ſuccincti: ac bina iacula geſtantes. ardentibus cæreis ſuccenderunt. laudatione quam habuit ſic plebem accēdit Antonius: ut confeſtim a funere ad domum Bruti & Caſſii tetenderit: ægreq; repulſa fuerit. Tunc mirifica apparuit Dolobellæ opera in reprimenda p̄ditorum audacia. Illius execratæ colūnæ: quā ſolidā prope. xx. pedum lapidis Numidici illi iidē Amatii ſectatores: & plebs in foro erexere: ſcripſereq; parenti patriæ: apud quā longo t̄pe ſacrificare: uota ſuſcipere: controuerſias quaſdā: interpoſito p̄ Cæſarē iureiurando diſtrahere p̄ſeuerare: ut ait Tranqllus. Ab illo uno die: quo ſcelerati repræſſi: & colūna a Dolobella euerſam. Ecce. n. Ciceronis eſt in rebus improuiſis hac particula uti: ut in Verrē. Ecce aūt repente ebrio Diomede: eſurientibus cunctis Quod cū cura Virgili⁹ & legit & tranſtulit. ut ait Aſconius: Ecce aūt gemini a Tenedo: Et ecce manus iuuenē interea poſt terga reuinctū. Edixerat: Antonius: & p̄prio uſus ē uerbo: magr̄atū. n. edicere ē: hoc ē iubere: unde edicta cōſulū: ac prætoꝝ. Per ip̄m Antoniū.

Conſules deſignati Hirtius & panſa kalendis Ianuarii proximis conſulatum inituri. Patriæ libera
tores: qui abierant in prouincias: ut dictum eſt. Cuius a ſeruicibus: efflictio eſt: nam rei inanimatæ dat
quod eſt animatæ ceruices ſcilicet urbi. Et in contionibus: conuentu populi & multitudine in loco pu
blico. In ſermone in loco priuato: & inter amicos. Veterani. Cæſaris milites qui eum in bellis ſe
cuti fuerant: & tunc partim in Macedonia: partim ad Brunduſium erant. Cauerat: proſpexerat eorum
laborib⁹ premiis conſulens: & aſſignatis agris. Quas habebant: poſſidebant aſſignatas a Cæſare & ſe
natu. Lucitabãtur: ab Anto
nio & Lepido ad bona interfe
ctorum diripiẽda. Audire
mallem: nam quod ipſe ait Ci
cero in epiſtolis: Lentius ĩ ani
mum deſcendunt quæ audiun
tur. quã quæ uidentur: minuſq;
commouent. Ius legationis
liberum: oblatum a Dolobel
la: qui ĩ Syriam proficiſcebat.
Liberũ. poteram.n. pro meo
arbitrio legatus proficiſci: uel
non. Senatus cogendi: tunc
enim non cogebatur: nã ꝓ ſua
libidine cuncta gerebãt Anto
nius: fore uero ſperabat Cice
ro. ut Conſſ. Hirtio & Panſa:
& ipſe aliquid in ſenatu aucto
ritatis haberet & Senatus per
conſules cogeretur: cum prius
domi Antonii abſente ſenatu
& populo etiam inuito omnia
agerentur. Non ſine cauſa:
timebat enim inſidias & Cæ
ſaris ueteranos. qui ad Brũdu
ſium ciuitatem Iapygiæ in Ca
labria erant: quam Cretenſes
habitaſſe memoriæ proditũ
eſt: Qui e Gnoſſo cum The
ſeo diſceſſerũt Portus brũdu
ſinus cõmodiſſimus eſt: multi
ore uno ĩcludunt: qui nulla flu

Conſules deſignati ſe audere negabãt in Senatũ uenire: patriæ
liberatores urbe carebant: ea cuius a ceruicibus iugum ſeruile
deiecerant: quos tamẽ ipſi Conſules & in cõtionibus: & in ſer
mone laudabãt. Veterani qui appellabantur: quibus hic ordo
diligentiſſime cauerat: non ad conſeruationẽ earum reꝝ quas
habebant: ſed ad ſpem nouaꝝ prædarum incitabantur. Quæ
cũ audire mallẽ: quam uidere: haberemq; ius legatiõis liberũ:
ea mente diſceſſi: ut adeſſem kal. Ian. quod initiũ Senatus co
gendi fore uidebatur. Expoſui. P. C. profectionis conſilium.
Nunc reuerſiõis quæ plus admirationis habet: breuiter expo
nam. Cum Brunduſium iterq; illud quod tritum in Græciam
eſt: non ſine cauſa uitauiſſem: kal. Sextilibus ueni Syracuſas:
ꝙ ab urbe ea trãſmiſſio in Græciam laudabat. Quæ tamẽ mi
hi urbs cõiunctiſſima plus una me nocte cupiẽs retinere: non
potuit. Verit⁹ ſum ne meus repẽtinus ad meos neceſſarios ad
uentus ſuſpitiõis aliqd afferret: ſi eſſem cõmoratus. Cum autẽ
me ex Sicilia ad Leucopetrã: quod eſt promõtorium agri rhe
gini uenti detuliſſent: ab eo loco conſcendi: ut trãſmitterẽ: nec
ita multum prouectus: reiectus auſtro ſum in eũ ipſum locũ
unde conſcẽderam. Cũque intẽpeſta nox eſſet mãſiſſemq; in
uilla. P. Valerii comitis & familiaris mei: poſtridieque apud
eundem uentum expectãs manerem: municipes rhegini com

ctuum agitatione turbantur: cum interim ſinus excipiant: ut forma ipſa cerui cornibus ſimillima ſit: un
de nomen inditum. Locus enim cum urbe: ceruino capiti maxime ẽ comparandus: & Meſappioꝝ lingua
Brunduſium Cerui caput nominatur: Strabo auctor. Brunduſio ſoluebant Romani in Græciam & Aſi
am nauigaturi. redeunteſq; inde Brunduſiũ appellabant. Syracuſas: urbs eſt Siciliæ: quã Archias e Co
rintho nauigans condidit: & agri fœlicitate: & naturali portuum commoditate inſignis. Tribus annis ob
ſeſſas Marcus Marcellus expugnauit. & diripuit: tantum ut mulieribus & templis parceretur edixit.
Trãſmiſſio: trãſitus & traiectio: Tranſmittere tranſire. Virgilius. Alia de parte patentes. Tranſmittunt
curſu campos. Coniunctiſſima: omnis Sicilia fuit Ciceronis aut ſtudioſiſſima: propter quæſturã illic
integerrime adminiſtratam. Neceſſarios: amiciſſimos Siculos. Leucopetram quod eſt promontoriũ
Agri Rhegini: Quid mirum ſi ſuperior locus librariorum & litteratorum negligentia tam inſigne men
dum accepit: ut uinctus pro uncus ſcriberetur. Cum hic locus: quem etiam ĩdoctis apertum eſſe conuenie
bat: tam temere ſit deprauatus. Quis enim ignorare potuit Leucopetram non Siciliæ: ſed Italiæ & Ca
labriæ: atque Agri Rhegini promontorium eſſe: ipſa indicant Ciceronis uerba. Ait enim Leucopetram ex
Sicilia relatum ſe uentis: cum agri Rhegini ſcribendum fuerit: ſicut & Cicero ſcriptum reliquit: Agrigẽ
tini ſcriptum ab imperitis eſt. Leucopetra Calabriæ eſt promontorium: ſic a colore uocatũ: Album enim
apparet: e Rhegio ad orientem nauiganti occurrit per ſtadia. L. ubi montis Appẽnini finem eſſe dicũt:
Strabo. Intempeſta. inactuoſa non habens idoneum tempus rebus gerendis. In uilla: quæ in agro
erat Rhegino. Comitis: qui Ciceronis communes erat itineris: & idem familiaris atq; hoſpes. Is eſt
P. Valerius: ad quem eſt Ciceronis epiſtola libro primo ad Lentulum. Cuius initium eſt. M. Tullius Ci
cero. Publio Valerio iuris Conſ. ſalutem dicit. Cur enim tibi hoc non gratificer neſcio. Cum non eſſet.
quoniam parum peritus iuris: uideri tamen uolebat: & uocari iuris conſultus: quod in epiſtola quæ eſt ĩ
principio. iii. libri ad appium pulchrũ melius cognoſcitur. Municipes Rhegini: ex rhegio municipio

plures ad me uenerunt: ex iis quidem roma recentes a quibus primum accipio. M. Antonii contionem: que ita mihi placuit ut ea lecta de reuerſione primum cœperim cogitare: nec multo poſt edictū Bruti afferť: Caſſii: qđ qdē mihi fortaſſe ꝗ̃ eos etiā plus Rei pu. quā familiaritatis grã diligo plenū æqtatis uidebať. Addebant præterea fit. n. plerūq; ut hii q boni qđ uolūt afferre: affingāt aliqd: quo faciāt id qđ nūciāt: lætiꝰ: Rē pu. cōuenturā. kl. Sextilibus. Senatū frequētē fore. Antoniū repudiatis malis ſuaſoribus: remiſſis Galliis ꝓuintiis: ad auctoritatē Senatus eſſe rediturū: tū uero tāta ſum cupiditate incēſus ad reditū: ut mihi nulli neq; remi: neq; uēti ſatiſfacerēt: nō quo me ad tp̄s occurſuꝝ putarē: ſed ne tardiꝰ: q̄ cuperē Rei pu. gratularer. Atq; ego celeriter Veliā deuectꝰ Brutū uidi: q̄to meo dolore nō dico: turpe ip̄i mihi uidebať ī eā urbē me audere reuerti: Ex q̄ Brutꝰ cederet: & ibi uelle tuto eſſe: ubi ip̄e nō poſſet. Neq; uero illū ſimiliter: atq; ipſe erā: cōmotū eē uidi. erectus. n. maximi atq; pulcherrimi facti conſcientia: nihil de ſuo caſu: multa de noſtro querebatur: ex quo primum cognoui quæ kl. Sextilibus in ſenatu fuiſſet. L. Piſonis oratio: qui quāquam parum erat: id enim a Bruto audieram: a quibus debuerat adiutus: tamen & Bruti teſtimonio quo quid poteſt eſſe grauius? & omnium prædicatiōe quos poſtea uidi: magnam mihi uidebať gloriā cōſecutus. Hūc igiť ut ſequerer ꝓperaui: quē p̄ntes nō ſūt ſecuti: nō ut ꝑficerē aliqd. neq;. n. ſꝑabā id: nec ꝑficere poterā:

quid ſint municipes. A. Gellius docet. li. xv. cap. xiii. Rhegium uero chalcidenſes condidere: qui cum ex oraculo decūati apollini oblati fuiſſent: e delphis eum deduxiſſe coloniam ferūtur aliis ſecum aſſumptis: ſic dictum eſt quoniam eo loci conditum fuit ubi terremotu Sicilia eſt ab Italia auulſa interueniente angusto freto ῥηγνῦσθαι frangi eſt. Roma: hoc eſt a roma. Recentes: qui nuper uenerant ab urbe. Accipio: intelligo. Virg. Accipe nunc danaū inſidias. Contionem: orationem habitam in ſenatu: qua ſex. pompeium ex hiberia acciri ſuaſit: ubi aduerſus Cæ. prætores bellum gerebat: eiq; pro paternis bonis in publicū redactis: uicies & quinquagies. x. mille drachmas atticas impendi: maris quoq; preſidium inſtitui debere: quemadmodum & parēs eius olim extitiſſet: rebuſq; ingruentibus romanorum claſſe ubicunq; ea eſſet uti poſſe. Senatus ſingula admiratus conceſſit: Antoniumq; per uniuerſam diem laudibus immenſis extulit. nō. n. quiſpiam magno popularior fuiſſe uidebatur. quãobrem deſiderabatur ab omnibus. Caſſius porro & brutus qui ex pompeiana factione eſſe dicebanť: Tunc quidem in honore habiti: ſalutem indubiam adipiſci putabanť. Senatꝰ antonio cōceſſit ut contra uulgi inſidias cuſtodiam corpori adhiberet. Ille uero ad ſex milia militum coegit: in quibꝰ eos qui ſub cæſare militarāt: & ordines dixerant: qua multitudine eſſe formidoloſus poſtea cæpit omnibus. Qua lecta: eſt enim in ſcriptis ad Ciceronem perlata. Edictum Bruti & Caſſii: q prætores erant urbani. fuit aūt hoc edictum: ne cui infra. xx. annum prouinciæ adminiſtratio dari poſſet: qđ iniquo animo tulerat Antonius: erepta ſibi adoleſcentibus: qui audaciores ſolent eſſe: gratificandi poteſtate. Remiſſis Galliis: quarum Ciſalpina. D. Bruto cum tribus legionibus. Tranſalpina munatio Planco obtigerat. Sed ciſalpinam macedoniæ loco: quæ ei obuenerat concedi a ſenatu poſtulabat Antonius: id animo agitans a Cæſare e gallia redeunte Pompeiū oppreſſum: ſenatus periculum animaduertens ſollicitus cæpit eſſe: & ſubeſſe inſidias intelligēs miſit qui nūciarent. D. Bruto prouinciam retineret exercitum alium ſcriberet quo Antonio obſiſteret. Veliam deuectus: oppidum in agro lucano Velia eſt: quam ex terra Phocide fugati ab Harpalo regis cyri prefecto condiderť auctor. A. gelius. græci heleam dicunt: quoniam intra paludes ſita eſt: quas illi ἕλη uocant: cū inſolentior fieret indies Antonius magis magiſq; timendus eſſet: Brutuſq; & Caſſius tutum nihil intuerētur: etſi urbani prætores ueluti priuati tamen degebant inclinabantq; ad fugam: quorum uoluntate cognita: ſenatus eis frumenti ex omnibus locis conuehendi curam iniunxit ut ſub honoris pretextu urbe excederent: & minime uiderentur effugere: ergo Veliæ Ci. offendit Brutum. Pulcherrimi facti conſciētia. quod Cæſarem occiderat: & patriam ſeruitute & tyranni liberauerat. L. Piſonis: cuius filiam Calfurniā uxorē habuit Cæſar. Is. L. Piſo ſuaſerat deponenda arma: ad ſenatus auctoritatē oīa referēda: libertatē cōſeruādā: lōga uero orōne Antonii accuſauerat ī potētiā: & de mutata uolūtate erat cōqueſtus pluribus. Magno aīo hortatus fuerat ut ei occurrereť. Et ut. C. Octauius quē Iuliꝰ ī familiā nomēq; eiꝰ adoptauerat: reuocareť: Qui antonii audaciæ & conatibꝰ obiicereť. In primis uel ſolꝰ potius diſſuaſit parētalia cū ſupplicatōibꝰ Iulio decernēda: qđ rettulerat & uolebat āntoniꝰ magna cōtētiōe multis cōtra diſſeruit rōnibus. Sed parꝝ ē adiutꝰ ab iis a qbꝰ uel ī primis debuerat. Cicero ī epl'a ad Caſſiū. Ita nec Piſoni: q ī eū primꝰ inuectꝰ ē: nullo aſſētiēte: nec mihi q idē trigeſimo pꝰ die feci: nec. P. Seruilio: q me ē cōſecutꝰ tuto ī ſenatū ue

ſed ut ſiquid mihi humanitus accidiſſet: multa autem impen/dere uidebantur præter naturam etiam: præterq; fatum: huius diei uocem teſtem Rei publi. relinquerem meæ perpetuæ erga ſe uoluntatis. Quoniam utriuſq; conſilii cauſam. P. C. proba/tam uobis eſſe coufido: priuſq̃ de Re. pu. dicere incipio: pau/ca querar de heſterna. M. Antonii iniuria: cui ſum amicus: id/q; me non nullo eius officio debere eſſe: præ me ſemper tuli: quid tandem erat cauſæ cur in Senatum heſterno dietam acer be cogerer? Solus ne aberam? An non ſæpe minus frequentes fuiſtis? an ea res agebat: ut etiam ægrotos deferri oporteret? Annibal credo erat ad portas: aut de pyrrhi pace agebatur? ad quam etiam cauſam. Appium illum & ſenem & cæcum dela/tum eſſe memoriæ proditum eſt: De ſupplicationibus refere/batur: quo in genere Senatores deeſſe non ſolent: coguntur enim non pignoribus: ſed eorum quorum de honore agitur gratia: quod idem fit: cum de triumpho refertur: ita ſine cura Conſules ſunt: ut pene liberum ſit Senatori non adeſſe. Qui cum mihi mos notus eſſet: cunq; e uia languerem: & mihimet diſplicerem: niſi pro amicitia qui hæc ediceret. At ille uobis au dientib9 cũ Fabris ſe domũ meã uẽturũ eẽ dixit: nimis iracũde hoc qdẽ: & ualde ĩtẽpãter: Cuius. n. maleficii iſta pœna eſt: ut dicere ĩ hoc ordine auderet: ſe publicis operis diſturbaturum

nire licet: Cedem enim gladiator querit. Is tamen. L. Piſo poſtea antonii abſentis defenſor contra Ciceronem extitit. Sed ut ſiquid mihi humanitus & cetera loci huius enarratio apud. A. Gelium eſt libro duodecimo. nocti. Atti. ca. primo. Conſiderandum is putat: an utrunq; idem ualere uoluerit Cicero fatum atq; naturam: an diuiſerit ſeparaueritq;: ut alios caſus natura ferre uideatur: alios fatum: & maxime inquirẽdum id qua ratione dixerit. Accidere multa humanitus poſſe preter fatum: quando ſic ratio & ordo & inſuperabilis quedam neceſſitas fati conſtituitur: ut omnia intra fatum claudenda ſint: niſi illud ſane Homeri ſecutus ẽ: μηκαι υπερ μοῖραν λομοναιλοσ εισαφικηαι uiolentam inquit idem mortem ſignificauit: que accidit preter naturam: preterq; fatum. Virgilius de Eliſa. Nam quia nec fato merita nec morte peribat Sed miſera ante diem. Tanquam infaciendo uitæ fine: quæ uiolenta ſunt: non uideãtur e fato uenire. Demoſthenis uerba idem fere ſignificãt in oratione ωερι ϛεφανον ideſt pro corona ο μεν τοῖσ γονευσι νομιζων μονον γεγεννηθχὶ τον τησ ειμερμενησ καὶ τον αυτομα τον θανατον ωεριμενει ο δε και τη ωατριλι υωερ του μη ταυτην εωιλειν λουλω ουσαυ αωθνησκειν εθελησει: quod Ci. fatum atq; naturã uidetur dixiſſe: id multo ãte Demoſthenes την ωεωρωμενην καὶ τον αυτοματου θανατον ideſt fatalem & ſpontis ſuæ mortẽ appellauit Vtriuſq; conſilii: profectionis & reuerſionis. Confido: credo: tũ in preterito ut hic: tum in preſenti: ut Cice. in principio de offi. q̃q̃ a Cratippo noſtro principe huius memoriæ philoſophorum hæc te aſſidue audire atq; accipere confido: in futuro ita fore confidimus. De heſterna & cetera qui minatus in ſenatu eſt: cum rediiſſet Cicero: & in eo ordine non affuiſſet: miſſurum ſe fabros: qui domum demolirentur: & milites qui inuitum traherẽt: poſtea uero acceptis pignoribus: relique ui abſtinuit. Annibal credo & cetera: qui poſt Cãneniem pugnam caſtra poſuit ad Anienem ad tertium ab urbe lapidem. urbem obequitauit: & haſtam intra romana mœnia iecit: quo tempore magna Rome trepidatio fuit. De Pirthi pace: hic epirotarum rex fuit accerſitus a Tarentinis: pro illis aduerſus Romanos uario euentu bella geſſit ad. xx. ab urbe lapidem caſtrametatus eſt: cum de pace cum eo ageretur & potentiorum per Cyneam legatum fauor quæreretur. Appius ſenex & cecus lectica in ſenatum latus: turpiſſimas conditiones magnifica oratione diſcuſſit. Vſus uerbis quæ ex Ennio recitauit Cicero in Catone maiore: Quo uobis mentes rectæ: quæ ſtare ſolebant. Ante hac: precipiti ſeſe uertere ruina: Luminibus captus eſt quoniam potitios ut Herculis ſacra publicos ſeruos edocerent perſuaſit. De ſupplicationibus: decernendis una cum parentalibus in honorem Iulii: cum tamen ex ueteri more & ſemper cuſtodito duorum trium aut plurium dierum pro re ab aliquo bene geſta decerni ſolerent: & præuiæ eſſe triumphi plerũq;: ibant autem ſacerdotes per urbem: templa adeuntes: ſupplicantes diis & gratias agentes. Quotiens autem de ſupplicationibus referendum erat: ab amicis illius cuius gratia decerni poſtulabantur ipſe ſupplicationes: in ſenatum precibus ſenatores conuocari ſolebant. Gratia: cauſa.

De triumpho: cuipiam decernendo. Sine cura: cogendi per uiatorem ſenatores: quando de ſupplicationibus aut triumpho agendum: nam cogendi laborem illis ipſis relinquunt: quorum de honore agitur.

Ex uia languerem: ex itinere feſſus eſſem. Fabris: demolitoriis. Multiplex enim faber eſt: lignarius: ferrarius: lapidarius. Diſturbaturum: demoliturum.

Publice ex &c̃: infeſtante. P. Clodio Tribuno: & Piſone ac Gabinio Conſſ. cum poſſet armis contra uim defendere ſe: cædere maluit Cicero: media nocte urbem egreſſus: exul factus eſt: Villæ eius incenſæ: uaſtati agri: bona ſub haſta uendita: domus diruta: & quo ſolum quoq; auferretur: Aedes libertatis ĩ area exedificata. Reſtituto decimo & ſexto mẽſe poſt: domus publica impenſa reædificata: in quam & ſi numini ſacrata fuerat Ciceronem pontifices: Conſſ. prætores collocauerunt quod in oratione contra. L. Piſonẽ ipſe ait. Aut quid: duobus modis cogi ſenator poteſt. ut uel pignus ab eo auferatur: uel mulcta: hoc eſt

publice ex Senatus ſententia ædificatam domum? Quis autẽ unquam tanto damno Senatorem coegit? aut quid eſt ultra pignus: aut mulctam? qui ſi ſciſſet quam ſententiam dicturus eſſem: remiſiſſet aliquid profecto de ſeueritate cogendi. An me cenſetis. P.C. quod uos inuiti ſecuti eſtis: decreturum fuiſſe ut parentalia cum ſupplicationibus miſcerentur? ut inexpiabiles religiones in Rem pu. inducerentur? ut decernerentur ſupplicationes mortuorum? nihil dico: quis fuerit ille. L. Brutus qui & ipſe regio dominatu Rem Pu. liberauit: & ad ſimilem uirtutem: & ſimile factum ſtirpem in prope quingenteſimum annum propagauit. adduci tamen non poſſem: ut quenquã mortuum coniungerem cum deorum immortalium religione: ut cuius ſepulchrum nunquam extet ubi parentetur: ei publice ſupplicetur. Ego uero eam ſententiam dixiſſem. P.C. ut me aduerſus. P.R. ſi quis accidiſſet grauior Rei pu. caſus: ſi bellum: ſi morbus: ſi fames: facile poſſem defendere? quæ partim iam ſunt: partim timeo ne impendant. Sed hoc ignoſcant dii ĩmortales uelim: & Po. Ro. qui id non probat: & huic ordini qui decreuit inuitus. Quid de reliquis Rei pu. malis licet ne dicere? mihi uero licet: & ſemper licebit dignitatem tueri: mortem cõtemnere: poteſtas modo in hunc locum ueniendi ſit: dicẽdi periculum non recuſo. Atq; utinam. P.C. kl. Sextilis adeſſe potuiſſem: non quo profici potuerit aliquid: ſed ne unus modo Cõſularis: quod tum accidit: dignus illo honore: dignus. R.P. inueniretur. Qua quidem ex re magnum accipio dolorem homines ampliſſimos. P.R. beneficiis uſos. L. Piſonem ducem

pecuniaria pæna irrogetur. Sãnitum uocabulum mulctã dicit eſſe Varro: & ſpecialis peccati eſſe: cui⁹ animaduerſio pecuniaria ſit: cum pœna generalis exiſtat. Vt parentalia cum ſupplicationibus miſcerentur: ut in Cæſaris honorem quot annis parentalia ſimul & ſupplicationes certo die celebrarentur. Sunt autem parentalia iuſta mortuorum: & parentare eſt pro mortuis parẽtibus: omnes uero maiores in infinitum parentes uocari Caſſius ait iureconſultus. Sacrificare apud ueteres romanos: ſicuti nunc a nobis nouembri menſe. xii. kalendas Februarii parẽtalia celebrari pro mortuis ſolita ſunt: quod Ouidius tradit in faſtis. Cum ſupplicationibus: quas item in Cæſaris honorem decerni uolebat: tãquã relatus in deos eſſet. Inexpiabiles: quæ expiari nõ poſſent nam non pro mortuis decerni ſupplicationes conſueuere: ſed pro uiuis: non pro re triſti: ſed pro læta ut pro uictoria. Ille L. Brutus: hoc ſignificare uult. ne. L. qdem Brutus a quo ſunt exacti reges & parata ubi libertas: dignus eſt ad cuius ſepulchrum ſupplicetur: multo minus cæſar: qui regio dominatu liberam urbem preſſit: ille ꝓfuit pellendo tyrannidem: hic obfuit exercendo: & eſt a maiori ad minus argumentum: Si non dignus Brutus: multo minus Cæſar. id honoris dumtaxat Bruto tributum: quod cadauer eius in foro poſitum collega Valerius laudauit. matronæ anno luxerunt: corruptũ ſcio locum & Iunium: non. L. Brutum legendum. Regio dominatu: eiecto Tarquinio Superbo & filiis. Stirpem. M. Brutum: qui Cæſarem occidit. Propagauit: extendit: ſumptum a uitibus: unde & ꝓpago. Cum deorum immortalium religione: ut ei ueluti diis immortalibus ſupplicemus: Nuſquã: nullo enim loco Bruti ſepulchrum oſtendebatur. Si quis accidiſſet caſus: propter hãc religionem & nouam & periculoſam: & propter hoc piaculum deorum commoueretur ira: quia commiſſa in eos ſcelera: peſtilentia: fame: bello ſolent ulciſci: Poſſem defendere: & dicere monui ego uos ne faceretis: ut dici ſolet. qñ quippiam accidit errore & peccato: quod nobis eſt prohibentibus cõmiſſum. Iã ſunt: ut bellum qd̕ adhuc in Hiſpania gerebatur contra Sextum Põpeii filium a Petreio & Affranio prætorib⁹. Qui id nõ probat decretas Iulio ſupplicationes. Huic ordini: ſenatorio. Mihi uero: qui libere ſemper dicere cõſueui: q nullius unquam ſubire inimicitias ꝓ rep. ueritus ſum. Libertatẽ tueri: ſine q̃ nemo optet uiuere: qd̃ ait Saluſtius. In hũc locũ: ſenatũ. Dicendi piculũ: qd̃ inſtat libere loquẽtib⁹ & aliquos in quos dr̃ offendẽtib⁹. Kalẽdis ſextilis: qb⁹ relatũ ab Antonio eſt de ſupplicatõib⁹ & pentalib⁹ Iulio decernẽdis. Vn⁹ cõſularis. L. Piſo: cõſulares erãt q cõſulatũ geſſerãt. Maioris ãt hẽbant auctoritatis & ꝓrogatiuæ ĩ ſenatu.

optimæ ſententiæ non ſecutos.Iccirco ne nos.Po.Ro. conſu/lares fecit:ut in altiſſimo ampliſſimoq; gradu dignitatis locati Rem.Pu. pro nihilo haberemus? Non modo uoce nemo. L. Piſoni. Conſolari: ſed ne uultu quidem aſſenſus eſt.quæ nam.malum:eſt iſta uoluntaria ſeruitus? fuerit quædam ne/ceſſaria.Nec ego hoc ab omnibus iis deſiderio: qui ſententiã loco Cõſulari dicũt.Alia cã ẽ eoꝝ:quoꝝ ſilẽtio ignoſco.alia eo rũ:quoꝝ uocẽ reqro:quos qdẽ doleo ĩ ſumptionẽ Romãi po. uenire:nõ metu qd ipſum ẽ turpe:ſed aliũ alia de cã deeſſe di/gnitati ſuæ.Quare primũ maxías gr̃as & hẽo:& ago. L.Pi/ſoni:q nõ qd efficere poſſet cogitauit.ſed qd ipſe facere debe/ret.Dcĩde a uobis.P.C.peto:ut ẽt ſi ſeq min⁹ audebitis orõnẽ atq; autoritatẽ meã:benigne tñ me:ut feciſtis adhuc audiatis. Primũ igitur acta Cæſaris ſeruãda cẽſeo.nõ quo probẽ.Quis enĩ id qdem põt? ſed qa rationẽ habendã maxíe arbitror pacis & ocii.Vellem adeſſet Antonius modo ſine aduocatis: ſed ut opinor:licet ei minus ualere:quod mihi heri per illũ nõ licuí: doceret me uel potius uos.P.C.quẽadmodũ ipẽ Cæſaris acta defenderet.An ĩ cõmẽtariolis: & chirographis:& libellis ſe uno auctore ꝓlatis an ne prolatis quidem:ſed tantummodo

Optimæ ſententiæ:ne perẽtalia & ſupplicationes Iulio decernerentur. Pro nihilo:hoc ẽ ut quid ac/cidat reipu.non magnopere curemus. Vultu:annuendo & iudicando placere ſibi illius ſentẽtiã. Malũ interiectũ eſt:frequens ap̃ hunc auctorem & in hoc opere & in Verrẽ:ſicut nefas ap̃ Virg.nõnunq̃. Vo/luntaria ſeruitus:cui ueſtra ſponte uos ſubiicitis.nemo enim ſua ſponte ſeruus fit:& natura oẽs liberi:& ad libertatẽ proni naſcimur:hæcq; appetitio non mõ in hoĩe eſt q rõnis eſt particeps.ſed in brutis etiã:nam qd ait Oui.Cũ bene ſint cauea clauſæ pandione natæ:Nititur in ſiluas quæq; redire ſuas. Fuerit neceſ/ſaria:q neceſſitate:ut bello ſer/uituti ſubiicit̃:ipſa neceſſitate defendit̃.Nec ego hoc.nõ ego inquit ab omnibus conſulari/bus hoc reqro:ut liber̃ ſicut.L. Piſo loquant̃.Multi enim ſunt quoꝝ ſilentio ueniã do:cũ aut Antonii neceſſitudine.aut Cæ/ſaris bñficiis loq prohibeant̃. Sed eos libere non loq doleo: qb⁹ nulla cũ Antonio neceſſi/tudo:q nulla accepere a Cæſa/re bñficia.Video.n.eos in po pulo ro.ſuſpitionem uenire & alium quidem alia cã uel metu .ſ.uel premio quid ſe diguum ſit non efficere. Quare pri/mum maximas:dicimus ha/beo gratiam: ago gratias. ſed cum utrũq; uerbum iungimus ago & habeo gratias dicimus & nõ gr̃am.Quid efficer̃ poſ/ſet: uidebat.n.paꝝ profuturã ſententiã ſuam:ſed dignum ſe ſic dicere intelligebat. Aucto ritatẽ:ſnĩam & uoluntatẽ. Be nigne audiatis:ẽ beniuolentie captatio:quã nõ in exordio ſo lum.ſed per totam orationem collegere ſtudemus: Adhuc. hucuſq;.Primũ igit̃:ſentẽtiã nunc dicit de actis Cæſaris & ſeruanda aſſerit quæ non ſeruari ab Antonio hoc docet argumento:qui leges cæſaris non ſeruat is acta eius non ſeruat:antonius leges cæſaris deſtru/it:ergo acta cæſaris deſtruit. Nõ quo probẽ:non ꝙ laudem & approbem ſeruanda cæſaris acta eſſe:cũ re uera non ſint ſeruanda. Poteſt probare. Pacis cui uel imprimis proſpiciendum conſulendumq; ẽ.

Modo ſine aduocatis:ſcilicet adeſſet:hoc eſt ſine operis & militibus:quibus ueluris aduocatis & defen/ſoribus ſtipatus uenit in ſenatum:& cauſam ſuam tuetur Antonius:quemadmodum priuati cauſas ſuas ꝑ aduocatos agunt:quãquam inſcitiam Antonii notat fortaſſe:qui ſine aduocatis tueri ſe ac defendere ne/quiret. Sed ut opinor licet ei minus ualere:locus eſt cum amaritudine.quaſi dicat non licet minus uale re ei:quod mihi heri non licuit.Mihi non licuit afferre excuſationemq; languerem:& mihi met diſplice/rem:omnino enim pignora ſunt accepta:nec Antonio licere debet aliquam afferre excuſationem.ꝙ abeſ/ſe hodie debeat. Chirographis:Recitatio Cæſaris teſtamẽto & cadauere in foro ante roſtra cremato: acta eius ſeruari poſtulauit Antonius:eaq; in commentariis relata penes ſe habebat:a Cæſare tradita:in quibus decreta iudicataq;:& multa ad multorum gratiam erant ſcripta:Scribam Cæſaris Faberium no/mine fidum in omnibus atq; obſequentem nactus urbibus & dinaſtis ſcribebat:quibuſcunq; depoſcenti/bus aliquid cõcedebat:quod libitum erat addens & detrahens:aliis magiſtratus:aliis immunitates dabat: multos ſenatores faciebat:plures ab exilio reuocabat:eaq; omnia ueluti a Cæſare ante decreta ſe facere prædicabat:quãmobrem iocantes romani Antonium & reliquos eiuſmodi Cæſaris amicos Charonitas appellabant:qui ſi quid obiectum eſſet:illico ad defuncti chirographa confugiebant:quo factum eſt ut Antonii opes auctæ plurimum eſſent:quibus territi Brutus & Caſſius ab urbe ceſſerunt:calphurnia itẽ Cæſaris uxor mariti ad Antonium pecuniam tranſtulerat:erant autem talentorum.iiii.milia.L.Anto/nius frater Tr.pl.& Caius alter frater pretor deſignatus eius furoris ſocii erant.Syngrapha cautio eſt per contrahentium ſcripturam facta:cum uterq; contrahentium ſcribit:Chirographum manus ſcriptura eſt: & ſic interpretatur.Cicero ait epiſtolam miſiſſe chirographo ſuo.i.manu ſua exaraſſe non dictaſſe:qd qs ſua manu notauit:chirographum eſt. Se uno auctore:ſolus enim erat q Cæſaris eſſe diceret. Tãtum

dictis:quia tantūmodo penes ſe commentaria Cæſaris diceret eſſe:non etiam oſtenderet. Quæ illæ in æs incidit:in marmore dicimus inciſæ ſunt litteræ in gemma:non in marmor:& in æs:non in ære. In tabulis uero æreis leges ſcribebantur Vſus æris:q̄d ait Pli.ad perpetuitatem monumentoꝝ iā pridem tranſlatus eſt:Tabulis æreis:in quibus publicæ conſtitutiones inciduntur. Et Oui.inquit:Necuerba minantia fixo Aere ligabantur:nec ſupplex turba timebat Iudicis ora ſui:ſed erant ſine iudice tuti. Populi iuſſa:plebiſcita & leges:nam lex eſt generale iuſſum populi rogante magiſtratu.

dictis:acta Cæſaris firma erunt? Quæ ille in æs incidit. ī quo populi iuſſa ꝑpetuaſq; leges eſſe uoluit ꝑ nihilo habebūtur? Equidem exiſtimo nihil tam eſſe ī actis Cæſaris q̄ leges Cæſaris. An ſicui q̄d ille promiſit:id erat fixum:quod idē facere nō potuit:ut multis multa promiſſa nō fecit? Quæ tamen multo plura reperta ſūt illo mortuo:q̄ uiuo:beneficia per omnes annos tributa & data:ſed ea non muto: non moueo. Summo & ſtudio preclara illius acta defendo. pecunia utinam ad ædem opis maneret:cruēta q̄dē illa:ſed his tēpibus cū iis quoꝝ eſt:nō reddit̄ neceſſaria q̄q̄ ea quoq; ſit effuſa:ſi ita ī actis eiꝰ fuit. Et q̄d ē q̄d tā ꝓprie dici poſſit actū eiꝰ:q togatꝰ ī Re.pu.cū ꝑtāte ipſoq; uerſatꝰ ſit:q̄ lex? Quære acta Gracchi:leges Sēproniæ proferent̄. Quære Syllæ:Corneliæ. q̄d Cn.Pōpei tertiꝰ Cōſulatꝰ ī qbꝰ actiſ cōſiſtit Nēpe ī legibꝰ. A.cæſare ipſo ſi q̄res quidnā egiſſet ī urbe & toga? leges multas r̄nderēt ſe & p̄claras tuliſſe. chirographa uero ut mutaret:aut n̄ daret:aut ſi dediſſet:nō iſtas res ī actis ſuis duceret. ſed ea ipſa cōcedo:qbuſdā ī rebꝰ & cōniueo:ī maxīs uero rebꝰ id ē legibꝰ acta cæſaris diſſolui:ferē dū n̄ puto. Quæ lex melior:utilior:optīa & ī.R.p.ſepius flagi

Pro nihilo habebūtur.q.d.minime decet leges Cæſaris pro nihilo haberi & acta q̄ Antonius unus auctor ꝓfert:& nō ꝓfert q̄dē:ſed tm̄ dicit ſeruari. Eq̄dē exiſtimo:acta ſunt publica. Iuuenalis:Cupient & in acta referri. Libri ſcilicet ī q̄bus rerū publice geſtarū ſit deſcriptio:Vnde actuarii q acta in ſenatu ſcribebant. Trāq̄llus ōrones aliquas reliq̄t:inter q̄s temere quædā proferuntur ꝓ Q.u.Merello:quā nō īmerito Auguſtꝰ exiſtimabat magis ab auctuariis exceptā male ſubſequētibꝰ uerba dicētis:q̄ ab ipſo æditā:Sunt & priuata:ut acta Pōpei:acta Syllæ:acta Cæſaris:acta Marii: An ſi cui q̄d ille ꝓmiſit id erat fixū? ſic intēdit argumentū:nō ē opus dicere ī cōmentariis & libellis hoc uel illud ānotauerat Cæſar q̄d facturus erat & facere alicui ꝓmiſerat: quoniā quod cuipiā promittebat: id ratum erat:& faciebat:quod uero non potuit:neq; uoluit facere:id non fecit. Multa autem multis promiſit Cæſar:q̄ non impleuit. Quæ tamen promiſſa. Multo plura:quā ipſe promiſerit fortaſſe Cæſar. Beneficia ut imunitates. Tributa:gratis: Data qbꝰ dari cōueniebat & merentibus. Pecunia utinā ad ædē op.q̄ mr̄ deū eſt:& cybelle dr̄:hæc pecunia ex bonis redacta erat pōpeianoꝝ occiſoꝝ & dānatoꝝ ac proſcriptoꝝ:iōq; cruentā uocat a nō nullis iniuſte nimis & crudeliter extortā:& quæ reſtituēda fuerat:iis q̄bus erat adempta. Sed eā.M.Antonius interceperat:inferius philippica.viii. Poſtulat p̄terea ut chirographoꝝ & cōmentarioꝝ ſua collegæq; ſui decreta maneant:q̄d laborant? ut habeat q̄d quiſq; mercatus eſt:ſi q̄d accepit habeat q uendidit & ne tangant̄ rōnes ad opis.i.in ſeſtertiū ſepties milies recuperent̄:ne fraudi ſit ſeptē uiris q̄d egiſſent. Ad ædē:in æde. Si ita in actis fuit:ut effunderet̄:nā nō ita ī actis fuit ut Antonii fieret ſed ut in tēplo opis ſeruaret̄. Et q̄d ē:ſi nihil tā in actis alicuius q rēp.adminiſtrauerit dici pōt:qua lex aliqua ab eo lata:nihil ī actis cæſariſ nūerari magis pōt q̄ ab eo latæ leges. ſed has Antoniꝰ nō ſeruat:ergo acta nō ſeruat q̄ ſeruanda dicit. Quære acta:ſiq̄ris inquit acta gracci & oñdi ita ut ſit:poſtulas tibi:proferunt̄ & oſtendunt̄ leges ipſius gracchi:q̄ ſemproniæ uocant̄:ſi acta Syllæ: exhibent̄:corneliæ leges:q̄a nihil magis in eius numerat̄ actis:q rēp.adminiſtrauit:q̄ ab eo late leges. Tiberius gracchus Tiberii Sēpronii gracchi filius Scipionis ex filia nepos plures tulit leges Tr.pl.cū eſſet:inter quas ne q̄s plus mille agri iugera haberet & ut attali regis hereditas ppl'o diuideret̄. L.Cor.Sylla dictator:& ipſe multas leges tulit teſtamentariā de parricidis.de ſica.& ut ſenatus contra legē curiatā:hoc ē ſine ſorte:ꝓuincias cuilibet magiſtratui aſſignare poſſet & alias cōplures. In q̄s actis cōſiſtit:legibus dūtaxat ab eo latis.

Chirographa exhibita certis ꝑſonis & propria manu ſcripta. Nō iſtas:huiuſmodi in chirographa & priuatas cōceſſiones. Duceret:exiſtimaret eē. Cōcedo:etiā ſi in actis habenda nō ſunt. Cōniueo:cōſentior: oculos claudo:ita ut ſit:quotiens q̄ppiā nō uidere ſimulamus. Tubero ut ē apud.A.Geliū de Marco Attilio Regulo:Palpebras quoq; eius ne cōniuere poſſet ſurſum ac deorſum ductas inſuebant. Tranq̄llus in Iulio:Delicta neq; obſeruabat oīa:neq; ꝓ modo exequebat̄:ſed deſertoꝝ ac ſeditioſoꝝ inq̄ſitor ac punitor acerrimus:Cōniuebat in cæteris. Plinius:Viginti gladiatoꝝ paria in.C.principis ludo fuere :in his duo oīno qui contra comminationem aliquā nō conniuerent li.xi. Quæ lex melior:acta Cæſaris ſeruanda Antonius dicebat:quæ in legibus a Cæſare latis conſiſtere oſtendit Cicero. Leges uero Cæſaris ab Antonio ſublatas:& primū quidem de prætoriis ac conſularibus prouinciis:iudicariam īde

tata q̃ ne prætoriæ prouinciæ plus q̃ annũ ne plus q̃ biennium Cõſulares obtinerent hac lege ſublata uidentur ne uobis acta Cæſaris ſeruari. Quid ea lege quæ ꝓmulgata ẽ de tertia Decuria iudicũ: nõ ne oẽs iudiciariæ leges Cæſaris diſſoluũt: & uos acta cæſaris defẽditis: q leges ei⁹ euertitis: niſi forte ſi qd mẽoriæ cã retulit in libellũ: id numerabit in actis: & quãuis iniquũ & inutile ſit: defendet qđ ad populũ cẽturiatis comitiis tulit id ĩ actis cæſaris nõ hẽbit: At quæ ẽ iſta tertia decuria: centurionũ iqt: qd: iſti ordini iudicatus lege Iulia ẽt añ põpeia: Aurelia nõ patebat: Cenſus præfiniebat inqt: nõ Cẽturioni qdẽ ſolũ: ſed eqti ẽt Romano. Itaq; uiri fortiſſimi atq; honeſtiſſimi q ordines duxerũt: res & iudicãt & iudicauerũt. Nõ quæro inquit iſtos quicunq; ordinem duxit. iudicet. At ſi feratis quicunq; equo meruiſſet: quod eſt laudatius: nemiui probaretis. In iu-

& demũ de ui & maieſtate: ideoq; & acta Cæſaris ſublata: Prætoriæ: in quas mitti prætores conſueuere: conſulares in quas proconſules. Prouinciarũ ergo aliæ erant prætoriæ: aliæ conſulares. Hac lege: quæ Iulia de prouinciis dicebat: Sublata: ab Antonio q contraria quotidie his legibus & ſuadebat & faciebat. Quid ea lege quæ promulgata ẽ de tertia: iudicia Iulius lege lata ad duo genera iudicũ redegit: Equeſtris ordinis ac ſenatorii: tribunos ærarios: qđ erat tertiũ ſubſtulit. Duæ prius hac Iulia lege eligebant decuriæ iudicũ: altera ex equeſtri ordine: ex ſenatorio altera. Sed Antonius tertiã centurionũ adicere uolebat. Promulgata: lex ante ꝓmulgabat: deinde ſi approbata fuiſſet in æs incidebat & in erario condebat: & tunc demũ lata dicebatur. Trinũdino aũt prius promulgabat. Eſt aũt ꝓmulgare quaſi ꝓmulgare: hoc eſt in uulgus ædere: ut Põpeio Fe. placet. & trinũdinũ qdem dr̃ a ternis nundinis. Nundine uero mercatũ ſignificãt: qm̃ viii. diebus ruſtici in agris uerſabant in opere faciundo occupati: & .ix. quoq; die in urbem ueniebant: rer ꝑmutatiões facturi: lites cõpoſituri: aut ſuffragia ſenatus conſulto conceſſa: ſi opus foret: laturi. Primis nũdinis l& itẽ ſecundis lex ꝓmulgabat: ut a ſingulis atq; uniuerſis: qđ ait Macro. facile noſceretur: Tertio foro ſeu mercatu cũ oĩs & urbana & agreſtis adeſſet turba: rogatio fiebat: præco uerba legis ſcriba ſubiiciente recitabat: & ſi ppl's ſciebat lex ferebat: hoc ẽ in æs: ut dictũ ẽ: incipiebat: & in ærario reponebat. Et primis qdẽ ac ſecundis nundinis intercedere hoc ẽ contradicere: & impedire licebat: cũ uero lata fuerat: minime. Hinc Ci. dicens aduerſas duas leges: quas poſt Cæſaris mortẽ Antonius promulgauerat: alterã de tertia decuria iudicũ: alterã ut de ui dãnati ꝓuocarent ad populũ ſi uellent. De aliis tñ inquit legibus quæ ꝓmulgatæ ſunt: ſaltẽ q̃ri poſſumus: de his q iã late dicunt: ne illud qdẽ licuit illæ. n. ꝓmulgatione late ſunt añq̃ ſcriptæ. ex quo oñdit trinundino recitatas pplo nõ fuiſſe. neq; intercedere illis licuiſſe. Nec multo poſt ait loquor de legib⁹ ꝓmulgatis: de qbus ẽ integrũ nobis. nõ. n. latæ erant: ſed tm̃ ꝓmulgatæ. Libellũ: chirographũ ſeu cõmentariũ. Quod ad populũ &c. qcqd Romæ ſtatuebat: aut curiatis agebat comitiis: aut centuriatis: aut tributis: cũ ex generibus oĩum comitia ferebant: Curiata erãt cõitia: cũ ex cẽſu & ætate centuriata: cũ ex regionib⁹ & locis tributa. In cãpo Martio dũtaxat cẽturiata hẽbant cõitia: cũ cẽtũ ex oĩ tribu ſupiorꝝ cẽſu & ætate atq; honeſtiorꝝ eligebant: q aliq̃ de re iudicarent. De claſſib⁹ in q̃s diuiſit populũ Seruius Tullius: de cẽturiis: de cõitiis: & de ritu ſuffragii ferendi more romano: multa Liuius li. i. ab ur. cõ. & Diony. lib. vii. tradit. Comitia. qb⁹ coit ppls ad danda ſuffragia in rẽ quãpiã uel iubendo uel uetando. unde cõitiales dies qbus agere licet cũ populo. Centurionũ inqt: qb⁹ id honoris tribuere uolebat Ant. militũ auxilio & eorꝝ q duxerant ordines qcqd uellet in rep. facerẽ. Quid: interrogat Ci. Iſti ordini: centurionũ iudicatus: iudicandi facultas. lege iulia: qua duæ eligebant decuriæ & ex eqſtri ordine & ex ſenatorio. Põpeia: Aurelius Cotta aliquot annis ante accuſatũ a Cicerone Verrẽ Prætor legẽ iudiciariã tulit: q̃ cõicata ſunt iudicia ſenatui: equeſtri ordini: & tribunis ærariis. Põpeius poſtea i ſecundo conſolatu tulit: ut ampliſſimo ex ſenſu ex Centuriis aliter q̃ antea lecti iudices: æque tñ ex illis trib⁹ ordinib⁹ res iudicaret. auctor Pædianus. Nõ patebat: ac ſi dicat patebat: nã & cẽturionib⁹: & iis q duxiſſent ordines licet eẽ in iudicũ decuriis: mõ ãpliſſimo eẽnt cenſu. Cẽſus ꝑfiniebat inqt: Antoni⁹. ſ. cẽſu ꝑfiniebat q eligi poſſent: nec niſi ãpliſſimo cẽſu: & equeſtrib⁹ facultatib⁹ hoc ẽ q̃dringentis ſeſtertiis eligebat: oẽs aũt cẽturiones hoc cenſu nõ erãt: & priuari eos iudicandi honore uidebat indignũ. Nõ cẽturioni ſolũ: rñſio Ciceronis. ſ. ꝑfiniebat cenſus. Itaq; ꝙ uiri fortiſſimi & eqtes & cẽturiones: q in eodẽ cenſent numero. Nõ quæro inqt iſtos: inqt Antonius fortiſſimos & honeſtiſſimos: Quicũq; ordines duxit iudicent: ſiue ſit ãplo cẽſu & ꝓuecta ætate: ſiue nõ mõ ordines duxerit: Ducere ordinẽ: ẽ magiſtratũ ĩ militia & in caſtris gerere: ꝑeſſe decurie. centuriæ: manipulis cohorti. At ſi feratis qcunq; equo meruiſſet: Cicero rñdet: nõ ſolũ qcũq; cẽturio: ſed qcunq; equo meruit: ſit inter iudices. Si feratis: qm̃ nõ feretis & ferẽdũ minime eẽt ut digni & indigni iudicẽt: etiã q equo meruerint: hoc ẽ q ex publico equũ hũerint: dari. n. & ali iuuenturi equus ſolebat ex publico. Eques ex eqſtri erat ordine. q uero equũ ex publico hẽbat: eius nulla erat dignatio: tm̃ oportebat ut ꝑſto cũ equo eſſet: quotiens reſp. eius opera indigeret: equũ adimere pænes cenſorẽ erat: ſi qs ſtrigoſiorẽ habuiſſet: &. A. Ge

lius & Valerius maxi. tradunt. Quod ē laudatius: ut iudicent qcunq; equo meruerunt: qđ laudatius: q̃ ut iudicent qcunq; ordines duxerunt: ut decuriones. legiť & latius. i. ſplēdidius: Nemini ꝓbaretis: nemo fieri cōſentiret. Fortuna: cēſus: ut ſit ampliſſimo. Dignitas: ut amplũ ētiā geſſerit magiſtratũ: & dignꝰ ſit.
Nō quæro inqt iſta: Antonius: Addo ēt: Antonius & iis etiā elegi iudices uolo q manipulares ſũt: hoc ē manipulos ducũt externoꝝ militũ ipſi externi: & nō romani ciues. nā Cæſar unā legioni ex trāſalpinis conſcriptā Alaudā uocabulo gallico appellauit quā diſciplina cultuq; romano inſtitutā & ornatā poſtea uniuerſam ciuitate donauit.

dice. n. ſpectari & fortuna debet. & dignitaſ. Nō quæro iqt iſta Addo ēt iudices manipulares ex legione Alaudaꝝ. aliter. n. nr̃i negāt poſſe ſe ſaluos eē: O cōtumelioſum honorē iis quos ad iudicādũ nec opinātes uocatis. Hic ē. n. legis iudex: ut ii ī tertia Decuria iudicēt: q libere iudicare nō audeāt. In quo q̃natus eſt error dii īmortales eoꝝ q̃ iſtā legē excogitauerũt. Vt. n. quiſq; ſordidiſſimus uidebiť: ita libentiſſime ſeueritate iudicandi ſordes ſuas eluet: laborabitq; ut honeſtis Decuriis potius dignus uideať: q̃ ī turpes iuř cōiectꝰ. Altera ꝓmulgata lex ē: ut & đ ui & de maieſtate dānati ad populũ ꝓuocēt: ſi uelit. Hæc utrũ tādē lex eē: an legũ oīum diſſolutio? Quis. n. ē hodie cuiꝰ īterſit iſtā legē manere? Nemo reꝰ ē iſtis legibꝰ: nemo quē futurũ putemus. Armis. n. geſta nunq̃ ꝑfecto ī iudiciũ uocabunť. At res populares? Vtinā qdē uelletis aliqd eē populare. Oēs. n. iā ciues de rei. pu. ſalute una & mēte & uoce cōſentient. Quæ igiť ea cupiditas eiꝰ legis ferēdæ: q̃ turpitudinē ſummā hēat grãm nullā? Quid. n. turpiꝰ q̃ q maieſtatē. P. R. ꝑ ui minuerit: eũ dānatũ iudicio: ad eā ipſam reuerti: ꝑꝑ quā ſit iure dānatꝰ? Sed qđ plura de lege diſputo? q̃ſi uero id agať: ut qſq̃ ꝓuocet. Id agiť: id ferť ne qs oīo unq̃ iſtis legibꝰ reꝰ fiat. Quis. n. aut accuſator tā amēs repieť: q reo cōdēnato obiici ſe multitudini conductæ uelit? aut iudex: q reũ dānare audeat: Vt ipſe ad opas mercēnarias ſtati ꝑtrahať? Nō igiť ꝓuocatio iſta lege dať. ſed due maxīe ſalutares leges qōneſq; tolluntť? Quid ē igiť aliud q̃ adhortari adoleſcētes ut turbulēti & ſeditioſi: ut ꝑnitioſi ciues uelint eē. Quā autem ad. P. R. peſtē furor Tribunitius impelli non poterit his duabꝰ queſtionibꝰ de ui & de maieſtate ſublatis.

Alauda autē uocabulo gallico auē ſignificat quā galeritā nos appellamus Trāql. & Pli. auctores. Aliter. n. niſi. ſ. trāſpadani iudicent in urbe & ironice dictũ ē. Nr̃i: ego Anto. intelligo & milites q multa ꝑ ui & contra maieſtatē cōmiſerāt. O contumelioſum honorē: iis ipſis q̃bus deferť q ad iudicādũ ne opinantes qdem uocanť.
Hic ē. n. legis iudex: hic lege a te lata Antoni iudex eligiť: q qm̃ uilis conditionis & ſortis iudicare libere non audeat: ſed metu: aut alicuius ſceleris conſcientia oīa ꝑ tua libidine iudicet: ſed decipis & tu & qcũq; legē hanc de tertia centuria adiicienda excogitarunt: ut. n. quiſq; ſordidiſſimũ uidebit ſe eſſe: ita libenter ſeueritate in iudicādo uteť: exiſtimabit. n. fore: ut ſordes & turpitudinē ſuā purget: ſi libere loquať & iudicet. Quantus ē error: q̃ latus ē. i. q̃ late patet: & ad quā multoſ ꝑtinet. Altera ꝓmulgata &c. Cæſar legē tulerat de ui & de maieſtate cōtra eos q aut uim facerent: aut āplitudinē magiſtratus & reipu. minuerent: Legis Iuliæ de maieſtate meminerunt libri iuriſconſultorum quæ in eos qui contra imperatorem: uel rempu. aliqnid moliti eſſent: ſuũ uigorem extendebat: cuiꝰ pœna animæ amiſſionem ſuſtinebat: & memoria rei etiam poſt mortem damnabatur Subſtulit autem Cæſar prouocationem. Noluit enim quempiam qui aut uim feciſſet: aut maieſtatem leſiſſet prouocare poſſe. Sed Antonius & Lepidus promolgauerant contrariam huic legi: nondum tamen tuleram cōtra hāc legē: ut de ui dānati: ac maieſtate ad populũ ꝓuocare poſſent: quo nihil ꝑnitioſius: hoīes. n. audaciores redduntť ad ꝑpetranda ſcelera: ſꝑantes īpunitatē: ſi uiderint eē ad quos dānati ꝓuocare poſſint. Cuiꝰ interſit: cui utile ſit. Nemo reꝰ ē iſtis legibꝰ: nemo dānabiť de ui & maieſtate cũ ſit ad populũ ꝓuocatio. Nemo quē futuꝝ putemus nemo. n. accuſabit eũ quē elabi iudiciũ poſſe uidebit ꝓuocatione. Armis. n. geſta: bello & ciuili diſcordia
At res populares? obiectio ē: ſi armis geſta in iudicium nō uocabunť: at res populares uocabunť: hoc ē in populo geſtæ ac ſpectātes ad populũ. Vtinā uelletis: rñſio ē Ciceronis: ut populare hoc ē liberꝝ & in populi arbitrio poſitũ uelletis aliqd eē: qaſi libertate ſua ppl's uteretť: oīa recte fierēt & una mēs ac ſnīa populi de rep. eēt. Eiꝰ legis: ut dānati de ui & maieſtate ad populũ ꝓuocēt. Dānatꝰ iudicio: ꝑ ipſam legē de ui & maieſtate ad eā ipſam. ſ. maieſtatē po. ro. Reuerti: ꝑ ꝓuocationē. Vt qſq̃ ꝓuocet: qm̃ nō id agiť ut ꝓuocet qſq̃ nũq̃. ſed ut nemo accuſet eũ quē ꝓuocatione elabi poſſe uideat: qđ ꝗ & turpe accuſanti eēt: & ꝑiculoſum. Cōductæ: pecuniis corruptæ: & ueluti ad dandā operā cōductæ ac mercēnariæ. Ad operaſ mercēnarias: ad multitudinē quā reus mercede conduxerit. Protrahať: rationē iudicii redditurus & reſciſſa ſnīa pœnā ſubiturus. Duæ maxīe ſalutares: q̃ſi dicat nihil aliud cũ uideāt patā ꝓuocationē: & uiā īpuni

tatē p corrupta populi ſuffragia conſequēdi: Quā ad peſtē: ac ſi dicat ad quā uis peſtē & dānū: p ſe. n. tribuni ſeditionib⁹ alebant̃: unde & eoꝝ furor dr̃ atq; inſania: Quid qđ uere oñdit acta Cæſaris deſtrui ab Antonio cū abrogat̃ legi ab eo latæ: quæ iubet interdici aq̄ & igni dānato de ui & maieſtate: qđ tollit̃ ſi licet ꝓuocare. Tātiſp. n. & in urbe ē dānatus & interdici aqua & igni non pōt: donec populus ad quē prouocatū ē: aut dānauerit aut abſoluerit. Interdicere quēpiā aqua & igne: ē ꝓhibere illū ab uſu aquæ & ignis qb⁹ duab⁹ reb⁹ maxīe humana continet̃ uita. Abrogat̃ legi cū ꝓrſus tollit̃. Quæſtionib⁹: cū p tormēta & cruciatus quærit̃ qd reus fecerit.

Quid qđ abrogat̃ his legib⁹ Cæſaris quæ iubēt ei q̄ đ ui: itēq; ei q̄ maieſtatis dānat⁹ ſit: aq̄ & igni īterdici: qbus cū ꝓuocatio dat̃: nō ne acta Cæſaris reſcīdunt̃? Quæ qdē ego. P. C. q̄ illa nūq̄ ꝓbaui: ita cōſeruāda cōcordiæ cā arbitrat⁹ ſū: ut ñ mō q̄s uiu⁹ Cæſar leges tuliſſet īfirmādas hoc tpe nō putarē: ſed ne illas qdē q̄s poſt mortē Cæſaris ꝓlatas eē & fixas uidetis. De exilio reducti ſunt a mortuo. Ciuitas data nō ſolū ſingulis: ſed & nationib⁹: & ꝓuītiis uniuerſis: īmunitatib⁹ īfinitis ſublata uectigalia a mortuo. Ergo hæc uno uiro optīo auctore domo ꝓlata defendim⁹? eas leges q̄s ipe nobis īſpectātib⁹ recitauit: pronūciauit: tulit: Quib⁹ latis gloriabat̃: hiſq; legib⁹ Rē pu. cōtineri putabat de ꝓuīciis: de iudiciis eas inquā Cæſaris leges nos q̄ defendim⁹ acta Cæſaris: euertēdas putabim⁹? Ac de his tū legib⁹ quæ ꝓmulgatæ ſunt: ſaltē quæri poſſum⁹. de his q̄ iā latæ dicunt̃: ne illud qdē licuit. Ille. n. nulla ꝓmulgatōe latæ ſunt anteq̄ ſcriptæ? Quærūt qd ſit: Cur aut ego: aut q̄ſq̄ ueſtrū. P. C. bonis Tribunis Pl. leges malas metuat paratos hēm⁹ q̄ itercedāt. Paratos q̄ rē. pu. religiōe defendāt. Vacui metu eē debemus. quas tu mihi itercesſiōes īqs? Quas religiōes? Eas. ſ. qb⁹ Rei. P. ſalus cōtinet̃: negligim⁹ iſta: & nimis antiqua & ſtulta ducim⁹: Foꝝ ſepiet̃: oēs claudent̃ adit⁹? Armati ī pſidiis multis ī locis collocabunt̃. Quid tū? qđ erit ita geſtū: id lex erit? & ī æs īcidet̃ uidebitis? cædo illa legitīa quæ Cōſules populū iur̃

Reſcindunt̃: irrita fiūt & tollunt̃. Prolatas eē ī publicū. Et fixas: in parietib⁹ & in erario: ac ī æs īciſas. De exilio reducti ſunt a mortuo: qa poſt Cæſaris mortē acta ꝓlata ſūt: quæ Cæſaris eſſe dicebant̃: cū re uera nō eſſent qbus dicebat̃ uoluiſſe Cæſarē aliquos exules reduci: id q̄ ipe uolebat: & fingebat Antonius ut prius eſt dictū. Ciuitas data non ſolū ſingulis: ſed nationib⁹: ut legioni alaudaꝝ: Antonius quo ſibi fauorē ciuitatū & nationū uendicaret: ciuitatē illis dedit. Natio genus hoīum ē q̄ nō aliunde uenerūt: ſed ibi nati ſunt αυ Τοχθονασ græci uocant nos indigenas appellamus. Vectigalia. publici prouctus πορουσ greci uocāt: ſunt etiā priuatoꝝ. Cicero ī paradoxis Ex meo ānuo uectigali: ānua ducēria capio. Ergo hæc uno uiro optīo: irōice: ergo q̄ unus Antoni⁹ ꝓfert domo ſua: quaſi domi ſuæ cōpoſita defendimuſ q̄ Cæſar ipe & tulit: & gloriabat̃ tuliſſe euertim⁹. Ipſe: Cæſar. Eas īq̄ Cæſaris leges hypbatō ē: ī quo aut eadē uerba q̄ ī prīcipio clauſulæ ſūt poſita repetim⁹: aut diuerſa q̄ idē ualeāt: ut ī rhetoricis ad Herēniū: Si pſuaſus auditor fuerit. i. ſi orō aduerſarioꝝ fidē fecerit auditorib⁹. Et paulo poſt: Ergo ſi fidē factam putabimus. Quæ ꝓmulgatæ ſūt: poſſum⁹ īqt de his legib⁹ q̄ ꝓmulgatæ ſunt cōq̄ri: qa nō ſunt adhuc latæ: & ī æs īciſe: ſed aliq̄ latæ dr̄r ab ātonio. ſ. q̄ Trinūdino uti pri⁹ ē dictū: ꝓmulgatæ nō ſunt: de qb⁹ cōq̄ri nō poſſum⁹ Quærūt qd ſit: occurrit obiectōi: & q̄rūt īqt ātoni⁹ & ceteri ei⁹ amici atq; idē ſentientes. Cur timeamus ne male ferant̃ leges: cū hēamus bonos tribunos q uident̃: ſi id fiat: itercesſuri: & ſeſe oppoſituri. Paratos q itercedāt: irronice: q̄ſi dicat: minime habem⁹ Tribunos plebis q̄ itercedāt: ſi malas leges conſules ferāt qđ pp. L. ātoniū dictū eſt. M. ātonii fratrē: q tribun⁹ erat eo tpe. Paratos q rēp. religōe defendāt: pp augures hoc dictū: qb⁹ ius erat obnūciādi ſi auguria nō addicerent: aut ſi pluiſſet: aut tonuiſſet. Erat aut augur. M. ātoni⁹. Lex āt Fuſia & Helia erāt q̄ uetabāt agere cū populo niſi ſeruatū de cælo fuiſſet. In oratiōe cōtra. L. Piſonē q̄rit̃ Cicero obnunciatōem: q̄ pniciosſis legib⁹ reſiſtebat̃ Fuſia & Helia legib⁹: q̄s ꝓpugnacula muroſq; trāq̄llitatis: atq; otii uocat: euerſū eē obnunciatō āt auguris erat: q̄ obnunciabat: hoc ē nō poſſe p auſpicia fieri admonebat. Tribunoꝝ plebis ea fuit auctoritas: ut qcqd ſenat⁹ decreuiſſet: ita ratū eē: ſi tribuni approbarent: ꝓcipue āt ītercesſiōe pollebāt. ſeſe aliis magiſtratib⁹ opponendo: & p eos ui fieri ꝓhibēdo: adeo ut cū un⁹ Collegis repugnaret: facile īpedire oēs poſſet: Et ſacroſcī qdē: atq; īuiolabiles erāt Tribuni: Augures tātæ fuerunt auctoritatis: ut nihil neq; domi: neq; foris: niſi auſpicato gereret̃. qđ Valeri⁹ maxi. docet de īſtitutis antiqs: Quas tu mihi ītercesſiōes īqt: ueluti dialog⁹: hoc ātoni⁹ rñdet Ciceroni & qdē īdignatus. Intercesſiōes: tribunitias. Religiones: auguꝝ obnūciatōes. Eas. ſ. Cicero rñdet. Negligim⁹ iſta: Antonis. Foꝝ ſepiet̃: & hic ātoni⁹. Quid tū? Cicero: & comic⁹ ſermo ē. Id lex erit ac ſi dicat: nō erit. Cedo illa legitima: dic illa inqt ātoni⁹ legitima: & q̄ ſunt rñdet Cicero quæ more fiūt a maiorib⁹ tradito: ut tū demū aliqd ratū ſit cū populus ſciuerit. Qui populus: ātonius: populū dixiſti ſed quē nā populū: an illū ītelligis q ui & armis a nobis ē excluſus? Quo iure: qđ mihi ius cōmemoras.

An eo qd:eo iure quo oia ſunt ſublata ui & armis ſcilicet. Atq; ego hoc dico de futuris:q̄ ſupius de Cæſaris actis dixit Ci.ut reſcinderet̃ ab illis ipſis q inuiolata manere uelle aſſererent. Si de legib⁹ puincialib⁹ iudiciariis:& de ui ac maieſtate aliter ferret̃ q̄ Iuli⁹ tuliſſet:itē ut leges oēs diſſoluerent̃ & ciuitas laberet̃ ī deteri⁹:futura qdē erāt:nā facturi dicebant̃ ātonius & Dolobella:& integrū ipſis ac libeꝝ fuerat adhuc nō facere. Idq; ne faciāt monet Ci.poſtea cōtinua orone pn̄tē Dolobellā alloqt̄:multa de antonio:plura de repu.dicēs. Quod ē auguꝝ:qa fungor auguris offō:ſic.n.ut illi ſolent futura pdico:qm̄ augur erat Ci.

rogauerūt. Hoc.n.a maiorib⁹ accepim⁹ ius rogādi populus q̄ iure ſcinit:q populus? Is ne q exclusus ē? quo iure? an eo qd ui & armis oē ſublatū ē? Atq; ego hoc dico de futuris qd ē auguꝝ añdicere ea quæ uitari pñt:quæ ſi fcā ñ erūt:refellet̃ oro mea. loquor de legib⁹ pmulgatis:de qb⁹ ē integꝝ uobis.demōſtro uitia:tollite:denūcio ui:arma remouete.iraſci qdē mihi Dolobella p Re pu.dicēti ñ oportebit:q̄q̄ qdē te id factuꝝ nō arbitror. Noui.n.facilitatē tuā.Collegā tuū aiūt ī hac ſua fortuna quæ bona ipi ur:mihi ne grauius qppiā dicā Auoꝝ & auūculi ſui Cōſulatū ſi imitaret̃ fortunatior uideret̃:ſed eū iracūdū audio factū. Video āt q̄ ſit odioſū hr̄e iratū eundē & armatū.cū tāta pſerti gladioꝝ ſit ipunitas:ſed promā ius ut opinor æquū? qd M.Antoniū ñ arbitror repudiatuꝝ.Ego ſi qd ī uitā eius:aut in mores cōtumeliæ dixero:quo min⁹ mihi inimiciſſim⁹ ſit ñ recuſabo.ſi cōſuetudinē meā quam ſpi Re.p.habui:tenuero.id eſt ſi libere quæ ſententiam de R.Pu.dixero:Primum deprecor ne iraſcat̃:deīde ſi hoc nō īpetro:peto ut ſic iraſcat̃:ut qb⁹ armis utat̃:ſi ita neceſſe ē:ut dicit:ſui defendēdi cā:iis q p R.P.q̄ ipis uiſa erūt:dixerint:iſta arma ne noceāt. Quid hac poſtulatōe dici pt æqus? Quod ſi:ut a qbuſdā mihi ei⁹ familiarib⁹ dictū ē:ois eū quæ habet̃ cōtra ei⁹ uolūtatē oro:grauit offendit:et ſi nulla ieſt ɔtumelia:ferem⁹ amici naturā:ſed iidē illi ita mecū:nō idē tibi aduerſario Cæſaris licebit:qd Piſoni ſocero:& ſimul admonēt qddā.qd cauebim⁹.nec erit iuſtior.P.C.ī Senatū ñ ueniēdi morbi cā:q̄ mortis.Sed p deos imortales te.n.ītuēs Dolobella q es mihi cariſſim⁹:nō poſſū:de utriuſq; urm errore reticere.Credo.n.uos hoīes nobiles magna quidē ſpectātes:ñ pecuniā ut qdā nimis creduli ſuſpicant̃:quæ ſp ab āpliſſimo quoq; clariſſimoq; cōtēpta ē:ñ opes uiolētas & Po.Ro.minie feredā potētiā:ſed charitatē ciuiū:& gloriā cōcupiſcere.Ea āt ē gloria & laus recte factoꝝ magnorūq; ī.R.P.meritoꝝ quæ tū optimi cuiuſq;:tū ēt multitudiniſ teſtionio cōprobat̃.Dicerē Dolobella q recte factoꝝ fruct⁹ eēt:niſi te pauliſp

Refellet̃ oro mea:dicar uan⁹ fuiſſe & mendax uates. Loquor de legib⁹ pmulgatis:a te ātoni:ſed nō dū latis & i æs inciſis. Integꝝ uobis:libeꝝ nō ferre. Iraſci:utriuſq; conſulis & pſentis Dolobellæ.& antonii abſentiſ repheſuruſ uitia.Sed auaritiā in primis:& dñandi cupiditatē:obiecturus q p ui multa & cōtra leges faciant:ueniā dicendi poſtulat:& qſi nouo utit̃ exordio. Amice utrūq; & familiariter obiurgat:quod actionū eoꝝ initio exit⁹ nō cōſentiat:& ut alia rōne gloriā & potētiā qrāt hortat̃. Facilitatē:quæ ppriē ē in admittendo audiendo:ignoſcēdo. Mihi: dicere uoluit peſſima exiſtimatur. Auoꝝ:maioꝝ:ut.M.Antonii oratoris:q auus fuit antonio Syllanas ptes ſecutus:quē.C.Martius necauit:magnæ in repu.auctoritatiſ Auūculus.L.Cæſar Iulie:ex q̄ nat⁹ ē & ipſe cōſularis:& magni in republ. ſplēdoris nec minoriſ integritatis. Cū tāta gladiatoꝝ ſit impunitas:cū īpune liceat gladiis uti. Promā:depromā:exhibebo. Trāſlatio a penu:unde neceſſaria ad uictū depromūtur. Vt q armis utat̃:nō offendēdi:ſed ſui defendendi cā:ut dicebat ātoni⁹. Vt q armis utat̃ ſ.iraſcit̃.Si ita neceſſe ē:qa neceſſe ei minime ē:& ſi hoc ptēdit audaciæ:& furori ſuo: Iis q p rep.ſed ii &c.ñ uoceāt &c. Amici ātonii. Iidē illi:antonii familiares. Ita mecū:loquūtur. Licebat:libere loq in ātonium:qm̄ inimic⁹ haberis cæſaris & interſectoꝝ amic⁹. Piſoni ſocero:Cæſaris q in ātoniū fuerat & ſolus libere loqui ausus:ut ē pri⁹ dcm̄: Admonēt qddā:piculū eē ne occidat ātoni⁹. Quod cauebim⁹:nā ī ſenatū ñ ueniem⁹ nec erit min⁹ iuſta cā ñ ueniēdi ī ſenatū mortis met⁹ q̄ morb⁹:excuſant̃ q ptēdūt morbū multo magiſ ego excuſandus uidebor:ſi mortis ptēdā metū:& ſi ī ātoniū tāgit q morbū ptēdēs cām ī ſenatū ñ uenerat: quo die hāc Cice.hūit orōnē. Quæ ſp ab āpliſſimo:Cicero ipe ī officiis:Quāobrē & hæc uidēda ſūt & fugiēda pecuniæ cupiditas.Nihil ē.n.tā āguſti animi tāq̄ praui q̄ amare diuitias.Nihil honeſtius magnificētiuſq; q̄ pecuniā cōtēnere:ſi nō hēas.Si hēs:ad bñficētiā liberalitatēq; cōferre.De utriuſq; ueſtꝝ errore:de mutatōe uolūtatis:& actionū:qbus de rebus mox dicet. Credo.n.uos ñ credere ſimulat:qd maxie credit. Expiato foro:diſiecta illa ara quā in foro amati⁹ extruxerat & colūna euerſa q̄ cæſaria plebe

erectã diximus fuiſſe.uidebaẽ.n.uiolatũ foꝝ fuiſſe:& piaculũ cõmiſſũ ab illa multitudĩe ꝑditioꝝ & audaciſſimoꝝ hoĩum:q arã & diuĩos honores cæſari ſtatuerãt. Diſſipato cõcurſu ĩpioꝝ:nefarioꝝ q ad arã cõuẽiebãt:& tectis:ac tẽplis urbis mĩabãẽ. Prĩcipibꝰ:aĩaduertit.n.Dolobella cũ in audaces ſceleratoſq; ſeruos:tũ ĩ ĩpuros:& nefarios. Cuiꝰ:ſenatorii:eq̃ſtris:plebeii.Cuiꝰ:ac ſi diceret cuiꝰ q̃litatis & gradus.multi uero ſũt ĩter ſenatores:eq̃tes:plebeios. Cuiꝰ:paupes:diuites:liberi:ſui. Aptarũt:accõmodarũt:adiũxerũt. Auctore:monitore.ſuaſore. Cõſẽſũ illũ theatri:q̃d cũ ĩgreſſus eſſet oẽs plauſere. Eaꝝ reꝝ obliti: ſeditioſũ geſſit tribunatũ Dolobella:Graueſ ãt excitauit turbatões cũ legẽ d̃ nouis tabulis ferret:cũq; ea cã plebſ tumultuaret:ĩducti ſũt a.M.ãtõio magiſtro eq̃tũ milites.lxxx.q oẽs ſũt a plebe cæſi:hoc ãt eo tpe cõtigit quo cæſar cõtra reliq̃as põpeianas & Iubã ĩ africã traiecerat. Doloris ueteris:quẽ cõcepãt lata a Dolobella d̃ nouis tabulis lege. Tũ tuũ collegã:q̃rtũ cõſul creatꝰ cæſar:ãtoniũ ſibi aſſũpſit collegã:ĩſtituerat ãt urbe excedere magiſtratu ſe abdicare & ĩ locũ ſuũ Dolobellã ſubrogare:q̃ d̃ re ẽt ĩ ſenatu uerba fecit:ſed moleſte ferẽs ãtonius inimicũ ſibi ĩ magĩratu adiũgi:ĩ Dolobellã grauit ẽ ĩuectus:nec pauciora tñ: aut æq̃ora ab illo audiuit: Reĩfecta ſenatꝰ ẽ dimiſſus:cũq; inſnĩa ꝑſtarẽt ceſar:dolobellãq; renũciari ꝯſulẽ iuſſiſſet: auguria obiecẽ ãto.effecẽq; ut ab ĩcæpto d̃ſiſterẽt ceſar quo pꝰ ea necato ꝯſularẽ ueſtẽ ĩduit & ꝯſulatuſ ĩſignia circũtulit dolobella ãt oĩuſ oblitꝰ auſpicioꝝ q̃ obiecerat ceſa.cũ pacẽ ĩ telluris tẽplo ſua ſiſſet:ut quo aĩo ipe ẽẽt oĩbꝫ pateſieret:dolobellã.collegã ubi ẽẽ uoluit:q̃d añã paſſꝰ ñ fuerat Te ipo augure ñ.n.licebat ꝯſulẽ ſñ auſpiciiſ creari.Ipe uero ãto.auſpex fuit dolobellæ:ꝯſulatũ ĩ ceſa.locũ ineũti eo ipo die quo ceſar trucidatꝰ ẽ.Pacis obſes:ꝑ bru:& caſ.q e capitolio ſt uocati. Viros:bru.& caſ. Hec iuſtaꝝ ꝑſſa ignõmĩia ab eqs ſũptũ qbꝫ cauterio hoc ẽ ignito ferro note & ſigna q̃dã ĩprimunẽ

cẽ exptũ uiderẽmꝰ:quẽ poteſ ꝛ̃cordari ĩ uita tibi illuxiſſe diẽ letiorẽ:q̃ cũ expiato foro:diſſipato cõcurſu ĩpioꝝ prĩcipibꝰ ſceleriſ pœna affectiſte domũ ꝛ̃cepiſti: Cꝰ ordiſ:cꝰ generiſ:cꝰ dẽiq; fortũæ ſtudia tũ laudi & gratulatõi tuæ ſe nõ aptarũt. Mihi ẽt quo auctorẽ te ĩ hiſ rebꝰ uti arbitrãẽ: & grãſ bõi uiri agebãt:& tuo noĩe gratulabãẽ.recordarẽ q̃ſo dolobella cõſẽſũ illũ theatri cũ oẽſ eaꝝ ꝛ̃ꝝ obliti pp q̃ſ tibi fuerãt offẽſi:ſignificauerũt ſe bñficio nouo mẽoriã doloriſ ueteriſ abieciſſe.hãc tu.p.dollobella magno loquor cũ dolorẽ:hãc tu ĩ q̃ equo aĩo potuiſti tãtã dignitatẽ deponerẽ: Te ãt.M.An. abñte appello:unũ illũ diẽ quo in ede telluris ſenatꝰ fuit ñ oĩbꝰ hiſ mẽſibꝰ:qbꝰ te q̃dã multũ a me diſſẽtiẽteſ beatũ putãt añpõis: q̃ fuit orõ d̃ cõcordia: q̃to metu ueterãi:q̃ta ſolicitudĩe ciuitaſ tũ a te libata ẽ tũ tuũ collegã d̃poſitiſ ĩimicitiis oblitꝰ auſpicioꝝ te ipo augurẽ nũciãte illo primũ die Colligã tibi ẽẽ uoluiſti.tuꝰ puꝰ filiꝰ ĩ capitoliũ a te miſſꝰ paciſ obſeſ fuit quo ſenatꝰ die latior quo.P.R.q q̃dẽ nulla ĩ ꝯtiõe unq̃ lætior fuit. Tũ dẽiq; libati ꝑ uiroſ fortiſſĩos uidebãur:qa ut illi uoluerãt:libtatẽ pax cõſeq̃batẽ.Proxĩo altero:tertio dẽiq; reliq̃ſ cõſecutiſ diebꝰ ñ ĩtermittebaſ q̃ſi donũ aliq̃d quotidie afferrẽ.rei.p.maximũ ãt illd̃ q̃d dictature nomẽ ſuſtuliſti. Hæc iuſta ẽ a te ĩ q̃ mortuo cæſari nota ad ignõiniã ſẽpiternã. Vt.n.pp uniꝰ.M.mãlii ſcelꝰ decreto gẽtis mãliæ nẽinẽ pꝛ̃iciũ licet.M.mãliũ uocati:ſic tu pp uniꝰ dictatoriſ odiũ:nomẽ dictatoris fũditꝰ ſuſtuliſti.Nũ tecũ hac ꝓ ſalute reip.tãta egiſſes:fortũæ tuæ nũ ãplitudis: nũ claritatiſ: nũ gloriæ pœnitebat: Vñ igitẽ ſubito tãta iſta mutatõ: Nõ poſſũ adduci:ut ſuſpicer te pecũia captũ licet q̃d cuiq; libet: loq̃tẽ:crederẽ ñ ẽ necẽ.nihil.n.ũq̃ ĩ te ſordidũ:nihil hũile cognoui:q̃q̃ ſolẽt dõeſtici d̃prauarẽ ñ nũq̃.ſed noui firmitatẽ tuã:atq; utinã ut culpã:ſic ẽt ſuſpitõem uitarẽ potuiſſeſ.illd̃ magiſ uereor:ne ignorãſ ueꝝ iter glorie:glorioſũ putes:plꝰ te unũ poſſe:q̃ oẽs:& metui a ciuibꝰ tuiſ q̃ diligi maliſ.

Vt.n.pp uniꝰ M.mãli.ob defẽſũ capitoliũ:capitolinꝰ cognoĩatꝰ:cũ gallicos theſauros ſupꝑſſiſſe argueretẽ:& addictos ac nexos ꝓꝑa pecũia liberaret:ſupplicatõe regni affectari ĩ carcerẽ ꝯiectꝰ ẽ:& poſtea d̃ tarpeio ſaxo ꝑcipitatuus:domꝰ d̃ruta:bõa publicata:adiecta ẽ & gẽtilicia nõ:q̃d gẽtis mãlie decreto cautũ ẽ:ne qs M.mãliꝰ uocaretẽ.liuiꝰ li.vi.ab ur.cõ. Vniꝰ dictatoriſ.Iulii pœnitebãt:pudebat:Vir. Nec te pœniteat calamo triuiſſe labellũ.Licet q̃d cuiq; libet:nã & dicebãt hoc plures & credebãt. Quãq̃ ſolẽt domeſtici.q̃d re uera accidit quotidie ut ꝓncipeſ uiri a domeſticis ꝑſuadeãẽ & d̃prauẽẽ.Deprauare a rectitudĩe & hõeſtate d̃torq̃re. Veꝝ glorie:Ci.li.ii.offi. Vt pecũiæ ĩqt ñ q̃rẽde ſolũ rõ ẽ:ueꝝ ẽt collocãd̃ q̃ ꝑpetuos ſũptꝰ ſuppeditet:nec ſolũ nẽcarioſ:ſed ẽt libaleſ.Sic gloria & q̃rẽda:& collocãda rõne ẽ:q̃q̃ ꝑclare Socra.hãc uiã ad gloriã ꝓximã & q̃ſi ꝯpẽdiariã ẽẽ dicebat:Si qs id ageret:ut q̃liſ hẽri uellet taliſ ẽẽt ꝙ uera gloria radices agit & ꝓpagatẽ:ficta oĩa celeritẽ tãq̃ floſculi decidũt:nec ſimulatũ ꝑt q̃cq̃ ẽẽ diuturnã.Metui.Ci.ĩ eodẽ li.Oĩũ reꝝ nec aptiꝰ q̃cq̃ ad opeſ tenẽdaſ ac tuẽdaſ q̃ diligi.nec alieiꝰ q̃ tieri ꝑclare Itaq; ẽniꝰ quẽ metuũt oderũt:quẽ q̃ſq; odit:ꝑiiſſe expetit.Multoꝝ ãt odiiſ nullaſ opeſ ꝓſiſterẽ poſſe ſi añã fuit ignotũ:nuꝑ ẽ cognitũ morte.C.Iulii

In fabulis ipſis: tragicorũ poetarũ apud Actium Atreus inducebat̃ dicens oderint dũ metuant. Et itẽ apd̃ Enniũ ut refert Cicero: Pernicioſum fuiſſe: quoniã aut occiſi ſunt aut in exiliũ pulſi. Auũ tuũ. M. Antonium oratorẽ eloquentiſſimũ q̃ multa & domi & militiæ geſſit preclara. Periit autem Mariano & Cinnano furore eius caput pro roſtris eſt poſitum: Is. L. Cinna conſul cũ Octauio legem de exulib⁹ reuocãdis Mario .ſ. & cæteris tulit: ꝓhibit⁹ a collega & honore priuat⁹ ex urbe ꝓfugit: trãſiuit ad pres: iũct⁹ eſt Mario cũ quo urbem ingreſſus & Octauiũ interfecit & plurimas ædidit cædes & crudelitates. Exitus: finis & mors.

Quod ſi ita putas: totã ignoras uiã gloriæ. Carũ eẽ ciuẽ: bene d̃ Re. p. mereri: laudari: coli: diligi: glorioſũ eſt: Metui uero & in odio eẽ, iuidioſũ: deteſtabile: ibecillũ: caducũ: Q d̃ uidem⁹ & in fabulis ipſis illis qui oderint dum metuant dixerint: ꝑnicioſũ fuiſſe. Vtinã Antoni auũ tuũ meminiſſes: de quo tñ multa audiſti ex me ſæpiſſime: Putas ne illũ imortalitatẽ mereri uoluiſſe ut pp armoꝝ metuẽdorũ licẽtiã metueret̃? Illa erat uita: illa ſecũda fortuna: libertate eẽ parẽ cũ cæteris: pricipẽ dignitate. Itaq̃ ut omittam res aui tui ꝓſperas: acerbiſſimũ eius diẽ ſupremũ mali. q. L. Cinæ dominatũ a quo ille crudeliſſime ẽ iterfect⁹. Sed quid oratõe te flectam? ſi. n. exitus. C. cæſaris efficere hoc nõ põt: ut malis carus eẽ: q̃ metui: nihil cuiuſq̃ ꝓficiet nec ualebit orõ: quẽ q beatũ eẽ putãt: miſerrimi ipſi ſunt. Beatus ẽ nemo: q ea lege uiuit: ut nõ mõ ipune ſed ẽt cum ſumma itefectoris gloria interfici poſſit. quare flecte te quæſo: & maiores tuos refice. Atq̃ ita guberna Rẽ. P. ut natũ te eſſe ciuẽ tui gaudeãt: ſine quo nec beatus nec clarus eẽ. q̃ſq̃ põt. Et P. quidem. R. iudicia multa ambo habetis: quib⁹ uos nõ ſatis moueri ꝑmoleſte fero: Quid. n. gladiatorii clamores inumerabiliũ ciuiũ? Quid populi uerſus? Quid Põpeii ſtatuæ plauſ⁹ ifiniti? Quid ii. Tr. pl. q uobis aduerſant̃? parũ ne hæc ſignificant icredibiliter cõſentientẽ. P. R. uniuerſi uolũtatẽ? Quid Apollinariũ ludoꝝ plauſus uel teſtimonia potius & iudicia. p. R. uobis pua eẽ uidebantur? O beatos illos q cũ adeſſe ipſis ꝓpter ui armorũ nõ licebat: aderant tñ & i medullis. po. Ro. ac uiſceribus hærebant: niſi forte Actio tum plaudi: & ſexageſimo poſt tum anno palmam dari putabatis: nõ Bruto: qui his ludis ita caruit. ut i illo paratiſſio ſpectaculo ſtudiũ. p. R. tribuerit abſẽti: dſideriũ liberatoris ſui ꝑpetuo plauſu & clãor leiret

Quẽ Cæſarẽ. Ea lege: eo pacto. eo mõ. Cũ ſũma gloria. ſũa. n. gloria ẽ tyrãnũ occidere & ei q facit ꝓmia ſolẽt tribui. Maiores tuos refice: reſtitue: reſpſẽta: redde. Sine quo ſiñ ciuiũ beniuolẽtia. Quiſq̃ tuo rũ qb⁹ obdẽtur⁹ es quaſi tenebras & obliuionẽ ſi ꝑges ſic facere: uel quiſq̃ noſtrum omnium. Quid enim gladiatorii clamores: maxini: et quales gladiatorum ſolent eſſe. Hiſtoria aũt hoc hẽt: Cæſar bellis oĩb⁹ ciuilibus cõfectis Romã rediit: formidabilẽq̃ uniuerſis ſe ꝓbuit: oẽs hõres q excogitori ab hoĩe pñt: ei decreti ſunt: ſed aliq̃ñ eũtẽ ſalutãtib⁹ ut regẽ: iclamauit uehemẽter & igemuit popul⁹ ipſe Cæſarẽ ſe eẽ nõ regẽ callide ſubiecit: lupcalib⁹ itẽ cũ diadema capiti ei⁹ i foro ſedẽtis & ſpectãtis un⁹ ex lupcis & currẽs ãto. ipoſuiſſet: egrtulit popul⁹: itẽ ſcõ ac tertio im ponẽte illo: ac reiiciẽte cæſare & oĩno reſpuẽte clãor magno leticiã pdidit: Cæſarẽq̃ ſũmis laudibus extulere oẽs. Quid populi uerſus: q tribũal Bruti: erat aũt ꝑtor urban⁹: uerſibus ĩ hãc ſñiam noctu iplebat: brute dormis neq̃ uere es Brutus. Quid põpeii ſtatuæ plauſus infiniti: a populo patri occiſo Cæſare et corõata ẽ repta. qd tribũi: q oẽs aduerſabãt Ant. & Dolobellæ: ꝑter unũ Saluiũ q ãto. fauebat: &. L. Antoĩũ fratrẽ. Quid? ſuſpẽdẽda ꝑticula

& adiuuãda ꝓnũciatõe ſciſcitatio. Apollinariũ ludoꝝ: Brut⁹ ut dictũ ẽ ꝑtor erat urban⁹ cũ ẽ Cæſar necat⁹ & quoniã nihil tutũ Romæ uidebat: diſcedere ex urbe ſtatuerat: ſenat⁹ ne fugere uideretur ei & Caſſio rei frumentariæ curã demandauerat. Cũ ergo abeẽt Brut⁹ ludos quos ædere in ꝑtura cõſtituerat: uoluit & iuſſit ſe abſente ædi: & magnifice & ſũptuoſe nimis: emerat elephãtes cõplures: quos exhiberi populo in ſpectaculis mãdauit: ꝓfect⁹ Neapolim cũ hiſtrionibus & mimis de Camico quodã q in re ſcœnica hẽbat ꝑſtãtiſſim⁹ ſcripſit ad amicos ut non niſi uolentẽ illũ adducerẽt: qa græcũ quẽmq̃ ui cogi nefas eẽ dicebat. Scripſit & Ciceroni orãs ut his ludis oĩno intereſſet: Quib⁹ ĩgẽs plauſus Bruto datus eſt. & ſi aberat: ingẽs appuit populi ſtudiũ in libertatis auctores: ingẽs beniuolẽtia: & in tyrãnos odiũ Apolliares uero ludi: q & ſcenici dicũt: qm̃ recitatõe fabularũ cõmẽdabãt. T. Sulpitio potito: &. C. Licinio Stolone cont. Cũ tolerãda uis peſtilẽtiæ urbẽ uexaret: iter alia celeſtis ire placãina iſtituti ſẽ acccitis ex hetruria ludiõib⁹: circi dũtaxat pri⁹ ſpectaculũ fuerat: qd Romul⁹ raptis Sabi. prim⁹ oĩum cõſualiũ noĩe celebra. Liui. vii. ab ur. con. & Val. max. auct. O beatos: Caſſiũ & Brutũ. Actio: poetæ cui⁹ fabula recitabat̃ Atreo. L. Acti⁹ tragœdiaꝝ ſcriptor fuit: nat⁹ eſt Mãcino & Serrão conſ. ñ multo añ Ci. &. Cn. Põ. genitus pentibus libertinis: Seni iã pacuuio Tarenti ſua ſcripta recitauit: Piſauꝝ inter colonos ex urbe deductus fuit: fundũq̃ illic habuit qui Actianus ẽ dictus. Niſi forte ñ enim Actio p⁹ ãnos. lx. q̃ ſcripſerat illã fabulã ſed Bruto & caſſio plaudebat̃

Equidem is ſum:occurrit:nō ſunt magni faciēdi huiuſmōi plauſus:quoniā a paucis & iiſdē popularib⁹ potētioꝝ fauorē aucupātib⁹ dari ſolēt.fateor igr Cicero & eos ſemp ego cōtēpſi.Sed qñ nō a paucis q ni-hil aliud agūt & ſtudent:ſed ab uniuerſis tribuūtur:nō conténo:nec plauſum eē:ſed iudiciū puto:hoc eſt qd ſentiant uniuerſi de eo cui plaudunt:iudicare & demōſtrare exiſtimo. Popularibus ac ſi diceret uilioribus Semp contēſerim:nam quod ipſe ait in officiis:Q ui ex errore imperitæ multitudīs pendet in magnis ui ris non eſt habendus. Ii qui ante ſequi:ut Antonius. Tam coram populo roma.uitā &c.nam ſatis ingt con ſideratis huiuſmodi populi ſit iudiciū de uiris bonis & libertatis ſtudioſiſ:& q̄ uoluntaſ in ipſa retinenda libertate. A. Hirtius uero conſul deſignat⁹ & initurus proxime conſulatū cū Panſa: grauiter ægrotauit: & maximus fuit oīum timor: maxīa ſolicitudo ne decederet publice priuatimq; ſuſcepta uota. In quo meminim⁹:ac ſi dicat in nullo qđ ipē ſubiungit. Nō interpretamini:nonītelligitis & q̄le ſit iudicatis. De nr̄a uita:quos ſpant ob futuroſ reip. Extaret:apperet q̄ſi monumētū aliqđ. Vel ad ætatem qa iā ſenex. Vel ad gloriā:qđ p oēs decurrit magr̄atus. Huc: ad ætatē & glīā

Equidem is ſū qui iſtos plauſus cum a popularibus ciuib⁹ tribuerentur:ſemp contempſerim.idemq; cū a ſūmis mediis infimis:cum deniq; ab uniuerſiſ hoc idem fit:cūq; ii qui ante ſequi populi conſenſum ſolebāt:fugiunt.nō plauſum illū ſed iudicium puto.Sin hæc uobis leuiora uidentur que ſūt grauiſſima:num etiā hoc cōtēnitis.ꝙ ſenſiſtis tam carā Po.Ro. uitā.A.Hircii fuiſſe:Satis enim erat ꝓbatum illū eē.P.R. Vt ē iucūdū.amicis i quo uincit oēs carū:ſuis:qbus ē ipſe: cariſſimū Tantam tamē ſolicicitudinem bonorū:tantū timorē omniū i quo meminimus? Certe in nullo. Q uid igitur hoc uos p deoſ īmortales quale ſit.non interpretamini? Q uid eos de ueſtra uita cogitare cenſetis:quibus eorum quos ſperant Rei.p.conſulturos:uita tam cara ſit? Cœpi.P.C.reuerſionis meæ fructū quoniam ea dixi: ut quicunq; caſus conſecutus eſſet: extaret conſcientiæ meæ teſtimonium. & ſum a uobis benigne ac diligenter auditus. Q uæ poteſtas ſi mihi ſæpius ſine meo: ueſtroq; periculo fiet:utar. Sin minus:q̄tum potero non tā mihi me:q̄.Rei.p.reſeruabo.Mihi ſere ſatis eſt:quod uixi:uel ad ætatem:uel ad gloriam.huc ſi quid acceſſerit:non tam mihi q̄ uobis reiq;.P.acceſſerit.

HAec ē ſđa philippica q̄.M.antōiū prior̄ orōe uehemēter ɔmotū:ſic ī Ci.accēdit:ut leniri odii atrocitas p⁹ea nūq̄ potuerit. Extitit āt exitii & mortis ciceroni cauſa:dicente etiam ſatyro poeta:ridenda poemata malo:Q uam te diuinæ miranda philippica famæ Voluerisa prima quæ ꝓxima. Supiorem Cicero Antonio abſente in ſenatu habuerat orōnem:qua ille irritatus inimicitias Ciceroni denunciauerat Sed ea denunciatōe nihil oīno deteritus eſt:nihil armari & potentiſſimi minas ueritus:Cū deinde.xiiii.calendas octobris.quo die ſenatus habitus ē:magna armatoꝝ caterua ſtipatus in ſenatum ueniſſet Antonius & longa orōne:quā totos ſeptem & decem dieſ in Tiburtino Scipionis meditatus fuerat:& poſtea ædidit: in Ciceronem iuect⁹ eſſet ire in ſenatū & corā rn̄dere cupientē amici retinuere:quod & lōge potentiora eſſent Antonii arma:& ad manifeſtū tenderet interitū.Sed dū hæc Romæ gerunt̄.C.Octauius adoleſcens hæres a Cæſare ex Dodrante relictus & i familiam nomēq; adoptatus ex Apollonia rediit:primū omniū Antoniū paternū amicū:ſalutatū acceſſit:facta pecuniæ patris mētione quā Antonius tenebat:cū adita hæreditate uiritim tricenos ſextertios:ut Cæſar legauerat:daturus:eſſet. Verū antonius aſpernari illū:& inſanū dicere:ac bonis carentē ſuaſoribus:ꝙ tā oneroſam adire hæreditatē uellet:ac nō potius abſtineret. Sed neq; pſuadere adoleſcentē potuit:& inſtare ille ꝓ pecunia uehementius cœpit.Antōius & iactare multa cōtumelioſe.& facere:donec petenti tribunatū plebis & auream ſellā patris ſui ponenti ducturus ſe illum in carcerē niſi ſollicitare plebem deſineret minatus eſt:Q ua cōtumelia irritatus cæſar:ad Curiōem cōtulit ſe: totūq; ei ſe pmiſit & tradidit:breui p eum ſenatū ſibi cōciliauit:plebis uero & ueteranoꝝ ſic in ſe ipē cōcitauit ſtudia:ut p oēs amicos de reconciliatione egerit antonius:ɔgreſſi in capitolio in gratiā rediere:Sed ſimulate qdem:nec multo p⁹ maxīe inter eos rurſus exarſere inimicitiæ.uterq; ad legiones ſolicitādas p Italiam diſcurrit:ab utroq; pmiis ueterani ſunt allecti.Cicero ciuitatis eo tpe pnceps quacunq; rōne poterat:omueſ in antoniū mortales ɔcitabat:cuius factioni prīam uel ſupior potius auſus eſt uenire i ſenatū:& hāc orōnē q̄ omnē anteactā Antonii uitā carpi:& lacerat,hr̄e:ipō antonio pn̄te & audiente:Eſt āt i demonſtratiuo genere cāꝝ poſita.Continet.n.uitupationē:ptim aūt purgationem hēt:criminū q̄ obiecit aduerſarius ptim relationē:nam & regerit maledicta & retaxat uehementiſſime & acerbiſſime iuect⁹:oīs ab ipō pncipio ɔcitata eſt orō breuiſſimo qdē exordio:nā & rn̄det:puocat⁹ uero cū ſe purgat ſatis beniuoloſ auditores habiturus credit̄:& idignat⁹ eſt ut continere ſe nequeat qn erumpat q̄primū.Exordiū p expoſitionē i cōmodi factum eſt cum admiratione & idignatōe:dicit.n.neſcire quo facto ſuo ɔtingat ut.xx.annis qcūq; reip.hoſtes fuerint etiam ſibi bellū indixerint.Argumta a locis ɔfutationiſ & purgationis pri⁹ deīde turpitudīs ducunt̄.

.M.T.C.in.M.Antonium.Philippica.Secūda.

QVonā meo fato .P.C.fieri dicā: Vt nemo his annis uiginti.Rei.p.hoſtis fuerit;q nō bellum eodē tpe mihi quoq; idixerit nec uero neceſſe ē a me q̄n q̄ noīari uobis:cū ipſi recordemini:mihi penaꝝ illi pluſq̄ optarē:dederūt. Te miror Antonii quoꝝ facta imitere:eorū exitus nō ꝑhorreſcere? Atq; hoc ī aliis minus mirabar. Nēo illorū mihi inimicus fuit uoluntarius. Oēs a me Rei.P.cā laceſſiti: Tu ne uerbo qdē uiolatus: Vt audacior q̄.L.Catilina: furioſior q̄ P.Clodius uiderere:ultro maledictis me laceſſiſti:tuāq; a me alienationē ad ciues īpios tibi gloriæ fore putauiſti.Q uid putē? cōtētū ne me? nō uideo nec in uita;nec ī grā;nec ī rebꝰ geſtis;nec ī hac mea mediocritate īgenii qd deſpicere poſſit Antonius. An ī Senatu facillime detrahi poſſe credidit? q ordo clariſſimis ciuibꝰ bene geſtæ Rei.pu.teſtimōiū multis;mihi uni cōſeruatæ dedit? an decertare mecū uoluit cōtentiōe dicendi? Hoc qdem beneficium ē.Q uid.n.pleniꝰ.Q uid uberiꝰ;quā mihi & ꝓ me & cōtra Antoniū dicere? Illud ꝑfecto ē;non exiſtimauit ſui ſimilibus ꝓbari poſſe ſe eſſe hoſtem patriæ.niſi mihi eēt inimicus; Cui priuſquā de cæteris rebꝰ;rn̄deo de amicitia:quā a me uiolatā eē criminatus ē:Q uod grauiſſimū crimē iudico;pauca dicamus.Cōtra rē ſuā ueniſſe me neſcio quādo quæſtus eſt.An ego nō uenirē contra alieuū ꝓ familiari & neceſſario;& domeſtico meo? non uenirem contra gratiam non uirtutis ſpecie ſed ætatis flore collectam non uenirem contra iniuriam;quā iſte interceſſoris iniquiſſimi beneficio obtinuit; non iure prætorio.Sed hoc iccirco cōmemoratū a te puto;ut

His annis.xx.ac ſi dicat a.xx.annis uſq; huc. Indixerit denūciauerit.ſignificat aūt.L.Piſonē:Gabinium Vatinium:Clodiū:Catilinā.C.Antoniū in quos Ciceronis extāt oratōes.magis autē reip.q̄ priuata cā odia cū illis & inimicitiis exercuit. Illi in quos inuectus ē Cicero acerbiſſime.& quoꝝ detexit ſcelera. Q uorum facta imittere:nā Catilinæ & Clodii ſcelera imitaris:exitū nō ꝑhorreſcis.q fuit fœdiſſimus & īfœliciſſimus. In aliis:q mihi hoſtes fuere. Audacior:quæ.n.maior audacia quā cōtra patriā cōiurare. Furioſior:magnꝰ Clodii furor fuit:q ut rēpu.ꝑturbaret:ſeſe adoptādū dedit cuidā pl.beio.C.Fōteio:q maior natu erat:Mōſtri aūt ſimile ur̄:ut pater maior natu filio ſit multas leges ſubſtulit:& in primis Heliā & fuſiā q̄ agere cū populo ꝓhibebant:niſi ſeruatū d' celo eēt deniq; Ci.ſp Clodii furorē uocat. Vltro:tua ſpōte:nō laceſſitus a me. Ad ciues īpios:tui ſimiles & eiuſdē furoris ſi bono uiro & libertatis ac patriæ ſtudioſo:hoſtis fieres.

Q uid putē? multas enumerat cās qbus īpulſus uideri poſſit Antonius:ut tam accerbe ī ſe īueheret:multas refellit minus idoneas:unam ſubiicit ad extremū:q̄ uera eē uideat. In uita:ī moribus. Gratia:ciuiū beniuolētia. Detrahi: maledicēdo minui aliqd eoꝝ q̄ dixi ī ea:gratiā:īgeniū. Mihi uni cōſeruatæ:nā cū patriā a coniuratorū audacia liberaſſet Ci.& d̄ ꝯiuratis ſuppliciū ſūpſiſſet:alii urbis ꝯſeruatorē:alii ꝯditorem appellarūt:qd' uiuerēt:q īcolumes eſſent:uirtuti eiꝰ acceptū referentes. Marcꝰ Cato patrem patriæ cenſuit appellandū:qd ī libera ciuitate ei dūtaxat ꝯtigit:hīc Satyrus ait poeta Roma patrē patriæ Cic.libera dixit. Illud ꝑfecto eſt:hoc eſt illud poſtremū qd̄ ꝓbat.

Patriæ:quādo qdē ꝗcūq; uigīti ānis patriæ hoſtis fuit:idē & Ci.bellū īdixit Contra rē ſuā:Res ſic hēt:Tres Ant.fuere uxores. Prīa.M.Fūdi Bābalionis filia. Scda.C.Antonii ciceronis ī ꝯſulatu collegæ:q̄ adulterā a Dolobella ſuſpicatus repudiauit. Tertia Fuluia.C.Curioni antea nupta.ex prīa illa libertini gn̄is:filiū ſubſtulit:quē ꝓ obſide ī capitolium miſſum diximꝰ hæc īferiꝰ patebunt & ī hac philippica & in tertia .d̄ re pecuniaria lis fuit amico Ci.& domeſtico cū.M.Fundo Bābalione hoīne libertinæ ꝯditionis ſed locupletiſſimo:ꝓ quo Ci.ī iudiciū ubi res agebat̄ uenit aduocatꝰ:Ant.iniquo animo tulit:& illa orōe q̄ eſt in Ci.inuectꝰ:q̄ſtꝰ fuit ꝯtra rē ſuā:hoc eſt ſoceri ſui:Ciceronē ueniſſe aliqn̄: qd̄ Ci.nunc excuſat:& cur non uenirem inqt ꝯtra ſoceꝝ tuū:alienū mihi & cū quo aīcitia aut ꝯſuetudo n̄ ītercedebat ꝓ familiari neceſſario & q̄ſi domeſtico:ꝯtra antonii fauorē & gratiā:q̄ n̄ uirtute:ſed flagitio collegit.ꝯtra iniuriā hoc eſt iniqtatē iudicis:q̄ antonii ſocer auxilio & fauore interceſſoris obtinuerat.Cū ꝑſerti ēt ꝓtorio iure mihi uenire liceret. An ego n̄ uenirem? interrogatiue legendū. Grām:fauorē & beniuolentiā hoīum in anto. Non uirtutis ſpē &c̄.uirtutis ſpem dixit pulchritudinem & honeſtatē:uñ ſpecioſa res dr̄ honeſta & pulchra:ſic ait quoniam ætatis florem ſubiungit.ſignificat autem rem fœdiſſimam Antonium ætatis flore multorum ſibi gratiam conciliaſſe.Egregia fuit forma:ardenter a Curionis filio dilectus:qui ut obnoxium magis ſibi redderet Antonium in amores libidines uarioſque ſumptus īpellebat .quare grāde æs alienum conflauit:Cnuque.cc.l.milia deberet:idem pro eo interceſſit Curio pater uero curionis ægre ferens:domo ſua prohibuit Antonium:qui ad Clodium prius ſe contulit:inde in Aſiam abiit:

Cicero fœdiſſime actam obiicit antonio pueritiã: & ſe pluribus proſtituiſſe illum oſtẽdit. Iniuriam: iniq tatem iudicis. Iſte. ſocer tu⁹. Interceſſoriis iniquiſſimi: aut antonii: aut curionis: q magnam dicendo cõparauit potentiã: iniquum uero quippiam cõtra Ciceronis amiciſſimũ obtinuerant. Nõ iure prætorio. ſcilicet uenirem. nam aut cõtra leges: aut dolo malo qppiã contra Ciceronis amicum ſtatutũ a iudice fuerat quod p̃toris edicto & iure ſeruari non conueniebat: id quod ſecut⁹ ẽ Ci. qcqd autẽ fuerit imaginari potius licet q̃ certum aliquid tradere. Infimo ordine: libertinorũ. Cõmẽdares: gratũ redderes: & ad amorem prouocares Libertinum generũ: te. ſ. nã libertini locupletis filiã uxorẽ duxit anto. Nepotes quoq; fũdi. M. Fũdi Bãbaliõis & quo q; legẽdũ ẽ. Diffiniunt ãt ĩ iure ciuili libertini q iuſta ſeruitute mãumiſſi ſũt. At. n. te in diſciplinã. & hoc obiecerat anto. ꝙ ĩ Cic. diſciplinã ſeſe adoleſcẽs tradidiſſet. uolebat ãt uideri obſuaſſe ciceronẽ. contra Ci. negat factũ. nec p curionẽ ẽt ſi uoluiſſet & optaſſet dicit facere licuiſſe: nã ut obſeq̃ntiorẽ adoleſcẽtẽ hr̃et curio: a uirtute abducebat: & ad oẽm turpitudinẽ ĩpellebat. qđ ẽ pri⁹ dictũ Ne tu ſi id feciſſes. certe ſi id feciſſes: græca picula ẽ ui hẽt affirmãdi Ter. ĩ ãdria: Næ iſte haud mecũ ſẽtit. Augurat⁹ petitionẽ: & hoc obiecerat ãto. ĩ petitõe augurat⁹ ceſſiſſe cicerõi ſe hoc ẽ petẽte cicerone hõris. & bñuolentiæ cã petere deſiiſſe. Falſũ oñdit Ci. qm̃ ne peterẽ q dẽ licebat ãto. auguratũ cũ & deberet. cc. l. milia: & ſoluẽdo nõ eẽt: nã neq; petere auguratum neq; augurẽ ĩ demortui locum noĩare iis licebat: q aut dãnati eẽnt đ repetũdis. aut creditoribus ſoluẽdo nõ eẽnt ſic. n. lege cautũ erat. Et p̃terea Curia cuius ĩterceſſiõib⁹ id anto. cõſeq poſſet aberat: q̃ſtor ĩ Aſia. is. n. curio ẽ. ad quẽ ſũt plures Ci. epiſtolæ: ĩ p̃cipio ſecũdi libri epiſtolaꝝ ad Lẽtulũ: Augur ci. ĩ Craſſi locũ optat⁹ eſt: p⁹ q̃ ille periit ĩ pthis: paulo añ q̃ p̃conſul in ciliciam proficiſcerẽt. Nominarunt p̃ſtãtiſſimi uiri & ĩ ſua rep. florẽtiſſimi. Cn. Põpe. & hortẽ. orator. Aut cũ eẽs: tũ ĩqt cũ fact⁹ fuiſti augur. unã tribũ ad ſuffragia ferre & p̃ducere ñ potuiſſes ſine curionis auxilio ac ſi dicat ñ ſuperebat tibi pecũia: q̃ unam tribũ ãbires. fauore Cæ. Iulii ĩqt Plu. ĩter augures cooptatũ fuiſſe Ant. Breui: qđ ui pulſo ꝯpetitore ſupiores fuiſſẽt p Ant. laborãtes. At bñficio ſũ uſus tuo: & hoc obiecerat ant. ſuo uſũ bñficio Ciceronẽ: ꝙ eũ Brũduſii cũ poſſet: ñ occidiſſet: ad qđ rñdet Ci. Põ. ĩ Pharſalia ſupato cũ Cato q naualib⁹ p̃erat copiis: & Claſſẽ & exercitũ Cic. ꝯmittẽdũ cẽſeret: oẽſq; ut acciperet: hortarent̃: ac unũ illũ ſibi ducẽ ĩ cõi ſalute đpoſcerent: ꝯſtant̃ recuſauit finẽ ſibi belli feciſſe: & ĩ otiũ p̃parare palã rñdit: qđ ei⁹ dictũ ſic moleſte qdam tulere ut paꝝ abfuerit qn occideret̃: qr̃ p̃pe ĩ Italiã reuerſus: ſtatuit Brũduſii Cæſ. reditũ ĩ Aſia & ægypto ꝯmorãtis p̃ſtolari. Erat aũt Brũduſii Ant. q Ciceronẽ ꝙ ĩ ptib⁹ fuiſſet Põpeiãis occidere potuit: qđ obiecit dicẽs ſuo bñficio uiuerẽ uixq; a Cæſaris militib⁹ đfendiſſe. Sp p̃ me tuli: faſſus ſũ ſp ac ſi ita ut dicis: eſſet. Mĩus prudenti. rẽ ipſam ut eſt cognoſcẽti. Ipſe uictor: cæſar. Eũ tu occideres? quẽ ſaluũ cæſar uoluiſſet: ac ſi dicat minĩe. Qđ ſi eſſet bñficiũ: ñ occidere cũ poſſis: qm̃ bñficiũ ñ eſt illi qb⁹ cæſar ñ ademit uitã cũ poſſet: ñ laudarent̃ ꝙ eũ interfecerint. ſed igrati haberent̃ & uituparent̃: ſed qa laudant̃: iccirco ñ adimere uitã ñ ẽ bñficiũ. Illũ. Cæſarem. Seruati: non occiſi: ut Brutus Caſſius & reliq: q ptes Põpeii ſecuti ſunt qbus uictor cæſar pepercit. Impiũ miſeꝝ. n. uideri dẽt te hoĩem nefariũ tm̃ hũiſſe licentiæ ut ciuẽ opti. & p̃ſtãtiſ. necarẽ poſſes ſi uelles

te infimo ordini cõmendares: cũ oẽs recordarent̃ libertinum generũ: & liberos tuos nepotes quoq; fundi libertini hoĩes fuiſſe. at. n. te in diſciplinã meã tradideras. Nã ita dixiſti: domũ meam uẽtitaras ne tu ſi id feciſſes melius famæ melius pudicitiæ tuæ conſuluiſſes. Sed nec feciſti: nec ſi cuperes tibi id p. C. Curionẽ facere licuiſſet. Auguratus petitionem mihi te cõceſſiſſe dixiſti. O incredibilẽ audaciã. O impudentiam prædicandam. Quo enim tẽpore me augurem a toto collegio expetitũ Cn. Põpeius: & Q. Hortẽſi⁹ noĩauerũt. Neq; n. licebat a pluribus noĩari: nec tu ſoluẽdo eras: nec te ullo mõ niſi euerſa. R. P. fore incolumẽ putabas. Poteras autẽ eo tpe Auguratũ petere cũ in Italia Curio nõ eẽt? aut tũ cũ eẽs factus: unã tribũ ſine Curione ferre potuiſſes? Cuius ẽt familiares deui cõdẽnati ſũt quod tui nimis ſtudioſi fuiſſent. At beneficio ſũ uſus tuo? quo q̃q̃ illud ipſũ qđ cõmemoras ſemp p̃ me tuli. Malui me tibi debere confiteri: q̃ cuiq̃ minus prudenti non ſatis gratus uideri. Sed quo beneficio? qđ me Brũduſii non occideris: quẽ ipſe uictor: q tibi ut tute gloriari ſolebas detulerat ex latronibus ſuis principatum: ſaluum eſſe uoluiſſet: ĩ Italiã ire iuſſiſſet. eum tu occideres fac potuiſſe Quod ẽ aliud. P. C. beneficium latronũ niſi ut cõmemorare poſſint iis ſe uitam dediſſe: qb⁹ nõ ademerint? Quod ſi eẽt beneficiũ: nunq̃ ii q illũ interfecerũt a quo erãt ſeruati: quos tu ipſe uiros clariſſimos appellare ſoles: tantã eẽnt gloriam cõſecuti: quale aũt beneficium eſt ꝙ te abſtinueris a nefario ſcelere? Qua ĩ re non tam iucundum uideri mihi debuit non interfectum a te: quam miſerum id te impune facere potuiſſe. Sed ſit beneficium? quando qdẽ maius a latrõe

accipi nullum potuit. In quo potes me dicere ingratum? an
de interitu, Rei. P. queri nō debui ne in te ingratus uiderer? At
in illa querela misera quidē & luctuosa sed mihi ꝓ hoc gradu ī
quo me ſenatus. po. q; R. collocauit neceſſaria: Quid ē dictū
a me cū contumelia? Quid non moderate? Quid non amice
Et qdem cuius temperantiæ fuit. D. M. Antonio querētē abſti
nere maledicto? preſertim cū tu reliqas. Rei. pu. diſſipauiſſes?
cū domi tuæ turpiſſimo mercatu oīa eſſent uenalia? cū leges
eas quæ nunq̄ ꝓmulgatæ eſſent: & de te: & a te latas cōfiterere
cum auſpicia: augur: interceſſionē Conſul ſuſtuliſſes? cum eſ
ſes fœdiſſime ſtipatus armatis: cū omnes impuritates publica
in domo quotidie ſuſciperes: Vino luſtriſq; Confectus: At ego
tāq̄ mihi cū. M. craſſo cōtētio eſſet: Quo cū multæ & magnæ
fuerunt: nō cū uno gladiatore neqſſimo & de. R. p. grauiter q̄
rens: de homine nihil dixi. taq; hodie pficiā: ut intelligat q̄tū a
me beneficiū tū accepit. At etiā litteras quas me ſibi miſiſſe di/
ceret: recitauit. hō & humanitatis exps: & uitæ cōmunis igna/
rus. Quis. n. unq̄ q paulum mō bonorum conſuetudinē noſ/
ſet: litteras ad ſe ab amico miſſas offenſione aliqua interpoſita
in medium protulit: palamq; recitauit? Quid hoc ē aliud quā
tollere e uita uitæ ſocietatē? tollere amicorū colloqa abſentiū?
q̄ multa loca ſolent eſſe in epiſtolis que prolata ſi ſint: inepta cē
uideant? q̄ multa ſeria? neq; tñ ullo mō diuulgāda. Sit hoc in
humanitatis tuæ. ſtultitiam incredibilē uidere. Quid habeſ qd
mihi opponas hō diſertæ ut Muſtelæ: Thamyſio. & Tyroni
Numiſio uideriſ. Qui cū hoc ipo tpe ſtēt cū gladiis ī ɔſpectu
Senat⁹: ego quoq; te diſertū putabo: ſi oñderis quō ſis eos iter

De interitu: quæ interit p te. Ne ingratus uiderer: in te qui nō ademiſſe iactas uitam cum poſſes. In il
la querela quæ ē in ſuperiore orōne. Et quidē: & tñ nullus adeo tēperans extitiſſet: qui de te cūquerēs ab/
ſtinere a maledicto poſſet. Reliqas reip. propter interceptam pecuniam hoc ait: quæ fuerat ad ædē opis:
& pp quatuor milia talēta: quæ a Calphurnia Cæſaris uxore accepit. Turpiſſimo mercato: tanq̄ in nun
dinis & mercato oīa antonius uendiderat: magiſtratus: īmunitates Cum leges eas: ut prætoriæ prouin/
tiæ pluſquā ānū: cōſulares pluſquā bienniū obtinerentur: ut duabus decuriis tertia centurionū adderet: ut d
ui & maieſtate dānatiſ liceret p
uocare. De te: nam uolebat ā/
tonius licere ſibi prouinciā ꝑ
arbitrio ſuo retinere: Interceſ
ſionē: tribūitiā ſubſtuliſſes cō/
ſulari ptāte & auctoritate. Oēſ
īpuritates: oēs ipuroſ & fœdoſ
hoīes aleatores ganeones: ut
mox dicet. Luſtris: ſunt & in
ſiluis luſtra ferarū bītacula. uir
gi. Nō abſunt illic ſaltus & lu/
ſtra ferarum: & loca ſordida at
q; occulta in qs q uerſantur gu
læ & luxuriæ operam dant: ac
ipſa ēt lupanaria. Plau. in aſia.
luſtris ſtudet. Confectus:
at ego tanquam mihi: conſum
ptus: exinanitus. Cum. M.
craſſo contentio eſſet: quo cū:
hic eſt. M. craſſus ille diues qui
periit in Parthis: cū quo Cice/
roni graues & diuturnæ fuert
inimicitiæ. Ea uero extitit cā:
qd cū Catilina cōiuraſſe eum
Cicero iſimulauit Et in orōne
quā d cōſulatu ſuo habuit. craſ
ſum ad ſe noctu ueniſſe rettulit
epiſtolā a Catilina miſſā tenē/
tem: qua illū quaſi cōſciū ad cō
firmādā cōiurationē hortaba/
tur. Quod uero in Ciceronē
æquior eſſet Craſſus: ac nō ap
te inſectaretur: filius cā extitit:
q ſtudiorū gratia Ciceronē aſ/
ſectabat: & ſic obſuabat. ut eo
dānato ueſtem mutauerit: idq;
ut complures nobiliſſimi ado
leſcētes facerent: ſuaſerit. Tan
dem uero patrem etiam recon
ciliauit Cicerōi. Tū. qn habuit
primam illam orationē: quæ hāc pcedit. Vitæ cōmunis: ac ſi diceret humanæ cōſuetudīs quā ſeq ſolemuſ
non enī ſi quid ſcriptū eut dictum ē nobis ab amicis prius: id cū inimici euadim⁹ diuulgare debem⁹. Nec
prudēs quiſpiā facere auderet. nā ſi hoc fieret: abſtinerēt homines loq multa cū amicis aut ſcribere abſen/
tes: qppe q dicerēt: ſi forte inimicitiæ inter nos exorirent: quicqd dixero: aut ſcripſero propalabitur: Ali/
qua defenſione: ideſt ſi qua offenſio interuenit: ſi diſplicuerunt. Vitæ ſocietatē: ut ad amicū non audeat qſ
quā ſcribere: aliqua de re: ſi dubitat eum aliqua offēſione interueniēte proditurū. Inepta. ut ioci & dicta fa
ceta ambigua & obſcœna non nūq̄: qualia ſunt in Ciceronis epiſtolis illis ad Petū & alios nōnullos. Seria
de repu. ſed non diuulgāda qñ piculū ē inde. ei qui ſcripſit: ut cū tpe accuſamus & principes carpimus. Sit
hoc: tu ingt in humanus: & uitæ cōis ignarus: hāc tuā incredibilē ſtultitiā uideas & conſideres. Hō diſer/
te: ironice: ut tuis inquit uideris operis & aſſeclis: hominibus impuriſſimis & ſceleſtiſſimis. Muſtelæ: tha/
myſio: Tyroni: quos & inferius commemorat: ii uini exhalandi non acuendi ingenii cauſa declamare di/
ctitabant Ant. quod poſt dicetur. Inter ſicarios defenſurus. ſed quid oppones tādē: quaſi iocatur Ci. &
tamē uerum obii cit crimen Antonio: quod & ipſe & opere eius obnoxii eſſent legi de ſiccariis: quoniam
armati uenerant in ſenatum. Lex uero Corne. de ſiccha. homicidas ultore ferro perſequitur. uel eos q ho
minis occidendi cauſa cum telo ambulant. Sicha uero eſt quicquid teli hominis occidendi cauſa fertur.

An chirogrocho:ipſa mãus meæ ſcriptura. In quo habes &c.in effingendis ſcilicet chirographis: & ſcriptura manus alicuius ac caracteribus ex quibus magnum capis fructum:adulterinis lr̃is & teſtamentis. Q uid poſſis.q.d.non uideo:non enim ſunt mea:ſed librarii mei manu. Iã inuideo &c.& hic iocatur:ſed cum felle & acri reprehenſione: Curioni dicit inuidere ſe qui nihil Antonium ſapere docuit tanta mercede:ei enim ſe ſubſtrauerat Antonius:ut eſt dictum. Verbo uno: uerbo. Omne autem tuum crimen eſt omnis in tali re tua accuſatio eſt:& in hoc me criminaris. Q uẽdã de exilio reducere. P.Clodii filiũ intelligim⁹:quẽ exulẽ reductur⁹ Antonius ſcripſit ad Ciceronẽ prius:ſe illũ niſi Cicero ãnueret nõ reuocaturꝝ. Q uid.n.i interponerẽ audaciæ tuæ:ac ſi diceret facturus oĩno fueras:uellẽ nollẽ ego. Huius ordĩs:ſenatorii Cæſaris lege:quã in actis & libellis cæſaris tu ĩpe eẽ dicebas Meã gratiã: meũ beneficium. Lege lata:nã ſi cæſar tulerat ut.P.Clodii filius reſtitueretẽ: neq; Ciceronis conſentientis: neq; Antonii reuocantis poterat beneficiũ eſſe. Attẽte:quoniam magna & uera in illũ dicã. Modeſtiã:ĩ uita et morib⁹ Oblitũ eẽ puteris mei:conſuetudinis meæ. Vel ꝙ ita factus eſt conſul:quartum cõſul Cæſar Antoniũ ſibi collegam aſſumpſit:Cæſaris ergo arbitrio:nõ populi ſuffragiis fact⁹ eſt conſul:nõ lege:non more: ideoq; ait Cicero:uel ꝙ ita factus ẽ conſul. Statuerat autem Cæſar ſe magiſtratu abdicare: ita ut ĩ locũ ſuũ Dolobella ſubrogaretẽ:quod prius ẽ dictũ. Re ueſter:uobis.n.& publicæ utilitati non meæ & priuatæ:ut antonius conſul fui. nec gcq̃ niſi ex ſenatus auctoritate geſſi aut cõſtitui cũ oĩa antonius ex libidine agat. Tu hõ ſapiẽs: ironice. Fatum:ut quẽadmodũ ille peas. C.curionẽ:q in Libyã contra Attilium Varũ:qui pro Põpeio ductabat exercitũ:& Iubã Maurorũ ac Numidarꝝ regẽ q Varo obſequebatur cũ duabus miſſis legionibus pugnãs apud Bragadã fluuiũ cũ oĩbus q una erant trucidatus ẽ:quod Appianus & Lucanus ſcribunt pluribus. Domi tuæ:ut omnes ex iſta familia ferro pereatis:ſicuti & auus tuus periit. P.Seruilio is eſt q Iſauros ĩ Cilicia domuit:& Iſaurici cognomẽ reportauit. L.catulo.Q.Catulũ potius legendũ puto:q cõſumptũ ĩcẽdio Iouis tẽplũ ĩ Capitolio & refectũ: dedicauit. Duob⁹

ſicarios defenſurus. Sed quid oppones tandem? ſi negem me unq̃ iſtas litteras ad te miſiſſe. Q uo me teſte conuinces? an chirographo ĩ quo habes ſcientiã q̃ſtuoſam? qd poſſis? ſũt enĩ librarii manu. Iã inuideo magiſtro tuo:q te tanta mercede q̃tã iã proferã nihil ſapere docuit. Q uid ẽ minus nõ dico oratoris:ſed hoĩs:q̃ obiicere aduerſario:qđ ille ſi uerbo negarit lõgius progredi non poſſit q obiecerit. At ego nõ nego:teq; in iſto ipſo cõuinco nõ ĩhumanitatis ſolũ:ſed ẽt amẽtiæ. Q uod enĩ uerbũ in iſtis litteris eſt nõ plenũ humanitatis:officii beniuolẽtiæ? oẽ autẽ crimẽ tuũ eſt:quod de te ĩ his lr̃is nõ male exiſtimẽ:ꝙ ſcribã tãq̃ ad Ciuẽ:tanq̃ ad bonũ uirum.nõ tanq̃ ad ſceleratũ & latronẽ: At ego tuas litteras & ſi iure poterã a te laceſſitus:tñ nõ proferã:qbus petis ut tibi ꝑ me liceat quẽdam đ exilio reducere. Adiuraſq; id te inuito me nõ eẽ facturũ:idq; a me impetras? Q uid enĩ interponerẽ audaciæ tuæ? quẽ neq; auctoritas huius ordĩs:neq; exiſtimatio.p.R.neq; leges ullæ poſſunt coercere? Verũ tamẽ quid erat:qđ me rogares? ſi erat is: de quo rogabas.Cæ.lege reductus. Sed uidelicet meã gratiam uoluit eſſe in quo ne ipſius qdem ulla eſſe poterat lege lata.ſed cũ.p.C.mihi & ꝓ me aliqd & in.M.Antonium multa dicenda ſint:alterũ peto a uobis:ut ꝓ me dicẽtẽ benigne:alterũ ipſe efficiam. Vt cõtra illũ cũ dicã: attẽte audiatis. Simul illud oro ſi meã cũ in omni uita tũ in dicendo moderationem:modeſtiã q; cognoſcitis:ne me hodie cũ iſti ut ꝓuocatus reſpondebo: oblitũ eſſe puteris mei.non tractabo ut Conſulem:ne ille qdẽ me ut Conſularem.& ſi ille nullo modo Conſul uel quod ita uiuit.uel quod ita Rem.p.gerit:uel quod ita factus eſt Conſul. Ego ſine ulla controuerſia Conſularis.ut igitur intelligeretis: qualem me eſſe Conſularẽ profiteretur:obiecit mihi Conſulatum meum:qui Conſulatus uerbo meus.p.C.re ueſter fuit. Q uid enim conſtitui? qd geſſi? niſi ex huius ordinis conſilio? auctoritate? ſententia? Hæc tu homo ſapiens non ſolum eloquens apud eos quorum conſiliũ ſapientiaq; geſta ſunt:auſus es uituperare? Q uis autẽ meum conſulatum præter.p.Clodium q uituparet.ĩuentus ẽ? Cuius qdem te fatũ ſicuti.C.Curionẽ manet:quoniam id domi tuæ ẽ:quod fuit illorũ utriq; fatale.non placet.M.Antonio Cõſulatus meus. At placuit.p. Seruilio:ut eum primum nominem ex illius temporis conſularibus:qui proxime eſt mortuus.placuit.L.Catulo:cuius ſingularis ſemper in hac Re.publi.uiuet auctoritas.placuit duobus

lucullis:Lucio & Marco:uterq; cõſularis fuit.Lucius ætate Põpeio grandior:res præclaras contra Mithridatem geſſit:& ingentes poſſedit diuitias. M.Craſſo:illi diuiti. Qu.Hortenſio:oratori præſtãtiſſimo. C.Curioni:patri:cuius & aliis in locis:& in libro meminit de claris oratoibus.Deceſſit nõ multo ante quã in Ciliciã proficiſcereť Cicero.M.Lepido:q fuit triumuir: C.Piſoni:q frater fuit Lucii Piſonis ſoceri Cæſaris. M.Labeoni:is iure cõſultus fuit:cũ Cæſare in Gallia militauit:& tñ in ciuilibus bellis Põpeiũ eſt ſecutus. L.Volcatio:huius meminit in epiſtolis. C.Figulo:ad hũc multæ ſunt Ciceronis epiſtolæ:fuit aũt eruditiſſimus.

lucullis.M.Craſſo.Q .hortenſio .C.curioni .C.piſoni.M.labeoni.L.uolcatio.C.Figulo.D.Syllano.L.murenæ.qui tunc erant conſules deſi.Placuit q̄ idem conſularibus.M.Catoni q eũ multa uita excedens prouidit:tũ conſulẽ non uidit.maxime uero conſulatum meum·Cn.põpeius ꝓbauit:qui ut me primũ decedens ex Syria uidit:complexus & gratulans:meo beneficio pr̄iæm ſe uiſurum eſſe dixit.Sed quid ſingulos cõmemoro frequentiſſimo Senatui ſic placuit:ut eſſet nemo qui mihi non ut parenti gratias ageret:qui nõ mihi uitam ſuam:liberos:fortunam.R.P.orbata eſt.ueniamus ad eos qui duo e cõſulari numero reliqui ſunt.L.Cotta uir ſũmo ingenio:ſũmaq; prudentia:rebus his geſtis:quas tu reprehendiſ:ſupplicationem decreuit uerbis ampliſſimis:eiq; illi quos modo nominaui:Conſulares Senatuſq; cunctus aſſenſus eſt:qui honos poſt conditam hanc urbem habitus eſt togato ante me nemini.L.Cæ.auunculus tuus:qua oratione:qua conſtantia:qua dignitate ſententiam in ſororis ſuæ uirum dixit uitricum tuum? Hunc tu cum auctorem & præceptorem omnium conſiliorum:totiuſq; uitæ debuiſſes habere:uitrici te ſimilem q̄ auunculi eſſe maluiſti: huiꝰ ago alienus cõſiliis Cõſul uſus ſum:tu ſororis filiꝰ:qd ad eũ de Re.pu.unquã retuliſti? Ad quos refert dii ĩmortales? ad eos.ſ.quoꝝ nobis etiã dies natales audiẽdi ſunt.hodie ñ deſcẽdit Antoniꝰ:cur? dat natalia ĩ hortis:cui? neminẽ noĩabo:putate eũ Phormiõi alicui:tũ Gnatoni:tũ :Ballioni.O fœditatẽ hoĩs flagitioſã.O ĩpudẽtiã:neqciã:libidinẽ:nõ ferendã.tu cũ Pricipẽ Senatorẽ ciuẽ ſingularẽ tã ꝓpiquũ hñs.ad eũ d.R.P. nihil referſ? ad eos refers q domũ ſuã nullã habẽt:tuã exhauriũt.Tuus uidelicet ſalutaris Cõſulatus: ꝑnicioſus meꝰ? adeo ne pudorẽ cũ pudicitia perdidiſti? Vt hoc ĩ eo templo dicere

D.Syllão &.L.Murenæ:horũ & Salu.meminit in Catilina. Placuit:M.Catoni:q conſularis nõ fuit:ſed ꝑtorius.M.Cato q ſe uticæ occidit ne Cæſarẽ uictorem : pr̄iamq; ſeruientẽ uideret: & illi ſupplicare cogereť:ac pro his rebus gr̄as agere:quas contra leges & p iniuriam feciſſet:quẽadmodum ipſe.L.Cæſari inqt Cæſaris ꝓpinquo:qui a trecentis qui contra Cæſarem ſenſerãt:p uenia & ſalute impetranda:ad uictorem mittebatur: CN·Pompeiꝰ:q cũ primũ ex Aſia ſeſe in urbẽ recepiſſet gr̄as Ciceroni egit:fruſtra ſe affirmãs triumphũ reportaturum fuiſſe:niſi urbs à Cicerone ſeruata eſſet:ĩ qua poſſet triũphare. Ex Syria:quã prouinciã po.ro.fecit cũ & Iudeã ſubegit direpto Salomonis tẽplo:& Ariſtobolo iudeoꝝ rege capto. Vt parẽti:M.Catonis ſnĩa pater pr̄iæ eſt appellatus:qđ priꝰ diximꝰ Acceptũ referret:a rõcinantibus & rõnibus hoc eſt ſupputationibus tractatus eſt ſermo:ĩ quas cum pecuniam creditam accipimus:acceptã referre dicimur.cũ uero reddimus:expenſam. L.Cotta is ſupplicationẽ decreuit Cicerõi patefacta coniuratiõe & ſupplicio de cõiuratis ſumpto:cui ſenatus eſt aſſenſus.Nemini autem contigit unquam taliſ honor togato.nam decerni ſupplicatiões conſueuere is qui extra urbem bellum gerunt: In ſororis ſuæ:Iulia ex Cæſaris familia.L.Cæſaris ſoror Antonio.M.Antonii oratoris filio nupſit Fœmina primaria & nulli ætatis ſuæ pudicitia cedẽs.poſt mariti mortẽ nupſit iterꝫ.P.Cor. Lentulo:q cum.L.Catilina coniurauit:& ſupplicio Cicerone conſule & uindice coniurationis eſt affectus unde uehemens Antouii.in Ciceronem odiũ:qppe qui dicere ſolebat uitrici ſui corpus non prius ad ſepulturã conceſſum:q̄ id mater ſupplex a Ciceronis uxore impetraſſet.ſed falſo hoc prædicabat:nã nemo ſupplicio affectoꝝ ob eã coniurationẽ ſepultura eſt prohibitus. Alienus.non affinis:aut ꝓpinquus. Sororis:L.Cæſaris. Ad quos:uiliſſimos & nefarios. Audiendi ſunt:& oñdit quo pacto quaſi per dialogũ uox.n.eſt cuiuſpiam interrogantis cur in ſenatum aut foꝝ non deſcendat Antonius:cui rñdetur. Dat natalia:dat facultatem celebrandi natales dies in hortis ſuis:& ipſe iterẽ. Neminem noĩabo:cui det. Sed putatore:cogitate uos ipſi:& diuinate:Phormio & Gnato pſonæ ſunt paraſitoꝝ Terentianæ:Alter in fabula cui nomen dat alter in eunucho introducitur.Ballio lenonis nomen is in fabula eſt apud Plau.cui nomen pſeudulus. Tuus uidelicet:hæc Atonii fuerant uerba quæ eleuat & contẽnit Cicero:Scilicet & ỽdelicet deriſum indicant cũ amaritudine quadam ꝑmixtum:ut Teren.Id populus curat.ſ. In eo tẽplo

cõcordiæ ubi habitus eſt ſena-
tus:qđ poſt apparet qñ in Ci-
ceronẽ dixit Antonius:aut cer
te in curia quæ ſacra erat:non
enim niſi in ſacro loco haberi
ſenatus poterat. Virgi. Hoc il
lis curia templũ. Cliuũ Ca-
pitolinũ:q ducebat ad Capito
lium ex romano foro. Vt il
la crædo:hæc ironice ait.ideo
cliuum inquit capitolinum ar
matoꝝ ſeruoꝝ plenum fuiſſe
ut tunc illa ſenatus conſulta de
coniuratis fierent:cum uim ſe
natui afferebam:& ita ut uole
bam ſentire illũ cogebam:qđ
in diuerſum accipiendũ eſt:nã
& ſalutaria referẽte Cicerone
ſenatus cõſulta facta ſunt:qui-
bus liberata ab interitu reſp.&
puniti nefarii hoĩes cõiurati.
Præter te:qui Catiline ꝑſi-
milis minime affuiſti quaſi,ini
quo animo ferres talia in Ca-
tilinam ſtatui. Quis nomẽ
non dedit? interrogatus ita ne
cenſeret & quaſi ꝓfitens ſe ĩ ſe-
natus uolũtate futurum.nam
militaturi una cum aliquo con
ſule ſeu impatore noĩa dabãt.
Conſcioꝝ indiciis:hæc oĩa
apud Criſpum. Haberet du-
cem:me. Ad ſepulturã:hoc
quid ſit prius eſt dictum. P.
Clodius:cum accuſator Cice-
ronis ad populum multa obie
cit:ſed illud in primis:ꝙ de in
dẽnatis ciuibus romanis ſup-
pliciũ ſunpſiſſet. Diſciplina
educatio. Quãta tecũ eẽt cõ-
tentio:dũ minus coherẽtia di
cis & a te ipſo diſſentis. Eũ:me
Eos:ſenatores. In hac cella
concordiæ:templũ cõcordiæ
in oliuo fuit Capitolino nõ ꝓ
cul a Iunonis monetæ templo
quod illic fuit ubi domus. M.
Mãlii in Capitolio:qua diru
ta ædes Iunonis eſt extructa.
Furius Camillus uouit bello
uehiẽtano & poſuit. Ouidius
auctor ĩ faſtis? Cella uero pars
tẽpli ẽ ubi res diuina fit ubi, ſi-
mulachrũ numinis:circa quã
ꝓcinctiones colũnaꝝ & in cel-
lã Ingredi omnibꝰ fas nõ erat
Ab ithyreis:Ithiria regio ẽ
paleſtiæ & iudeæ ĩ qua Anto.
ſub gabinio cõſule meruit.un-
de ẽt multos abduxit qbus po-
ſtea utebãt ſeruis & miniſtris.

auſus ſis:ĩ quo ego Senatũ illũ q quondã florens orbi terrarũ
præſidebat:cõſulebã:tu homines perditiſſimos cũ gladiis col
locauiſti? At etiã auſus es quid autẽ eſt:quod tu non audeas?
Cliuum Capitolinũ dicere me Conſule plenũ ſeruorũ arma-
toꝝ fuiſſe. Vt illa credo nefaria Senatꝰ cõſulata tunc fierent:
cũ uim afferebã Senatui. O miſerum ſiue illa tibi nota nõ ſunt
nihil enim boni noſti:ſiue ſunt:qui apud tales uiros tam im-
pudenter loquare? Quis enim eques Romanus? quis præter
te adoleſcens nobilis? Quis ullius ordinis:qui ſe ciuem memi
niſſet:cũ Senatꝰ ĩ hoc templo eẽt:ĩ Cliuo capitolino nõ fuit?
Quis nomen non dedit? quãquam nec ſcribæ ſufficere:nec ta
bulæ nomina illorum capere potuerunt:etenim cum homi-
nes nefarii de patriæ parricidio confiterentur:cum conſciorũ
indiciiciis:ſua manu uoce pene litterarum coacti ſe Vrbem
inflammare:ciues trucidare:uaſtare Italiam:delere Rem pu.
conſenſiſſent:quis eſſet:qui ad ſalutem communem defenden
dam nõ excitaretur? preſertim cum.S.P.q.R.haberet ducẽ?
qualis ſi quidem nunc eſſet:tibi idem quod illis accidit cõtigiſ-
ſet. Ad ſepulturam corpus uitrici ſui negata me datum. Hoc
uero ne.P.quidem Clodius dixit unquam? quem quia iure fui
ei inimicus:doleo a te iam omnibꝰ uitiis eſſe ſuperatum. Qui
autem tibi uenit in mentem redigere in memoriam noſtram te
domi.P.Lentuli eſſe educatum? an uerebare ne nõ putaremꝰ
natura te potuiſſe tam improbũ euadere:niſi acceſſiſſet etiam
diſciplina? Tam autem eras excors:ut tota in oratione tecum
ipſe pugnares:ut non modo non coherentia inter ſe diceres:
ſed maxime diſiuncta atq; contraria:ut non tanta mecũ quan-
ta tecum ibi eſſet contentio. Vitricum tuum in tanto fuiſſe ſce
lere fatebare:pœna affectum quærebare? Ita quod proprium
meum eſt laudaſti:quod totius ſenatus eſt reprehẽdiſti. Nam
cum compræhenſio ſontium mea animaduerſio Senatuſ fue-
rit:homo diſertus non intelligit:eum quem contradicit:lauda
ri a ſe eos apud quos dicit uituperari. Iam illud cuius eſt non
dico audaciæ:cupit enim ſe audacem dici.ſed quod minime
uult:ſtulticiæ qua uincit omnes:Cliui Capitolini mentionem
facere? cum inter ſubſellia noſtra uerſentur armati? Cum in
hac cella concordiæ odii immortales in qua me conſule ſaluta-
res ſententiæ dictæ ſunt quibus ad hanc diem uiximꝰ cum gla
diis homines collocati ſtent? Accuſa ſenatum:accuſa equeſtrẽ
ordinem:qui tum cum ſenatu copulatus fuit:accuſa omnes
ordines:omnes ciues dum confiteare hunc ordinem hoc ipſo
tempore ab Ithyreis circunſederi. Hæc tu non propter audaci
am dicis tam impudenter:ſed qui tantarum rerum repugnan-
tiam non uideris:nihil profecto ſapis. Quid enim eſt demen-
tius? q̃ cum ipſe contra rempublicam pernitioſa arma cæperis

obiicere alteri ſalutaria. At & quodā in loco facetus eē uoluiſti: quā id dii boni nō decebat? i quo ē tua culpa nulla. Aliqd.n.ſalis ab uxore Mima trahere potuiſti. Cædant arma togæ. Quid tū nōne ceſſerūt? At poſtea tuis armis ceſſit toga: quæram⁹ igitur utrū melius fuerit libertati. P.R. ſceleratoꝝ arma an libertatē nrām armis tuis cædere? Nec uero tibi de uerſib⁹ rñdebo. tñ dicā breuiter: neq; illos: neq; ullas te oīno lr̄as noſſe: me nec R.Pub. nec amicis unq̄ defuiſſe: & tñ omni genere monumentoꝝ meoꝝ pfeciſſe opiſ ſucciſiuis: ut meæ uigiliæ meæq; litteræ & iuuentuti utilitatis & nomini Romano laudis aliqd afferrēt. Sed hoc nō hui⁹ tpis ad maiora ueniamus. P. Clodiū meo cōſilio interfectū eē dixiſti. Quid nā hoīes putarent: ſi tū occiſus eēt cū tu illū i foro ſpectante po. Ro. gladio ſtricto iſecut⁹ es? negociūq; trāſegiſſes: niſi ille ſe ſub ſcalas tabernæ librariæ cōieciſſet? hiſq; oppilatiſ ipetū tuū cōpreſſiſſet? Sed qd? ego ſauiſſe me tibi fateor: ſuaſiſſe ne tu qdē dicis. At Miloni ne fauere qdē potui. prius.n. rē trāſegit: q̄ qſq̄ tū ſuſpicaret eū factuꝝ eē. At ego ſuaſi. ſ. is animus erat Milonis ut pdeſſe. R.P. ſine ſuaſore nō poſſet? At lætatus ſum. qd ergo in tanta læticia cūctæ ciuitatis me unū triſtē eē oportebat? q̄q̄ de morte. P. Clodii fuit qō nō ſatis prudēter illa qdē cōſtituta? Quid.n. attinebat noua lege quæri de eo: q hoīem occidiſſet legibus qō conſtituta? Quæſitū ē tñ qd ergo? cū res agebat: nemo in me dixit & tot ānis poſt tu es inuētus q diceres? Quod uero dicere auſus es: idq; multis uerbis opa mea Pōpeiū a Cæſaris amicitia eē diſiūctū: ob eāq; cām mea culpa ciuile bellū eē natū: i eo nō tu qdē tota re. ſed qd maximū ē tpib⁹ errasti. Ego. M. Bubulo præſtātiſſimo ſiue cōſule nihil prætermiſi quātū facere enitiq; potui: qn Pōpeiū a Cæſaris cōiūctione auocarē: i quo Cæſar fuit fœlicior. Ipe.n. Pōpeiū a mea familiaritate diſiūxit. Poſtea uero q̄ te totū Pōpeius Cæſari tradidit. Quid ego illū ab eo diſtrahe/

Sunt itē ithyrei uicini ptis & arabib⁹ montanā incolentes regionē: hoīes malefici. Virgi. Optimosq́ arcus ſignificare uolens ithyræos dixit in georg. Ithyræos taxi torquenti i arcus. Alteri mihi. Salutaria q̄ ſalutē attulerunt. At etiā quodā in loco facetus eē uoluiſti: nā quaſi p iocū Ci. recitauerat uerſum Cædāt arma Toge. Salis: facetiaꝝ. Ter. Qui habet ſalē qd in te ē. Ab uxore mima: Antonio fuit uxor & eadē ſoror. C. Anto. filia Ci. collegæ i cōſulatu: quā a Dolobella adulteratā ſuſpicatus repudiauit: & Fuluiā accepit. C. Curioni pri⁹ nuptā: quæ ſic iperiū i uiꝝ exercebat: ut ei ſe grām hr̄e aliqñ Cleopatra dixerit q̄ ita iſtitutū ab ea accepiſſet Antonium ut uxorib⁹ eē obnoxius diciſſet. Hic uolūniā intelligit Mimā: q̄ ueluti uxor Antonio erat & quā tanq̄ nuꝝ mr̄ Antonii ſeq̄bat̄: ut mox dicet̄. Succiſiuis opis: qdā tex. hoc ñ hn̄t Succiſiua tpa uocat Pli. Sūt aūt q̄ a reb⁹ neceſſariis ſucciſa ſunt & ab illo tpe qd alicui certe rei deſtinatū eſt diuiſa ut horæ nocturnæ q̄etis. Ci. li. de legib⁹. Succiſiua q̄dā tpa icurrūt quæ ego pire nō patior. A. Geli⁹. Quātū aūt uitæ mihi deīceps deū uolūtate erit q̄tūcunq; a cura & a re familiari pcurandoq; cultu liberaꝝ meaꝝ dabit̄: ocium oīa ſubciſiua & ſubſecūdaria tpa ad colligēdas hmōi memoriaꝝ delectatiūculas cōferā. Meo cōſilio interfectū: id quod alii quoq; Ciceroni obiecere: eius cōſilio & ipulſu a Milone occiſū Clodiū. Cū tu illū: Anto. ducēta quinquagīta milia debebat p qb⁹ cū interceſſiſſet Curio: cui⁹ erat ſcortū Curionis pr̄ ægre ferēs domo phibuit Anto. is ſe ad Pu. Clodiū cōtulit: nec multo poſt ortis inter ipm & Clodiū inimicitiis i Aſiā abiit. Oppilatis: direptis nā tabernā illa librariā in qua delituit fugiens Clodiū Anto. etiam oppilauit. Eſt autem oppilare & compilare: furari. Sed ita ut ne pilus quidem remaneat: uel quoniam milites quæ rapiunt in pilæ figuram confe/runt: ut ait Pædianus: Fauiſſe contra Clodium: Rē tranſegit: Clodium occidit in uia Appia: Scilicet is animus: quaſi reipu. cā occiderit Clodium Milo qd in illa orone nititur pbare quæ pro Milone extat. At læta tus ſum: diluit & hoc quod obiecerat Anto. In tāta lætitia: quæ fuit publica occiſo Clodio. Quæſtio: lege Pompei qui tulit ut de cæde in Appia uia facta quæreret̄: erat aūt tum ſolus conſul Pōp. ut Ci. & Pedi. Nā ſatis prudenter illa &c. nam ueteri lege. xii. ta: de morte hoīs qō conſtitura eſt. Nemo in me dixit: me ſuaſore aut impulſore cæſum Clodium. Quod uero dicere auſus eſt: diluit obieſtum ab Antonio qui dixerat Ciceronis culpa ciuile bellū exortū. Temporibus quid enim quib⁹ egerim temporibus ignoraſti. M. Bibulo: qui collega fuit ceſaris in conſulatu in quo ſic impotēter cæſar ſe geſſit: ut uenire Bibulū in Senatum prohibuerit: & cōmunem magiſtratum pene ſolus adminiſtrauerit hinc duo illi uerſus iactati. non Bibulo quicquam nuper: ſed Cæſare geſtum eſt. Nam Bibulo fieri conſule nil memini. Tunc inita eſt concordia inter cæſarem: Pompeium: & Craſſum: pro quorum arbitrio gubernabatur reſpub. Et Luca. ait. Tu cā maloꝝ facta tribus dñis cōis Roma. Pōpeius cæſari tradidit: eius filia Iulia

re conarer? Stulti erat ſperare: ſuadere impudentis. Duo tamẽ tempora inciderunt qbus aliqd contra Cæſarem Põpeio ſuaſerim: ita uelim repræhendas ſi potes. Vnũ ne qnquennii imperiũ Cæſari ꝓrogaret: alteꝝ ne pateret fieri ut abſentis ciꝰ rõ haberet: quoꝝ ſi utrũuis pſuaſiſſem: in has miſerias nunq̃ incidiſſemꝰ. Atq; idẽ ego cũ iã oẽs opes ſuas &.R.P. Põpeius ad Cæſarẽ detuliſſet: fereq; eadẽ ſentire cæpiſſet: quæ ego multo añ ꝓuiderã: inferriq; patriæ bellum nefarium uiderem: pacis cõcordiæ cõpoſitionis auctor eſſe non deſtiti: meaq; illa uox eſt nota multis. Vtinam Cn. Pompei cum.C. Cæſare ſocietatem: aut nunq̃ coiſſes: aut unq̃ diremiſſes. Fuit alterũ grauitatis: alterũ prudentiæ tuæ. Hæc mea.M. Antoni ſemp & de põpeio & de P.R. cõſilia fuerunt: quæ ſi ualuiſſent.P.R. ſtaret. Tu tuis flagitiis egeſtate: infamia: concidiſſes. Sed hæc uetera: Illud uero recẽs Ceſarẽ meo cõſilio iterfectũ iã uereor.P.C. ne qđ turpiſſimũ ẽ preuaricatorẽ mihi appoſuiſſe uidear: q me ñ ſolũ meis laudibꝰ ornaret: ſed & honoraret alienis. Q uis.n. meũ i iſta ſocietate glorioſiſſimi facti nomẽ audiuit? Cuiꝰ aũt q i eo nũero fuiſſet nomẽ ẽ occultatũ? Occultatũ dico: cuiꝰ ñ ſtatí diuulgatũ. Citiꝰ dixeri iactaſſe ſe aliquos ut fuiſſe in iſta ſocietate uiderentur ſocii: cum ſocii non fuiſſent: quam ut quiſquam celare uellet: Q uam uerisimile porro eſt in tot hominibus partim obſcuris: partim adoleſcentibus neminem occultantibus: meum nomen latere potuiſſe? Etenim ſi auctores ad liberandam patriam deſiderarentur illis auctoribus Brutos ego impellerem:

in mrĩmoniũ accepta. Vnũ ne qnquennii &c. poſt primũ cõſulatũ ſocero.L. Piſone & genero.Cn. Põpe. ſuffragantibus galliã Ciſalpinã initio lege uatinia cũ Illirico: mox p ſenatũ Comatã quoq; accepit: in qnquenniũ & cũ imperio: Sed cũ.L. Domitius conſulatus candidatus adẽpturum ei exercitũ minaret cum Craſſo Põ. q; Lucã urbem prouinciæ ſuæ accitis effecit ut detrudendi domitii cã alterum peterent conſulatum: & ſibi in aliud qnquennium imperium prorogaretur Ci. quantum in eo fuit Pomp. pſuaſit id ne fieri pateretur. Alterum ne pateretur fieri. iam annos nouem galliam cum imperio tenuerat Cæſar cum.M. clau. Marcellus conſul ad ſenatum retulit ut Cæſari ante tp̃s ſuccederet: qm̃ bello confecto pax eſſet ac dimitti deberet uictor exercitus & ne abſentis rõ cõitiis haberet. Miſerat.n. cẽturionem quẽdã cæſar q cõſulatũ ſuo noĩe & tp̃s ꝓuinciæ ꝓrogandũ peteret: quẽ egrediente curiã ſenatu auditis quæ acta erãt poſita ad enſis capulũ manu dixiſſe ferunt. At hic dabit ſi uos abnueritis. Põp. aũt legẽ tulerat de iure magiſtratuũ & eo capite quo a petitione honorũ abſentes ſubmouebat: ne cæſarẽ qdẽ exceperat p obliuionẽ Ac mox lege in æs inciſa & in erariũ condita correxit errorẽ. Ci. duo hæc Põpe. ſuaſiſſe ſe ñ negat. Pacis concordiæ: cum aduerſantibus cæſari Marcello ac Lentulo conſulibꝰ q iã ab eo Põp. penitus ab alienauerant id ageret ut & ꝓinciã & arma deponeret cæſar: depoſiturum ſe libenter arma p curionẽ pollicitus eſt ſi id Põp. quoq; faceret. nec multo poſt lr̃as ad ſenatũ miſit & populũ qbꝰ petebat ut ciſalpina tantũ gallia illiricũ q; ſibi cũ duabꝰ legionibus cõcederet pauloante ex cilicia reuerſus fuerat Ci. utriuſq; amicos orans lenire põp. non deſiſtebat. ſed is cũ cætera nõ abnueret exercitũ nõ cõcedebat. ad id aũt cæſaris amicos impulerat Ci. ut ꝓdictis contenti ꝓuĩciis & una tantũ legiõe inimicitiis depoſitis pacẽ agerent. Sed qui cũ Lentulo ſentiebant: nõ ſciuere pacis qdem ſuaſor fuit Ci. qđ pluribꝰ in locis ip̃e ſcribit. Cæſarẽ meo conſilio interfectũ: conſpiratũ eſt in Cæſarẽ a.lx. amplius.C. Caſſio.M. q;. &.D. Brutis principibus conſpirationis nemo inter coniuratos Ci. tradit fuiſſe: & ipſe quodã loco dolet eius ſe rei conſciũ non fuiſſe Timuerunt fortaſſe lubricũ in eo fidei coniurati cum aliis cauſis. Tum q; & a Cæſare & ab eius amicis fiebat plurimi. Preuaricatorem appoſuiſſe uidear: ideſt ut dedita opera Anto. ego in me dicere hortatus ſim qui cum contra me dicere uideretur tamen pro me diceret. Laudi eoĩ ſibi fore exiſtĩat ſi inter Cæſaris interfectores & libertatis aſſertores nominetur. Preuaricator uero eo differt a patrono q; is ea dicit quæ cauſæ conducunt. ille uero ſe cauſam ſimulans defendere quæ obſunt dicẽdo cauſam prodit. Alienis Bruti & Caſſii & cæterorum qui tyrãnum ſubſtulerunt. inſignem merentur laudem. Iactaſſe: gloriatos eſſe. Partim obſcuris: non ignobilibus. ſed qui nullum geſſerunt magiſtratum. Partim adoleſcentibus neminem occultantibus: nam inter coniuratos adoleſcentes fuere Cecilius & Buccoliatius: Seſtius Naſo & alii nonnulli. Eius autem ætatis eſt nihil reticere. Impuliſſem ego inquit Brutos ſi conſcius rei fuiſſem & neceſſe uiſum eſſet. Auctoribus.L. Bruto qui reges exegit & Po. Ro. primus libertatem peperit &.C. Seruilio qui magiſter equitum iuſſu.Q u. Cincinati dictatoris Sp. Melium equitem Ro. frumentum populo in magna penuria ſua impenſa largientem: & ob id factum conciliata ſibi plebe regnũ affectantẽ interfecit: qđ Liuius ſcribit li.iiii. ab urbe cõ. utriuſq; Bruti.M.ſ.& Decimi: p̃rnũ genus ĩ Iuniũ Brutũ referũt. a quo ſunt ut diximꝰ electi reges. ſed Seruiliæ mr̃is.M.ĩ.C. Seruiliũ halã ori-

(

ſo refert plu.auctor. Alter:Marcus. Quid.C.Caſſius:familia caſſiorũ per uetuſta extitit:ab eo Caſ-
ſio originem ducens qui cognomento Spu.& conſularis regni crimine damnatus:necatuſq; ẽ.Cæteri fue
re pſtantiſſimi & libertatis ſtudioſiſſimi.Sed inſignis ſeueritatis ut ille.L.Caſſius:qui quotiens alicuius iu
dicii quæſitor eſſet in quo de homine occiſo quæreretur ſuadebat iudicibus atq; pibat cui pertre illum ſu-
iſſet bono.& ille item qui filium Tr.pl.agrariam legem primus tulerat multos pro rebus aliis populari-
bus animos hominum deuictos tenebat poſtquam illam poteſtatem depoſuit adhibito propinquorũ &
amicorũ cōſilio affectari regni
crimine dãnauit uerberibuſq;
affectum necari iuſſit ac peculi
um eius Cereri cōſecrauit Ipſe
C.Caſſius qđ ĩ Bruto Plu.tra
dit ab ĩeũte ætate tyrãnos odit
huius rei quam ſcribit Ci.ipſe
ſolus auctor cum fugiẽtẽ pōp.
perſequeret Cæſar.& ad Hel
leſpontũ perueniſſet:triremiũ
inopia ſcaphis exercitum tra-
ducere compulſus ẽ.Caſſi⁹ ue
ro fortuna quadam triremium
p ea cōitat⁹ obuiã fcũs ẽ cũ ad
pharnacẽ pparares.Et quis ad
uerſus paruas naues magno tri
remiũ numero tuto depugna-
re poſſet.Cæ.tñ fœlicitate con
territus impetrata uenia ultro
illi & ſe triremes oẽs dedidit q
erant.lxxx.Contigiſſe autem
tunc arbitror ut Cæſarem occi
cidere cogitauerit cum ab Ale-
xandria in Syriam & in pontũ
tranſiit cōtra Pharnacem ma-
gni Mithridatis filium:quem
quattuor quibus in conſpectu
uenerat horis nota profligauit
acie:ſimul autẽ & Caſſi⁹ erat.

quorum uterq;.L.Bruti imaginem quottidie uideret alter etiã Helæ. His igit maioribus orti ab alienis potius conſiliũ pete-rent:q a ſuis & foris potius q̃ domi. Quid.C.Caſſius i ea familia natus quæ non modo dñatum:ſed ne potentiam qdem cuiuſq̃ ferre potuit:me auctorem credo deſiderauit? Qui & ſine his clariſſimis uiris hanc rem in Ciliciam ad hoſtiũ fluminis Cydni confeciſſet ſi ille ad eam ripam quam conſtituerat:non ad contrariam nauis appuliſſet. Cn.Domitium non pris interitus clariſſimi uiri nō auunculi mors:nō ſpoliatio dignitatis ad recuperandã libertatem:ſed mea auctoritas excitauit? An.C. Trebonio perſuaſi:cui ne ſuadere qdẽ auſus eſſem:quo & maiorem ei.R.P.grãm debet:q libertatẽ.P.R.uni⁹ amicitiæ præ poſuit:depulſorq; dñatus q̃ particeps eẽ maluit. An.L.Tulli⁹ Cimber me ẽ auctorem ſecutus? quem ego magis feciſſe illam rem ſuam admiratus:q̃ factũ putaui? admirat⁹ enim ſum ob eam cauſam q; immemor bñficiorũ memor priæ fuiſſet. Quid duos Seruilios Caſcas dicã an Halas? & hos auctoritate mea cenſetis excitatos potius q̃ caritate.R.P.? longum eſt pſe q cæteros:idq;.R.p.preclarum fuiſſe:tum multo ipſis glorioſius ẽ. At queadmodum me coarguerit hō acutus recordamini. Cæſare ſtatim interfecto inqt cruentum alte extollens.M.Brutus pugionem Ciceronem nominatim exclamauit:atq; ei recuperatam libertatem eſt gratulatus. Cur mihi potiſſimũ qui ſciebam:uide ne illa cauſa fuerit appellandi me q; cum rẽ geſſiſſet cōſimilem rebus quas ipſe geſſeram me potiſſimum teſtatus eſt:ſe æmulum mearum laudum extitiſſe. Tu autem omnium ſtultiſſime non intelligis ſi id qđ me arguis uoluiſſe cæſarem interfici:crimen ſit & lætatum eſſe morte Cæſaris crimen eſſe. Quid.n.intereſt inter ſuaſorem facti & probatorem? aut quid refert utrum uoluerim fieri:an gaudeam factum? Et quis ẽ igitur:te excepto q illum regnare gaudebas:qui illud aut fieri no

Sine his clariſſimis uiris.M.
&.D.Brutis & aliis plurimis.
Ille:cæſar. Cydni.per Cili-
ciam decurrit.cui⁹ auctore So
lino incerta origo.alii ex mon
te tauro naſci.alii ex coaſpidis
alueo defluere tradunt per me
diã fluit Tarſum.a qua tamen
non procul eſſe eius ortũ Stra.
inquit.Aquã uero rapidiſſimã
frigidiſſimãq; & ea grã homi-
nibus ac beſtiis auxiliari q̃ ner
uos craſſiores habẽt. C:Do
mitiũ.L.Domitii filiũ q adole
ſcens in cōiuratione fuit.L.au
tẽ Domitius ptor Cæſarẽ abeuntem conſulatu quem aduerſus auſpicia legeſq; geſſiſſe exiſtimabatur ad
diſqſitionem ſenatus uocauit.& mox conſul imperatorem ab exercitibus gallicis retrahere tẽtauit. ſucceſ-
ſorq; Cæſari p factionem nominatus principio ciuilis belli ad Corſinium captus ẽ:in quẽ dimiſſus maſ-
ſilienſes ſubſidione laborantes cum aduẽtu ſuo cōfirmaſſet:repente deſtitit:acieq; demũ pharſalica occu
buit.Sed is quem Ci.nominat filius inter conſcios cæſarianæ necis q̃q̃ inſcius damnatus lege Ploria:ad
brutum caſſiũq; ſibi propinqua cognatione coniũctos tranſiuit.Claſſi præfuit.quam partibus pfligatis
Antonio ſponte tradidit:ſoluſq; omniũ ex his q pari lege dãnati erant reſtitutis in patriam ampliſſimos
honores pcurrit:poſtea ciuili redintegra diſcordia inter Auguſtũ & Antoniũ:legatus Antonio & ſumma
imperii ſibi cōmiſſa ad Auguſtũ tranſiit & in diebus paucis obiit. Auunculi:Pōpei ex cuius ſorore na
tus eſt. Spoliatio dignitatis:neq;.n.ullã dignitatẽ eũ adipiſci paſſus eſt Cæſar. C.Trebonio is & Cæſa
ris ptes:ſecutus ẽ & in eius amicis ſemp fuerat. L.Tullius cĩber.& is ĩ amicis fuit cæſaris. Duos ſeruilios

Caſcas.cognomēto caſcas duos fratres dicit qui rectius Halæ q̃ Caſcæ poſſunt cognominari ꝙ progenitorem ſuum Seruilium Halam ſunt imitati. Alter ex Seruiliis. C. Seruilius Caſca primus Cæſarem iuxta collum enſe percuſſit. in quem Cæſar conuerſus. eius appræhenſo gladio Scelerate inquit Caſca. Quid agis? Ille autem fratrem uocans inquit αλελφεβοηθησον Plutarchus. Ergo ego ſceleratus. merito ſtulticiæ Antonium arguit Cicero qui ſceleratum ſe appellet ꝙ uideatur conſcius coniurationis fuiſſe. cũ Brutus interfector qd' nemo negat honoris a te cã nominetur. Hic ſtupor. hæc allucinatio atq; error. Conſtitue. irriſiue. Tu inquit q cōſul es quē decet conſtantē eſſe. ſtatue utrũ bonam an malam cauſam uelis interfectoꝝ eſſe.

Edormi dormiendo elice & expurga. Terentianum autē eſt. ille enim. ait. Ibo in angulũ. ibi interea hoc uilli obdormiſcam. Crapula uero eſt ebrietass nimia & capitis ob ebrietatem attonitio. κραιπαλην dicũt græci. An faces. qd' attonitis fit & ſtupidis ac lethargicis. Ad punctũ tpis: Nã ſm geometras & Euclidē punctus ē cuius pars nō ē. Quicquam eſſe mediũ tanq̃ tertium & alterutrũ dumtaxat homicidas aut uindices. Patriæ parentem ſic dicebat Antoni9 patriæ pentem Iuliũ illos occidiſſe. ſed tyrãnus ille nō parēs fuit. Tu hō ſapiens: ironice.

Te referente: te proponēte: legib9 cautũ erat ne liceret prætori urbano plus decem dieb9 abeſſe ab urbe. Antonius in ſenatu rettulit ut Bruto quando rei frumentariæ ē ꝑfect9 abeē liceret: & legibus ſoluit: nec uoluit illis eſſe obnoxiũ. Ludi Apollinares: de qbus plura diximus in prima philippica.

Prouinciæ: Macedonia: prius Bruto: Syria Caſſio conceſſa fuerat. Sed cũ Antonius Macedoniã ſibi: Syriã Dolobellæ aſſumpſiſſet: & qui pro Caſſio & Bruto aderant alias dari illis depoſcerent prouincias: Cyrenæ ac Creta Caſſio: Bythinia Bruto cōceſſa ē. Additi quæſtores: q ī prouinciã ſequerēt: Iã retexo &c. Cōuerto in cōtrariũ muto: & q̃ dicebã ītercōiuratos nō fuiſſe: dico iã fuiſſe.

In equũ troianũ: in quo: qd' aiunt poetæ: nō niſi uiri principes clauſi ſunt: Cicero ait. Ex Iſocratis ludo ueluti ex equo troiano meros principes exiiſſe. Virgi. Huc delecta uiꝝ ſortiti corpora furtim: Includunt cæco lateri.

luerit: aut factũ improbarit? Oēs enim in culpa Etenim oēs boni quantũ in ipſis fuit Cæſarem occiderunt: aliis conſiliũ: aliis animus: aliis occaſio defuit: uoluntas nemini. Sed ſtuporē hominis uel dicam pecudis attendite. Sic.n.dixit. M. Brutus quē ego honoris cã nomino cruentum pugiōem tenens: Ciceronē exclamauit ex quo intelligi debet eũ conſcium fuiſſe. Ergo ego ſceleratus appellor a te: quē tu ſuſpicatum aliquid ſuſpicaris? Ille qui ſtillantem præ ſe pugiōem tulit: is a te honoris cã noiat᷑. Eſto ſit in uerbis tuis hic ſtupor quanto in rebus ſentētiiſq; maior: conſtitue hoc conſul aliqñ: Brutoꝝ. C. Caſſii. Cn. Domitii C. Trebonii reliquoꝝ: quam uelis cãm eſſe: edormi crapulam inquã & exhala. an faces admouendæ ſunt: quæ te excitent tantæ cauſæ indormientem. Nunq̃ ne intelligis ſtatuendũ tibi eſſe utrum illi q iſtã rē geſſerunt homicidii rei ſint an uindices libertatis? Attende.n. pauliſp cogitationēq; ſobrii hoīs ad punctum tpis ſuſcipe. Et ego q̃ ſnm illoꝝ ut ipſe fateor: familiaris: ut a te arguor: ſoci9 nego qcq̃ eē mediũ. Cōfiteor eos niſi liberatores. P.R. cōſeruatoreſq;. P.R. ſint pluſq̃ ſicarios: pluſq̃ homicidas plus & q̃ parricidas eē. Si qdem eſt atrocius patriæ pentē: q̃ ſuum occidere. Tu hō ſapiens & conſiderate qd dicis? Si pricidæ cur honoris cã a te ſunt & in hoc ordine & apud. P.R. ſemp appellati? Cur. M. Brutus te referente legib9 ē ſolutus? ſi ab urbe pluſq̃. x. dies abfuiſſet? Cur ludi Apollinares icredibili. M. Bruti honore celebrati? Cur prouinciæ Caſſio & Bruto datæ? cur quæſtores additi? cur legatoꝝ numerus addit9? Atq; hæc acta per te. Non igitur homicidæ. Sequitur ut liberatores tuo iudicio ſint qñ quidem tertium nihil pōt eſſe. Quid eſt num cōturbo te? non enim fortaſſe ſatis quæ diſtinctius dicuntur intelligis? Sed tñ hæc eſt ſumma concluſionis meæ. Quoniam ſcelere a te liberati ſunt: ab eodem te ampliſſimis præmiis digniſſimi iudicati ſunt. Itaq; iam retexo orationem meam. Scribã ad illos: ut ſi qui forte quid a te mihi obiectum eſt: quærent: ſit ne uerum ne cui negent. Et enim uereor ne aut cælatum me ab ipſis illis non honeſtum aut inuitatum refugiſſe: mihi ſit turpiſſimũ. Quæ enim res unquam ꝓh ſcē Iuppiter non modo ī hac urbe: ſed in oībus terris ē geſta maior? quæ glorioſior? quæ cōmēdatior erit hoīum memoriæ ſēpiternæ? In huius me cōſilii ſocietate: tanq̃ ī equũ troianũ īcludi cũ principibus nō recuſo. Ago & grãs quoquo aīo facis. Tãta.n. res ē ut inuidiã iſtã quã tu in me uis cōcitare: cũ laudē nō cōparē. Quid.n. beati9 illis:

quos tu expulſos a tē prædicas & relegatos? Q ui locus ē: aut tam deſertus: aut tã inhũanus qui illos quom acceſſerint: non afferri atq; apetere uideatur? Q ui hoies tam agreſtes q ſe cũ eos aſpexerint: nõ maximum cæpiſſe uitæ fructũ putēt Q uæ uero tã imemor poſteritas: quæ tam igrate lrãe reperient quæ eorũ gloriã nõ imortalitatis memoria ꝓſequantur Tu uero aſcribe me talem in numerum. Sed unam rē uereor: ne nõ probes. ſi enim fuiſſent: nõ ſolũ regē ſed regnũ & de. R. P. ſuſtuliſſem: Et ſi meus ſtilus ille fuiſſet ut dicit: mihi crede nõ ſolum unũ actum: ſed totam fabulã cõfeciſſem: q̃q̃ ſi interfici cæſarem uoluiſſe crimē eſt. Vide quæſo Antoni qd tibi futurũ ſit: quē & narbone hoc cõſilium cũ. C. Trebonio uidimus ſeuocari: Ego autē uide q̃ tecũ agã nõ inimice ꝙ bene cogitaſti aliqñ laudo: quod non indicaſti: gratias ago ꝙ nõ feciſti ignoſco: uirũ res illa quærebat: qd' ſi te in iudiciũ qs adducat: uſurpetq; illud Caſſianũ. cui bono fuerit uide quæſo ne hæreas: q̃q̃ quidē. illud fuit ut tu dicebas omnibus bono q uni ſeruire nolebant Tibi tamē præcipue q nõ modo non ſeruis: ſed & regnas: qui maximo te ære alieno ad ædem Opis liberaſti: q per eaſdē tabulaſ inumerabilem pecuniã diſſipaſti: ad quē e domo cæſaris tam multa delata ſunt: cuius domus quæſtuoſiſſima eſt falſorum commentariorum & chyrographorum officia: agrorũ: oppidorum: immunitatum: uectigalium flagitioſiſſimæ nundinæ. Et enim quæ res ægeſtati & æri alieno tuo præter mortē Cæſaris ſubuenire potuiſſet? Neſcio quid conturbatus mihi eſſe uideris: nunquid ſubtimes ne ad te hoc crimen pertinere uideatur? Liberabo te metu: nemo credet unquam: non eſt tuum de. R. P. bene mereri. habet iſtius pulcherrimi facti clariſſimos uiros. R. P. auctores. Ego te dico tantum gaudere: feciſſe nõ arguo. Reſpõdi maximis criminibꝰ. Nũc & reliqs rñdē/

Sed regnum: q̃ſi dicat te & cæteros q regnũ hic agitis. Meus ſtilus meus character. mea dicēdi figura: i ea fabula fuiſſet. non incepiſſem ſolũ ſed etiã cõpleſſem: Fabula ut tragœdia & comœdia qnq; actibus abſoluit: incipe nihil ꝓdeſt niſi compleas: Et i ꝓuerbiũ exit ut abeſſe extremũ actũ diceret cũ ipfecta res eſſet Ci. Extremũ actũ tã q̃ ab inerti poeta eſſe neglectũ. Hoc conſilium: occidēdi Cæſaris: Narbone: quæ ciuitas eſt galliæ. a qua nomē ꝓuinciæ: cuius ãpliſſimũ eſt emporiũ. ſupra exitũ Atacis flumis Narbonēſēq; lacũ iacet. Se uocari: cũ quidam Antoniũ una cũ cæſare trucidandũ cenſerent: ꝓhibuit Brutus dicēs quod pro legibus ac iure ſuſcipet id oi iniuria carere debere. Negocium tñ datũ fuit Trebõio: ut igrediēte Senatũ cæſare Anto. extra retineret ſeuocaretq;: cũ eni cõſul eēt: eius timebant auctoritatē. Ci. inuit iccirco ſeuocatũ a Trebonio ꝙ conſcius eſſet Cæſaris necis. Non iudicaſti cũ Brutuſ & caſſius cæteriq; occidendi cæſaris conſiliũ cæpiſſent. illud agitauere inter ſe an ad eã rē pſiciēdã Ant. eſſet iuitandus: quod cum nõnullis placeret: contradixit Trebonius: inqt enim Antonii mētē iã antea tētaſſe cũ cæſar ex hiſpania reuerteret: Antonium uero nõ eē aſſenſum: non eũ idicaſſe: Virũ: tu aũt uir non es. ſed timidus & mollis. Illud Caſſianũ cui bono fuerit: hoc & in oratione ꝓ Milone: & ſupius eſt a nobiſ dictũ. Hæreas: dubites. Ad ædem Opis. intercæpta quæ illic erat pecunia quod prius diximus. Per eaſdem tabulas. eorũdē creditorum nam ſolutis nominibuſ & debitis ueteribus: eaſdē hoc eſt priores tabulas cũ hiſdē renouauit creditoribꝰ: mutuatuſ rurſus ab eiſdem pecunias q̃s diſſiparet. Tam multa: a Calphurnia cæſaris uxore quod prius diximus. Officina: ueluti officina quæ ē ubi opera fiunt: ut ſtatuarii: fuſoris cum taberna ſit ubi effecta uēduntur & ſi eadem põt eſſe & officina & taberna: ut ſutrina. Nundinæ: mercatus proprie ſunt feriarum dies: quo mercandi cauſa ruſtici in urbem ueniunt: ut ait. Pompeius. Neſcio quid conturbatus: quaſi Cicero ſignificare uelit cõſcium Iulii necis Antonium fuiſſe. Hoc crimen: Cæſaris nex. Clariſſimos uiros. Brutum Caſſium & cæteros coniuratos. Non arguo: non accuſo feciſſe. Caſtra Pompei: obiecit ꝙ ſero in Põpei caſtra ueniſſet & oĩa improbis ꝑturbaſſet conſiliis: quo tempore Põpeius ueniente ex gallia cæſare urbem deſeruit: Cicero cum faſcibus & lictoribus: quas populus romanus illi dederat ſe in prædiis ſuis circa cãpaniã orãq; maritimam continebat: redire in urbē cũ Cæſar poſt Pompei a Brunduſio fugã hortaretur: recuſauit: quia ſi adeeſſet: ea dicenda eſſent: quæ nullo modo tacere poſſet & Cæ. offenderat qui cum in hiſpaniam proficiſceretur: ex itinere Ciceroni quem ad Pompeium nauigaturum ſatis conſtanti fama afferebatur: epiſtolam ſcripſit: ne ad aduerſarios tranſiret hortatus: & ut ab omni ab eſſet ciuili contentione: Sed cum puderet uirũ bonum ſemper reip. partes ſuſcipere ſolitum non eſſe in his caſtris in quibus & pompeius optime de ſe meritus: & ſenatus ac Conſules conſtiterent: minuſque honeſtos in caſtris de ſe haberi acciperet ſermones: tuto ocio periculoſum prætulit bellum. Occulte enim parata naui: cum omnis maritima

ora a Cæſaris cuſtodirẽt militibus:& Antonio in primis mãdatum a cæſare eẽt ut Ciceronẽ obſeruaret:ad caſtra põpei nauigauit:ubi cum peiora oĩa opinione offendiſſet:& neq; gerendi belli conſilium neq; pompeii copias ꝓbaret:pacẽ prĩo:deinde ꝙ pompe. ualde ab ea ſnĩa abhorrebat ut bellum traheret ſuadere inſtitit. Cunq; haud multum obtparet & multoꝝ uaria offenderet uitia:quos emendare non poterat: quaſi pœnitentia adductus:ꝙ eo acceſſiſſet:omnia ɔtẽnere:& ſeſe a rebuſ gerendis q̃tum poterat abducere cœpit

Nos liberi eẽmus:facta pace & compoſitis inter cæſarem & pompeium rebus. Tot duces:pompeium Scipionẽ:catonẽ:petreiũ:& afranium. Exercitus:in pharſalia:in Lybia Cõficeret angoribus:oppreſſa. R.P.& amiſſis ornamẽtis. Dimiſſa:ẽ.n. miſeriarum oĩum finis:mors. Tot conſulares.q in pharſalico bello piere. At nõ hi maxĩe &c. Põpe. pharſalicã pugnã ĩuituſ qdẽ ſuſcepit nã trahere malebat bellum id qd ut faceret hortabat̃.Ci.cũ præſertim cõmeatibus abũdaret:qbus carebat cæſar:magna ſenatoꝝ multitudo magna eqtũ:q ſupiores fore ſe credebãt:ut ſuſciperet coegerũt quod Appianuſ tradit plurib⁹

Elati ſpe uictoriæ:qui fore ſibi perſuadebãt ut uincerent. ſicut apꝰ Dyrrachium uicerãt.

At uero &c:& hoc obiecerat Antonius alienatũ a Ciceroẽ fuiſſe põpeiũ:Ciceronis ipſiuſ dicacitate & accuſationibus.

Contulit:cõicauit. De ſumma re:de tota rep. Spectarem q̃ſi finẽ. Præſenti.ſ.dignitati:nõ qd utile eẽt:ſed qd ſe deceret ſpectãs. Quid ſequerer: rõnes qbus uterq; ſuam firmaret ſniam. Ille conſularis uir põpeius. Paphũ:oppidũ cypri ab agapẽore conditum: quod diſtare ab Alexandria per tria milia & ſexcẽta ſtadia quidam dicunt.unde uenus paphia.

Sectorẽ:ſector ut ait Pædianus.ẽ q ſpẽ lucri ſui ſecutus bona cõdẽnatorum auctionabat̃ hoc eſt in auctione uẽdebat. Idem ait alio loco Sectorẽ eẽ æſtimatorẽ redẽptoreq; bonorum dãnati atq; ꝓſcripti q ſpẽ ſectans lucri ſui.i.ſecut⁹ ſpẽ æſtimationes ſu ..bõa oĩa ĩ auctione uendit Pli.li.xxxvi.uñ.n.illi uitricus Sylla & metelli mater proſcriptionũ Sectrix. Luca. Sectorq; fauoris Ipſe ſui populus:Antonius bona pompei redempta a cæſare ſub haſta uẽdebat. Sed exigi redẽptionis a ſe ꝓciũ moleſte ferebat atq; hãc ſibi fuiſſe cãm cur bello punico nõ ĩter fuiſſet dicebat.ꝙ parũ uideret̃ in his q̃ prius geſſerat:grãæ conſecutus. Cũq; Cæſar ꝓciũ dom⁹ pompeianæ popoſciſſet:iratus uehemẽter ẽ Ant.ꝙ ꝓ tãto eius in cæſarẽ ſtudio ꝓ tantis ſudorib⁹ ac periculis:pecuniã illã non remitteret. ſed q̃ emerat uel dono accepat pompeii bona ea uẽdebat: Ant. ideo ſectorẽ appellauit.

Ne iocis qdem:& hoc obiecit Antonius iocari in caſtris ſolitum qñq; Ciceronẽ quaſi parũ prudẽtẽ & ĩeptum oĩno:q tam triſti & periculoſo rei pub.tpe iocari poſſet. Facetiſſim⁹ fuit Cic.cuius facetiaꝝ impatiens erat Pompeius:dicebatq; de eo quem fugiã habeo:quem ſequar:non habeo. Cũ ĩ caſtra ueniſſet:dicentibus ſero ueniſſe rñdit. mĩme ſero ueni:nã nihil hic pati uideo. Interrogãti deinde pompeio ubi gener ei⁹ eſſet Dolobella reſpondit cũ ſocero tuo & cum donaſſet pompeius trãſfugã ciuitate romana. O hominem

dum Caſtra mihi pompei atq; omne illud tempus obieciſti: quo quidem ſi ut dixi: meũ cõſiliũ auctoritaſq; uoluiſſet: tu hodie egeres. Nos liberi eẽm⁹. R.P. non tot duces & exercit⁹ amiſiſſet. Fateor.n.me cũ ea q̃ acciderũt: ꝓuiderẽ futura: tanta in mœſticia fuiſſe: q̃ta cæteri optimi ciues ſi idem ꝓuidiſſẽt: fuiſſent. Dolebã dolebã. P.C.R.P. quodã ueſtris meiſq; conſeruatã cõſiliis breui tpe eẽ piturã. Neq; uero erã tã idoct⁹ ignaruſq; rerũ ut frãgerer aĩo pp uitæ cupiditatẽ: quæ me manẽs cõficeret angorib⁹. dimiſſa moleſtiis oĩb⁹ liberaſſet. Illis ego ꝓſtãtiſſimos uiros lumĩa. R.p. uiuere uolebã: tot cõſulares: tot prætorios. tot honeſtiſſimos ſenatores. Oẽm p̃terea florẽ nobilitatis ac iuuẽtutis: tũ optĩorũ ciuiũ exercitus. q ſi uiuerẽ quãuis iniq̃ cõditõe paciſ. Mihi.n. oĩſ pax cũ ciuib⁹ bello ciuili utilior uidebat̃. R.p. hodie teneremꝰ. quæ ſnĩa ſi ualuiſſet: ac nõ hi maxĩe quorum ego uitæ cõſulebã: ſpe uictoriæ elati obſtitiſſent. Vt alia omittã: tu nunq̃ in hoc ordĩe uel potius nunq̃ ĩ hac urbe mãſiſſes: At uero Gn. põ. uolũtatẽ a me abalienabat orõ mea. An ille queq̃ plus dilexit: cũ ullo aut ſermões aut cõſilia cõtulit ſæpius? quod qdẽ erat magnũ: de ſũma re diſſentientes ĩ eadẽ cõſuetudĩe aĩcitiæ ꝑmanerẽ. Sed & ego qd ille: e cõtra ille qd & ego ſentirẽ & ſpectarẽ uidebat. Ego incolumitati ciuiũ primũ: & poſtea dignitati: ille præſenti potius cõſulebat qd aũt hẽret uterq; qd ſequeretur? iccirco tolerabilior erat noſtra diſſenſio. Quid uero ille conſularis uir ac pene diuin⁹ dẽ me ſenſerit: ſciunt q cum pharſalica fuga paphum proſecuti ſunt. nunquam ab eo mentio de me: niſi honorifica: niſi plena amiciſſimi deſiderii cum me uidiſſe plus fateretur ſe ſpauiſſe meliora. Et eiuſ uiri nomine me inſectari audes cuius me amicum te ſectorem eſſe fateare? Sed omittatur bellum illud in quo tu nimium fœlix fuiſti; ne iocis quidem reſpon/

bellum inqt Gallis ciuitatē ꝑmittit alienā q noſtrā nobis reddere nō pōt pp q̄ merito uidebaē dixiſſe pōp. Cupio ad hoſtes Ci. tranſeat ut nos timeat. Aīs relaxanē: remittūt aīos. Meſtitiam meā: nā quod diximus cū uideret cōtēni ſnīam ſuā & multoꝝ offenderet uitia: quaſi pnīa ductus ꝙ in caſtra ueniſſet. cēa negligere & ſeſe a rebus gerēdis abducere cœpit. In utroq̨: iocis & mæſticia. Hæreditatem &c. & hoc obiecerat An to. Diuitē Ci. factū: & tñ nullā ei hæreditatē obueniſſe: ex quo uolebat colligi mali qppiā egiſſe Ci. & ipro be ditatū eē. Sal. in ea orōne q̄ in Ci. inuehit: ex cōiuratis igt alio pecunia cōdēnaſſes: alium ei thuſculanū

debo: quibus me in caſtris uſum eſſe dixiſti. Frant quidem illa caſtra plena curæ. Verumtamen homines quāuis in turbidis rebus ſint: tñ ſi mō hoīes ſunt: īterdū aīs relaxanē. Quod aūt idē mœſticiā meam reprehēdit. idē ioco magno argumēto ſit me in utroq̨ fuiſſe moderatū: Hæreditatē mihi negaſti ueni re. Vtinā hoc tuū uerū crimē eēt. Plures aīci mei & neceſſarii uiuerēt. Sed q iſtuc tibi uēit in mētē? Ego. n. ampliuſ ſeſtertiū ducēties acceptū hæreditatib⁹ rettuli: q̄q̄ in hoc genere fateor fœliciorē eē te: Me nemo niſi aic⁹ fecit hæredē. ut cū illo cōmo do ſi qd erat aī qdē dolor iungereē: te is quē nūq̄ uidiſti. L. Ru brius Caſſinas fecit hæredē: Et qdē uide: q̄ te amarit is q albus ater ue fueris: ignorās frīs filiū p̄teriit. Q. u. Furii honeſtiſſimi eqtis Ro. ſuiq̨ aīciſſimi quem palā hæredē ſemp factitarat: ne nomen qdē pſcripſit: quē nūq̄ uiderat: ac ne unq̄ ſalutauerat: fecit hæredē. Velim mihi dicas niſi moleſtū ē. L. Turſecius q̄ facie fuerit: q̄ ſtatura. quo municipio: qua tribu. nihil ſcio iqes niſi q̄ prædia hūerit. Igiē frēm exhæredās te faciebat hæredē. In multas p̄terea pecunias alieniſſimoꝝ hoīnum eiectis ueris hæredib⁹ tāq̄ hæres eēt: iuaſit. Quāq̄ hoc maxie admirat⁹ ſū mētionē te hæreditatū auſū eē facere: cū ipſe hæreditatē patet nā nō adiſſes: Hæc ut colligeres hō amētiſſime tot dies ī aliena uilla declamaſti? q̄quā tu qdē ut tui familiariſſimi dictitāt: ui ni exhalādi: nō acuendi ingenii cā declamitas. At uero adhibeſ ioci cā magiſtrū ſuffragio tuo & cōpotoꝝ tuoꝝ Rhetorem? cui cōceſſiſti: ut in te quæ uellet. diceret. Salſū oīno hoīnē: ſed materia facilis in te & in tuos dicta dicere. Vide autem inter te & auum tuum quid inter ſit? Ille ſenſim dicebat: quod cauſæ prodeſſet. Tu curſim dicis aliena & quanta merces Rhetori data eſt? Audite audite. P. C. & cognoſcite. R. Pub. uulnera. Duo milia iugerū cāpi Leōtini. Sex. Clodio rhetori aſſignaſti & qdē imūia ut pro tāta mercede nihil ſapere diſceres. Nū & hoc hō audaciſſime ex cæſaris ɔmētariis? Sed dicā alio loco d

aliū pōp. ædificaſſe. Vtinam hoc. utinā quod mihi crimini das: nullam mihi obueniſſe hereditatē id ueꝝ tuū crimē eſſet ut nulla tibi obuenerit hæredi tas cū obuenerit plurimæ. plu res amici: quos mori tu feciſti ut eorum adires hæreditates. Amplius ſeſter. du. ac ſi diceret Seſtertia plus quā ducenta. Acceptum rettuli: ex hæredita tibus q̄ mihi obuenere accepi: & in meaꝝ rōnū libris ex tali re habuiſſe ānotaui. Aī do lor: ꝙ aīco priuarer. L. Rubri us Caſinas: Caſinū cāpāiæ op pidū ubi latina oīa coniungiē appiæ: Syllius Nymphiſq̨ ha bitata caſini Rura euaſtantur mox & uicinus agnas eſt & flu uius eiuſdem noīs: Stra. Var. Caſinatē ficū optimam ingt p ducere. Fecit hæredē: ut tu ing es q eiuſdē defuncti iuaſiſti fal ſis tabulis hæreditatē: Statura: longa uel breui. Quo muni cipio: qua patria. Qua tri bu: qua p̄te municipii. Alieiſ ſimorum: q tibi nunq̄ fuerunt amici āt noti. Nō adiſſes: quo niam ſoluendo creditoribꝫ pa tris non eras quē & ipſū boniſ ſupra modū erogādis tenuē fa ctū legimus: In aliena uilla: in Tiburtino Scipiōis. Magi ſtrū. Sex Clodium Rhetorē: d quo mox diceē: hoc magiſtro utebatur dicendi: ſed magis cō potor erat. Suffragio tuo ut ti bi in declamando ſuffragetur. Salſum: facetū: & q ſalis multū hēat. un̄ ſalſa dicta & inſulſus ī urbanus ac inſipidus. Dicta dicere iocari & mordere adhi bita urbanitates locos aūt eius

mōi dicta & dicteria maiores dixere. Ci. in epiſtola ad Corneliū nepotem Itaq̨ noſtri cum omnia quæ dixiſſemus dicta eſſent: quæ facetæ & breuiter & acute locuti eſſemus: ea proprio nomine appellari dicta uoluerunt. Auum tuum. M. Antonium. Senſim paulatim & ſedate. Aliena: abhorrentia a cā & penitus inutilia. Duo milia iugerū. actus quadratus undiq̨ centum. xx. pedibus prefinitur Duplicatus iugerum facit: dictū ꝙ ex duobus quadratis actibus iunctum ſit: ut Varroni uero & Plinio placeē ꝙ uno iugo bouū in die exarari poteſt. occupat ergo iugerum in longitudine pedes ducentos quadraginta. in latitudine cen tum. xx. Leontium mediterranea Siciliæ ciuitas: & in regione ſeptemtrionali: cuius agri feraciſſimi: quod ait Ci. in Verrem actione quinta. Imunia: ut pro tanta mercede: nullum uectigal pendentia. Contra antiquam & Hieronis & & romanorum legem qua Sciciliæ agri decumani erant. hoc eſt decimam pen debant: cui colligendæ qui præerat: decumanus uocabatur. Sex. Clodium: hic eſt Sex.

Clodius Clodii familiariſſimus:& oparum clodianaꝝ dux:a quo illatū in curiā clodii cadauer ē. & cū eo curia incenſa. Etiā hoc ex cæſaris cōmētariis.ſ.feciſſe dicis ex Cæſaris uoluntate q̄ in cōmētariis appent.

De cāpano:q publicus erat:quē Antonius largitus fuerat. Inqnauit fœdauit. De ipſo correctore:irriſiue ipſo Ant. Nouꝰ:nouis criminibꝰ. Prætextatū añq̄ uirilē ſūſiſti togā.nā prætextā q̄ ueſtis fuit regum & magiſtratuū:a pricipio ab Hætruſcis ſūpta.diu puerilis uſurpauit ætas. Decoxiſſe.creditoꝝ fidē fefelliſſe: & mercatorū itercæptis pecūiis:uñ decoctores:de qbꝰ iurecōſul.loquūt. Patris:q & ipe pdigꝰ fuit. Pietas plēa:ironice & irriſiue.neq.n. piū ē neq decet filiū crimen ſuum in patrē tranſferre. In q̄tuordecī ordībꝰ.L.Roſcius Otho cōſul legē tulit q eqtibꝰ ordines prioſ.xiiii.aſſignauit ad ſpectādū ſed is dūtaxat q.xl:ī cēſu hērent ſeſtertia. Hæc & theatralis lex uocata eſt. Decoctoribus:is q decoxiſſent: ſed fortunæ uitio nō ſcelere ut amiſſis naufragio mercibus,& pecuniis quod accidere frequēter ſolet. Virilē togā:q̄ ſexto decimo āno liberalibꝰ accipiebāt deponētes p̄textā.qđ in faſtis tradit Oui. Muliebris ſtola:qm̄ in muliebres abiiſti mores:& ueluti pſtituta fœmina ac uulgare ſcortū factus certā p coitu mercedē poſtulās. Curio:filius. Stolā dediſſet:ut uiri ſolēt uxoribꝰ:ueteres nō honeſtā ſolū ueſtē ſtolam dixere: ſed oēm q̄ muliebre corpꝰ tegeret Marcel. Sed p honeſta pōi frequētiꝰ cōſueuit Vale.titulo đ pudicitia. Te cuſtode matronalis ſtola cēſet. In domitii pṫāte:is ē Domitiꝰ de quo ſupra diximꝰ ad Corſiniū captꝰ amator & corruptor pueritiæ. P̄r eius:Curiōis. Socia hortāte libidīe:q te ſtimulabat & comitabat. Nō potuit.nā oīo te Curio p̄r domo phibuit.qđ tūc acciditcū pāt.q ducēta qnq̄ginta milia dēbat interceſſit. Sexagies ſeſtertiū:qđ Curio filiꝰ ex pecūia paťna p Ant.effuderat p quo iterceſſerat. Seſtertius & ſeſtertiū dr̄ Dupōdiꝰ uero fuit & ſemis.i.duæ libræ & ſemis. Notat aūt duplici LL.& S.uñ īcipit. Sexagies uero aduerbiū ē:a ſexaginta:ut ſi dicaſ mutuo tibi biſ ſeſtertiū ſignificas duo ſeſtertia mutuare. Florētiſſimæ fa:Curionū. Aes alienū:debita filii tuo noīe contracta. Redimeret:qſi addictū creditoribꝰ. Cōgreſſiōe:ut ne loqueret̄ qdē tecū. Auſus eēs:acſi dicat mīe Perſtrīgā.ɔplectar Incidamꝰ:pcidamꝰ & omittamꝰ. Intimꝰ erat &c̄.cū amoribꝰ libidibꝰ uariiſq ſūptibꝰ grāde æs alienū ɔflaſſet Ant.& ducēta illa qnqgita milia dēret:itereeſſiſſetq p eo Curiꝰ.& Curiōis pať icirco Antoniū domo phibuiſſet:ad.P.Clodiū Tr.pl.ea tēpeſtate ſe cōtulit in cuius cōtubernio haud multū fuit:ſiue q inimicos Clodii formidaret:ſiue q Clodiani furoris ſatietas eū cœpiſſet:ut Plutarchus ait:

Leōtino agro & de cāpano quos iſte agros ereptos .R.P. turpiſſimis poſſeſſoribus inquinauit .Iā.n.quoniam criminibus eius ſatis reſpondi:de ipſo correptore & emendatore noſtro q̄dam dicenda ſunt. Nec.n.oīa effundam.ut ſi ſæpius decertandum ſit.ut erit:ſemper nouus ueniam.quam facultatem mihi iſtius multitudo uitiorum peccatorūq largitur. Vis ne igitur te inſpiciamus a puero? ſic opinor:a principio ordiamur. Tenes ne memoria prætextatum te decoxiſſe. P̄ris inqes iſta culpa ē. Concedo. Et.n.eſt pietatis plena đfenſio. Illud tamen audaciæ tuæ q ſediſti in quatuordecim ordinibus Cum eſſet lege Roſcia decoctoribus certus locus conſtitutus:q̄uis q fortunæ uitio nō ſuo đcoxiſſet Sumpſiſti uirilē togam quam ſtatim muliebrem ſtolam reddidiſti primo uulgare ſcortum? certa flagitii merces:nec ea pua:ſed cito Curio interuenit:qui te a meretricio quæſtu abduxit:& tanq̄ ſtolam đdiſſet ī matrimonio ſtabili & certo locauit. Nemo unq̄ puer emptus libidis cā fuit tā in Domitii poteſtatē:quā tu in Curionis. Quotiens te p̄r eius domo ſua eiecit:quotiēs cuſtodes poſuit ne limē intrares? Cū tñ tu nocte ſocia hortante libidine cogēte mercede per tegulas dimittereꝛ.q flagitia domꝰ illa diutius ferre non potuit:Scis ne me đ rebꝰ mihi notiſſimis dicere? Recordare tp̄s illud cū p̄r Curio merēs iacebat in lecto:filiꝰ ſe ad pedes meos pſternēs lachrymās te mihi cōmēdabat:orabat ut te cōtra ſuum patrē:ſi ſeſtertium ſexagies peteret đfederē. Tantum.n.p te iterceſſiſſe dicebat Ipſe autē amore ardēs confirmabat q đſideriū tui diſſidii ferre non poſſet:ſe in exilium eē iturū. Quo ego tpe tāta mala florētiſſimæ familiæ ſedaui:uel potius ſuſtuli:patri pſuaſi ut æs alieūm filii diſſolueret.redimeret adoleſcētē ſūma ſpe & animi & igēii præditū rei familiaris facultatibꝰ: eūq a tua ñ mō familiaritate ſed & cōgreſſiōe p̄rio iure & ptā te phiberet:Hæc tu cū p me acta meminiſſes:niſi illiſ quoſ uidemuſ:gladiiſ cōſidereſ:maledictiſ me puocar auſꝰ eēs? Sed iam ſtupra & flagitia omittā:Sunt quædam quæ honeſte non poſſum dicere. Tu aūt eo liberior q ea ī te admiſiſti:quæ a uerecundo inimico audire nō poſſes. Sed reliquum curſum uide

te:quẽ quidẽ celeriter per ſtringam. Ad hæc.n.quæ in ciuili bello in maximis.R.p.miſeriis fecit:& ea quæ quotidie feſtiat animus:quæ peto ut q̃q̃ multo maiora uobis q̃ mihi ſũt: tamẽ ut facitis attente audiatis. Debet enim talibus in rebus excitare aĩos:non cognitio ſolũ rerũ:ſed & recordatio tam etſi incidamus oportet media:ne nimis ſero ad extrema ueniamus. Intimus erat in tribunatu Clodio qui ſua erga me beneficia cõmemorat cuius oĩum incendiorum fax:cuius & domi quiddam iam tũ molitus eſt. Quid dicã ipſe optime intelligit. Inde itũ Alexandriam cõtra ſenatus auctoritatẽ:contra religiões: Sed hẽbat ducem Gabinium:q cũ quiduis rectiſſime facere poſſet Qui tũ inde reditus? aut qualis prius in ultimã Galliam ex ægypto q̃ domũ:quæ autẽ erat domus. Suam.n. qſqꝫ domum tum obtinebat:neqꝫ erat uſq̃ tua domum dico: Quid erat ĩ terris:ubi in tuo pedem poneres? præter unum Miſenũ:quod cũ ſociis tanq̃ Siſaponem tenebas. Veniſti e Gallia ad quæſturã petendam. Aude dicere prius ad patrẽ tuum ueniſſe q̃ ad me. accepam.n.iam añ Cæſaris lr̃as ut mihi ſatis fieri paterer a te: tu a me obſeruatus in petitione quæſturæ. Quo quidem tẽpore.P.Clodiũ approbante.R.P.ĩ foro es conatus occidere. Cũqꝫ eam rem tua ſpõte conarere:nõ impulſu meo:tamẽ ita prædicabas te nõ æſtimare niſi illũ interfeciſſes:unq̃ mihi pro tuis in me iniuriis ſatis eſſe facturũ. In quo demiror cur Milonem impulſu meo rem illam? egiſſe dicas cũ te ultro mihi idem illud deferentẽ nũq̃ ſim adhortatus:q̃q̃ ſi ĩ eo ꝑſeuerares ad tuã gloriã rẽ illã referri malebã q̃ ad meã gratiã quæſtor es factus deinde continuo ſine ſenatꝰ conſulto:ſine ſorte:ſine lege ad cæſarem cucurriſti. Id.n.unum in terris egeſtatis æris alieni nequitiæ perditis uita rõnibꝰ perfugium eſſe ducebas. ibi te cum &

Quidam iam tum molitus: Fuluiam credo Clodii uxorem de coitu appellauit:aut eam adulterauit:poſtca eam ipſe Ant.in matrimonio habuit. Inde itum Alexandriam: Antonius offẽſus amicitia ut diximus Clodii in Græciam abiit:ibiqꝫ permanſit & corpus ad militaria certamina & linguam ad dicendum exercens. Contigit autem ut.A. Gabinius qui una cum.L.Piſone conſulatum geſſerat quo tempore accuſante Clodio Trib.Ci.in exilium pulſus eſt:finito conſulatu in Syriam prouintiam proficiſceretur ad eam cum exircitu obtinendam:ſicuti Pompeius inuitis fere omnibus ſenatoribus uoluerat Antõ.forte ita ut fit cum offendiſſet ut ſecũ proficiſceretur hortatus eſt:negauit ſe priuatũ iturꝝ.ꝓfectus uero eq̃tibus ſecutus eſt.pugnauit cõtra Ariſtobolum iudeorꝝ regẽ & fortiter & fœliciter parua manu magnas hoſtium copias fudit ipſũ Ariſtobolũ una cũ filio cepit. Cũqꝫ Ptolomeus cognomẽto Auletes a ſuis regno pulſus impetrare a romanis non potuiſſet ut reſtitueretur in regnũ ueniſſetqꝫ ad Gabinium ingẽtẽ pollicitus pecuniã ſi eũ reſtitueret. Dubitãtibus cæteris & ĩ primis ipſo Gabinio:& ſi cupiditate regiæ pecũiæ erat accenſus & ut reduceret Põp. litteris hortaretur. Ant.reducendum eſſe ꝑſuaſit ductoqꝫ ꝑ loca aſꝑa & difficilia exercitu peluſium peruenere ac cepere: inde Alexandriã profecti regẽ ĩ regno unde exciderat repoſuere contra populi uoluntatẽ & decreta ſẽatu. Statuerat.n. ne oĩo reduceretur: neglecta etiã religione uerſuum ſibyllioꝝ q̃ huiſcemõi fuer̃. Si ægypti rex auxilio quõdã indigẽs uenerit eiꝰ amicitiã ne abnueritis:ſed illum cum multitudine ne iuueritis quod ſi aliter factũ fuerit:labores & pericula habebitis Reus deinde Gabinius factus eſt. ſed tũ pecuniarum: tũ Põp.auxilio abſolutꝰ:iccirco ꝓfectum inq̃t Ci. Alexandriã Antoniũ cõtra ſenatus decreta & contra religiones. Itũ: ab Ant. Gabiniũ:hoĩnem ſceleſtiſſimum:cuiꝰ ubiqꝫ uitam lacerat Ci. Qui cũ:cũ quo. Rectiſſĩe:ac ſi diceret:cũ nihil ñ flagitioſe faceret. Inde:ex Aſia. Qualis:ac ſi dicat mĩus honeſtus conſũptis oĩbꝰ pecuniis q̃s ex regis Ptolomei largitõe accepat. In ultimã:ad cæſarẽ In tuo:ac ſi dicat nihil oĩa.n.ſibi uẽdicauerãt creditores. Præter unũ:ꝓdiũ ĩ cãpania ad miſenũ qđ ẽ cumis ꝓximũ ꝓmõtoriũ ut ait Strabo. Cũ ſociis:cũ lẽonibꝰ mimis & paſitis:aut certe creditoribꝰ q ptẽ occupauerãt. Tãq̃ Siſaponẽ:uilla erat Ant.Siſapo:q̃ & ipſã cũ ſociis tenebat. Ad q̃ſturã.q magr̃atꝰ dari adoleſcẽtibꝰ ꝯſueuit. Priꝰ ad:q̃m ad me priꝰ ueniſti q̃ ad prẽ tuũ. Satiſfieri.i.ut tuã accipe expurgatõem:nã is ſatiſfacere dr̃ q oſtẽdit quẽpiã cũ tãtũ facit q̃tũ læſo & irato ſatis ſit ad penã ut ait Pedianꝰ. Trãq̃llus ĩ Iulio Valeriũ Cat.a quo ſibi uerſibꝰ de Mamurra ꝑpetua ſignata ĩpoſita ñ diſſimulauerat:ſatiſfaciẽtẽ eadẽ die adhibuit cœnæ. De gratia:ut in gratiã redires mecũ. Cuſtoditꝰ:ĩ honore hitꝰ. Idẽ &c. Clodiũ occidere. Si ne ſenatꝰ cõ.ñ.n. q̃ſtor ĩ ꝓuĩciã ꝓficiſcebatr̃ niſi eam ex ſẽatuſcõ. ſortiret̃ & lege. Ad Cæſ.ĩ galiã. Id unũ cæſar. Ducebas:exiſtiabas. Ibi:ap̃.cæſarẽ ĩ gallia. Aduolas egẽs ad tribunatũ:diſcordia ĩ ciuitate exorta cũ optĩates Põp.hærerẽt populꝰ ĩ cæ.eẽt ꝓpẽſior.C.Curio ptiũ priꝰ optĩatũ:mutata uolũtate popularis fcũs &. Cæ.largitõibꝰ ĩuitatꝰ:fauẽs:gr̃a q̃ ap̃ pplm̃ dicẽdo ꝯpauerat:effecit ut Tri.pl.Ant.crearet.ñ multo poſt

illius largitionibus & tuis rapis expleuiſſes ſi hoc ē explere qđ ſtatim effundas. aduolas egens ad tribunatum ut in eo magiſtratu ſi poſſes uitriciti tu in ſimilis eſſes. Accipite nūc quæſo nō ea quæ ipſe in ſe atq; indomeſticū dedecus impure atq; intꝑanter: ſed quæ in nos fortūaſq; noſtras id eſt uniuerſā. R. P. impie ac nefarie fecerit. Ab h9.n. ſcelere omniū malorum pricipium natum reperietis. nā cum. L. Lentulo. C. Marcello cōſulibus Kl. Iañ. labētem & prope cadentē. R. p. fulcire cuperetis: ipſiq;. C. Cæſari ſi ſana mente eſſet conſulere uelletis: tum iſte uenditum atq; mancipatum tribunatum conſiliis ueſtris oppoſuit ceruiceſq; ſuas ei ſubieci ſecuri: q̄ multi in minorib9 peccatis occiderūt. In te aūt. M. Antoni id decreuit ſenatus & qdē icolumis nondum tot luminaribus extinctis: quod hoſtē togatū decerni eſt ſolitū more maiorū. Et tu apud. P. C. cōtra me dicere auſus es cū ab hoc ordine ego conſeruator eſſem tu hoſtis. R. p. iudicatus? Cōmemoratio illius tui ſceleris intermiſſa ē: non memoria deleta. Dum genus hominum? dum. p. R: nomen extabit. quod qdem erit ſi per te licuerit ſempiternum tua illa peſtifera interceſſio nominabit? Quid cupide a ſenatu: quid temere fiebat: cum tu unus adoleſcens uniuerſū ordinem decernere de ſalute. R. p. prohibuiſti? neq; id ſemel ſed ſæpius: neq; tu tecū de Senatus auctoritate agi paſſus es. Quid autē agebatur niſi ne delere & euertere. R. p. funditus uelles? Cū te neq; principes ciuitatis rogādo: neq; maiores natu monēdo: neq; ro. eques aut ſenatus agēdo de uendita atq; addicta ſnia mouere potuit? Tū illud multis añ tētatis neceſſario tibi uulnus inflictū quod paucis ante te quorum incolumis fuit nemo. Tū contra te dedit arma hic ordo conſulib9 reliquiſq; imperiis & ꝑtātibus: quæ non effugiſſes niſi te ad arma Cæſaris cōtuliſſes. Tu tu inq̄. M. Antoni princeps. C. Cæſari perturbare oīa cupienti cauſam belli contra patriam inferendi dediſti. Quid.n. aliud ille dicebat: q̄ cauſam dementiſſimi ſui conſilii & facti aſſerebat niſi ꝙ interceſſio neglecta: ius

iter augures cooptauit Ant. uero ſimul atq; magrātū iniit & ptes & cām Cæ. plurimū iuuit. nā Marcel. cōſule ſcriptas iam legiones. Pōp. decernente: & nouos īſup delectus habendi ꝑtātem dante interceſſit: rogatio neq; ferens obtinuit plebiſcito ut Bibulo in Syriā contra pthos bellū gerenti ſcripte legiones mitterent. q uero deligerent Pōpe. non parerent. Cūq; eodem tpe ſenatus ps maxima neq; recipi miſſas a Cæ. litteras uellet: neq; recitari pateret ui tribunitiæ ꝑtātis fretus Anto. uenit in ſenatum & ipſe recitauit. quibus auditis cū æqua poſtulare uideretur. Cæſar multoꝝ mutati ſunt aī & uoluntates plurium q prius aduerſabant cæſari conciliatæ. Cū ꝑterea relatū in ſenatu cæſarē ne placeret legiones & exercitum dimittere: an Pōpeiū cæſariq; arma dimittenda pleriſq; cenſentibus aſſurrexit Ant. rogauitq; placeret ne utrūq; ꝑiter ab armis diſcedere: quam ſententiā oēs pene alacriter excepe & ſūmo ſtudio comprobauere: antonium uero collaudauerūt: & ut legem ferret hortati ſūt: qđ fieri ab eo Marcellus & Lentulus conſules ꝓhibuer: oblate ſt & aliæ conditiones ab amicis Cæ. q̄s. M. Cato & Lentulus conſules īprobantes e ſenatu Ant. & cæteros q cæſari fauebant: eiecerunt. Abiens uero e curia. Ant. multa in capita inimicoꝝ imprecatus eſt. Mutata mox ueſte ex cōducto uehiculo ad Cæſarem fugit: cum. Qu. Caſſio: & clamitans apđ illum nullas in urbe leges ualere iūs tribunitium ſublatum eſſe omnibus q æquum bonūq; defendebant capitis ꝑiculum iminere: Cæ. impulit ut cū exercitu in Italiam ꝓparet. & poſtea patriæ arma īferret. Vitrici. P. Lentuli: Fulcire: firmare: ſedatis diſcordiis inter ſenatorii ordinis homines q pom. fauebāt populares q Cæſ. erāt ſtudioſi. Ipſi. C. Cæſari ut depoſitis armis & relicta prouintia Romā priuatus rediret: priuatumq; ſplendorem cū omnium bñuolentia q̄ tyrānidē cū oīum odio mallet. Mancipatum ueluti mācipium Cæ. addictum: ac ſi dicat ea fecit qbuſ ſupplicio dignus erat ut ſecuri quēadmodum noxii & dānati feriret. Luīaribus: principib9 uiris q uelut quædam lumina erant. Quod in hoſtem togatum decerni ſolitum eſt: nā interdictum eſt ei ſēatu ex quo ignominioſe eiectus eſt: & ut in exilium abiret coactus ac mox reip. hoſtis iudicatus id quod in catilinam quoq; adhuc togatum ſeruatum eſt: ut ex Ci. orationibus intelligitur quæ in illum extant. Mos fuit maioribus interdicere ſenatu primo: deinde urbe togatis hoſtibus mox abeuntes hoſtes iudicare Vendita: cæſari. Addicta: deſtinata. Illud uuluus inflictū ꝙ hoſtis iudicatus es: tibiq; aqua et igni interdictum eſt: & permiſſum omnibus ut te impune occiderent.

Cauſam belli. cum ſeruili inductus ueſte & meritoria uectus rheda te ei obtuliſti: ſenatum accuſaſti & ſua ſponte ad tyramnidem accenſo occaſionem & ꝓtextum arma ſumendi. & milites adhortandi præbuiſti: id

quod ĩ Cæ.& Põp.uita ſcribit Plu.pluribus.Circũſcript⁹ circũuentus & oppreſſus. Omitto q̃ hæc falſa: nã re uera captus ipſi cõſuetudine:quod ait Trãql.Penſitatiſq; ſuis & inimicorũ uiribus occaſione rapiẽdæ dñatiõis uſus ẽ:q̃ ætate prima cõcupierat:quod eſt ĩaſſe uĩ Ci.ſcribẽs de of.li.iii.dicẽs ſp cæſarẽ hũiſſe in ore eos q ſunt in phẽiſſis Euripidis uerſus ειπερ γάρ αδικειν χρη τυραννιδοσ περι καλλισ τον αδι-κειν τάλλα δευσ εβειν χρεων.quos ſic Cicero ipſe conuertit:nam ſi uiolandũ eſt ius.impii gratia uiolandum eſt:aliis rebus pietatem colas. Cõſtitiſſe.poſitã fuiſſe & hæſiſſe:

tribũitium ſublatum circũſcriptus eſſet Antonius? Omitto q̃ hæc falſa q̃ leuia præſertim cum oĩno nulla cã iuſta cuiq̃ eſſe poſſit contra patriam arma capiendi.Sed nihil de cæſare Tibi certe cõfitẽdũ cãm pnicioſiſſimi belli in pſona tua cõſtitiſſe. O miſerum te ſi intelligis hoc litteris mãdari:hoc memoria pdi.huius rei ne poſteritatẽ qdem oĩum ſeculorũ unq̃ imemorem fore.Conſules ex Italia expulſos:cũq; is Cn.Põ.q impiũ P.q;.R.decus ac lumẽ fuit:oẽs conſulares q p ualitudinẽ exeq fugã illã cladẽq; potuiſſent:prætores:prætorios.Tr.pl.magnã ptẽ ſenatus:oẽm ſobolem iuuentutis unoq; uerbo .R.P. expulſam atq; exterminatã ſuis ſedib⁹.Vt igitur in ſeminib⁹ cã ẽ arborũ & ſtirpiũ.Sic h⁹ luctuoſiſſimi belli ſemen tu fuiſti.doletis tres exercitus.p.R.interfectos? iterfecit Ant. Deſideratis clariſſimos ciues? eoſ quoq; eripuit uobis Ant. Auctoritas h⁹ ordinis afflicta eſt.Afflixit Antonius.Oĩa deniq; quæ poſtea uidimus ſi recte rõcinabimur uni accepta referemus Antonio ut Helena troianis.Sic iſte .R.pub.cã belli cã peſtis: atq; exitii fuit.Reliquæ partes tribunatus principio ſimiles.Oĩa pfecit quæ ſenatus ſalua .R.p.ne fieri poſſent pfecerat:Cuius tamen ſcelus in ſcelere cognoſcite:reſtituebat multos calamitoſos:In his patrui nulla mẽtio.Si ſeuerus cur nõ in oẽs? Si miſericors cur non in ſuos:Sed omitto cæteros Licinium Lẽticulã de alea cõdẽnatum colluſorem ſuũ reſtituit:q̃ſi uero ludere cũ cõdẽnato nõ liceret.ſed ut quod in alea pdiderat: beneficio legis diſſolueret.Quã attuliſti rõnẽ po.ro.cur eum reſtitui oporteret? Abſentẽ credo in reos relatũ:rem indicta cã iudicatam.nullum fuiſſe de alea lege iudicium ui oppreſſum & armis poſtremo quod de paruo dicebatur:pecunia iudiciũ eẽ corruptum nihil horum.At uir bonus &.R.p.dign⁹ nihil idq dem ad rem.Ego tamen quoniam condemnatum eſſe pro nihilo eſt ſi ita eſſet:ignoſcerem.hominem uero omnium iã ne-

Cõſules:Marcellũ & lentulũ ueniẽte infeſtis ſignis ad urbem cæ.Põp.urbẽ eſt egreſſus & capuã ad exercitũ pfectus abeuntem conſules ſunt pſecuti: poſtero die maior ſenatuſ parſ ad Põ.diſceſſit: Oẽm ſobolẽ: oẽm iuniorum multitudinem & q̃ſi oẽm fœtũ & ſementẽ.R.P.nam in adoleſcẽtibus ſpes ẽ prolis ſufficiẽdæ ut in grege uidem⁹:& Vir.ait Mõ nãq; gemellos ſpem gregis ha ſilice ĩ nuda cõnixa reliqt. Exterminatã:extra pr̃iæ termĩos & fines poſitã. Vt igit̃:pulcherrima ſimilitudo. Cã ẽ arborũ. quoniã ex ſemine naſcunt̃.Semen cã & origo.uocabulũ aũt retinuit ſimilitudĩs Tres exercitus.in pharſalia Põ.& ſenat⁹ in hiſpania Petrei & affranni ĩ Africã Scipioniſ & Iubæ regiſ Clariſſimos ciues.Põpeium Catonem Scipionẽ & plurĩos quos pharſalicũ & Hiſpanienſem bellum aſſumpſit. Rõcinabimur:colligem⁹. Vni accepta referemus:uni Ant.ĩ putabimus. Vt Helena tro.e curia pulſus Ant.mutata ueſte & meritoria uectus theda qd' prius ſæpe diximus Cæſarẽ ad arma contra patriã capienda accendit.& iccirco ut Helena troianis:quoniam rapta a Paride bello quo troianorũ opes corruere repetita eſt.Sic po.rom. Ant.omniũ malorũ cã fuit: id quod falſum eſſe Plutarch⁹ putat:Quoniam nõ ita ut inqt leuis Cæſar erat neq; ſic ira pceps ruebat:& alias fuiſſe cãs q̃ ĩpulerũt.An.q; Cæſari optanti accommodiſſimã pbuiſſe occaſionem. Rõcinabimur:colligemus. Oĩa perfecit:quæ Senatus fieri uetuerat:cum reſpublica adhuc ſtaret.Scelus ĩ ſcelere.ac ſi diceret ſcelus maximũ & ĩauditũ.ſcelus fuit leges ſoluere ſcelus patruũ nõ reſtituere cũ aliẽos reſtitueret. Patrui:C.Antonii. Si ſeuerus :qa occurebat quoniã ſeuerus:ne patruũ qdẽ reſtituere paſſus ẽ.at q Lenticulã colluſorẽ ſuũ de alea cõdẽnatũ reſtituit:iccirco ĩqt reſtituit:qa optabat cũ eo luder̃ & cũ cõdemnato ludere nolebat:iocatur aũt Ci. Perdiderat:lẽticula.& ut quod in alea perdiderat:hac cã reſtituiſti ut beneficio legis a te de reſtitutione eius latæ diſſolueret:q̃ perdiderat.ut ludẽs æs alienum quod pdẽdo conflauerat ludẽdo pſolueret. Abſentem credo:hæ inquit potuerunt afferri a te rõnes:qa abſens condẽnatus eſt. quia indicta cã:quia nulla lex de alea prius lata qa ui & armis oppreſſus.hæc.n.ferme dici ſolẽt cum iniuſte q̃n piã condẽnatũ oſtendimuſ & reſtituendum afferim⁹:Sed nihil horũ afferre in cãm potuit Ant.Aleã ab inuentore dictã tradũt qdã.Eſt autem in tabula luſoria q̃ & latrũcularia & pyrgus & alueus & alueolus uoca-

tur:rotunda illa tabella rotulæ inſtar:qua mouet̃ hinc ĩ prouerbio eſt iacta alea eſt cum ſic ĩcepta res ẽ ut d iſtere integrũ nõ ſit:quod Iulius traiecturus rubiconem uſurpauit pro euẽtu rei dubio ponit̃.Luca.Placet aleã fati Alterutrũ merſura caput. De aleæ uſu & aleatoribus.titulus ẽ li.xi.digeſtorũ.Senatus cõſulto olĩ titum eſt ne in pecunia ludere ꝑterq̃ ſi qs certet haſta uel pilo iaciendo uel currendo:ſaliendo:luctando uel pugnãdo ꝙ uirtutis cã fiat. Quod de patruo.C.Anto.iniuſte dicebat̃ dãnatus:pecunia corruptis iudicibus:uir deĩde bon⁹ & rep.dign⁹ ferebat̃ Sed nihil ap.Ant.efficiebatur:neq͡ꝫ.n.qcq̃ ad eum reſtituẽdũ cõ mouebat̃.& tamen inqt Ci.ignoſcerem ego patruo ſi ita res ut dicit̃ hẽret cũ præſertim cõ dẽnatum eẽ pro nihilo ſit quoniam facile oẽs quis cã condẽnati reſtituunt̃ ab An.Hoĩnẽ: Licinium lẽticulã.Vel:ẽt. In ĩtegrũ:ĩ priſtinũ ſtatum & locum. In eodẽ tribunatu. Põ. ex Italia pulſo cũ optimatibus cum prius q̃ eum perſequeret̃ in hiſpaniam ꝓficiſci ſtatuiſſet Cæſar oppreſſurus ut ipſe dixit exercitũ ſine duce & mox ad ducem rediturus ſine exercitu:nam Petreius & Affrani⁹ qui hiſpanienſi ꝑerãt exercitui aut magnope rei militaris piti erãt :Lepido ꝑtori urbẽ Anto. Trib.Italiã cuſtodiendam ꝓſi diis mandauit.Cõculcandã: ñ luſtrã dã & cuſtodiẽdã ſed uaſtandã potius q non fuit. erat enim in Pomp.caſtris Ci.Scientiæ ueſtræ cũ plura uos memineritiſ Antonii flagitia quã poſſim ipſe meminiſſe. In eſſedo:curru. Eſſedum uehiculi gcuus.apud Belgas gallos primo repertũ.Virg.Belgica uel molli melius ferret eſſeda collo. Trib.pl.eũ ſtomacho dictum eſt. Aperta:quod erat multo indignius ac minus ferendum uehebant̃.n. ẽt clauſa & Iuuenalis ait.Nãq͡ꝫ facit ſomnum clauſa lectica feneſtra legitur & in exedra ſedẽ aũt ſignificat & locũ ad ſedendum conſtitutum.græcũ ẽ. Neceſſario:neceſſitate q̃dam aſtricti ne iniquo aĩo ferret Antonium niſi ita fieret: Reda:uehiculi gen⁹:& hoc gallicum ut ait Fabius uocabulũ quo Ci.utit̃:ſicut itẽ petoritũ quo Horatius Cũ lenonibus comites neqſſimi:Erat inter maxime familiares Sergius:& Citharis qdam ex eadẽ paleſtra mulierculam amans.erant ſcorta aleatoreſ & hoc comitatu Italiam peragrabat Antonius lectica delatus aureas pateras ueluti in põpa circũferẽs:Ducebaut̃ & leones ad redam ligati.& quod maxĩe hoĩnes torquebat:honeſtiſſime dom⁹ ſcortis & mimis ꝑ diuerſoriis tradebant̃:p lucos & amniũ ripas prandia ſumptuoſiſſima parabant̃:pleriſq͡ꝫ indigne ferentibus ꝙ Cæſare periculoſa gerẽre bella & labores maxĩos tolerãte Antonius tã luxurioſe italiam calcaret: q̃re reuerſus poſtea Cæſar & ueniã Dolobellæ dedit:qui Antõio erat inuiſus & tertium conſul creatus:non Antonium:ſed Lepidum ſibi collegam aſſumpſit. Fœcunditatẽ calamitoſam:Nã cum Antonium peperit Iulia calamitates peperit plurimas. Præfecturas:de municipiis & coloniis.A.Gelius. Præfectura uero prouincia eſt.Auguſtus in præfecturas.xi.totam diuiſit Italiam:quas alii regiones uocant:græci ε-παρχιασ Et præfecture quidem gubernandæ:hoc eſt pluribus unius regionis ciuitatibus ac locis:aut ꝑ tor:aut proconſul præficiebatur. Lubrice:inconſtanter & uarie ac dubia fide.Lubricus ꝓprie loc⁹ ẽ in quo nequeas inſiſtere & lubrica res quam non facile teneas & quæ de manibus labitur ut anguilla: Hĩc homo lubricus & Ciceroni legimus lubricum fidei fuiſſe obiectum. Diſſimilimorum ſui:ac ſi diceret optimorum. Fuit fœlix.quando uicit & res ei pro uoto ſucceſſit. Cautum eſſe uoluit nam cautum ueteranis uolebat eſſe ſenatus :quod in prima philippica dictum eſt. Secuti ſunt. Cæſarem in patriam ruentem

qſſimum q nõ dubitaret uel in foro alea ludere:uel lege quæ ẽ de alea cõdemnatũ q in ĩtegrũ reſtituit:is nõ aptiſſime ſtudiũ ſuum ipſe ꝓfitet̃? in eodem uero Tribunatu cũ Cæſar in Hiſpaniam ꝓficiſcens huic cõculcandam Italiã tradidiſſet:quæ fuit eius pagratio itinerũ? luſtratio municipiorũ? Scio me in rebus celebratiſſimis ſermone oĩum uerſari: eaq͡ꝫ quæ dico dicturusq͡ꝫ ſum:notiora oĩbus eſſe q in Italia tum fuere q̃ mihi: q non fui.Notabo tamen ſingulas res: & ſi nullo modo poterit oĩo mea ſatiſfacere ſcientiæ ueſtræ.Etenim quod unq̃ ĩ terris tantum flagitiũ extitiſſe auditum eſt:tantam turpitudinẽ:tantum dedecus? Vehebatur in Eſſedo.Tr.pl.lictores laureati ãtecedebant:inter quos aperta lectica mima portabatur:quam ex oppidis municipalibus homines honeſti obuiam neceſſario prodeuntes non uero illo & mimico nomine,ſed Volũniã ſalutabant:Sequebat̃ rheda cum lenonibus comites nequiſſimi reiecta mater amicam impuri filii tanq̃ nurum ſequebatur O miſeræ mulieres fœcunditatem calamitoſam horum flagitiorum iſte ueſtigiis omnia municipia.Præfecturas colonias totam deniq͡ꝫ Italiam impreſſit. Reliquorum factorũ eius.P.C.difficilis eſt ſane reprehenſio & lubrice uerſatus in bello eſt Saturauit ſe ſanguine diſſimilimorum ſui ciuium fuit fœlix ſi poteſt ulla eſſe in ſcelere fœlicitas: Sed quonim ueteranis cautum eſſe uolumus:q̃q̃ diſſimilis eſt militum cauſa & tua illi ſecuti ſunt.tu quæſiuiſti ducem :tamen ne apud illos me in inuidiã uoces nihil de genere belli dicam. Victor Theſſalia Brun

ſub quo militabant: Q uæſiuiſti:urbem egreſſus mutata ueſte:& rheda meritoria in galliam uectus ad impellendum contra patriam Cæſarem. In inuidiã:odium. Ibi me non occidiſti:hoc obiecerat Antonius reſponderat quidẽ Cicero:ſed ſibiipſi minime ſatiſfecerat:quare idem nunc repetit. Sanctus :inuiolabilis: Præſertim &c. nam cum meam noſſes in dicenda ſentẽtia libertatem:& hæc mea in patriã charitas te non lateret.illo ipſo tempore quo me:ut ais:ſeruaſti:uidere & tibi perſuaderẽ potuiſt hæc facturum & dicturum quæ facio & dico: Mimulæ:uolũniæ. Q uid ẽ? ſic ait quaſi id negare uellet Antoni⁹

duſium cum legionibus reuertiſti:ibi me non occidiſt i: ma/
guum beneficium.potuiſſe enim fateor:q̃q̃ nemo erat eorũ q
tunc tecum fuerunt:qui mihi non cenſeret parci oportere.
Tanta.n.eſt charitas patriæ ut ueſtris & legióib⁹ ſanct⁹ eſſem
q̄ eam a me ſeruatam eſſe meminiſſent: Sed fac te dediſſe mi/
hi quod non ademiſti:neq; a te habere uitam:qa a te nõ ſit ere
pta : Liceat nunc mihi p tuas contumelias hoc beneficium ſic
tueri ut tuebar? Præſertim cum te hæc auditurum uideres:ue/
niſti Brunduſium inſinum qdem & complexum tuæ mimulæ
Q uid eſt? Num mentior? Q uam miſerum eſt id negare non
poſſe quod ſit turpiſſimum confiteri. Si te municipiorum non
pudebat ne ueterani qdem exercitus? Q uis.n.miles fuit qui
Brunduſii illã non uiderit? qs qui neſcierit ueniſſe eam tot die
rum tibi uiam gratulatum? Q uis qui non ĩdoluerit tam ſero
ſe quem hominem ſecutus eſſet cognoſcere? Italiæ rurſus per
curſatio eadem comite mima ĩ oppida militum crudelis & mi/
ſera deductio in urbe auri & argenti maximeq; uini fœda dire
ptio. Acceſſit ut Cæſare ignaro cum eẽt ille Alexandriæ benefi
cio amicorum eius magiſter equitum conſtitueretur tum exi/
ſtimauit ſe ſuo iure cũ Hippia uiuere & equos uectigales Ser
gio mimo tradere.quid ego iſtius decreta? quid rapinas? quid
hæreditatum poſſeſſiones datas? quid ereptas proferam? co/
gebat ægeſtas:quo ſe uerteret non habebat. Nondum ei tanta
a.L.Rubrio non a.L.Turſecio hæreditas uenerat:nondum ĩ
Gn .Pompeii locum multorumq; aliorum qui aberant: repen
tinus hæres ſucceſſerat:erat ei uiuendum latronum ritu ut tan
tum haberet.quantum rapere potuiſſet. Sed hæc quæ robuſti
oris improbitatis ſunt omittamus. Loquamur potius de iniqſ
ſimo genere leuitatis. Tu iſtis faucibus iſtis lateribus:iſta gla
diatoria totius corporis firmitate:tantum uini in Hippiæ nup
tiis exhauſeras:ut tibi neceſſe eſſet in po.Roma.conſpectu ue
nire poſtridie. O rem nõ modo uiſu fœdam:ſed & auditu. Si i
ter cœnam in tuis immanibus illis poculis hoc tibi accidiſſet:
quis non turpe diceret? ĩ cœtu uero populi negocium publicũ
Regenſ magiſter eqtum? cui ructare turpe eſſet:iis fruſtis eſ/
culentis uinum redolentibus gremium ſuum:& totum tribu.
nal impleuit. Sed hoc ipſe fatetur eſſe ĩ ſuis ſordibus. V enia/
mus ad ſplendida. Cæſar Alexandriam ſe recæpit fœlix ut ſibi
quidem uidebatur;mea autem ſententia ſi quis.R.P.ſit infœ/

Si te:argumentũ a maiori ad minus:municipiorũ:q̃ cũ Mima luſtraſti:ut pudere debuiſſet:nec exercitus qdẽ te puduit ubi maior multo licẽtia: Tot dierũ:ab urbe. Q uẽ hominẽ fortẽ enĩ & continẽtẽ ſeq crediderãt uirũ ĩbecillẽ & laſciuum cognouere. In oppida.ĩ alienas poſſeſſioneſ & eorum ĩ pri mis q põpei & bonorũ ptibus fauiſſent. Magiſter æqtũ:cæſar enim dictaturã iã inuaſerat Suo iure cum Hippia:mim⁹ hic erat & impuriſſimus quaſi uero ad nomen aludit. nã ιπποσ equum ſignificat :uñ hippias quaſi fas eſſe magiſtro eqtum cum eo ſuo iure uiuere cui equi nomen eſſet. Sergio mimo:de quo dictũ prius. Equos.legitur & aquinos hoc eſt Aquini oppidi municipes quod non placet:nam Aqnates dicet inferius: Vectigales:qui ei uectigal penderent: & quos Sergius locaret: quib⁹ uellet: Repentinus:ſubitarius & nulla cã. Tu iſtis faucibus:eſt hic p rõcinationẽ amplificatio ut ad id quod extolli uoluit Cicero:rõ adduceretur obiecturus enĩ Antonio merũ & uomitum ſic ait. Fauces uero & latera ad ebrietatẽ miniẽ ſunt ocioſa : nam reſpicientes ad hæc poſſum⁹ exiſtimare q̃tum ille uini in Hippiæ nuptiis exhauſerit:quod ferre & coquere non poſſet ſine gladiatoria corporis firmitate . Poſtridie uomeret:quodã ex amicis ut Plutarchus tradit togam ſubiiciente: Immanibus. ingentibus:& hic quod idem ait amplificatio eſt: ſi quidem tanta uis fuit uini erumpentis ut non caſum afferret aut uolũtatem :ſed neceſſitatem ubi minime deceret euomendi: & cibus non recẽs ut accidere interim ſolet redderetur. ſi qui in poſterum diem redundaret.
Haſta poſita: cui ſubiicie/

líx: fœlíx eſſe non põt: haſta poſita pro æde Iouís Statorís bo/
na: míſerum me conſumptís enim lachrymís: tamẽ ĩfixus a/
nimo hæret dolor: bona ínquam Gn. Pompeíí magní uoce a/
cerbiſſime ſubiecta præconís una ĩ illa re ſeruítutís oblita cíuí
tas ĩgemuit. Seruientibuſq; animís gemitus tamen po. roma.
liber fuit: Expectantibus omnibus quis nam eſſet tam ĩpius?
tam demens: tam diis hominibuſq; hoſtis: quí ad illud ſcelus
ſectionís auderet accedere? Inuentus eſt nemo præter Antoni
um: præſertim cum tot eſſent círca haſtam illam quí alía om/
nía auderent. Vnus ínuentus eſt quí íd auderet: quod omní/
um fugiſſet & formídaſſet audacia. Tantus ígitur te ſtupor
oppreſſit: uel ut uerius dícam: tãtus furor: ut prímum cum ſe
ctor ſis iſto loco natus: deinde cum Pompeii ſector: non te exe
crandũ po. roma. non deteſtabilem: non omnes tibí deos: om
nes homínes & eſſe ínimícos & futuros ſcias? At quam ínſolẽ
ter ſtatim Heluo ínuaſit in eius uirí fortunaſ: cuius uirtute ter
ribílíor erat po. roma. exteris gẽtibus íuſtitia caríor? In eius igi
tur copias cum ſe ſubito íngurgitaſſet: exultabat gaudío per/
ſona de mimo modo egens: rẽpente diues. Sed ut eſt apud poe
tam: neſcio quem male parta male: dilabuntur íncredibile ac
ſímile portentí eſt: quo nam modo illa tam multa quam pau/
cís non dico menſibus ſed diebus effuderit: maximus uini nu/
merus fuít: permagnum optimí pondus argentí precioſa ue/
ſtís multa & lauta ſupellex & magnífica multís locís non illa
quidem luxurioſi hominis: ſed tamen abundãtis. Horum pau
cís diebus nihil erat: quæ charybdiſ tam uorax? Charybdin dí
co: quæ ſi fuít animal uíuum: oceanus mediuſfidius uix uídet
tot res tam diſſipatas: tam diſtantibus ín locis poſitas: tam cito
abſorbere potuiſſe: nihil erat clauſum: nihil obſignatum: ni/
híl ſcriptum. Apothecæ tote nequiſſimis hominibus condom
nabantur: alia mimi rapiebant: alia mimæ: domus erat aleato
ríbus referta: plena ebriorum: totos díes potabatur: atq; id lo/
cís pluribuſ. Suggerebantur etiam ſæpe: nõ enim ſemper iſte
fœlíx: damna aleatoria conchiliatiſ Gn. Pompeii. periſtroma
tis ſeruorum ín celliſ lectoſ ſtratoſ uideres. Quamobrem deſí
nite mírarí hæc tam celeriter eſſe conſumptam: non modo uní
us patrimonium quamuis ampliſſimum ut illud fuit: ſed ur/
bes & regna tanta nequitia deuorare potuiſſet. At eiuſdẽ ædes
& hortos. O audaciam ímmanem: tu íngredí illam domum
auſus? tu illud ſanctiſſimum límen íntrare? tu illarum ædium
diis penatibus oſ ímportuniſſimum oſtendere? quam domũ
aliquã díu nemo aſpicere poterat: nemo ſine lachrymis præte
ríre. Hac te in domo tam díu diuerſarí non pudet? in qua q̃

bant ea quæ publice uenunda
bant: & eorum bona q haſta
hoc eſt bello ſuperant̃. quia ſi
gnum præcipuũ eſt haſta. Põ
peius Fe. Ci. in officiis Nec ue
ro unq̃ bellorum ciuilium ſe
mẽ & cauſa deerit dum homi
nes perditi haſtam illam cruẽ
tam & meminerint: & ſpabũt:
Iouis ſtatoris: quã Romulus
bello Sabino uouit: ſuis fugiẽ
tibuſ & intra ueterẽ palatii por
tam cõpulſis. illicq; ex ædifica
uit. Stator aũt uocatus ẽ Iup
piter: ꝙ orantẽ Romulũ: ut fu
gam ſuorũ ſiſteret: audiuit. Li
uius auctor li. prĩo ab ur. con.
Tam demens uiuebant enĩ
pompeii filii: & redire ĩ prĩam
ac ſua recuperare bõa poſſe cre
debantur. Sectionis: uenditi
onis. Haſtã illam: Cæſaris
ſub qua ciuium q cõtrariæ fue
rant factionis: bona uendebã
tur. Alia oĩa: præter Pompei
bona. Iſto loco: iſta familia.
Sector: emptor: nam utrũq;
ſignificat & emptorẽ & uendi
torẽ. Heluo. ab heluẽdo dict9
eſt heluo is q bona ſua ĩmode
rate conſumit: quod aſpiratur
ut auiditas magis cõprobetur.
ſit. n. uox ĩcitatior p aſpiratio
nẽ. Põpeius feſtus. Copias:
maxĩas diuitias. Ingurgitaſ
ſet: imerſiſſet tanq̃ gurges qdã
& uorago & cũ felle hoc ait: ſi
mul & magnitudinẽ diuitiarũ
hoc uerbo ſignificãs põpeii &
nimiã Antonii ac ĩportunam
auiditatẽ. Perſona de mimo:
ueluti pſona de aliquo Mimo
& hiſtrione aſſumpta: q mõ re
ges agat: mõ priuatos: mõ do
minũ: mõ ſeruũ nũc lætum ali
quẽ. nunc triſtẽ aliũ. uaria e
rat Antonii pſona: & p fortũæ
cõditione: nunc triſtis uult9 cũ
egeret: nunc lætuſ cũ abũdaret
Nũerus: mẽſura: quæ nũeꝝ
& menſurã ſignificãt inuicẽ p
ſe põi ſolent. Quæ charyb
dis: de Tropis pcipiens Fabi9
creſcere nõ nunq̃ hyperbolem
inquit alia inſup addita: & hic
ſequitur oceanus medi9 fidi9.
Apothecæ. loca in qbus ui
num oleum triticum. & alia id
genus reponunt̃. Latine hor
rea & repoſitoria poſſumus dicere: de apothecis uini Ply. loquitur: Hypotheca pignuſ eſt. Conchiliatis:

laudat hanc amplificationem Fabius. & Ciceronem inquit tantum de. M. Antonii luxuria fingere non potuiſſe quãtum oſtendit dicẽdo Cõc hilaris periſtromatis Cn. Pompeii lectos in ſeruorũ cellis fuiſſe ſtratos. Nam cum hoc ita eſſet: aliquid amplius in ipſo dño neceſſe erat cogitare. Conchilia in genere ſunt purpurarum: quarũ ſucco purpureus tingitur color. unde Conchilata ueſtis. Et Iuuenalis ait cũ Stomacho de græcis loquens horum ego non fugiam Conchilia hoc eſt Conchiliaras et purpureas ueſtes: quib⁹ ſunt indigniſſimi. Periſtroma græca dictio. Stragulam ueſtẽ ſignificat & auleũ. περι circũ ẽ στρωννυω uero extẽdo ſterno. ꝙ circunſternunt huiuſmõi ueſtes quæ ẽt peripetaſmata noĩantur. datiuus & ablũs nũeri multitudinis in his noĩbus in bus exeũt: & in is: ut poematibus. & poematis. Plau. Lectũ ĩ qt eſt ĩ poematis. Ades. Pompeii. Hortos pompeianos. Tu ingredi repetitio eſt aptiſſima contentioni & inuectioni. habet. n. acrimoniæ plurimum. Roſtra nauium quæ ꝑ foribus erãt affixa maritimarũ uictoriarum monumenta. quas pompeius de piratis adeptus fuerat: Poſtibus hæc affigẽdi romãis mos fuit: quẽ Virg. ad regem Latinum tranſtulit dicens: Multaque pterea ſacris in poſtib⁹ arma Captiui pendent currus: curuæq ſecures: Et criſtæ capitum & portarũ Ingẽtia claſtra Spiculaq clipeiq ereptaq roſtra carinis. Et te. pompeio diſſimilimũ & illa domo indigniſſimum. Tua: tenuiſſia. Tuos: nulla in re cum pompeio conferendos Conſiſtere: quieſcere: qn agiteris & ꝑturberis Stabula. ueluti ſtabula quædam & diuerſoria in quibus ĩpuri ac nefarii pernoctant. nã ſtabula diuerſoria etiam ſnnt ĩ quibus diuerſari hoc ẽ ad tempus habitare & ex itinere poſſunt homines. Iure conſulti de cauponibus loquũt & ſtabulariis.

uis nihil ſapiaſ: tamen nihil tibi poteſt eſſe iucundum. An tu illa ueſtibula: roſtra: ſpolia: cum aſpexiſti: domum tuam te introire putas? fieri non poteſt: quamuis enim ſine mẽte: ſine ſẽſu ſis: ut es: tamen & te & tua & tuos noſti? Nec uero te unq̃ neq; uigilantem: neq; in ſomnis credo mente poſſe conſiſtere: Neceſſe eſt q̃uis ſis ut es uinolentus: & furens cum tibi obiecta ſit ſpẽs ſingularis uiri: perterritum de ſomno excitari furere & ſæpe uigilantem. Me quidem miſeret pictum ipſorum atq; tectorum. Quid enim unq̃ domus illa uiderat niſi pudicum? niſi ex optimo more & ſanctiſſima diſciplina? fuit enim ille uir P.C. ſicut ſcitis: cum fortis clarus: tum domi admirandus. neque rebus exteris magis laudandus: q̃ inſtitutis domeſticis. Huius in ſedibus pro cubiculis ſtabula: pro tricliniis popinæ ſunt Et ſi negat: iam. nolite. nolite quærere? frugi factus eſt. Illam ſuam. ſuas res ſibi habere iuſſit. Ex. xii. tabulis cauſam addidit: exegit: quam porro ſpectatus ciuis quam probatus? cuius ex omni uita nihil eſt honeſtius. quam ꝙ cum Mima fecit diuortium. At quam crebro uſurpat & conſul & Antonius? hoc eſt dicere & conſul & impudiciſſimus & cõſul & homo nequiſſimus. Quid enim eſt aliud Antonius? nam ſi dignitas ſignificaretur in nomine dixiſſet aliquando credo auus tuus & conſulem & Antonium nunquam dixit. dixiſſet & collega meus patruus tuus niſi ſolus eſſes Antonius. Sed omitto ea peccata quæ non ſunt earum partium propria quibus tu. R.P. uexauiſti. ad ipſas tuas partes redeo. i. ad ciuile bellum

Tricliniis: qui eſt locus diſcumbendi: a tribus toris ſeu menſis dictus ibi enim comedebant præcipue in conuiuium accepti: cui apparando qui ꝑerat: architriclinus uocabatur Popinæ ſunt in quibus cocti quippiam uenditur: ubi qui uerſarentur gulæ indulgentes popinones ſunt appellati: quod Marcellus ait Tiber. cæſar quod inquit Tranquillus: ædilibus negocium dedit popinas ganeaſq uſq eo inhibendi: ut ne opera quidem piſtoria proponi uenalia ſinerent: Frugi: modeſtus ac temperans: & iocatur Illam ſuam: uolumniam Mimam. Suas res ſibi haberi iuſſit. ac ſi dicat fecit cũ illa diuortium. nam quod ait Paulus titulo de diuortiis: in his & repudiis his utebam uerbis: Tuas res tibi habeto. item Tuas res tibi agito. Ex. xii. tabulis: ex lege. xii. tabularũ. quæ uult ex cauſa fieri diuortiũ: & niſi adiecta cauſa. Sint autem plures ratum non eſſe: nullum autem diuortium ratum erat: niſi ſeptem ciuibus romanis puberibus adhibitis. Exegit: expulit hinc dicuntur exacti reges. Spectatus: ipſe interpretatur ſubiungens & probatus. Virgilius. Et rebus ſpectata iuuentus. At quem crebro uſurpat & conſul & Antonius frequenter hoc uſurpabat Antonius: & conſul & Antonius iubet: uel edicit non conſul Antonius: quaſi emphaſis quædam. & uis atq auctoritas ſuo ineſſet nomini proprio: Sed inſolenter & ſuperbe nimis: quod reprehendit & inſectatur Cicero. Auus tuus. M. Antonius orator qui conſul fuit dixiſſet ſe & conſulem & Antonium. Collega meus: in conſulatu. C. Antonius. Solus eſſet Antonius: hoc eſt impudiciſſimus & nequiſſimus: Earum partium propria: ac ſi diceret earum actionum. Opera tua: per te & tua cauſa. Natum ordo naturalis naſcitur quippiam coaleſcit & augetur: in uſum inde deducitur. Et bello africanum intelligit: quod cum Scipione & Iuba ac reliquiis pompeanis in

africa geſtũ eſt. Ante ſignanus: cuſtodiendis ſignis & uexillis præpoſitus. Q uem locum obtinuiſti: ac ſi dicat: ullem locum & cõditionem. Antonius hãc ſibi dicebat cauſam fuiſſe: cur bello africano non intereſſet: quod parum gratiæ in his quæ prius geſſerat uideretur conſecutus: cum domus pompeianæ præcium ab eo exegiſſet cæſar: qui reuerſus ex africa quaſi parum æquus antonio: Dolobellæ enim inimico eius ueniam dedit: & tertium conſul factus Lepidum non Antonium collegam uoluit. Q uo numero: quo ordine & honoris gradu. Pro domo .pompeiana. Pro ſectione: emptione bonoꝝ pompeii. A me: C. Cæſar pecuniam: ſcilicet poſtulat: & ſunt Antonii uerba. Ne potuit quidem. ſine uincere. Rogaui: cum Tri. pl. eſſem: rogãdo tuli: leges in populo libero ut Romæ quondã in iuſſu populi latæ: ratæ ñ erant: & quoniam rogari hoc eſt interrogari populus ſolebat: rogationes dicebantur. Acteius Capito legẽ diffiniuit generale iuſſũ populi aut plebis rogante magiſtratu. Ius poſtulabas: nũc Cicero quod ius erat & æquũ petebas Antõi: Præclara illa tabula prolata qui riſus hominum: in qua bona quæ tua eſſe aſſeuerabas & diuendebas deſcripta erant: & ſic inquit deridendo. Præter partem miſeni nihil erat: quod is qui: prædia ad miſcenum: quod dictum eſt: obtinebat Antonius cum ſociis. Auctionaretur. uenderet: nam bona põpeii a Cæſare empta non perſoluto præcio rurſus uẽdere coactus eſt Antonius. Auctio uẽditio quædam eſt in loco celebri: hinc auctionari publici: & ſub haſta aliorum bona uendere: Deferre præcium in auctione licitari eſt: qui uero defert licitator dicitur: & quoniam in huiuſmodi uenditione alius alio maius præcium pollicetur auctio nominatur. Maculoſa eiuſdem quædam argentea: uaria: ut in auleis uidemus maculas & colorum uarietates Virg. aut maculoſæ tegminæ lyncis: aut fœdata. nam ſeruorum & impuriſſimorum lectos ea ſterni & ornari paſſus erat Antonius. L. Rubrii decreto Cæſaris prohibuerũt: cuius dolo & callide hæreditatem: quod prius dictum eſt: inuaſit Antonius: quare ueri hæredes fieri hanc auctionem ꝓhibebant decretum Cæſaris ĩterponentes: quod ſcilicet ipſis ſi qua eſſent Antonii bona deberentur: a quo Rubrii hæreditate eſſẽt priuati. Hærebat nebulo: dubitabat incertus animi: Nebulo. Pompeius Fe. nebulo inquit eſt qui non pluris eſt quam nebula: aut qui non facile perſpici poteſt qualis ſit: nequam & nugator. ſcio aliter &

Q uod natum conflatum ſuſceptum: opera tua eſt. Cur hi in bello tum propter timiditatem tuam & propter libidines defuiſti? Guſtaras ciuilem ſanguinem uel potius exorbueras: fueras in acie pharſalica ante ſignamus .C. Domitium nobiliſſimum & clariſſimum uirum occideras: multos qui de prælio effugerant: quorum Cæſar nonnullos fortaſſe ſeruaſſet crudeliſſime perſecutus trucidaras. Q uibus rebus tantis talibus geſtis quid fuit cauſæ cur in africam cæſarem non ſequerere? cũ præſertim belli pars tanta reſtaret Itaqꝫ quem locum apud ipſum cæſarem poſt eius ex africa reditum obtinuiſti? quo nũero fuiſti? cuius tu imperatoris quæſtor fueras: dictatoris magiſter equitum: belli princeps: crudelitatis auctor: prædæ ſocius teſtamenti: ut ipſe dicebat: filius appellatus eſt de pecunia quam pro domo: pro hortis pro ſectione debebas. Primo reſpondiſti plane ferociter: & ne omnia uidear contra te: propemodum æqua & iuſta dicebas. A me .C. Cæſar pecuniam: cur potius q̃ ego ab illo? an ille ſine me uicit? an ne potuit quidem. Ego ad illum belli ciuilis cauſam attuli? ego leges pernicioſas rogaui: ego arma contra conſules imperatoreſqꝫ popu. Ro. contra ſenatum .P.qꝫ.R. contra deos patrios araſqꝫ & focos: contra patriam tuli? Num ſibi ſoli uicit: quorum facinus commune: cur non ſit eorum præda communis? Ius poſtulabas? Sed quid ad rem? plus ille poterat: itaqꝫ excluſis tuis uocibus. & ad te & ad prædas tuas milites miſit. Cum repente a te præclara illa tabula prolata qui riſus hominum de te erat? tantam eſſe tabulam: tam uarias: tam multas poſſeſſiones ex quibus præter partẽ miſeni nihil erat: quod is q auctionaretur poſſet ſuum dicere. Auctionis uero miſerabilis aſpectus: ueſtis Pompeii non multa: eaqꝫ maculoſa eiuſdem quædam argentea uaſa colliſa. Sordidata mancipia? Vt doleremus quicquam eſſe ex illis reliquiis: quod uidere poſſemus. Hanc tamen auctionem hæredes .L. Rubrii decreto Cæſaris prohibuerunt: hærebat nebulo quo ſe uerteret non habebat.

Q uippe in his ipſis temporibuſ domi Cæſariſ percuſſor ab iſto miſſus depræhenſuſ dicebatur eſſe cum ſicha. de quo Cæſar in ſenatu aperte in te inuehenſ queſtuſ eſt: pro

Donatum & Marcellum dicere. Sica: ſicarios per abuſionem uocamus q cædem telo quocūq; cōmiſerint: inquit Fab. Tā bonus gladiator: uæluti gladiator q Cæſarē quocunq; ibat comitabat: & ad id alluſit q; in ciues romanos Antoni⁹ ſæpe gladios ſtrinxerat. Rudē uacationē & ceſſationem ab arte gladiatoria nā rudis fœminino genere uirga eſt qua donati gladiatores emeriti erant: & cogi ad certamen & pugnam amplius non poterant. Iuuenalis: Hic Sergius olim Accepta rude cœpiſſet uegento uideri. Hic Horati⁹ de ſe per ſimilitudinem ait: Spectatum ſatis & donatum iam rude quæris Mœcenas iterū antiquo me includere ludo. Et Oui. Me quoq; donari iam rude tēpus erat.

ficiſcitur in Hiſpaniam Cæſar paucis tibi ad ſoluendum propter inopiam tuam prorogatis diebus: ne tum quidem ſequeris: tam bonus gladiator Rudem tam cito accepiſti? Hūc igitur quiſquam qui in ſuis partibus: id eſt in ſuis fortunis tam timidus fuerit: pertimeſcat? profectus eſt tamen aliquando in Hiſpaniā: ſed tuto ut ait peruenire nō potuit. Quonāmō igit̄ Dolobella pueniſt? aut nō ſuſcipiēda fuit iſta cā Antoni: aut cū ſuſcepiſſes: defendēda uſq; ad extremū. Ter depugnauit Cæſar cū ciuib⁹ ī Theſſalia: Africa: Hiſpania. Oīb⁹ affuit his pugnis Dolobella. In hiſpaniēſi & uuln⁹ accepit. Si de meo iudicio quæris: nollē. ſed tñ cōſiliū a principio reprahendēdum: laudanda conſtantia. Tu uero quis es? Cn. Pompei liberi primum patriam repetebant. Eſto fuerit partium hæc cauſa communis: repetebant. Præterea deos penates patrios: aras: focos: larem ſuum familiarem: in quæ tu inuaſeras. Hæc cum peterent armis hi quorum erant legibus: & ſi in rebus iniquiſſimis quid poteſt eſſe equi? Tamen erat equiſſimum contra Cn. pōpeii liberos Cn. Pompeii pugnare ſectorem. An tu Narbonæ in menſas hoſpitum cum uomeres Dolobella pro te in Hiſpania dimicaret? Qui uero Narbona reditus? & tamen quærebat: cur ego ex ipſo curſu tam ſubito reuertiſſem: Expoſui nuper. P. C. cauſam reditus mei. Volui etiam ſi poſſem ante kal. Ianu. prodeſſe reipubli. Nam quod quærebas: quo modo rediſſem? primum luce: non tenebris. Deinde cum calceis & toga: nullis nec caligis nec lacerna. At etiam aſpicis me & quidē ut uideris iratus ne tu mecum iam in gratiam redeas: ſi ſcias: q̄ me pudeat iniquitiæ tuæ cuius teipſum non pudet. Ex omniū omnibus flagitiis nullum turpius uidi: nullū audiui: q̄ q; q magiſter eqtū fuiſſe tibi uideretre: in pximū ānū cōſulatū peteres:

Aliquando ſero. ſ. Vt ait prætendit. n. hanc cām ignauiæ. iſta cā: Cæſaris. Ter in Theſſalia cum Pōpeio: in Africa cum Scipione & Iuba: ī Hiſpania cum Pōpei liberis.

In hiſpanienſi: quæ ad Cordubam & Mundam pugnata eſt. Tāto Cæſaris periculo ut deſperatis rebus: etiam de conciſcenda ſibi morte cogitauerit graue tunc Dolobella uulnus accepit. Si de meo iudicio quæris affuiſſe oībus pugnis Dolobellam. Principia ſæpe poſſunt repræhendi. & tamen conſtantia ac perſeuerantia laudatur: id quod in re deſiderat̄ Antoni. Tu uero quis es: ſi de te inquit quæramus qualis es. Cn. Pompei liberi. Cn. & Sextus. Hæc: patria. nam utriq; partium Pompeianis & Cæſarianis cōis erat patria: ac ſi diceret: nō qđ cum aliis cōe illis erat repetebāt tantum ſed priuata etiā quæ tenebas tu.

Deos penates patrios q fuerint dii penates & Macrobius: & Dionyſius inueſtigant. Focos: ubi ſacra fiunt. Larem ſuum familiarem quem ſingulæ uenerabātur familiæ: & cui ad focum rem diuinam faciebāt. Plautus in aulularia: Ego ſum lar familiaris: qui ſint lares docet Ouidius ī faſtis. Hi: Pōpei liberi. Tamē æerat æqſſimum: putabatur non iniquū pro rebus pugnare quas iā tibi uendicaſſes ne eriperent.

Sectorem: in auctione uendētem: quæ a Cæſare redemeras Pompei bona: Qui uero Narbona reditus: inhoneſtus ſcilicet: qualē infra deſcribit. nā digredit̄ interim Antonio rñdens: quæſierat. n. cur tā ſubito ex ipſo curſu: cū in græciā nauigaret: rediiſſet. id qđ in prima philippica dictū ē ſuū cū illius cōparat habitu: quo in reditu uterq; uſus ē dicēs: Cū nunciatū romæ eēt: Cæſarē ex Hiſpania uictorē aduētare: ciuitatis primores fere oēs obuiā pdiere: Cūq; Anto. eēt q̄ lōgiſſime proceſſiſſet: & exortus rumor eēt Cæſarē occiſum eē hoſteſq; in Italiā ppare: illico ī urbē Antoni⁹ rediit: famuli ueſte idut⁹: noctu domū uenit & ſeſe Fuluiæ uxori talē exhibuit: qualē Cicero p notationē deſcribit. Nō tenebris: ut tu Narbona rediiſti. Cū calceis & toga: q ciuilis habit⁹ ē. Caligis: quæ ſunt militares & caſtrēſes unde. C. Cæſar Caligulæ cognomē traxit: qa puulus manipulario habitu īter milites educat⁹ ē: qđ ait Trangl. unde caligati arma ti ea pte corpis q̄ tibialib⁹ munit̄. Nec lacerna q̄ & ipſa militaris eſt ueſtis: minor capitio: ut ait Feſt⁹ qđ ſic dr̄ qm̄ pectus capit & induſiū opit id qđ ītra oēs ueſtes corpi adhæret. Var. Auctor. Quicqđ ītra capitiū & togā hoc ē ueſtē exteriorē ſumebāt: fere ſubuculā dixere. Ne tu mecū: certe aut ualde: Ex omnium: ea

gratia in Galliam profectus erat Antonius cum aduentare Cæſar nunciaretur:ut conſulatum ab eo fauo re municipiorum & coloniarum galliæ rogaret:erat enim initurus quartum conſulatum Cæſar:& dignū ſe conſulatu iudicabat Antonius:ꝙ magiſter equitum extitiſſet. Municipia uero & Coloniæ ius habebāt ciuitatis romanæ:& dandi ſuffragii comitiis conſulatoribꝰ. Ad quæ caligatus & lacernatus cucurrerat Antonius:rogaturus ut pro ſe ad Cæſarem intercederent:quod uehementer repræhēdit Ci. nam neq; ſic eundum fuerat:neq; rogandis conſulatus:ſed petendus:& olim inquit cum petebatur cōſulatus per uirtutem & bonas artes:non autem unꝰ Cæſar rogabatur:petere ſolebamus conſulatum :qnaſi tūc cum rogauit Antonius:idco ñ pereretur:qđ unus rogādus eſſet Antonium Iulius in quarto đ quo diximus cōſulatu collegam ſibi aſſumpſit. Fere decima:circa meridiem. nam diei initium romani a media nocte eſt:ut. A. geliꝰ:& Macrobius docenr. Meridie cibum ſumebant hora decima. Martialis. Hora libellorum decima ē eupheme meorum Temperat ambroſias cum tua cura dapes. Ad ſaxa turba:Locus in uia caſſia inter urbem & ueios quorum Liuius meminit li.ii. ab ur.condī.decens ita fuſi retro ad ſaxa rubra ubi caſtra habebant:Illic perierunt fabii illi trecenti. Caſſia uero uia erat q̄ in Liguriam per Thuſciam ducebat a. L. Caſſio Lōgino ſtrata qui Tri.ple. C. Mario &. C: Flacco conſulibus plures leges ad minuendam nobilitatis potentiam tulit conſul. poſtea a Tigurinis gallis in finibus allobrogum cum exercitu cæſus eſt. Delituit:ut cognoſceret re uera tanti per quid in urbe ageretur. nunciatum enim fuerat:Cæſarem interfectum ut uelle uidetur Ci. quo ſe componeret:et ueluti tabellariꝰ ab Antonio miſſus uxori ſe exhiberet. Ianitor quis tu? ſcilicet inquit. A Marco. ſ. Antonio. Ad eam fuluiam. Caput autem litterarum:initium litterarum hoc continebat. Illinc a mima uolumnia. Hāc:fuluiā. Neq; q ne tanti qdem eſt:q̄ qđ habere minimi quaſi ne qcq̄. Vt catamitum:mollem & effœminatū Catamitū inqt Pōp. Fe. pro Ganymede dixerunt:q fuit Iouis concubinus:& nos ſic uocamus ſcorta maſcula. Terrore nocturno:Rumor. n. falſus de Cæſaris cæde exortus erat:& Anto. noctu urbē ingreſſus trepidationē auxerat. Multoꝝ dieꝝ metu creditū. n. ē cæſarē occiſum. qđ Antoniꝰ ex medio itinere retro etat cōuerſus. Domi ap̄ uxorē. L. Plancus. C. Munatii Planci frater:& Ciceroni amiciſſimus. Prædes tuos:cū. L. Plancus Tr. pl. quia multa Antonius debebat populo ꝓ repu. ab eo empta:& ſoluēdi tp̄s erat tranſactū:prædes hoc ē res p Antonio in ſpōſione obligatas:uendituꝝ ſe minaret̄:pductus in cōtionem Antoniꝰ:iō ſe inqt rediiſſe ut rē ſuā ageret inuehi ī eū ilico cœdit populus:qppe q nouerat alia cā rediiſſe rumore illo de Cæſaris cæde exorto. Præs aūt ē q populo ſe obligat:interrogaturq; a magiſtratu:ſi præs ſit:ille reſpondet præs. Feſtus & Varro idem Prædes autem hic accipias non ſpōſores:ſed rem ſponſione a prædibus obligatam. Dicacem:conuiciatē. dicax. n. mordax eſt. Cæſari ex hiſpania redeunti:quo tempore omnes ciuitatis primores obuiam Cæſari prodiere:& Antonius quam longiſſime. ſed celeriter & iuit & rediit:exorto quod prius dictū eſt de Cæſare interfecto rumore. Rurſus īde ꝓceſſit obuiā:tāti a Cæſare factꝰ:ut ī eodē curru uehereт̄. Strennuū diligētē:& rei gerendæ auidū. Rurſus neſcio:quo mō infenſus enim prius ei uiſus fuerat Cæſar. Habebat:erat hac natura:& moribus. Quem plane perditū:ſciebat. n. nihil non auſurum eum qui ære alieno eēt oppreſſus:Cupiūt nāq; hmōi hoīes res nouas ſp.

uel potius rogares? idq; p municipia:coloniaſq; Galliæ:a quacum conſulatus noſter petebatur:non rogabatur. Petere conſulatum ſolebamus:cum caligis & lacerna cucurriſti. At uide te leuitatem. Cum hora diei fere. x. ad ſaxa rubra ueniſſet. delituit in quadam Cauponula:atq; ibi ſe occultans ppotauit ad ueſperum:inde Caſſia celeriter ad urbem aduectus domū uenit capite inuoluto. Ianitor tu? a Marco tabellarius confeſtim ad eam cuius cauſa uenerat:deducitur:eiq; epiſtolam tradidit q̄ cum illa legeret flens:erat. n. amatorie ſcripta. caput autem litterarum:ſibi cum illa mima poſt hac nihil futurum:omnem ſe amorē abieciſſe illinc:atq; in hanc trāſfudiſſe. Cū mulier fleret uberius:hō miſericos ferre nō potuit:caput aparuit:in collū euaſit O hoīem neq̄:qd. n. aliud dicā magis proprie:nihil aliud poſſū dicere? Ergo te ut catamitū neq; oppiato cū oñdiſſes p̄ter ſpem mulier aſpicerer Iccirco urbē terrore nocturno: Italiā multoꝝ dieꝝ metu pturbaſti? Et domi qdē cām amoris hūit? foris & turpiorē. Ne. L. Plācus p̄dcs tuos uenderet pductus in contione a Tr. pl. cū rñdiſſes te rei tuæ cā ueniſſe populū in te dicacē etiā reddidiſti. Sed nimis multa de nugis:ad maiora ueniamus. Cæſari ex hiſpania redeunti obuiam lōgiſſime proceſſiſti Celeriter iſti & rediſti ut cognoſceret te ſi minꝰ fortem:attamen ſtrennuum:factus ei rurſus neſcio quomodo familiaris:habebat hoc omnino Cæſar:quem plane perditum ære alieno egentemq; ſi eundem nequam hominem audacem q; cognouerat:hunc in familiaritatem libentiſſime recipiebat.

His rebus:ironicos ꝙ perditus & egens: Cum ipſo:Cæſare Nihil quæro ac ſi dicat nihil dico. Impulſus:a Cæſare ad petendum conſulatum· Ille Ceſar. Interuertit:fraude abſtulit:& per tranſlationem locutus eſt:nam interuertere eſt rem commodatam aut depoſitam aut creditam callide doloq; ne domino reſtituatur efficere. Aſcripſiſti:addidiſti. In iſtum:Antonium: Hic Antonius: Cum primum:hoc in prima philippica dictum eſt. Cæſarem quartum conſulem cum Antonio:ſe magiſtratu abdicare conſtituiſſe & ſuum in locum Dolobellam inuito Antonio cui erat inimicus renunciari conſulẽ iuſſiſſe:Antonium uero arguerẽ obieciſſe auguria. Tunc in Antonium eſt inuectus Dolobella acerbiſſime:nec pauciora ab eo audiuit. Senatus autem re infecta eſt dimiſſus:occiſo poſtea Cæſare inſignia conſulat⁹ Dolobella ſuo iure accepit:& ſe conſulem geſſit:Antoni⁹ uero collegam ſibi eſſe depoſitis inimicitiis paſſus eſt. Proficiſceretur: in Parthos Getaſq; contra quos expeditionem apparabat Getis ut inſultantibus Parthis ut Craſſi ulciſceret̃ iniuriam:illaturus bellũ. Inſtructo iam exercitu ſex & decem legionum peditum: equitum decem milium:& iontum traſ mittere iuſſo:quod ſcribit Appianus. Quem negant regẽ ſcilicet Cæſarem:& tamen re uera rex erat cum faceret ſemp pro iure ſuo omnia & diceret. Eo ſacerdotio:auguratu. Comitia Dolobellæ creandi conſulis. Auſpiciis:iure auſpiciorum per Fuſiam & Heliam leges:quas Fuſius & Heli⁹ tribuni tulere:ne agi cum populo liceret:niſi de cælo prius ſeruatum eſſet:hoc eſt niſi captatis pri⁹ auſpiciis. Agere uero cum populo eſt rogare populũ ut ſuis ſuffragiis iubeat aliquid aut uetet. Quod ſi aues nõ admittebant obnunciabãt augures:hoc eſt non eſſe agendum

His igit̃ reb⁹ præclare cõmẽdatus iuſſus ẽ renũciari Cõſul & qdẽ cũ ipſo nihil quæro de Dolobella:q tũ ẽ ipulſus:cluſus:inductus:Quãta i re:quãta fuerit utriuſq; ueſtrũ pfidia in dolobellã qs ignorat? Illa iduxit ut peteret:pmiſſũ & receptũ interuertit:ad ſeq; trãſtulit. Tu ei⁹ pfidiæ uolũtatẽ tuam aſcripſiſti. Veniũt kl. Iañ. cogit̃ in ſenatũ inuect⁹ eſt copioſi⁹ multo in iſtũ & pati⁹ Dolobella q̃ nunc ego. Hic autẽ iratus quæ dixit dii boni. Cum primum Cæſar oſtendiſſet ſæpius q̃ proficiſceretur Dolobellam conſulem eſſe iuſſurum:quem negant regẽ qui & faceret ſemp eiuſmodi aliqd & diceret. Sed cũ Cæſar ita dixiſſet tum hic bonus augur eo ſe ſacerdotio præditum eſſe dixit:ut comitia auſpiciiſ uel impedire uel uitiare poſſet:idq; ſe ſacturum eſſe aſſeuerauit. In quo primum incredibilem ſtupiditatem hominis cognoſcite:etenim iſtuc quid te ſacerdotii iure facere poſſe dixiſti:ſi augur non eſſes:& conſul eſſes: minus facere potuiſſes? Vide etiam ne facilius. nos enim nunciationem ſolum habemus? Conſules & reliqui magiſtratus etiã inſpectionẽ. Eſto hoc ipite. Nec. n. ab hoie nũquã ſobrio poſtulãda prudẽtia. Sed uidete ipudẽtiã multis añ mẽſib⁹ in Senatũ dixiſſe Dolobellæ comitia:aut phibitum auſpiciis:aut id factu rũ eẽ qd fecit. Quiſq̃ ne diuina re põt qd uitii i auſpiciis futurũ ſit:niſi q ð cælo ſeruare cõſtituit? qd' neq; licet comitiis p leges & ſi qs ſeruauit ñ habitis comitiis:ſed priuſq̃ hẽant debet nũciare:uerũ implicata inſcitia impudẽtia eſt ſi neſcit quod augurem nec facit quod pudentem decet. Atq; illo die recordamini eius uſq; ad idus Martias conſulatum. Quis unquã apparitor

quippiam ſignificabant. Et ſicut interceſſio tribunorum eſt:hoc eſt impedimentum rei agendæ: quod a tribuno magiſtratui affertur:ita obnunciatio augurum. Vel impedire. antequam haberentur. Vel uitiare:poſtq̃ habita ſint uitio factum conſulẽ oſtẽdere:quod ſeruatũ de cælo nõ ſit & aut tonuerit:aut pluerit. Stupiditatem:inſenbilitatem q nihil ſentit oĩno. Minus facere potuiſſes:ac ſi dicat multo plus impendire cõſul comitia potuiſſes. Vide ne facilius:hoc eſt multo facere potuiſſes facili⁹. Nos:augures. Nunciationẽ:ut mox docebi‹. Etiã inſpectionem:ius inſpiciendi & pñtiam exhibendi auſpiciis. Nũquã ſobrio:ſic diſtinguendũ. Impudentiã:temeritatẽ. Eſt aũt impudentia hmõi dixiſſe in ſenatu multis menſib⁹ añ ſe Dolobellæ aut phibitum comitia auſpiciis:aut ipeditum:id qd' fecit. Quiſqñã ne:ipediri comitia:añq̃ auſpicia capiant. nõ pñt:qm̃ qd uitii in auſpiciis futurũ ſit:diuinari nõ põt:nec niſi uitiũ acciderit:phiberi ipſa pñt comitia. De cœlo ſeruare:auſpicia cælũ obſeruãdo captare. Quod neq; licet comitiis p leges:heliã & Fuſiã:comitiis ſeruare de cœlo nõ licebat:donec ſcilicet cũ populo agebat̃ añ fieri id coueniebat. Non habitis:nõ cõpletis comitiis. Nũciare:qd acciderit:aut pluiſſe:aut tonuiſſe. Nã ioue tonãte agere cũ populo uõ licebat:niſi id p ſudũ hoc ẽ ſereno cœlo fieret. Hinc ait Virgi. Lætũ ſignificãs auguriũ cœli ð ptæ ſerena intonuit Læuũ. Verũ iplicat:ipſe declarat qm̃ de auſpiciis loquẽs ritũ ignorat auſpiciorũ:nec ſcit phiberi p augurẽ comitia ñ poſſe:c⁹ tm̃ nũciare ſit aut pluiſſe aut tõniſſe:& uitio creatũ oñdere:ſi aut tale aliqd acciderit:aut ſuatũ ð cœlo puſq̃ cõitia hrẽnt ñ fuerit. ipudẽtia uero i eo ẽ:ꝙ ea i‹ pdeitũ miabat:q ipedirẽ niſi cã adeẽt:ñ pot̃at:& ſic ð futuris:ac ſi explõata ea hrẽt loqbat̃. Appitor:miſtr̃

tam humilis tam abiectus? nihil ipſe poterat omnia rogabat: caput in aduerſam lecticam inferens beneficia quæ uenderet a collega petebat Ecce Dolobellæ comitiorum dies ſortitio prærogatiuæ: quieſcit: renunciatur: tacet prima claſſis uocatur: renunciatur. Deinde ut aſſolet ſuffragia: Tum ſecūda claſſis uocatur quæ omnia citius ſunt facta: q̃ dixi. Cōfecto negocio bonus augur Lælium diceres: alio die inquit. O impudentiam ſingularem: quid uideras? quid ſenſeraſ? quid audiueras? Nec. n. te de cælo ſeruaſſe dixiſti? neq; hodie dicis. Id igitur obuenit uitiū: qđ tu iā kl. Ian. futuꝝ eē ꝓuideras? & tāto an̄ ꝑdixeras. Ergo magna herculæ: ut ſpo: tua poti⁹ q̃ reip. calamitate emētit⁹ es: auſpicia obſtrixiſti. P. R. religione? augur augnri: conſul conſuli nunciaſti. Nolo plura: ne acta Dolobellæ uidear conuellere quæ neceſſe eſt aliquando ad noſtrum collegium deferantur: Sed arrogantiam hominis inſolentiamq; cognoſcite: quādiu tu uoles uitioſus conſul Dolobella. Rurſus cum uo

apparere. præſto eſſe magiſtratui & regi: ſignificat ad quandam dignitatem ac ueram oſtētationem. Virgi. Hæ Iouis ad ſolium: ſcuiq; ad limina regis apparent. Rogabat Cæſarē. In aduerſam lecticā: Cæſaris qua ille uehebat̄. Inferens: īmittens dū illi ſupplicat. Beneficia: gratias ut uulgus dicit. A collega: Cæſare. Ecce Dolobellæ: cum abdicare ſe magiſtratu Cæſar uellet: & Dolobellam conſulem renunciari iuſſiſſet. Sortitio prærogatiuæ: creandis coſnlibus comititia habebantur cēturiata: populus ī claſſes erat diuiſus. Claſſes uero in centurias: q̃ p magiſtratum a ddanda ſuffragia conuocabant̄: Prærogatiua uero ſuffragiorū erat cū tribus aut centuriæ obtinebant. ſed ſorte: ut primæ ſuffragium ferrēt. Nā quod ex Liuio & aliis ſcriptorib⁹ licet cognoſcere: nomina tribuum in urnam coiiciebant: & cuius nomen eductum prius fuiſſet: illa ꝓrogatiuam habebat. hoc eſt prius de cādidatis iudicium ferebat: & ſuam aperiebat ſnīam: & aut dignos magiſtratu quem petebant aut indignos renūciabat Eratq; ueluti ſcrutinium quoddam: cæteræ fere ſemp ſequebantur. Prærogatiua enim qđ ex Pædiāo licet colligere: duo ſignificat: & cum qſpiam qui benefacturus nobis eſt adhuc integro bn̄ficio aut dicto: aut facte aliquid præſignificat de ſua in nos uoluntate & ſtudio & ſunt tribuum prærogatiue: quæ primæ ſuffragiū ferunt: ante iure uocatas: mos enim fuerat quo facilius in comitiis concordia populi firmaretur: bina de iiſdē candidatis comitia fieri: quoꝝ tribus primæ ꝓrogatiuæ dicebant: quos uellent magiſtratus fieri: Secundæ iure uocatæ ꝙ in his ſequente populo: ut ſæpe cōtigit: ꝓrogatiuarū uoluntatem iure omnia complerentur. Ergo præibant iudicio & ſententia quæ p ſortem habuerant prærogatiuam: ſequebantur reliquæ: & fere ſemp ille obtinebat magiſtratū in quē tribus primæ prærogatiuæ inclinaſſent. Quieſcit: Antoni⁹. Renunciat̄: Dolobella a centuriis: quæ primā nactæ erant prærogatiuā. Tacet Antonius. Prima claſſis Centuriæ primæ claſſis iure uocatæ: poſt uolūtatē & iudiciū tribuū hn̄tiū prærogatiuā: in claſſes populū diuiſit Ser. Tullius. qđ tradit Liui⁹ lib. i. ab urbe condita. Suffragia oīum centuriaꝝ ut fieri ſolet creandis cōſulib⁹. Cōfecto negocio: cū renunciatus cōſul eēt ſuffragio omniū Dolobella. Bonus augur: ironice. Læliū diceres: eā præ ſe ferens grauitatē: qua Læliū quōdā fuiſſe legimus: alio inqt die: hoc eſt non licet hodie conſulē renunciare Dollobellā & uitio clectus eſt: nec cōſentiunt anſpicia. Lælii duo fuere illuſtres codē. C. ꝑnoīe: alter Scipionis ſuperioris: alter poſterioris amicus: ſed is in primis eloquens fuit: ſapientis adeptus nomē: de quo plura Cicero de claris oratorib⁹ Ad Brutū lbro de amicitia: ſic ad eū Fānia gener loqt̄. Vnū te ſapientē & appellant & exiſtimāt. Et paulo poſt: Te aūt alio quodāmodo nō ſolū natura & morib⁹: ueꝝ etiā ſtndio & doctrina eē ſapientē. Quid uideras: ꝑpetes aues aut oſcines. Quid ſenſeras: ut pluuias. Quid audiueras ut tonitrua: Nec. n. nihil ꝑfecto ant uideras: aut ſenſeras: aut audiueras. Nec de cælo ſeruaſſe dixiſti: ſed tm̄ nō hoc die: Neq; hodie dicis: te de cælo ſuaſſe cū qppiā fieri ꝓhibes: ſed tm̄ ꝓ iure tuo: & īſolēter ac īpotenter loqris dicēs nō hodie. Id igit̄ obuenit uitiū: Cæſar quod ſæpe diximus quartū conſul creatus: Antoniū ſibi collegā aſſūpſit. Statuerat aūt cōſulatū ſimul atq; iniſſet deponere: ita ut ī ſuū locū Dolobella ſubrogaret̄: eūq; renūciari a claſſib⁹ & centuriis cōſulē kalendis ipſis Ianuarii iuſſit: Antoniū obiecit auguria. Inuectus aūt in dolobellā: dixit nō poſſe illū ſine magna reip. calamitate neglecta religione auſpicioꝝ cōſulē fieri: euenit inqt Ci. uitiū qđ tu ꝓuidiſti. ſed illa a te ꝑdcā calamitas ī te poti⁹ q̃ in rēp. futura ē. Spo: credo. Ementita auſpicia: q̃ ementitus tu es nulla. n. erāt q̃ Dolobellæ cōitia īpedirēt. Populū: ferentē ſuffragia creando cōſule Dolobella. Obſtrinxiſti: alligaſti & īpediſti. Auguri: cæſari: q & ipſe augur erat. Nūciaſti: obieciſti auguria & īterceſſiſti. Ne acta dolobellæ uidear cōuellere: tanq̃ irrita eē dicere: qm̄ tu uitio creatū nūciaſti. Ad noſtꝝ collegiū: ut decernat fuerit ne uitio creat⁹: an cōtra: & ſint ne ei⁹ acta ſtabilia & rata. nā poſtq̃ aīaduerſum fuerit etiā finito magiſtratu quēpiā: ut apud Liuiū & alios hiſtoricos legimus: uitio fuiſſe creatū: & cōtra auſpicia: acta ei⁹ oīa irrita habebantur & reſcindebantur. Neq; enim uerus magiſtratus fuerat: non rite creatus. Neq; conſtituere ea poterat quæ ad eiuſmodi magiſtratus ius & ꝑtātē ſpectabant. Quādiu tu uoles: uiuo Cæſare Dolobellā conſulē fieri paſſus nō ē: eo mortuo collegā ſibi eē uitro uoluit: id qđ ī prima philippica eſt dictū.

Sed ſi nihil eſt:cauſa enim aliqua adiicienda fuerat. Confitere te &c̄.ideo dixiſſe:non hoc die:quoniam ſobrius tunc non eſſes:& in alium differri diem uelles quo ſobrius eſſes. Augur:ego A Collega:te.erant enim in eodem augurum collegio Antonius & Cicero. Pulcherrimam:ironice:ac ſi dicat flagitioſiſſimam. Ad lupercalia:De origine:appellatione:ac curſu lupercorum.multa Plutarchus in Romuli uita:multa item Ouidius faſtorum libro ſecundo.Hiſtoria uero hoc habet.Cæſar triumphali amictus ueſte Lupercaliorum die pro roſtris ſedens currentes ſpectabat.Erant autē adoleſcentes nobiles nudi atq; uncti:loris albis obuios cædētes:inter quos Antonius & cōſul & lupercus.Is propius ad Cæſarem accedēs diadema capiti eius impoſuit:quod detorquens caput ſemel ille & ſecundo reiecit:non ſine maxima totius romani populi lætitia & plauſu:quippe qui regium nomen & habitum ferre non poterat. Cumq; idem diadema Cæſaris ſtatuæ īpoſuiſſet Antonius Cæſitius & meryllus tribuni ple.abſtulere:ſuntq; a populo collaudati.A Cæſare uero ob id dumtaxat non multo poſt magiſtratu priuati:quæ cauſa Bruto & Caſſio:cæteriſq; coniuratis maturādi de Cæſaris nece conſilium extitit auctor Plutarchus Hoc Antonii factum:Cicero inſectatur acerbiſſime. Sudat:quod accidit his:quibus id obiicitur crimē quod & graue eſt & diſſimulari non poteſt. Iuuenalis. Rubet auditor cui frigida mens ē Criminibus:tacita ſudāt præcordia culpa.& ſudat quidem uerecundia & pallet repræhēſionis timore. Ariſtoteles:cur & pudore erubeſcimꝰ:& timore palleſcimus quærit in problematis:utrunq; eodem:pro uario animi affectu fere contīgit tempore. Ne nauſeam faciat:ne euomat quod facere ſolent hi quibus ſentinæ nauis fetor ſtomachum mouit. Iuuenalis. Illa maritum nauſeat:inde nautea herba granis nigris qua coriarii utuntur.T.in.S.mutato:ut Feſto placet. In porticu Numicia:quā Numicꝰ extruxit:ī q̄ uiri pͥncipes cōuenire nōnūq̄ ſolebāt.Illic alīqñ ātonius nauſeā fecit. Rhetoris:Sexti Clodii. Collega tuus:Iuliꝰ.Coronatꝰ:laurea.Aliud:n.corona:aliud diadema.Corona datꝰ priuatis:Diadēa uero ē inſigne regiū:Faſcia q̄ circūligatꝰ corōæ aut capiti regio Διαλεω circūligo ē. Vt te eē cōſulem:nā qd̄ lupcū decebat hoc ē nudū & currentē:conſulē nō decebat: Collegā:quē parē haberes:q̄rebas hr̄e ſupiorē. Tēptares:expireris neq;.n.populus id pati poterat.Ad pedes:cæſaris. Tibi uni peteres:ac ſi dicat tolerabile id fuiſſe:ſi tibi uni petiiſſes ſeruīre.Hæc cruētat oro:ſtimulos hēt & pūgit ip̄a.In faſtis:ī quibꝰ feſto um dierum ac totiꝰ āni fit deſcriptō .De die ī luce uerſari. In pię:pn̄tis diei hr̄e rōnē d crastino nihil cogitare:qd̄ correptiſſimi & īprudētiſſimi faciūt

les:ſaluis auſpiciis creatus.Sed ſi nihil eſt:cum augur his uerbis nunciat?quibus nunciaſti:Confitere te cum alio die dixeris ſobrium non fuiſſe.Sin eſt aliqua uis in iſtis uerbis ea quæ ſit.Augur a Collega requiro.Sed ne forte multis rebus geſtis: M.Antonii rem unam pulcherrimam tranſiliat oratio:ad Lupercalia ueniamus:non diſſimulat.P.C.apparet eſſe commotum:ſudat:pallet:quidlibet:modo ne nauſeam faciat:quod in porticu Numicia fecit:quæ poteſt eſſe turpitudinis tāta defenſio?Cupio audire ut uideam ubi Rhetoris tanta merces:ubi campus Leontinus appareat.Sedebat in roſtris Collega tuus amictus toga purpurea:in ſella aurea coronatus:aſcendis:accedis ad ſellam:ita eras Lupercus.ut te eſſe conſulem meminiſſe deberes.Diadema oſtendis:gemitus toto foro:unde diadema.Non enim abiectum ſuſtuleras:ſed attuleras domo meditatum & cogitatum ſcelus.Tu diadema imponebas cū plangore populi.ille cum plauſu reiiciebat.Tu ergo unus ſcelerate inuentus es qui cum auctor regni inuentus eſſes:eum quem collegam regni habebas:dominum habere uelles:& idem tēptares:quid.P.R.ferre & pati poſſet.At & miſericordiam captabas.Supplex te ad pedes abiiciebas:quid petens?ut ſeruires:tibi uni peteres:qui ita a puero uixeras ut omnia patereř ut facile ſeruires.a nobis.P.q;.R:mandatum id certe non habebas.O præclaram illam eloquentiam tuam cū es nudus concionatus?quid hoc turpius?quid fœdius?quid ſuppliciis omnibus dignius?Num expectas dum te ſtimulis fodiam.Hæc te ſi ullam partem habes ſenſus:lacerat:hæc cruentat oratio.

Vereor ne imminuam uirorum ſummorum gloriam:dicā tamen dolore commotus.Quid indigniꝰ quam uiuere eum qui impoſuerit diadema:cum omnes fateantur iure interfectum eſſe qui abiecerit.at & inſcribi iuſſit in faſtis ad lupercalia.C.Cæſari dictatori perpetuo.M.Antonium cōſulem populi iuſſu regnum detuliſſe:Cæſarem uti noluiſſe.Iam iam minime miror te ocium perturbare:non modo urbem odiſſe:ſed & lucem cū pditiſſimis latronibꝰ ñ ſolū de die ſed & ī diē uiuere. Vbi.n. tu in pace conſiſtes?q locus tibi in legibus & iudiciis eſſe pōt:

Quæ tu quæ tũ:ſic legendũ. Ne ideo de his omnibus nota hiſtoria. Quid egiſſes:nam contra te dicturus Cæſar erat. Paratum:ad reſpondendum mihi:quem audieras contra te dicturum:& ementita a te auſpicia:quibus tñ parendum a nobis fuerat:uellemus:nollemus. Incidi:nolens & præter cõſilium

Quæ tua fuga:nam occiſo Cæſare abiectis conſulatus inſignibus & mutata ueſte:delituit Antonius ac mox prodiit cum nihil hoſtile fieri audiſſet:& ſeſe in Capitolium recepiſſe coniuratos:ad quos filium pro obſide miſit ut deſcenderent hortatus:quæ prius ſunt a nobis dicta. Eorũ:coniuratorũ..ſed in primis Bruti:q Antonium occidi uetuit. Similem tui:ad naturam & mores rediturũ. In ædem telluris:ubi habitus ẽ ſenatus de præſenti rerum ſtatu ac repub.componenda. Actũ: præſentibus interfectorib⁹:q miſſis in capitolium obſidib⁹ deſcenderant. Subito:quia rẽp.& libertatem defendebat Cicero. Quod tibi uideris: fuiſſes enim in repu.cum omnium grã princeps:niſi ad tyrãnidem animum conieciſſes:& ſempiternam laudem tibi uendicaſſes. Mentem:conſilium: & uoluntatem. Per obſidem puerum nobilem:per filiũ.M. Antonii:& ſi Lepidi quoq; filium ĩ Capitoliũ ꝑ obſide miſſum legimus.& nobilẽ igt.Cicero ironice:ſeqẽ.n.Bãbaliõis nepotẽ: Nõ diuturni magiſter officii:qa timor facit nos in officio eẽ:ſed nõ diuturno.

Dũ timor abẽ:quæ ſemp comes ẽ:niſi cum times. Tua illa pulchra laudatio: ironice: quã in Cæſaris funere habuit Antonius:qualis aũt fuerit ap Appianũ licet cognoſcere:cũ Cæſarem laudaſſet Antoni⁹: eiuſq; indignã mortem deploraſſet:acerbe in interfectores ĩuectus. Studiũ uero populi in celebrando funere laudaſſet:ac iuſiurãdum recitaſſet:quo Cæſari fidelitatẽ erant polliciti uehementer circunfuſam multitudinẽ cõmouere uiſus eſt.Cũ aũt imaginẽ Cæſaris quæ machina quadã circũagebatur:ex cera facta:ad caput iacẽtis poſita:& uulnera illa qb⁹ ẽ cõfoſſus ꝓ ſe ferens:qdã ſubſtuliſſet: ſeſe cõtinere uulg⁹ ulterius nõ ualuit:Cadauer in rogũ cremãdũ cõiecit:ad ĩterfectoꝝ ædes cucurrit:Cinnã quẽdã tribunũ noĩs ſimilitudine deceptũ:& Cinnã illũ eẽ ratũ:q ꝑtor in occiſum Cæſarem fuerat ĩuectus trucidauit. Domũ.L. bellieni ſenatoris combuſſit:a Dolobella altero conſule ægre repulſa:fugere ex urbe percuſſores ac in ꝓuincias pleriq; abiere:a Cæſare uiuo decretas. Illa miſeratio:cum ueſtem a pectore diſcidit:& in lachrymas cõuerſus Cæſaris corpus nudũ ꝓtulit:& ei⁹ uulnerib⁹ ꝑſciſſã ac ſanguĩe fœdatã ueſtẽ. Semiuſtũ lat⁹:accẽſa Antonii orõne & actõe diſcurrerẽ cæpit ad ꝑcuſoꝝ domos multitudo ſic ut ſẽiuſtũ cadauer relinqret. Fulgine abſterſa:q denigrat⁹ fueras ĩ cæſaris cremãdo cadauere ut dolorẽ tuũ populo indica-

quæ tu quæ tũ dñatu regio ſuſtuliſti? Ne ideo ne.L.Tarquinius regno exactus.Sp.Caſſius.Sp.melius.M.Manliuſ necati? ut multis poſt ſæculis a.M.antonio qđ fas nõ ẽ:rex Romæ cõſtitueret.Sed ad auſpicia redeamus:de quib⁹ reb⁹ idib⁹ martiis fuit in ſenatu Cæſar acturus.Quæro tũ tu qd egiſſes? audiebã qdẽ te patũ ueniſſe:q me de mentitis auſpiciis qb⁹ tñ parere neceſſe erat:putares eẽ dictuꝝ.Suſtulit illũ diem fortuna po.ro.Tũ & tuũ de auſpiciis iudiciũ interitus Cæſaris ſuſtulit.Sed incidi in id tps:qđ his de reb⁹in quas ingreſſa erat orõ. Prætereundũ nõ ſit quæ tua fuga? quæ formido illa die? quæ ꝓpter conſcientiam ſcelerũ deſperatio uitæ? Cum ex illa fuga beneficio eoꝝ q te:ſi ſanus eſſes:ſaluum eſſe uoluerunt.Clam te domum recepiſti? O mea ſemper fruſtra ueriſſima auguria rerum futurarum.Dicebam illis in capitolio liberatorib⁹ noſtris cum me ad te ire uellent:ut ad defendendam.R.P.te adhortarer:quo ad metueres:oĩa te ꝓmiſſurum:ſimul ac tiere deſiiſſes ſimilem te futurum tui.Itaq; cum cæteri conſulares irent & redirent:in ſententia manſi:neq; te illo die neq; poſtero uidi:neq; ullam ſocietatem optimis ciuibus cum importuniſſimo hoſte fœdere ullo confirmari poſſe credidi.Poſt tertium diem ueni in ædem telluris:equidem inuitus:cum omnes aditus armati obſiderent.Qui tibi ille dies.M.Antoni fuit: quãquam mihi ſubito inimicus extitiſti:tum me tui miſeret:qđ tibi inuideris. qui tu uir dii immortales & quantus fuiſſes? ſi illius diei mentẽ ſeruare potuiſſes Pacẽ hr̃emus:q̃ erat fcã ꝑ obſidẽ puerũ nobilẽ.M.Antonii filiũ.M.Bãbalionis nepotẽ:quãquã te bonũ timor faciebat:non diuturni magiſter officii:improbũ fecit ea quæ dum timor abeſt:a te non diſceſſit audacia.& ſi tũ cũ optimũ te putabant:me diſſentiente funeri tyranni illius ſceleratiſſime præfuiſti.Tua illa pulchra laudatio:tua miſeratio:tua cohortatio.Tu tu illas faces incendiſti:& eas quibus ſemiuſtum latus illius eſt:& eas quibus incenſa.L.Belliẽi domus deflagrauit. Tu illos impetus perditorum hominum:& ex maxima parte ſeruorum:quos nos ui manuq; repulimus:in noſtras domus immiſiſti.Idem tamen fulgi? ne abſterſa reliquis dieb⁹in

res. Præclara.ſ.conſulta feciſti:hæc omnia ſunt prius dicta Veniebant.uendebantur. Si hæc manent: ac ſi diceret:ſi durant diutius quæ facit Antonius. Domeſticis nundinis:mercatu ac foro quod domi agit:in quo oĩa uendit. Vbi eſt:hanc pecuniam interceperat Antonius ut ẽ iam dictum Funeſtæ:ex bonis interfectorum & proſcriptoꝝ redactæ. Attributis:quæ uiritim pẽdimus. Vindicare:ut ĩmunes a tributis eſſemus. Nõ inſciente te:ac ſi diceret te conſcio:& uolẽte. Sed unum egregium:Deiotarus Tetrarcha gallogræciæ & paphlagõiæ:ſenatui po.q; ro.amiciſſimus:& rex a Cicerõe ſenatus populi q; ro.noĩe adiecta Armenia appellatus:ĩ partibus fuit põpeianis cũ auxiliiſ in Pharſaliã uenit. Victo poſtea põpeio:Cæſari ſatiſfecit: equites quos imperauit & pecuniam miſit diuertentẽ apud ſe in Luceio caſtello:cũ aduerſus pharnacem proficiſceretur hoſpitio ſuſcepit:rurſumq; poſtulatam pecuniã Cæſari numeranit.Accuſatus deinde eſt a Philippo quodã medico ſeruo ſuo:Caſtore nepote ſubornante:& alioꝝ criminũ:& ꝙ diuertentem apud ſe Cæſarẽ occidere cogitauerat:Cicero ꝑclara illa orõne:quæ eſt in manibus defendit Cæſar indignatus Deiotaꝝ ad ueterẽ tetrarchiam redegit:adempta media:& quibuſdam græcis q comitati in bellis eum fuerãt tradita ac item Armenia ablata: quam ſenatus conceſſerat.Cæſare mortuo quicqd ereptum fuerat ilico recepit.Sed Antonius cum legatis eiꝰ q Romæ erant:inſcio tamen rege & Regis hoſpitibꝰ:quoꝝ unus erat Cicero diſſuadentibus:pactꝰ eſt ſi certam pecuniam acciperet a Deiotara:edictum ſe pro laturum:quo adempta ex Cæſaris uoluntate reſtituerent̃.ĩſectat̃ hoc:& irridet Cicero.Et meditere ĩquit Antoni de Syngrapha hoc eſt de cautione:ꝑ tuã & contrahentiũ tecũ legatoꝝ ſcripturã facta.nam quæ amiſerat Deiotarus ea recepit & ſine ullis Cæſaris cõmentariis tenet:& iure qdem tenet: quod oſtendit Cicero. Propoſito:in pariete ue in omnibus legi poſſet. Huic ordini:ſenatorio. Maſſilienſibus:quos uehemẽtiſſime odit Ceſar ꝙ in partibus ſenatus:& Põpeii fuiſſent:ꝙ obſidionem:& extrema omnia paſſi eſſent:id quod & Lucanus ſcribit:& in Cæſaris legitur commentariis.Hinc poſtea triumphans Cæſar portari ĩ triumphi pompa etiam Maſſiliam uoluit & ſi minus licebat ꝙ Socia ſemper fuerat populi Romani:hinc illa Ciceronis in officiorum libris lamentatio.Itaq; uexatis & perditis exteris nationibꝰ ad exemplũ amiſſi imperii portari in triumpho Maſſiliam uidimus:& ex ea urbe triumphari:ſine qua nunquam noſtri imperatores ex tranſalpinis bellis triumpharunt.plura de maſſalia q̃ narbonenſis prouinciæ metropolis quondam fuit commentario quarto Stra.ſcribit. Tetrarchiam:gẽs quæ unius eſſet linguæ diuiſa olim in partis quattuor in totidem ſciſſa dicebatur Tetrachia:quarum ſingulæ ſuum habebant Tetrarcham & iudicem & ephorum Tetrarchæ ipſi ſubiectos:auctor Strabo. Hæc uiuus eripuit:ſi uiuus eripuit:nunquã reddidit mortuus. Quibus uerbis:ſequens erat in decreto:quod Antonius fixerat ex cõmentariis ut

capitolio præclara.S.C.feciſti:ne qua poſt idus martias imunitatis tabula ne ue cuiuſq̃ bñficii figeretur meminiſti ipſe de exulibꝰ;ſcis de ĩmunitate qd dixeris.optimũ uero ꝙ dictaturæ nomẽ ĩppetuũ de.R.P.ſuſtiliſti:quo qdẽ facto tãtũ te cepiſſe odiũ regni uidebat̃:ut eius omnẽ ꝓpter proximũ dictatorem tolleres metũ. Conſtituta.R.P.uidebat̃ aliis:mihi uero nullo modo qui omnia:te gubernante:naufragia metuebã. Nũ me igit̃ fefellit? aut nũ diutius potuit ſui eẽ diſſimilis? Inſpectantibus uobis toto Capitolio tabulæ figebant̃:neq; ſolum ſingulis ueniebãt ĩmunitates? ſed etiã populis uniuerſis.Ciuitas nontũ ſigillatim.ſed ꝓuinciis totis dabat̃.Itaq; ſi hæc manẽt:quæ ſtãte.R.P.manere non poſſũt:ꝓuicias uniuerſas.P.C.ꝑdidiſtis Neq; uectigalia ſolũ:ſed & imperiũ po.ro.Huius domeſticis nũdinis dimunutũ ẽ. Vbi eſt ſepties milies ſeſtertiũ:quod ĩ tabulis quæ ſũt ad ædẽ Opis patebat? funeſtæ quidem illiꝰ pecuniæ:Sed tamẽ ſi his quoꝝ erat non reddet̃:quæ nos atributis poſſet uindicare. Tu aũt ſeſtertiũ q̃dragetics quod idibꝰ Martiis debuiſti:quonam modo ante kalendas Aprilis debere deſiiſti? Quid ego de cõmentariis infinitis:Quid de innumerabilibus chirographis loquar? ſunt ea quidem innumerabilia:quæ a diuerſis emebantur nõ inſciente te.Sed unũ ægregium de rege Deiotaro.P.R.amiciſſimo decretum in capitolio fixũ:quo propoſito nemo erat qui in ipſo dolore riſum poſſet cõtinere. Quis.n.cuiq̃ inimicitior q̃ Deiotaro Cæſar? æque atq; huic ordini ut equæſtri:ut maſſalienſibus ut omnibus quibus.R.P. populi romani charam eſſe ſentiebat.Igit̃ a quo uiuo nec præſens nec abſens qcq̃ eq boni ue ĩpetrauit:apud mortuũ fcũs ẽ gratꝰ:cõpulerãt hoſpitẽ:pñs cõputarat:pecuniã ĩparat.Mediæ tetrarchiã ex græcis cõitibꝰ ſuis collacarat Armeniã abſtulerat a ſẽatu datã.Hæc uiuꝰ eripuit:reddidit mortuꝰ.At qbꝰ

uerbis? modo æquũ ſibi uideri: mõ inon iniquũ: mira uerboꝝ
cõplexio. At ille nunq̃ ſemp.n. abſenti affui deiotaro: qcq̃ ſibi
qđ nos ꝑ illo poſtularem⁹ æquũ dixit uideri ſyngrapha ſeſter
tii centies ꝑ legatos uiros bonos: ſed timidos & impitos ſine ſua
ſine reliquoꝝ hoſpitũ regis ſnia facta in gynæceo: quo in loco
plurime res uenire & ueneunt: q̃ ex ſyngrapha qđ ſit auctur⁹
meditere cẽſeo. Rex.n. ipẽ ſua ſpõte nullis cõmẽtariis cæſaris
ſimul atq; audiuit ei⁹ itcritũ ſuas ſuo marte res recupauit. Scie
bat hõ ſapiẽs ius ſup hoc fuiſſe: ut q̃ tyrãni eripuiſſent ea tyrã/
nis iterfectis: hi qb⁹ erepta eẽnt recuparẽt. Nemo igiẽ iure cõ/
ſult⁹ p quẽ hæc agis ex iſta ſyngrapha deberi dicit ꝑ his reb⁹ q̃
erant añ ſyngraphã recupatæ. Nõ.n. a te emit: ſed prius q̃ tu ſu
nm ſibi uẽderes: ipſe poſſedit Ille uir fuit: nos qdẽ cõtẽnendi q
auctorẽ odimus acta defendimus. Quid ergo de cõmentariis
infinitis. Quid de inumerabilib⁹ chyrographis loquar quoꝝ
& imitatores ſunt: q ea tãq̃ gladiatoꝝ libellos palã uẽditẽt. Ita
q; tãti acerui nũmoꝝ apud iſtũ cõſtruunẽ: ut iã appendanẽ: ñ
numerenẽ pecuniæ. Atq̃ cæca auaritia ẽ nup fixa tabula ẽ q̃ ci/
uitates locupletiſſimæ Cretẽſiũ uectigalib⁹ liberanẽ: ſtatuiẽ q;
ne poſt. M. Brutũ ꝓcõſulẽ ſit Creta ꝓuĩcia. Tu mẽtis es cõpos
tu non cõſtringendus in Cæſaris decreto? Creta poſt. M. Bru
ti deceſſum potuit liberari? Cum Creta nihil ad Brutum Cæ/
ſare uiuo pertineret. At huius uenditione decreti: ne nihil actũ
putetis prouinciam Cretam perdidiſtis Omnino illius rei ne/
mo fuit emptor: cui defuerit hic uẽditor: & de exulibus legem
quam fixiſti Cæſar tulit? Nullius inſector calamitatem: tantũ

dicebat Cæſaris: æquum eſt reſtitui Deiotaro Armeniam: non iniquum Mediæ tetrarchiam reddi: & ſi-
milia: quam uerborum complexionem hoc eſt implicationem deridet Cicero. Affui ſemper: defendi
Aequum dixit: quoniam & ſi defendebat crimen Deiotarus: depcatione tamen utebatur: & fateor: dice
bat peccaſſe: nec æquum quicquam poſtulare a Cæſare: & tamen ut ignoſcat poſtulo: & quæ peto pro ſua
ſumma humanitate concedat. Seſtertii centies: ſic pactus cum deiotari legatis fuerat. Antonius ut centies
daret ſeſtertium. Sua regis. Hoſpitum: quos plures Romæ habebat Cicero & Pompeius hoſpites fu
ere Deiotari. In Gynæceo: lo
cus domi eſt ubi ſolæ uerſanẽ
mulieres: ſicuti Audrõitis ubi
uiri: γυνη mulier eſt. Veni
ere: uenditæ ſunt: & quotidie
uendũtur. Syngrapha & chy
rographa differunt teſte aſco:
pea ꝙ in chyrographis tãtum
quæ geſta ſunt ſcribi ſolent. In
ſyngraphis etiam contra gra/
uitatis fidem pactio uenit & ñ
numerata quoq; pecunia: aut
non integra numerata pro tẽ/
porali uolũtate hominum ſcri
bi ſolent more inſtitutoq; græ
corum &c̈. Suo marte: ſua au
ctoritate & robore: in prouer/
bio eſt. Nemo iure conſultus
nemo a te de iure interrogatus
duæ hic partes iure conſultus.
Ne iſte quidem. Sex. clodium
ut opinor intelligit dictorem
cui⁹ cõſilio hæc faciebat. Au
ctoritatem Cæſare. Quoꝝ
imitatores: nõnulli ex Anto/
nii ſectatoribus chyrographa
ab eo propoſitã in multoꝝ be
neficium imitabanẽ: nã & ipi
ſcribebant: & uenalia propone
bant in publico: ut qui uellent
hoc uel illud beneficium eme/
rent: non aliter q̃ gladiatoꝝ li
belli proponi ſolent in quibus
nõia contineẽtur eoꝝ & priæ
atq; ætas: cuius itẽm ſint ut ſci/
ant qui emere aut cõducere uo
lũt. nã ædiles & prætore ſimu
nus ædebant gladitorium: &
ædilis Cæſar ludis & reliqua munificentiæ adiecit gladiatoriũ munus aliquanto paucioribus q̃ deſtina/
uerat paribus: nam cũ multiplici undiq; filia cõparata aduerſarios exteruiſſet: cautũ eſt de numero gladia
toꝝ quo ne maiorem cuiqnã romæ habere liceret: ut Trãquil. ait. Vel libellos gladiatoꝝ compoſitiones
Ci. in epiſtola ad Cæliũ Quid enim me hoc tibi mandaſſe exiſtimas: ut gladiatoꝝ compoſitiones. Nã.
libellus etiam duoꝝ plurium ue ſignificat pactionem: Oui. Dum loquitur tangitq; magnum: poſcitq; li/
bellũ. Poſſimus etiã eos accipere libellos in qbus pugnæ gladiatoꝝ erant deſcriptæ: qbus legẽdis uulgus
oblectabaẽ. Venales aũt ab his q inde lucrum quærebant: circunferebanẽ: Appẽdanẽ: qđ fieri ſolet quo/
tiens maximus numerus eſt: priſci cum ſignata adhuc pecunia nõ eſſet: pendebant æs nõ numerabant: &
hoc graue uocabaẽ: ſicut qđ numerabaẽ ſignatum, unpendere tributa: & pendere pænas. Poſt. M. Brutũ
q preconſul Cretã obtinebat. Ne prouincia: ut deſineret tributum pendere: & libera eſſet: nec amplius ꝓ
uincia & uectigalis haberetur. Cõſtringendus: argrendus & conuincẽdus hoc decreto qđ tu dicis Cæ/
ſaris eẽ: dicebat.n. Antonius Cæſarem hoc decreuiſſe. Et dic mihi ingt Antoni Creta non potuit liberari
uiuo Cæſare? Si hæc Cæſaris uoluntas fuiſſet. Nã ad Brutũ qdẽ tunc nihil ptinebat: ut ſtatim poſtq̃ illic
diſceſſerat Brutus: liberã eſſe uoluiſti? Certe apparet neq; cogitaſſe: neq; uoluiſſe hoc Cæſarem. Sed id agi
tur. P. C. ut hoc decreto Antonius a Cretenſibus pro immunitate pecuniã accipiat: reſpublica Cretã pro
uinciam amittat. Omnino: nihil quiſq̃ uoluit emere: quod hic non fuerit paratus uendere. De exuli/
bus: legẽ ꝓpoſuerat qua exulibus ſub certa pecuniæ pactione reditus liber eẽt in pꝛiam. Cicero nõ dolere

ſe dicit quenq̃ reſtitui in patriam. Sed id ferre ꝑ moleſte & repræhendere: quod idem pari conditione omnibus reditus patet: cū diſpar cā exilii fuerit. Et inquinatos: confuſos cōmixtos ac ueluti fœdatos: tanq̃ par omnium fuerit cauſa. Simili: in qua reliq̄ reſtituti. Loco patrui. C. Antonii q̄ fuit in partibus Pōpeianis: & icc irco exul a Cæſare factus: de cuius reditu ferre diſtulit Antonius: cū dē aliis Cæſare occiſo: referret: Eundē reſtitutū poſtea Antonius ad Cenſuræ petitionem impulit: ſubornatis uiliſſimis & indigniſſimis q̄buſdā: q̄ cōpetitores fierent: id quod & riſus hominum mouit: eiuſmodi ꝑſonas cenſuræ candidatuſſieri: & quærelas ꝙ uir clariſſimus & conſularis honeſtiſſimus: ſic ludibrio eēt Ant. & tū haberi ea comitia poſtea non eſt paſſus.

quæror primū eoꝝ reditus inq̄natos quorū cauſam diſſimilē Cæſar iudicauerit. Deinde neſcio cur reliq̄s idem non tribuas: neq; enim plus q̄ tres aut quattuor reliq̄ ſunt: q̄ ſimili in calamitate fuerunt: cur tua miſericordia ſimili non fruuntur? cur eos habes in loco patrui? de quo ferre cū de reliq̄s ferres noluiſti? Quem etiā ad cenſuram petendā impuliſti: eāq; petitionē cōparaſti: quæ & riſus hominum & quærelas moueret. Cur aūt ea comitia nō habuiſti? An q̄a Tr. pl. fulmen ſiniſtrum nunciabat? Tua quid intereſt? nulla auſpicia tuoꝝ ſunt cū ſis religioſus. Quid eundem in ſeptēuiratu nōne deſtituiſti? Interuenit enim. Quid metuiſti? credo ne ſaluo capite negare nō poſſes: omnibus eum contumeliis oneraſti: quē patris loco: ſi menti ulla pietas eſſet: colere debebas: filiam eius ſororem tuam eiecisti alia conditione quæſita: & ante ꝓſpecta. Nō eſt ſatis ꝓbri inſimulaſti pudiciſſimā fœminam Quid eſt quod addi poſſit? cōtentus eo nō fuiſti frequentiſſimo ſenatu kl. Iañ. ſedente patruo hanc tibi eſſe cum Dolobella odii cauſam auſus es dicere ꝙ ab eo ſorori & uxori tuæ ſtuprum oblatum eē comperiſſes. Quis iterꝓtari pōt? ipudētior ne q̄ i ſenatu: an iprobior q̄ i Dolobellā: an ipurior q̄ p̄re audiēte an crudelior q̄ in illā miſerā tā ſpurce: tā ipie dixeris. Sed ad chyrographa redeam⁹ quæ fuit tua cognitio. acta. n. cæſaris pacis cā cōfirmata ſunt a ſenatu q̄ q̄dē cæſar egiſſet: nō ea quæ cæſarē egiſſe dixiſſet Antoni⁹ unde iſta erūpūt? quo auctore ꝓferūt? ſi ſunt falſa cur approbantur: ſi uera: cur ueneunt? at ſi placuerat ut ex kl. Iuniis de cæſaris actis cū cōſilio cognoſceretis: q̄d fuit cōſiliū? quē unq̄ aduocaſti? q̄s kl. Iunias expectaſti? An eas ad q̄s te ꝑagratis ueteranoꝝ coloniis ſtipatū armiſ retuliſti? O ꝑclarā illā ꝑcurſatōem tuā mēſe Aprili atq; Maio tū cū capuā deducere conat⁹ es quēadmodū illā adieris: uel poti⁹ pene nō adieris ſcim⁹. Scim⁹. n. cui tu uerbi minitaris. utinā conere aut aliq̄ñ illud pene tollat. Ad quā nobilis ē tua illa ꝑegrinatio? Quid prādioꝝ apparat⁹? Quid furioſam uinolētiā tuā ꝓferā. Tua iſta detrimēta ſunt? illa nr̄a: agrū cāpanū qui cū de uectigalibus extimebat ut mi-

Cōparaſti: cōſtituiſti dedita opera. Fulmē ſiniſtrum: fulminibus q̄d aut faciendum eſſet aut cauēdū: moueri ſe a Ioue putabant hoīes. Siniſtrum fulmē uitiū erat comitiis. Cicero li. ii. de diuinatione Comitioꝝ ſolū uitiū ē fulmen: q̄d idem oīb⁹ rebus optimū auſpicium habemus ſi ſiniſtrum fuerit. Cum ſis religioſus: q̄m augur tu es & religioſus: tuos auſpiciis ſubeſſe non exiſtīas: & te ac tuos extra oīa auſpicia poſitos eſſe tibi perſuades: ironice aūt loquitur. In ſeptēuiratu: petierat: C. Antonius ſeptēuiratū. M. Antonio ad petitionem impellente: ab eodē repente deſtitutus eſt. Septēuiri epulones dicebantur. Septē. n. erant collegæ in hoc magr̄atu q̄d ad ſacra ꝑtinebat. Datū aūt is ē nomē: q̄m indicēdi Ioui cæteriſq; diiſ epulaſ poteſtatē haberēt: auctor Pōpei⁹ feſtus. Eoꝝ filiæ a ueſtæ ſacerdotio excuſationē merebātur: q̄d. A. Gelius tradit. Interuenit: tanq̄ ad rē certam affuit. Cædo: id ne metuiſti ne nō poſſes negare ſaluo capite. i. uiuus: ac ſi diceret ne non poſſes negare q̄ñ uelles. q̄m q̄ñ uoluiſſes negare oīno potuiſſes. uel ſaluo capite ſalua & integra fama. C. Antonii: quē icc irco adeſſe uoluiſti ut maiore afficeretur dedecore: cū negare ſeptēuiratū ei ītegra poſſes fama. Sororē: patruelē. Alia conditione: alia uxore Calphurnia.. Probri: adulterii cū Dolobella. Inſimulaſti: accuſaſti.

Tua cognitio: quæ tu ſolus notaſti & nouiſti. Pacis cauſa: id quod in prima philippica eſt dictū. Si ſunt falſa: diadema. Cū cōſilio: aliis adhibitis. Percurſationē: cū mortuo Cæſare ueteranoꝝ colonias luſtraſti: ut eoꝝ ſtudia tibi cōciliares id q̄d feciſſet Antoni⁹: niſi Octauius īpediſſet. Capuā deducere. ſ. Coloniā: uoluit illuc coloniā deducere. ſed cāpani ꝓhibuere: & paꝝ abfuit q̄n occideret: nō ergo adiit: ſed pene adiit: hoc ē paꝝ abfuit q̄n adiret. Vel capua deducere: uetēros. ſ. & ſecū ducere. Illud pene: ut adeas & pereas nō pene adeas. Simile ē illud Proptii: Quod quæris q̄re nō hēt ullus amās. Cui urbi. q̄li: & q̄ cōtra te iratæ Capuæ. Tua iſta: ac ſi diceret ī te ipſm hæc admittis: & dedec⁹ priuatū tuū. Qui cū d ue-

ctigalibus:ſemper enim publicus fuit & uecꝫtgal populo romano pependit. Glandiferæ:Ipſe iterpræ tatur & fructuoſæ ſubiungens. Caſſilinum campaniæ oppidum ad flumen uulturnum ſitum:in quo præneſtini milites quingenti &.xl.& una nonnulli peruſini ſic obſtinare Annibalis obſidionem pertulere: ut fame uexati lora ac pelles ſcutis betractas:& mures item eſſent:nucibus quoq; a romanis p uulturnum amnem miſſis uixere:auctor Liuius libro.xxiii.ab urbe condita. Conſuluiſti me de Capua &c̃.poſſes ne capuam coloniam deducere:ego inquit idem reſpondi:quod de Caſſilino reſponderam. De Capua negaui poſſe illuc Coloniam nouam deduci:quo auſpicato & rite deducta antea eẽt:& incolumis maneret:dixiſſem qđ de Caſſilino dixeram addi nouos colonos ueterib⁹ extinctis poſſe:hoc enĩ ſignificat aſcribi aliis addi & adiungi. Vt uexillum uideres:ideo nouam coloniam Caſſilinum deduxiſti:ut inter ueteres & nouos colonos ortis diſcordiis & bellis cinitas uaſtaretur & deſolaretᷣ: uel potius ut tu hoſtiliter inuaderes oppidum & euerteres:ſicuti aratro condẽtes urbes priſci deſignabant.unde ait Virgilius.Interea Aemeas urbem deſignat aratro. Sic delentes ubi muri fueratur ararrum circũducebant: auctores Porphirio & Acron. Horatius libro primo carminum:Iræ altis urbib⁹ ultimæ ſtetere cauſæ cur perirant fundit⁹:Imprimeretq; muris hoſtile ararrum exercitus inſolens. Pene perſtrĩxiſti:quia parum abfuit quin Capuam ipſam euerteret:eius ĩminuto territorio:quod ẽ circuniect⁹ uerbi cuipiam ager.

Perturbaturum:cum ſpreta auſpiciorum religione illuc nouam duceres coloniã: quo antea auſpicato dncta ẽ. M. Varronis.qui fnit togatorum litteratiſſim⁹:& quo nemo unquam doctior:nec apud græcos quidem fuit;ut ait Lactantius.Decem ante Ciceronem annis natus eſt:cui ſcriptos de latina lingua dedicauit libros in partibus fuit Pompeianis: eo mortuo Antonius fundum eius Caſſinatem occupauit:ueniſſe ſibi a Cæſare dicens:qđ factum negat Cicero. Et ſi ab haſta:eſto ĩquit tabulæ emptionis ſub haſta factæ ualeãt nunc:hoc eſt uim & robur obtineant:qa re uera nõ obtinent:& tabulæ inquã nõ tuæ: & a te factæ:ſed Cæſaris in quibus debitor tu apperebas:non hæ quas tu cõmentus es:& falſo Cæſaris eẽ aſſeris:qbus te liberaſti:& alienum æs diſſoluiſti. Varronis tamen Caſſinarem fundum ueniſſe ſub haſta a Cæſare nemo dicit. Nullius:q̃ Varronis ſcilicet. Rẽ ullã eſſe detractam.ſ.dicis. Quid.ſ.dices.nã ſcripſit ad te Cæſar ut redderes Caſſinat in fundũ:quẽ interceperas. Domus:Varro. Ab hora tertia:ſtatim poſt mediã noctẽ: Quã diſpari dño:Cicero lib.i.de offi.odioſum inqt ẽ:cũ a prætereuntibus dr̃ O domus antiqua

litibus daretur:tamen infligi magnum.R.P.uulnus putabamus.hunc tu compranſoribus tuis & colluſoribus diuidebas. mimos dico & mimas in agro.P.C.Cãpano collocatoſ. Quid iam quærar de agro Leontino? quando quidem hæ quondam arationes Campani & Leontani in.P.R.patrimonio glandiferæ & fructuoſæ ferebantur. Medico.iii.milia iugerum quaſi te ſanum feciſſet. Rhetori duo quaſi diſertũ facere potuiſſet. Sed ad iter italiãq; redeamus. Deduxiſti Coloniã Caſilinum:quo Cæſar ante deduxerat. Conſuluiſti me per litteram de Capua: tu quidem ſed idem de Caſilino reſpondiſſem: poſſes ne ubi colonia eſſet:eo coloniam nouã iure deducere? Negaui ĩ eam coloniam quæ eſſet auſpicato deducta dũ eſſet incolumis coloniam nouam iure deduci:colonos nouos aſcribi poſſe:reſcripſi. Tu autẽ inſolentia elatus omni auſpicioꝝ iure turbato Caſilinũ coloniã deduxiſti:quo erat paucis annis ante deducta: Vt uexillũ uideres & aratrũ circũduceres.cuius qdẽ uomere portam Capuæ pene pſtruxiſti: Vt florentis colonie territoriũ minueretur. Ab hac religionũ pturbatione.aduolas in.M.Varronis ſanctiſſimi? atq; ĩtegerrimi uiri fundum Caſſinatem. Quo iure? quo ore? eodẽ inqs quo in heredum.L.Rubrii:quo ĩ heredum.L.Turſecii prædia:quo in celiquas innumerabiles poſſeſſiones.& ſi ab haſta ualeant tabulæ mõ:Cæſaris nõ tuæ.qbus debuiſti:non quibus tu te liberauiſti. Varronis quidẽ Caſſinatem fundũ qs ueniſſe dicit? Quis haſtã iſtius uenditionis uidit? quis uocẽ præconis audiuit? Miſiſſe te dicis Alexãdriã q emeret a Cæſare.ipſum.n.expectare magnũ fuit.qs uero audiuit unquã nulli⁹ aũt ſal⁹ curæ plurib⁹ fuit: De fortunis Varronis rem ullã eẽ detractã? Quod ſi etiã ſcripſit ad te Cæſar ut redderes. Quid ſatis põt dici de tãta ĩpudẽtia? Remoue gladios illos parũp:quos uidemus:Iã ĩtelliges aliã cãm eẽ haſtæ Ceſaris:aliã cõfidẽtiæ & temeritatis tuæ. Nõ.n.te dñs mõ illis ſedib⁹:ſed quis amicus uicinus hoſpes procurator arcebit. At quã multos dies ĩ ea uilla turpiſſime es pbacchat⁹? Ab hora tertia bibebatᷣ:ludebatᷣ:uomebatᷣ. O tecta ipſa miſera q̃ diſpari dño

heu q̄ diſpari dn̄o dominaris:quod his temporibus in multis licet dicere? Inquilino:domus in ſuo habitat:inquilinus in alieno priuato:& proprie in conducto:ſiue in urbe:ſiue ruri.Saluſtius tamen.M.Tullium Romæ inquilinum dixit. Cū meritoriis:non liberis ſcilicet maſculis ſcortis:nā illa tēpeſtate pueros nō liberos mangones:aut uendebant:aut cōmodare etiam precio abutendos ſolebant:ſiue etiam ipſi pueri permiſſu dn̄orum:ſiue ſuo iure proſtabant:meritorii uocabantur. Scorta:meretrices.nō autē ſicut dicimus meritorium puerum:ſic meritoriam puellam ſed meretricem:

quāq̄ quō iſte dn̄s? ſed tn̄ q̄ ā diſpari tenebātur.Studiorū.n.ſuorū.M.Varro ualuit eſſe illud nō libidinū diuerſoriū.Q uæ ī illa uilla ante dicebant̄? Q uæ cogitabant̄? Q uæ litteris mandabant̄.Iura.P.R.monumenta maiorū.oīs ſapientiæ rō:oīſq; doctrina.At.n.te inqlino:nō.n.dn̄o pſonabant oīa uocib9 ebriorū:natabant pauimenta uino:madebant parietes. Ingenui pueri cum meritoriis:ſcorta inter matreſſamilias uerſabantur. Caſſilino ſalutatum ueniebant:A qno:Iteramne:admiſſus eſt nemo.iure id quidem.in hoīe.n. turpiſſimo obſolebant dignitatis inſignia.Cum inde Romā pficiſcens ad Aqnū accederet obuiā ei proceſſit:ut eſt frequens municipiū:magna ſane multitudo.At iſte opta lectica latus eſt p oppidū ut mortuus.Stulte Aqnates:ſed tn̄ in uia habitabant.qd Anagnini? qui cū eēnt deuii obuiā ei deſcenderūt:ut iſtū tanq̄ ſi eſſet cōſul ſalutarēt? Incredibile dictu.Sed tū nimis inter oēs conſtabat neminē eē reſalutatū.Præſertim cū duos ſecū anagninos haberet.Muſtelā & Leonē:quorū alter gladiatorū ē princeps.alter poculorum. Q uid ego illas iſtius minas.contumeliaſq; cōmemorē quibus inuectus eſt in Sidicinos? V exauit Puteolanos:q.C.caſſium q Brutos patronos adoptaſent.Magno qdem iudicio:ſtudio: beniuolentia:caritate:non ut te ut Baſilum ui & armis & alios ueſtri ſimiles:quos clientes nemo hr̄e uelit non mō eē illorū cliens.Interea dū tu habes:q̄ dies ille Collegæ tui.Cum illud qd̄ tu uenerari ſolebas buſtū in foro euertit? Q uare tibi nunciata ut cōſtabat inter eos:q una fuerunt:cōcidiſti.qd euenerit poſtea:neſcio.metū credo ualuiſſe: arma.Collegā qdē de cœlo detraxiſti:effectiq; non tu qdā etiā nūc ut ſit ſimilis tui:ſed certe ut diſſimilis eēt ſui.Q ui uero reditus inde Romā? Q ue perturbatio totius Vrbis? meminer amus Cinā nimis potentem. Syllā poſtea dn̄antē.cæſarē regnantē uideramus.erāt fortaſſe gladii.Sed tn̄ abſcōditi nec ita multi.Iſta uero quæ & quanta barbaria ē? Agmine q̄drato cū gladiis ſequunt̄ ſcutati milites. Lecticas portari uidemus:atq; his qdē iā inueteratis.P.C.conſuetudine obduruimus:kl.Iun.cū in Senatū ut erat cōſtitutū uenire uellemus:metu pterriti repente diffugimus.At iſte q Senatu non egeret:neq; deſiderauit quēq̄.& poti9 diceſſu noſtro

Interamne:ab interamne:quod eſt cāpaniæ oppidū:non pcul ab Antonio:ſic dictum q inter duos amnes iacet in unum confluentes Melpim & Lirim: auctor Strabo. Obſolebant turpia & fœda erant:obſoleo inquinor eſt:ex obſuetoleo eſt & obſoler̄ deficere.Cicero hoc uero a pleriſq; eorum deſertū obſoleuiſſe. Vn̄ obſoleti ſqualidi & ſordidi. Hortatius:Caret obſoleti ſordibus tecti.

Stulte aquinates:ſcilicet egere:qni obuiam proceſſere.

Anagnini inſignis in Campania:olim urbs fuit Anagnia qd̄ ait Strabo:de qua Maro: Q uos diues Anagnia paſcit.

Deuii:extra uiam. Sidicinis:ciuitas oſcorū in Campania Theanum eſt:Sidicinum uocatum auctor Strabo. Puteolos:in campania maritimū oppidum eſt puteoli cumanorum olim emporium:in ſupercilio quodam conſtructum:dicearchia pri9 uocatum:Romani frequentes Annibale italiā bello uexante habitauere:& a puteorum frequentia puteolos appellauere.Sūt q ab aquarum putore quæ ſulphuratæ & maleolentes per totum illū & baiarum & cumarūm ſunt tractum dictos malint. Vt baſilū fuit hic in partibus Cæſarianis:& poſtea Antonianis cuius & Lucanus meminit.

Dum tu abes:aberat Antonius ut Colonias circuiret ueteranorum:& eos ſibi cōciaret quod eſt prius dictum. Collegæ tui:Dolobellæ. Metū & arma:hoc eſt territum a te Dolobellam mutaſſe uoluntatem. De cœlo: de ſumma laude qua in cœlum uſq; perueniebat. Erant gladii: Cynnæ:Syllæ:& Cæſaris dominatu. Agmine quadrato:Helianus quadratis aciebus Perſas & ſiculos uſos tradit:& maiorem fere græcorum partem:confiſos eas & poſſe componi facilius:& equitandi ſocietatem:expeditioniſq; uſum ſeruare multis in rebus prœſtantius.Onoſander q ad anaſtaſium Cæſarem pulcherrima de re militari ſcripſit commentaria cōtractione quadratoq; agmine mouere exercitum q̄ alio modo ſatius & tutius putat. Lecticas:quibus geſtabatur Antonius cū ſuis ſimilibus.

Leges Cæſaris: de quibus dictum philippica prima. Annorum numerum: ut prætoriæ plus q̃ annū conſulares plus quam biennium tenerentur. Sine promulgatione: priuata auctoritate: re ad populum minime relata. Vt tolleret: latas illas a Cæſare: promulgauit contrarias. Teſtamentum: Cæſaris.

Signa tabulas. ſigna ſtatuæ ſunt & ſculptorum artificum. Tabulæ uero picturæ: & pictorum opera.

In uillam Scipionis: quæ erat in Tiburtino. Is: Cæſar. Puluinar: hæc omnia tribuebantur deorū immortalium honori: puluinar: ſimulachrum: faſtigiū: puluinaria lecticæ erāt deorum & lectuli qui in tē plis ſterni cōſueuere unde pul uinaria feſta Horatius. Nūc ſa liarib⁹ ornare puluinar deoꝝ.

Faſtigiū: tēplū & altius ædi ficiū. Eſt flamē Cæſari Anto nius: cū ſtomacho inqt: qm̄ ei⁹ imitabat̄ tyrānidē: & uelut mi niſter erat illi⁹ cōſuetudinis.

In augurare: cur nō p augu ria cōſecraris: ſacerdotio ꝑfutu rus. nā inaugurari hoc ē augu rio cōſecrari ſacerdotes futuri ſolebāt: & itē loca quæ numi ni dicabant̄. Exaugurari uero cōtra cū extra ſacrū & phanati cā cām ponebant̄: & in ꝓfanū uſum reuocabant̄. Sume diē: elige diē quo inaugureris. Vi de q te inauguret: qa. ſ. null⁹ fu turus ē. Quæro deīceps: cū mortuo cæſari diuinos hono res tribui uellet Antoni⁹: tule rat ad populum: ut qnto die lu doꝝ Romanoꝝ cæſari ſacrifi caret̄: idq; ſcitū fuerat: & tn̄ ho norem Cæſari Antonii lege conceſſum nō exequebant̄: iō q; Cicero: Cū ludi romani ce lebrarent̄: quo tpe hanc hēbat orōnē & Quintus eēt eoꝝ di es fortaſſe inquit ignoras heri diē quartū fuiſſe. hodiernū qn tū eē: hoc ē diē Cæſari lege tua decretū. Cur nō ſumus præ textati: in prætexta ludos & ſa crificia celebrabāt. Ludi roma ni magniq; uariæ appellati an nui fuere. Eqpugileſq; certabāt a Tarqnio Priſco īſtituti deſi gnato circo q poſtea maximus ē dictus. Fiebant hi ludi mēſe aprili: initiū erat ſexto idus.

An ſupplicationes: Cæſari parentalia & ſupplicatiōes de creueret Antonius: qb⁹ poſtea diē addiderat ī auſpicato: q̃re piaculū cōmiſſum erat: id qđ obiicit Cicero. Puluinaria noluiſti: reſpuit cū cōcederet̄.

Acta Cæſaris: cū acta cuiuſ piā nō ſolū quæ ille egerit: ſed quæ ei⁹ honori tributa fuerint etiā intelligamus. Apertiorē propter id quod nudato pe ctore concionatus eſt.

lætatus eſt ſtatimq; illa mirabilia facinora effecit. q chyrogra pha Cæſaris defendiſſet. Lucri ſui cā: is legē Cæſaris eaſq; præ claras: ut. R.P. concutere poſſet euertit. Numerū annoꝝ pro uinciis prorogauit. Idēq; cū auctorū Cæſaris defenſor eſſe de beret: & in publicis & in priuatis rebus acta Cæſaris reſcidit: In publicis actis nihil eſt lege grauius In priuatis firmiſſimū ē teſtamentum. leges alias ſine promulgatione ſubſtulit. alias ut tolleret ꝓmulgauit Teſtamentum irritum fecit? Quod etiam infimis ciuibus ſemꝑ obtentū ē. ſigna tabulas quas populo Cæ ſar una cum ortis legauit eas hic partim ī hortos Pōpeii depor tauit partim in uillā Scipionis. Et tu ī ſæſaris memoria diligēs Tu illū amas mortuū. Quē is maiorē honorē cōſecutus erat. q̃ ut haberet puluinar: ſimulacrū: faſtigium: flaminem. Eſt er go flamen ut Ioui: ut Marti ut Quirino ſic diuo iulio. M. Anto nius. Quid igitur ceſſas? Cur nō in augurare? ſume diē: uide qui te inauguret. Collegæ ſumus: nemo negabit. O deteſtabi lē hoīem. ſiue q; Tyranni ſacerdos es: ſiue q; mortui. Quæro deinceps nū hodiernus dies qs ſit ignores? ne ſcis heri quartū in Circo diem ludorum Romanorum fuiſſe? te autem ipſum ad populum tuliſſe ut quītus præterea dies Cæſari tribueret̄? Cur non ſumus prætextati? Cur honorē Cæſaris tua lege da tū deſerri patimur? An ſupplicationes addendo diem contami nari paſſus es. Puluinaria noluiſti? aut undiq; religionem tolle aut uſquequaq; conſerua. Quæres placeat ne mihi puluinar eſſe: faſtigium: flaminem? Mihi uero nihil iſtorū placet. Sed tu qui acta Cæſaris defendis quid potes dicere: cur alia defen das: alia non cures? niſi forte uis fateri te oīa quæſtu tuo: non il lius dignitate: metiri. Quid ad hæc tandem? Expecto eloquen tiam tuam: deſertiſſimum cognoui Auum tuum: at te etiā ap tiorem indicendo. Ille nunquam contionatus eſt nudus: tuum hominis ſimplicis pectus uidimus. Reſpondebis ne ad hæc? aut omnino hiſcere audebis? & quid reperies ex tam lōga ora tione cui te reſpondere confidas? Sed præterita omittamus. hunc unū diem hunc unū īquam hodiernum diem hoc pun ctum temporis: quo loquor: defende ſi potes. Cur armatorum corona Senatus ſeptus eſt? Cur me tui ſantellites cum gladiiſ audiunt? cur ualuæ concordiæ non patent? cur homines om nium gentium maxime barbaros Ithyreos cum ſagittis dedu cis in forum? præſidii ſui cauſā ſe facere dicit. Non ne igitur milies perire eſt melius: quam in ſua ciuitate ſine armatorum

præſidio nõ poſſe uiuere? Sed nullũ eſt iſtuc: mihi crede: præſidiũ: Caritate & beniuolentia ciuiũ ſeptum oportet eẽ: nõ armis. Eripiet: extorquebit tibi iſta. P. R. utinam ſaluis nobis. ſed quoquomodo nobiſcum egeris: dum iſtis conſiliis uteris non potes eſſe: crede mihi: diuturnus. Etenim iſta tua minime auara coniunx quam ego ſine contumelia deſcribo nimium debet diu. P. R. penſionem tertiam. babet. P. R. ad quos gubernacula. R. p. deferat qui ubicũq; terrarum ſunt: Ibi eſt omne. R. p. præſidium: uel potius ipſa. R. p. quæ ſe adhuc tantũ modo ulta eſt: nondum recuperauit. Habet quidem certe. R. p. adoleſcentes nobiliſſimos paratos defenſores q̃ uolent illi cedant ocio conſulentes tamen a. R. p. reuocabuntur. Et nomen pacis dulce eſt: & ipſa res ſalutaris. Sed inter pacem & ſeruitutem plurimum intereſt. Pax eſt tranqlla libertas: Seruitus poſtremum malorum omnium non modo bello: ſed morte etiam repellẽdũ. Quod ſi ſe ipſos illi noſtri liberatores e cõſpectu noſtro abſtulerũt: At exemplum facti requirunt. Illi quod nemo fecerat fecerunt: Tarquinium Brutus bello eſt perſecut9: qui tñ Rex fuit cũ cẽ Romæ Regẽ liceret. Sp. Caſſius. Sp. Meli9 M. Manlius propter ſuſpitionem regni appetendi ſunt necati Hi primi cum gladiis non in regnum appetentem Sed in regnantem impetum fecerunt. Quod cum ipſum factum per ſe clarum: atque diuinum eſt: tum expoſitum ad imitandum præſertim cum illi gloriam conſecuti ſunt quæ uix cœlo capi poſſe uideatur. Et ſi enim ſatis in ipſa conſcientia pulcherrimi facti fructus erat. tamen immortalitatem non arbitror cõtemnendam. Recordare igitur illum. Mar. Antoni diem quo Dictaturam ſuſtuliſti. Pone ante oculos lætitiam Senatus Popu. q;. Roma. confer cum nummatione tua tuorumque: tum intelliges quantum inter laudem & luchrum interſit: Sed nimirum ut quidam morbo aliquo & ſenſus ſtupore ſuauitatem cibi non ſentiunt: Sic libidinoſi auari facinoroſi ueræ laudis guſtum non habent. Sed ſi te laus allicere ad recte faciendum non poteſt: ne metus quidem a fœdiſſimis factis poteſt auocare: Iudicia non metuis ſi propter innocentiam laudo. ſi propter uim: non intelligis ei qui iſto modo iudicia non timeat: quid timendum ſit. Quod ſi non metuis uiros fortes egreioſque ciues q a corpore tuo prohibentur armis Tui te crede mihi: diutius non ferent. Quid eſt autem multos dies & noctes timeri a ſuis? niſi maioribus habes beneficiis obligatos: quam ille quoſdam habuit ex iis a quibus eſt interfectus. An tu es ulla re cum eo comparandus? fuit in illo ingenium ratio me moria litteratura cogitatio diligentia res bello geſſerat: q̃uis. R. P. calamitoſas: attamen magnas: non multos annos regnare ẽ meditat9 magno la

Deſcribendo: deſigno. Et enim: duos prius habuerat maritos Fuluia. P. Clodiũ. &. C. Curionẽ filiũ: quod antea dixim9: ambo pierãt. alter a Milone occiſus: alter cũ exercitu in Africa circũuentus: uterq; reip. impenſus: quoniã uterq; hoſtis: tertia penſio dicebatur M. Antonius ut periret. Hẽc popu. Roma. Octauiũ ſignificat. Exẽplũ facti requirunt ut quod egerũt ipſi: alii imitentur & te occidant. Hi primi Brutus & caſſius. Confer. cõpara. Cũ numatione: cũ copia nũorum & lucro. Si propter innocẽtiam. ſ. non metuis inocens enim iudicia non timet. Niſi maioribus: quod non eſt ita. Quid timẽdum ſit: ut occidat. Quid eſt autẽ multos & c. acſi dicat periculoſiſſimũ eſt diu a ſuis timeri. A quibus eſt interfectus: nam & decimus Brutus & Caſſius. C. Trebonius Tulli9 cimber Cæſari fuere amiciſſimi pluribuſq; ab eo affecti beneficiis

Cum illo: Cæſare. Litteratura:ſcientia litterarū atq; eruditio uaria:quæ in Cæſare fuit. Non multis annis regnare: meditatus quidē eſt regnare ſed non multos annos:quia non ea egit quibus durare ī regnos:& ferri poſſet diu. Monumentis: edificiis. Congiariis :menſuræ genus congius ē chus item dictus ſex capit ſextarios:quicquid liberalitatis erogabant:ueteres congiarium prius dixere:Tenuit īde cō ſuetudo ut pecuniam ſignificaret:quam imperatores militibus:principes uiritim gratuitam diſtribuebāt Tranqllus in Iulio.Ex reliquo quoq; ordinū genere uel inuitatos:uel ſpōte ad ſe cōmeantes uberrimo cōgiario proſequebatur. Idē in octauio.Cōgiaria populo frequenter dedit:ſed diuerſæ fere ſūmæ modo qdragenos: modo tricenos:non nūq̄ ducenos qnquagenoſq; nūmos. Macrobius .Auguſtus cū ab eo paccuuius taurus congiarium peteret:diceretq; iā hoc hoīes uulgo loqui non paruā ſibi ab illo pecuniam datam:ſed tu inquit noli credere. Inuſta:inflicta ī preſſa. Profiteor:apte eloquor quid facturus ſim. Rep̄ſentari :renouari & reſtitui in præſens tempus poſſit. Q̄d iam parturiit:parere eſt in lucē æderæ:& enixam:eſſe. parturire uero deſiderare eniti & parere: Ab hinc annos.xx.cū de coniuratis actum eſt. Conſulari:mihi. Vt ita &c. bene merentibus recte male merentibus:ut Antonio:male.

bore: multis periculis quod cogitauerat effecerat :muneribus: monumentis: cogitariis epulis multitudinē imperitā lenierat: ſuos præmiis aduerſarios clemētiæ ſpecie deuinxerat. Quid multa? Attulerat iam liberæ Ciuitati partim metu: partim patientia conſuetudinem ſeruiendi: Cum illo ego te dominandi cupiditate conferre poſſum: Cæteris uero reb⁹ nullo mō es cōparādus. Sed ex pluribus malis quæ ab illo.R.P.ſunt inuſta: Hoc tātum bōi eſt: quod dicit iam.P.R. quātū cuiq; crederet quib⁹ ſe cōmittere: a quibus caueret. Hæc igitur non cogitas: nec intelligis ſatis eē uiris fortibus didiciſſe q̄ ſit pulchrum beneficio gratum. fama glorioſum: Tyramnum occidere? & cū illum homines non tulerint te ferent. Certatim poſt hac: mihi crede: ad hoc opus curretur: nec occaſionis tarditas expectabitur. Reſpice quæſo aliquando.R.P.M.Antoni: quibus ortus ſis: non quibus cum uiuas: conſidera: mecum ut uoles. Cum R.P. redi in gratiam: Sed de te tuipſe uideris: Ego d' me ipſo p̄fitebor: Defendi.R.P. adoleſcēs. non deſeram ſenex. Contēpſi Catilinæ gladios. non pertimeſcam tuos quin etiam corpus libenter obtulerim ſi repreſentari morte mea libertas Ciuitatis poteſt. Vtinā aliquādo dolor.P.R. pariat: quod iam parturiit Etenim ſi abhinc ānos prope.xx. hoc ipſo in tēplo negaui poſſe mortem immaturā eē cōſulari: quanto uerius nunc negabo ſeni? Mihi uero.P.C. iam etiam optanda mors ē perfūcto rebus eis quas adeptus ſum: quaſq; geſſi. Duo modo hæc opto. Vnum ut moriens .p.R. liberum relinquam. hoc mihi maius a diis immortalibus dari nihil poteſt. Alterum ut ita cuiq; eueniat: ut de Repu. quiſq; mereatur.

Finis philippicæ Secundæ:

M.T.C.in.M.Antonium Philippica tertia.

Serius omnino.P.C.Quam tempus.R.p. poſtulauit: aliquādo tamen conuocati ſumus : Quod flagitabam equidem quotidie. Quippe cum bellū nefariū cōtra aras & focoſ: cōtra uitā: fortūaſq; nr̄as: ab hoīe p̄fligato ac p̄dito ñ cōparari: ſed geri iā uiderē.

Cum expeditionem Cæſar dictator in Dacos & īde ī Parthos deſtinaret .C. Octauiū Actia Iuliæ ſororis filia:& CN.Octauio natum:quem ī familiam nomēq; adoptauerat Apollōiam p̄miſit.Vbi cū occiſus Cæſar ē: ſtudiis uacabat adoleſcēs Poſtq̄ uero rē accepit:ac herēdē ſe relictū comperit:urbē repetiit:& hæreditatē adiit:multis qdē dehortantibus:& Antonio ad quē ut p̄rnum amicū primū rediens ſe contulerat:d̄ ſipe affirmāte q̄ tam oneroſā adiret hæreditatē:& non potius abſtineret .Petente aūt Octauio tantū ex Cæſaris pecuniis:oēs.n.interceperat Antonius & tenebat:quantum ad diſſoluēdos tricenos ſeſtertios ſatis eſſet:quos publice & priuatim Cæſar legauerat.& negante Antonio graues īter eos inimicitiæ ortæ ſunt. Sed rediere tñ ñ multo p⁹ ī grām:actūq; ē p coēs amicos ut ī Capitolio ɔgrederētur: multa ultro citroq; hīta uerba:acriterq; ab utroq; expoſtulatū ē:nec multo poſt hoſtes rurſus facti uariiſq; ab Antonio contumeliis Octaui⁹ affect⁹:Erāt ī macedonia legioneſ qnq; illuc a Cæſare ad Partticham ex

peditionẽ ꝑmiſſæ:antonius uero Macedoniam ſortitus ꝙ in eã getæ excurſuri nunciabantur & illis prefectus legionibus ut tñ in Italiã traduceret meditatus eſt.& p.L.fratrẽ Brunduſium euocatas ſibi adiungere conatus:Galliã autẽ quæ Cis alpis ẽ:& a.D.Bruto a Cæſare decreta & poſtea a ſenatu cõfirmata tenebatur:tradi ſibi macedoniæ loco poſtulauit.meminerat.n.redeũtẽ a gallia Cæſarem põpeiũ ſupaſſe :res a ſenatu negata ẽ:publice ꝑiuatimq; ad decimum miſſi qui & prouĩciã retinere:& aliũ paret exercitũ hortarent̃:Tantiſper Octauius uidens nõ mõ ſe ut puerũ ab antonio cõtẽni ſed ẽt po.ro.libertatẽ eripi:oẽs militũ ueteranoꝝ colonias luſtrauit:qbuſcũq; reb⁹ ac muneribus,potuit & milites & plebẽ ſibi cõcilians ſe ad ſenat⁹:& ciceronis q princeps in rep.tunc erat auctoritatẽ contulit.Cunq; poſtea Antoni⁹ cũ q̃tuor legiõibus ueteranorũ & aliis militibus.In galliã ꝓficiſceretur:Octauius ſuadente & hortãte Cicerone:quia alia uia obſiſti facilius Antonio poſſe nõ uidebat:honorificis decretiſ ẽ ornatus & ꝓpraetor cũ nouis cõſulibus Mutinã intra quã Decimus ab Antonio obſidebatur:ire iuſſus:Antõius uictus fugatuſq; ẽ:Decimus obſidione liberatus:Cũ ergo deſignati cõſules Pãſa & Hirtius cal.Ianu.cõſulatũ inituri eſſẽt & hñdus tunc demũ ſẽatus:nõ expectatis ipſis cal.id egit Cicero ut ſenatores cogerẽtur:& hãc hũic orationẽ q̃ & ipſa ĩ deliberatiuo genere ẽ.oẽs in.M.Ant.accẽdit:& ut hoſtis patriæ qñ qdẽ.D.Bruto eripe ꝓuĩciã uolebat:iudicet̃.Suadet ſe C.Cæſarẽ adoleſcẽtẽ laudat : aliqua eius in ordĩem illũ merita cõmemorat:ornãdũq; auctoritate aliqua hortatur:in odiõ adducit Antoniũ cũ Tarqnio Suꝑbo collatũ multo crudeliorẽ ĩmanioreq; eẽ oñdit:q loc⁹ cõparatõiſ ẽ pulcherrim⁹.Galliã ꝓuinciã laudat:& Decimũ tollit uerbis:obiectã ab Antõio.C.Octauio generiſ obſcuritatem purgat.De turpiſſima ꝓuinciarum ſortitiõe & pluribus Antonii ſceleribus uerba facit:ſuãq; de tota re in fine orõnis profert ſñiam. Serius:cũ exceſſiſſent urbe Antonius & Octauius p Italiã diſcurrerent.coloniam luſtrarent.ueteranos præmiis allucerent:legioneſq; ſollicitarent:neq; multis diebus habitus ſenatus eẽt:neq; conuocari quod aberant conſules:Antonius & Dolobella poſſet expectarenturq; calendæ Iañ.qbus inituri magiſtratum noui erant conſules.Cicero tamen id egit ut ante Iañ.cal.ſenatus cogeretur :& ne ulterius differetur quin de ſumma rep.referetur & ſtatueretur effecit:Exorditur uero per metum quem inicit a periculo expectationis & dilationis dicens non ut ſacrificii ſic conſilii & rei agendæ in qua ualet occaſio tempus certum eſſe:

Expectant̃.Kl.Iañ.quas nõ expectat Antonius.q in prouĩciã Bruti ſũmi & ſingularis uiri cũ exercitu ĩpetũ facere conatur:Ex qua ſe inſtructũ & paratũ ad Vrbẽ uẽturũ eſſe minitatur.Quæ igitur expectatio? aut quæ uel minima dilatio tẽporis? Quãq̃ eni ad ſunt.Kl.Ian.tñ breue tẽp⁹ longũ ẽ ĩparatis.dies enim affert & hora potius:niſi ꝓuiſum ẽ.magnas ſæpe clades Certus aũt dies nõ ut ſacrificii:ſic conſilii expectari ſolet.Qđ ſi aut Kl.Iañ.fuiſſent eo die quo primũ ex urbe fugit Antoni⁹ aut hæ nõ eſſent expectatæ bellũ iã nullũ haberem⁹.Auctoritate eni Senatus cõſenſũq;.P.R.facile hoĩnis amẽtis fregiſſem⁹ audaciã.Quod cõfidẽ eqdẽ Conſules deſignatos ſimul ac magiſtratũ inierĩt:eẽ facturos:Sunt.n.optĩ mp aĩo ſũmo cõſilio:ſingulari cõcordia.Mea aũt feſtinatio nõ ſolũ uictoriæ auida ẽ:ſed ẽt Celeritatis.quouſq; eni tãtũ bellũ tã crudele tã nefarium:priuatis conſiliis propulſabitur? Cur nõ q̃ primũ publica accidit auctoritas? C.Cæſar adoleſcens:pœne potius puer incredibili ac diuina quadã mente atq; uirtute tũ cũ maxime furor arderet Antonii:cũq; eius a Brũduſio crudeliſ & peſtifer reditus timeret̃ nec poſtulantibus:nec cogitantibus:nec opinãtibus quidẽ nobis:qa fieri poſſe nõ uidebat̃:firmiſſimũ exercitũ ĩuicto genere ueteranorũ militũ cõpauit:patrimoniũq; ſuum effudit:Quãq̃ nõ ſumus uſi eo uerbo:qđ decuit.Nõ.n.effudit:ſed ĩ ſalutẽ.R.P.collocauit.Cui q̃q̃ grã referri tãta nõ põt q̃ta debetur:tñ ẽ quãta maxĩam aĩ noſtri capere poſſunt.Quis.n.ẽ tam ignarus rerũ:tã nihil de.R.P.cogitãs:q hoc ñ intelligat? ſi.M.Antonius a Brunduſio cũ his copiis quas ſe habiturum putauerat Romã:ut minabat̃ uenir̃ potuiſſet:nullũ genus crudelitatis eum prætermiſſurum fuiſſe? Quippe q

Tempus:occaſio rei gerendæ. Profligato & perdito:Pedianus perditũ dicit eſſe qđ inueniri nõ poteſt ꝓfligatũ quod poteſt.utrũq; ad corruptiſſimos mores refertur :dicimus.n.profligatum & perditũ adoleſcentẽ:q ſicuitiis fertur ꝑceps ut nullus ſperetur ad uirtutem reditus:Verbum uero profligo qđ ſignificet A.Gelius docet li.xiiii.c.v. Expectant̃:cũ dolore hoc inquit & ſtomaco. Breue tempus:nocuit ſp differre paratis. Fugit:non reuera ſignificat :ſed.C.Cæſaris metu a quo ſtrui ſibi inſidias palã dicebat:ad ueterãos ſolicitãdos:& legiões acceſſerat. Priuatis.C.cæſaris. Peſtifer:ſi legiões illas q̃ ex macedõia brũduſiũ redierãt ſibi cõciliaſſet & obſequẽtes habuiſſet. Nõ.n.effudit:cũ effũdere ĩaniter & ĩutiliter ſit ꝓijcer̃

In hoſpitis tectis:ubi hoſpitii reuerẽtia abſtiereſ a tali crudelitate d'buiſſet:d his paulopoſt dictur⁹ ẽ Ci. Os uxoris Volumiæ Mime quã quocunq͛ ibat:ſecũ ducebat Antonius:& ſi etiã Fuluiã poſſum⁹ accipere:magna uero Antonii exprimitur crudelitas qui.ĩ uxoris conſpectu ciues romãos ſic iuſſerit iugulari:Ci. philippica.viii.Brundiſii in ſinu non modo auariſſime:ſed etiã crudeliſſimæ uxoris dlectos Martiæ legionis centuriones trucidauit. Priuato conſilio:cũ certior factus eſſet Octauius Antonium Brundiſium pfectum eſſe ueritus ne cum quattuor illis rediret legionibus:& ſe præſidio deſtitutum opprimeret. in campaniã abiit colonias a pr̃e miſſas & deductas:ut ſecũ militarent ſollicitauit. ſingulis qui ſe ſequerent drachmas pollicituſ qngentas:decem hominũ contraxit:Explorata eius uoluntate Senatus quod Antonii hoſtis ueniret:ingredi urbẽ pmiſit. In tẽplo Caſtoris conſtitit reliquis dimiſſis:tria milia retinuit:interim exercitus contumax cæpit eſſe:qui intelligens quæ ab Octauio & Romæ & in coloniis fierent:reliquũ exercitum propare Ariminũ iuſſit:ipſe una tantũ cohorte aſſũpta:Romã uenit:ubi legiones Martiam & quartã ex his quæ Brundiſii erant:octauio ſe adiunxiſſe:& Martiã qdẽ Albæ eſſe accepit:qua re uehemẽter cõmotus & ſi de his quæ egerat Cæſar & agebat:uenerat uerba facturus. Senatus enĩ iã coegerat tamen pauca locutus de prouinciis:& ſupplicatiõe M.Lepido decernenda omnĩo intactũ linquẽs Octauiũ abiit ad portas & urbẽ egreſſus Albã contẽdit:ut Martiã legionẽ ſi poſſet a propoſito abduceret ac ſibi reconciliaret. Sed ab albanis muris repulſus eſt. ab eadem legione quã nunc laudat Cicero ĩde Tybur: nec multo poſt Ariminũ ubi gallicæ prouinciæ initium olim fuit:profectus eſt. bellũ cõtra Decimũ q puinciam non depõebat geſturus. Legionibus uero ĩponi ab ĩpatoribus noĩa ſolebãt:uel ab ordĩe ut prima ſecũda & deinceps.uel a robore:ut Martia uel ab alia q̃uis cã. Lõgo ĩteruallo:nã ſenatus a calendis Iuniis.uſq͛ ad.xiii.calẽdas Iãua. haberi libere nõ potuerat. Opportuniorẽ:quoniã ĩ loco nã munitiſſimo ſita ẽ.ĩ excelſo ſaxo & ppe ĩ urbis cõſpecctu. Cæſaris Octaui. Edictum Decum Bruti:q͛ ille proponi mandauerat.quo uoluntatem & ſtudium declarabat. Sui nominis Iunii bruti q exactis

ĩ hoſpitis tectis Brũdiſii fortiſſimos uiros ciues optĩos:iugulari iuſſit:quorũ ante pedes ei⁹ moriẽtiũ ſãguĩe os uxoris reſpſũ eſſe conſtabat. Hac ille crudelitate imbutus cum multo bonis omnibus ueniret iratior q̃ illis fuerat quos trucidarat? Cui tandem ueſtrũ aut cui oĩno bono pcpciſſet? Qua peſte. R.P. priuato conſilio. Nec enim fieri potuit aliter: Cæſar liberauit:qui niſi in hac. R.P. natus eſſet. R.P. ſcelere Antonii nullam habemus. Sic.n.pſpicio ſic iudico:niſi unus adoleſcẽs illius furentis impetus crudeliſſimosq; conatus cohibuiſſet. R.P. funditus interituram fuiſſe:cui quidem hodierno die. P.C. nunc.n. primum ita conuenimus:ut de illius beneficio poſſemus quæ ſentirem⁹ libere dicere. tribuenda eſt auctoritas:ut. R.p. non modo a ſe ſuſceptam:ſed etiam a nobis cõmendatam poſſit d'fendere. Nec uero de legione. Martia quoniam longo interuallo loq nobis d. R.p. licet:ſileri poteſt. Quis.n.unq̃ fortior? ql amicitior unq̃.r.p.fuit:quã legio Martia uniuerſa? quæ cum hoſtem.p.r.M.Antonium iudicaſſet:comes eius eſſe amẽtiæ noluit reliq̃t Conſulem. quod profecto nõ feciſſet:ſi eum Cõſulem iudicaſſet. quem nihil aliud agere nihil moliri:niſi cædem ciuium atq; interitum Ciuitatis uideret:atq; ea legio cõſedit. Albæ. quam potuit Vrbem eligere. aut opportuniorem ad res gerẽdas:aut fideliorẽ:aut fortiorum uirorum:aut amiciorum.p.r. ciuium? huiuſce legionis uirtutem imitata.iiii.legio duce. L. Egnatuleio Quæſtore Ciue optimo & fortiſſimo Cæſaris auctoritatem Atq; exercitum perſecuta eſt faciendũ eſt igitur nobis.p.C.ut ea quæ ſua ſponte clariſſimus adoleſcens atq; omium præſtantiſſimus geſſit & gerit:hæc auctoritate noſtra comprobenrur:ueteranorumq; fortiſſimorum uirorum:tum legionis Martiæ. Quartæq; mirabilis conſenſus ad.r.p. recuperandam laudetur:& teſtimõio noſtro confirmetur:eorumq; commoda:honores:præmia:cum Cõſules deſignati Magiſtratum inierit:curæ nobis fore hodierno die ſpõdeamus:atq; ea quidem quæ dixi de Cæſare deq; eius exercitu. Iam diu nota ſunt nobis. uirtute enim admirabili Cæſaris:cõſtantiaq; militum ueteranorum legionũq; earum:optio iudicio quæ auctoritatem noſtram libertatẽq; P.r. uirtutum. C. Cæſaris ſecutæ ſunt. A ceruicibus noſtris eſt depulſus Antoni⁹. Sed ut dixi:hæc ſupiora: Hoc uero recẽs edictũ. D. Bruti:qd' paulo añ ppoſitũ ẽ:certe ſilẽtio nõ põt præteriri:pollicetur enĩ ſe puinciã Galliam retentũ

rum in Senatus.P.q.R.poteſtatem .O ciuem natum .P.R. memorem ſui nominis:imitatoremq; maiorum.Neq;.n. Tarquinio repulſo maioribus noſtris tam fuit optata libertas:quã eſt repulſo Antonio retinenda nobis Illi Regibus parere iã cõdita Vrbe didicerant.Nos poſt reges exactos ſeruitutis obliuio cœperat Atq; ille Tarquinius quẽ maiores noſtri non tulerunt non crudelis:non impius:ſed Sup̃bus habitus eſt & dictus.quod nos uitium in priuatis ſæpe tulimus:id maiores noſtri ne in Rege quidem ferre potuerunt.L.Brutus Regem ſuperbum non tulit.D.Brutus fœderatum atq; impium regnarẽ patietur Antonium? Quid Tarquinius tale qualia innumerabilia & facit:& fecit Antonius? Senatum etiam Reges habebant:nec tamen ut Antonio Senatum habenti in conſilio Regis uerſabantur Barbari armati:ſeruabant auſpicia Reges:q̃ hic Conſul:Augurq; neglexit:neq; ſolũ legibus contra auſpicia ferendis:ſed etiam Collega una referẽte:quẽ ipſe ementiuſ auſpicis uitioſum fecerat.Quis autem Res unq̃ fuit tam inſigniter impudens:ut haberet omnia commoda: beneficia:iura: regni:uenalia? quam hic immunitatem:quam ciuitatem :qđ præmium non uel ſingulis hominibus:uel Ciuitatib9.uel uniuerſis p̃uinciis uendidit? Nihil humile de tarquinio:nihil ſordidum accepimus.At uero huius domi inter ciues illius appẽdebatur aurum:numerabatur pecunia una in domo:oẽs quorum itererat:totum imperium.R.P. nũdinabantur.Suplicia uero in ciues.R.nulla Tarquinii accepimus.At hic & Sueſſe iugulauit eos:quos in cuſtodiam dederat & Brũduſii.ccc.fortiſſimos uiros ciueſq; optimos trucidauit.Poſtremo Tarquinius pro.R.P.bellũ gerebat:tum cum expulſus eſt:Antoni9 cõtra.P.R.:exercitum educebatur:tum cum a legionibus relict9 nomen Cæſaris exercitumq; pertimuit . neglectiſq; ſacrificiis ſolemnibus ante lucem ea uota quæ nunq̃ ſolueret:nuncupauit.Et hoc tempore ui prouinciam.P.R.conatur inuadere.Maius igitur beneficium a.D.Bruto.P.R.& habet & expectat: q̃ maiores noſtri acceperũt a.L.Bruto principe huiuſ maxime conſeruandi generis & nominis.Cum autem eſt omnis ſeruitus miſerat:tum uero intolerabile eſt ſeruire impuro:impudico:effœminato.nunq̃ ne in metu quidem ſobrio Hunc igitur qui Gallia prohibet priuato præſertim conſilio iudicat ueriſſimeq; iudicat non eſſe Conſulem:Faciendũ eſt igitur .P.C.nobis ut.D.Bruti priuatum conſilium auctoritate publica comprobemus.Nec uero.M.Antonium Conſulem poſt Lupcalia putare debuiſtis.quo enim ille die.P.R.inſpectante nudus unctus:ebrius:cõcioãtus eſt.& id egit ut collegę diadẽa ĩpoẽrt eo die ñ mõ Cõſulatu:ſed ẽt libertate ſe abdicauit. Eſſet.n.ĩpi certe ſtati ſeruiẽdũ ſi Cæſar abeo regni ĩſigne accipe uoluiſſet

regibus libertatẽ po.ro.pepit. Illi regibus parere .pulcherrimus locus cõparationis p̃ uetionẽ & rerũ & uerborum. Sed ſup̃b9 habitus ẽ:qđ cognomẽ facta ĩdi diſſe tradit L.i.ex motib9 dam̃ tradit Flor9:& ĩ oẽs eũ ſup̃bia craſſa rũtaq; crudelitate grauĩ ẽẽ. Barbari:ithyreos p̃ius dixit. Neglexit:ut ẽ ſupra dictũ. Collega:Dolobella. Inſigniter.notabiliter & apte.

Vniuerſis prouinciis:ut Cretæ Humile:uile: Quorum ĩter erat:qbus uolẽ erat. Nũdinabantur.uelut nũdinis & publico mercatu ac foro emebãt. Sueſſæ:quæ uolſcorũ quondã metropolis fuit ut Strabo ait. eã pometini ĩcolebãt:a qb9 pometina cognomĩa eſt:ĩter quã & formis Minturnæ ſunt:ſic a Setino ſinus iuxta q̃ ſita eſt uocata. Eos:ciues roma. Quos in cuſtodiã dederat:hos octauius ad ſollicitandas coloniãs miſerat:quos dep̃hẽſos Antonius cuſtodiẽdos p̃io dedit Sueſſanis:deinde iugulauit.

Trecentos uero Brunduſii trucidatos milites ſignificãt ex q̃tuor illis legionib9 quæ ex macedonia Brũduſium redierãt: quas indignatas q̃ centũ dũtaxat ſingulis drachmas donatũ pollicitus eſſet:& ſimul irridẽtes atq; oĩa perturbantes p̃itos a tribuno trucidauit:qđ Appianus ſcribit. Pro.R.P.cõtra hoſtis po.ro. A legionibus Martia & Quarta. Relictiſ ſacrificiis:quæ facere ſolẽt in p̃uincias profecturi magiſtrat9.

Ante lucẽ:non uenit in urbẽ ut dictum ẽ:& pauca locutus ĩ ſenatu cucurrit ad portas:& urbem ante lucẽ ẽ egreſſus. Nũcupauit:nominatim & p palã uouit.cum prætor aut conſul exercitum aduerſus hoſtes ducturus:eo luſtrato prius nominatim uota facit :nuncupaſ uota dicitur. Cum uero tantum mente promittit non etiam p̃fert:& pronunciat:Concipere unde.nuncupata & cõcepta uota. Ne ĩ metu quidẽ.neq;.n. maximo metu abſtiebat quin & potaret:& ſcortaretur : ac ſe cum fediſſimis hominibus & mima uolumnia oblectaret.

Qui decimus. Qui conſequi
regnū & tyrānidem: Cōſpi-
raſſe; conſenſiſſe. Qāobrē:
Tri. pl. cum abeſſent conſules
retulerunt de ſenatu habendo:
& præſidiū ſtatuendum eē cen
ſerūt: quo haberi cal. Iañ. tuto
poſſet. Cicero hac ſententia ſta
tuēdi ꝑſidii īterpretatur ꝑtātē
de tota repu: dicendi: & quod-
dam præiudicium de Antōio
fieri metuendum. ſ. eſſe. Tan,
tiſper aūt Cicero quid facien-
dum ſibi uideatur docet: dan
dam auctoritatē ducib⁹ Octa
uio & Decimo: ſpem præmio
rum militibus Martiæ & quar
tæ legioniſ oſtendendam: An
toniū hoſtem non uerbo: ſed
re iudicandum. Conſules:
noui. Nam ſi ille conſul: ſi An
toniū inqt cōſulem fatemur eſ
ſe peccaſſe legiones Martiā &
quartā confiteamur neceſſe eſt
quæ eū ſecuræ non ſunt: & fla
gris dignos atq; animaduerſio
ne more romano Fuſtuari⁹ au
tem is eſt q flagriſ cedit: & ob a
liquod cōmiſſū ſcelus militem
uerberat. Maledicta congeſ
ſit: quem Cæſaris iactabat fuiſ
ſe concubinū id qđ re uera eti
am fuit. Cicero in epiſtola ad
C. ipm Octauium. Cui nulla
uirtus non ullæ ſubactæ & ad
imperium adiunctæ prouin-
ciæ: nulla dignitas maiorū cō
ciliaſſet opem potentū. ſed for
ma per dedecus pecuniam: &
nomen nobile conſceleratum
impudiciciæ dediſſet. De
prompta: qualis ipſe fuit in pu
eritia & adoleſcentia talē Cæ-
ſarem eſſe mētiens. C. Cæſa
ris: dictatoris adopctiuo filio.
Naturalis. GN. Octaui⁹: q
decedens Macedonia quam ꝓ
uinciam ex prætura ſortit⁹ fue
rat: pri⁹ q̄ profiteri ſe conſula-
tuſ candidatū poſſet: morte ob
iit repentina. ut Trangli⁹ ait.
Aricina mater: obiiciebat
Antonius ꝙ Aricina matre na
tus eēt. qſi Trallianā aut Ephe
ſinam diceret cū Aricinam di
cebat: quaſi in pari dedecore
eſſet Aricinos parenteſ: a Tral
lianos ſeu epheſinos: haberē eū
barbaræ ſint urbes tralleſ & e-
pheſus. & Iuue. cum ſtomaco
& ꝑ īfamia dixerit. Hic Tralli

Hunc igitur ego Conſulem: hunc ciuem. R. hunc liberum:
hunc deniq; hominem putem: qui fœdo illo & flagitioſo die
& quid pati a Cæſare uiuo poſſet: & quid eo mortuo conſequi
ipſe cuperet oſtendit. Nec uero de uirtute conſtantia grauita-
te prouinciæ Galliæ taceri poteſt. Eſt enim ille flos Italiæ. illud
firmamentum Imperii. P.R. illud ornamētum dignitatis. tā-
tus autem conſenſuſ municipiorum coloniarūq; ꝓuinciæ Gal
liæ: ut omnes ad auctoritatem huius ordinis: maieſtatēq; P.R
defendendam conſpiraſſe uideantur. Quamobrem. Tr. pl. q̄
quam uos nihil aliud: niſi de præſidio ut Senatum tuto conſu
les Kl. Iañ. habere poſſent retuliſtis: tamen mihi uidemini ma
gno conſilio: atq; optima mente poteſtatem nobis de tota. R.
P. feciſſe dicendi. Cum enim tuto ſenatum haberi ſine præſi-
dio non poſſe iudicauiſtis: iſtud etiam ſtatuiſtis: intra muros
Antonii ſcelus audaciamq; uerſari. Quamobrem omnia mea
ſententia complectar: uobis ut intelligo non inuitis: & ut præ
ſtantiſſimis ducibus a nobis detur auctoritas & fortiſſimis mi
litibus ſpes oſtendatur præmiorum: & iudicetur nō uerbo ſed
re: non modo non Conſul: ſed etiam hoſtis Antonius. Nam ſi
ille Conſul: fuſtuarium meruerunt legiōes quæ Conſulem re-
liquerunt. ſceleratus Cæſar: Brutus nefarius. qui contra Con-
ſulem priuato conſilio exercitus comparauerunt. Sin autem
militibus exquirendi ſunt honores noui propter eorum diui-
num atq; immortale meritum: ducibus autem ne referri qui-
dem poteſt gratia. Quiſ eſt q eum non hoſtem exiſtimet: quē
qui armis perſequuntur Conſeruatores. R.P. iudicantur? At
quam contumelioſus in edictis? Quam Barbaruſ? Quam ru
dis? Primum in cæſarem maledicta cōgeſſit deprompta ex re
cordatiōe impudiciciæ & ſtuprorum ſuorum. quis enim hoc
adoleſcente caſtior? Quis modeſtior? Quod in iuuentute ha
bemus illuſtrius exemplum ueteris ſanctitatis? Quis autem
illo maledico impurior? ignobilitatem obiicit. C. Cæſaris filio
cuius etiam naturalis pater ſi uita ſuppeditaſſet: conſul factus
eſſet. Aricina mater trallianam aut epheſinā dicere putes. Vi
dete quam deſpiciamur omnes qui ſumus e municipiis ideſt
omnes plane: notus enim quiſq; non eſt. Quod autem muni-
cipium non contemnit is: qui Aricinum tantopere deſpicit?
Vetuſtate antiquiſſimum? Iure fœderatum? propiquitate pe
ne finitimum? ſplendore municipum honeſtiſſimū? hinc Vo
coniæ. hinc Scatiniæ leges? hinc multæ ſellæ curules & patrū
memoria & noſtra: hinc equites. R. lautiſſimi plurimi & ho-
neſtiſſimi: Sed ſi aricinam uxorem non probas. cur probas
Tuſculanam quanquam huius ſanctiſſimæ fœminæ atq; opti
mæ pater. M. Accius Balbus in primis honeſt⁹ Prætorius fu-
it: tuæ coniugis bonæ fœmine locupletis quidem certe Bāba-

bus aut Alabandus exquilias dictũq; petunt a uimine collem. Aricia eſt Italiæ ciuitas inſignis in Appia uia: romanum municipium: & ſtadiis centum ſexaginta ab urbe diſtãs: Ab Archilocho & ab Aricia puel/ la attica ſic dicta: Hippollyti poſtq̃ reuixit uxor̃ Tralles ciuitaſ eſt in Phrygia Meandrũ trãſeunti occurrẽs i uertice quodã plano ſita: Epheſus ciuitas & ipſa Aſiæ in Ionia Amazonum opus. Oẽs q ſumus e mu nicipiis romani principes ex municipiis originẽ trahebãt. Fœderatum: ſocia enim populi ro. ciuitas A/ ritia fuit. Propinquitatẽ: proximũ enĩ urbi eſt. Voconiæ. C. Voconius Aricinus fuit: is qui Tr. pl. plu

lio quidem pater homo nullo numero· nihil illo contemptus: Q ui pp hæſitantiã linguæ ſtuporẽq; cordis cognomen ex cõ/ tumelia traxerit. At auus huius nobilis. Tuditanus nẽpe ille q cum palla & cothurnis numos populo de roſtris ſpargere ſole bat. Vellẽ hanc cõtẽptionẽ pecuniæ ſuis reliquiſſet: haberetis nobilitatẽ generis glorioſam: Q ui autem euenit ut Iulia natus ignobilis uideat: cum tu eodẽ materno genere ſoleas gloriari Q uæ porro amẽtiæ ſunt: eũ dicere aliqd de uxorũ ignobilita/ te: cuiuſ pater Numitoriã Fregellanã ꝓditoris filiam habuerit uxorẽ. ipſe ex libertini filia ſuſcepit liberos. Sed hoc Clariſſimi Viri uiderit. L. Philippus q hẽt Aricinã Vxorẽ. C. Marcellus q Aricinæ filiã: quos certe ſcio dignitatis optimaꝝ fœmiaꝝ nõ pœnitere. Idẽ ẽt. Q. Ciceronẽ fratris mei filium cõpellat edi/ cto: nec ſẽtit amẽs cõmẽdatõem eẽ cõpellatõem ſuã. Q uid. n. accedere huic adoleſcẽti potuit optati9 quã cognoſci ab oibuſ Cæſaris cõſiliorũ eẽ ſocius? Antonii furoris inimicus? At etiã gladiator auſus ẽ ſcribe: hunc de patris & patrui parricidio co gitaſſe: O admirabilẽ ipudẽtiã: audaciam: temeritatẽ i eũ ado leſcẽtẽ hæc ſcribere audere: quẽ ego & frẽ meus pp eius ſuauiſ/ ſimos atq; optimos mores pſtantiſſimũq; igenium certatim a/ mamus? omnibus horis oculiſ: aurib9: cõplexu: tenem9? Nã ieiſdẽ me edictiſ neſcit ledat: an laudet: Cum idẽ ſupplicium minatur optimis ciuibus: quod ego de ſceleratiſſimis ſumpſe rim. Laudare uidetur quaſi imitari uelit. Cum autem illam

res leges tulit: inter quas ne qs cenſus hoc eſt pecunioſus hæ/ redem unicam reliqueret filiã Ille autẽ cenſus erat qui cẽtum milia in profeſſione detuliſſet ſeſtertia: quam legen Cato ille Cenſorius magna uoce: & bo nis lateribus iam annos ſeptua ginta natus ſuaſit. Scatiniæ leges: Scatinius & ipſe Arici/ nus Tr. pl. legẽ iter cæteras tu lit q̃ pucrorum concubitores quos αρσενοκοιτασ græ ci uocant: graui ſupplicio affi/ cerentur: quam legem tũ mox in ſe expertus eſt: Cũ. M. Clau dii Marcelli ædilis Curulis fi/ lium de ſtupro appellaſſet: ne/ q; ſacroſancta dignitas plorato fruſtra collegarũ auxilio quo/ rum nemo intercedere uoluit iudicio eripuit: eſtq; uno teſte. illo ipſo q tentatus fuerat con/ uictus & dãnatus. auctor Va/ lerius. Hinc multæ Sellæ cu rules: multi patritii magiſtrat9 qui Sella ſup curũ ſedentes ue/ hebantur. nam a curru curulis ſella & magiſtratus dñr: de tra/ cto altero. r. unde & corripitur ſyllaba. plebei magiſtratus pe/ dibus ibant Patrum: maiorũ · Latiſſimi ſplendiſſimi Thuſ culanam. prima antonii uxor: tres. n. ut dixim9 habuit: Thuſ culana fuit: & . M. fundi bam/ balionis filia hominis thuſculani & libertinæ conditionis: Thuſculũ urbs olim clara in urbis conſpectu ſi ta. Sciſſimæ fœſæ: Acciæ matris Octauii. Trangl. Accia. M. Accio Balbo & Iulia ſorore, C. Cæſaris genita ẽ. Balbus paterna ſtirpe Aricinus: multis in famalia ſenatoriis imaginibus a matre magnũ pom/ peium arctiſſimo contingebat gradu: functuſq; honore r, pæturæ inter. xx. uiros agrũ campanum plebi Iulia lege diuiſit: Tuæ coniugis: primæ illius thuſculanæ Bambalio. M. Fundus cognomento Bãba lio. Nullo numero: uiliſſimus: Hæſitantiã. uitium linguæ: & erat balbutiens: Stuporem inſaniam Ex contumelia: & ex contẽptu ꝙ eũ contẽnebant hoĩes ſic uocabant. At auus huius occurrit dices Bãba lionis huius auum nobilẽ fuiſſe: reſpondet. Stultũq; fuiſſe dicit Tuditano illi ſimilẽ: de quo Valerius ma ximus: q̃ certæ: q̃ etiam notæ inſaniæ Tuditanus utpote qui populo nũmos ſpargit: togãq; uelut tragicã ueſtem in foro trahens maximo cum homium riſu conſpectus fuerit: ac multa his conſentanea fecerit. Cum palla & coturnis: tragico habitu: Vellem hanc contemptionẽ: uellẽ ita contẽneritis & uoſ pecuni am: ſicuti ille cõtempſit uxoris tuæ auus: ſtulti omnes eſſetis: ut ille fuit: ironice enim loquit̃. Iulia nat9 Octauius iuliæ nepos: ſororis Iulii Cæſaris fuit ex Iuliorum familia. Natus: Antonius. Cuius pater: anteq̃ Iuliam duceret: Fregellæ ciuitas eſt Campaniæ in uolſcis, quas Liris præterfluit q ad minturnas e/ rumpit. Magna prius: inde cum defeciſſet, deleta a romanis & in uicum redacta. Ipſe. Antonius: Liber tini. M. Fundi Bãbalionis. Philippus: primores hi erant ciuitatis ea tempeſtate. Non pœnitere: non pudere. Idem etiam: Antonius quintum Ciceronẽ Q uinti, Ciceronis filium edicto quod contra Octa/ uium ꝓpoſuerat: accuſabat: ꝙ Octauio gæreret: eũq; ſequeretur. Cõpellationẽ. accuſationẽ. Gladiator: cũ ſtomaco hoc inqt. Hunc: Q uitũ Ciceronẽ. De patris: Q uiti. Patrui: mei Cicerõis. Idẽ ſuppliciũ

minabať enim Ciceroni:& reliquis bonis qui contrariæ erant uoluntatis id ſupplicium quo Cicero con iuratos affecerat.& laudare uidebatur Ciceronē quaſi imitari uellet. Cum uero factū Ciceronis in punic dis coniuratis cōmemorabat fore exiſtimabat ut inuidiā in Ciceronē hac cōmemoratione ſeueritatis ei⁹ concitaret; Refricat:repetit & inouat:& a cicatrice ē tranſlatio quam ſi quis iterum atq; iterū fricet recru deſcit uulnus. In extremo in ultima edictiparte. Quæ ſunt perdita conſilia.propter Ciceronē ꝓcipue ea uerba edicto adiecerat in fine Antonius quē timore arbitrabatur non affuturum. Et Cæſaris: Octa uii. Atroci.crudeli. Triſti graui. Terentius:Triſtis ſeue ritas ineſt in uultu Si epulæ: Quæ honeſtæ:ſunt & honeſtis apparantur cū popinæ im pudicorum ſint:& fœdiſſimorum ganeorum. In quod tēplum:Capitolium. Per gallorū cuniculum:per uiam ſub teraneam a gallis ſenonib⁹olī effoſſam:dū Capitoliū obſiderent Cuniculi leporū gen⁹ ſūt inqt Plinius .quos hiſpania ſic appellat:hi terram ſub qua habitant aſſidue effodiunt:a qb⁹ foſſæ ſubterraneæ cuniculi ſūt dicti:Martialis:Gaudet ī effoſſis habitaꝛ cūiculus antris mōſtrauit tacitas hoſtibus ille uiaſ

Corrogati: præcibus aſtricti. Dignitatis ſuæ:ſi.n.me miniſſent q nam eſſent. exorari ſe ab Antonio non ſiuiſſent: neq; cōueniſſent oīo:& timuiſſent cū timendum eſſet:cūq; d' Antonio ea excitata fama eſſet ut nihil non hoſtile expectari ab eo poſſet: Conſularis qui dā unus ex his q conuenerant: non ignoras relaturum & dicturū de Octauio Antonium ſcriptū attulerat quid dicere:

Quid eſt aliud. rōcinatio pulchra:q non audet de eo' referre qui cōtra ſe cōſulē exercitum ducit:is ſe conſulē nō eſſe.ſed hoſtem indicat:Antonius non eſt auſus cōtra Cæſarē hæc agentē referre .ergo ſe hoſtem indicat Antonius: Alterum:aut Cæſarē:aut Antonium. Ille. Octauius. Quē in edictis ſpartachum: Spartachus Chryſus & Oenomaus gladiatores effracto Lētuli cuiuſdā cognomēto Bartiani ludo cū triginta haud āplius eiuſ dē fortunæ uiris erupe Capua ſeruiſq; ad uexilla uocatis decē miliū ſtatim cōtraxerant exercitū: Cōplures contra hos miſſi imperatores .omnes ſuperati ſunt.Clodius.P.Vatinius:Gellius & Lentulus conſules a Craſſo tandem uicti & deleti:ipſe Craſſus omnes eſt urbē ingreſſus: In rebus triſtiſſimis :mœſtiſſimis:rebus noſtris in qbus ridere nemo debeat:riſus tamen concitat ea eſt in uerbis ineptitudine: An ulla contumelia eſt quā facit dignus? Hæc eſt illa ſententiola in edicto Antonii .Dicere autem uolebant Antonius:Neq; octauio.

pulcherrimam facti memoriā refricat:tū a ſui ſimilibus īuidiam aliq̄ in me cōmoueri putat.ſed ipſe qd fecit? Cū tot edicta poſuiſſet:edixit:ut adeſſet Senatus frequens ad.viii.Kl. Decēbris.eo die ipſe non affuit .At quomō edixit. Hæc ſunt ut opinor uerba in extremo.Si quis non affuerit hūc omnes exiſtiare poterunt & interitus mei:& perditiſſimorū cōſiliorū auctorem fuiſſe.Quæ ſunt perdita conſilia:an ea quæ pertinēt ad libertatem Po.Ro.recuperādam? quorum conſiliorum & cæſaris me auctorē & hortatorē & eſſe & fuiſſe fateor.q̄q̄ ille non eguit cōſilio cuiuſq̄.Sed tamē:ut dicit :currētē īcitauit.Nā interitus q̄dem tui quis bonus nō eſſet auctor? cū ī eo ſalus & uita optimi cuiuſq;:& libertas Po.Ro. dignitaſq; cōſiſtet. Sed cū tā a troci edicto nos cōcitauiſſet:cur ipſe nō affuit? nū putatis aliqua re triſti & ſeuera? uino & epulis retētus & alea ē :ſi epulæ potius q̄ popinæ noīandæ ſunt diē edicti obire neglexit & ante diem quartā Kl.Decē.diſtulit.adeſſe in Capitolio iuſſit quod in templum ipſe neſcio q̄ per gallorū cūiculū aſcēdit Cōuenerūt corrogati q̄dē āpli q̄dē hoīes:ſed īmemores dignitatis ſuæ;Is.n.erat dies ea fama.is īpet⁹ eius q̄ ſenatū uocarat: ut turpe ſenatori eſſet nihil timere Ad cos tñ ipſos q cōuenerāt ne uerbū quidē auſus ē facere de Cæſare cū de eo cōſtituiſſet ad Senatū referre:aſcriptā attulerat Cōſularis quidā ſentētiā Quid ē aliud de eo referre nō audere qui cōtra ſe Cōſulē exercitū duceret:niſi ſe ipſū hoſtē iudicare? Neceſſe.n.erat alterū eſſe hoſtē.nec poterat aliter de aduerſariis ducib⁹ iudicari .Si igiť .C.Cæſar hoſtis.Cur Conſul nihil refert ad Senatū? Si ille a Senatu notandus nō fuit:quid pōt dicere;qui cū de illo tacuerit:ſe hoſtē eē cōfeſſus ſit? Quē in edictis Spartachum appellat :hūc in Senatu ne īprobū quidē dicere audet .At ī reb⁹ triſtiſſimis quātos excitat riſus? ſentētiolas edicti cuiuſdā memoriæ mādaui:quas uideť ille peracutas putare.Ego autē qui intelligeret qd dicere uellet:adhuc nemīnē inueni.An ulla cōtumelia eſt quam facit dignus primum quid eſt dignus ?nam ēt malo gigni multi :ſicut ipſe an quam facit ;is qui cum dignitate eſt? Quæ autem poteſt eſſe maior? Quid eſt porro facere

neq; cuiq̄ ſe facere contumeliā q digne & iure faceret: dictum irridet Ci. qa dignus ī utrāq; partem accipiť bonā & malā: & fortaſſe inqt Antonius dignū pro eo poſuit ſic locutus: q eēt ī dignitate: quoniam ipſe cōſul. Quid ē porro: ac ſi diceret: & hoc ignoras nam contumelia quod Labeo ait Iureconſultus a contēno diciť: & ē ſpālis cū iniuria ſit generalis potius. ergo Antonio dicēdum fuerat an ulla ē iniuria quā facit dignus. Nec timor quem denunciat inimicus: Alia edicti antoniani ſententiola inepta ſane. neq; enī inimicus denunciat timorem: ſed facit. & ſic iqt Antoniuſ quaſi amicus denunciat timorem nam ſi non ē timor quē inimicus denūciat: quæri pōt ſit ne timor quē amicus denūciet? Magiſter tuꝰ: Sex. Clodius Ex oratore arator. hoc ideo ait: quoniā ei Antonius duo milia iugera agri leontini aſſignauerat: ut tanta mercede nihil ſapere diſceret quod inqt prius. Infatuet: fatuum reddat: Eſt autē fatuus qui inepta loquitur. ut ait Dōatus. uel plene inſipiens: ut aliis placet. Tractū uerbū a cibis: qui cum non ſapiunt. fatui dicuntur. Quid attinuerit: qd neceſſe fuerit. L. Caſſio: hi quos enumerat uiri boni erant: & de repu. optime meriti: quos repugnātes libidini ſuæ oderat Antonius. Cui ſenatus cōſulto: quærit cur uenire in ſenatum hos ꝓhibuerit: & cui inqt ſenatus conſulto ne ſe obiicerent: & impedimento eſſent timebatur.

De ſupplicatione fortaſſe. M. Lepidi de qua referendum fuerat: id inqt erat ꝑiculum: ac ſi diceret minime: nam ironice ait: cū oēs etiam ſua ſponte aliquid honoris extraordinarii M. Lepido decerni cogitarent. M. Lepidus magiſter equitum Cæſaris dictatoris fuerat tunc & pōt. max. erat & quatuor ꝑerat legionibus: in hiberiā cui ꝓuinciæ præfectuſ a Cæſare fuerat ꝓfecturus ī gallia aūt ſubſtiterat tranſalpina non procul a Planco cuius hæc erat prouincia. Lepido inde uictus Antonius ſe coniunxit. Supplicationem decerni Lepido amici eius & propinqui: ut mos erat: poſtulauerant: & quoniam exercitui præeſſet ac rempu. probe gereret: & quoniam erat ponti. max. ſolitus erat decerni hic honor & nemo inquit Cicero impediſſet: ideoq; hos prohibitos ſenatu ab Antonio ꝙ uereretur ne ſenatus conſulto de tali re intercederent: credere non poſſumus. De legione quarta: quæ ad. C. Octauii tranſierat auctoritatem. De ſupplicatiōe. M. Lepido decernenda. Per diſceſſionem: in ſenatu de diuinis prius rebus q̄ humanis referebatur: & aut infinite de re publica gerendum ne eſſet bellū agenda pax: aut de ſingulis rebus finite ut īdicendū ne eēt bellum carthaginenſibus: hoſtis ne eſſet iudicandus Antonius. Tunc cum relatum ſic fuiſſet: ſenatus conſultum fiebat: ſed duobus modis: aut per diſceſſionem ſi cōſentiretur: aut ſi res dubia eſſet per ſingulorum ſētentias exqſitas. Sīguli autem gradatim conſulebantur. auctor. A. Gellius. De ſupplicatione cum referebatur ſinguli conſulebantur ſemper. Sed quaſi ad Antonii factum alludit Cicero. nam ſtatim ſeſe proripuit. & urbem egreſſus eſt: quod prius diximus: Paludati: paludamenta omnia inſignia ſunt & militaria ornamenta. Cum enim exit ad bellum prætor aut conſul: Lictores mutauerint ueſtem. & ſigna incinuerint paludatus dicitur proficiſci: quod conſpiciuntur qui paludamenta habent. ac fiunt palam ſic dicuntur auctor Varro. paludati ergo ad bellum proficiſcentis Lucis: noctu enim abiit. Præclara tamen: ironice. Religioſa: minime religioſa. neq; .n. ſorte diuiſæ ſunt prouinciæ ſed quā quiſq; uoluit occupauit. Ille Antonius his omnibus quos enumerat prouintias decreuerat Antonius: quas non rite conceſſas:

contumeliam? Quis ſic loquitur? Deinde nec timor quem denunciat inimicus. quid eſt ergo? Ab amico timor denunciari ſolet. horum ſimilia deinceps. Deinceps. Nonne ſatius ē mutum eſſe q̄ ꝙ nemo intelligat: dicere? Hem cur magiſter eius ex oratore arator factus ſit. ut poſſideat in agro publico. P. R. campi leontini. ii. M. iugerum imunia ut hominē ſtultū magis etiam infatuet mercede publica. Sed hæc leuiora fortaſſe: illud quæro cur tam ſubito manſuetus in ſenatu fuerit cū ī edictis tam fuiſſet ferus? Quid autē attinuerit. L. Caſſio. Tr. ple. fortiſſimo & conſtantiſſimo ciui mortem denunciare ſi ī ſenatum ueniſſet. Darſulenum bene de. R. P. ſentientem a ſenatu ui & minis mortis expellere? Tiberinum canutiū a quo erat honeſtiſſimis contentionibus & ſæpe & iure uexatus non tēplo ſolum: uetum etiam aditu prohiberi Capitolii? Cui. S. cōſul. ne intercederent uerebatur de ſupplicatione credo. M. Lepidi clariſſimi uiri atq; id erat periculum de cuius honore extra ordiario quotidie aliquid cogitabamꝰ ne cuius uſitatus honos impediretur: ac ne ſine cauſa uideretur edixiſſe ut ſenatus adeſſet: cū de rep. relaturus fuiſſet allato nuncio de legione Quarta mente concidit effugere feſtinans. S. C. De ſupplicatione p diſceſſionem fecit cum id factum eſſet antea nunquā. quæ uero profectio poſtea quod iter paludati? quæ uitatio oculorum lucis: urbis: fori? q̄ miſera fuga: q̄ fœda: q̄ turpis? præclara tamen. S. C. in illo ipſo die ueſpertina prouinciarū religioſa ſortitio diuina uero opportunital? ut quæ cuiq; apta eſſet: ea cuiq; obueniret: præclare igitur facitis Tri. ple. qui de præſidio Con

ſulum: Senatuſq; referatis: meritoq; ueſtro maximas gratias uobis omnes & agere & habere debemus. Qui eni carere metu & periculo poſſemus in tanta hominũ cupiditate & audacia ille autẽ homo afflictus & perditus quæ de ſe expectat iudicia grauiora q̃ amicorum ſuorũ familiariſſimus eius mihi homo cõiunctus. L. Lentulus & . P. Naſo oĩ carens cupiditate nullã ſe habere prouintiam nullã Antonii ſortitionem fuiſſe iudicauerunt. Quod idem fecit. L. Philippus uir auo patre moribuſq; ſuis digniſſimus. In eadẽ ſententia fuit homo ſũma integritate atq; ĩnocentia. M. Anturanius: idẽ fecit. P. Appius: ipſi ẽt qui amicitiam. M. Antonii ueriti plus ei tribuerunt: q̃ fortaſſe uellẽt. M. Piſo & meus neceſſarius & uir & Ciuis egregius pariq; ĩnocentia. M. Vebilius Senatus autoritati ſe obtemperaturos eſſe dixerũt. Quid ego de. L. Cina loquar? cuius ſpectata multis magniſq; rebus ſingularis ĩtegritas minus admirabilem facit huius honeſtiſſimi facti gloriã q oĩno ꝓuinciam neglexit: quam itẽ magno animo & conſtanti. C. Ceſſeduis repudiauit? Qui ſunt igit̃ reliqui quos ſors diuina delectet. L. Antonius & . M. Antonius? o felicẽ utrũq; nihil enĩ maluerunt. C Antonius Macedoniam: hunc quoq; fœlicem hanc. n. ſemper habebat in ore ꝓuintiam. C. Caluiſius Africã: nihil fœlicius: mõ. n. ex africa deceſſerat: & quaſi diuinans ſe reditu duos legatos Vticæ reliquerat. Deinde. M. Ircius Siciliam. Q. Caſſius hiſpaniam. nõ hẽo qd ſuſpicer duarũ credo prouinciarum ſortes min⁹ diuĩas fuiſſe. O. C. cæſarem: o adoleſcentem te appello: q̃ tu ſalutem. Reipub. attuliſti q̃ improuiſam q̃ repentinam? Qui enim hæc fugienſ fecerit: quid faceret inſequens? Etenim incontione dixerat ſe cuſtodem futurum urbis: uſque ad Kl. Maias ad urbem exercitum habiturum. O præclarum cuſtodem ouium ut aiunt lupum. cuſtos ne urbis; an direptor & uexator eſſet Antonius? Et quãdem ſe introiturum in urbẽ dixit exiturumq; cum uellet. Quid illud? Nonne audiente populo ſedens pro æde caſtoris dixit niſi qui uiciſſet uicturũ neminem. hodierno die primum. P. C. longo interuallo in poſſeſſionem libertatis pedem ponimus: cuius quidem ego quoad potui: non modo defenſor ſed etiam conſeruator fui. cum autem id facere non poſſem: qui fui? nec abiecte nec ſine aliqua dignitate: caſum illum temporum & dolorem tuli. Hanc uero teterrimã beluam quis ferre poſſet? aut quomodo? quid eſt in Antonio præter libidinem? crudelitatem? petulantiam? audatiam? Ex his conglutinatus eſt. nihil apparet ĩ eo igenuũ: nihil moderatũ: nihil pudẽs: nihil pudicũ. quapropter quoniam res ĩ id diſcrimẽ adducta eſt utrũ ille pœnas Rei. Pu. luat ãnos ſeruiamus: aliquando per deos immorales. P. C. Paternum animũ uirtuteq; capiam⁹: aut libertatẽ ꝓpriã Romani gñris &

& ab eo q cõcedere negaret accipere uoluerãt. & ſenatui ſe obtẽperaturos eẽ ꝓfeſſi ſunt. De L. Cĩna: Hic prætor erat quãdo occiſus eſt Cæſar: in quẽ fuerat inuectus ueſtẽ uero militarẽ quẽ præbuerat Cæſar. re iecerat. Erat aũt affinis: militibus uero qbuſdã inſequentib⁹ & domũ in quã cõfugerat ſuccẽdere parantibus: ægre a Lepido eſt ſeruatus. Cum poſtea Cæſaris cadauer cõbureretur. & Antonii oratione concitata plebs ad pcuſſorũ curreret domos: Cinna alter Tri. pl. q hic eſſe credebatur nominis ſimilitudine errorẽ faciente: furore multitudinis occiſus ẽ: auctor Appianus: Sors diuina. ironice: aũt quia ſic uocabat Antonius. L. Antonius: Antonii frater. C. Antonius patruus uticæ: quæ ciuitas fuit Africæ in eodẽ ſinu ſita quo carthago ſecũda poſt illã & auctoritate: & magnitudine. Carthagine exciſa metropolis & receptaculũ romanorũ ad res in Libya gerendas. Duarum: Siciliæ & Hiſpaniæ: qui enim eas ſortiti fuerant. M. Ircius &. Qu. Caſſius in Antonii uoluntate non erant: Adoleſcentẽ: ne uideretur Cæſarẽ Iulium appellare. Qui. n. hæc fugiẽs re ita prouincias diſturbatas. Ouiũ ut aiunt lupum. Terentius ouem lupo cõmiſiſti.

Pro æde caſtoris: quæ fuit in foro romano. Qui fui: qualis fui: & ipſe reſpondet. Conglutinatus: compoſitus & compactus. Ingenuũ: liberale Paternum: patruum & maiorum noſtrorum.

nominis recuperemus. aut mortem ſeruituti anteponamus.
Multa quæ in libera ciuitate ferenda non eſſent tulimus: & per
peſſi ſumus: alii ſpe recuperandæ libertatis: alii uiuendi nimia
cupiditate. Sed ſi illa tulimus quæ neceſſitaſ ferre coegit: uiſq;
quædam pœna fatalis quæ tamen ipſa non tulimus: etiam ne
huius impuri latronis feremus teterrimū crudeliſſimunq; do-
minatū? Quid hic faciat ſi potuerit iratus: qui cum ſuccenſere
nemini poſſet: omnibus bonis fuerit inimicus? Quid hic ui-
ctor non audebit: qui nullam adeptus uictoriam: tanta ſcelera
poſt Cæſaris interitum fecerit? Refertam eius domum ex ha
uſerit? hortos compilarit? Ad ſe oīa ex his ornamenta tranſtu
lerit? Cædis & incendiorum cauſam quæſierit ex funere? duo
bus aut tribus Senatus. C. e. R. P. benefactis reliquas reſ ad lu
crum prædamq; reuocauerit? uendiderit? immunitate ciuita-
tes liberauerit? prouincias uniuerſas ex imperii. P. R. iure ſu-
ſtulerit: exules reduxerit? falſas leges. C. Cæſaris nomīe: & fal
ſa decreta in æs incidenda: & in Capitolio figenda curraue-
rit? earumq; rerum omnium domeſticum mercatum inſtitu-
erit? P. R. leges impoſuerit? Armis & præſidiis. P. R. & ma-
giſtratus foro excluſerit? Senatum ſtipauerit armis? Arma-
matos in cella Concordiæ cum Senatum haberet: incluſerit?
ad legiones Brunduſium cucurrerit. ex his optime ſentientes
Centuriones iugulauerit? Cum exercitu Romam ſit ad interi
tum noſtrum & ad diſperditionem urbis uenire conatus: atq;
is ab hoc impetu abſtractus conſilio & copiis Cæſ. conſenſus
ueteranorum: uirtute legionum? Nec fortuna quidē fractus
minuit audaciā? Nec ruere demens. nec furere deſinit. In Gal
liam mutilatum ducit exercitum. cum una legione: & ea uacil
lante. L. fratrem expectat? quo neminem reperire poteſt ſui ſi
miliorem. Ille autem ex Mirmillone dux & gladiatore Impera
tor quas fecit ſtrages ubicunq; poſuit ueſtigia? Cædit greges
armentorum: reliquiq; pecoris quodcūq; nactus eſt: epulanť
milites? ipſe autem ſe ut fratrem imitetur obruit uino. uaſtan-
tur agri? diripiuntur uillæ. matreſfamilias: pueri ingenui arri-
piuntur: militibus traduntur. Hæc eadē quacunq; exercitum
duxit fecit Antonius. his uos teterrimis fratribus portas aperi
etis? hos in quam in urbem recipietis? Non tēpore oblato du-
cibus paratis: animis militum incitatis. P. R. conſpirante: Ita-
lia tota ad libertatem recuperandam excitata: deorum immor
talium beneficio utemini: nullum erit tēpus hoc amiſſo. a ter-
go a fronte: a laterib9: tenetur. ſi i Galliam uenerit: non ille ar
mis ſolū: ſed etiam noſtris decretis urgendus ē. Magna uiſ eſt
magnum numē unum & idem ſentiētiſ Senatuſ: uidetiſ ne re
fertum foꝝ. P. R. ad ſpem recuperandæ libertatiſ erectum. q
longo īteruallo cum frequentes hic uidet nos: tum ſpat etiam

Si illa tulimus: pp Iuliū hoc dicit. Pœnæ fatalis: quod fatō quodam populi romani ut ferremus decretum erat. Nō tulimus aliquando enim a nobis depulimus Iulio occiſo.

Huius: Antonii Succenſere ex iuſta cā iraſci. μιμφοσμ dicunt. Eius: Cæſaris. Hortos: quo circā tiberim publice reliquerat Iulius. Ex his: hortis. Ornamenta: ſtatuas tabulas abacos. menſas: Ex funere: a Iulii funere. E re publica. e ex rei publice utilitate.

Prouincias: cretam Cæſaris. C. Octauii. Fortuna: reb9 ad uotum non fluentibus.

Mutilatum: īminutum Martia & Quarta legionibus deſiſcentibus: Ex mirmillone: nā Mirmillo prius fuerat: qui aduerſus retiarium pugnabat: in cuius galea piſcis effigies erat Retiario uero aduerſ9 mirmillonem pugnante: cantabatur: non te peto: piſcem peto: quid me fugis galle. Hoc genus pugnæ inſtituit Pictatus mithyleneus. auctor Pompeius Feſtus. Cædit greges armentorum. ac ſi dicat ipſos ditiores & potentiores Spoliat ipſe reliquos tenuiores operis & ſectatoribus ſuis prædæ relinquit. Et grex quidem generalius nomen eſt: armentū ſpecialius: & pro omni multitudine pōitur tam hoīnum q̄ brutorum: & tam maiorum q̄ minorum: Vaſtātur: uacui redduntur. Veſtris decretis: ut is publicā addamus auctoritatē qui ſua ſponte perſequuntur.

Longo interuallo: diu enim

quod prius dictum:nō conue
nerunt ſenatores. Queren-
ti:tunc cum in Ciceronem di-
xit.& Cicero in ſenatum non
uenit. Statim : ſubito . neque
enim differret cuiuſq̃ optimi i
teritum. Si Galliam teneret
paulopoſt:cum rediret ſcilicet
Signum dare:oſtendite & ꝓ-
uobis ferte. Ille:populus. Ho-
neſte:non cedentes neq; fugiē
tes:ſed pugnantes. In utran-
q; partem:& bonam & malā.
Cicero in epiſtola. Iam iidem
illi & boni & mali ciues uiden
tur:qui uideri ſolent. Nunc in
quit quo animo quiſq; ſcit co
gnoſcitur cupiat ne libertatem
an ſeruire malit. Conſules.
Panſa & Hirtius. In poſteꝝ
in ea quæ futura coniectamꝰ
Cicero in epiſtola ad Cæliū
Sed ut ab homine longe in po
ſterum proſpiciente:a te futu-
ra expecto. Seruitutis recor-
datio:quæ fuit durū pati me-
miniſſe dulce eſt:inquit Sene-
ca & Aeneas Virgilianus:For
ſan & hæc olim meminiſſe iu
uabit. Quas ob res:conclu
ſio in qua de tota re ſuam pro-
fert ſententiam. Quoq; edi
ctum :ordo & ꝙ edictum pro
poſitum eſt Decimi Bruti con
ſulis deſignati ita.ſ.cenſeo Bru
tum & reliqua.& ita cenſeo ad
ſummā reip. pertinere . Sena
tum arbitrari obtineri prouin
cias ex lege Iulia a Decio Bru
to & reliqua . Decimus Brutuſ
& GN:Plaucus :conſules erāt
deſignati. conſulatū finito Pā
ſæ & Hirtii magiſtratu ínituri
& GN. qdē planiu s ulteriorē
Galliam cum imperio obtine
bat: & tribus legionibus. Ad
hāc Ciceronis epiſtolæ lib .x:

liberos conueniſſe:hunc ego diem expectans. M. Antonii ſce
lerata arma uitaui;tum cum ille in me abſentem inuehens:nū
intelligebat ad quod tempus me & meas uires reſeruarem. Si
enim illi tum cædis initium a me quærenti reſpondere uoluiſ-
ſem:nunc. R.P. conſulere non poſſem. Hanc uero nactus fa-
cultatem:nullum tempus . P.C. dimittam neq; diurnum noc-
turnum :quin de libertate. P.R. de dignitate noſtra:quod co-
gitandum ſit:cogitem:quod agēdum ſit atq; faciēdum: id nō
modo non recuſem:ſed appetam etiam atq; depoſcam Hoc fē
ci ſemper dum licuit.intermiſi quod non licuit.iam nō ſolum
licet ſed neceſſe eſt &:niſi ſeruire malumus:q̃ ne ſeruiamus a-
nimis armiſq; decernerē. Dii immortales nobis hæc præſidia đ
derunt. Vrbi Cæſarem Brutum Galliæ. Si enim ille urbem op
primere uoluiſſet ſtati:ſi Galliam teneret.paulo poſt optimo
cuiq; pereundum reliqs eſſet ſeruiēdum. Hāc igitur occaſio-
nem oblatam tenete per deos immortales . P.C. & ampliſſimi
orbis terræ conſilii principes uos eſſe aliquando recordamini.
ſignum date. P.R. cōſilium ueſtrum non deeſſe R.P. quoniā
ille ſuam non defuturam eſſe profitetur. Nihil ē quod moneā
nemo ē:tam ſtultus:qui nō ītelligas ſi dormierimꝰ hoc tēpore
non modo crudelē ſupbamq; dominationem nobis:ſed igno-
minioſam & flagitioſam eſſe ferendam. Noſtis inſolentiā An
tonii:noſtis amicos:noſtis totam domū libidinoſis : petulāti-
bus:impuris:impudicis aleatoribus ebriis ſeruire:ea ſumma
miſeria ē:ſūmo decore cōiuncta. Quod ſi iam: quod dii om-
nem auertant:fatum extremum. R.P. uenit quod gladiatores
nobiles faciunt ut honeſte decumbant:faciamus nos Princi-
pes orbis terraꝝ:gētiumq; omnium .ut cum dignitate potius
cadamus:q̃ cum ignominia ſeruiamus. Nihil ē deteſtabilius
dedecore nihil fœdius ſeruitute.ad decus & libertatē nati ſu-
mus .aut hæc teneamus.aut cum dignitate moriamur. Nimi
um diu teximus:quid ſentiremus. Nunc iam aptum:ē omnes
iam patefecerunt:in utranq; partem quid ſentiant :quid uelit.
ſunt impii ciues ſed pro caritate. P.r. nimium multi.pro multi
tudine bene ſentiētium admodum pauci:quorum opprimen-
durum dii immortales incredibilem.p.r.poteſtatē & fortunā
dederūt. Ad ea enim præſidia quæ habemus:iā accedunt Cō-
ſules ſūma prudētia uirtute concordia:multos mēſes d'.p.R.
libertate cōmentati atq; meditati.his auctoribꝰ & ducibꝰ diis
iuuantibus:nobis uigilantibus & multū impoſterū prouidēti
bus.p.R.conſentiēte erimus profecto liberi breui tempore iu
cūdiorē aūt faciet libertatē ſeruitutis recordatio. Quas ob res
qꝰ. Tr.pl.uerba fecerūt ut Senatꝰ Kl.Iañ.tuto hr̄i ſētētiæq; de
ſūma Repu.libere dici poſſint: d' ea re ita cenſeo ut.C.panſa.
A.Hirtiꝰ Cōſules deſignati dēt opam ut Senatus Kl.Iañ.tuto

haberi poſſit ꝙq; edictũ. D. Bruti impatoris cõſulis deſignati optimæ de. R. P. meriti propoſitũ ſit Senatũ exhiſtimare. D. Brutum Imperatores conſulem deſignatũ optime de Repnb. promereri. cũ Senatus autoritatẽ populiq; Ro. libertatẽ Imperiũq; defendat. quodq; Galliã ꝓuĩciã citeriorẽ optimoꝝ & fortiſſimoꝝ uiroꝝ amiciſſimoꝝ. P. R. ciuiũ exercitũ ĩ Senatus ptãte retineat id cũ exercitũq; ei9 municipia colonias ꝓuĩtiæ Galliæ recte atq; ordine; exq;. R. p. feciſſe & facere. Senatum ad ſummã. r. p. ptinere arbitrari a. D. Bruto & ab. L. planco Imperatoribus Conſ. deſignatis Itẽq; a cæteris q prouincias obtinẽt obtinere ex lege Iulia: quoad. S. C. cuiq; eoꝝ ſucceſſum ſit. eoſq; dare operã ut hæ ꝓuĩtiæ Galliæq; exercitus ĩ Senatus. p. q; r. poteſtate: præſidioq;. r. p. ſint. Cumq; opera uirtute conſilio C. Cæſ. rummoq; conſenſu militum ueteranorum; qui eius autoritatem ſecuti. r. p. præſidio ſunt & fuerunt: & a grauiſſimis periculis. p. r. defenſus ſit: & hoc tempore defendatur. cũq; legio Martia Albæ conſtiterit in municipio fideliſſimo & fortiſſimo ſe ſeq; ad Senatus auctoritatem. P. q;. r. libertatẽ contulerit ꝙ pari cõſilio eadẽq; uirtute legio Quarta uſa: L. Egnatuleio duce ciue egregio Senatus autoritatẽ. p. q;. r. libertatem defendat ac defenderit: Senatui magnæ curæ eſſe ac fore: & ut ꝓ tantis eoꝝ meritis honores eis habeant̃ gratiæq; referantur. Senatui placere: ut. C. panſa. A. Hirci9 Cõſules deſignati: cũ magiſtratũ inierint: ſi eis uidebit̃: primo: quoq; tpe de his reb9 ad hunc ordinẽ referãt: ita uti de repub. fideq; ſua cenſuerint.

M. T. C. in. M. Antonium ad Quirites
Philippica Quarta.

f Requentia ueſtrũ incredibilis contioq; tãta Quirites: quantam meminiſſe non uideor: & alacritatem mihi ſummã affert. R. P. defendẽdæ & ſpem recuperandæ libertatis. quanquã animus mihi q̃dem nnunquã defuit. tempora defuerunt: que ſimul ac primũ aliquid lucis oſtendere uiſa ſunt: princeps ueſtræ libertatis defendendæ ſemper fui. quod ſi ante facere conatos eſſem: nunc facere non poſſem. Hodierno enim die Quirites ne mediocrẽ rem ẽctam arbitremini: fundamenta ſunt iacta reliquarũ actionum. Nam eſt hoſtis a ſenatu nondum uerbo appellatus: ſed re iam iudicatus Antonius. Nunc uero multo ſum erectior: ꝙ uos quoq; hoſtẽ illũ eẽ tanto conſenſu: tantoq; clamore approbauiſtis: nec. n. fieri põt: ut nõ aut ii ſint ipii qui contra Cõſulẽ exercitum cõparauerunt: aut ille hoſtis cõtra quem iure arma ſuſcepta ſunt. Hanc igit̃ dubitationẽ; quanq̃ nulla erat; tñ ne q̃

Lege Iulia: quia Decimo & Bruto Iulius ꝓuincias aſſignauerat. Cũq;: ordo eſt. Cẽſeo ſenatu ieſſe magnæ curæ & c̃.

Ciceronis ꝺ. C. Cæſare orãdo Decimo Bruto: Gallia prouincia: Martia & Quarta legionibus quæ Antonium deſeruerant: ſententiam ſenatus uniuerſus comprobauerat: decretumq; fuerat: ut quicquid ille cenſuerat: id feret. Frequens & cupidus cognoſcendi ante curiam populus cõſtiterat. ad quem egreſſus Cicero: Quid actum in Senatu ſit: refert: & Antonium iudicatum hoſtẽ. & ſi re magis q̃ uerbo oſtẽdit. Cum enim Octauium ornandum: Decimium laudandum: ꝙ Antonium prouincia Gallia excluſerit: legiões comprobandas ꝙ deſeruerint dicit cẽſuiſſe ſenatum: manifeſte aſſerit colligi poſſe: non conſulem illum: ſed hoſtem putari. Ad libertatem recuperãdum populum hortatur: in Antonii uero odium omnes accẽdit. In deliberatiuo genere poſita ẽ' oratio. Suadet enim rempu. defendendam: & libertatem recuperandam: & ſi incidit maiore ex parte demonſtratiuum genus uituperatur enim Antoni9: exorditur per ſpem quam ex populi colligit frequentia: quem ueluti cupidum recuperãdæ libertatis conueniſſe uult intelligi: ſuũ ſed modeſte laudat ſtudium. Contio: in unum cõuentus. Animus: ſemper ſperaui: & conſequi optaui. Tẽpora occaſio rei gerendæ.

Lucis: nã ueluti ĩ tenebris eram9 pri9: ac ſi diceret: poſtq̃ min9 turbulẽta nobis ceperũt eẽ.

Añ facer̃: cũ ĩportunũ erat: & r̃ſiſti ãtonio. nã poterat. Nũc ñ poſſẽ: ñ piiſſẽ. Reliq̃ꝝ actionũ ut trãſigi reliq̃ facile poſſint: poſtq̃ ñ uerbo adhuc: re tñ hoſtiſẽ iudicat9 Anto. Erectior: excitatior: & magis ĩ ſpe: ſicuti cõtra cadere aĩus iis dr̃: q extra ſpem ſunt. Nec enim fieri p̃t: rõcinatio: aut ſunt ĩpii q cõtra cõſulẽ arma cõparũt: aut ille hoſtis cõtra quẽ ſũt arma ſuſcepta. ſed illi q arma cõparũt ꝑ ii ſt̃: qđ multis rõib9 ꝓbat ergo ãto. hoſtis. ad ueritatẽ diſiũctĩe ſuffic̃ alterã ptẽ uerã eẽ.

Patrimonio: qđ effudit:ut ſupra dictum eſt. Laudo lau do:cōduplicatio quã πλοκνυ græci dicunt.multum uero ha bet uehementiæ. Vel pueri potius:correctio:ut ſit admira bilior:ꝙ hæc puer fecit. Im mortalitatis:ac ſi dicat diuini tatis cuiuſdam. Multa:repe titio. Indies:quotidie. Ex hiſpanis militibus:qui habent̃ robuſtiſſimi de quibus Sillius Prodiga gens animæ & ꝓpe rare faciliima mortem.Nanq; ubi tranſcendit florẽtes uirib⁹ annos.Impatiens æui ſpernit ueniſſe ſenectã:Et fati modus in dextra ẽ. Cōducere: qua dringentas drachmas ſingulis pollicitus. Reditum:Brun duſio. Præſidium:ad Anto nii furorem depellẽdũ. Sui patris.C. Cæſaris dictatoris.

Q uem hoſtem.ſ.dũtaxat.

Ab ipſo deo:Marte. P.R. generatum:propter Romulũ qui ex rhea Siluia:& marte na tus traditur. Nam:ratioci natio. Luculenta:clara. Au ctoritatem:conſenſum & uolũ tatem. Opportuna:& ad la ceſſendum:& ad ſe tutandum: eſt enim in excelſo locata ſaxo qua ꝑ noxiorum cuſtodia uſi olim romani ſũt:ut Strabo ait.

A te accerſitur:cum eſſent ĩ Macedonia. Niſi forte uos Q uir.Hic coniicimus aut uo ce:aut mutu:aut quouis alio ſi gno populum:hoſtem Anto nium:nel,potius pri⁹ acclama tione iudicãdum ſignificaſſe.

poſſet eſſe:Senatus hodierno die ſuſtulit:C. Cæſar qui.R.P. libertatemq; ueſtram ſuo ſtudio:cõſilio:p̄rimonio deniq; tuta tus ẽ:& utat̃:maximis Senatus laudibus ornat⁹ eſt:laudo lau do uos.Q uirites cum gratiſſimis animis proſequimini nomen clariſſimi adoleſcentis uel queri potius.Sunt.n.facta eius im mortalitatis:nõ etatis.multa nemini:multa audiui:multa legi: nihil ex omnium ſeculoꝝ memoria tale cognoui.q cum ſerui tute præmeremur:& in dies malum creſceret:præſidii nihil ha beremus:capitalem & peſtiferum Brunduſio.M.Antonii re ditũ timeremus:hoc inſperatũ omnibus conſiliũ:incognitum certe cœpit:ut exercitum inuictum ex Hiſpanis militibus con duceret·Antoniiq; furorem crudeliſſimis cõſiliis incitatum a pernicie.R.P.auerteret.Q uis eſt enim q hoc nõ intelligat:ni ſi Cæſar exercitũ parauiſſet:nõ ſine exitio noſtro futurum An tonii reditũ fuiſſe?Ita.n.ſe recipiebat ardens odio ueſtri:cruen tus ſanguine ciuium Ro.quos Sueſſæ:quos Brunduſii occide rat:ut nihil niſi de pnicie.R.P.cogitaret.Q uod autẽ erat præ ſidiũ ſalutis:libertatiſq; ueſtræ ſi.C.Cæſaris fortiſſimorũ ſuiq; patris militũ exercitus nõ fuiſſet?Cuius de laudibus & honori bus qui ei pro diuinis & ĩmortalibuſ meritis diuini ĩmortaleſq; debent̃:mihi Senatus aſſenſus paulo ante decreuit:ut primo quoq; tpe referret̃.quo decreto qs nõ proſpicit Antoniũ hoſtẽ eſſe iudicatum?Q uem enim appellare poſſumus eum:cõtra quẽ q exercitus ducunt:iis Senatus arbitrat̃ ſingulares exqrẽ dos honores?Q uid legio Martia?quæ mihi uidet̃ diuinit⁹ ab ipſo deo traxiſſe nomẽ a quo.P.R.generatũ accipim⁹?nõ ne ipſa ſuis decretis priuſq̃ Senatus hoſtẽ iudicauit Antoniũ?Nã ille ſi nõ hoſtis:q Cõſulẽ reliquerũt:hoſtes neceſſe ẽ iudicem⁹ præclara & luculẽta reclamatione uña factũ pulcherrimum Martialiũ cõprobaſtis:q ſe ad Senatus autoritatẽ:ad libertatẽ uñam:ad uniuerſã.R.P.cõtulerũt.Hoſtẽ illũ & latronẽ & pri cidã p̄riæ reliquerũt:nec ſolũ ad aĩoſe & fortiter:ſed cõſiderate ẽt:ſapiẽterq; fecerũt.Albæ cõſtiterũt ĩ urbe oportuna:munita ꝓpinq̃:fortiſſimoꝝ uiroꝝ fideliſſimoꝝ ciuium atq; optimoꝝ. Hui⁹ Martiæ legionis legio.iiii.imitata uirtutẽ duce.L.Egna tuleio quẽ Senatus merito paulo añ laudauit.C·Cæſaris exer citũ ꝑſecuta ẽ.Q uæ expectas.M. Antonii iudicia grauiora? Cæſar fert̃ ĩ cælũ q cõtra te exercitũ cõpauit.laudant̃ exqſitiſſi mis uerbis legiones quæ te reliquerũt.quæ a te accercitæ ſunt: quæ tuæ eẽnt:ſi te cõſulẽ q̃ hoſtẽ maluiſſent.qrũ legionũ for tiſſimũq; ueriſſmũq; iudiciũ confirmat Senat⁹.cõprobat uni uerſus.P.R.niſi forte uos Q uirites Cõſulẽ:nõ hoſtẽ iudicatis Antoniũ?Sic arbitrabar Q uirites uos iudicare ut oñditiſ.mu nicipia:colonias præfecturas; Num aliterudicare cẽletis?om nes mortales una mente cõſentiunt.oĩa arma eoꝝ q hæc ſalua

uelint contra illam peſtem eſſe capienda. Q uid. D. Bruti iudi
cium Q uir. qđ ex hodierno eius edicto perſpicere potuiſtis?
Num cui tandem contemnendum uidetur? Recte & uere ne-
gaſtis. Q uir. eſt enim quaſi deorum immortalium beneficio
& munere datum. R. P. Brutorum genus. & nomen ad liberta
tem. P. R. uel conſtituendam uel recuperãdam quid igitur. D.
Brutus de. M. Antonio iudicauit? excludit prouincia. exercitu
obſiſtit. Galliam totam hortatur ad bellum. ipſum ſua ſponte
ſuo quoq; iudicio excitatam. Si Conſul Antonius. Brutus ho-
ſtis: Si conſeruator. R. P. Brutus: hoſtis Antonius. Num igit'
utrum horum ſit dubitare poſſumus? Atqui ut uos una mente
unaq; uoce dubitare uos negaſtis: Sic modo decreuit Senatus
D. Brutum optime de. R. P. meriti: cum Senatus autoritatem
Pq;. R. libertatem: imperiumq; defenderit. a quo defenderit?
Nempe ab hoſte. quæ eſt enim alia laudanda defenſio? Dein-
ceps laudat' prouincia Gallia. meritoq; ornatur uerbis ampliſ
ſimis a Senatu: ꝙ reſiſtat Antonio. quem ſi conſulem illa pro-
uincia putaret neq; eum reciperet: maguo ſcelere ſe aſtrĩgeret
Omnes enim ſub Conſulis iure: & imperio debẽt eſſe prouin
ciæ: Negat hoc. D. Brutus Imperator conſul deſignatus natus
R. p. cuius negat Gallia. negat cuncta Italia. negat Senatus: ne
gatis uos. Q uis igitur illum Con. niſi latrones putant? quãq̃
ne ii quidem ipſi quod loquuntur. id ſentiunt. nec a iudicio om
nium mortalium quãuiſ impii nefariiq; ſint: ſicut ſunt: diſſenti
re poſſunt. Sed ſpes rapiendi atq; prædãdi occæcat animos eo
rũ: quos nõ bonoꝝ donatio: nõ agroꝝ aſſignatio nõ illa infini
ta Põpeii haſta ſatiauit: q ſibi Vrbem; qui bona & fortunas ci
uium ad prædam propoſuerũt. q dũ ſit: quod rapiãt: quod au
ferant: nihil ſibi defuturum arbitrant'? Q uibꝰ. M. Antonius
odii imortales auertite & deteſtamini quæſo hoc omen: Vrbẽ
ſe diuiſurũ eẽ ꝓmiſit. Ita uero Q uiri. ut præcamini ueniat quo
huius amentiæ pœna in eũ familiãq; eiꝰ recidat. quod ita futu
rũ eẽ confido. Iam. enim non ſolũ hoĩes: ſed etiam deos ĩmor
tales Ad. R. P. conſeruandã atbitror cõſenſiſſe. Si. n. prodigiis
atq; portentis dii ĩmortales nobis futura prædicunt: ita ſunt ap
te decuntiata: ut & illi pœna: & libertas nobis appropiquet. Si
n. tãtus cõſenſus oĩum ſine ĩpulſu deoꝝ eẽ nõ potuit: qđ ẽ: ꝙ de
uolũtate cæleſtiũ dubitare poſſimꝰ? Reliquũ ẽ: Q uir. ut uos
ĩ iſta ſnĩa quã præ uobis fertis: ꝑſeueretis. Faciã igit' ut Impato
res inſtructa acie ſolẽt: quãq̃ paratiſſimos milites ad ꝓliãdũ ui-
deãt: ut eos tũ adhortent': Sic ego uos ardẽtes & erectos ad li-
bertatẽ recuperandã cohortabor. Nõ ẽ: nõ ẽ uobis Q uir. cũ eo
hoſte certamẽ: quo cũ aliq̃ pacis cõditio eẽ poſſit. Neq;. n. ille
ſeruitutẽ uͣra ut antea. ſed iã iratus ſanguinẽ cõcupiſcit. Nulluſ
ei ludus uidetur eẽ iucũdior. q̃ cruor: q̃ cædes quã ante oculos

Illam peſtem: Antonium.
Recte & uere negaſtis. ſ. cõ
temnendum. D. Bruti edictũ
qđ ille proprætor Galliæ: &
conſul deſignatus proponi cu-
rauerat: nõ ceſſurum Antonio
prouincia: cumq; pro ſenatus
arbitrio retenturũ. Vel con
ſtituendam: ut Iunius Brutus
fecit exactis regibus. Vel re
cuperãdam: ut paulo ante. M.
&. D. Bruti egerant Ceſ. truci-
dato. Q uæ ẽ enim alia lau
danda defenſio. q̃ eius qui ab
hoſte defenderit. Infinita põ
pei: indeficiens Põpei bonoꝝ
uenditio. Q uibus: latroni-
bus. Si enim conſentire de-
os immortales ad remp. con-
ſeruandam ſic colligit: Dii im
mortales euentura prodigiis
& portentis denunciant: Con
ſenſus & conſpiratio omnium
ad eandem rem: ſine deorum
impulſu eẽ nõ poſſunt. & hæc
prodigiorum atq; portentorũ
loco accipere debemus: deoſq;
uelle ut Antonius hoſtis iudi-
cetur: libertas reciperetur. Cice
ro libro de diuinatione. Q uia
enim oſtẽdunt: portendunt:
monſtrant: prædicunt: oſten-
ta: portẽta: monſtra: ꝓdigia di
cuntur.

In foueam: ut lup9: urſus: foueis enim terra optis decipi ſolent. Noui conſules: Panſa & Hirtius. Incũbite: inſtate totis uiribus. Q uãq̃ mortẽ: qua ſi uiri ſint ad mortem intrepidi. & ſæpe nõ mortem ipſam: ſed genus mortis deuitare ſtudeant. Aeneas apud Virgiliũ: Nõ mortẽ timet: ſed mortiſ genere triſtis ẽ. Naufragio. n. qđ ait Heſiodus: perire graue eſt.

Q uæ propria ẽ romani generis: Liuius: Romanorum ĩquit eſt fortia facere: fortia pati. Q uãq̃: ac ſi diceret etiam ſi maiores ueſtri uirtutem uobis non reliquiſſent: ſua ſponte uos ad eam complectãdam ciũſmodi eſt: poteſt allicere.

Exciderunt: ſuſtulerunt: penitus tertio punico bello. Numantiam: Vracorx in Celtiberia ciuitas hæc fuit ſummũ ſi uires exiſtimes hiſpaniæ decus: de cuius noĩe dnmtaxat poſterior triumphauit Scipio. ſe. n. & ſua ferro & igni perdiderũt Numantini. Cum eo: tali.

Q ui haberet: hæc oĩa. ſ. ut Tarentinus: Carthaginenſis.

Si res ita tuliſſet: ſi uicti fuiſſent maiores noſtri. Hic ueſter hoſtis: Antouius. Aerarium: nbi publicæ ſeruabantur pecuniæ: quod Romæ fuit in æde Saturni. Nã concordiã ciuium: ubi ciuitas eſt: hoc eſt ciuium multitudo: illic concordia pot eſt eſſe: ſi conſentiant. & diſcordia ſi diſſentiãt. Ex curſore: q uagatur & huc: atq; illuc excurrit. Conflauit: cõtraxit. Q uẽ accepit: a rep. quinq; illas ſignificat legiones quæ in Macedonia fuere Antonii prouincia. Equidem: ſuum pollicetur ſtudium. Id ſine ſcelere facere poſſit: ꝑtermittere. ſ. quod ad libertatem pertinere uidebatur. M. huic Seruilio: Tribunus hic erat plebis. Collegis: aliis tribunis: Lõgo interuallo: diu. n. ſub Iulio ſeruitutem paſſi erãt & tũc patiebanẽ ſub Antonio.

trucidatio ciuium. Non eſſe nobis Q uir. res cum ſcelerato homine atq; nefario: ſed cum imani terraq; belua. quæ quoniam in foueam incidit: obruatur. Si enim illinc emerſerit: nulli9 ſupplicii crudelitas recuſanda erit· ſed tenetur præmitur. urgetur: Nunc his copiis quas iam habemus: mox his quas paucis diebus noui Conſules comparabunt. Incũbite in cauſam Q uir. ut facitis. Nnnquam inter Senatum & uos conſenſus maior in ulla cauſa fuit. nunqnam tam uehementer cum Senatu conſotiati fuiſtis. nec mirum. Agitur enim non qua conditione uicturi. ſed uicturi ne ſimus. an cum ſupplicio ignominiaq; perituri. quanquam mortem quidem omnibus natura propoſuit Crudelitatem mortis & dedecus uirtus propulſare ſolet: quæ propria eſt Romani generis & ſeminis. Hãc retinete quæſo Q uirites: quam uobis tanquam hereditatetem maiores ueſtri reliquerunt. Q uãquam omnia alia falſa. incerta ſunt: caduca mobilia. Virtus eſt una altiſſimis defixa radicibus quæ nunquam ulla ui labefactari poteſt. nullo unquam dimoueri loco. Hac uirtute maiores noſtri: primum uniuerſam Italiam deuicerũt. Deinceps Carthaginem exciderunt. Numantiam euerterunt: potentiſſimos reges bellicoſiſſimas gentes in deditionem hui9 Imperii redegerunt. Ac maioribus quidem ueſtris Q uir. cum eo hoſte res erat: qui haberet. R. P. curiam ærariũ: conſenſum & concordiam ciuium: rationẽ aliquam: ſi res ita tuliſſet pacis & fœderis. hic ueſter hoſtis ueſtram. R. P. oppugnat. Ipſe habet nullã. Senatum ideſt orbis terræ cõſilium delere geſtit. Ipe cõſilium publicum nullum habet. erarium ueſtrum exauſit: ſuum nõ habet. Nam cõcordiam ciuium qui habere põt nullam q habeat ciuitatem: pacis uero quæ põt cum eo eẽ rõ: in quo ẽ incredibilis crudelitas: fides nulla: Eſt igit Q uir. P·R. uictori omnium gentium omne certamẽ cum excurſore: cum latrone. cum Spartaco. Nam q; ſe ſimilem Catilinæ eſſe gloriari ſolet: ſcelere par eſt. belli induſtria inferior. Ille cum exercitũ nullum haberet: repente cõflauit. Hic eum ipſum exercitum quẽ accepit. amiſit. Vt igitur Catilinam diligæntia mea Senatus autoritate: ueſtro ſtudio & uirtute fregiſtis: Sic Antonii nefarium latrocinium ueſtra cum ſenatu concordia: tãta quãta nũq̃ fuit: fœlicitate & uirtute exercituum: ducumq; ueſtrorum breui tempore oppreſſum eſſe audietis. Equidem quantum cura: labore: uigiliis: autoritate: conſilio eniti atq; efficere potero: nihil prætermittam quod ad libertatem ueſtram ꝑtinere arbitrabor. Neq; enim id pro ueſtris in me ampliſſimis beneficiis ſine ſcelere facere poſſum. Hodierno autem die primum referente uiro fortiſſimo uobiſq; amiciſſimo. M. hoc Seruilio collegiſq; eius ornatiſſimis uiris: optimis ciuibus longo interuallo me autore & principe ad ſpẽ libe rtatis exarſimus.

EXercitum Antonius ariminum præmiſerat:& ſubſecutus ipſe fuerat:ĩ prouinciamq; Gal-
liam uenerat:quam tradi ſibi a Decimo poſtulauerat:R ecuſantem intra Mutinam obſede
rat.Res nunciata R omæ eſt:Noui conſules Panſa & Hirtius Ianuarii menſis initio ilico
Senatum in Capitolium inter ipſa quæ pro ſe faciebant ſacrificia conuocãt De Mutinæ re
ferunt obſidione:Cic.& qui eiuſdem erant factionis id agere conantur:ut patriæ hoſtis iu
dicetur Antonius:ꝙ Galliam prouinciam ad patriæ oppugnationem inuito ſenatu inua
ſiſſet:ꝙ exercitum contra Ge-
tas in Macedoniam miſſum ĩ
italiã reuocaſſet:ꝙ ſtipatus ar-
matis p urbẽ inceſſiſſet: domũ
muniſſet:& omnib⁹ ſupbior
q̃ annua poteſtas poſtularet:
uiſus eſſet.L.uero Piſo uir cõ-
ſularis & magnæ auctoritatis
qui abſentẽ Antonium defen-
debat:uocandum ad diſquiſiti
onem cenſet:& cauſa indicta
minime dãnandum.Aſſẽſum
tñ Ciceroni fuiſſet:ut hoſtis iu
dicaret̃ Antonius:niſi Tr.pl.
Saluius interceſſiſſet:& in ſe-
quentem diem differẽdã rem
cenſuiſſet.Is quo minus & con
tra Antonium:& de.D.Bruto
decerneretur quippiam:tam diu
obſtitit:quoad a ſenatu eſt pro
hibitus: Tunc & decimus col
laudatus:ꝙ Antonio ꝓuincia
non ceſſiſſet.& Octauio hono
res decreti:ut una cum conſuli
bus exercitũ ducere:ut conſula
tum.x.annis anteq̃ per leges li
ceret:petere poſſet: decretum
præterea ut militibus q ab An
tonio ad eũ tranſiſſent:tantũ-
dem a populo impenderent̃:
quantum ipſe uictoribus erat
pollicitus:ex quo ſenat⁹ decre
to re ipſa hoſtis Antonius ẽ iudicatus:ſed cum matris:uxoris:ac paruuli filii tota nocte diſcurrentium:&
potentioribus ſupplicantium lachrymis flecti cepiſſent:or̃onem habuit Ci.qua labãtes aĩos retinuit:ea ap̃
Appianum ẽ.in qua oblique multa dixit in Saluium Tribunũ.in Antonii odiũ oẽs rurſus accendit:con
tradicit.L.Piſo.pluribus:obiecta Antonio a Cicerone diluit.Multa ipſe obiicit:efficitq; hoſtis patriæ tũc
iudicet̃.Legatos mittendos ſuadet:dehortat̃ Cicero & nõ mõ nõ faciendũ cenſet:ſed inutile de turpe dicit
eẽ romano ĩpio ad eũ legatos mittere:quẽ ſupplicẽ depoſit⁹ armis ueniã petere:ꝓ tot peccatis & ſcelerib⁹
cõueniret:Acta ei⁹ cenſet reſcindẽda:nec conſulẽ:ſed hoſtẽ habendũ.Nihil illi credendũ monet:q utiliter
latas a Cæ.dictatore leges puerterit:& nefarias ipſe prius tulerit q̃ ſcripſerit aut ꝓmulgauerit.Multa & ue
ra in eũ congerit crimina:fœde ac turpiter ab eo facta cõmemorat.D.Brutũ laudat:ut ei.M.lepido Octa
uio:&.L.Aegnatuleio honores decernantur hortat̃:ſuã de p̃miis Martiæ & Q uartæ legioni:ac militi q
ad conſules cõueniſſet diſtribuendis ꝓfert ſñiam.exordit̃ aũt p locũ expectationis kalendarũ Iañ. Statim
aũt ſuadet nõ eẽ iis aſſentiendũ q legatos ad Antoniũ mittendos:& de pace cũ eo agẽdũ retuliſſent.Eſt ut
ſupiores in deliberatiuo genere hæc or̃o.& ſi maiore ex pte uituperat̃ Antonius. Nihil unq̃ lõgius:nã
expectanti animo:quod ait Seneca:Omnis celeritas mora eſt. Q ui enim bellum:Antonium ſignifi-
cat:& inuidioſe ait:ut Venus apud Virgi.Nauibus infandum amiſſis:unius ob iram.una enim dũtaxat
pierat Nõ expectãt:ſed rẽ agũt clauſo ĩtra Mutinã Decimo. Nos aũt:ac ſi diceret:cũ agẽdũ erat delibe
rabam⁹:& tpſ cõſultãdo cõterebam⁹ q Demoſthẽis loc⁹ ẽ. Magiſ exoptẽt:neq;.n.ſerꝫ uidebat̃ cõtra An
toniũ & decernere & agere cõſulib⁹:qppe q & aĩo erant pñti & certã aſſumebãt ſpem cõſeruãdæ bonorũ
ſalutis & libtatis recupandæ Ei⁹.L.Piſonis. Cõfiderẽ:fore nihil pſuadẽs:ut ei⁹ d̃ mittẽdis ad Ant.lega-
tis ſñiam minĩe ſeq̃mini. Nudi⁹tertiuſdecim⁹:nũc dies ẽ tertiuſdecim⁹:quo die Cicero duas ꝓxĩas hũit
or̃ones ad.P.C.& ad Q uirites. Ea cõſtituiſtis:laudãdũ Decimũ:& ꝓuĩciã Galliã Octauio honores de
cernẽdos:legionib⁹ Martiæ & Iuniæ p̃mia ꝓmittẽda. Integrũ:liberꝫ. Honeſta paꝫ:ſi Antoni⁹ armis
depoſitis pro peccatis & facinoribus ſuis ueniam ſupplex petat. Pacẽ uult:hoc.L.Piſo eius noĩe dicebat.

M.T.C.i.M.Antoniuũ.Philippica Q uinta.

NIhil unquam lõgius kl.Iañ.mihi uiſum eſt.P.C.
quod idem intelligebam per hos dies unicuiq; ue
ſtrum uideri.Q ui enim bellum cũ.R.P.gerunt:
hunc diem non expectant.Nos autem tum cum
maxime conſilio ueſtro ſubuenire communi ſaluti oporteret:
in Senatum conuocabamur.Sed quærelam præteritorum di-
erum ſuſtulit oratio Conſulum.qui ita locuti ſunt:ut magis ex
optent kl.Iañ.q̃ ſeræ eſſe uideantur:Atq; ut oratio Conſulum
animum meum erexit:ſpemq; attulit non modo ſalutis conſer
uandæ:uerum etiam dignitatis priſtinæ recuperandæ:Sic me
perturbaſſet eius ſententia:qui primus rogatus eſt:niſi ueſtræ
uirtuti conſtantiæq; confiderem.Hic enim nobis.p.C.dies il-
luxit:hæc poteſtas data eſt:ut quantum uirtutis qnantum con
ſtantiæ:qnantum grauitatis in huius ordinis conſilio eſſet.po.
Ro.declarare poſſetis.Recordamini qui dies nudius tertius de
cimus fuerit:quantus conſenſus ueſtrum:quanta uirtus quan
ta conſtantia quãtam ſitis a R.p.laudem:quãtam gloriam gra
tiam conſecuti.Atq; illo die.p.C.ea conſtituiſtis ut uobis nihil
iam ſit integrum:niſi aut honeſta pax:aut bellum neceſſarium.
Pacem uult.M.Antonius:arma ponat.roget.deprecetur.ne-
minem æquiorem me reperiet:quãquã dum ſe ciuibus impiis

Cõmendat:illis gratificando & omnia quæ uelint indulgendo: Grauiſſimum iudicium: quicquid ageret contra ueſtram agere amplitudinem: & qui ei aduerſantur recte facere. Eos duces:Octauium:Decimũ Brutum.in colonias:in campaniam & alia loca. Ab Antonio:quem Iulius deducẽdis præfecit coloniis. Nõ dũ haberetis:qui nondũ magiſtratum inierant. Imperatorum: Octauii & Decimi. Dieſ.xii. ex quo quæ dixit decreta erãt.

Cotylam:is unuſ erat ex impuris & nefariis q Antoniũ ſequebantur. Meum:ironice:& ꝑ iocum ſic ait. Patronus cõſulares: defenſores:&.L. Piſonem tãgit. Eſt enim opinio id enim ab Antonii amicis iactabatur. Decreturũ aliquẽ aut Saluiũ Tr.pl.aut L.Piſonẽ ſignificat. Neruos belli:ſic appellãt pecuniam belli neruos:

Tu:aperte in.L.Piſonem & Saluium dicit.quorũ uterq; iõ ſe dicebat Antoniũ defendere ꝗ amicus ille eſſet: Q uã patriæ:quæ una oẽs omnium caritates cõplexa eſt:ut ait Ci.in offi.Mihi pecuniam attribuit: uerba ſunt Antoniũ defendentis:ideo defendo qm̃ mihi pecuniam tribuit.Cicero uero ſubiicit Cupio uidere qd ad hæc audeat rñdere:ac ſi dicat negare nõ poterit. At nõ cadunt &c̃.obiectio eſt cui rñdet Cicero:ne Cotyla quidẽ Antonii aſſecla hæc diceret. Eas leges de quibus in prima philippica ẽ dictum. Ille Iulius. Paludes:pontinas:qđ in ei9 uita inquit Tranquillus. Moderato homini:ironice. L.Antonio: fratri:quem Tr.pl. diuidũdis ꝑ totam italiam agris ꝑfecit.

Hanc legem:de triũuiris diuidẽdorũ agrorũ.neq;.n.rogatus fuerat populus.& cum legẽ tulit Antonius:agi cum populo propter tonitrua:& imbres effuſiſſimos non poterat. Ferri potuit:ac ſi dicat mime.

Augur uerecũdus:ironice.

Interpretatione:declaratõe augurũ:cum apta ſint per ſe.

cõmendat:inimicus eſſe:q̃ amicus mauult.Nihil eſt profecto quod dari poſſit bellum gerenti.erit fortaſſe aliquid:quod concedi poſſit roganti.legatos uero ad eum mittere:de quo grauiſſimũ iudicium nudius tertiuſdecimus feciſtis:nõ iam leuitatis ẽ:ſed ut quod ſentio:dicã:dementiæ.primum enim eos duces laudauiſtis:qui contra illum bellum priuato conſilio ſuſcepiſſent.Deinde milites ueteranos:qui cum ab Antonio in colonias eſſent deducti:illi9 beneficio libertatem.P.R.antepoſuerũt. Q uid legio Martia? Q uid Q uarta? cur laudantur? Atqui cũ Conſules:non dum haberetis:decreuiſtis:ut & de præmiis militum & de honoribus Imperatorum:primo quoq; tempore referretur.Placet eodem tempore præmia conſtituere iis qui contra Antonium arma ceperunt.& Legatos ad Antonium mittere? ut iam pudendum ſit: honeſtiora eſſe legionum decreta: q̃ Senatus.Siquidem legiones decreuerunt Senatum defendere contra Antonium Senatus decreuit Legatos ad Antonium mittere.V trum hoc eſt confirmare militum animos? an debilitare uirtutem? Hoc dies.xii.profecerunt ut quem nemo præter Cotylam meum inuentus ſit:qui defenderet:is habebat iã patronos etiam Conſulares.qui utinam omnes ante me ſententiam rogarentur:quanq̃ ſuſpicor quid dicturi ſunt quidam eorum:qui poſt me rogabantur:Facilius contra dicerem:ſi quid uideretur.Eſt enim opinio decreturum aliquem.M.Antonio illam ultimam Galliam quam Plancus obtinet.Q uid hoc aliud eſt:q̃ ad bellum ciuile hoſti arma largiri? Primum neruos belli pecuniam infinitam qua nunc eget:deide:equitatũ quãtum uelit:equitatum dico.Dubitabit credo gentes Barbaras ſecum adducere? hoc qui non uidet excors:qui cum uidet decernit:impi9.Tu ciuem ſceleratum & perditum gallorum & germanorũ exercitu pecunia peditatu eqtatu copiis:iſtrues? Nullæ iſtæ excuſationes ſunt.me9 amicus ẽ.ſit prĩæ prius.meus cognatus:an põt cognatio ulla ꝓpior eẽ:q̃ patriæ:in q̃ etiã parentes continent? Mihi pecuniã attribuit.cupio uidere qd audeat dicere? qd aũt agat? cũ aꝑuero:facile erit ſtatuere quã ſniam dicatis aut ſequamini.Agit utrũ.M.Antonio facultas det opprimendæ.R.P.cædis faciẽdæ:bonorũ diripiẽdorũ: Vrbes:agros ſuis latronib9 cõdonandi Populũ Ro.ſeruitute opprimendi: An horũ nihil facere ei liceat.Dubitate qd agatis:at nõ cadunt hæc in Antoniũ? hæc ne Cotyla qdẽ dicere auderet.Q uid.n. in eũ nõ cadit? q cui9 acta ſe defendere dicit:eius eas leges peruertit:qs maxime laudare poteram9.Ille paludes ſiccare uoluit.Hic omnẽ Italiam moderato homini.L.Antonio diuidendã dedit.quid hanc legem.p.r.accedit? Q uid ꝑ auſpicia ferri potuit.Sed augur uerecundus ſine Collegis de auſpiciis non interpretaretur:quãquam illa auſpicia non egent interpretatione

Ioue tonante: hoc idem Cicero ipſe libro de diuinatione Tribuni pl. præcipue propter. L. Antonium dicit quo tribuno factum eſt. Contra acta Cæſaris: quibus uoluit ne prætoriæ prouinciæ pluſq̃ annum: Conſulares pluſq̃ biennium obtinerentur. Ille Iulius: Iſti tribuni. Hanc legem de prouinciis Ante lata q̃ ſcripta: ſcribebať. n. prius: trinundino promulgabať: in æs inde incidebať: & tunc demũ lata dicebatur. Sed hæc neq; ſcripta: neq; ꝓmulgata: lata ab Antonio aſſerebať. Vbi lex Cæcilia & Didia: quas Cæcilius & Didius tulere de rogandis legibus: ut nullam uim haberent niſi magiſtratus populũ rogaret: & populus ſciret: niſi itẽ triundino promulgarenť proſcriptæ: hoc eſt tribus nũdinis recitarenť: cũ oĩs etiã ex agris adeſſet multitudo ut ſi qnis uellet intercedere poſſet. Vbi ꝓmulgatio: hic diſtinguẽdum. Trinũdinũ: ubi trinũdinũ. Pœne: ſtatutæ. ſ. Recẽti: nuper lata: Iunia & Licinia: quam Iunius & Licinius tulerunt: ſuperiores leges a Cælio & Didio prius latum cõfirmãtes: grauiores pœna adiecta. Hæ leges: latæ ab Antonio de prouinciis: Cui: nulli. Quæ porro: & prohibuit intrare forum Antonius & tonante Ioue tulit leges. Hunc dubitabit: ac ſi dicat dubitare nõ poterit: Cũ collega: Dolobella. Eius collegæ in auguratu. Septis reuulſis: repagulis & cancellis: quibus undiq; foꝝ ſeptũ fuerat: qđ fiebat comitiali die. Ouidiꝰ: Eſt quoq; quo populũ fas ẽ includere ſeptis. Videres: uideret qſpiã. Nõ teneri: nõ eſſe obnoxium. De integro: denuo ut iterũ rogenť: ac ſi rogare nõdum eẽnt Septies milies: hæc pecunia ad ædẽ fuerat opis: quã trãſlaticiã uocat Tranql. Hoc eſt cõem & in medio poſitam. Falſis pſcriptionibus donationibus: dicens a Cæſare in cõmentariis preſcriptũ hoc eſt aſſignatũ donatũq; cuipiã eẽ. Vertit a poſſeſſione reipu. ad poſſeſſionẽ uſũq; priuatũ p fraudẽ tranſtulit. alii pſcriptionibus legant: hoc ẽ ꝓ ſcribendis & in exiliũ mittẽdis romanis ciuibus: eorũq; hoĩs publicandis ac uendendis ut pſcriptio legať hoc ẽ rei uendicatio nõ procedit. Immunes quæſtus: lucrũ factũ ex ĩmunitatibus ꝓuĩciis: ciuitatibus & priuatis hominibus cõceſſis. In æs: ut rata eſſent. Exhauſit: oĩbus concedens q emere qppiã uellent. Mulier: Fuluia. Sibi fœlicior q̃ uir: quæ. n.

augurum. Ioue enim tonante cum. P. R. agi non eſſe fas: quis ignorat? Tr. ple. tulerunt de prouinciis contra acta Cæſaris ille bienni: iſti ſexennii. Nunc etiam hanc legem. P. R. accedit? Quid promulgata fuit? quid non ne ante lata q̃ ſcripta? nonne ante factam uidemus: q̃ futuram qſquam eſt ſuſpicatus? Vbi lex Cæcilia & Didia? Vbi promulgatio. trinũdinem? Vbi pœne recenti lege iunia & licinia? poſſunt ne hæ leges ratæ eſſe ſine intetitu legum reliquarum? & cui poteſtas in forum introeũdi fuit? Quæ porro illa tonitrua? quæ tempeſtas? Aut ſi auſpicia. M. Antonium non mouerẽt: ſuſtinere eum aut ferre poſſe tantam uim tempeſtatis hymbris ac turbinum mirum uideretur? Quam legem igitur ſe Augur dicit tuliſſe: Non modo tonante Ioue: ſed prope celeſti clamor prohibente? Hanc dubitabit contra auſpicia latam cõfiteri? Quid quod cum eo collega tulit? quem ipſe fecit ſua nunciatione uitioſum? Nihil ne ad auſpicia bonus Augur arbitratus eſt pertinere? ſed auſpiciorum nos fortaſſe erimus interpretes: qui ſumus eiꝰ Collegat. Num etiam armorum interpretes quærimus? Primum omnes fori aditus ita ſepti ut etiam ſi nemo obſtaret armatus: tamẽ niſi ſeptis reuulſis introiri in forum nullo modo poſſet. ſic uero erant diſpoſita præſidia: ut quomodo aditus hoſtis prohibetur a Caſtellis & aggeribus: ita ab ingreſſione fori populum Tr. q; Pleb. propulſari uideres. Quibꝰ d cauſis eas leges quaſ. M. Antonius tuliſſe dicitur: omnes cenſeo per uim & contra auſpicia latas. hiſq; legibus. P. R. non teneri. Si quam legem de actiſ Cæſaris confirmandis: deue Dictatura in perpetuum tollenda deue Coloniis in agros deducendis tuliſſe. M. Antonius dicit: eaſdem leges de integro ut populum teneant: ſaluis auſpiciis ferre placet? Quãuis ergo bonas leges uitioſe per uimq; tulerit: tamen ex lege non ſunt habendæ: Omniſq; audacia gladiatoris amentis autoritate noſtra repudianda eſt. Illa uero diſſipatio pecuniæ publicæ ferenda nullo modo eſt per quam ſpecies milias falſis perſcriptionibus donationibuſq; uertit: ut portenti ſimile uideatur: tantam pecuniam. R. p. tam breui tempore perire potuiſſet? Quid illi immunes quæſtus? ferendi ne? Quos. M. Antonii tota excuſat domus: decreta falſa uẽdebat. regna. ciuitates. immunitates in æs accepta pecunia iubebat incidi. Hæc ſe ex cõmentariis Cæſaris quorum ipſe auctor erat agere dicebat. In interiore ædium parte: totius. R. p. nundinæ mulier ſibi fœlicior q̃ uir actiõem prouinciarum regnorumq;

ex beneficiorũ uenditionibus accipiebat etiam conſeruabat:cum uir ipſe effunderet ilico. Quaſi lege: quia dicebatur lege Cæſaris reſtitutus:quæ eſſet in commentarijs:cum tamen nulla eſſet. Quæ: omnia ab Antonio acta Cõmentitiis.fictis.Cõminiſci fingere eſt. Falſa:quæ ſenatus neq; decreuerat neq; nouerat. Syngraphæ:Cautiones p contrahentium ſcripturam factæ. Senatus conſulta tanquam facta:ac ſi re uera ſenatus feciſſet:in ærarium referebantur:ubi & leges & ſenatus decreta in æs inciſa reponebantur. Etiam exteræ nationes:quibus beneficia & priuilegia concedebantur.. Hoc genus: pecuniæ. Legem iudiciariam:de qua in prima philippica eſt dictum. Homo caſt9 ironice.

Anteſignanos: centuriones & qui ordines duxerant. Anteſignani uero ante ſigna collocabantur: ut primipili manipulares:qui præerant duabus centuriis hoc eſt ducentis quinquaginta ſex. Alaudas:ex illa legione Alaudarum:de qua prius eſt dictum. Cõſeſſum duo ſignificat:cõſeſſus locum & multitudinẽ:ut ſenat9 συνέδριον græci dicunt. Pauet animus:eorũ qui cauſas orant dicere pro reo apud illud concilium & apud Cydam Cretẽſem:qui inſulæ Cretæ portentum eſt. Num ex iudiciũ &c. ſcilicet eſt ex his qui deligi iudices ſolẽt. Leges:quæ ſcriptæ ſunt. Mores:qui ſunt in conſuetudine:nam quod ait Vulpianus:Inueterata conſuetudo p lege non immerito cuſtoditur & hocius eſt quod dicitur moribus conſtitutum. Etiã noſtris ciuibus:qui multi nota alia qua digni non ducũtur. Cortynium:ex ciuitate Cortyna: quæ illuſtris fuit in Creta inſula.abeſt autem ab Africano littore ſtadiis nonaginta in cãpo ſita:auctor Strabo. Nam lyſiadem:& hunc in iudicum numerum elegerat Antoni9:corruptiſſimis & fœdiſſimis moribus:& ſi Phedri philoſophi epicurei ĩſignis ea tempeſtate: filius erat Lyſiadem hunc ioca tur Cicero. Feſtiuus:iucundus & lepidus. Cum.M.Curio:is ſcurra erat:aleator & impuriſſimus:unus ex iudicibus Ab antonio delectis: Conuenire:conſentire & cõgruere:nam magna inter molles concordia. Citatus iudex ut in conſeſſum ueniat iudicum per uiatorem uocatus. Areopagites eſſe:iccirco adeſſe non debere:nec cogi poſſe quod Areopagites hoc eſſe atheniẽſis iudex ſit. Areopagus locus fuit iudicii athenis in quo primum capitis iudicium actum eſt:quod ait Plinius:& ubi de cæde iudicabatur.& quoniam in eminẽti loco ſitus erat:πάγος compoſito nomine cum ἄρης qui Mars eſt pugne & cædis deus appellabatᷣ. Aeſchylias iccirco hoc loco nomen dixit eſſe:q; ad eum uſq; locum Amazones duxere exercitum:quæ Martis fuere:uel quoniam illis ſedentibus diis a Neptuno accuſatus eſt Mars q; Allirothoum eius filium occidiſſet:quod ille fecit compreſſa per uim ab eo alcipe filia ſua & Agraules Cecropis filiæ:qua de re extant declamationes apud græcos. Is qui quæſtioni præerit:Antonius: qui indagãdæ rei ꝑpoſitus:& excuſationi munus reiicientiũ. Modo palliati:pallio uetatis:quo habitu græci utuntᷣ.unde palliata eloquẽtia:& fabula palliata hoc ẽ græca drᷣ. Toga.n.romanorũ ueſtis fuit. Et Virg.

faciebat. Reſtituebãtur exules quaſi lege.ſine lege.quæ niſi auctoritate Senatus reſcindantᷣ:quoniã ingreſſi in ſpem.R.P.recuperandæ ſumus:imago nulla liberæ ciuitatis relinquetᷣ. Neq; ſolum cõmentariis cõmenticiis chyrographiſq; uenalibus ĩnumerabilis pecunia cum geſta in illam domum eſt:Cũ quæ uẽdebat Antonius ea ſe ex actis Cæſaris agere diceret. Sed Senatus etiam Conſulta pecunia accepta falſa referebat. Syngraphæ obſignabantur.S.C.tanq̃ facta ad ærarium referebãtur. Huius turpitudinis teſtes erant etiã exteræ nationes: fœdera in terea facta.regna data.populi prouinciæq; libertatæ:earum rerũ falſæ tabulæ gemente.P.R.toto capitolio figebantur. Quibus rebus tanta pecunia una in domo coaceruata eſt:ut ſi hoc genus in unum redigatᷣ:non ſit pecunia.R.p.defutura. Is etiã legem iudiciariam tulit:homo caſtus atq; integer iudiciorum & iuris autor:in quo non fefellit. Anteſignanos & Manipulares & Alaudas iudices ſe cõſtituiſſe dicebat. At ille legit aleatores.legit exules:ᷣ legit græcos. O cõſenſum Iudiciũ pclatum o dignitatẽ conſilii admirandam:Pauet animus apud illud cõſiliũ pre reo dicere:Cycã Cretenſem:portentũ inſulæ:hoĩem audaciſſimũ & pditiſſimũ.ſed fac ita nõ eẽ:Nũ latinæ ſcitᷣ nũ ex iudicũ genere & formaᷣ nũ leges nr̃as mores ue nouitᷣ num deniq; hoĩesᷣ Eſt.n.uobis Creta notior:q̃ Roma Cydæ. Delectus aũt & notatio Iudicũ etiã in nr̃is ciuib9 hr̃i ſolet. Cortynium uero Iudicẽ qs nouitᷣ aut qs noſſe potuitᷣ Nam Lyſiadem athenienſem pleriq; nouimus. Eſt.n.phedri philoſophi nobilis fili9:hõ ꝓterea feſtiu9:ut ei cũ.M.Curio cõſeſſore eodẽ & colluſore facillime poſſit cõuenire:Quæro igitᷣ ſi Lyſiades citatus iudex nõ reſponderit:excuſeretᷣ Areopadites eẽ nec debere eodẽ tpe Romæ & Athenis res iudicare:accipiet ne excuſationẽ is q̃ quæſtioni præerit:Græculi Iudicis mõ palliati modo

ait Romanos rerum dños gentemq; togatam. An athenienſium antiquiſſimas leges negligat quibus cauebatur ut qui Areopagites eſſet: aliis iudiciis adeſſe iudicaturus non poſſet. Tanti.n.faciebant in Areopago iudicare ut turpe ducerere ſi quis alibi iudicaret: qui iudex in eo iudicio fuiſſet. Cretẽſis iudex: Cydas. Alleget: ius ſuum explicet. Papinius: Allegentq; ſuos uterq; a ſanguine diuos. Accedatur: Cydas. Dura: difficilis inexorabilis. Natio: cretẽſis. Periculũ fortunæ q fortũæ uarietatẽ experiunt̃ quotidie: hi ſolent eẽ humaniores: ſed iocat̃ & periculũ ſignificat pecuniaꝝ & bonoꝝ: qđ in alea Curio faciebat.

togati? An athenienſium antiqſſimas leges negliget? Qui porro ille conceſſus dii boni: Cretenſis iudex: iſq; nequiſſimus quẽadmodũ ad hunc reus alleget? quomodo accedatur. dura natio eſt. at athenienſes miſericordes. puto ne Curiũ qdem eẽ crudelem: qui quotidie periculũ fortunæ faciat. Sunt item lecti Iudices: qui fortaſſe excuſabuntur. habent.n.legitimã excuſationem: exilii cauſa ſolum uertiſſe. nec eſſe poſtea reſtitutos. Hos ille demens Iudices legiſſet. Hoꝝ nomina ad ærarium detuliſſet. His magnam ptem. R.P. crediſiſſet. ſi ullam ſpeciem. R.P. cogitauiſſet. atq; ego de notis iudicibus dixi. quos minus noſtis: nolui noĩare. Saltatores Cithariſtas: totũ deniq; comeſationis antonianæ choꝝ in tertiam decuriã iudicum ſcitote eſſe collectum. Hæc cã cur lex tam egregia tãq̃ præclara maximo himbri tempeſtate: uentis procellis: turbinibus inter flumina & tonitrua ferret̃. ut eos Iudices haberem⁹: quos ſocioſ ad epulas hr̃e hoſpites nemo uelit. Sceleꝝ magnitudo: cõſcientia maleficioꝝ: direptio eius pecuniæ cuius rõ in æde opis confcã eſt: hanc tertiã decuriã excogitauit nec ante turpes iudices quæſiti q̃ honeſtis iudiciiſ nocentiũ ſalus deſperata ẽ. ſed illud os: illam impuritatẽ ceni feciſſent: ut hos Iudices legere auderet: quorũ lectione duplex imprimeret̃. R.P. dedecus. Vnum ꝙ tam turpes Iudices eſſent. Alteꝝ ꝙ patefactã cognitũq; eſſet q̃ multos in ciuitate turpes haberemus. Hanc ergo & reliquas eiuſmodi leges etiam ſi ſine ui ſaluis auſpiciis eſſent rogatæ: cenſerem tñ abrogandas. Nunc uero cur nõ abrogandas cenſeã: quas iudicio nõ rogatas. An illa nõ grauiſſimis ignominiis: monumentiſq; hui⁹ ordinis ad poſteritatis memoriã ſunt notandæ: ꝙ unus M. Antonius in hac urbe poſt cõditã Vrbẽ palã ſecum habuit armatus? qđ neq; Reges fecerunt neq; ii q Regibus exactis regnũ occupar̃ uoluerũt. Cinnã memini: uidi Sillã: mõ Cæſarẽ. Hi.n.tres poſt ciuitatẽ a. L. Bruto libertã plus potuerũt: q̃ uniuerſa Reſpu. Nõ poſſum affirmare nullis telis eos ſtipatos fuiſſe. hoc dico: nec multis & occultis. & hãc peſtẽ agmen armatoꝝ ſequebat̃. Claſſitius muſtela Tyro gladios oſtentãtes ſui ſimiles greges ducebãt p foꝝ. certũ agminis locũ tenebãt Barbari ſagittarii. Cũ aũt erat uentũ ad ædẽ cõcordiæ: gradus cõplebant̃. lecticæ collocabant̃. nõ ꝙ ille ſcuta uellet occulta eẽ: ſed ne familiares ſi ſcuta ipſi ferrẽt laborarẽt. Illud uero teterrimũ auditũ nõ mõ aſpectu. In cella Concordiæ collocari armatos latrones ſicarios. e tẽplo carcerẽ fieri. aptis ualuis cõcordiæ

Solũ uertiſſe locũ mutaſſe: & in exilium ꝙ ſoluendo non eſſet: abiiſſe: Ille demens: Antonius. Horum noĩa iudicũ.n. noĩa in æs incidebãtur & ĩ erarium deferebant̃. Saltatores: tripudiantes. ſalto.n. tripudio eſt: & ſaltatio tripudium. Cõmeſſationis: laſciuior cõuict⁹ & amatorius cõmeſſatio dr̃ a uicis: quos græci κωμον uocant. in his enim habitauerunt priuſq̃ oppida conderent̃: qb⁹ in locis ali alios conuictus grã inuitabant. In tertiã decu. quã ex centurionib⁹ uoluit deligi. Sceleꝝ magnitudo hæ cauſæ Antonio fuere decuriã illã eligendi ut eius bñficio tutus eẽt: & ſi forte ſceleꝝ ſuoꝝ accuſaretur iudiciũ elaberet̃. Nec ante: tunc demũ turpes quæſiuit iudices Antonius: cũ aĩaduertit p honeſtos iudiceſ obtineri nõ poſſe: ut nocẽtes & ſcelerati ſalui eẽnt. nã boni uiri q prius iudicabãt. minime Antõio đ ĩprobis gerebant: quos libere & audacter cõdẽnabant. Et illud. impudentiſſimũ. Ceni feciſſent: honeſta iudicia. p uiliſſimo & ſordidiſſimo habuiſſent: Notanda locutio facio te ceni: ut ſi dicas facio te ſtercoris. Cenũ aũt lutum eſt. Vt audiret: ab honeſtis ſpertus iudiciis. Imprimeretur: ueluti cauterio equo nota inuritur. Cinnã & Syllã: quoꝝ uterq; dictator & inſigni crudelitate. Hãc peſtẽ: Antoniũ. Claſſitius Muſtela Tyro: Antonii aſſeclæ: ſcelerati & impuri ac ueluti duces agminis nefarioꝝ quos armatos habebat Antoni⁹. Barbari ſagittarii: ithyrei. Ad ædẽ Cõcordiæ ubi ſenatus habebat̃. Lecticæ collocabantur: in quibus repoſitam erant arma. Subſellia: ut ſubſipit ĩquit. Varro dr̃ quod nõ plane ſapit: ſic quod nõ plane erat ſella ſubſellium: Tribunoꝝ Triũuiroꝝ Quæſtoꝝ: & minora iudicia exercẽ

tium Subſellia dicit eſſe Aſconius:qui non in ſellis currulibus:nec tribunalibus ſedebãt.

Huc etiam niſi uenirẽ hoc ĩ prima philippica. Fecerat enĩ hoc idem:hæc omnia ſunt prius dicta. Agmine quadrato ueluti ilico pugnatur⁹. A me quia me occidiſſet. Mirmilloni laſis ſatis auſim affirmar̃ corruptum eſſe locum:& Mirmillo mylaſis legendum. Mylaſa genere neutro nũero multitudinis: Aliæ ciuitas eſt ĩ Ionia in campo iacens admodũ fertili:cui ſupra uerticem mõs ĩminet:in quo albus lapis effoditur:Mylaſis mirmillo. L. Antonius hoc eſt tanq̃ mirmillo pugnauit. In illa gladiatoria pugna:pugnata mylaſis.

Hic.L.Antonius. Aeſtimabat:quantum pendere tribuni deberent. nam eſtimare eſt ære obligare uel punire unde æſtimata pœna ab antiqs eſt dicta. Poſſeſſiões:uſum agri:aut fundi:non etiã dominium. Huius mendicitatis: nam & mendicus erat hoc ẽ tenuiſſimus:& auidus natura alieni ac appetentiſſimus. Mendicum dici Verrius putat a mente q̃ feſellerit fortũa:uel ꝙ precetur quemq̃ ut uitæ ſuæ medeatur cibo: ut Feſtus tradit Varro inquit a minus dici.cui cum opus eſt minus eſt. Priuato:homini a quo adiri ſe nõ ſinebat. Diuiſor Antonius: L.a fratre Marco præfectus.

Niſi uictorem:nefaria uox.

Magiſtratu:conſulatu. Iter Brunduſium: ad accipiendas legiones quæ ex Macedonia redierant. Centurionũ:quos necaret. Impotẽtes:iſolẽtes.

Cũ inter ſubſellia Senatus uerſarent̃ latrones.P.C.Sententias dicere? Huc etiã niſi uenirẽ kl.Septembris:fabros ſe miſſurũ:& domũ meam diſturbaturum eſſe dixit:magna res credo agebatur.de ſupplicatione referebat̃. Veni poſtridie:ipſe non uenit.locutus ſum de Repu.minus.equidem libere q̃ mea cõſuetudo liberius tñ q̃ pericula minæq; poſtulabant. At ille hõ uehemens & uiolentus qui hanc conſuetudinem libere dicendi excluderet: Fecerat enim hoc idẽ maxima cũ laude.L.Piſo.xxx. diebus ante me:inimicitias mihi denunciauit.adeſſe in Senatu iuſſit ad.xiii.kl.Octobris. Ipſe interea decem & ſeptem dies:ut digeſtio poti⁹ q̃ declamatio uideret̃:de me i Tyburtino Scipionis declamitauit.ſitim quærens. Hæc.n.ei cã eſſe ſolet declamandi. Cum is dies quo me adeſſe iuſſerat:ueniſſet: Tum uero agmine quadrato in ædem Cõcordiæ uenit:atq; in me abſentem orationem ore impuriſſimo euomuit.quod die ſi p amicos mihi cupienti in Senatũ uenire licuiſſet:cædis initiũ feciſſet a me. Sic.n.ſtatuerat:Cũ aũt ſemel gladiũ ſcelere imbuiſſet.nulla res ei finẽ cædendi niſi defatigatio & ſatietas attuliſſet. Etenĩ aderat. L.frater gladiator Aſiaticus:q Myrmillo mylaſis depugnarat:ſanguinem noſtꝝ ſitiebat.ſuũ in illa gladiatoria pugna multũ profuderat. Hic pecunias ueſtras æſtimabat:poſſeſſiones notabat & Vrbanas & ruſticas.huius mẽdicitas auiditati cõiuncta in fortunas uras ĩminebat.diuidebat agros.qb⁹ & quos uolebat.nullus aditus erat priuato nulla æqtatis deprecatio.tantũ qſq; habebat poſſeſſor:quantũ reliquerat diuiſor Antonius. Quæ quanq̃ ſi leges irritas feceritis:rata eſſe nõ pñt:tñ ſeparatim ſuo noĩe notanda eẽ cenſeo.iudicandũq; nullos Septẽuiros fuiſſe.nihil placere ratũ eẽ:quod elegiſſent:aut quod ab his actũ diceret̃. M.uero Antoniũ.qs ẽ q ciuẽ poſſit iudicare potius:q̃ teterrimũ & crudeliſſimũ hoſtẽ? Qui pro æde Caſtoris ſedens audiẽte.P.R.dixerit:Niſi uictorẽ uicturũ neminẽ? Num putatis.P.C.dixiſſe eũ minatius q̃ facturum fuiſſe? Quid uero qd in cõtione dicere auſus ẽ: Se cũ magiſtratu abiſſet:ad Vrbẽ uenturꝝ cũ exercitu.itroiturũ quotiẽſcũq; uellet? Quid erat aliud niſi denũtiare.P.R.ſeruitutẽ? Quod aũt ei⁹ iter Brunduſium? Quæ feſtinatio? quæ pes? niſi ut ad Vrbẽ potius exercitũ maximũ adduceret? Qui aũt delectus Centurionũ? Quæ effrenatio impotentis animi? Cũ eius promiſſis legiones fortiſſimæ reclamaſſent:domũ ad ſe uenire iuſſit. Cẽturiones quos bene de.R.P.ſentire cognouerat.eoſq; ante pedes ſuos uxoriſq; ſuæ quã ſecũ grauis Impator ad exercitũ duxerat:iugulari coegit. Quo aĩo hũc cẽſetis futurꝝ in nos:quos oderat? cũ i eos quos nunq̃ uiderat:tã crudelis fuiſſet? & q̃ auidũ in pecuniis locupletũ:q pauperꝝ ſanguinẽ cõcupiſſet? quorũ ipſoꝝ bona:quãtacũq; erant.ſtatim ſuis comitib⁹ cõpotori

buſq; deſcripſit.atq; ille furens infeſta iã patriæ ſigna Brunduſio inferebat:Cũ Cæſar deoꝝ imortaliũ bñficio diuini animi igenii cõſilii magnitudine cum ſua ſpõte eximiaq; uirtute tum approbatione autoritatis meæ Colonias pr̃is adiit.ueteranus milites conuocauit.Paucis dieb9 exercitũ fecit.incitatos latronis ipetus retardauit.Poſtea uero q̃ legio Martia Ducẽ præſtãtiſſimũ uidit:nihil egit aliud:niſi ut aliqñ liberi eſſemus.quam eſt imitata Quarta legio.Quo ille nuntio audito:cũ Senatũ uocaſſet:adhibuiſſetq; Conſularẽ:q ſua ſnĩa.C.Cæſarem hoſtẽ iudicaret:repente cõcidit.Poſt autẽ neq; ſacrificiis ſolẽnib9 factis:neq; uotis nuncupatis ꝓfectus eſt.& profugit paludat9 At quo? in ꝓuinciã firmiſſimoꝝ & fortiſſimoꝝ ciuiũ.q illũ neſi ita qdẽ ueniſſet:ut nullũ bellũ inferret:ferre potuiſſent ipotẽtẽ:iracundum:cõtumelioſum:ſupbũ:ſemp poſcentẽ:ſemp rapientẽ:ſemp ebrium.At ille cuius ne pacatã quidem neqciam qſq̃ ferre poſſet:bellũ intulit prouinciæ Galliæ.Circũſedit Mutinã firmiſſimã & ſplẽdidiſſimã.P.R.Coloniã.oppugnat.D.Brutũ Impatorem:Conſulẽ deſignatũ:ciuem nõ ſibi ſed nobiſ R.P.natum.Ergo Hannibal hoſtis:cuius Antonius? quid ille fecit hoſtiliter:qd hic aut nõ fecerit aut nõ faciat aut nõ moliatur:& cogitet?Totũ iter Antonii qd habuit:niſi depopulationes?uaſtationes?cædes?rapinas?Quæ non faciebat Hannibal:qa multa ad uſum reſeruabat.Hæc ii q in horam uiuerẽt:non mõ de fortunis & de bonis ciuiũ.Sed ne qdem de utilitate ſua cogitauerunt.Ad hunc dii boni legatos mitti placet?norũt iſti hoĩes formã.R.p.iura belli.exempla maioꝝ?Cogitant qd p.R.maieſtas:qd Senatus ſeueritas poſtulet?Legatos decernitis.ſi ut depcẽt:contẽnet.ſi ut iperetis non audiet.deniq; quãuis ſeuera legatis mandata dederimus:nomen ipſum Legatoꝝ:hunc quẽ uidimus reſtinguet ardore municipioꝝ:atq; Italiæ frãget aĩos.ut omittam hæc quæ magna ſunt:certe iſta Legatio morã & tarditatẽ afferet bello.Quãuis dicant:qd quoſdã audio dicturos:Legati proficiſcant?:bellũ nihilominus paret?.Tñ legatoꝝ nomen ipſum & animos molliet.& belli celeritatem morabitur Minimis momentis.p.C.maximæ inclinationes temporum fiunt.Cum in omni caſu.R.p.tum in bello & maxime ciuili.qd' opinione pleruq; & fama gubernat?.Nemo quæret quibus cum mandatis legatos miſerimus:nomen ipſum legationis ultro miſſæ timoris eſſe ſignum uidebit?.Recedat a Mutina.deſinat oppugnare Brutũ.decedat ex Galliã.non eſt uerbis rogandus.cogendus eſt armis.Nõ enim ad Hãnibalẽ mittimus:ut a Sagunto recedat:ad quem miſerat olim Senatus.p.Vallerium Flaccũ &.Q.Fabiũ pamphilũ qui ſi Hannibal nõ pareret.Carthaginẽ ire iuſſi ſunt.Noſtros legatos quo iubebim9 ire:ſi nõ paruerit Antonius?Ad noſtrũ ciuẽ

Quoꝝ ipſorum:Centurionũ quos iuſſit occidit. Cæſar:octauius. Patrui:Iulii. Conſularem.L.Piſonem arbitror:uel.Q.u.F.Calenum. Neq; ſacrificiis:ut profecturi in bellum:uel ĩ prouintiam ſolent: Imporenrem:ſuperbum. Hi:antoni9 & eius aſſeclæ. In horam:ſicut in diem dicim9 uiuere:hoc eſt præſentis diei habere rationem:& craſtino nihil cogitare:ſic ĩ horam. Dii boni:interpoſitio qua utimur & cum dolemus:& cum deridemus aut gaudemus. Iſti homines:ſimiles Antonii ac ſi dicat minime. Contẽnet:eoꝝ more qui deteriores fiunt rogati. Ardorem municipiorum:in Antonium ſuſcitatum. Quãuis dicant.L.Piſo.& Saluius Trĩple. Minimis momentis:Nocuit ſemper differre paratis. Opinione:non rectitudine tempore ciuilis belli Põpei aut:multi:non ꝙ ita facere conueniret Cæſarẽ ſequebantur:quem audere Pompeium deſerebant:quem timere aĩaduertebant. Nõ enim ad Hãnibalem mittemus:hoſtem & externum ducem ſed ad Antonium ciuem.Saguntus celtiberiæ ciuitas eſt a Zacynthiis cõdita:quæ adhiberi exitũ ꝑgenti occurrit.hanc Hannibal cõtra populi romani fœdera diruens belli punici ſecundi ſuſcitauit incendia.Cõuenerat.n.fœdere prio punico bello icto ut Saguntus libera eẽt.Hos legatos romanoꝝ auditos eſſe ab Hannibale:uanaq; ab eo retuliſſe reſponſa Polybi9 refert.Liuius nec in caſtra admiſſos ſcribit:ambo in eo conueniũt.Carthaginem profectos ut ſenatus mandauerat:ad ducem ipſum pro uiolato fœdere depoſcendum.Sed expoſitis mãdatis ſic aduerſã habuiſſe Barchinam factionem:ut neglecti deſpectiq; re infecta Romam redierint.

Pro Hannibale:depoſcēdo
Aut uolumus aut poſſumus quaſi dicat minime aut uelle debemus aut poſſe:cum ea cōtra eū decreuerimꝰ. Ad urbem:Brunduſio enim urbem oppugnatū ueīebat:niſi Octauius terruiſſet. Edicto allato:de uoluntate ipſius. Vexillū:qđ tollet Antonius:quotiens noui aliquid moliri ciues uoluerint Peregre:ī Aſia myl aſis. Familiā:gladiatores.
Ipſe per ſe ſanus:eſto per ſe ſapiat Antonius per Lucium & alios ſanus nunq̄ erit. Teretur:inaniter conſumetur.
Vnde eſt adhuc:nam ſi lenti & pigri in decernēdo quod prius eſt dictum non fuiſſent:bellum non eſſet:Tarditate ſenatus abuſus erat Antonius.
Omne malum naſcēs:Ouidius.Principiis obſta ſero medicina patur Cum mala per longas conualuere moras.

mittimus ne Imperatorē:ne Coloniam.R.p.oppugnet.Ita ne uero hoc ꝑ legatos rogandus eſt? Quid intereſt ꝑ deos īmortales:Vtrum hanc Vrbē oppugnet:an huius Vrbis ꝓpugnaculum?Coloniāq̄.p.R.præſidii cā collocata?Belli punici ſecūdi quod contra maiores noſtros Hannibal geſſit:cā fuit Sagunti oppugnatio.Recte ad eum legati miſſi.mittebātur ad penum mittebantur pro Hannibale.hoſtibus noſtris.& ſociis quid ſimile tandem?Nos ad Ciuem mittemus:ne Impatorem.P.R.ne exercitum:ne Coloniā circunſedeat:ne oppugnet?ne agros depopulet̃?ne ſit hoſtis?Age ſi paruerit:hoc Ciue uti aut uolumus:aut poſſumus?Ante diem.xiiii.kl.Iañ.decretis ueſtris eum concidiſtis.conſtituiſtis ut hæc ad nos kl.Iañ.referrentur quæ referri uidetis.de honoribus & præmiis bene de Repub.meritoꝝ & merentium:quoꝝ principem iudicauiſtis eum:qui fuit.C.Ceſarem:Qui.M.Antonii impetus nepharios ad Vrbem:in Galliam uertit deinde milites ueteranos q primi Cæſarem ſecuti ſunt.tū illas cæleſtes diuinaſq̄ legiones Martiam & Quartā:qbꝰ cū Conſulē ſuū nō mō reliquiſſent:ſed bello etiā ꝑſequerent̃:honores & præmia ſpopōdiſtis:eodemq̄ die.D.Bruti præſtantiſſimi ciuis edicto allato atq̄ ꝓpoſito factū eiꝰ collaudauiſtis.quodq̄ ille bellum priuato conſilio ſuſceperat:id uos autoritate publica comprobauiſtis.Quid igitur illo die aliud egiſtis:niſi ut re hoſtem iudicaretis Antonium?His ueſtris decretis aut ille uos æquo animo aſpicere poterit?aut uos illū ſine dolore ſummo uidebitis?Excluſit illum a R.P.diſtraxit ſegregauit non ſolum ſcelus illius:ſed etiam:ut mihi uidet̃:fortuna quædam.R.P.qui ſi legatis paruerit:Romamq̄ redierit:Num quando perditis ciuibus uexillum quo concurrant defuturum putatis?Sed hæc minus uereor:Sunt alia ob quæ magis nunq̄ parebit ille legatis.Noui hominis inſaniam arrogantiam:noui perdita conſilia amicoꝝ:quibus ille eſt deditus.Lucius quidem frater eius utpote qui peregre depugnauit:familiam deducit:ſi per ſe ipſe ſanus:qđ nunq̄ erit:ꝑ hos eſſe tamen ei non licebit.Teretur interea tempus:belli apparatus refrigeſcent.Vnde eſt adhuc bellum niſi ex retardatione & mora?Vt primum poſt diſceſſum latronis uel potius deſperatam fugam libere Senatus haberi potuit:ſemp flagitaui:ut conuocaremur.quo die primum conuocati ſumus:cū deſignati Conſules non adeſſent.Ieci ſententia mea maximo ueſtro cōſenſu fundamenta.R.P.ſerius oīno q̄ decuit.nec.n.ante potui.Sed tñ ſi ex eo tempore dies nullus intermiſſus eſſet:bellum profecto nullū hēremus.Omne malū naſcēs facile opprimit̃.iueteratū fit plerūq̄ robuſtiꝰ.Sed tū expectabant̃.kl.Iañ.fortaſſe ñ recte.Veꝝ præterita omittamus.Etiā ne hāc morā afferamꝰ dum proficiſcantur Legati?dum reuertant̃ quoꝝ expectatio

dubitationem belli afferet. bello aũt dubio qđ põt ſtudiũ eẽ đ lectus? Q uãobrẽ.P.C.legatoꝶ mentionẽ nullã cẽſeo faciẽdã rem admiſtrandam arbitror: ſine ulla mora: & confeſtim gerẽ dam cenſeo: tumultum decerni. iuſticium indici. ſaga ſũmi di co oportere. delectum haberi. ſublatis uocatõibus in Vrbe & in italia præter Galliam totã: Q uæ ſi erunt facta: opinio ipſa & fama ueſtræ ſeueritatis obruet ſcelerati gladiatoris amentiã Sentiet ſibi bellum cum R.P. cẽ ſuſceptũ. Experietur cõſentiẽ tis Senatus neruos atq̃ uiros. Nã nũc qdem partium cõtẽtio/ nem eſſe dictitat: quarũ ptiũ alteri uicti ſũt: alteri ſũt ĩ mediis. C.Cæſaris ptibus. Niſi forte Cæſaris partes a Panſa & Hircio Coñ. & a filio. C. Cæſaris oppugnari putamus. Hoc uero bel/ lum non ex diſſenſione partiũ: ſed ex nefaria ſpe pditiſſimorũ Ciuium excitatũ quibus bona fortunæq̃ noſtræ nota ſunt. & iã ad cuiuſq̃ opinionem diſtributæ. Legi epiſtolam Antonii: quam ad quẽdã.P. Septimiũ capitalem hominẽ Collegã ſuũ miſerat. Q uid concupiſcas tu uideris. quod cõcupiueris certe habebis. Hem ad quem legatos mittamus cui bellum more/ mur inferre q ne ſorti qdem fortunas noſtras deſtituit: ſed libi dini cuiuſq̃ nos ita addixit: ut ne ſibi quidem qcq̃ ĩtegrũ: qđ ñ alicui pmiſſum iã ſit reliquerit. Cũ hoc.P.C. bello inquam cer tandũ eſt. idq̃ confeſtĩ: legatorũ tarditas repudianda ẽ. Q ua/ pp ne multa nobis quotidie decernẽda ſint. Conſulibus totam R.p. cõmittẽdã cenſeo iiſq̃ pmittendum ut Rẽpu. defendant. puideantq̃ ne qđ. R.p. detrimenti accipiat. Cenſeoq̃ ut iis qui ĩ exercitu antonii ſunt: ne ſit ea res fraudi ſi añ Kl. febru. ab eo diſceſſerint. Hæc ſi cenſueritis.p.C. breui tẽpore libertatẽ.r. p. auctoritateq̃ ueſtrã recupabitis. Si aũt lenius agetis: tñ ea/ dem. Sed fortaſſe ſerius decernetis. de.r.p. quoad retuliſtis: ſa tis decreuiſſe uideor Altera res ẽ de honoribus: de quibus dei ceps intelligo eſſe dicendum. Sed qui ordo in ſententiis rogan dis ſeruari ſolet. eundem tenebo in uiris fortibus honorãdis. A Bruto igitur Conſule deſign. more maiorũ capiamus exordiũ cuius ut ſupiora omittam: quæ ſunt maxima illa quidẽ. ſed ad huc hominũ magis iudiciis. q̃ publice laudata: qbus nam uer bis eius laudes huius ipſius tẽporis cõſequi poſſumus? Neq̃ enĩ ullã mercedẽ tanta uirtus: pter hãc laudis gloriæq̃ deſide rat. qua ẽt ſi careat: tñ ſit ſe ipſa contẽta. quanquam in memo/ ria gratorum Ciuium: tanq̃ in luce poſita lætetur. Laus igi/ tur iudicii teſtimoniique uri tribuẽda Bruto ẽ. Q uãobrẽ his

Tumultum: bellum propinquum ac periculoſum declarari eſſe: Sic enim appellabãt uicina bella & ita lica: ut gallicũ. Iuſticium: quod in magnis periculis. & timore reipublicæ indici ſolebat: hoc ẽ iuris dicẽ di intermiſſio: ut apud Liuiũ ſæpiſſimæ legimus: Et iuſticiũ quidem dictũ: quoniam ius ſtat. Saga ue/ ſtimenta militaria: unde Sagatus. Cicero in epiſtola Sagati in forum deſcẽdimus. Sublatis uendicationi/ bus. ut nulla ſit cuipiam uacatio & excuſatio a bellis: Præter Galliã totam: comatã & Ciſalpinã. Cõ temptionem: non contra ſe dicebat bellum pari: ſed partium eſſe contẽtionem. hoc eſt diſſenſionem. Sed earũ inqt partium quas Anto/ nius dicit alteri uicti ſunt hoc eſt Pompeiani: alteri in parti/ bus Cæſaris ſunt: niſi fortaſſe quiſpiã ſibi perſuadet Cæſarii ptes dictatoris a cõſulib9 Hir cio & Panſa: q Cæſariani fue re: ac. C. Octauio cæſaris filio opugnari: qđ credibile nõ eſt ergo non contentio partium ẽ ſed ipſe oppugnatur Antoniũ. Ad opinionem. pro uolun tate & deſiderio cuiuſq̃. Septẽ uirũ: aut ab ipſo diuidendis a gris cum. L. fratre prefectũ: aut ſẽptẽuirũ: epulonem ſignificat Capitalẽ hominẽ: flagitio/ ſum: & cuius caput peti debeat ad pœnam. Cicero: Capitalis eteocles: uel potius Euripides Et uitium ac peccatum capita/ le dicitur pp̃ter quod cõmittẽ/ tis caput peti ad ſupplicium de bet: aliter capitale odium capi talem morbum dicimus. qđ al terius caput petunt. Alii ſepti/ mũ legunt. Q uod concupi/ ſcas tu uideris: uerba Antonii Tu cogita & elige qd uelis nul lam patiere repulſam. Ne ſor ti quidẽ: ante bona ueſtra pro/ miſit q̃ ea ſors & fortuna diui/ deret & fierent uictoris occu/ pantis. Ne quid reſpu. Hoc uti uerſiculo reipu. periculoſis tẽporibus ſolebãt: quod ait ſæ pe Liuius. Fraudi: dãno & pe riculo. Etiã in ueteri iure lectũ ẽ: erit ea res fraudi. Ci. ĩ epiſto la ad Lẽtulũ. Maiori illi ſ fraudi q̃ tibi futurũ. Sed q ordo ĩ ſen tẽtiis rogãdi: A.G. libro quar to ca. x: Q ui obſeruatũ ſit đ or dĩe rogandarũ ſentẽtiaꝶ ante legẽ đ ſenatu habẽdo q̃ poſtea fuit lata: ſcribit. Primi tñ fere cõſules deſignati rogare ſole/ bãt. Saluſtius ĩ Catilina. Tum Syllanus ſententiam rogatus. ꝙ eo tpe cõſul deſignat9 erat.

uerbis .P.C.Senatus.C.faciendum cenſeo;Cum.D. Brutus Imp:Coſ.deſig.prouinciam Galliam in Senatus .Po.q;.Ro. poteſtate teneat .cumq; exercitum tantum breui tempore:ſũmo ſtudio municipiorum :coloniarumq; ꝓuintiæ Galliæ optime de .R.P.meritæ merentiſq; conſcripſerit compararit:id eũ recte & ordine exq;.R.p.feciſſe:idq;.D.Bruti præſtantiſſimũ meritum in Rempubli.Senatui populoq; Romã.gratum eſſe & fore itaq; Senatum poq;.Ro.exiſtimare .D.Bruti Imperatoris Coſ.deſig.opera:conſilio uirtute .incredibiliq; ſtudio & conſenſu .prouinciæ Galliæ. Reipubli. difficillimo tempore eſſe ſubuentum.Huic tanto merito Bruti.P.C.tantoq; in .R.P.quis eſt tantus honos qui non debeatur?Nam ſi.M. Antonio patuiſſet Gallia.ſi oppreſſis municipiis:& Coloniis imparatis :in illam ultimam Galliam penetrare potuiſſet:Q uantꝰ Reipub.terror impenderet?dubitaret credo homo amentiſſimus atq; omnibus conſiliis præceps & deuius:non ſolum cũ exercitu ſuo ſed etiam cum omni immanitate Barbariæ bellũ inferre nobis .Vt eius furorem ne alpium quidem muro cohibere poſſemus.Hæc igitur habenda gratia eſt .D.Bruto : qui illum nondum interpoſita auctoritate ueſtra:ſuo conſilio atq; iudicio:non ut conſulem recæpit:ſed ut hoſtem arcuit:Galliã ſeq; obſideri :q̃ hanc urbem maluit.Habeat ergo huius tanti facti tanq; præclari decreto ueſtro teſtimonium ſempiternum Galliaq; quæ ſemper præſidet atq; præſedit huic imperio libertatiq; cõi:merito uereq; laudet ꝙ ſe ſuaſq; uires non tradidit : ſed oppoſuit .Atq; etiam .M.Lepido ꝑ eius egregiis in Rempu.meritis decernẽdos honores quam ampliſſimos cenſeo. Semper ille populum Ro.liberũ eſſe uoluit maximũq; ſignũ illo die dedit uoluntatis & iudicii ſui. cum Antonio Diadema Cæſari imponente ſe auertit:gemituq; & mœſtitia declarauit quantum haberet odium ſeruitutis:quam Populum Ro. liberum cuperet:q̃ illa quæ tulerat temporum magis neceſſitate: quã iudicio tuliſſet.Q uanta uero is moderatione uſus ſit: in illo tẽpore ciuitatis:quod poſt mortem Cæſaris cõſecutum eſt? quis noſtrum obliuiſci poteſt?magna hæc.Sed ad maiora ꝓperat oratio.Q uid enim dii ĩmortales admirabilius omnibꝰ gentibus:quid optatius Populo Ro.accidere potuit:quam cũ bellum ciuile maximum eſſet:cuius belli exitum omnes timeremus:ſapientia & iã id potius extingui quã armis & ferro rẽ ĩ diſcrimen adducere?Q uod ſi eadem ratio Cæſaris fuiſſet: in illo tetro miſeroq; bello.ut omittã patrẽ:duos Cn.Põpeii ſũmi & ſingularis uiri filios icolumes hr̃emus:qbꝰ certe pietas fraudi eẽ nõ det. Vtinã oẽs.M.Lepidus ſeruare potuiſſet.facturũ fuiſſe declarauit:i eo qđ potuit:cũ Sex.Põpeiũ reſtituit ciuitati maximum ornamẽtũ.R.P.clariſſimum monumentum cle

Se ipſa.nam uera uirtus ſua ipſius conſcientia contenta eſt. etiam ſi a nullo laudetur:quod ait alio loco Cicero: Muro:q̃ ſunt ueluti murus: & ĩ portẽto habuere maiores Alpes ab ãnibale prius:deĩde a Cimbris eẽ ſuparas:quod Plinius ſcribit. Præſidet :ad opẽ ferẽdã & defenſionẽ præeſt:nã id ſignificat præſidere . unde præſes auxiliator ;& defenſor. Antonio diadema Cæſari imponẽte:lupercalibus quod dictũ eſt prius. Illa:ſub Cæſare ſeruitutem, Moderatõe:cũ in pribꝰ Cæſari & magiſter eqtũ illius eẽt:exercitũq; haberet:plebe q̃dẽ uociferãte:& ut Cæſaris neceſſe ulciſcereẽ obteſtãte:faciẽdũ eẽ diſſuaſit:quod Appianꝰ ſcribit. Pietas:ꝙ cũ patre ſenſerunt:& contra Cæſarẽ paterna pietate ducti arma ſumpſerunt. Fraudi dãno. Sex.Põpeium:is ab oĩbus fere diligebatur :Lepidus ſuaſit acciri ex Iberia :ubi contra Cæſaris ꝓtores bellũ gerebat:eiq; ꝑ paternis bonis in publicũ redactis uicies & quinquagies decẽ milia drachmas atticas rependi Mariſquoq; ĩperiũ dari quẽadmodũ parẽs eiꝰ olĩ hũiſſet: ut ĩgruentibus caſibus romãorũ claſſe ubicũq; ea eẽt:uti poſſet;quod ſenatus conceſſit & ſi Appianus hoc Antonium tradit ſuaſiſſe.

mentiæ ſuæ. Grauis illa fortuna .p.r. graue fatum pompeio enim patre quod Imperii.P.R.lumen fuit extictio. Interfect9 eſt patris ſimillimus filius. Sed omnia mihi facta uidentur deorum immortalium iudicio & pietate. Sex. Pompeio. R.P. cōſeruato. Q uam ob cauſam iuſtam atq; magnam & ꝙ periculoſiſſimum ciuile bellum maximumq; humanitate & ſapientia ſua. M. Lepidus ad pacem concordiamq; conuertit. S.C. his uerbis cenſeo præſcribēdum. Cum a. M. Lepido. Imp. pōtifice Max. Sæpenumero Repu. & bene & fœliciter geſta ſit populuſq;. R. intellexerit ei dominatum Regium maxime diſplicere. Cumq; eius opera uirtute conſilio ſingulariq; clementia & mauſuetudine: bellum accerbiſſimum ciuile ſit reſtinctum. Sex. q; Pompeius. Cn. F. Magnus huius ordinis autoritate ab armis diſceſſerit. & a. M. Lepido Imp. pont. Max. ſūma Senatus: populiq; Romani uoluntate ciuitati reſtitutus ſit Senatum po. q;. Ro. pro maximis plurimiſq; in Rempub. M. Lepidi meritis: magnam ſpem in eius uirtute auctoritate fœlicitate reponere: ocii pacis concordiæ libertatis: eiuſq; in Rempu. meritorꝫ Senatum Populumq; Ro. memorem fore. Eiq; ſtatuam equeſtrem inauratam in roſtris aut quo alio loco ī foro uellet: ex huius ordinis ſententia ſtatui placere. Q ui honoſ P.C. mihi maximus uidetur. Primum quia iuſtus eſt: non enī ſolum datur ꝓpter ſpem temporum reliquorum: ſed ꝓ ampliſſimis meritis redditur. Nec uero cuiq̄ poſſumus commemorare hunc honorem a Senatu tributum iudicio Senatus ſoluto & libero. Venio ad. C. Cæſarem. p.C. qui niſi fuiſſet: quis noſtrum eſſe potuiſſet? Aduolabat ad Vrbem a Brunduſio homo impotentiſſimus: ardens odio: animo hoſtili: in omnis bonos cum exercitu Antonius. Q uid huius audaciæ & ſceleri poterat opponi? nondum ullos duces habebamus: non copias: nullum erat conſilium publicum: nulla libertas: dandæ ceruices erant crudelitati nefariæ: fugam quærebamus omneſ quæ ipſa exitum non habebat. Q uis tum nobis? quis Po. ro. obtulit hunc diuinum adoleſcentē deus? qui cum omnia ad pniciem noſtram peſtifero illi ciui paterent: ſubito: præter ſpē omnium exortus prius confecit exercitum: quem furori. M. Antonii opponeret: q̄ quiſquam hoc eum cogitare ſuſpicaret? Magni honores habiti Cn. pompeio cum eſſet adoleſcens: & quidem iure: ſubuenit enim Reipubli. ſed ætate multo robuſtior: & militum ducem quærentium ſtudio paratior: & in alio genere belli. Non enim omnibus Syllæ cauſa grata: declarat multitudo proſcriptorum: tot municipiorum maximæ calamitates. Cæſar autem annis multis iunior ueteranos cupientis iam requieſcere armauit eam complexus eſt cauſam: quæ eſſet Senatui: quæ Populo quæ cunctæ

Patris ſimillimus filius Cn. Pompeius is apud mundā uictis Pōpeaianis clā fugit: crurē ſaucio & dſerta ac auia petit apud Laurone oppidū a Cæſare pugnās occiſus ē. Soluto & libero: Tributus fuerat hic honor fortaſſe aliis: ſed dn̄ante Cæſare: ac minime libero ſenatu: Simile eſt illud Iuuenalis de Cicerone. Rōa patrē patriæ Cicerone libera dixit. Hō īpotētiſſimus: inſolētiſſim9. Q uæ ipſa exitum nō habebāt: quā n̄ inueniebāt cū oia eſſēt īterclu-ſa. Magni honores habiti: pulcher locus cōparōis: Cynnāo & Syllano tumultu Pōpeius ī Piceno erat ubi agroſ habebat & relictas a patre clientelas: cū ꝙ pleroſq; optimos & clariſſimos ciues ad Syllā ꝓficiſci animaduerteret: indignū ratus: ſi ſolus ipſe getē ageret: ac nō potius cū copiis ad Syllā iret: Picenū oē cōmouit tertiū & uigeſimū ānū agēs: ꝓtoriis aſſūptis ꝓpria auctoritate īſignib9 Auximi delectū militū habuit legiōes tris cōſcripſit. cū qbus ad Syllā contēdit: oēs quocūq; ibat: ſollicitās: ut a Carbone dſicerēt Q ui cæſo Cynna ptibus ſucceſſerat: & multo īpotētior erat. Ad Syllā ꝓficiſcens tres ſimul duces circūuenire in itinere adortos: Carinā: Cælium: Brutū ſupauit: Victor tādē ad Syllā ueniēs īpator ſalutatus ē: & ī maxīo honore habitus: moxq; ī Celtiberiā miſſus: & inde ī Siciliā & Africam ex qbus ꝓuinciis uictor rediēs magn9 ē cognominatus. nec multo poſt etiā triumphauit: Adoleſcēſ: triū & uiginti ānorum. Multo robuſtior: q̄ Octauius: qui erat octo & decē Paratior: expeditior quoniā milites ultro depoſcebāt: cum Veterāi inuiti Octauiū ſequerentur. quippe q qeſcere iā optabāt. In alio genere belli: ꝓ cā ſenatus cōtra Carbonē Perpēnā. Sertoriū: q erāt ſenatus & reip. hoſtes. Nō.n. oībus: ſicuti nūc ſenat9: & ſi cū Sylla tūc ſētiret ſenatus: Multitudo

proſcriptorum .propoſuit illam ingentem tabulam Sylla.& ex ipſo equeſtris ordinis flo re ac ſenatu duo
milia elegit:qui mori iuberentur. Ille:Pompeius. In aduerſariorū partibus:Carbonis & cæterorum
qui agrum Picenum municrant:& in ſua habere poteſtate ſupabant:ſed ab eis auocauit Pompeius. Eo
ad eum locum:ire in galiam contra Antonium. Quo cuiq; optimo.ſcilicet eundum eſt. Itaq; illa quæ
ramus :demus imperium & auctoritatem.C.Cæſari:quod uix conſequemur hoc eſt uix efficiemus ut an
tonium coerceamus. Pontificem :pro patre & ſi Lepidus inualerat pontificatum. Proprætor.decretis
a ſenatu faſcibus Eiuſq; hono
ris:lex erat Romæ q̃ ei q quæ
ſtor fuiſſet :licebat ſequenti an
no tribunatū plebis:præturã:
& alios magiſtratus petere.Cē
ſet ergo Cicero Sic Octauii ra
tionem habēdã :& ſi quæſtor
non fuerit:quemcūq; honorē
petat:ac ſi lege petat :idq; agit
ut legibus ſoluatur annalibus:
neq; illis ſit obnoxius : Leges
uero annalibus plures fuere &
a pluribus latæ quibus ætas ꝑ
ſcribebatur:cui petendorū ma
giſtratuum ptãs fiebat legib⁹
enim annalibus.ac ſi dicat iõ
ætas præſcribebatur.quia te
meritatem timebant.quæ pro
pria ē adoleſcētiæ. Et Cicero
ait in Catone maiore Temeri
tas ē florentis ætatis:prudētia
ſenectutis:nō q; inueniri non
queat adoleſcens q prudentia
ſenes anteeat:Nã de Aſcanio ī
qt Virgilius ante ãnos animū
q; gerens:curamq; uirilem.A
riſtoteles nihil intereſſe īqt æ
tate quis iuuenis ſit an morib⁹
neq; in ãnis culpã eſſe:ſed ī ui
uēdo & perturbate ſingula ꝓ
ſequendo. Progreſſum æta
tis.ut per ætatem petere hono
res:& legibus poſſit: Itaque
maiores noſtri .oſtēdit admo
dum uetuſtas ãnales legeſ non
ēe:& ambitione quadã latas:
dum ſcilicet ægre ferrent qdã
homines æquari ſibi honori
bus q minoris exiſterēt ætatis
ideoq; uoluiſſe ut quidã grad⁹
eſſent petitionis.Verbi gratia
Qui.xx.annū agerent:ædili
tatem petere poſſent: Qui q̃
drageſimū Quæſturã & Præ
turã :Qui quadrageſimū ter
tium Conſularū.& obfuiſſe di
cit has leges.Quoniã multi q
petiiſſent ꝓdeſſe reipu.Si gere
re magiſtratū potuiſſent : ante
q̃ in ætate ēent:qua petere li
ceret:extincti ſunt. Magna ī
doles:ac ſi diceret ſpecimen &
apparentia non ſignificatio ſolum uirtutis idem ī officiis in quibus eſt uirtutis indoles cōmouentur.Et ſi
indoles tunc proprie dicitur:cum maior in pueris elucet uirtus :quæ ætati conueniat. Rulli:Decii
Coruini multiq; alii: uſurpat pluralem numerum. Rullus uero eſt Qu. Fabius Rullus primus ex

Italiæ:quæ diis omnibus gratiſſima.Et.Pompeius ad.L.Sylle
maximū īperium:uictoreq; exercitū acceſſit.Ceſar ſe ad nemi
nem adiunxit:ipſe princeps exercitus faciendi & præſidii com
parandi fuit.Ille in aduerſariorum partibus agrum Picenū ha
buit munitum.Hic ex Antonii amicis ſed amicicioribus liber
tati contra Antonium confecit exercitum:illius opibus Sylla
regnauit:huius præſidio Antonii dominatus oppreſſus ē.De
mus igitur imperium Cæſari :ſine quo res militaris admiſtra
ri :teneri axercitus :bellum geri non poteſt:& pro populo ro.
eo ire quo cuiq; optimo:qui honos:quanq̃ eſt magnus illi æta
ti:tamen ad neceſſitatem rerum gerendarum non ſolum ad di
gnitatem ualet.Itaq; illa quæramus quæ uix hodierno die con
ſequemur.ſed ſæpe ſpo fore huius adoleſcētis hortandi hono
randiq; & nobis & Populo Ro.poteſtatē.Hoc autem tempo
re ita cenſeo decernendum.q;.C.Cæſar .C.F.Pontifex Propꝛ
tor ſummo Reipu.tempore milites & ueteranos ad libertatem
Populi ro.cohortatus ſit:eoſq; cōſcripſerit:quodq; legio Mar
tia Quartaq; ſummo ſtudio optimoq; in Rempu.cōſenſu.C.
Cæſare duce & autore Rempu.libertatem .P.R.defendãt de
fenderint :& quod.C.Cæſar proprætor Galliæ ꝓuinciæ cum
exercitu ſubſidio ꝑfectus ſit:equites:ſagittarios :elephantos:
in ſuam populiq; Ro.poteſtatē redegerit:difficillimoq;.R.p.
tempore ſaluti dignitatiq; populi Ro.ſubuenerit.Ob eas cau
ſas Senatui placere.C.Cæſarem.C.F.pontificem proprætorē
Senatorem eſſe: ſententiamq; loco .pr. dicere:eiuſq; honoris
rationem quēcūq; appetet ita haberi: ꝓut haberi lege liceret:ſi
anno ſupiore.Quæſtor fuiſſet.Quid eſt enim.p.C. cur eum
non q̃primum amplißimos honores capere cupiamus. Legi
bus enim annalibus cum grandiorem ætatem ad Conſulatum
conſtituebãt:adoleſcentiæ temeritatem uerebantur.C.Cæſar
ineunte ætate docuit ab excellenti eximiaq; uirtute progreſſū
ætatis expectari non oportere.Itaque maiores noſtri ueteres il
li admodum antiquas leges annales non habebant .quas mul
tis poſt annis attulit ambitio:ut gradus eſſent petitionis inter
æquales.Ita ſæpe magna indoles uirtutis priuſquam Reipub.
prodeſſe potuiſſet :extincta fuit.At uero apud antiquos Rulli

ea familia ob uirtutes maximus cognominatus.qui magiſter equitum Papyrio dictatore pene eſt ſecuri p
cuſſus ꝙ contra eius edictũ cũ Sãnitibus & ſi ꝓſpe pugnauerat ſolutus legibus conſul añ tẽpus factus ẽ. De
quo multa Liuius.yili.&.xi.ab ur.con. Decii: P.Deci⁹ bello Sanitico tribunus militũ Aulo Cornelio cõ
ſule exercitũ in locũ iniquũ coniectum ſeruauit:collẽ.n.occupauit ĩmĩnẽtẽ ei in quo ſanites conſederant:
Conſuli occaſionẽ euadẽdi dedit:ipſe ab hoſtibus circũſeptus erupit.Sequenti anno ante tempus conſul
creatus cũ.T.Manlio bello latino ſe deuouit. Coruini.M.Valerius Tr.militũ bello gallico:gallũ a quo

Decii Coruini multiq; alii recentiore: autem memoria ſupior
African⁹.T.Flamini⁹ admodũ adoleſcẽtes Cõſules facti tan
tas res geſſerũt:ut Po.R.impium auxerit:nomẽ ornauerint.
Q uid Macedo Alexãder cũ ab ĩ eũte ætate res maximas gere
re cœpiſſet:nõne tertio & trigeſimo ãno mortẽ obiit: quæ eſt
ætas noſtris legibus.decẽ ãnis iunior q̃ Cõſularis:ex quo iudi/
cari põt:uirtutis eſſe q̃ ætatis curſum celeriorem.Nã ꝙ ii qui
Cæſari iuidẽt:ſimulant ſe timere:ne uerẽdum quidẽ ẽ:ut tene
re ſe poſſit ut moderari:ne honorib⁹ noſtris elatus itẽperanti⁹
ſuis opib⁹ utatur.Ea natura reꝝ ẽ.P.C.ut qui ſẽſum ueræ glo
riæ cœperit:qq; ſe ab Sẽatu ab Eqtibus.R.Po.q;.R.uniuerſo
ſenſerit Ciuẽ clarũ haberi ſalutarẽq;.R.P.nihil cum hac glo/
ria cõparãdum putet. V tinã.C.Cæſari patri dico ɔtigiſſet ado
leſcẽti.ut eſſet Senatui atq; optimo cuiq; cariſſim⁹:quod cum
conſequi neglexiſſet:omnem uim ĩgenii quæ ſũma fuit ĩ illo:
ĩ populari leuitate conſumpſit.Itaq; cum reſpectum ad Sena/
tum & ad bonos non haberet:eam ſibi uiam ipſe patefecit ad
opes ſuas amplificandas:quam uirtus liberi populi ferre non
poſſet.Eius autem filii longiſſi me diuerſa ratio:q cum omni/
bus eſt:tum optimo cuiq; cariſſim⁹:in hoc ſpes libertatis po/
ſita eſt.ab hoc accepta iam ſalus:huic ſummi honores & exq
runť & parati ſunt.Cuius igiť ſingularem prudentiam admi
ramur:eius ſtultitiam timemus? Q uid enim ſtultius:quam i
utilem potentiam inuidioſas opes cupiditatem dominandi p̃/
cipitem & lubricã anteferre ueræ graui ſolidæ gloriæ? an hoc
uidit puer:ſi ætate proceſſerit non uidebit? At eſt quibuſdam
inimicus clariſſimis atq; optimis ciuibus:nullus iſte timor eſ/
ſe debet. Omnis Cæſar inimicitias Reipu.condonauit.hanc ſi
bi iudicem conſtituit:hanc moderatricem omnium factorũ.
Ita enim ad.R.p.acceſſit:ut eam confirmaret:non ut euerte/
ret.Omnis habeo cognitos ſenſus adoleſcentis:nihil eſt illi re
pu.carius:nihil ueſtra auctoritate grauius:nihil bonorum ui
rorum iudicio aptius; nihil uera gloria dulcius. Q uamob/
rem ab eo non mõ nihil timere:ſed maiora & meliora expe/
ctaŕ dẽtis;neq; ĩ eo q ad.D.Brutũ obſidiõe liberãdũ ꝓfect⁹ ſit

prouocatus fuerat inſidẽte ga/
lea Coruo & unguibus roſtro
q; ĩfeſtãte hoſtẽ iteremit: Cor
uini ſibi poſteriſq; ea cã uẽdi/
cauit cognomen:cõſul ꝓximo
ãno creatus eſt ob uirtutem:cũ
xxiii.ageret ãnum. Liuius au/
ctor li.vii.ab ur.con.& Valeri
us ti.de his quæ magnifica cui
q; cõtigere. Supior africanus
hic & ædilis ante annos fact⁹
ẽ:& prætor cũ ageret.xxiii.an
nos:& conſul tunc cũ concedẽ
te collega in africã traiecit.Va
lerius max.Superiori inquit a
fricano cõſulatus citerior legi
timo tpe datus ẽ:quod fieri o/
portere exercitus lr̃is ſenatum
admonuit.ita neſcias utrũ illi
plus decoris patrũ conſcripto/
rum auctoritas:an militũ con
ſilium adiecerit.toga.n.ſcipio
nẽ ducẽ aduerſus pœnos crea/
uit.arma popoſcerũt. T.Fla/
minius.T.Q u.Flaminius tẽ
pore belli Macedonici: & ipſe
ſolutus legibus ẽ conſul.n.fac/
tus aduerſus Philippũ mace/
dõiæ regẽ fœliciter pugnauit
in faucibus epiri:fugatũ coegit
in regnum reuerti. Iunior q̃
ɔſularis q̃m:.xliii.ãno licet pe
tere:Iunior & ſenior cõmunis
ſunt generis:& Cicero ait Se/
niore republica. Curſũ cele
riorem.ſæpe enim anteit æta
tem uirtus. Nam ꝙ ii:Hæc
Octauii obiiciebant aduerſa/
rii quibus occurrit: Nihil cũ
gloria.q̃ falleris Cicero:& cõ
tra te ſunt quæ ſcribis in offici.
is libro primo.Sed illud odio
ſum eſt quod in hac elatione
& magnitudine animi facilli/
me ptiacia & nimia cupiditas
inuiſatur principatus:& totus
locus qui ſequitur:& aliud eſt
expetere ueram gloriam aliud
ſimulare: Multis enim quod
ait Cicero: Simulationũ inuo
lucris obtegitur:& quaſi uelis
quibuſdam obumbratur uni⁹
cuiuſq; natura:frõs:oculi:ſæpe mẽtiunť:orõ uero ſæpiſſime. Adoleſcẽtia.fuit.n.lubrica adoleſcẽtia cor
rupta:& ad oẽ ſcel⁹:ſed ꝑcipue ſeditões ꝓna apperẽs uero pricipat⁹.iã tẽ maxĩe extitit Iuli⁹.Leuitate:furoř
populi:ubi largitõib⁹ & malis artib⁹ cõciliato. Nõ poſſet:ſicut tãdẽ non tulit.ſed extinxit. Hoc uidit:

hoc animaduertit ut uerã glo
riam adipiſceretur Memoria
domeſtici doloris. Iulli patris
occiſi:id quod multi iactabãt:
non confidendum Cæſari qui
priuatum accepiſſet uulnus :&
ulturus crederetur. Facere nõ
auderẽ:ſi quid ſcilicet timẽdũ
eſſet. Qui ager coloniis eſſet
Cæſar dictator bellis confec-
tis legẽ tulit:qua ueterãis præ-
mia diſtribuit :deductis enim
in colonias agrorum certum
modum uiritim aſſignauit: Si
quis plus occuparet adimi :&
diſtribui aliis ueteranis qui pri
us miſſis adderentur:uoluit.

Quo ad quas colonias.

De agro cãpano: qui ſemp
po.ro.fuiſſet & diuiſus nũq̃ ex
titiſſet quod multi in locis di-
cit Cicero. Secũda &.xvi.ſ. le
gio :& ſic habet uera & antiq̃
lectio. Extra:præter

I Piſonis ac nõ
nullorum qui
Antonio faue-
bant in ſenatu
nicit ſentẽtia d'
mitẽdis ad An
tonium legatis. Fuere autem
Seruius Sulpitiuſ.L.Cæſar.L.
Piſo.L.Philippus:quib9 hæc
man data Cicerone præſcribẽ
te & ſi inuito eo legatio erat d'
creta a ſenatu data ſunt ad An-
tonium :ut Mutina confeſti di
ſcederet.ut Decimo Gallia ꝓ-
uincia cederet:quæ intra alpeſ
& Rubiconem amnẽ ẽ.ut exer
citum citra flumẽ educeret ita
tamen ut non propius urbem
ducetis milibus admoueret:
Præfinitus item dies eſt: quo
ſi non pareret hoſtis reip. ha-
beretur. Iam profecti erant le
gati. Quid ergo ĩ ſenatu actũ
ſit frequenter populum: ſcire

timere ne memoria maneat domeſtici doloris:quæ plus apud
eum poſſit q̃ ſalus ciuitatis. Audebo etiam obligare fidem me
am .P.C.uobis: populoq; R.q; profecto cum me nulla uis co
geret: facere non aderem.pertimeſcereq; in re maxima pericu-
loſam opinionem temeritatis: ꝓmitto recipio ſpõdeo .P.C.C.
Cæſarem talẽ ſemp fore Ciuem:qualis hodie ſit : qualem eũ
maxime uelle eẽ & optare debemus. Quæ cum ita ſint: de Cæ
ſare ſatis hoc tempore dictũ habeo. Nec uero d.L.Egnatuleio
fortiſſimo & cõſtãtiſſimo Ciue amiciſſimoq;.R.Pu.ſilendum
arbitror. Sed tribuẽdum teſtimonium uirtutis egregiæ; q; is le
gionẽ Quartam ad Cæſarẽ adduxerit: quæ præſidio cõſulib9
Senatui populoq; R.Reipu.eſſet ob eam cãm placere uti .L.
Egnatuleio tricẽnium ante legitimũ tẽpus Magiſtratus petere
capere gerere liceat. In quo.P.C.non tantum cõmodum tribu
itur.L.Egnatuleio: q̃tum honos. In tali cni re ſatis eſt nomiari
De exercitu autem.C.Cæſaris ita cenſeo decernendum. Se-
natui placere; militibus ueteranis: qui cæſaris Pontificis aucto
ritateq; huius ordinis defenderint atq; defẽdant: iis liberiſque
eorum militiæ uacationẽ eẽ. Vtiq;.C.Panſa.A.Hircius cõn.
alter ambo ue cognoſcerẽt: q ager coloniis eẽt: quo milites ue
terani deducti eſſent.qui contra legẽ Iuliã poſſideret: ut is mi-
litibus ueteraniſ diuideret De agro cãmpão ſeparatim cogno
ſcerẽt: inirẽtq; rationẽ de cõmodis militum ueteranorum au-
gẽdis: legioniq; Martiæ & legioni Quartæ: & iis militibus q
de legione Secũda &.xvi.ad.C.Panſam.A.Hirciũ conſ. ue-
niſſent ſuaq; nomina dediſſent.q; iis Senatus populiq; Roma
ni libertas cariſſima ſit: & fuerit; uacationẽ militiæ ipſis: liberiſ
q; eoꝶ eſſe placere: extra tumultum Gallicum Italicumq; eaſq;
legiones bello confecto miſſas fieri placere. Quantamq; pecu
niam militibus eaꝶ legionũ in ſingulos.C.cæſar pontifex ꝓp̃-
tor pollicitus ſit: tantam dari placere. Vtiq;. C.panſa.A. Hir-
cius conſuleſ alter ambo ue rationem agri habeãt.qui ſine iniu
ria priuatoꝶ diuidi poſſit iſq; militibus legionis Martiæ & le-
gionis Quartæ ita darẽt: aſſignarẽt: ut quib9 militib9 ampliſſi
me dati aſſignati eẽnt Dixi ad ea oĩa conſules de quibus retuli
ſtis: quæ ſine mora matureq; decreta : facilius apparabitis : ea
quæ tẽpus & neceſſitas flagitat .Celeritate autem opus ẽ: qua
ſi eſſemus uſi: bellũ: ut ſæpe dixi: nullũ haberemus.

.M.T.Ciceronis.in.M.Antonium ad
Quirites Philippica Sexta.

AVdita uobis eſſe arbitror Quirites quæ ſint acta
ĩ Senatu: quæ fuerit cuiuſq; ſẽtẽtia. Res enim ex
Kl.Iañ.agitata: paulo ante confecta eſt; minus q
dem illa ſeuer q̃ decuit non tamen omnino diſſo
lute; Mora eſt allato bello; non cauſa ſublata;

cuplētem:& uoce.P.Apulei ſciſcitātem docet Cicero Dilatum dicens eſſe non ſublatū bellum .Facit autē præiudicium re infecta legatos redituros:& antonium neq; pariturum ſenatui:neq; ſi uellit poſſe. Atq; ic circo hortatur ut paratis ſint ad rem animis dū redeant. inuehitur p occaſionē in.M.&.L.Antōius Quædam in.L. Trebellium &.T.Plancum:improbos & nefarios qui ad Antonium ſe ſe contulerant ſuis eiecti ſceleribus :maledicta cōgerit .populi in ſe cōmemorat beneficia : & ſuā opā ſuūq; ſtudiū pollicet̄ . In eo pcipue laborat:ut ſuſpitionē populo adimat:aut timoris ſenatus obmiſſos legatos aut fu turæ cū Antonio concordiæ.

Quāobrēm q; quæſiuit me.P.Apuleius homo & multis officiis mihi & ſumma familiaritate coniunctus & uobis amiciſſimus ita reſpondebo:ut ea qbus non interfuiſtis:noſſe poſitis. Cauſa fortiſſimis optimiſq; Cōſulibus Kl.Iañ.de Repub.primum referendi fuit:ex eo q;.xiii.Kl.Iañ.Senatus me autore d'creuit.Eo die primū Quir.fundamenta iacta ſunt Reipu.fuit.n.longo iteruallo ita liber Senatus:ut uos aliquando liberi eſſetis.Quo quidem tēpore etiam ſi ille dies uitæ finē mihi allaturus eſſet ſatis magnū cœperā fructū cū uos uniuerſi una mente atq; uoce iterū a me conſeruatam eſſe Rempu.conclamaſtis. Hoc ueſtro iudicio tanto tamq; præclaro excitatus:Ita Kl.Iañ.ueni in Senatū:ut meminiſſem quam perſonam impoſitam a uobis ſuſtierem.Itaq; bellum nefarium illatū Rei.P.cū uiderem:nullā moram interponendā inſequendi.M.Antoniū putaui .hominēq; audaciſſimum:qui multis nefariis rebus ante cōmiſſis hoc tempor imperatorem Populi Romani oppugnaret:Coloniam ueſtram fidiſſimam fortiſſimāq; obſideret: bello cenſui perſequēdum:tumultum eſſe decreui:iuſtitium idici :ſaga ſumi:dixi placere:in quo omnes acrius grauiuſq; incumberent ad ulciſcendas Reipu.iniurias :ſi omnia grauiſſimi belli inſignia ſuſcepta a Senatu uiderent .Itaq; hæc ſententia ſic per triduū ualuit: Vt quanq̄ diſceſſio facta non eſſet:tñ præter paucos:omnes mihi aſſenſuri uiderentur. Hodierno autem die non eſt pene ſcio q̄ obiecta re remiſſior Senatus fuit:nam plures eam ſententiam ſecuti ſunt:ut quantum Senat9 auctoritas ueſterq; conſenſus apud Antonium ualiturus eſſet Per legatos experiremur.Intelligo Quir.a uobis hanc ſententiam repudiari. neq; iniuria.ad quem enim legatos? ad eum ne qui pecunia publica diſſipata atq; effuſa:per uim & contra auſpicia impoſitis Reipu.legibus ;fugata contione: obſeſſo Senatu ;ad opprimendam Rempu.Bruñduſio legiones accerſierit.ab hic relictus cum latronum manu in galliam irruperit: Brutum oppugnet.Mutinam circunſedeat.quæ uobis poteſt cum hoc gladiatore conditionis.æquitatis ;legationis;eſſe cōmunitas? Quanq̄ Quir.non eſt illa legatio ſed denūciatio belli ;niſi paruit .Ita.n.ē decretū;ut ſi legati ad Hānibalem mitterent.Mittuntur.n.qui nuncient ne oppugnet Conſulē deſig.

Minuſ ſeuere :nam pro dignitate & ſeueritate ſenatus non decernēda legatio :ſed ilico hoſtis iudicandus fuerat Antonius: Diſſolute:molliter & remiſſe. Mora donec legati reuertantur. Nō cā ſublata: quoniā ut dicturus paulo poſt ē:non parebit Antonius .P.Apuleius .is Trib. pleb.erat:cuiuſ meminit Appianuſ. Ex eo:ac ſi dicat propter id Quod ſenatus decreuit .quid aūt decreuerit pri9 eſt dictum: Lōgo interuallo : p9 longū interuallū:diu.n.liber ñ fuerat .xiiii.cal.Iañ.cœpit eſſe

Etiā ſi uitæ finē allaturus ēet: pp ea quæ in:M.Antoniū dixi:& qbuſ horratus ſū:ut honores & præmia Decimo et Octauio decernerctis:& oībus q cōtra Antonium pro rep. quippiam feciſſent. Vna mēte:una uoluntate. Cōtigit aūt hæc populi acclamatio:cū illam ad populū habuit orōnē.xiii.cal. Iañ.cuius initium ē. Frequentia ueſtrum incredibilis :cōtio q; tāta Quirites. Quā pſonam:quā grauitatē & cōſtātiā ab hiſtrionibus tract9 ē ſermo q quā pſonā ab initio fabulæ ſuſcepit:ſeu liberi:ſeu ſerui:ſeu regis:ſeu priuati: eā ad extremū uſq; tū dictis:tū factis ſuāt

Putaui:calēdis iañ.qd' præcedenti appet orōne. Impatorē Decimū: Coloniā:Mutinā Diſeſſio:Senatus cōſultū p diſceſſionē :quoniā non oēs aſſentirent:nec iter oēs d' mea ſententia coſtaret: Hodierno nec hodie inqt remiſſio ac minus promptus ſenatus eſt ad id quod tunc ſuaſi:quam re obiecta ac ſubito & quaſi præter opinionem a me propoſitam extitit. Illud ē interpoſitum.

Pene ſcio:ac ſi dicat : auſim affirmare hoc:non eſſe remiſſiorem ſenatum:quam tunc fuit. Pecunnia publica :quæ fuit ad ædem Opis: Per uim :hæc omnia prius dicta ſunt a Cic.& enarrata. Ad Hannibalem.ad hoſtem :non ciuem:qui denunciarent confeſtim Sagūto diſcederet. Conſulem deſignatum:Decimum.

Facileuero:q non eſt in ſua poteſtate hoc eſt ſibi ipſi nō cōſtat:& conuenit multo minus aliis. Quid enim ille unq̄ &c. qui rōni obrēpauit nunq̄:& ſēper appetitui paruit:nec ſui cōpos unquam fuit Diſſimilia. qd.n.lenoni cum latrone .ille mācipiis quæſtuariis lenocinium facit.hic ex inſidiis inuadit:& rapto uiuit. Forenſib⁹ in foro æditis. Mulieri auariſſimæ: Volumiæ Mimæ.

Citra flumen Rubiconem is inter Rauennā & Ariminū fluit:in adriaticū uero mare excurrit:De quo Lucanus: Fonte cadit modico paruiſq; īpellitur undis Puniceus Rubicon. dum feruida canduit æſtas: p q; imas ſerpit ualles: & gallica certus Limes ab Auſoniis diſterminat arua colonis. Finis eſt galliæ ſuper Rubiconis pōte inciſum in marmore edictū fuit:his uerbis. Imperator:miles:tyro:armatus quiſqs es:hic ſiſtito.uexillū figito:arma deponito:Nec citra hunc amnē rubiconē.Signa:arma exercitum ue traducito.Si quiſ aduerſus præcepta ierit:feceritue adiudicatus eſto hoſtis po.ro. ac ſi cōtra patriam arma tulerit: ſacroſq; penates e pene ralib⁹ aſportarit. Vt ab urbe:nam ita a Mutina auocabatur: ut ei non concederetur Romam reuerti. Procraſtinatio.cū dies d' die ducitur Horam eximere: horam differre: At ille non potuit:occurrit obiectioni: ac ſi dicat.ſed ciuis bonus faciendum non iudicauit. Primuſ nam conſul erat deſignatus.& primus fere deſignatuſ conſul rogari ſententiam ſolebat:

Legiones.quæ oppugnarent

Properent:legati. Hoc: quod ſequitur. Nunq̄:& eſt ordo non uereor ne uertat ſe.

ne mutinam obſidiat .ne prouintiam depopuletur .ne delect⁹ habeat .ſi in Senatus atq; populi Roma.poteſtate. Facile uero huic denunciationi parebit:ut in patrum.C.atq; in ueſtra poteſtate ſit:qui in ſua nunq̄ fuerit. Quid.n.ille nūq̄ arbitrio ſuo fecit? ſemper eo tractus:quo libido rapuit quo leuitas.quo furor.quo uinolentia.ſemper cum duo diſſimilia genera;lenonū & latronum ita domeſticis ſtupris:forenſibus parricidiis delectarunt:ut mulieri citius auariſſimæ paruerit q̄ Senatui Populoq;.R. Itaq; qd' paulo ante feci in Senatu faciam apud uos:teſtificor denuncio ante prædico. nihil.M.Antonium eorū quæ ſunt legatis mādata facturum.uaſtaturū agros. mutinam obſeſſurum:delectus qua poſſit habiturū .Is eſt enim ille qui ſēp ſenatuſ iudicium & auctoritatem:ſemper uoluntatem ueſtrā poteſtatēq; cōtēpſerit. An ille id faciat quod paulo ante decretū eſt:ut exercitum citra flumen Rubiconem qui finis eſt Galliæ educeret dum ne propius Vrbem Romā.cc.mil.admoueret? Huic denunciationi ille pareat? ille ſe fluuio Rubicōe.cc. milia circunſcriptum eſſe patiatur? nō is eſt Antonius .Nam ſi eſſet non cōmiſiſſet ut ei Senatuſ tanquam Hannibali initio belli Punici denunciaret:ne oppugnaret Sagūtum Quod uero ita auocatur a mutina :ut ab Vrbe tanquam peſtifera flamma arceatur:quam habet ignominiam? Quod iudicium Sēatus? Quid q; a Senatu dantur mandata legatis :ut .D. Brutū militeſq; eius adeant.iiſq; demonſtrēt ſua in Rep.merita beneficiaq; eorum grata eſſe Senatui.Po.q; Ro.iiſq; eam rem magne laudi magneq; honori fore .paſſurum ne cenſetis Antonium introire Mutinam legatos:exire inde tuto? nunq̄ patietur mihi credite.Noui uinolentiam:noui impudētiam:noui audaciam :ne uero de illo ſicut de homine aliquo debemus:ſed ut d importuniſſima belua cogitare. Quæ cū ita ſint.non omnino diſſolutū ē quod decreuit Senatus.habet attrocitatis aliquid legatio.utinam nihil haberet moræ .Nam cum pleriſq; in reb⁹ gerēdis tarditas & procraſtiatio odioſa:ē tum hoc bellū īdiget celeritatis.Succurrēdum eſt .D.Bruto :omnes undiq; copiæ colligēdæ:horā eximere ullā i tali ciue liberādo ſinc ſcelere nō poſſumus. An ille nō potuit ſi Antonium Con.Si Galliam Antonii ꝓuīciā iudicaſſet;legiōes Antonio & ꝓuīciā tradere? domū redire? triūphare? prim⁹ i hoc ordie eē quoad magr̄atū iniret? qd negocii fuit? Sed cū ſe Brutū eē meminiſſet ueſtræq; libertati natū? Quid egit alid';niſi ut pœne corpore ſuo Gallia ꝓhiberet Antoniū. Adhūc utrū legatos.an legiōes ire oportebat? Sed ꝑterita omittam⁹ ꝓpent.qd' uideo eē facturos.uoſ ſaga parate interea ibit .nō parebit.nos amiſſos tot dies rei gerēdæ queremur. Nō metuo Quir.ne:cū auderit Antoni⁹ me hoc ī Senatu & in cōtione confirmaſſe:nūq̄ illū futuꝝ ī Sena

tus poteſtate: refellendi mei cauſa: ut ego nihil uidiſſe uidear: uertat ſe; Senatui pareat nunq̃ faciet: non inuidebit huic meæ gloriæ: malet me ſapientem a uobis: q̃ ſe modeſtum exiſtimari. Quid ipſe ſi uelit? Nũ et .L. fratrem paſſurũ arbitramur? nuper quidẽ dicitur ad Tibur: ut opinor cum ei labaṙ. M. Antonius uideretur: mortem fratri eſſe minatus. Etiam ne ab hoc Myrmillone Aſiatico Senatus mandata: legatorum uerba audientur? Nec enim ſecerni a fratre poterit tanta præſertim auctoritate. Nam hic inter illos africanus eſt. pluris habeṫ q̃. L. Trebellius. pluris q̃. T. Plancius adoleſcens nobilis: qui omnibus ſententiis maximo ueſtro plauſu condemnatus: neſcio quomodo ſe coniecit in turbam. atq; ita mæſtus rediit. ut retractus: non reuerſus uideretur. Sic contemnit tanq̃ ſi illi aqua & igni interdictum ſit. aliquando negat ei locum eſſe oportere in Curia: qui incẽderit curiam. Nam Trebellium ualde iam diligit: aderat tum cum ille tabulis nouis aduerſabatur Iam fert in oculis poſtq̃ ipſum Trebellium uidit ſine tabulis nouis ſaluũ eſſe non poſſe. Audiſſe enim uos arbitror. Quir. quod etiam uidere potuiſtis quotidie ſponſores & creditores. L. Trebellii cõuenire. O fides hoc. puto: Trebellium ſumpſiſſe cognomẽ Quæ poteſt eſſe maior fides: quam fraudare creditores? domo profugere? propter æſ alienum uenire ad arma? Vbi plauſus ille in triumpho eſt ſpe ludi? ubi ædilitas dlata ſummo ſtudio bonorũ? Quis eſt qui hunc non caſu exiſtimet recte feciſſe? nequitia ſcelus eſt. Sed redeo ad amores deliciaſq; noſtras .L. Antonium; qui uos omnes in fidem ſuam recepit. Negatiſ Num quiſnam eſt ueſtrum qui tribum non habeat: at qui certe nemo. illum quinq; & triginta tribus patronum adoptarũt. Rurſ9 reclamatis: a ſiniſtra illã eq̃ſtrẽ ſtatuã iauratã: i q̃ iſcriptũ ẽ: qnq; &. xxx. trib9 patrono. Po. R. Igiṫ ẽ prõn9. L. Antõi9

Refellendi mei cauſa: ut refellat: & mentitum oſtendat: Nõ inuidebit huic meæ gloriæ: ut ſapiens dicarq̃ præuiderim quæ Antonius eſſet facturus. Paſſurum: ut pareat ſenatui. Labare: nutare īclinareq; ad ſenatus uoluntatẽ. Secerni: abeſſe a fratre & ab illo diſiungi. Africanus: ueluti quidã Africanus Scipio Inter illos: in conuctu illo flagitioſiſſimorum. Quã. L. Trebellius q̃. T. Plancius: hi erant ſceleratiſſimi: cũq; ob uaria flagitia eſſe in urbe impune non poſſent: ad Antonium confugerant: &. T. quidẽ Plancius populi dãnatus ſententiis ad Antonium cum quo prius fuerat. ſic redierat: quaſi cũctus eſſet: idque inuitus faceret. Sic uero ab Antonio contẽnebatur: ut non rediiſſe ſua ſponte: ſed retractus putaretur cum retrahi ſugitiui ad ſupplicium ſoleant. Sic contẽnit: T. Plancium Antonius tã q̃ exulem & hoſtem publicum Nã hoſtibus iudicatis aqua & igni interdici ſolebat: is Cæſare occiſo & tumultuãte plebe: cũ facibus ad curiam ipſam cucurrit: cui contumelioſe obiiciebat Antonius q curiã incẽdiſſet: & merito ex curia & urbe pulſum. Aderat tunc cum ille tabulis nouis aduerſabaṫ Plutarchus in Antonio a Dolobella tradit adoleſcente tribuno pl. nouamru rerum cupido remiſſum a Cæſare poſt pharſalicã pugnam Antoniũ & ipſum tribunũ amicum & popularem rogatũ ut adiutor ſibi uellet eſſe in pferenda lege de nouis tabulis: hoc eſt ære alieno diſſoluẽdo: cui Aſinius & Trebellius intercedebãt: & Antonium quidem adulteratam ab eo uxorem ſuam .C. Antonii patrui filiam ſuſpicatũ: aduerſarũ eſſe: parteſq; Aſinii & Trebellii ſuſcepiſſe. Dolobellã quoq; foro quod armis occupauerat expuliſſe: Cõtraria hic dicit Cicero: & Antoniũ: nõ Dolobellam ferre legem illam uoluiſſe: Trebelliũ interceſſiſſe: eam cauſam odii Antonio fuiſſe: amaſſe poſtea: cum æs allenum ingẽs Trebellius conflauiſſet: quo dãnatus ad eum cõfugiſſet: & niſi lege lata de nouis tabulis ære alieno reſciſſo ſaluum eẽ nõ poſſe: Nouæ tabulæ dicebanṫ: quotiens æs alienũ diſſoluebaṫ: & ueteres creditorũ tabulæ abolebanṫ: Trãqllus i Iulio. De pecuniis mutuis diſiecta nouarũ tabularum expectatõe quæ crebro mouebaṫ. Iam fert in oculis: amat pcipue. Sponſores. qui pro eo ſe obligarunt: creditores. qui pecuniã mutuati ſunt. O fides exclamatõ cognomen inquit fidei accepiſſe arbitror. Trebellium: ut fides ipſa uoceṫ & irriſiue hæc air. Vbi plauſus ille cũ triumphauit Trebellius. Spe ludi: obiecta ſpe non uirtutis. ſed ludi: ut nos deluderes: & aliũ quem ſperaremus te exhiberes. Quis eſt qui hunc &c. quaſi dicat quæ prius recte fecit: non uirtute: neq; uolens: aut ſciens: ſed fortuito fecit: Nequitia iã ſcelus ẽ: caſu bonus fuit: iam peccat nequitia quæ ẽ ſcelus cũ qlpiã uolẽs malus eſt: nõ caſu. Ad amores: ironice. L. Antonius poni ſibi ſtatuã curauerat. cui inſcripſerat. L. Antõio prño. po. ro. qnq; & . xxx. trib9 poſuere: in qđ iuehiṫ Cicero: q̃res ex populo eius ne ſit patronus. L. Antonius: & poſuerint ne ſtatuã qnq; & . xxxiii. Negatis: uerũ eſſe non concediti patronum uobis eſſe: patronus i fidẽ recipit cliẽtẽ: ut tueaṫ & cãm defẽdat: ſed accuſati nõ ẽt accuſantis: At qui

malam quidem illi peſtem .clamori enim ueſtro aſcentior.Nõ modo hic latro:quem clientem habere nemo uelit . Sed quis unq̃ tantis opibus:tantis rebus geſtis fuit:qui ſe.Po.R. uictoris dominiq; cíum gentiũ tutorem dicere auderet. In foro .L. Antonii ſtatuam uidemus .ſicut illam .Q . Tremuli q̃ Hernicos deuicit ante Caſtoris.O impudẽtiam incredibilẽ .tantum ne ſibi ſumpſit:quia mylaſſis Myrmillonem Thracem iugulauit familiarem ſuum?Q uonam modo iſtum ferre poſſem⁹ ſi in hoc foro ſpectãtibus uobis depugnaſſet? Sed hæc una ſta ſtua:altera Equitibus ,R.equo publico qui item aſcribunt patrono .quem unq̃ iſte ordo patronum adoptauit? ſi quẽquam debuit me.ſed me omitto :Q uẽ cenſorem? quẽ nuper agrum iis diuiſit. O ſordidos qui acceperũt:improbum q dederit.Statuerunt etiam Tribuni militares qui in exercitu Cæſaris duo bis fuerunt Q uis eſt iſte ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot ãnos ;iis quoq; diuiſit Semuriũ: Cãpus Marti⁹ reſtabat ?niſi prius cum fratre fugiſſet ;Sed hæc agrorum aſſignatio paulo ante Q uir.L.Cæſaris clariſſimi uiri & præſtantiſſimi Senatoris ſententia diſſoluta eſt huic .n.aſſenſi :Septẽuirũ acta ſuſtulimus:Iacent beneficia Nuculæ : friget patronus Antonius .Nam poſſeſſores animo æquiore diſcedẽt . nullam impenſam fecerant: nondum inſtruxerant : partim quia non confidebant ;partim quia non habebant. Sed illa ſtatua palmaris de qua ſi meliora tempora eſſent: non poſſem ſine riſu dicere .L. Antonio Iano medio patrono :ita ne ianus medius in.L. Antonii clientela ſit :Q uis unquã in illo inuentus eſt qui ,L.Antonio mille nummum ferret expenſum ? Sed nimis

certe nemo:ſi eſt qui tribum nõ habeat.ſinguli enim eſtis in aliqua tribu quæ ſunt quinq; &.xxx.ergo omnes optaſtis patronum. Malam quidem illi peſtem :ſcilicet opto & uerum eſſe nõ dubito quod dicitis ueſtrum patronum neq; eſſe :neq; fuiſſe: Hic latro.L.Antonius. In foro.L.Antonii.ſtatuam uidem⁹ quaſi dicat indigniſſimum eſt, Sicut illam .Q u.Tremuli:Sic habet hic locus non autem .Q u.Trebellii.Q u.Martius Tremulus conſul cũ.P.Cornelio Aruina de hernicis triumphauit :ſtatua equeſtris in foro ei decreta eſt.& ante Caſtoris templum poſita :quod Liuius ſcribit ab ur.con.Hernici populi fuere Lauinio:Albæ & ipſi Romæ uicini quorũ oppida Alatriũ Ferentium Verulæ. Altera eqtibus ratõis :altera in foro hoc eſt ſecunda ſtatua erat .L.Antonii:quam equeſtris ordo poſuerat :& item patrono inſcripſerat. Equo publico equitibus romanis :quem publice equites poſuiſſe tituluſ & inſcriptio iudicabat :quod refellit Cicero .Me :equeſtris ordinis fuit Cicero :& rẽp.ſeruauit in quẽ gratus eſſe ordo debuiſſet.

Q uẽ cenſorem? ſcilicet ſibi adoptant patronũ: quod iccirco facere debuiſſet.quia ſenatuſ equitũq; regimen penes cenſores eſſet cum equos ſibi adimere ſoli poſſent . ac notam urere ſiquid diſplicuiſſent cum urbem trabeati ipſi luſtrarẽt eqtes.quod bis ſingulis faciebãt ãnis lupercalibus & idibus Iulii:ut Valerius maxi.tradit:

Q uem nuper agrum iis diuiſit :ac ſi dicat quem diuidere nefas erat:& quem iniuria poſſeſſoribus intercæpat. Sordidos:auaros :qui acceperunt illum agrum. Q ui dederit .L. Antonius. Statuerat :iocat Cicero quod mox ipſe indicat & hæc ueluti nugas repræhẽdit :ſecundam ſtatuam equeſtrẽ una cũ eqtib⁹ rõanis poſuerãt Antonio duo q cæſaris exercitu bis fuerant tribuni militares:qbus Antoniuſ Semuriũ diuiſerat. Q uis eſt iſte ordo:cũ duo fuerit ſic ait: Multis legiõib⁹:nã quælibet legio duos hẽbat tribunos militares:minorẽ q̃ ꝑerat cohorti quingintariæ quem græci uocant πεντακοσ ταρχην : & maiorẽ qui millenariæ præpoſitus erat cohorti a græcis uocatus χιλιαρχησ lis tribunis militaribuſ q duo bis fuerunt in exercitu Cæſaris Semuriũ:agrũ ſecus urbis muros:ideoq; ſubiungit Campus martius reſtabat .ſ.diuidendus .L.Cæſaris qui fuit .M.&.L.Antoniorũ auunculus. Sñia:quam dixit in ſenatu. Huic:L.Cæſari. Septẽuirũ.L.Antonii & collegarũ.quos Antonis diuidendi agriſ ꝑfecit. Iacent :irrita ſunt beneficia collata nuculæ:& ager ei ab Antonio diuiſus .Is autẽ Nucula unus ex Antonii fuit ſatellitibus. Friget :quia uidet q̃ decreuit irrita eſſe: Poſſeſſores.illi qbus .L.Antonius agros diuiſit: Illa ſtatua palmaris:ille prior cui inſcriptum erat .L.Antonio patrono po.ro.qnq; &.xxx.tribus poſuere. Palmaris palma digna .Ter.in eunucho .Id uero eſt quod ego puto mihi palmariũ. Iano medio :hoc ẽ in medio Iano :Baſilicam Paulus Aemilius in foro rõano extruxit:mille & quingentis talentis q̃ pecunia cõſul una cũ Calidio Marcello corruptus eſt a Cæſare ut faueret:Hæc ĩter admirabilia urbis opera a Plinio laudatur:prope eam locus fuit Ianus nomine :duæ enim:illic Iani ſtatuæ fuere :in ſũmo una:in imo altera:Eum uero in locum fœneratores conueniebant:auctores Porphirio:& Acron .Horatius.Hoc Ianus ſummus ab imo Perdocet. Ita ne Ianus medius:cum ſtomacho hoc inquit :etiam medius Ianus ubi erat poſita ſtatua ſic in.L.Antonii clientela:Sed nullus unq̃ in eo loco ĩuenit Lucius qui mille ei nummos mu

multa de nugis : Ad cauſam bellumq; redeamus quanquam non alienum fuit perſonas quaſdam a uobis recognoſci: Vt q̄ bus cum bellum gereretur poſſitis taciti cogitare. Ego autem uos hortor Q uir. ut etiam ſi melius aliud fuit tamen legato/ rum redditum expectetis animo æquo: celeritas detracta de cauſa eſt boni tamen aliquid acceſſit ad cauſam. Cum enim le gati renunciarint : quod certe renunciabunt non ĩ ueſtra pote ſtate : nõ ĩ Senatus eſſe Antõium. Q uis erit tam improbus ci/ uis qui illum ciuem habendum putet? Nunc enim ſunt pau/ ci illi quidem: ſed tamẽ plures quam. R. P. dignum eſt qui ita loquãtur : ne legatos quidem expectabimus? Iſtam certe uo/ cem ſimulatiõemq; demẽtiæ extorquebit iis res ipſa publica: quo etiam ut cõfitear uobis Q uir. minus hodierno die contẽ di: minus laboraui: ut mihi Sẽatus aſſẽtiens tumultũ decerne ret: Saga ſum iuberet: malui. xx. dieb9 poſt ſentẽtiã meã lau/ dari ab omnib9 quam a paucis hodie uituperari. Q uapropter Q uir. expectat legatorum reditum: & paucorum dierũ mole ſtiam deuorate: q cum redierit: ſi pacem afferent: cupidũ me: ſi bellũ: prouidũ iudicatote. An ego nõ prouideã meis Ciuib9 nõ dies noctesq; de ueſtra libertate: de reipu. ſalute cogitẽ? qd enĩ nõ debeo uobis Q uir. quem uos a ſe ortum : hominib9 no biliſſimis oĩb9 honorib9 prætuliſtis? An ingrat9 ſum? Q uis minus? Q ui partiſ honorib9: eoſdẽ geſſi in foro labores: quoſ in petẽdis: rudis in Rem pu. Q uis exercitatior: qui uigiti iam ãnos bellũ gerã cũ improbis Ciuib9? Q ãobrẽ Q uirit. conſi/ lio quãtũ potero: labore plus pene quã potero excubabo. uigi laboq; ꝑ uobis. Etenĩ quis ẽ Ciuis præſertim hoc gradu: quo me uos eẽ uoluiſtis: tã oblit9 beneficii ueſtri: tam immemor pa/ triæ: tam inimicus dignitati ſuæ: quem nõ excitet: & nõ iflam/ met tãtus iſte ueſter cõſenſus. Multas: magnaſq; habui Con/ ſul cõtiones: multis iterfui: nullam unquã uidi tãtã: quãta nũc ueſtra eſt. Vnum ſentitis omnes: unũ ſtudetis. M. Antonii co natũ auertere: a. R. P. furorem extinguere: opprimere audaci/ am: idem uolunt omnes ordines. Eodem incũbũt municipia: Coloniæ cũcta Italia. Itaq; Senatum ſua ſponte bene firmum firmiorem ueſtra auctoritate feciſtis. Venit tempus ſerius om nino: quã dignum. R. P. fuiſſet: tamen ita maturũ: ut differri iam hora non poſſit. Fuit aliquis caſus fatalis: ut ita dicã: quẽ tulim9: quoquo modo ferendus fuit. Nũc ſiqs erit uolũtari9: P. R. ſeruire fas non eſt. quẽ dii imortales omnibus imperare uoluerũt. Res in extremũ ẽ adducta diſcrimẽ. De libertate agi tur. aut uincatis oportet: qd' profecto & pietate ueſtra & tãta concordia cõſequemini: aut qduis poti9: q̄ ſeruiatis. Aaliæ na tiões ſeruitutẽ pati poſſũt. P. R. eſt propria libertas.

tuaret quaſi dicat nullus ei: un quam credidit quoniã fallere & decoquere conſueuerat Fer re uero acceptum & expenſũ pecuniam: Sermones ſunt a ra tiocinantibus & mercatoribus ſumpti: q traditã ab alio pecu/ niam ãnotant ut acceptam: da tã uero aliis ut expenſam. Mil le uero numeri eſt ſingularis ꝑ eo poſitum: quod χιλιασ græ ce dicitur & ut μια χιλιασ και δυο χιλιαδεσ ita unũ mille & duo milia dicũt: recteq; & ꝓ babiliter dici ſolet: mille dẽna/ riũ ĩ arca ẽ: & mille equitũ ĩ ex ercitu. Cicero itẽ ꝓ Millone: Ante fundum Clodii quo ĩ fũ do ꝑpter iſanas illas ſubſtructi ons facile mille hominũ uerſa bantur: A. Gelius noctium at ticarũ lib. prĩo. ca. xvi. Etiã ſi melius aliud fuit: non mittere legatos: neq; bellum differre.

Pauci: L. Saluius & alii non/ nulli. Iſtam uocem. expectã/ dos legatos. Tumultum: bel lũ piculoſum & propinquũ.

A ſe ortum: Cicero in Salu/ ſtiũ: Ego meis maioribus uir/ tute mea præluxi: ut ſi pri9 no ti nõ fuerint a me accipiant ini tiũ memoriæ ſuæ. Fuit. n. hõ nou9: & tñ uirtute nobiliſſimiſ uiris ẽ æquatus: Eoſdẽ geſſi i foro labores: null9. n. dies erat quod ipſe ad Q uintũ fratrem ſcribit: quo ꝓ reo non diceret.

Q uos in petendis. ſ. geſſi.

Rudis in rẽpublicam. ſ. ſum

Viginti annos: quod ĩ prin/ cipio ſecundæ Philippicæ di/ ctum eſt.

Voluntarius:ſcilicet erit ꝙ noluerimus nos ſeruitute liberare cum potuerimus.

Egati cũ ſenatus mandatiſad Antoniũ ꝓfecti erant:nondũ qd actũ ab illis eẽt audiebaẽ.& qd nam allaturi eſſent:omnino incertũ uidebaẽ.Q ui uero Antcnio fauebant & ei⁹ fingebant poſtulata ac reſponſa:& ſuo arbitrio interꝑtrabanẽ.i Ciceronẽ uero oblique inuehebanẽ non oportuiſſe dicentes irritari Antoniũ.Verit⁹igiẽ Cicero ne ad pacem cũ eo faciẽdam ſenatus inclinaret:ſi forte ad æquas Antonius conditiones deſcenderet:rurſus nullo pacto pacem cũ Antõio habẽdã ſuadet quoniã turpis:quoniã piculoſa & ne fieri qdẽ poſſit oino.Primũ cõtra ea dicit q̃ Antonii fautores cõminiſcebãtur.Cõſulares ad quos ſcribebat Antonius:apte tangit. Et quoniã qbuſdã de reb⁹ a cõſule Panſa relatũ in ſenatu fuerat quæ & ſi ad repu.ꝑtinebãt:facileq; explicari poterãt:nõ tñ ad eas applicare animũ maioribus detentũ curis poterat Cicero:ꝓ occaſionẽ exordiẽ Parua ſed utilia dicẽs eẽ reip. quæ a cõſule relata ſũt & tribũis:& tñ a ferenda de his ſnia aberrare animũ curis maioribus ipli citũ repu.in maximũ piculum adducta.

M.T.C.in.M.Antoniũ Philippica Septima

Aruis de rebus ſed fotraſſe neceſſariis cõſulimur P.C.de Appia uia & de Mõeta Cõſul:de lupcis Tr.pl.referũt.Q uarũ reꝶ etſi facilis explicatio uideẽ:tñ aĩus aberrat a ſnia ſuſpẽſus curis maiorib⁹.Adducta ẽ.n.P.C.res i maximũ piculũ:& extremũ pene diſcrimẽ.Nõ ſine cã Legatoꝶ iſtã miſſionẽ ſemp timui:nũq̃ ꝓbaui:quoꝶ redit⁹ qd ſit allaturus:ignoro.Expectatio qdẽ q̃tũ afferat lãgoris aĩs:qs nõ uidet?Nõ.n.ſe tenẽt ii qui Senatum dolent ad auctoritatis priſtinæ ſpẽ reuiuiſcere cõiunctũ huic ordini.P.R.cõſpiratẽ Italiã:paratos exercitus:expeditos Duces.Iã nũc fingũt Antonii reſpõſa:Eadẽq; defẽdunt.Alii poſtulare illũ:ut oẽs exercitus dimittanẽ:Scilicet legatoſ ad eum miſim⁹:nõ ut pareret:& dicto audiẽs eẽt huic ordini?Sed ut cõditões ferret:leges ĩponeret:reſerare nos exteris gentib⁹ Italiã iuberet:ſe ꝑſerti in columi a quo maius piculũ q̃ ab ullis natõibus extimeſcẽdũ ẽ.Alii remittere eũ nobis Galliã citeriorẽ:illã ultimã poſtulare:ꝑclare ex qua nõ legiões ſolũ:ſed ẽt nationes ad Vrbẽ coneẽ adducere.Alii nihil eũ iã niſi modeſti poſtulare.Macedoniã ſuã uocat oino:quoniã.C.frater ẽ inde reuocatus.Sed quæ ꝓuintia ẽ ex qua illa fax excitare nõ poſſet ĩcẽdiũ:Itaq; iidẽ quaſi ꝓuidi Ciues & Senatores diligẽtes belicũ me ceciniſſe dicũt.Suſcipiũt ptis patrociniũ q ſic diſputãt Irritari Antoniũ nõ oportuit:nequã ẽ hõ ille atq; cõfidẽs.Multi ꝑterea ĩprobi quos qdẽ a ſe primũ nũerare pñt:q hæc loquũtur:eos eẽ cauẽdos denũciãt. Vtrum igiẽ in nefariis Ciuib⁹ ulciſcẽdis cũ poſſis:an ꝑtimeſcẽdis:diligẽtior cã ẽ?atq; hæc illi loquũẽ q quondã pp leuitatẽ populares:hẽbanẽ.Ex quo intelligi põt:aĩo illos abhorruiſſe ſemp ab optĩo ciuitatis ſtatu:ñ uolũtate fuiſſe populares.Q ui.n.cõuenit ut q i rebus ĩprobis

Cõſulimur:rogamur. De Appia uia:quã Appius Claudius cæcus ab urbe Brunduſium uſq; ſtrauit.iõq; eſt Appia appellata:& de uia q dẽ Appia inſtaurãda.nã pontinis paludibus ꝓxima:ſæpe multis i locis euertebaẽ:conſulerat Pãſa cõſul:Romæ aũt q̃tuor uiri fuere q uiaꝶ curã agebãt.Idẽ Pãſa de moneta retulerat:quã uitiariſcim⁹ & adulterari nõnũq̃:ac iccirco mutari:& nouã fieri:extitere ĩ urbe olitres uiri monetales:auri & argẽti flatores:qb⁹ curæ erat nũmiſmata ex auro atq; argento cudere. De lupcis:de qb⁹ diximuſ i ſecũda philippica.Retulerãt aũt de iis tribui fortaſſe quoniam quæ ad eorũ ꝑtiebant ritum aliqua ex pte mutabant:& emẽdatõe ĩdigebãt ut quia uectigalia illis a Iulio cõceſſa fuerant adempta. A ſẽtentia:de his reb⁹ ferenda Suſpenſus:dubius:Virg.Suſpẽſi eurypilũ ſcitatũ oracula phœbi Mittimus Ii Piſonẽ tãgit. Auctoritatis priſtinæ:quã obtinebat ante occupatã a Iulio rẽpu. Cõſpirãtẽ:idẽ ſentientẽ Italiã.Expeditos ꝓmptos & ꝑatos Octauiũ & cõſules: Oẽs:Planci:Lepidi:Octauii:ſuus ipſius Antonii Scilicet:deriſionẽ habet hæc pticula cũ pticula cũ amaritudĩe ꝑmixtã.ſ.is ſupis labor ẽ. Reſerare:ſi exercitus dimittem⁹ libere.n.& audacter ruerẽt. Remittere:tãq̃ iuris ei⁹ ſit:& tãq̃ bñficiũ cõcedat.Vltimã ulteriorẽ q̃ Plãcus tenebat. Præclare:irõice. Cai⁹ frater:ipſius Antõii.ac ſi dicat iccirco ĩde Caiũ reuocauimus:ut Antoniũ mitterem⁹. Sed q̃ ꝓuĩcia:eſto Macedõiæ teneat & ñ galliã:q̃ tñ ꝓuĩcia ẽ:ex q̃ excitare bellũ & ĩcẽdiũ ñ ualeat. Iidẽ illi:q hæc de Antonio fingũt. Quaſi ꝓuidi:irõice. Bellicũ me ceciniſſe uelut tuba ſonũ dediſſe quo bellũ excitaẽ. Partis:factõis cui⁹ ſũt ipſi. Neq̃ ẽ hõ:dicẽtes.ſ.ñ fuiſſe irritãdũ Antoniũ:qm̃ neq̃ hõ ẽ: Cõfidẽs audax nimiũ. Multi ꝑterea ĩprobi:idẽ.ſ.dicũt quos igr Cicero a ſe ĩcipiẽtes:nã & ipſi ĩprobi ſũt cõnũerari pñt. Vtrũ igiẽ:ac ſi dicat magis ulciſci debemus:quando poſſu-

populares fuerint:iidem in re una maxime populari ꝙ eadē ſa
lutaris.P.R.ſit:improbos ſe:q̄ populares eē malint.Me qdem
ſemp ut ſcitis aduerſatum multitudinis temeritati.Hæc fecit
præclariſſima cā popularē.& qdē dicuntur:uel potius iidē ipſi
ſe dicunt Conſulares quo nomine nemo eſt dignus:niſi q tāti
honoris nomen pōt ſuſtinere.Faueas tu hoſti:litteras tibi ille
mittat de ſua ſpe rerum ſecūdarum ſuarū:tu eas læt⁹ proferas:
recites:deſcribendas etiā des:improbis Ciuibus furorem auge
as:animos bonoꝝ ſpem uirtutemq; debilites:& te Conſularē
aut Senatorem aut deniq; ciuem putes? Accipiet ī optimā ptē
C.Panſa fortiſſimus Conſul atq; optimus.Etenim dicam aio
amiciſſimo hunc ipſum hoīem mihi familiariſſimū:niſi talis
Conſul eſſet:ut oēs uigilias curas cogitationes in.R.P.ſalu te
configeret.Conſulē nō putarem:quāq̄ nos ab ineunte ætate il
lius uſus:cōſuetudo:ſtudioꝝ etiam honeſtiſſimoꝝ ſocietas ſi
militudoq; cōiunxit:eius deniq; curā incredibilē in aſperrimis
belli ciuilis periculis pſpexi nō mō ſalutis:ſed etiam dignitatis
meæ tū eūdem:ut dixi:niſi talis Conſul eſſet:negare eſſe Con
ſulem auderem:Idem nō mō Cōſulem eſſe dico:ſed etiam me
moria mea præſtantiſſimum atq; optimū Cōſulem:nō qa non
pari uirtute & uoluntate alii fuerint:Sed tantā cām nō habue
runt in qua & uirtutem & uoluntatem ſuā declararent.Huius
magnitudini animi:grauitati:ſapiētiæ:tempeſtas ē oblata for
midoloſiſſimi tpis.Tū aūt illuſtrat Cōſulatus:cum gubernat
Rē pu.ſi nō optabili:at neceſſario tpe:magis aūt neceſſarium
P.C.nullū tēpus unq̄ fuit.Itaq; ego ille qui ſemp auctor pacis
fui:cuiq; pax præſertim ciuilis:quāq̄ oībus bonis:mihi tn̄ ī pri
mis:fuit optabilis.Omne.n.curriculum induſtriæ noſtræ:in
foro:in curia:in amicoꝝ periculis propulſandis elaboratum ē:
Hic honores ampliſſimos:hinc mediocres opes:hinc dignita
tem:ſiquam habemus:conſecuti ſumus.Ego itaq; pacis:ut ita
dicā:alūnus:q quantuſcūq; ſum:nihil.n.mihi arrogo:ſine pa
ce Ciuili certe nō fuiſſem:periculoſe dico.quemadmodū acce
pturi.P.C.ſitis horreo.Sed pro mea ppetua cupiditate ueſtræ
dignitatis retinendæ & augendæ quæſo oroq; uos.P.C.ut pri
mo:ſi erit uel acerbū auditu uel incredibile a.M.Cicerone eſſe
dictū:accipiatis ſine offenſione:qđ dixero.ne ue id prius q̄ q̄le
ſit explicauero:repudietis:Ego ille dicā ſæpius:pacis ſemp lau
dator:ſemp auctor:pacē cū.M.Antonio eē nolo.Magna ſpe
ingredior in reliquā orōnē.P.C.quoniā periculoſiſſimū locū
ſilentio ſum præter uectus.Cur igit pacē nolo? qa turpis eſt:
quia periculoſa:quia eſſe nō poteſt.Quæ tria dum explico:pe
to a uobis.P.C.ut eadē benignitate qua ſoletis.uerba mea au
diatis.Quid eſt inconſtantia mobilitate leuitate cum ſingu
lis hominibus:tum uero uniuerſo Senatui turpins? Quid

mus:q̄ ptimeſcere:& diligentiores ſunt qui ulciſcuntur:q̄ q timent.cum poſſint ulciſci.

Populares:commodorum populi:& cōmunis utilitatis ſtudioſi. In re una:in Antonio defendendo:quem impugnari populo gratiſſimū eſt.

Præclariſſima cā:Antoniū perſequendi & opprimendi.

Se conſulares:L.Piſo præcipue tangitur. Tāti honoris:ut omnia ex cōmodis reipubli.& dignitate nihil ex ſe metiatur. Hoſti:Antonio. Ille:Antonius. Improbis ciuib⁹ furorem augeas:ſic eſt legendum:nō aūt forum.

Tantam:quanta hæc eſt cōtra Antonium. Tempeſtas perturbatio reipu. Curriculum:ſpacium & ueluti ſtadiū.

In foro:cauſis forenſib⁹ accuſando & defendendo:ſed defendendo poti⁹ quod fecit Cicero diutiſſime. In curia dicendi ſententia. Elaboratū labore perfectum. Pacis alūnus:quem pax aluit:nam q ab alio educatus eſt:alūnus dicit & Cicero ſine pace:& ſubiungit ciuili:eſſe qđ fuerat nō potuiſſet. Arrogo:aſſumo:eſt autem arrogare audacter & īſolenter ſibi ipſi attribuere.

Periculoſe:præfatur ſuaſurus contra īſtitutum ſuum bellum & reddit attentos. Auctor:ſuaſor. Silētio:ueſtro:nemo enim reclamauerat:qđ argumento erat nō improbari. Cur igitur pacem nolo:diuiſio eſt.nam capita proponit earum rerum de quibus eſt dicturus: Quid eſt &c̄.diſſuadet pacem habendam cum Antonio a turpitudine:eſt autem locus comparatiōis:ii ſingulis hominibus turpis eſt leuitas:ſenatui:quem præcipue grauitas decet:turpiſſima:qđ leuitas futura ſit ſenatus:ſi cū Antonio pacem egerit:oſtendit per ea quæ priuſ fecit:cum quibus niſi ſequentia congruant non poteſt ſuam tueri grauitatem ſenatus.

Cum eſſet hoſtis:quia re ue
ra hoſtis erat. Vacationes
ut emeriti eēnt poſtea:uacatio
nem haberent:nec cogi ampli
us ad ſtipendia poſſent. Me
us collega:ī auguratu. Qua
imbecillitate : grauiſſime enī
ægrotauerat:ut priꝰ diximꝰ.
Votis publice enim pro eo
populus uota ſuſcepit. Va-
cationes omnes ſubſtuliſtis:ut
cogi ad dāda nomina omnes
poſſent. Specie:ut uideatur.
Nobis:ſenatui. At lega-
tos miſimus:obiicit hoc ex ſe-
natus perſona. Cui:ſenten-
tiæ meæ.non tamen omnes
erant aſſenſi Ciceroni ſuſcipi-
endū bellum :& hoſtem iudi-
candum Antonium. Poſtri
die:quo die de legatis decreui
ſtis mittendis. Oppreſſis:a
Cæſare dictatore. Iuſta:neq;
enim obſiſti adhuc tyrāno po
terat. Liberati:Cæſare truci
dato. Armis domeſticis:cō
iuratorium: nulla extrinſecus
adhibita ui.

porro inconſtantius:q̄ quem modo hoſtem nō uerbo:ſed re:
multis decretis iudicauiſtis? cum hoc pace uelle ſubito coniū
gi? Quaſi uero cum.C.Cæſari meritos quidem illi honores &
debitos: Sed tñ immortales & ſingulares decreuiſtis:unam ob
cauſam ꝙ contra.M.Antonium exercitum comparauiſſet:nō
hoſtem Antonium iudicaueritis:nec tum hoſtis eſt a uobis iu
dicatus Antonius.Cum laudati auctoritate ueſtra ueterani mi/
lites qui Cæſarem ſecuti eſſent:nec tū hoſtem Antoniū iudica/
uiſtis:cū fortiſſimis legionibus ꝙ illū qui Cōſul appellabatur:
cū eſſet hoſtis:reliqſſent:uacationes:pecunias:agros:ſpopon
diſtis.Quid cu Brutū hoīem quondā illiꝰ generis:& nominis
natū ad Rē pu.liberandā exercitūq; eius ꝓ libertate.P.R.bel/
lū gerentē cū Antonio prouinciāq; fideliſſimā atq; optimā Gal
liā laudibꝰ ampliſſimis affeciſtis? tum non hoſtem iudicaſtis
Antoniū? Quid cū decreuiſtis ut Cōſul alter:ambo ue ad bel/
lū ꝓficiſcerent? quod erat bellum:ſi hoſtis Antouius nō erat?
Quo igitur profectus ē uir fortiſſimus meus Collega & fami/
liaris.A.Hircius Cōſul:aut qua ībecillitate qua macie? Sed ani
mi uires corporis infirmitas non retardauit:æquū credo puta
uit uitā:quā.P.R.uotis retinuiſſet:ꝓ libertate.P.R.īdiſcrimē
adducere.Quid cū delectus haberi tota Italia iuſſiſtis? Cū ua/
cationes oēs ſuſtuliſtis? tū ille hoſtis nō eſt iudicatus? Armoꝝ
officinas ī urbe uidetis.Me Milites cū gladiis ſequunt̃.Conſ.
præſidio ſunt:ſpecie Cōſuli re & ueritate nobis oēs ſine ulla re/
cuſatione:ſummo etiā cum ſtudio noīa dant:parent auctorita
ti ueſtræ nō ē iudicatus Antonius hoſtis? At Legatos miſimꝰ
heu me miſerū cur Senatū cogor:quē laudaui ſemꝑ:repræhē/
dere? Quid uos cenſetis.P.C.Legatoꝝ miſſionē.P.R.proba
uiſſe? Nō intelligitis? nō auditis meā ſnīam flagitari? q cū pri/
die frequentes eſſetis aſſenſi:poſtridie ad ſpem eſtis inanem pa
cis deuoluti.Quam turpe eſt porro legiones ad Senatum Le/
gatos mittere Senatum ad Antonium? quāq̄ illa:Legatio non
eſt:denūciatio eſt:paratum illi exitium niſi paruerit huic ordi
ni:quid refert? tamen opinio eſt grauior:miſſos enim Legatos
omnes uident:decreti ueſtri non omnes uerba nouerunt.Reti
nenda eſt igitur uobis conſtantia: grauitas. perſeuerantia:re/
petenda eſt uetus illa ſeueritas . Siquidem auctoritas Sena
tus decus honeſtatem laudem dignitatem deſiderat:quibus
hic ordo nimium caruit diu:ſed erat tunc excuſatio oppreſſis.
Miſera illa quidem:ſed tamen iuſta:nūc nulla ē.Liberati tum
regio dñatu uidebamur:armis domeſticis ea ipſa depulimus:
nunc quidē ui extorquenda ſunt.Quod ſi nō poſſumus facere
dicā.quod dignū eſt Senatore & romano homine:moriamur.
Quanta illa erit.R.P.turpitudo:quantum dedecus:quanta la
bes dicere in hoc ordine ſentētiam.M.Antoniū Cōſulari loco:

Adduxit:adiecit:quibus uoluit & uendidit. Hoſtis iudicatus:rem tamen non uerbo. Quod ꝑpoſuit:ſecundo loco. Offendit animos magis:plures enim periculo mouent̃ q turpitudine. Exploratū certum. Ne.C.quidem fratrem.M.antonii. Eſt enim patronus:iocatur cum ſtomacho:tamē & hæc in ſuperiore philippica dicta ſunt. Sua lege:acſi dicat nulla lege:id enim propria auctoritate & ſine ullis populi ſuffragiis egit Lucius tribunatum plebis Iulio occiſo arripuit.C.uero frater præturam aſſumſit:uiſiq; ſunt hoc pacto ſortiri magiſtratus ſua lege:hoc eſt ſorte præturam & tribunatum inter ſe diuidere:quo facto & plebs & equeſtris ordo:qui in centurias diuidebatur:cum ueniebant ad danda ſuffragia: priuari iure ſuffragiorum niſi ſunt.Marcꝰ Lucius & Caius Antonii tres fratres fuere:Marcus cōſul erat cum Iulius necatus eſt.Lucius tribunus ple.Caius prætor ē factus:auctor Plutarchus. Eoſdem magiſtros: eoſdem improbos & ſceleratos: quibus magiſtris utitur.Terentius. Tum ſi quis magiſtrum ad eam rem cœperit improbum. legitur & miniſtros.ſ.ſcelerum. Quis unquam omnes tribus:ſcilicet deduxit Gracchoꝝ:Tiberii & Caii:qui turbulentos & ſeditioſos geſſerūt tribunatus:alter a Scipiōe Naſica:alter ab Opinio conſule oppreſſus: Nā ita appellaui: ut gladiatorem dicere ſolemus crudelē & facile in quemuis gladios nudantem:etiam ſi gladiator profeſſione nūquā fuerit:& hoc mō. M. Antonium gladiatorē uocat Cicero. Sed uere & ſerio gladiatorem appellat Lucium Myrmilloe nim Mylaſis depugnauerat. Latine : aperte ut res habet.Martialis.Siquis aūt tam ambitioſe triſtis eſt ut apud eum in nulla pagina latine loqui faſ ſit:idem qui triſtis uerba latina legis.eſt igitur latine loq apte:& nulla uti obſcuritate:aut circuitu. Cū ornaſſet:Theciditis cuiuſdā laniſtæ comitē amicū ſuū ornauit:& ꝑ retiatio īſtruxit:cū eo depugnauit:& fugiētē ī harēa cōfodit Nā ſeqbat̃ alt̃ fugiebat alter.unde ſecutor dicit̃:Iuuenalis. cum Graccho iuſſus pugnare ſecutor. Idē ait:Luſtrauitq; fuga mediā gladiator harenā. Luculentam plagā:in facie uulnus cuiꝰ cicatrix appet & in apto ac luce ē. Qui familiarē:ſimilis locus cōparationis apud Terentiū ē in re diſſimili.nā ſi illū obiurges:uitæ q auxiliū tulit:qd facies illi q dederit dānū aut malū? Animi cā:delectatōis grā. Decuriabit:q denis eqtibꝰ ꝑeēnt decuriones ſunt dicti primi ſingulaꝝ decuriarū:tres.n erāt in una turma:quæ ex duobus &.xxx.cōſtabat:unꝰ decurio maior cognominatus anteibat:iiſq; etiam decanus & dux primus & præſtes nūcupabat̃:auctores feſtus:Marcellus Fronto.Erant & domi principum decuriones:aliis præpoſiti & in municipiis quidē ac coloniis idem quod Romæ ſenatores.Inde decuriare ē decuriæ ī militia aſcribere uel preficere. Agrarios: eos qbꝰ diuiſi ſſt agri aut diuidendi. Expulſos:ex agris ſuis ad eos repetendos. Omni motu:quicqd motus & perturbationis in repu.fuerit. Vt nemo ſit alius.etiam ſi alius quiſpiam improbus non fuerit.

Cuiꝰ ut omittam innumerabilia:ſcelera. Vrbani Conſulatus ī quo pecuniam publicā maximā diſſipauit:exules ſine lege reſtituit:uectigalia uendidit:prouīciales.de.R.P.imperio ſuſtulit:regna addixit pecunia:leges ciuitati ꝑ uim īpoſuit:armis obſedit:aut excluſit Senatū. Vt hæc inquā omittā:ne hoc qdē cogitatis:eū q Mutinā Coloniam.P.R.& Conſulē deſignatū obſederit:depopulatus agros ſit: Hunc in eum ordinem recipi:a quo totiens ob has ipſas cauſas hoſtis iudicatus ſit:Quam fœdū flagitioſumq; ſit:uidetis.Satiſ multa & turpitudine.Dicam deinceps:quod ꝑpoſui:de ꝑiculo:qd ſi minus ē fugiendū q̄ turpitudo:tñ offendit animos maioris partis hominum magis.Poteritis igitur exploratam habere pacem cū in ciuitate Antoniū uideatis? uel potius Antonios? niſi forte contēnitis Luciū.Ego ne Caiū qdē:ſed ut uideo dñabitur Luciuſ ē.n.patronus.xxxv. tribuum:quarum ſua lege qua cū.C.Fratre Magiſtratū ſortitus ē:ſuffragiū ſuſtulit:patronus Cēturiaꝝ equitū:quas idem ſine ſuffragio eē uoluit patronus eoꝝ:q Tribuni militares fuerunt:patronus Iani medii:Odii qs huius potentiā poterit ſuſtinere? præſertim cū eoſdē miniſtros etiā deduxerit:qs unquam oēs tribꝰ? qs Eqtes.R.qs.Tr.militares? Gracchoꝝ potētiam maiorē fuiſſe arbitramini q̄ huiꝰ gladiatoris futura ſit:quē gladiatorē nō ita appellaui:ut īterdū etiā.M.Antoniꝰ gladiator appellari ſolet.Sed ut appellāt ii q plane & latine loquunt̃.Myrmillo ī Aſia depugnauit cū ornaſſet Theciditis comitē & familiarē ſuū:illū miſeꝝ fugientē iugulauit.Luculentā tñ ipſe plagā accepit:ut declarat cicatrix:q familiarē iugularat:qd hic occaſiōe data faciet inimico? & q illud animi cā fecerit:qd facturū putatis? Nō rurſus īprobos decuriabit? ñ ſollicitabit rurſus agrarios? nō q̄ret expulſos:M.uero Antoniꝰ nō is erit ad quē oī motu cōcurſus fiat ciuiū ꝑditoꝝ:ut nēo ſit alius niſi ii q una ſunt:& ii q nūc apte fauent:parum ne erūt multi:ꝑſertim cum

Bellum gerendum eſt:nam quod ipſe ait Cicero ĩ offi.bellum gerendum eſt ut ĩ pace uiuatur. In ſpecula:in æditiſſimo loco unde longe lateq́ꝫ intueri poſſimus. Virgi. Specula miſenus ab alta Sine culpa ſenatus:qui negligẽs in occurrendo malis imminentibꝰ fuerit. Coagmẽtari:coaptari & quodammodo colligari: tranſlatio eſt ab ædificiis:in q̃bus coagmenta dicũtur arctæ commiſſiones & compares a cogendo hoc eſt conſtringendo:Cicero de ſenectute: Viuẽdi finis eſt optimus:cum integra mente:certiſq́ꝫ ſenſibꝰ opꝰ ipſa ſuum eadẽ quæ coagmentauit natura diſſoluit: Age uoſ ille ſolꝰ:ac ſi dicat ferri poſſet ſi ſolus eſſet. Amplectẽt amicus ne erit equitibꝰ romanis. Occulta.q.d. minime occulta. Bis:qñ habuit illas orationes ad Quirites quas ĩterpretari ſumus. Ducẽ:preit enim uobis. Cum immunicipiis:quæ erunt in auctoritate ſenatus.hæc autem quæ ſcribit Cicero ultro contra Antonium ſenatui & pollicebanẽ & agebant. Curam quia ſic ſua ſponte omnia faciunt ut publica cura opus nõ ſit. Firmani:inſignis Piceni ciuitas eſt firmum:Marrucini populi ſunt ſupra pelignos iacẽtes ueſtinis finitimi eoꝝ metropolis. Thegeate: quæ ciuitas & Theate dicitur a Sillio: Qui militiam ſubterfugiſſent:q́ dare nomina recuſaſſent.L.Naſidio:fuit is Aſculanus municipio:rõmanus eques:Ciceroni hoſpes & amiciſſimus:cui egregiam cõtra Catilinam nauauit operam:& nunc contra Antonium non Aſculanos ſolũ apud quos auctoritate pollebat:ſed & uicina municipia ad dãda nomina ſollicitabat.

bonoꝝ præſidia ceſſerint:illi parati ſint ad nutum futuri.Ego uero metuo ſi hoc tpe conſilio lapſi erimus:ne illi breui tpe nimis multi nobis eſſe uideanť.Nec ego pacem nolo:ſed pacis nomine bellum inuolutum reformido.Quare ſi pace frui uolumus:bellum gerendum eſt·Si bellum omittemus:pace nũq̃ fruemur.Eſt aũt noſtri conſilii.P.C.in poſterũ q̃ longiſſime ꝓuidere.Icciрco in hac cuſtodia tanq̃ ſi ſpecula collocati ſumus ut uacuũ metu populũ.R.nr̃a uigilia & ꝓuidẽtia redderemꝰ: Turpe eſt ſummo conſilio:orbis terræ præſertim in res tam ꝑſpicuas conſilium intelligendi defuiſſe·Eos Conſules habemꝰ eam.P.R.alacritatem:eũ conſenſum Italiæ:eos duces:eos exercitus:ut nullã calamitatẽ.R.P.accipere poſſit ſine culpa Senatus.Equidẽ non deero:monebo:prædicabo:denunciabo:& teſtabor ſemp deos hoĩeſq́ꝫ qd ſententiã.Nec ſolum fidẽ meã qd fortaſſe uidetur ſatis eſſe:ſed in principe ſiue nõ ſatis eſt:curam:conſilium:uigilantiamq́ꝫ præſtabo.Dixi de periculo: Docebo ne coagmentari qdẽ poſſe pacem:de tribus.n.quæ ꝓpoſui:hoꝝ extremum eſt.Quæ põt eſſe pax.M.Antonio primũ cum Senatuť quo ore ille nos poterit:qbus illum uiciſſim nos oculis intueriť qs ueſtrum illum:quem ille ueſtrũ non oderitť age uos ille ſolum:& uos illumť qd ii q Mutinam circunſedẽt qui in Gallia delectus habent:q in noſtras fortunas imminẽt: amici nobis unquam eruntť ant nos illis:an equites.R.amplectẽť:Occulta.n.fuit eoꝝ uolũtas:iudiciũq́ꝫ de.M.Antonio:q frequentiſſimi in gradibꝰ cõcordiæ ſteterũt:q uos ad libertatẽ recuperãdã ĩcitauerũt:arma ſigna:bellũ flagitauerũt:me una cũ.P.R.ĩ cõtionẽ uocauerunt:hi Antoniũ diligentť Cũ his pacẽ ſeruabit Antonius:Nã qd ego de uniuerſo.P.R.dicã:q pleno ac referto foro bis me una mẽte:atq́ꝫ uoce ĩ cõtionẽ uocauit declarauitq́ꝫ maximã recuperãdæ libertatis cupidtatẽ.Itaq́ꝫ q̃ erat optabile antea ut.P.R.comitẽ haberemus:nũc habemus ducẽ·Quæ ẽ igiť ſpesť q mutinã circũſedent Impatorẽ.P.R. exercitũq́ꝫ oppugnãtes.Pacẽ cũ.P.R.hr̃e pñt.An cũ municipiis pax eritť quoꝝ tanta ſtudia agnoſcunť in decretis faciẽdis militibꝰ dãdis pecuniis pollicendis.ut in ſingulis oppidis curã P.R.nõ deſideretis.Laudãdi ſunt ex huiꝰ ordinis ſn̄ia Firmani q principes pecuniæ pollicendæ fuerũt:rñdendũ honorifice eſt marrucinis:qui ignominia notandos cenſerunt eos:qui militiã ſubterfugiſſent.Hæc iã tota Italia fiũt.Magna pax Antonio cũ eiſdẽť his cũ illo:quæ põt maior eſſe diſcordiať In diſcordia aũt pax ciuilis eẽ ullo mõ poteſtť ut omittã multitudinẽ.L.Naſidio Eqti.R.homini ĩ primis ornato atq́ꝫ honeſto ciuiq́ꝫ ſemp egregio:cuiꝰ ego excubias & cuſtodias mei capitis cognoui ĩ cõſulatu meo:q uicinos ſuos nõ cohortatꝰ ẽ ſolũ ut milites fierẽt:ſed & facultatibꝰ ſuis ſubleuauit:Huic ĩquã tali

Interdicta:uetita. Induxerit:perinde habeatur:ac ſi induxerit. Quo:ad quam fortunam & uitā.

A uectoribus:iis qui uehuntur:utrūq; tamen ſignificat uector:& qui uehit:& q uehitur.

uiro quem nos Senatus Conſulto collaudarimus:poterit ne eē pactꝰ Antoniꝰ? Quid Cæſari q illū urbe.q̄d.D.Bruto.q Gallia ꝓhibuit? Iā uero ipſe ſe placabit & leniet prouintiæ Galliæ a q̄ excluſus & repudiatus ē.oīa uidebitis.P.C.niſi ꝑſpicitis plena odioꝝ:plena diſcordiaꝝ:ex qbꝰ oriunt̃ bella ciuilia. Nolite igit̃ uelle:quod fieri nō pōt.& cauete p deos immortales.P.C. ne ſpe pn̄tis pacis:ꝑpetuā pacem amittatis. Quorſum hæc oīs ſpectat orō? q̄d.n.Legari egerint nō dū ſcimꝰ:at uero erecti:citati:parati:armati animis iā eē debemus:ne blāda:aut ſupplici orone:aut æqtatis ſimulatione fallamur. Oīa fecerit:oportet quæ interdicta:& denūciata ſunt:prius q̄ aliqd poſtulet:Brutū exercitūq; eius opugnare:urbes & agros ꝓuintiæ Galliæ populari deſtiterit:Ad Brutū adeūdi Legatis poteſtatē fecerit:exercitū citra flumē Rubiconē eduxerit:nec ꝓpius urbem milia paſſuū ducēta admouerit:fuerit in Senatuſ.P.q;.R.ptāte.hæc ſi fecerit:erit itegra ptās nobis deliberādi. Si Senatui nō paruerit:nō illi Senatꝰ:Sed ille.P.R.bellū īdixerit. Sed uos moneo.P.C.libertaſ agit̃.P.R.quæ ē cōmēdata uobis:uita & fortuna optimi cuiuſq;:quo cupiditatē īfinitā cū īmani crudelitate iam pridē intendit Antonius. Auctoritas ueſtra quā nullā hēbitis:niſi nūc retinueritis:tetram & peſtiferā beluā ne īcluſam & cōſtrictā dimittatis:cauete. Te ipm moneo Pāſa.q̄q̄ nō eges cōſilio:quo uales plurimū:tñ & ſūmi gubernatores ī magnis tēpeſtatibꝰ a uectoribꝰ admōeri ſolēt.hūc tuū tātū appatū tāq; p̄claꝝ ne ad nihilū recidere patiare. Tp̄s hēs tale:q̄le nemo hūit unq̄. Hac grauitate Senatꝰ:hoc ſtudio Equeſtris ordinis:hoc ardore.P.R.potes ī perpetuū metu & ꝑiculo Rē pu.liberare.

M.T.C.in.M.Antoniū Philippica Octaua.

Confuſius heſterno die ē acta rés.C.Panſa q̄ poſtulabat inſtitutum Conſulatus tui:parum mihi uiſus es eos quibus cedere non ſoles:ſubſtinere. Nam cum Senatus ea uirtus fuiſſet:quæ ſolet:& cum re uiderent omnes eſſe bellum:quidamq; id uerbum remouendum arbitrarentur:tua uoluntas in diſſenſione fuit ad lenitatē ꝓpēſior. Victa igitur ē propter aſperitatem te auctore

Superiorē Cicero habuerat orationē:& ut contra Antonium qui Mutinā obſidebat:&.D.Brutū conſulem deſignatum oppugnabat:bellum tandem decerneretur ſuaſerat. Cūq; eorū ualuiſſet ſententia:qui non bellum appellandum:ſed tumultum potius cenſebant:hac oratione &.L.Cæſaris ſententiam cur:ſit dicta uidetur īterprætari:& illorum arguit ac deridet īſcitiam.qui aliud tumultum eſſe q̄ bellum interpretabantur:cum bellum poſſit ſine tumultu eſſe:ſine bello tumultus eſſe nō poſſit.differunt.n.q̄d genus & ſpecies & q̄d animal & homo : nam ut homo omnis animal eſt :ſic omnis tumltus bellum quod idē non erit ſi conuertas:ut omne animal ſit homo:& omne bellum ſit tumultus:ea enim dumtaxat bella quæ uicina eſſent:tumultus uocauere Romani:in quibus periculi uicinitate timor eſſet multus. Bellum igitur & quidem grauiſſimum ꝓbat eſſe. Confutatiī autem aliorum ſententiis & in primis.Qu.Fuſii caleni:ſuam in exitu orationis:q̄ ſit oſtendit. Eſt autem hic finitionis ſtatus qui coniecturam ſequitur:nā qui non poteſt dicere non factum aliquid proximum habet:ut dicat non hoc nomine appellādum quod factum eſt:eſt autem finitio rei propoſitæ propria & dilucida ac breuiter comprehenſa uerbis enūciatio.conſtat enī genere:ſpē:differentiis:propriis:& in hac quidem cauſa ſic precedit finitionem conteſtura. hoſtis eſt: Antonius non eſt hoſtis:ſed hoſtem eſſe probatum eſt pluribus coniecturiſ ꝙ laudatæ legiones quæ eis deferuerunt:ꝙ laudatus & honoratus Octauius ꝙ commendatus Decius & prouincia Gallia:ꝙ conſulem deſignatum & coloniā populi ro.oppugnaret: prouiciāq; uaſtaret: ſequebat̃ reprimēdū eſſe:Cicero dicebat bellum cōtra hoſtem decernendum:ii quibus aſpeꝝ nimis hoc uidebat̃ & q Antonio fauebāt:nō bellū eē.ſed tumultū cēſebāt appellādū q̄ſi tumultꝰ leuius qddam bello eſſet. Ci.multo grauius oſtendit & bellum omnino eſſe. Exorditur autem ſtatim per expoſtulationem cum conſule Panſa:& ad ipſam rē q̄ primū accedit.

Cōfuſius ꝑturbatius. Paꝝ ſuſtinere:ſtatī.n.inclinaſti:& ueluti uictus terga dediſti:ſuſtinemus.n.in bellis irruētiū īpetū. Ea uirtus:fortitudo & cōſtātia. Id uerbū:belli. In diſſēſione:multoꝝ cōcertatione. Ad leuitatē:ad eos q leuius ſe putabāt uerbū q̄rere. Propēſior.inclinatior.

Noſtra ſententia:ut bellum diceretur. Propinquitatem cum Antonio:cuius erat auũculus. Iuliæ matris eius frater Viro:P.Lentulo qui cnm Catilina coniurauit. Præcepit monuit. Eamq; ſe ac re.pu.dignã.ſ.dicturum fuiſſe. Illi:L.Cæſari. In ſententia:ut dicerent decernendum quidem eſſe nõ bellum.ſed tumultum. Poteſt enim bellũ eſſe ſine tumultu: nam genus eſt & compræhendit:non aũt compræhẽditur:ut omnis homo eſt animal:non antem omne animal eſt homo. Quid eſt enim tumultns:hæc eſt diffinitio quæ conſtat ex genere quod eſt perturbatio:& differentia quæ eſt timor tantus ut maior eſſe non poſſit. Domeſticus:pene domeſticus timor. Gallicum: Ciſalpinæ galliæ. Præterea:præter domeſticum & finitimũ. Hic ex hac cauſa. Gallico:trãſalpino & longinquo. Vacationes:beneficio ſenatus & populi publice uel priuatim conceſſæ. Medium nihil ſit:nã induciæ pax ſunt:ſed temporaria:ne quis de illis forte obiiciat. oſtendit per diffinitionẽ alind tumultum:aliud bellum eſſe:nunc aũt argumentarur a conſequenti detrimẽto:Si bellũ nõ uocetur. Deſcendit in cãm:in eam in qua nos ſum⁹: & idem ſentit qd nos. Quæ põt pax eẽ certior:ironice.

Fortiſſimũ uirum alterum conſulem Hirtiũ. Eius ætatis:pene puer. Decernendi ſtatuendi cum ſenatu. In pace uerſantur:quaſi dicat minime:nã eſt hoſtis Antonius.

Cliterna ſic arbitror legendum:nã Claterna oppidum ẽ appuliæ:Cliterna uero in medio Parmæ & Bononiæ exiguũ oppidum fuit.Cicero in epiſtola ad.C.Caſſiũ:Paruis omnino iam copiiſ obſidebat ꝙ magno pſidio Bononiam tenebat Antonius:Erat autem Cliternæ noſter Hirtiuſ:ad forum Cornelium Cæſar. Ex collegæ litteris:ſic enim Hirtius ſcripſerat.

noſtra ſentẽtia· Vicit.L.Cæſaris ampliſſimi uiri:q̃ uerbi atrocitate dempta:oẽ one fuit q̃ſnia lenior:Quãq̃ is quidem anteq̃ ſnĩam diceret.propinquitatem excuſauit:idem fecerat ne Conſule in ſororis uiro:quod hoc tempore in ſororis filio:ut & luctu ſororis moueret̃:& ſaluti reipublicæ prouideret.Atq; ipſe tñ Cæſar præcepit uobis quodãmõ.P.C.ne ſibi aſſentiremini Cum ita dixit:aliam ſnĩam ſe dicturum fuiſſe:Eamq; ſe ac rẽ publicã dignam:niſi propinquitate impediretur.Ergo ille auũculus:num etiam uos auunculi:qui illi aſſenſi eſtis? At in quo fuit controuerſia? belli nomen in ſententia ponendum quidam non putabant:tumultum appellare malebant ignari non mõ rerum:ſed etiam uerboꝝ.Põt.n.eſſe bellum ſine tumultu: Tumultus eſſe ſine bello non poteſt.Quid eſt enim tumultus niſi pturbatio tanta:ut maior timor oriatur? Vnde etiam nomẽ ductum eſt tumultus.Itaq; Maiores noſtri tumultum Italicum ꝙ erat domeſticus.tumultum Gallicũ ꝙ erat Italiæ finitimis: Præterea nullum tumultum nominabant:Grauius autem eſſe tumultum:q̃ bellum hinc intelligi poteſt:ꝙ bello Gallico uacationes ualent:tumultu non ualent:Ita ſit quemadmodum dixi:ut bellum ſine tumultu poſſit. Tumultus ſine bello eſſe non poſſit.Ereuim cum inter bellum:& pacem medium nihil ſit: neceſſe eſt tumultum:ſi belli nou ſit:pacis eſſe:quo quid abſurdius dici aut eſtimari poteſt? Sed nimis multa de uerbo:rẽ potius uideamus.P.Conſcripti quam quidem intelligo uerbo fieri interdum deteriorem ſolere:uolumuſ hoc bellũ uideri.Quã igit̃ municipiis & coloniis ad excludendum Antonium auctoritatẽ damus quam ut milites fiant ſine ui:ſine tumultu:ſtudio & uoluntate? quam ut pecunias in.R.P.policeantur? Si enim belli nomen tollitur:municipiorum ſtudia tolluntur conſenſus.P.R.qui iam deſcendit in cauſam:ſi nos langueſcimus:debilitetur neceſſe eſt.Sed quid plura? Dum Brutus oppugnat̃ non eſt bellum? Mutina obſidetur:nec hoc quidem bellum ẽ? Gallia uaſtatnr quæ poteſt pax eſſe certior? illud uero quis poteſt bellum non eſſe dicere:quo fortiſſimum uirum cum exercitu miſimus qui cum eſſet infirmus ex graui diuturnoq; morbo nullam putauit ſibi excuſationem eẽ oportere:cum ad.R.p.præſidium uocaretur.C.quidem Cæſar non expectauit noſtra decreta præſertim cum eſſet illius ætatis bellum cõtra Antonium ſua ſponte ſuſcepit:decernendi enim tempus non dum nouerat: belli autem gerendi tempus ſi prætermiſiſſet:uidebat R.P.oppreſſa nihil decerni poſſe.Ergo illi nunc & eorum exercitus in pace uerſantur:non eſt hoſtis is cuius præſidium Cliterna deiecit Hircius:non eſt hoſtis qui armatus conſulem deſignatũ oppugnat:nec illa hoſtilia uerba nec bellica quæ paulo ante ex collegæ litteris panſa recitauit:deieci præſidiũ.Cliter

Quæ pax põt eſſe maior:cũ deriſu ꝓnunciandũ. Saga militaris habitus ab oĩbus ſumit̃:ſic.n.decretum fuerat. Cõſul Hirtius. Deſcenſurũ:ex cliterna Mutinã. Cum præſidio:quo tutus ab Antonio eſſet. Sylla cũ Sulpitio ĩtelligit res poſſit faciliꝰ:repetẽdus ẽ altiꝰ:poſt ſotiale bellũ:cũ mithridates Ponti rex Bithyniã & phrygiã aliaſq; romanorum in Aſia ꝓuincias inuaderet.L.Sylla conſul cũ Qu.Põpeio declaratus:mithridaticum bellũ ſortitus eſt:ad qđ anhelans Marius cupiditate accenſus.P.Sulpitium Tr.pl. multis pollicitationibus ſibi conciliauit:& ut conſeq qđ optabat facilius poſſet:nouos ciues q minus poſſidebant:& iccirco ultimi ſuffragiũ ferebãt inutileſq; fere erãt:ad id ĩpellit:ut admiſceri tribꝰ poſtulent:legẽ ferre uolẽti Sulpitio repugnatũ a ueteribus ciuibꝰ ẽ:& in nouis lapidibus liguiſq; depugnatũ.Res ẽt p cõſules dilatoĩbꝰ ĩpedita pꝰ multas tũ cõtẽtiones lex plata eſt. Qu.Põpeio altero cõſule e foro fugiẽte eiuſq; necato filio:ac Sylla oĩa timore cõcedere coacto.Horum nouorum ciuiũ ſuffragiis q numero ueteribus lõge erãt ſuperiores lata a Sulpitio lex qua ꝓuintia mithridatica adempta Syllæ:& Mario adiecta:Sylla tñ ueluti contra mithridatẽ ꝓfecturus:Capuã cõfeſtim ad exercitũ ſe cõtulit apud quẽ pluribꝰ de iniuria cõqueſtus eſt:& Romã reuerſus atq; hoſtiliter ingreſſus ẽ:Mariꝰ:cũ eo.xii.pulſi & hoſtes iudicati:Sulpitius interfectus. Fugiens Marius ĩ minturnẽſi palude delituit:captꝰ ẽ a minturnẽſibus:& in cuſtodiã apud fanniã mulierẽ datꝰ:moxq; emiſſus ĩ Africã nauigauit.hiſtoriã Appi.& Plu.ſcribũt pluribꝰ. Legũ:& aliarum & eius q̃ tribus admixtæ ſunt:& itẽ eius q̃ decreta Syllæ ꝓuintia:Mario data eſt. Cinna cũ Octauio de nouorum ſuffragiis:exulũ amici Cinna conſule poſt Syllam declarato cum Octauio:rurſus nouos ciues abrogatis p Syllam Sulpicii legibus:ad idem petendũ:ut tribus admiſcerentur:impellunt. Et nouis qdem Cinna:ueteribus Octauius fauebat. Vincit̃ Cinna:pellit̃ urbe:fugit ad ptes:redit Marius Carthagine:Cinnæ iungit̃:addũtur Sertorius:Carbo:Romã ingrediuntur:plurimas ædunt cædes:exul fit Sylla:q uictor poſtea ex Mithridatica reuerſus prouincia:afflictis aduerſarius:dictaturam inuaſit. De proximo:Põpeiano. Hoc bellum ciuile quintũ geritur:Primũ fuit Syllæ:contra Mariũ & Sulpitiũ:quo Marius fugit:Sulpitius periit:Cinnæ & Octauii:conſulum:quo ſuperior Octauius Cinnã expulit:qui cõfugit ad parte:Secundũ Cinnæ:Marii:Sertorii:Carbonis:q quadruplici agmine in urbẽ rediere:& plures ex romanis principibus trucidare:inter quos Octauiũ conſulẽ.M.Antoniũ oratorẽ.M.Craſſum una cũ filio:Fimbriã:Bebiũ:Numitoriũ Merulã:Anacharium:& alios nõnullos. Tertiũ Syllæ ex Aſia reuertentis conſulibus Norbano & Scipione:cũ Norbani ad Capuã fudit exercitũ:& apud Sacriportũ debellauit oẽs hoſtiũ copias:Totq; tũ in præliis:tũ in urbe:& inermes occidit:quot numerare difficile eſt:propoſito illa ingenti proſcriptionis tabula:qua duo milia ex ipſo equæſtris ordinis flore:ac ſenatu:electi:qui mori iuberent̃. Quartũ Cæſaris & Põpeii. Quintũ intelligit quod geritur contra.M.Antoniũ Ignoro cãm nõ quod re uera ignoret ſed præ dolore nõ libet dicere. Exitũ:quo piit Põpeiꝰ. Quintũ:cũ.M.Antonio. In nr̃am ætatem:ſupiora ſicut hoc pñs. Primũ:cætera ex diſſenſione nata ſunt:& ciuiũ contentione:in hoc uero oẽs conſentiunt:& idẽ uolunt.ſ.pſequendũ eẽ Antoniũ Eos:ſceleratos & ĩpuros:q Marco herẽt & Lutio. Quæ ẽ igit̃:nobis cã belli ẽ ut defendamꝰ:q̃ euertere optat & q̃rit Antoniꝰ. Prædã:ut rẽpu.diripiat. Oĩbus portis:qbuſcũq; uelit portis urbis. Quo uelit:ad quaſcunq; optent uillas ac prædia & quicunq; concupi

na potius ſum fugati equites:preliũ cõmiſſum:occiſi aliquot quæ pax põt eſſe maior? delectus tota Italia decreti ſublatis uacationibus:ſaga cras ſumentur:Conſul ſe cum præſidio deſcẽſurum dixit:utrum hoc bellum nõ eſt? An etiam tantum bellũ quantum nunq̃ fuit? Cæteris.n.bellis maximeq; ciuilibus contentionem.R.P.cauſa faciebat Sylla cum Sulpitio de iure legũ quas p uim latas Sylla dicebat.Cinna cum Octauio de nouorum ciuium ſuffragiis:rurſus cum Mario & Carbone Sylla:ne dominarentur indigni:& clariſſimorum hominum crudeliſſimam meditarentur necem.Horum omnium bellorum cauſæ ex.R.P.contentione natæ ſunt:de proximo bello ciuili non libet dicere:ignoro cauſam:deteſtor exitum:hoc bellum quintum ciuile geritur atq; omnia in noſtram ætatem inciderunt. Primum non modo in diſſenſione & diſcordia ciuiũ:ſed in maxima cõſenſione:incredibiliq; concordia oẽs idem uolũt:idem defendunt:idem ſentiunt.Cum omnes dico:eos excipio quos nemo ciuitate dignos putat.Quæ ẽ igit̃ in medio belli cã poſita? Nos deorum ĩmortaliũ tẽpla:nos muros:nos domicilia ſedeſq; P.R.penates aras focos ſepulchra maiorum:Nos leges:iura:libertatem:cõiuges:liberos:p̃riam defendimus Cõtra.M.Antonius id molit̃ id pugnat:ut hæc oĩa pturbet euertat:prædam R.P.cauſam belli putet:fortunas noſtras partim diſſipet partim diſptiat parricidis.In hac tã diſpari rõne belli illud miſerrimũ ẽ:q̃ ille latronibꝰ ſuis pollicet̃ primũ domos:Vrbẽ.n.ſe diuiſurũ cõfirmat:deĩde oĩbꝰ portis quo uelint deducturum

erint ciuiũ bona. Capho Sa-
xa: gladiatores fortaſſe: certe ĩ
ꝓbiſſimi Antonii ſectatores:
Tuſculana Albana: uillas &
ꝑdia ĩ Tuſculano & Albano.
Ad aquas puteolanas: ac ſi
diceret puteolanũ litus: ad qđ
prouehebant̃ hoc ẽ ꝑducebant
tur ſpe obiecta: ut illic ꝑdia ha
berent: q̃ aliis adimerent̃: uel
aquas calidas ĩtelligit: q̃ ĩ toto
illo baiaꝝ cumaꝝ & puteolão
tractu exiſtũt. Haſta Cæſa
ris: hoc idẽ Cicero ipſe in offi
ciis. Quintus Fuſius Cale-
nus: is ſenator erat & ſub pacis
ſuadendæ ꝓtextu Antoniũ de
fendebat. Fuit aũt ĩ p̄rib⁹ Cæ
ſaris bello ciuili & Cicerõi pa
rũ amicus ut in epiſtolis ad At
ticũ plurib⁹ cognoſcit̃ locis.
Semel.n.pacẽ defendi: quaſi
dicat non ſemel: ſed pacẽ ſem
per defendi: & ocio ſtudui: ꝓ-
bat errare calenũ: qm̃ ea pax
quã ſuadet: ſeruitus potius ſit.
Poſſe.ſ.iniuſtũ eẽ. Antea
dñante Cæſare cui charus fuit
Fuſius. De illo hoĩe: Cæſa-
re. De belua: Antonio. At
qui es: ſic dicebat Calenus:
Quid intereſt inter te & il-
los: q malis fauet: is nõ niſi ma
lus cenſeſeri põt. P. Naſicã
is ẽ q uir optimus a ſenatu eſt
iudicatus: & ob inſignẽ prudẽ
tiã Corculũ appellatus. P. Sci
pionis africani ſuperioris pa-
truelis frater: CN. Scipionis q
in Hiſpania uua cũ P. fratre
cecidit fili⁹: Tiberiũ Gracchũ
africani ex filia nepotẽ tribu-
nũ. ple. q pnitioſas leges tule-
rat: & ꝓrogare ſibi magiſtratũ
uolebat: oĩaq; aduerſus nobili
tatẽ moliebatur: Mutio conſu-
le ſegniter ceſſante: ꝓfat⁹ ut ſe
q̃cũq; ſaluã reſpu. uellet: ſeque
retur: ꝓſecutus in capitoliũ op-
preſſit. Nũ aliter: qua p̄r tu⁹
& dicebat & ſentiebat. Non
oẽs: quia uoluiſſet ꝑire Tibe-
riũ. Quod. L. Opimi⁹: cũ
T: gracchus & ipſe Tr. ple. ea
craſſaret uia qua frater Tiberi
us Craſſatus fuerat: & de ea re
L. Opimius cõſul retuliſſet: cẽ
ſueuerunt ſenatores ut uideret
ne qđ reſpu. detrimẽti caperet
is Caiũ q armata familia auen
tinũ occupauerat inuaſit: & ſu

oẽs Caphones: oẽs ſaxæ: Cæteraq; peſtes quæ ſequunt̃ Anto-
niũ: ædes ſibi optimas: hortes: Tuſculena: Albana definiunt.
atq; etiã hoĩes egreſtes: ſi hoĩes ſunt illi poti⁹ q̃ pecudes: Inani
ſpe ad aquas uſq; puteolanas prouehuntur. Ergo habet Anto-
nius qđ ſuis polliceat̃. Quid nos? nunqd tale habem⁹? dii me
liora. id.n. ipſum agimus: ne qs poſthac eiuſmodi q̃cq̃ poſſit
polliceri. Inuitns dico: ſed dicendum eſt: haſta Cæſaris. P. C.
multis improbiſ & ſpem affert & audaciã: uiderũt enim ex mo
dicis fieri repente diuites. Itaq; haſtã ſemp cupiunt uidere ii q
noſtris bonis ĩminent: quibus oĩa pollicet̃ Antoni⁹. Quid noſ
noſtris exercitibus? qđ pollicemur? multo maiora atq; melio-
ra: ſcelerum.n. promiſſio: & iis q expectant: pnicioſa eſt: & iis
q̃ ꝓmittũt. Nos libertatẽ nr̃is militib⁹: iura: leges: iudicia: ĩpe-
riũ orbis terræ dignitatẽ: pacẽ: ociũ pollicemur. Antonii igit̃ ꝓ
miſſa crueta: tetra: ſcelerata: diis hominibuſq; ĩuiſa: nec diutur
na: neq; ſalutaria. Nr̃a cõtra: honeſta: ĩtegra: glorioſa: plena læ
ticiæ: plena pietatis. Hic mihi ẽt. Q. Fuſius uir fortis ac ſtren
nuus amicus me⁹ pacis cõmoda cõmemorat: quaſi uero ſi lau
danda pax eẽt: ego idẽ facere cõmode nõ poſſem? ſemel.n.pa
cẽ defendi? nõ ſemp otio ſtudii? quod cũ oĩb⁹ bonis utile ẽ: tũ
præcipue mihi. Quẽ.n. curſum induſtria mea tenere potuiſſet
ſine forenſib⁹ cãis: ſine legib⁹. ſine iudiciis? quæ eẽ nõ pñt ciui
li pace ſublata. Sed quæſo Calene qđ tu ſeruitutẽ pacẽ uocas?
Maiores qdẽ nr̃i nõ mõ ut liberi eſſent: ſed etiam imperarent:
arma capiebãt: at tu arma abiicienda cẽſes: ut ſeruiam⁹. Quæ
cauſa iuſtior eſt belli gerendi: q̃ ſeruitutis depulſio? in qua & ſi
non ſit moleſtus dominus: tamen eſt miſerrimum poſſe: ſi ue-
lit. Imo alia cauſa iuſta ac neceſſaria eſt: niſi forte ad te hoc nõ
putas pertinere: ꝙ te ſocium fore ſperas dominationis Antonii
in quo bis falleris: primum ꝙ tuas rationes communibus ante
ponis: deinde ꝙ quicq̃ ſtabile in regno: aut iucũdum putas: nõ
ſi tibi antea profuit: ſemper proderit. Quin etiam de illo hoĩe
queri ſolebas:: quid te facturum de belua putas? atqui es qui
ſemp pacem optaris: ſemper omnes ciues ſaluos uolueris: ho-
neſta ratio: ſed ita ſi bonos & utiles &. R. P. ciues ſin eos q na
tura ciues ſunt: uoluntate hoſtes: ſaluos uelis: Quid tãdem in
tereſt inter te & illos? Quid pater tuus quo utebar ſene adole-
ſcens? homo ſeuerus & prudens nõ primum omnium ciuium
P. Naſicã q tyberiũ gracchum interfecit dicere ſolebat? Ei⁹ uir
tute: cõſilio: magnitudine animi: liberatã. R. p. arbitrat̃. Quid
nos a partibus num aliter accepimus? Ergo is tibi ciuis: ſi tem
poribus illis fuiſſes: non probaretur: quia non oẽs ſaluos eſſe
uoluiſſet ꝙ. L. Opimius Cõſul uerba fecit de. R. P. de ea re ita
cenſuerunt uti Opimius Cõſul. R. P. defenderet. Senatuſ hæc
uerbis: Opimius armis. Nũ igit̃ eũ: ſi tũ eẽs: temerariũ ciuem

gientē uel ſua uel ſerui manu interfecit. Aut Qu.Metellum:ii oēs armati cum.L.Opinio Gracchum perſecuti ſunt.Qu.Metellum:qui a deuicta Macedonia Macedonicus eſt cognominatus quattuor filiorū pater ſupræmo tempore habueris eoꝝ ad ſepulturā latus eſt:ex quibus ꝑtor unus:duo conſulares:duo triumphales:unus cenſorius:auctor Pli.P.Lentuli libro de claris orationibus meminit Ci. M.Fuluius ſotius eiuſdem furoris. Eius:Fuluii Flacchi. C.Mario:qui fuit ſepties conſul & arpinas.L.Apuleius: ſaturninus ſeditioſum egit tribunatum:multas inuito ſenatu leges tulit:Nonium competitorem occidit.

aut crudelē putares? Aut Q.Metellū:Cuiꝰ q̄ttuor filii Cōſules.P.Lentulū principē Senatorē.Quid cōplures alios ſūmoſ uiros q cū.L.Opinio Cōſule armati Gracchū ī Auentinū pſecuti ſunt? quo ī ꝑlio Lētulus graue uulnus accepit īterfectꝰ ē Gracchꝰ.&.M.Fuluiꝰ cōſulares.Eiuſq; duo adoleſcētuli filii. Illi igit̄ uiri uituperādi:nō.n.ciues oēs ſaluos eē uoluerunt.Ad ꝓpiora ueniamꝰ.C.Mario.L.Valerio Cōſulibꝰ Senatus.R.P.defendendā dedit.L.Saturninus Tr.pl.Glaucia Prætor ē interfectus:oēs illo die Scauri:Metelli:Claudii:Catuli:Sceuolæ:Craſſi:arma ſumpſerunt:nū aūt Cōſules illos:aut clariſſimos uiros uituperādos putas? Ego Catilinā ꝑire uolui:nū tu q oēs ſaluos uis:Catilinā ſaluū eē uoluiſti? hoc īter eſt Calene inter meā ſniam:& tuā.Ego nolo queq̄ cōmittere:ut morte mulctādus ſit:tu ēt ſi cōmiſerit cōſeruādū putas.In corpore ſiquid eiuſmodi ē:qd reliquo corpori noceat? uri ac ſecari patimur:ut mēbroꝝ aliqd potiꝰ q̄ totū corpus ītereat.Sic ī.R.P. corpore ut totū ſaluū ſit:qcqd ē peſtiferū āputet̄.Dura uox:multo illa durior:ſalui ſint īprobi:ſcelerati.īpii.deleant̄ innocētes:honeſti:boni:tota.R.P.uno ī hoīe.Q.Fuſi fateor te uidiſſe pluſq̄ me.Ego.P.Clodiū arbitrabar ꝑnicioſū ciuem ſceleratum libidinoſum impium audacē facinoroſum.Tu cōtra ſanctū tēpatū innocentē modeſtū:retinēdū ciuē & optādū.In hoc uno te plurimū uidiſſe:multū me erraſſe.cōcedo.Nā me tecū iracūde agere dixiſti ſolere.ñ ē ita.Vehemēter me agere fateor:iracūde nego:oīo iraſci amicis nō temere ſoleo:ne ſi merent̄ qdem. Itaq; ſine uerboꝝ cōtumelia a te diſſentire poſſū:ſine animi ſūmo dolore nō poſſū.parua ē.n.mihi tecū haud parua de re diſſētio.Ego huic uel illi uidelicet faueo.Tu illi imo uero ego.D.Bruto faueo:tu.M.Antonio:Ego cōſeruare coloniā percupio:tu expugnare ſtudes.an hoc negare potes q oēs moras īterponis:qbꝰ infirmet̄ Brutus? Melior fiat Antoniꝰ? quouſq;.n.pacē dicis uelle te? Res gerit̄:cōductæ uineæ ſunt:pugnat̄ acerrime:q ītercurrerēt:miſimus tres Principes ciuitatis.Hos cōtēpſit:reiecit:repudiauit Antonius:tu tñ ꝑmanes cōſtantiſſimus defenſor Antonii.Et qdē quo melior Senator uideat̄:negat ſe illi amicū eē debere:cū ſuo magno bñficio reū ueniſſe eū cōtra ſe.Vide quanta caritas ſit patriæ:cū homini ſit iratus:tñ.R.P.

Qu. Metellum Numidicum ꝙ in ſuas leges non iuraret in exilium abire cōpulit Tertio tribunus refectus eſt:A Mario conſule tandem ſenatus auctoritate armato in capitolio una cum Glaucia eiuſdem furoris ſocio obſeſſus eſt:cūq; ſe eidē Mario dedidiſſet.minime ſeruata fides eſt:Glauciæ fracta ceruix:Apuleus cum in curiā fugiſſet:lapidibus & regulis interfectus eſt:caput eius a Rabirio quodam ſenatore in ludibrium per conuiuia circulatū eſt. Omnes illo die:hæ oēs nobiliſſimæ & illuſtriſſimæ romæ fuere familiæ. Cōſules illos.C.Mariū&.L.Valerium. Viri ſecari patimur: Oui.Sed īmedicabile uulnus æнſe recidendum eſt:ne pars ſincera trahatur. Dura uox hæc mea. Vno ī homine:P.Clodio.totꝰ autem hic ſermo ironicus eſt. Vehementer:cū contentione:& dicendi genere concitato:animo uero ſedato & leni. Tu illi Antonio Coloniā:Mutinā: Vineæ inſtrm̄ militare uinea ē:Crates.ſ.uimineæ terra & arboꝝ ramis optæ:ſub qbus milites latent:muroſ hoſtiles ariete demolientes & ab ſaxis tuti:quæ ex propugnaculis deiiciūtur. Tres principes:tres legatos de qbus iā dictum. Et quidē quo melior ad.P.C.conuertitur:quo melior ſenator uideat̄ Fuſius:negat ſe Antonio amicū eſſe:dicēs eū.ſ.Antoniū ueniſſe contra ſe reū hoc ē accuſatum aliqñ & reū factū cū ſuo magno ipſius Antonii.ſ.beneficio:q ſubornatus in Fuſiū.& productus:magni iccirco aliqd cōſecutus eēt. Vide quanta ſit caritas pſiæ:oīa ironice & cū deriſu:in cōtrariū.n.uertit̄ ſenſus uerboꝝ Maſſilienſes Cæſare occiſo quæ uictor ille ademerat repetitū uenerāt a ſenatu:Cicero ad Atticū ī eplā.Maſſiliēſibꝰ ſua reddis:hæc armis q̄ q̄ firma hēamꝰ:ignoro:reſtitui fortaſſe pñt:aucte nō pñt.Quitꝰ Fuſiꝰ īpugnabat:Cicero Maſſilienſibus aderat & defendebat ac iuuabat q̄tū poterat:iccirco acerbitatē nūc Fuſii ī amiciſſimā Po.R.ciuitatē iuadit. Hoſ

cã defendit Antoniũ. Ego te cũ ĩ Maſſilieſes tã ſis acerb⁹ Fuſi nõ animo æquo audio: quouſq; enim Maſſiliam expugnabis? ne triumphus qdẽ finẽ fecit belli: p quem ſublata eſt urbs ea ſi ne qua nunq̃ ex Trãſalpinis gentib⁹ maiores nr̃i triũpharunt. Quo qdẽ tpe. P. R. ĩgemuit: quãq̃ pprios dolores ſuaꝝ rerum oẽs habebãt: tñ huius ciuitatis fideliſſimæ miſerias nemo erat ciuis q a ſe aliẽas arbitraret. Cæſar. ipſe q illis fuerat iratiſſim⁹ tñ pp ſingularem eius ciuitatis grauitatem & fidẽ quotidie ali qd iracundiæ remittebat. Te nulla calamitate Ciuitas ſua ſatia re tã fidelis põt: Rurſus iã me iraſci fortaſſe dicis. Ego aũt ſine irracũdia dico: ut omnia: nec tamen ſine dolore. Neminem illi ciuitati inimicum eſſe arbitror: q amicus ſit huic ciuitati. Exco gitar̃ q̃ tua rõ ſit Calene nõ poſſũ: antea deterrere te ne popula ris eſſes nõ poteram⁹: ut nũc ſis populariſ exorare nõ poſſum⁹ Satis multa cũ fuſio: ac ſine odio oĩa: nihil ſine dolore. Credo aũt q generi q̃relã moderate ferat: æquo aĩo latuꝝ amici. Veio nũc ad reliquoſ cõſulareſ: quoꝝ ẽ nẽo: iur̃ meo hoc dico: q nõ mecũ hẽat aliquã cõiunctionẽ grãæ: alii maximã alii mediocrẽ: nemo nullã: q̃ heſternus dies nobis cõſularib⁹ dico turpis illu xit. Iterum legatos. qd ille faceret inducias? ante Cõſ. oculoſq; legatoꝝ tormentis. Mutinã uerberauit: opus oſtendebat: mu nitionẽq; legatis ne punctũ qdem temporis cũ legati adeſſent oppugnatio reſpirauit. Ad hunc legatos? cur? an ut meoꝝ re ditu uehementius pertimeſcatis? Eqdẽ cũ antea legatos decer ni nõ cenſuiſſẽ: hoc me tñ cõſolabar: quod cũ illi ab Antonio cõtẽpti & relicti reuertiſſent dixiſſentq; Senatui nõ mõ illũ e Gallia non diſceſſiſſe ut cenſuimus ſed ne a Mutina qdẽ rece ſciſſe: poteſtatem ſibi. D. Bruti conueniendi non fuiſſe fore ut omnes inflammati odio excitati dolore armis æquis uirib⁹. D. Bruto ſubueniremus. Nos & languidiores facti ſumus. Poſtq̃ Antonii nõ ſolum audatiam & ſcelus. ſed etiam inſolẽtiam ſu perbiamq; perſpeximus. Vtinã. L. Cæſar ualeret. Seruius Sul pitius uiueret: multo melius hæc agerentur a trib⁹: q̃ nũc agũ tur ab omnibus. Dolenter hoc dicam: potius q̃ cõtumelioſe de ſerti: deſerti inq̃ ſumus. P. C. Principibus: ſicut iam ſepe dixi: omnes in tanto periculo: qui recte & fortiter ſentient erunt cõ ſulares. Animum nobis afferre legati debuerunt: timorem at tulerunt: quanq̃ mihi quidẽ nullũ unquã timorem? quãuis de illo ad quem miſſi ſunt bene exiſtiment: a quo etiã mandata ac ceperũt. Pro dii ĩmortales ubi eſt ille mos. uirtuſq; maiorum? C. Pompilius apud maioreſ noſtros cũ ad Anthiochũ Regẽ le gatus miſſus eſſet & uerbis Senatus nunciaſſet: ut ab Alexan dria diſcederet quam obſidebat: cum tempus ille differret: uir gula ſtantẽ circunſcripſit: dixitq; ſe non antea renunciaturum Senatui: niſi prius ſibi reſpõdiſſet: qd facturus eẽt: q̃ ex illa cir

Antonio q contra eum reum uenerat. Triũphus de quo inquit in offi. Cicero. Itaq; ue xatis & pditis cæteris nationi bus ad exemplũ amiſſi impe rii portari in triũpho Maſſili am uidemus: & ex ea urbe triũ phari: ſine qua nunq̃ noſtri ĩ patores ex tranſalpinis bellis triumpharunt: Illis maſſili enſibus. Remittebat: quoti die leuior fiebat Popularis: populo fauens: & eius grãm colligere ſtudens. Vt nunc ſis popularis: rem populo gra tam facias: & in Antoniũ quẽ populus odit potius dicas q̃ d fendas. Generi: Panſæ con ſulis: qd ex epiſtola ad Brutũ colligo ubi ĩquit Cicero: Erat præterea in ſenatu Panſa ſatis uehemens & acer: cũ ĩ cæteros huius generis: tum in ſocerũ. conqueſtus in ſenatu lõga ora tione de Caleno fuerat Panſa ꝙ Antonio faueret. Iterum legatos: ſcilicet cenſuerunt mit tendos ut tẽtaretur: poſſent ne proficere qui mitterent: poſtq̃ nihil profecerant qui miſſi pri us fuerant. Quid? ſuſpenden dum eſt: & cum indignatione pronuntiandum. Ille: Anto nius: quaſi dicat minime face rent inducias. Ante conſ. Hir tii. Reſpirauit: intermiſſa eſt. Adhuc legatos: ſcilicet mit temus. Sibi ipſis legatis: Conueniendi: colloquẽdi. L. Cæſar: unus ex legatis. Ser. Sulpitius: qui mortuus eſt in legatione. A tribus: no bis quã a nobis omnibus. Nullum unquam timorem attulerunt: nam hæc præuide ram: & timueram mea ſponte prius. C. Pompilius: is a ſe natu legatus ad Antiochũ miſ ſus ut bello quo Ptolemæum laceſſabat abſtineret cũ ad eum ueniſſet atq; is prompto aĩo & amiciſſimo uultu dextrã ei por rexiſſet: ĩuicẽ illi ſuã porrigere noluit. Sed tabellas ſenatus cõ ſultũ cõtinentes tradidit: q̃s ut legit Antioch⁹: dixit ſe cũ ami cis collocutuꝝ: indignat⁹ Põ pilius ꝙ aliquã morã ĩterpoſu iſſet: uirga ſolũ quo inſiſtebat denotauit: & prius inqt quam hoc circulo excedas: da reſpon

cũſcriptõe excederet. Præclara.n. Senat⁹ facie ſecũ attulerat au ctoritatẽ. R.P. Ciuis q nõ paret: ñ ab eo mãdata accipiẽda ſũt. Sed ipſe ẽ tot⁹ repudiãdus. An ego ab eo mãdata acciperẽ ſena t⁹ mãdata cõtẽneret? aut ei cũ Senatu qcq̃ cõe iudicarẽ q Imp atorẽ. P.R. Senatu ꝓhibẽte obſideret? At quæ mãdata? q̃ arro gantia? quo ſtupore? quo ſpiritu? Cur aũt ea legatis nr̃is dabat Cum ad nos Cotulam mitteret Ornamentum atq; arcem amí corum ſuoꝝ hoĩem ædilitium. Si uere tũ fuit ædilis: cũ eũ iuſſu Antonii ĩ cõuiuio ſerui publici locis ciciderunt. Atq; modeſta mãdata fert? iis ſumus. P.C. q qcq̃ huic negemus? Vtrãq; ꝓ uĩciã ĩqt remitto: exercitũ depono. Priuat⁹ eẽ nõ recuſo? Hæc ſunt.n. uerba: redire ad ſe uidet̃: oĩa obliuiſcor: in grãm redeo. Sed qd adiungit? ſi legionib⁹ meis & ſi eqtib⁹: & ſi cohorti p̃ toriæ prædã agrũq; dederitis. His etiã præmia poſtulat qb⁹ ut ignoſcat̃: ſi poſtulet ĩpudẽtiſſimus uideat̃. Addit p̃terea quos ipſe cũ Dolobella dederit agros teneant ii qb⁹ dati ſunt. Hic ẽ Cãpanus ager & Leõtinus? quæ duo Maiores noſtri annonæ ꝑfugia ducebant. Cauet mimis aleatorib⁹ lenonib⁹ Caſoni ẽt & Saxe cauet: quos centuriones pugnaces: & lacertoſos inter mimoꝝ & mimarum greges collocauit. Poſtulat præterea ut Chyrographoꝝ & cõmentarioꝝ ſua collegeq; ſui decreta ma neãt: qd laborat? ut habeat ꝗ, qſq; mercat⁹ ẽ: ſi qd accepit: ha beat q uendidit: & ne tangant̃ rõnes ad opis: ideſt ne ſeſtertiũ ſepties miles recuperet̃: ne fraudi ſit Septẽ uiris quod egiſſent. Nucula hoc credo admonuit. Verebat̃ fortaſſe ne amitteret tã tas clientelas. Gaueri etiã uult iis q ſecũ ſunt: qcqd cõtra legẽ. commiſerint. Muſtelæ & Tyroni ꝓſpicit: de ſe nihil laborat. Quid.n. cõmiſit unq̃? unum aut pecuniã publicã attigit? aut hoĩem occidit? aut ſecũ habuit armatos? Sed qd eſt: ꝗ de iis laboret? Poſtulat.n. ne ſua iudiciaria lex abroget̃ quo ĩpetrato qd ẽ qd metuat an ne ſuoꝝ aliqs Acidaliſia decurio condẽnet̃? Neq; tñ nos urget mandatis plurib⁹ remittit aliquantum: & re laxat. Galliã inquit remitto. Comatã poſtulo: ocioſus uidelicet eẽ malo: cũ ſex legionibus inqt iiſq; ſuppletis ex. D. Bruti exer citu: nõ mõ ex delectu ſuo tãdiuq; ut obtineat q̃diu. D. Brutus C. Caſſius cõſules pro ue Cõſules ꝓuĩtias obtinebunt: uel ꝓ conſul hui⁹ comitiis. C. frater eius: ẽ.n. annus ut repulſam tu lit: ipſe aũt ut qnquenniũ inqt obtineãt. At iſtud uetat lex Cæ ſaris & tua. Hæc tu mandata. L. Piſo. & tu. L. Philippe Princi pes Ciuitatis nõ dico quo aĩo ferre ueꝝ aurib⁹ accipere potui ſtis? Sed ut ſuſpicor: terror erat quiddam: nec uos ut Legati apud illũ fuiſtis: nec ut cõſulares: nec uos ueſtrã nec. R.P. di gnitatẽ tenere potuiſtis: & tñ neſcio quo pacto ſapiẽtia q̃dam credo qd ego nõ poſſũ nõ mirari nimis irati reuertiſtis uobiſq; M. Antonius nihil tribuit? Clariſſimis uiris legatis. P.R. Nos

ſũ qd ſenatui referã. Cõtinuo rex affirmauit fore ne amplius de ſe Ptolemæus cõquereret̃: ac tũ demũ manũ eius Põpilius tanq̃ ſocius apphẽdit. Liui⁹ auctor lib. xlv. ab urbe cõdita Valerius lib. vi. titulo de grauiter dictis aut factis. Cotulã: hũc in epiſtolis quoq; ad Atticũ noĩat & cũ ſtomacho ædilitiũ uocat. Serui publici: qb⁹ in munere ædilitio utebat̃ reſpublica. Vtrãq;: galliã Ciſalpinã & Macedoniã. Remitto: q̃ſi ſui iuris eẽnt. Impudẽs is ſit: qm̃ cõtra rẽpu. arma ſumpſere. Dederit: pri⁹. nã agros diuiſerat qb⁹ uoluerat. Cauet: ꝓſpicit: cõſulit. cautũ uult eẽ illis qb⁹ agros aſſignauerat.

Pugnaces: ironice. Maneant: rata ſint. Septẽuiris quos diuidũdis agris præfecerat.

Nũ aut: ironice & cũ deriſu.

Iudiciaria: qua ẽt cẽturionib⁹ iudicata cõicauerat. Comatã: quæ ẽ tranſalpis in tres pteſ Gallia diuiſa ẽ: Belgicã: Celticam: quæ & Lugdunẽſis dr̃: & aqtaniã quæ quõdã Aremonica uocata ẽ Narbonẽſis.n. q̃ interno mari alluit̃: amne Varro ab Italia diſcreta: alpiũq; iugis a reliqua gallia: Brachata noĩat̃: ſubiecta ipſis mõtib⁹ & Ranẽnã uſq; ꝓducta togata ẽ.

Acidaliſia: lege de reb⁹ uenereis nã Acidalia Venus ẽ dicta ab Acidalio fonte ĩ orchomeno Macedoniæ: q ei & muſis dicatus ẽ quãq̃ & ꝓpriũ põt eẽ decurionis cuiuſpiam corruptiſſimi. Eſſe malo: q̃ aliqd dicere. Pro ue cõſules & ꝓcõſules poſtq̃ finito cõſulatu abierũt in ꝓuincias. Procõſul hui⁹ comitiis. C. frater ei⁹ quẽ Antonius comitiis ſuis ꝓcõſulẽ fecit: hoc ẽ cui ꝓuinciã dedit Macedoniã ſua auctoritate: & religioſa illa ꝓuĩciaꝝ ſortitione: ut tertia philippica dictũ ẽ.

Repulſam: cõſulatus: & tñ ꝓuĩciã ei. M. Antoni⁹ cõſularẽ dedit. Lex Cæſaris de ꝓuinciis de qua dictũ prius. Et tua: qa Antonius ſpatiũ ei ꝓrogabat. ſed nõ qnquennii. L. Piſo: & .L. Philippe: ii legati cũ L. Cæſare & Seruio Sulpitio ad Antonium miſſi fuerant.

qd non legato Antonii Cotule conceſſimus? cui portas huius
urbis patere ius nõ fuit: huic hoc tẽplũ patuit. Huic aditus in
Senatũ fuit: huic externo ſnĩas nr̃as ĩ codicillo & oĩa uerba re/
ferebant: huic etiã ſe ſũmis honorib⁹ hĩ cõtra dignitatẽ ſuã uẽ
ditabant. Odii ĩmortales q̃ magnũ eſt pſonã in. R. P. tueri prĩ/
cipis? quæ nõ animis ſolũ debet: ſed oculis ſeruire ciuiũ domũ
recipere legatũ hoſtiũ: in cubiculũ admittere: & reducere ho/
minis ẽ nihil de dignitate: nimiũ de periculo cogitantis. Quod
aũt eſt periculum? Nã ſi maximũ indiſcrimẽ ueniet: aut liber
tas parta eſt uictori: aut mors expoſita uicto: quoꝶ alteꝶ opta
bile eſt: alteꝶ effugere nemo põt: turpis autem fuga mortis
omni eſt morte peior. Nã illud qdem nõ adducor credam: eẽ
quoſdã qui inuideant alicui⁹ conſtantiæ & laboribus: qui ei⁹
perpetuam in. R. P. adiuuanda uolũtatem & a Senatu: & a R.
P. probari moleſte ferant. Omnes qdem id facere debebamus
eaq; erat nõ modo apud maiores noſtros. ſed etiam nuper ſum
ma laus conſularium uigilare cogitare: adeſſe animo. ſemper
aliquid pro. R. P. aut facere: aut dicere: Ego. Q. Sceuolã Au/
gurẽ memoria teneo bello Marſico: cũ eſſet ſumma ſenectute
& perdita ualitudine quotidie ſimul atq; luceret: facere omni/
bus conueniendi ſui poteſtatem: neq; eũ quiſq̃ illo bello uidit
in lecto: ſenexq; & debilis primus ueniebat in curiam huius in
duſtriam maxime equidem uellem ut imitarẽtur ii: quos opor
tebat. Secundo autem loco ne alterius labori inuiderent: Etenĩ
P. C. cum in ſpem libertatis ſexennio ſimus ingreſſi diutiuſq;
ſeruitutem perpeſſi q̃ captiui frugi & diligentes ſolent quas ui
gilias? quas ſollicitudines? quos labores liberandi. R. P. cauſa
recuſare debemus. Equidem. P. C. quanq̃ hoc honore uſi toga
ti eſſe ſolent cum eſt in ſagis ciuitas: ſtatui tamen a uobis cæte/
riſq; ciuibus in tanta atrocitate temporis: tantaq; pertnrbatõe.
P. R. non differre ueſtitu. Non enim ita gerimus nos hoc bel/
lo conſulares ut æquo animo. P. R. uiſurus ſit noſtri honoris ĩ
ſignia: Cum partim e nobis ita timidi ſint: ut omnem ii. P. R.
beneficiorum memoriam abiecerint: partim ita a. R. P. auerſi
ut huic hoſti ſe fauere præ ſe ferant. Legatos noſtros ab Anto
nio deſpectos eſſe & irriſos facile patiantur. Legatum Antonii
ſubleuatum uelint. Huic enim reditum ad Antoniũ prohibe/
ri negabant oportere: & in eodem excipiendo ſententiam me/
am corrigebant: quibus geram morem? Redeat ad Imperato
rem ſuum Varius: ſed ea lege ne unquam Romam reuertatur.
Cæteris autem ſi errorem ſuum depoſuerint: & in. R. P. grati/
am redierint: ueniam & impunitatem dandam puto. Quas
ob res ita cenſeo: Eorum qui cum. M. Antonio ſunt: qui ab ar/
mis diſceſſerint & aut ad Panſam aut ad Hirciũ Coſſ. aut ad
Deciũ Brutum Imperatorem. Con. deſignatum. Aut ad. C.

Tẽplũ: ubi hẽbat̃ ſenatus.
Referebãt. q Antonio faue
bãt: ſenatoꝶ ſnĩas referebãt in
codicillos hoc ẽ libellis mãda
bãt & deſcribebãt: dabãtq; An
tonii ad ſenatũ legato cotulæ.
Sũmis honorib⁹. ſ. functi.
Ii Atonio fauẽtes. Vẽdi
tabãt: uẽdere & addicere quo
dãmõ uidebant̃. Perſonã: de
coꝶ. Legatũ: Cotulã. Redu
cere: honoris gr̃a & deducim⁹
domo ĩ foꝶ: & reducim⁹ do
mũ. Alteꝶ liberratẽ adipiſci
Nã illud qdẽ: occurrit qõni:
& fieri hoc timore dicit ſuſpi
cari: ñ iuidia aliqua ĩ ſe Qu.
Sceuolã: is eſt de quo ĩ Lælio.
Qu. mutius augur ſceuola. fu
it aũt. P. filius: eo pceptore iu
ris cinilis uſus ẽ Cicero qd̃ ipe
tradit li. d̃ claris oratorib⁹: Añ
Syllã & Q. Põpeiũ cũ Craſ
ſo cõſulatũ geſſit: quo cũ ẽt cẽ
ſura funct⁹ ẽ. Põti. erat maxi.
cũ mariana clade ĩ ſenatu occi
ſus ẽ: & fluuio ĩmerſus. Liuius
li. lxxxvi. ĩ ueſtibulo Veſtæ dũ
fugeret tradit necatũ. Bello
marſico: qd̃ cõtra Marſos ge
ſtũ ẽ tpe: belli ſocialis: qd̃ & ita
licũ dr̃: cũ diuerſis ĩ locis bella
Italiæ populi ob negatã ciuita
tẽ cõcitauere. Marſis & Latinis
duce Popedio initiũ faciẽtib⁹
ultra Picenũ ſũt Marſi & Peli
gni: de qbus plura Strabo. Al
terius: meo. Iam ſexẽnio: iã
ſũt anni ſex ex quo pugnari cũ
Iulio ceptũ a Põpeio & bonis
omnib⁹ pro libertate: cõpoſi
tis rebus trib⁹ ãnis impauit ce
ſar: paulo amplius q̃ttuor ſup
ſtes Pompeo fuit. Diutius:
tres ãnos & ãplius. Captiui
frugi: nam captiui ſi frugi & in
duſtrii fuerint etiam citius ſo
lẽt dimitti & liberi fieri. Hoc
honor̃: q cõſulatũ geſſer̃: nam
mutãte ueſtẽ populo & ſaga ſu
mẽte. cõſulares togã retiebãt:
idq; eoꝶ honori tribuebat̃.
Noſtri honoris inſignia: nos
aliis ſagatis ĩ cõſulari ueſte.
Huic hoſti: Antonio. Præ
ſe ferat: apte oñdãt: ac minime
diſſimulẽt. Legatũ Antonii.
L. Variũ q & ipſe uenerat cũ
Cotula: Prohiberi: hoc. n. ſu
adebat Ci. ñ pmittẽdũ ut r̃diret
Vari⁹: q Cotula cognoĩabat̃.

S Fraudi ſit:pœnæ. Quaq;:quocunq; die:quando eis libuerit.
Eeruius Sulpitius q primū in orādo .aut certe optimū poſt.M.Tulliū locum tenuit cū aliqū.Q.u.Mutiū Sauolā de re amici ſui conſuluiſſet & de iure ſemel ſibi atq; iterū iterrogāti:ille rn̄diſſet:neq; tn̄ pcepiſſet:dixiſſetq; Mutiꝰ:Turpe eē Patritio & cās orāti ius in quo uerſareẗ ignorare :uelut cōtumelia cōmotꝰ iuri ciuili opā dedit.euaſitq; oīs hūani & diuini iuris pitiſſimꝰ.Ciceroni extitit admodū familiaris:qđ & eiꝰ ad Ciceronē & Ciceronis ad eū īdicat epiſtolæ.& ſi:aliq̄ qn̄q; īteruenit offēſio. Sed tūc ꝓcipue:cū.L.Murenā ab eo reum factū defendit Cicero:Legatꝰ cū.L.Philippo:&.L.Piſone ad.M.Antoniū Mutinā & D.Brutum conſulē deſignatū obſidētē.cū aduerſa tenereẗ ualitudine:ꝓfectꝰ ē:ſed pene impulſus nō tn̄ inuitus:ut reipu.ſi poſſet:ꝓdeſſet:ꝑuenit qdem ad Antoniū an̄q̄ tn̄ mādata expōeret ſenatus diſceſſit e uita. Actū ē ī ſenatu de eo honorādo:cūq; ſtatuā ei ponēdā cenſeret Cicero plures & in primis. P.Seruilius non ſtatua:ſed ſepulchro hōrādū ducebāt:legē q; illis dūtaxat q interfecti ī legatiōe fuiſſet:ſtatuā poni uelle aſſerebāt: Cōtradicit Cicero: & æquæ ponēdā oībus qui in legatione mortui eſſent maiores lege probat ſēſiſſe. Exorditur p deſiderium homīs defuncti & p adēptū cōmodum:ſed breuiſſime narrat & qdē aptiſſime ſubiicit deinde diuiſionē quā plures & pulcherrimæ ſequunẗ ꝓbationes & refutationes ēt additis p exēpla exornationibus.Genus cauſæ eſt pmī deliberatiuū & hoc principale Suadeẗ enī ponēdam ſtatuam Sulpitio.ptim demonſtratiuū ſed incidēs cum laudatur ſulpitius:Status uero legitimuꝰ ex ſcripto & ſn̄ia:nam aliter legē aduerſarii:aliter interpretatur Cicero. Sapientia :erat enī iuris conſultiſſimus. Ereptus imatura morte. Orbani ueluti orbam. Ad incertam ea metuētes quæ metuere omnes poſſunt. Nulla reuertēdi:graui ualitudine oppreſſus & ui morbi. Ita affectus eēt ita ſeſe haberet. Sibi ipſi diffideret:ſpem de uita ſua nō haberet. Obeundi ſui muneriſ exequendi. Qui hunc honorem ſtatuæ:diuiſio eſt.

Cæſarem pro.P.R.ante idus martias adierit eis fraudi ne ſit ꝙ cū.M.Antonio fuerint.Si quis eorum qui cum .M. Antonio ſunt:fecerit :Quo honore :præmio ue quis dignus eſſe uideatur: uti.C.Panſa :Hircius conſul alter :ambo ue ſi eis uideaẗ de eius honore:præmio ue prio quoq; die ad ſenatum referāt. Si qs poſt hæc ad Antonium profectus fuerit præter.L.Varium Senatum extimaturum eum cōtra.R.P.feciſſe.

Finis Philippicæ octauæ

.M.T.C.in.M.Antonium Phillippica Nona.

V Ellem dii imortales feciſſēt.P.C.ut uiuo potius Ser.Sulpitio gratias ageremus:q̄ mortuo honores quæreremus.Nec uero dubito quin ſi ille uir renūciare legatiōem potuiſſet & reditus eius uobis gratus fuerit.&.R.P.Salutaris futurus.Nō quod.L.Philippo &.L.Piſoni aut ſtudium aut cura defuerit in tāto officio tātoq; munere: Sed cum Seruiꝰ Sulpitius ætate illis an̄iret:& ſapientia oībus :ſubito ereptus totam legatiōem orbam;& debilitatam reliqui.Quod ſi cuiq̄ iuſtus honos habitus ē in morte legato: ī nullo iuſtior q̄ ī Seruio Sulpi.reperietur.Cæteri q ī legatione mortem obierunt.ad incertum uitæ periculum ſine ullo mortis metu ꝓfecti ſunt Ser.ſulpitius cum aliqua perueniendi ad M.Antonium ſpe ꝓfectꝰ ē:nulla reuertendi .Qui cum ita affectꝰ eēt:ut ſi ad grauē ualitudinē labor is acceſſiſſet ·ſibi ipſi diffideret:nō recuſauit quominꝰ uel ī extremo ſpiritu ſi quam opem.R.P·ferre poſſet.experiretur:itaq; nō illum uis hyemis nō niues:nō lōgitudo itineris:nō aſperitas uiarum:nō morbuſ īgraueſcēs redardauit:Cumq; iam ad cōgreſſū colloqūq; eius perueniſſet:ad quē erat miſſus:in ipſa cura & meditatōe obeūdi ſui mūeris exceſſit e uita: Vt igiẗ alia ſic hoc Panſa præclare q; nos ad ornādū.Ser.ſupitiū cohortatus es:& ipſe multa dixiſti copioſe de illiꝰ laude:quibꝰ a te dictis nihil præter ſententiā dicerem niſi.P.Seruilio relpondendum putarē:qui hūc honorem ſtatuæ nemini tribuendum cenſuit:niſi qui ferro eſſet in legatione interfectꝰ.Ego autem.P.C.ſic interpræ̈tor ſenſiſſe Maiores nr̄os ut cām mortis cēſuerit:nō genꝰ eē q̄rēdū.Eteni cui legatio ip ſa mortis cā fuiſſet eiꝰ mōumētū extare uolue-

Eorum:maiorum. Lartes Tolumnius :fidenæ ſtadiis:xl.ab urbe diſtabant :ciuitas olim magna & populo frequens Romanorum etiam colonia.Hæ ad Lartem Tolumnium Velentium regē defecere: quatuor miſſi ſunt a ſenatu legati quos Cicero inferius nominat :qui noui conſilii cauſam quærerēt: eos fide

nates Tolũnii iuſſu occidere. Tribunis militum conſulari ptãte. Qu.Cincĩnato Cincinnati filio.M.Ae
milio.L.Iulio: ſtatue legatis ꝑ roſtris poſitæ ſunt. Ipſe Tolũnius poſtea cum Cor.Coſſo cõgreſſus cæſus
eſt: eius opima ſpolia Ioui feretrio relata: auctor Liuius lib.iiii.ab urbe con. CN: Octauii.C. Rufus uir
q̃ſtorius.CN.&.C.procreauit a quibus duplex octauiorũ familia defluxit: CN.& deinceps ab eo reliq
oẽs functi ſũt honoribus ſummis at.C.eiuſq; poſteri in equeſtri ordine uſq; ad Cæſaris Auguſti patrẽ cõ
ſtitere. Et.CN.q̃dẽ Octauii legẽdũ eſt. aliter cum hiſtoria ñ cõſonaret. Sed id admiror quod ap̃ Pli.ſcrip
tum inuenio li.xxxiiii.na.hi.
his uerbis. Non pteribo.CN.
Octauium ob unũ uerbũ quo
regẽ Antiochũ daturũ ſe rñſũ
dicẽtẽ uirga quã tenebat forte
circũſcripſit: & prius q̃ egrederẽ
tur circulo illo rñſũ dare coegit
in q̃ legatõe interfecto ſenatus
ſtatuã põi iuſſit q̃ oculatiſſimo
loco in roſtris. nã circũſcriptũ
uirga a.C.Põpilio Antiochũ
in ſupiore Philippica dicit Ci.
Sed ꝑfecto hic Octaui⁹ nepo
tem Antiochi miſſus ad explo
randos regum Aſiæ aĩos cir
cũſcripſit: põpilii exẽplũ ſecu
tus q auũ Antiochũ circũſcrip
ſerat. Nouitati.noui.n.erãt
quorum maiores magr̃atũ nõ
geſſerãt: Nepotẽ Antiochũ
eodẽ noie appellatũ quo auus
Laodiceæ. ĩ media ciuitas fu
it Laodicea noie a Macedoni
bus condita. altera in minori
Phrygia & urbiũ phrygiarum
maxia de qua hic loquitur Ci.
Lyco fluuio ꝓxia eſt q ex Cad
mo ꝓfluit monte urbi ipſi im
minente auctor Strabo. Gym
naſiũ uero loc⁹ ẽ: ubi uariis lu
dis exerceri iuuentus ſolebat
γυμραζω enim exerceo eſt
& γυμρασιυσ exercitatio
num corporis præceptor: pue
ros & adoleſcentes inſtruens.
A quodam leptine. Antio
chi iuſſu. Sola reſtaret: nam
familia pene interierat Cicero
nis tpe Huic: CN.Octauio
Itaq; eſt argumentum a mi
nori a maius: Si inquit erepto
cõmuni caſu: non autem reip:
cauſa monumentis publice ob
ſingularem uirtutem honorã
dũ putarẽ: multo magis nunc
pſuadere: & cenſere debeo cũ
in legatione perierit: mortem
uero e legatione attuliſſe & ſer
uari adhuc in uita niſi ꝑfectus
eſſet potuiſſe colligit pluribus.
Diſſimilẽ ſui: a ſua priſtina
conſuetudine uobis parẽdi diſ
ceſſurum.

runt: ut in bellis periculoſis obirent homines legationis mu
nus audatius. Non igitur exempla maiorꝝ quærenda: ſed con
ſilium ẽ eorꝝ a quo ipſa exempla nata ſunt. Explicãdũ Lartes
Tolumnius Rex Veientum quatuor legatos.P.R.Fidenis in
teremit quorum ſtatuæ in roſtris ſteterunt uſq; ad noſtrã me
moriã: iuſtus honos: iis.n.maiores noſtri q ob.R.P. mortem
obierãt: ꝓ breui uita diuturnã memoriã reliquerunt.Gn.n.O
ctauii clari & magni uiri q priuſ ĩ eã familiam quæ poſtea uiriſ
fortiſſimis floruit: attulit conſulatum ſtatuam uidemus ĩ ro
ſtris: nemo eni nouitati inuidebat: nemo uirtutem non hono
rabat: At ea fuit legatio Octauii ĩ qua periculi ſuſpitio nõ ſub
eſſet. Nam cum eſſet miſſus a Senatu ad animos Regum ſcili
cet perſpiciendos liberorumq; populorꝝ: maximeq; ut nepotẽ
Antiochi Regis q cum maioribus noſtriſ bellum geſſerat: claſ
ſes habere: elephãtos alere prohiberet. Laodictæ in gymnaſio
a quodã Leptine eſt iterfect⁹. Reddita ẽ ei tum a maiorib⁹ ſta
tua pro uita quæ multos per annos progeniem eius honeſta
ret. nunc ad tãtæ familiæ memoriam ſola reſtaret. Atq; & huic
& Tullio Clodio & .L.Roſcio & Sp.Antio & .C.Fulcinio q a
Veientium Rege cæſi ſunt Nõ ſãguinis q ꝓfuſus ẽ in morte
ſed ipſa mors ob.R.P.habita honori fuit. Itaque.P.C.ſi.Ser.
Sulpitio caſus mortem attuliſſet: dolerem equidem tanto.R.
.P.uulnere mortem uero eius monumentis & luctu.pu. eſſe
honorãdam putarem: Nunc autem quis dubitat: quin ei ui
tam abſtulerit ipſa legatio: ſecum enim ille mortem extulit:
quam ſi nobiſcum remanſiſſet ſua cura: optimi filii fideliſſi
mæque cõiugis diligentia uitare potuiſſet. At ille cum uideret
ſi ueſtræ auctoritati non paruiſſet: diſſimilem ſe futurum ſui:
ſi paruiſſet munus ſibi illud: pro.R.P.ſuſceptum uitæ finem
allaturum: maluit in maximo.R.P.diſcrimine mori: quam
minus quam potuiſſet uideri.R.P.profuiſſe: multis illis in ur
bibus qua iter faciebat reficiendi ſe & curandi poteſtas fuit:
aderat & hoſpitum inuitatio liberalis: pro dignitate ſum
mi uiri: & eorum hortatio qui una erant miſſi ad requieſcen
dum: ut uitæ ſuæ conſulendum. At ille properans feſtinanſq;
mãdata nr̃a conficere cupiens ĩ hac cõſtantia morbo aduerſã
te pſeuerauit. Cuius cum aduentu maxie pturbatus eẽt Anto
nius: qd ea quæ ſibi iuſſu nr̃o denunciarent: auctoritate & ſen
tentia.Ser.Sulpitii cõſtituta: declarauit: q̃ odiſſet Senatũ: cũ
auctorẽ Senat⁹ extictũ læte atq; iſolenter tulit. Nõ igit᷑ magis

Octauium Leptines. Nec Veientium Res eos quos modo nominaui: quam Ser. ſulpitium occidit Antõius. Is. n. pfecto mortem attulit: q cã mortis fuit. Quo circa ad poſteritatis & memoriã ptiere arbit or extare quod fuerit de hoc bello iudicium Senatus Erit. n ſtatua ipſa teſtis bellum tam graue fuiſſe ut legati interitus honoris mẽoriã conſecutus ſit. Quod ſi excuſationẽ Ser. ſulpitii. P. C. legationis obeundæ recordari uolueritis: nulla dubitatio relinquet quin honorẽ mortuo. Cui ĩiuriã uiuo fecim⁹: faciam⁹. Vos. n. P. C. graue dictũ ẽ: ſed dicẽdũ tñ: uos ĩquã. Ser. ſulpitiũ uita priuaſtis. Quẽ cũ uidere tis ſe magis morbo q̃ orõne excuſantẽ: nõ uos qdẽ crudeles fuiſtis? Quid. n. mĩus in hũc ordinẽ cõuenit? Sed cũ ſperaretis nihil eẽ quod nõ illius auctoritate & ſapiẽtia effici poſſet: uehementius excuſationi obſtitiſtis: atq; eũ q ſemp ueſtrũ cõſenſũ grauiſſimũ iudicauiſſet: de ſentẽtia deieciſtis. Vt uero Panſæ cõſulis acceſſit cohortatio grauior q̃ aures. Ser. ſulpitii ferr̃ diſciſſent tum filiũ meq; ſeduxit: atq; ita locutus ẽ: ut auctoritatẽ ueſtrã uitæ ſe diceret anteferre. Cuius nos uirtutẽ admirati nõ auſi ſumus aduerſari eius uolũtati: mouebat ſingulari pietate filius: nõ multũ pturbationi eius meus dolor concedebat. ſed uterq; noſtrũ cedere cogebatur magnitudini animi orõiſq; grauitati: cũ qdẽ ille maxĩa laude & gratulatione oĩum ueſtrũ pollicitus ẽ ſe quod uelletis: eẽ facturũ: neq; eius ſniæ piculum uitaturũ: cuius ipẽ auctor fuiſſet. quẽ exeq mãdata ueſtra ppe rãtem mane poſtridie proſecuti ſum⁹: q qdẽ diſcedens me cũ ita locutus eſt: ut eius oratio omen fati uideret. Reddite igitur P. C. ei uitã: cui ademiſtis. Vita. n. mortuo⁊ ĩ memoria uiuo⁊ ẽ poſita: pficite ut is quem uos ad mortẽ in ſcii miſiſtis: ĩmortalitatẽ habeat a uobis. Cui ſi ſtatuã ĩ roſtris decreto ueſtro ſtatueritis: nulla ei⁹ legatõis poſteritatem ĩobſcurabit obliuio. nã reliqua. Ser. ſulpitii uita erit multis præclariſq; monumẽtis ad omnẽ memoriã cõmẽdatã: ſemp illius grauitatẽ. cõſtãtiã: fidẽ præſtãtiam. in. R. P. tuenda curam atque prudentiam omnium mortalium fama celebrabit. Nec uero ſilebitur admirabilis quædam & in credibilis & pene diuina eius ĩ legibus ĩterp̃tandis: æquita explicandis ſcientia. omnes q ex omni ætate hac ĩ Ciuitate ĩtelligentiam iuris habuerunt: ſi unum ĩ locum con ferantur: cum Ser. ſulpitio non ſunt comparãdi. Neq; enim il le magis Iuris conſultus quam iuſtitiæ fuit. Itaq; quæ proficiſcebantur a legibus & a iure ciuili ſemper ad facilitatem æquitatemq; referebat. Neque conſtituere litium actões malebat: quam controuerſia tollere. Ergo hoc ſtatuæ monumento non eget: habet alia maiora. Hæc enĩ ſtatua honeſtæ mortis teſtis erit: illa memoria uitæ glorioſæ: ut hoc magis monumentum gratiæ ſenatus: quam clari uiri futurum ſit. Multum etiam ua

Is. n. pfecto: optimã hãc uiã uocat Fab. cũ finitiõem pcedit pbati o: ut hic Seruiũ Sulpitiũ ab antonio occiſũ colligit Cicero & in clauſula demũ ita finit. Is. n. profecto mortem attulit qui cauſa mortis fuit: ergo Antonius occidit.

De hoc bello. Antoniano.

Excuſatiõem: nam morbũ excuſabat. Seduxit: ſeorſum duxit: alias ſeducere decipere ẽ

Nos: ego & fili⁹. Eius: filii.

Eius ſententiæ: ut legati mitterentur. Qua miſere: quod ipſe interpræatur quia ad æqtatem ſemper declinabat: cum ſit plerumq; ſummum ius: ſũma iniuria. Gratiæ: gratitudinis.

luiſſe ad patris bonorē pietas filii uidebit̃: qui quãq̃ afflictus luctu non adeſt:tamen ſic animati eſſe debetis ut ille ſi adeſſet Eſt enim ita affectus ut nemo unq̃ unici filii mortē magis do/luerit:q̃ ille meret patris:equidē & ad famã.Ser. Sulpitii filii arbitror attinere:ut uideatur honorē debitũ patri præſtitiſſe:q̃ q̃nullum monumētũ clarius .Ser.Sulpitius relinquere potu/erit:q̃ effigiē morũ ſuorꝶ:uirtutis:cõſtãtiæ:pietatis:ingenii:filium.Cuiꝰ luctꝰ aut honor ueſtro:aut nullo ſolatio leuari põt Mihi aũt recordanti Ser.Sulpitii multos in noſtra familiaritate ſermones:gratior illi uidetur ſi quis eſt ſenſus ĩ morte ænea ſtatua futura:& ea pedeſtris magis:quã inaurata equeſtris:q̃lis.L.Syllæ pria ſtatua eſt.Magnifice enim Seruius Sulpitius maiorũ continentiã diligebat:huius ſæculi iſolētiam uituperabat.Vt igitur ſi ipſũ cõſulã quid uelit:ſic pedeſtrē ex ære ſtatuam tãq̃ ex eius auctoritate & uoluntate decerno:quæ quidem magnum ciuium dolorē & deſiderium honore mõumēti mi/nuet & leniet atq; hãc meã ſententiam.P.C.P.Seruilii ſenten/tia ꝓbari neceſſe ē.q ſepulchrum publice decernendum Ser/uio ſulpitio cēſuit:ſtatuã nõ cēſuit:Nã ſi mors legati ſine cæde atq; ferro nullum honorē deſiderat:cur decernit honorem ſe/pulturæ q maximꝰ haberi põt mortuo? Sin id tribuit Ser.ſul/pitio quod nõ ē datũ.Cn.Octauio:cur quod illi datum ē:huic dandũ eſſe non cenſet? Maiores quidem noſtri ſtatuas multis decreuerũt? Sepulchra paucis.Sed ſtatuæ itereunt tempeſtate ui uetuſtate Sepulchrorũ autem ſanctitas in ipſo ſolo ē:qđ nulla ui deleri neq; moneri põt.Atq; ut cœtera extinguunt̃ ſic ſepulchra fiunt ſãctiora uetuſtate.Augeat̃ igit̃ iſto ēt honore is uir:cui nullus honore tribui non debitꝰ põt grati ſimus ĩ eiꝰ morte decorãda:cui nullã aliã gratiã referre iã poſſumus.Notet̃ etiã Antonii nefarium bellum gerentis ſcelerata audacia. His enim honoribꝰ habitis.Seruio Sulpitio repudiatæ reiectæq; legatõis ab Antonio manebit teſtificatio ſempiterna.Quas ob res ita cēſeo:Cũ Ser.Sulpitiꝰ Q uiti filius Lemonius Ru/fus difficillimo.R.P.tpe graui piculoſoq; morbo affectus au/ctoritatē Senatus:ſalutēq;.R.P.uitæ ſuæ præpoſuerit:cõtra/q; ui:grauitatēq; morbi contenderit ut ad caſtra Antoni:quo Senatus cũ miſerat pueniret.Iſq; cũ iã ꝓpe caſtra ueniſſet: ui morbi oppſſus uitã amiſerit ĩ maxĩo.R.P.mũere:eiuſq; mors cõſentanea uitæ fuerit ſãctiſſime honeſtiſſimeq; actæ: in qua ſæpe magno uſui.R.P.Ser. Sulpitiꝰ & priuatꝰ & in Magr̃a/tibus fuerit:cũ talis uir ob Rē publicã in legattõe morte obierit.Senatui placer̃.Ser.Sulpitio ſtatuã pedeſtrē æneã ĩ roſtris ex huius ordinis ſentētia ſtatui:circũq; eam ſtatuam locũ gladiatoribus:ludiſq;:liberos poſteroſq; eius quaq; uerſus pedes quinq; habere:q; hic ob.R.P.mortem obierit:eamq; cauſam

L.Syllæ.tres ſtatuæ.L. Syllæ dictatoris fuer̃ iuxta:ſed minoreſ inqt Plinius lib.xxxiiii.

Id:ſepulturæ honorē. Sanctitas .In ipſo ſolo eſt:oſtendit lõge plus eē ſepulchrum q̃ ſtatuã publice tribuere. quoniam ſtatua pereunte:deſinit locus ubi poſ ta ſtatua erat cuiuſq̃ eſſe:at uero pereunte ſepulchro locus ipſe remanet religioſus:& reuocari ĩ ꝓfanum uſũ non poteſt:nam ædis ſacræ ēt diruto ædificio:locuſ ſacer manet:& illato ſemel mortuo ĩ locum quēpiã:religioſus fit locꝰ quod iureconſulti dicunt digeſtis titulo de reꝶ diuiſione & q̃litate Ita cenſeo:ſuã ut conſueuit ſubiicit ſentētiam. Lemõius Rufus,a tribu Lemonius q̃ a pago Lemonio appellata eſt: ad portã Capenam uia latina. Nã Rufus a colore dictus eſt Ser.ꝓnomē ē:Sulpitiꝰ nomē.

Et in Baſi:in lapide qui ſubeſt ſtatuæ & eam ſuſtinet Quæſtoribus urbanis:erant enim & caſtrenſes & p̄uinciales. Redemptori: is eſt redemptor qui publica & priuata edificia redimit & conducit faciēda unde redemptura:quo uocabulo Liuius utitur:qui itē conducunt conuehendas ſarcinas:& onera quæuis tū publice tum priuate ſuis & mulis & reda redemptores uocantur.Horatius.Feſtinat calidꝰ mulis:gerulisque redemptor.Saluſtius & perpēnā forte cognoſcit mulio redēptoris: Deſignet:unde ſepulchrorum deſignatores dicuntur.Hor.in epiſtolis:Dum ficus prima calorq; Deſignatorē decoret littoribus:et ſi aliter:ſed minus uere enarrat Acron.

in baſi iſcribi:utiq;.C.Pāſa.A.Hirciꝰ Cōſules alter ābo ue ſi eis uidebit quæſtoribꝰ urbis iperēt:ut eā Baſim:ſtatuāq; faciendā & i roſtris ſtatuēdā locēt:quātiq; locarit tātā pecuniā redēptori ſoluēdā attribuēdāq; currēt.Cūq; antea ſenatus auctoritatē in uirorū fortiū funeribꝰ ornamētiſq; oñderit:placere eū q̄ ampliſſime ſuppremo ſuo die efferri:& cū Ser. Sulpiti.Q. F.Lemonius Ruffus ita de.R.P.meritꝰ ſit:ut his ornamētis decorari debeat.Senatū cēſere atq; e.R.P.æs mare Ediles curules edictū de funeribꝰ hēant·Ser.Sulpitii.Q u.F.Lemonii Rufi funeri mittere utiq; locū ſepulchro in Cāpo Eſqlino.C. Pāſa Cōſul ſeu quo in loco uidet pedes trigīta quaq; uerſus d̄ſignet:quo Ser:Sulpitiꝰ iferat:Quod ſepulchrū ipſius liberorū poſterorūq; eius ſit:uti quod optio iure ſepulchrū publice datum ē.

Finis Philippicæ decimæ.

M.T.C.in.M.Antoniū Philippica decima.

m Aximas tibi Pāſa grās oēs & hr̄e & agere d̄bemꝰ q cū hodierno die Senatū te nō habituꝝ arbitraremur.ut.M.Bruti p̄ſtātiſſimi ciuis lr̄as accepiſti ne minimā qdē morā interpoſuiſti: qn q̄ primū maxīo gaudio & gratulatōe frueremur:cū factū gratū oībꝰ dēt eē:tū uero orō:q̄ recitatis lr̄iſ uſus es.Declaraſti.n.eꝝ eē id qd ego ſp ſēſi:Nemīnē alteriꝰ:q̄ ſue cōſideret uirtuti iuidere.Itaq; mihi qui plurimis officiis iū cū Bruto & maxīa familiaritate cōiūctꝰ:minꝰ multa d̄ illo dicēda ſūt:q̄s.n.ptes iſe mihi ſūpſerā:eas p̄occupauit orō tua.ſed mihi.P.C.neceſſitatē attulit paulo plura dicēdi ſnīa eiꝰ q rogatꝰ ē añ me a quo ita ſæpe diſſētio:ut iā uerear:ne qd mīe fieri dēt:minueī amicitiā nr̄am uideat p̄petua diſſēſio.q̄.ē.n.iſta tua orō Calene:q mēs

MArcuſ Brutꝰ ex Italia diſcedēs in Græciā nauigauit:& īde Athenas p̄fectꝰ ē:ubi Theomneſto Academico & Cratippo p̄ipatico ſic operā dabat ut nihil aliud ageī uideret Tātiſper tñ bellicā rē non negligebat:Heroſtratū.n.ī Macedoniam miſit:q Pōpei reliqas quaſdā q̄ illic erāt colligeret.Nobiles adoleſcētes q athenis ſtudiorum gratia morabāt:ſibi adiunxit:ex qbus Ciceronis filiū p̄cipue admirabatur ac diligebat:quod & generoſus eſſet:& tyrānos uehemēter odiſſet. Manifeſte deinde ſeſe apparās ad bellū ab Antiſtio prætore ex Aſia redeunte ſibi amiciſſimo obuiam factus apud Cariſtum naues aliquot:& æris qnquanginta millia accepit:quotquot milites ī pharſalia ex pōpeii copiis uagabanī.ad eū cōfluxere Aulo Cīnæ eqtes per Domitium abſtulit.quos ī Aſiam ad Dolobellam ducebat. Arma quæ ad.C.antoniū Demetriade cōuehebantur a Cæſare dictatorī ad Partichū præmiſſa bellū:intercepit. Reges & principes finitimos ſibi conciliauit.C:Antonium.M.fratrem ad copias accipiendas q̄s Gabinius Epidāni & Apolloniæ hēbat uenientem ut comprehenderet profectus: aduerſam contradixit ualitudinem:cum fame laboraret: Apollōiatę non ſolum cibaria præbuere ſed ītra mœnia ſua recepe.C.uero Antoniꝰ & milites q circa Apolloniā erāt:& apolloniates ipſos Bruto obſecuturos uidēs:Brutotū p̄rexit:ſed tres ī itīere cohortes amiſit:q̄ a Bruto cæſæ ſūt. Loca deiñ circa billidē ualide p̄occupata ſupare cōatꝰ a.M.Cicerōe filio cōmiſſo p̄lio uictꝰ ē.cui ſe ipſū.C cū exercitu dedidit.Māſit aūt ī hōre ap̄ Brutū.dignitatiſq; ſuæ īſignia retiuit dōec exercitū corrūpēs:neq; rep̄hēſus deſiſtēs:naui īpoſitꝰ:cuſtodie traditꝰ ē.Appianꝰ tñ īterfectū ſcribit:īgēs iā erat Bruti actas:īgēſ exercitꝰ.Traicere ī aſiā deſtīauerat:dolobellā opp̄ſſurꝰ:lr̄as ad ſēatū dederat:eas Pāſa ɔſul coactis ſēatoribꝰ recitauerat:& Brutū laudauerat:q ant.fauebāt:& ī primis Calenꝰ.adimēdā Bruto actatē: abducēdaſq; ab eo copias cēſebāt.p̄iculoſū aſſerētes libertati:tātū potētiæ Brutū hr̄e:& rebꝰ cōibꝰ officere poſſe. Cū p̄ſerti ueterani oēs ei eēnt īfeſti:Ci.p officiū cōſulis exordiī:q ſimulatq; bruti lr̄as accepat ſēatū coegerat:& lr̄is recitatis brutū laudauerat:ī Calenū dicit & eiꝰ ſnīam ɔfutās:oēs d̄ bruto ſuſpitōes diluit.De iis q bruto cū copiis ſe adiūxerāt:uerba facit:ſuā poſtrēo p̄fert ſnīam. Tota āt oratio ī contētione poſita ē & refutatione. Quaſ partes: quod officium. Eius.Q u.Fuſii caleni.quem primum omnium quia ſocer erat ſententiam rogabat Panſa. Quæ mens: conſilium. Virgili.quæ facere id poſſis noſtram nunc

accipe mentem. Alteræ: marcum. Ampliſſimæ fortunæ diuitiæ: Summus honoris gradus: quia conſularis. Eum filium. De trib⁹ Antoniis.M. Caio Lutio. Deſcripto: ex ſententia quam ſcriptã attuleras. Inopia uerbi: quod aliud tibi uerbũ non ſuccurrerit ut accidit multis. Tuam facultatem nam ca ĩdicẽdo facultate es ut deeſſe tibi uerba non poſſint.

Litteras Bruti: hoc cẽſuerat Calenus ſenatus conſulto declarandum litteras Bruti bene ſcriptas uideri: cæterũ ab eo di mittendas copias hoc eleuat & irridet Cicero. Librariũ: quẽ ſcriptorem & cancellariũ uulgus uocat: Vſum: experientiam. Q uo.S.con.decretum beneſcriptas litteras? quaſi dicat nullo. Hãc tibi cõſuetudinẽ: ſi hanc conſuetudinẽ bonis iuidẽdi oĩbus nõ haberes nemo tibi inuideret: quaſi dicat hac una cã te oderũt oẽs qd tu bonos odiſti. Detrectare ãt eſt contra recte tractãtes facerẽ Collige te: reſipiſce. Genero tuo: Pãſæ. Ampliſſimi honoris: conſularis dignitatis.

Eos qui diadema: inuidioſe hoc d̃ uno dicit.M. Antõio.

qui nunq̃ poſt Kl.Iañ.idẽ cenſueris quod is qui ſñiam prius rogat. Cur nunq̃ tã frequẽs Senatus fuit ꝙ unus aliquis tuã ſententiã ſecutus ſit? Cur ſemper tui diſſimiles defendis? Cur cũ te & uita & fortũa tua ad ocium & ad dignitatẽ ĩuitet: ea ꝓbas: ea decernis: ea ſentis: quæ ſũt inimica & ocio cõmuni & dignitati tuæ: Nã ut ſuperiora omittam: hoc certe: quod mih ĩ maximã admirationem mouet: nõ tacebo. Q uod eni tibi cũ brutis bellum? cur eos quos oẽs uenerari debem⁹: ſol⁹ oppugnas Alterũ circunſederi non moleſte fers: alterũ tua ſententia ſpolias his copiis: quas ipſe ſuo labore & periculo ad.R.P. nõ ad ſuum præſidium ꝑ ſe nullo adiuuãte confecit. Q uis ẽ iſte tuuſ ſenſus? quæ cogitatio? Brutos ut non ꝓbes. Antonios ꝓbes? quos omnes cariſſimos habent: tu oderis? quos accerbiſſime omnes oderunt: tu conſtãtiſſime diligas? Ampliſſimæ tibi fortunæ ſunt? ſummus honoris gradus? filio ut & audio. & ſpero nat⁹ad laudẽ: cui cũ.R.P.cã fauco: tum & tua. Q uæro igitur eum bruti ne ſimilem malis an Antonii? ac ꝓmitto ut de tribus Antõiis eligas quem uelis. D.Brut⁹ meli⁹ eſt ĩqes. Cur ĩgĩt̃ nõ his faues? Eos laudas: quorum ſimilem filium tuum eſſe uis: ſimul.n.R.P.conſulis & ꝓponis ille exempla ad imitandum. Hoc uero.Q: Fuſi copioſi⁹ ſine offenſione noſtræ amicitiæ ſicut te cum: a te diſſentiens Senator quæro: Ita.n.dixiſti etqdẽ deſcriptio. Nam te inopia uerbi lapſum putarem: niſi tuam in dicendo facultatẽm noſſem: lr̃as Bruti recte & ordine ſcriptaſ uideri: quod qd eſt aliud: q̃ librarium Bruti laudare non Brutum. V ſum ĩ.R.P.Calene magnum iã habere & debeſ & poteſ: quãdo ita decerni uidiſti? aut quo.S.C.hui⁹ generiſ: ſunt eni ĩnumerabilia: beneſcriptas lr̃as decretum a Senatu: quod uerbum tibi non excidit: ut ſæpe fit: fortuitu: ſcriptum meditatum: cogitatum: attuliſti: hãc tibi conſuetudiem pleriſq; ĩ reb⁹bonos obtrectãdi ſi qſ detraxerit q tibi uelit obtrectare. non reliquet. Q uãobrem collige te: placaq; aĩum aliqñ & mitiga. Audi uiroſ bonoſ. quib⁹uteriſ multum: loquere cũ ſapiẽtiſſimo homĩe genero tuo ſæpi⁹ q̃ tu ipſe tecũ. tũ deniq; ãpliſſimi honoris nomẽ obtiebiſ. An uero hoc ꝓ nihilo putaſ. in quo eodem ꝓ amicitia tua iure dolore ſoleo. efferri hæc foraſ. & ad.P.R. aures peruenire. ei q prim⁹ ſñiam dixerit. nemiem aſſenſũ quod & hodie futurũ arbitror. Legiones abducis a Bruto. q̃s nempe illas q̃s ille ab Antonii ſcelere auertit: & ad.R.P.ſua auctoritate traduxit. Rurſus igitur uis illũ nudatũ atq; ſolum ad R.P.relegatũ uideri? Vos aũt.P.C.ſi.M. Brutũ deſerueritis: & prodideritis quem tandem Ciuẽ habebitis? quẽ ornetis? cui fauebitis niſi forte eos qui diadema poſuerunt cõſeruãdos: eoſ qui nomen Regiſ ſuſtulerunt deſerendoſ putatiſ. Ac de hac qdem diuina atq; immortali laude Bruti ſilebo: quæ gratiſſima

memoria omnium ciuium incluſa:non dũ auctoritate publica teſtata ẽ:tãtã ne patiẽtiã dii boni:tãtã moderatiõem:tãtã ĩ iniuria trãqllitatẽ & modeſtiã? qui cũ Prætor urbanus eſſet urbe caruit:ius nõ dixit.Cũ oẽ ius.P.R.recuperaſſet.Cũq; cõcurſu quotidiano bonoꝝ oĩum qui admirabilis ad eũ fieri ſolebat:ꝑ ſidioq; Italæ cũctæ ſeptus poſſet eſſe:abſens iudicio bonoꝝ dẽ fenſus eſſet maluit:q̃ præſens manu:q ne apollinares qdẽ ludos ꝓ ſui.P.q;.R.dignitate apparatos:ꝑſens fecit:nequam uiam pateſaceret ſceleratoꝝ hoĩnum audaciæ q̃q̃ q unq̃ aut ludi aut dies lætiores fuerũt:q̃ cũ in ſingulis uerſibus .P.R.maxĩo clamore & plauſu Bruti memoriã ꝓſequebat? Corpus aberat liberatoris;libertatis memoria aderat:in q̃ Bruti imago cerni uidebat:At hũc his ipſis ludoꝝ dieb⁹ uidebã ĩ inſula clariſſimi adoleſcẽtis Luculli ꝓpinq ſui nihil niſi de pace & cõcordia ciuiũ cogitantẽ:eũdẽ uidi poſtea Veliæ cedẽtẽ Italia:nequa oriret belli ciuilis cã ꝓpter ſe.O ſpectaculũ illud nõ mõ hoĩbus ſed undis ipſis & littorib⁹ luctuoſũ:cedere e patria ſeruatorẽ eius:manere ĩ patria ꝓditorẽ.Caſſius lapſis paucis poſt diebus cõſequebat:ut me puderet.P.C.in eã urbẽ redire:ex qua illi abirent:Sed quo cõſilio redieri:initio audiſtis poſt eſtis expti. Expectatũ igit tẽpus a Bruto ẽ:nã quoad uos oĩa pati uidit:uſus ẽ ipſe ĩcredibili patiẽtia:poſtea q̃ uos ad libertatẽ ſenſit erectos:ꝑſidia ueſtræ libertati parauit.At cui peſti:quãtæq; reſtitit? Si enĩ.C.Antonius quod aĩo intenderat ꝑficere potuiſſet: potuiſſet autẽ;niſi eius ſceleri uirtus.M.Bruti obſtitiſſet Macedoniã Illyricũ Græciã:ꝑdidiſſem⁹:eẽt uel receptaculũ Pulſo Antonio uel agger oppugnãdæ Italiæ Græcia:quæ qdẽ nũc M.Bruti ĩpio auctoritate copiis non ĩſtructa ſolũ:ſed etiã ornata:tetẽdit dexterã Italiæ.ſuũq; ei ꝑſidiũ pollicet.Quod qui ab illo abducit:exercitũ pulcherrimũ & ꝑſidiũ firmiſſimũ adimit.R.P.Eqdẽ cupio hæc q̃primũ Antonium audire:ut ĩtelligat nõ.D.Brutũ quẽ uallo circũſedeat:ſed ſe ipſum obſideri. Tria tenet oppida toto in urbe terraꝝ:Hẽt inimiciſſimã Galliam:eos ẽt qb⁹ cõfidebat:alieniſſimos Trãſpadanos Italia oĩs ĩfeſta ẽ:exteræ natõnes a pria ora Græciæ uſq; ad ægyptũ optimorũ & fortiſſimorũ ciuiũ ĩpiis & ꝑſidiis tenerent:Erat enim ſpes una ĩ Antonio q duoꝝ fratꝝ ætatib⁹ medius ĩteriect⁹ uitiis cũ utroq; certabat:q tãq̃ extruderet a Sẽatu ĩ Macedoniã. & nõ cõtra ꝓhiberet ꝓficiſci:ita cucurrit.Quæ tẽpeſtaſ dii ĩmortaleſ q̃ flãma:quæ uaſtitas:quæ peſtis græciæ fuiſſet:niſi ĩcredibilis uis ac diuina uirtus Cæſaris furentis hoĩs conatũ atq; audaciã cõpræſſiſſet.Quæ celeritas illa Bruti:quæ cura:q̃ uirtus:& ſi ne illa qdem Antonii celeritas cõtẽnẽda ẽ:quẽ niſi ĩ uia caducæ hæreditates retardaſſẽt:uolaſſe cũ nõ interfeciſſe diceres;alios ad negocium publicum ire cum cupimus:ui ſo-

Vrbe carẽt:de his ĩ prima phi lippica ſatiſ multa.Luculli adoleſentis q fuit.L.Luculli ꝑſtantis illius ĩpatoris & locupletiſſimi fillius.Inſulæ ꝓprie dictæ ſunt quæ nõ diſtinguũtur cõib⁹ parietib⁹ cũ uicinis:circũ cinctuq; publico aut priuato iungunt ad ſimilitudinẽ earũ terraꝝ q̃ fluminib⁹ aut mari ĩminẽt.ſic uocatæ q; in Salo ideſt mari ſunt. Vidi ueliæ & hoc in pria Philippica.

Proditorẽ: Antoniũ: Initio:in prima philippica: .C. Antonius:M.Antonii frater: in Illyrium & Macedoniã miſſus & ad militẽ colligẽdum & ꝓuincias ſollicitandas. Tetẽdit dextrã:porrigit auxiliũ:qd ipſe interpretatur Ornata: apparata ad dimicãdũ. Qd ꝑſidiũ. Ab illo:M.Bruto.

Tria tenet oppida: aut pauciſſima dicit:ut uulgus ſolet: aut Brunduſiũ:Tybur.Sueſſã intelligit. In Antonio:Caio.

Medius interiectus.nã Cai⁹ erat medius:maior natu Marcus:Minor Lucius. Et nõ ꝓhiberet:nã ꝓhibuerat ĩ Macedoniã eũ ſenatus ꝓficiſci. Cæſaris:Octauii. Quẽ niſi in uia caducæ hæreditates retinuiſſent:Caducæ hæreditates dicebãtur:cũ nemo erat q iure eas adire poſſet:& uel ad ærarium uel ad fiſcũ deuoluebant: aut a potentiorib⁹ occupabantur. Et quoniã a certo hærede cadebãt:caducæ uocabantur. Tribus autẽ modis relicta ultimis uolũtatib⁹ deficiebãt & ꝓ nõ ſcriptis hẽbantur:uel cũ iis rẽlinquebat:q in uita tunc non erant:ignaro tñ teſtatore:uel cũ is q hæres inſtitutus fuiſſet aut legatarius uiuo teſtatore dẽcedebat:aut cõditio ſub qua relictũ aut legatũ aliqd fuerat:deficiebat.Lege aũt Papia de caducis Relictũ aut legatũ deficiente cõditione uiuo uel mortuo teſtatore:ad ærariũ perueniebat.Legi aũt cãm dedere ciuilia bella:qb⁹ plurima fiebãt caduca:& ꝑeuntib⁹ uiuis teſtatorib⁹ iis qb⁹ relictũ:legatum uel fuerat:& ĩpleẽ cõditões nõ ualẽtib⁹.Emẽdata poſtea lex ẽ ut nõ ad ærariũ & fiſcũ:ſed ad

proximiores deuoluerẽtur quæ deficerent. Et Iuuenalis ait: Iura parẽtis habes: pp me ſcriberis heres: Legatũ oẽ capis: necnõ & dulce caducũ: Abolita poſtremo penitus ẽ. ut ſcribit li. Codicis vi. ti. de caducis tollendis. Cũ Apollonia: Dyrrachii & Apolloniæ copiæ erãt quibus Gabinius præerat: Illyricũ cũ ipſo Vatinius obtinebat: ſed Caius i Macedoniã pficiſcebat. Quid ergo ei cũ copiis Gabinii aut Vatinii erat .q.d. nihil. Macedoniæ ciuitas ẽ apollonia libera olĩ & optimis inſtituta legibus: quam Corinthii & Corcyrei ædificauere ſup Aoum fluuiũ ſita: quẽ Eantẽ Ecateus uocat. diſtans ab eo ſtadiis. x. A ſinu uero Rhizonico. xl. Dyrrachium Macedoniæ & ipſa libera ciuitas: q̃ Corcyrei cõdidere: ſic uocata a Cherioneſſo in quo ſita: ẽ añ Epidamnuſ dicta. auctor Strabo. Appianuſ a Dyrracho Epidamni filio tradit appellatã: libro ſecũdo de bellis ciuilibus: Hortenſio q pẽrat Macedõiæ. Certiſſimo mõ: finibꝰ idubitatis. Illius: Hortẽſii certus erat exercitus. nec ad eũ Gabinii & Vatinii ptinebãt copiæ. Ac ne cũ Bruto quidẽ: dicet quiſpiam: nam occurrit q̃ſtioni: ne cũ Bruto qdẽ: aliqd erat Gabinii. Vatinii. & Hortẽſii copiis & tñ eas Brutus accepit. Oẽs legiones: rñdet ſi reſpu. ipa adiudicaret hoc eſt attribueret & aſſignaret has copias q̃ ſuæ ſũt Bruto aſſignaret nõ Anto. nã Antoniꝰ ad pniciẽ Brutus ad defẽſionem uteretur. Ipſi milites: q ſe Bruto adiũxerã. Scribit: Brutus. Captus ẽ: id qd accidit diuinat Cicero: nam re uera captus fuit. Aut certe hõ uerecundus: ironice: Legatꝰ Antonii. C. Antonii. Eqtatus q i Syriã ducebat. ii qngẽti fuere quos Au. Cinnæ abſtulit qui eos in Syriã ad Dolobellã ducebat. Alterũ: qngentos eqtes prædictos. CN. Domitius: is Domitii illius filius fuit: quẽ pharſalica pugna Antonius occidit: de hoc Brutus i epiſtola ad Ciceronẽ d Domitio & Apuleio qd attinet me ſcribere? Ab legato Syriaco: A. Cinna. P. Vatinius q decimo ãno &c. cũ gallias Cæſar teneret: & Lucã prouinciæ ſuæ urbẽ Hybernatũ ueniſſet Põpeius & Craſſus ad eum pfecti ſunt. Facta eſt inter eos conciliatio & concordia: ſic ut oĩs reſpu. eorũ arbitrio admĩſtraret. Conuenerũt autẽ ut Cæſari in aliud qnquẽniũ Galliæ progarentur: Craſſus & Põpeius in ſequẽtẽ ãnum conſulatum peterẽt Rediere cãdidati in cãpũ deſcẽdere. Cato: L. Domitium ſororiũ ſuũ ad petitionẽ cõpulit: ut cũ utrouis crearet: eius libidini repugnaret. Sed armis acta res ẽ & multi occiſi: Cato uulneratus: demũq; Põpeius & Craſſus renunciati conſules: Cato cũ Domitium oppoſuiſſe parum profuiſſet: & animaduerteret initam trium principum cõcordiã primũ & maximũ ciuile malũ eẽ: pturã ipſe ſtatuit petere: Cæſar uero & Põpeius præturã i Catone conſulatui parẽ fore uidentes: ſenatũ multis ignorantibus habuere: decreuerutq; ut qui prætores crearent: cõfeſti magiſtratũ inirent: neq; conſuetum tẽpus expectarẽt. & ne fraudi eſſet: ſi qs eum magiſtratũ p ãbitum obtineret: ac ſimul aĩcos ad petitionem ipſi ĩpulere. pecuniã q̃ ſuffragaturoſ corrũpent ſubminiſtrantes. Cũq; nihilominus Catõis uirtus ſuparet: & prima tribus quæ prærogatiuã habebat: eum renunciaſſet: tonitrua Pompeius mentitus eſt. Vetabãt autẽ auſpicia agi cũ populo Ioue to

lemus extrudere: hunc retinẽtes excluſimus. At qd ei cũ Apollonia: qd cũ Dirrachio? qd cum Illyrico: quid cũ. P. Vatinii iperatoris exercitu: Succedebat: ut ipſe dicebat: Hortenſio: certi fine Macedoniæ: certa cõditio: certiſſimo mõ erat. etiã illius exercitus: cũ Illyrico uero cũ Vatinii legiõibus qd erat Antonio: ac ne cũ Bruto qdẽ: id enĩ fortaſſe quiſpiã iprobus dixerit oẽs legiones: oẽs copiæ quæ ubiq; ſunt. P. R. ſunt: neq; .n. legiones q̃ Antoniũ reliquerũt: Antonii potiꝰ q̃. R. P. fuiſſe dicuntur: oẽs. n. exercitꝰ & impii ius amittit is q eo ipſo & exercitu. R. P. oppugnat: Quod ſi ipſa. R. P. iudicaret: aut ſi oẽ ius decretis eiꝰ ſtatueret: Antonio ne an Bruto legiões. P. R. adiudicaret? alter aduolaret ſubito ad direptionẽ peſtẽq; ſocio: & quacũq; iret oĩa uaſtaret: diripet: & auferret exercitu. P. R. cõtra ipſũ. P. R. uerteret: alter uero eã ſibi legẽ ſtatueret. ut quocunq; ueniſſet: Lux ueniſſe quædã & ſpes ſalutis uideret: deniq; alter ad uertẽdã. R. P. præſidia quærebat: alter ad cõſeruandam. Nec uero hoc nos magis uidebamꝰ q̃ ipſi milites: a quibꝰ tãta i iudicãdo prudẽtia nõ erat poſtulanda. cũ. vii. cohortibꝰ Apollinã iſſe ſcribit Antoniũ: qui iã aut captꝰ ẽ: qd dii dẽt: aut certe hõ uerecũdus i Macedoniã nõ accedit: ne cõtra Senatũ feciſſe uideat. Delectꝰ habitus in Macedonia ẽ ſũmo Hortẽſii ſtudio & iduſtria. Cuius aĩum egregiũ dignũq; & ipſo & maioribus eiꝰ ex Bruti lr̃is pſpicere potuiſtiſ. Legio q̃. L. Piſo ducebat legatus Antonii Ciceroni ſe filio meo tradidit. Equitatꝰ qui in Syriam ducebatur: bipartito: alter cum a quo ducebatur reliquit in Theſſalia: ſeſeq; ad brutum contulit. alterum in Macedonia. Cn. Domitius adoleſcens ſumma uirtute & conſtantia. ab legato Syriaco abduxit. P. autem Vatinius qui decimo anno iure laudatus a nobis: & hoc tempore merito laudandus eſt: aperuit Dirrachii portas Bruto: & exercitum tradi

dit. Tenet igitur. P. R. Macedoniam: tenet Illyricũ. tue Græciã? noſtræ ſunt legiones: noſtra leuis armatura: noſtri equitatus: maximeq; noſtræ eſt Brutus: ſemperq; noſter: cũ ſua excellentiſſimæ uirtute. R. P. nat9: tum fato quodam paterni materniq; generis & nominis. Ab hoc igitur quiſquam bellum timet? qui antequam nos id coacti ſuſcepimus? in pace iacere: q̃ in bello uigere maluit: quãquam ille quidem nunquam iacuit. nec hoc cadere uerbum in tantã uirtutis præſtantiam poteſt. Erat enim in deſiderio ciuitatis: in ore in ſermone omnium tantum autẽ aberat a bello ut cum cupiditate libertatis Italia ardet. defuerit ciuium ſtudiis potius q̃ eos in armorum diſcrimẽ adduceret. Itaq; illi ipſi ſi qui ſunt. qui tarditatem Bruti repræhendant. tamen eiuſdem moderationem patientiãq; mirentur Sed iam uideo: quid loquantur; neq; enim id occulte faciunt: timere ſe dicunt quomodo ferant Veterani exercitum Brutũ habere. quaſi uero quicq̃ inter ſit inter. A. Hircii. C. Pãſæ. D. bruti. C. Cæſaris. Et hunc exercitum. M. bruti. Nã ſi quatuor exercitus ii de qbus dixi: propterea laudãtur q᷑ pro. P. R. libertate arma ceperunt. quid ẽ cur. M. bruti exercitus non ĩ eadẽ cã reponatur? At enim Veteranis ſuſpectum eſt nomen. M. bruti magis q̃. D.? Eqdem non arbitror. & ſi eſt enim brutoꝝ commune factum & laudis ſocietas æqus. D. tamen bruto irati ſunt omnes ii: qui id factum dolebant quo minus ab illo rem illã dicebãt fieri decuiſſe. Quid ergo nunc agunt tot exercitus niſi ut obſidione brutus liberetur. qui autem hos exercitus ducunt? ii credo qui. Cæſ. res actas euerti. qui cãm ueteraõꝝ prodi nolunt. Si ipſe uiueret Cœſar acrius credo acta ſua defenderet. quam uir fortiſſimus defendit Hircius. aut amitior cãæ poteſt inueniri. quã filius? At eoꝝ alter non dum ex longinquitate grauiſſimi morbi recreatus quicquid habuit uirium id in eorum libertatem contulit. quoꝝ uotis iudicauit ſe a morte reuocatum. Alter uirtutis robore firmior: q̃ ætatis cum iſtis ipſis ueteranis ad. D. brutum liberãdum ꝓfectus eſt igit᷑ fortiſſimi iidemq; Cæſaris actoꝝ p̃oni ꝓ D. bruti ſalute bellum gerunt: quos ueterani ſequunt᷑. De libertate enim. P. R. non de ſuis commodis armis decernendum uident: quid eſt igit᷑ cur iis q̃ D. Brutum omnibus copiis conſeruatum uelint. M. Bruti ſit ſuſpectus exercitus? An uero ſi quid eſſet quod a. M. Bruto timendum uideret᷑: Panſa id non uideret? Aut ſi uideret non laboraret᷑ quis aut ſapientior ad coniecturam reꝝ futuraꝝ? aut ad ꝓpulſandum metum diligentior? Atqui huius animum erga. M. Arutum ſtudiumq; uidiſtis: præcepit orõne ſua quid decernere nos de bruto: quid ſentire oporteret: tantumq; abſuit ut piculoſum. R. P. M. bruti putaret exercitum: ut in eo firmiſſimum. R. P. p̃ſidium & grauiſſimum poneret. Scilicet

nãte. Pulſis inde e campo optimatib9: magnis largitionibus factum ẽ ut Vatinius ꝓ Catone prætor renunciaretur: qui anno ſequenti ambitus reus factus ẽ: & a Cicerone defenſus ac laudatus: quod quamobrẽ fecerit ipſe docet Cicero in epiſtola ad Lẽtulum: q̃ eſt lib. primo familiariũ. Hunc Vatiniũ oderat pri9 Cicero: quoniam Tri. pl. Clodio fauerat: extatq; orõ cõtra Vatinium teſtem qua eum proſcindit & lacerat.
Decimo ãno: totidem exierat ex quo Vatinium Cicero defendit & laudauit Paterni: Brutorum. Materni: Seruiliorum. Quo minus: nã Decimus præcipue a Cæſare diligebatur: plurimiq; fiebat & ſecundus ab eo ĩſtitutus hæres fuerat. Acrius credo acta ſua defenderet: quaſi dicat minime. Quem fili9 Octauius. Alter: Brutus.
Quorum uotis populi: ut eſt dictum in prima philippica. Alter: Octauius.
Scilicet: cum deriſu hoc

& ſtomacho. Comitiis centuriatis: Comitia centuriata qd ſint priuſ eſt dictū: Conſtāt.n. ex cenſu & ætate: fieri uero intra pomerium nefas erat. Sed proſpicere reipu. qa ſimulāt ſe timerē & pſpicerē ne qd reſpu. d̄trimēti capiat. Illorū: ſimulatio q nō timent. Sit ignauia ut credat eos tīere q re uera nō timēt. ſed timere ſe ſimulāt. ipſi q timēt: uehemētius timēt.

Malum: interiectio eſt. Faſtidium: ſupbiam a faſtu. Nō ſunt credo īnumerabiles: q.d. ſunt īnumerabiles ut non ſint timēdi ueterani. Ingenuo dolore: non ſeruili: ſed q ingenuos decet. Pōt igitē ſtare. q.d. minime poteſt. Quos ueteranos. Fatalē caſum: quo uictus eſt Pompeius & Cæſar rerum potitus. Hunc ueſtitū: ſaga: Non.n. in ſpiritu uita ē: hoc ē ī uiuēdo & ſpiritum ducēdo: ſed in actionib⁹ & rebus geſtis ac uirtute. Sed ea nulla ē oīno ſeruienti: nā q ſeruit uerius mortuus ē q̄ uiuit.

Quod ſi &c. etiā ſi īmortales euaderemus pſens periculū effugiētes: tñ tanto magis fugere īmortalitatē deberemus: q̄to ſeruitus futura eſſet diuturnior ipſa īmortalitate. Quē naturæ qs debeat omnino. n. morituri ſumus.

hæc Panſa aut non uidet. Hebeti enī ingenio eſt: aut negligit quæ enim Cæſar egit ea rata eſſe nō curat: de quibus cōfirmādis & ſanciendis legem comitiis Centuriatis ex auctoritate noſtra laturus ē. Deſināt igitur. aut ii qui non timēt: ſimulare ſe timere: ſed proſpicere Reipu. aut ii qui omnia uerentur: nimiū eſſe timidi: ne illoꝝ ſimulatio hoꝝ ſit ignauia. Quæ malū ē iſta ratio: ſemp optimis cauſis ueteranoꝝ nomen opponere? quoꝝ etiā ſi amplecterer uirtutes: ut facio: tamen ſi eſſent arrogātes: non poſſem fere faſtidium. At nos conantes ſeruitutis uincula rūpe impediet: ſi quis ueteranos id nolle dixerit: non. n. ſūt credo innumerabiles q pro cōmuni libertate arma capiāt: Nemo eſt pter ueteranos milites uir q ad ſeruitutem propulſandam ī genuo dolore excitetur: Poteſt igitur ſtare: R.P. freta ueterāis ſine magno ſubſidio iuuentutis: quos qdem libertatis adiutores complecti debetis: ſeruitutis auctores ſeq nō debetis. Poſtremo enim erumpat aliquando uera & me digna uox: ſi ueteranoꝝ nutu mentes huius ordinis gubernātur: omniaq; ad eorum uoluntatem dicta factaq; noſtra referunt: optanda mors eſt: quæ ciuibus R. ſemp fuit ſeruitute potior. Omnis ē miſera ſeruitus: ſed fuerit quædam neceſſaria: & quod nam principiū putatis libertatis capeſcēda? an cum illum neceſſariū & fatalem pene Caſum non tulerimus: hunc feremus uoluntarium tota Italia deſiderio libertatis exarſit: ſeruire diutius non pōt. Ciuitas. Serius. P.R. hūc ueſtitū atq; arma dedimus: q̄ ab eo flagitati ſumus: Magna nos qdē ſpe & prope explorata libertatis cauſā ſuſcepimus. Sed ut cōcedā incertos exitus eſſe belli: Martemq; cōmunem: tamen p libertate uitæ piculo decernendum eſt. Non enim in ſpiritu uita ē: ſed ea nulla eſt omnino ſeruienti. Omnes enim nationes ſeruitutem ferre poſſunt: noſtra ciuitas non poteſt. Nec ullā aliam ob cauſam niſi q; ille laborem doloremq; fugiunt? quibus ut careāt: omnia perpeti poſſunt: nos ita a maioribus inſtituti atq; imbuti ſumus: ut omnia conſilia atq; facta ad uirtutem atq; dignitatem referam⁹. Ita præclara eſt recupatio libertatis: ut ne mors quidem ſit in re petenda libertate fugienda: Quod ſi īmortalitas cōtra conſequeretur præſentis piculi fuga: tamen ea magis fugiēda eſſe uideret: quo diuturnior eſſet ſeruitus. Cum uero dies & noctes omnia nos undiq; fata circunſtent: non eſt ueſtri: nominiſq; Romani dubitare eum ſpiritum quem naturæ quis debeat: patriæ reddere. Concurritur undiq; ad commune incendium reſtinguendum: ueteraniq; primi Cæſaris auctoritatem ſecuti: conatum Antonii repulerunt. Poſt eiuſdem furorem Martia legio fregit: quarta afflixit: ſic a ſuis legionibus condēnat⁹ irrupit in Galliam: quam ſibi armis animiſq; infeſtam inimicā q; cognouit. Hunc. A. Hircii. C. Cæſaris exercitus inſecuti ſt.

Poſt Panſæ delectus urbem totamq; Italiam erexit. Vnus eſt omnium hoſtis: quãq̃ habet ſecum .L fratrem cariſſimum.R.P.ciuem: Cuius deſiderium Ciuitas ferre diuitius nõ poteſt Q uid illa tertius belua quid ĩmanus? qui ob eam cauſam natus uidetur: ne omnium mortalium turpiſſimus eſſet Antoni9 Eſt una trebellius: qui iam cum tabulis nouis redit in gratiam T.Plãcus cæteri pares qui id pugnant: id agunt: ut contra.R.P.reſtituti eſſe uideant̃: ſollicitãt hoĩes imperitos. Saxas & Caphones ipſi ruſtici atq; agreſtes? q hãc.R.P.nec uiderunt unq̃: nec uidere cõſtitutã uolunt? q nõ Cæſaris: ſed Antonii acta defendunt? quos auertit agri Cãpani infinita poſſeſſio. Cuius eos non puderet miror cũ uideãt ſe mimos & mimas habeř uicinos. Ad has peſtes opprimẽdas quid eſt cur moleſte feram9 qđ.M.Bruti acceſſit exercitus? ĩmoderati credo hominsi & turbulenti uide ne nimium pene patiẽtis & ſi in illius uiri conſiliis atq; factis nec nimiũ: nec pađ unquam fuit. Omnis uolũtas .M.Bruti.P.C.omnis cogitatio: tota mens auctoritatẽ Senatus libertatẽ.P.R.intueť. Hæc hẽt ꝓpoſita. Hæc tueri uult tentauit qd pacientia ꝑficere poſſet: nihil cũ ꝑficeret: contra uĩ expetiẽdum putauit. Cui qdẽ.P.C.uos idem tribuere hoc tempore debetis: quod ad.xiii.Kl.Iañ.D.Bruto &.C. Cæſari me auctore tribuiſtis: quorũ priuatum de.R.P.conſiliũ & factũ auctoritãte ueſtra ẽ comprobatum atq; laudatum. quod idem in.M.Bruto facere debetis a quo inſperatum & repẽtinũ.R.P.præſidium legionũ: eqtatus auxilioꝝ magnæ & firmæ copiæ comparatæ ſunt: adiungendusq; ẽ.Q. Hortẽſius: q cum Macedoniam obtineat: adiutorẽ ſe Bruto ad comparãdum exercitum fideliſſimũ & cõſtãtiſſimũ præbuit. Nam de Apuleio ſeperatim cenſeo referendũ cui teſtis eſt p lr̃as Brutus: eum principem fuiſſe ad conatum exercitus comparandi. Q uæ cũ ita ſint, quod.C.Panſa Conſ.uerba fecit de litteris: quæ a.Q. Cepione Bruto Proconſ.allatæ & huic ordini recitatæ ſunt: đ ea re ita cenſeo: Cum.Q.Cepionis bruti proconſ.opera: conſilio: induſtria: & uirtute difficillimo.R.P.tempore prouinciã Macedoniam: Illyricum: Cunctã Græciã: & legiones: exercitus: eqtatus ĩ conſ.Senatus.P.q;.R.poteſtate ſunt id.Q.Cepionem Brutum Proconſ.bene & e.R.P.& ſua maiorũq; ſuorũ dignitate cõſuetudineq;.R.P.bene gerẽdæ feciſſe eamq; rẽ ſenatui.P.q;.R.gratã eſſe & fore: utq;.Q.Cepio Brutus.Proconſ.prouinciam Macedoniã.Illyricum: totãq; Græciã tueať defendat cuſtodiat ĩcolumẽq; ſeruet: eiq; exercitui: quẽ ipſe cõſtituit: comparauit: præſit: pecuniaq; ad rem militarem: ſi qua opus ſit quœ publica ſit: & exigi poſſit utať: exigat: pecuniaſq; a quibus uidetur ad rem militarẽ mutuas ſumat: frumentũ imperet: operãq; det ut cum ſuis copiis q̃proxime Italiam ſit.

Chariſſimum reſpu.ciuem Ironice. Tabulis nouis: quæ ne fierent interceſſit Antonio nũc uero ut faciat auctor eſt.

Ipſi ruſtici: homines ruſtici erãt ſaxa & capho: Auertit abduxit a republi.& ad Antonium traduxit. Cuius agri.

Mimos & mimas: quib9 & ipſis ager campanus fuerat diuiſus. De Apuleio: de quo Brutus ad Ciceronem ſcribit ĩ epiſtola. A.Q u.Cæpione: M.Brutus proprio & uero nominc dictus eſt.Q u.Cæpio Brutus: & tamen.M.brutis appellatus: Senatus conſultis uerũ exprimebatur nomen.

CVm Brutus & Caſſius Antonium & amicos Cæſaris occiſi formidantes urbe exceſſiſſent aucta ilico antonii poteſtas ē:itaq; ad prouincias occupandas:& exercitus quoſq̄ eēnt ſibi uēdicādos:aīum adiecit.Cūq; in primis Syriā cuperet iā Caſſio decretā:& ſuſpectū ſe aīaduerteret:foreq; colligeret ut maiorē de ſe ſuſpitionem excitaret:ſi illā peteret.Dolobellam iuuenē & ambitioſum:quem clam ſibi adiungebat ſenatus:quoniam Antōio aſſidue prius fuiſſet aduerſatus.ad Syriā petendam & paratū in Parthos exercitū impulit.Cūq; impetrari res per ſenatum nō poſſet lege lata ad populū:magniſ tamen contentionibꝰ:Syria & Parthicū bellum Dolobellæ decreta prouincia ē.Erat tunc Aſiæ ꝑfectus .C.Trebonius unus ex Cæſaris ꝑcuſſoribꝰ q Antoniū extra curiā detinuerat:dum Cæſar cōfoderet:Is ciuitates muro ſepiebat:pecuniis cōgerebat:exercitū ꝑabat bruto Caſſioq; ut id faceret in primis adhortātibꝰ:uenientē ad ſe Dolobellam pergamo & ſmmyrna non admiſit:& quoniā cōſul erat:extra muros cōmeatum parari iuſſit Cūq; urbes ille ſuaderet:neq; tamen ꝑficeret qcq̄ ut epheſi reciperet Trebonius mādauit:Illuc uero tendentē ex interuallo quoſdam ſubſeq iuſſit:ii recedentē Dolobellam nocte ſupueniente intuentes:nec ulterius ſuſpicati quicq̄:paucis relictis qui perſequerētur adhuc:Smyrnā ſe recepere.Sed conuerſus Dolobella & eos q relicti fuerant adeptus.occidit oēs:ſmyrnam cōtēdit:in cuſtodi tā offendit:admotis muro ſcalis occupat Trebonīꝰ ī lecto d ꝑhēſꝰ ſic occidit ut ipē narrat Ci.& ſi Appianus refert:Treboniū ſupplicaſſe milititibus ut ad Dolobellā duceretur:ſponteq; ſecuturum ſe dixiſſe:Ducem uero turmæ intuentem:eia ſequere poſt tu reſpōdiſſe:caput interim nobis præben.nam ut hoc afferamus nobis mandatum:& hoc dicto caput abſcidiſſe:Dolobellam arte luca pro tribunali ubi iudicas ſedere ſolebat Trebonius:poni iuſſiſſe:exercitui ꝙ ex Cæſaris fuiſſet percuſſoribus:& caput:& reliquum corpus ludibrio extitiſſe. Allato Romam de Trebonio Dolobella hoſtis iudicatus eſt:de quo ꝑſequendo cum in Senatu relatum fuiſſet:& alii priuato cuius optimo & innocentiſſimo Imperium deferendum:alii alterum conſulem mittendum cenſerent:neutram ſententiam probat Cice.dicens præter maiorum morem faciendum:ſi priuato imperium deferatur:& inutile atque inhoneſtum tum ipſis conſulibus:tum reipubli.ſi alter conſulum mittatur. Negocium Bruto & Caſſio qui in uicinis erant locis dandum ſuadet. Nam Brutus in Macedonia uerſabatur & Græcia:Caſſius eo conſilio ex Italia profectus fuerat:ut Dolobellam Syria prohiberet.Exorditur autem Cic.per commodum quod ex ipſo naſci uidetur incommodo quo effecta erat reſpubli.miſerabili Trebonii morte ut animaduertentes tam atrox Dolobellæ facinus ab Antonio qui longe crudelior eſt & ſceleratior diligentius uigilantiuſq; caueant.& hoc in hac Philippica Ciceronis fuit conſilium:per hanc ex Dolobellæ ſcelere occaſionem magis magiſque in Antonium Senatores accendere in quem inuehitur:eius ſceleſtiſſimos commemorans & audaciſſimos comites:ac nihil non auſuros dicens niſi q̄primum opprimantur. Vel mœrore potius:nam dolor eſt quiddam generalius:mœror particularius:utrunq; ſic diffinit Cicero. Dolor eſt ægritudo crucians:mœror ægritudo flebilis. Crudeli:quoniam abſciſſum caput. Miſerabili:qui etiam poſt mortem ludibrio fuit militibus. Immanitas qualis ferarum omnem egreſſa humanitatem.

Alter:Dolobella Trebonium occidit:& Syriam prouinciam occupauit De altero:Antonio patefecit enim quid cogitaret prouinciam Galliam occupare:ut inde armatus urbem & imperium inuaderet. Vltra mortē:ſicuti ī Trebōio Dolobella. Ecce tibi ſupabūdat tibi:ut ſæpe ap Virg.& ſermo ē iratis

Cumq; litteris.Q u.Cepionis Bruti.Proconſ.intellectum ſit.Q.Hortenſii Proconſ.opera & uirtute uehementer.R.P.adiutam:omniaq; eius conſilia cum conſiliis.Q.Cepionis Bruti Proconſ.coniuncta fuiſſe:eamq; rem magno uſui.R.P.fuiſſe.Q.Hortenſium Proconſ.recte & ordine exq;.R.P.feciſſe:Senatuiq; placere.Q.Hortenſium Proconſ.cum.Q.Cepione Proconſ.& legatis ſuis Macedoniā prouinciā obtinere quo ad ex.C.S.ſucceſſum ſit.

M.T.C.i.M.Antoniū Pilippica Vndecima.

MAgno in dolore ſum.P.C.uel mœrore potius:quem ex crudeli & miſerabili morte.C.Trebonii optimi Ciuis:moderatiſſimique homines accepimus. Ineſt tamen aliquid:quod.R.P.profuturum putem. Perſpeximus enim quanta in iis qui contra patriam ſcelerata arma cœpunt ineſſet imanitas.Nam duo hæc capita nata ſunt poſt homines natoſ teterrima:& ſpurtiſſima:Dolobella:& Antonius:quorū alter effecit:quod optabat de altero patefactū eſt:quid cogitaret.L.Cinna crudelis.C.Marius in iracundia perſeuerans.L.Sylla uehemens:neq; ullius borum in ulciſcendo acerbitas progreſſa ultra mortem ē:quæ tamen pœna in ciues nimis crudelis putabatur.Ecce tibi geminum in ſcelere par:inuſitatum,inauditum,ferū.barbaꝝ.

Itaqꝫ quoꝝ ſummũ quondã inter ipſe odiũ bellũqꝫ meminiſtis
eoſdem poſtea ſingulari inter ſe cõſenſu & amore deuinxit im
puriſſimæ naturæ & turpiſſimæ uitæ ſimilitudo. Ergo id q̃d fe
cit Dolobella in quo potuit: multis idẽ minat̃. Antoni⁹: ille cũ
ꝓcul abeſſet a Conſſ. exercitibuſqꝫ noſtris: nec dũ Senatũ cũ
P·R·conſpiraſſe ſenſiſſet: fretus Antonii copiis ea ſcelera ſuſce
pit: quæ iam Romæ ſuſcepta arbitrabat̃ a ſocio furoris. Quid
ergo hunc aliud moliri? quid optare cenſetis? aut quã oĩno cau
ſam eſſe belli? oẽs q libere de. R. P. ſenſimus: qui dignas nobiſ
ſententias diximus. qui. P. R. liberum eſſe uoluimus: ſtatuit il
le quidem non inimicos: ſed hoſtes maiora ĩ nos q̃ in hoſtẽ ſup
plicia meditatur: mortem naturæ pœnam putat eſſe: iracũdiæ
tormentum atqꝫ cruciatum. Qualis igitur hoſtis habendus ẽ
is: a quo uictore ſi cruciatus abſit: mors in beneficii partem nu
meretur? Quamobrem. P. C. quanq̃ hortatore non egetis: ipſi
enim ueſtra ſponte exarciſtis ad libertatis recuperandæ cupi
ditaem: tñ eo maiore ſtudio libertatem defendite: quo maiora
propoſita uictis ſupplicia ſeruitutis uidetis. In Galliam inuaſit
Antonius: in Aſiam Dolobella: in alienam uterqꝫ prouinciam.
Alteri ſe Brutus obiecit: impetũqꝫ furentis atqꝫ oĩa diuexare &
diripere cupientis uitæ ſuæ periculo colligauit: a progreſſu ar
cuit: a reditu refrenauit: obſideri ſe paſſus: ex utraqꝫ parte con
ſtrinxit Antonium. Alter in Aſiam irrupit curſum: ut in Syriã
patebat uia certa: neqꝫ longa. Quid opus fuit cũ legione præ
miſſo Marſo neſcio quo octauio ſcelerato latrone atqꝫ egente.
q popularet̃ agros: uexaret urbes nõ ad ſpẽ cõſtituendæ rei fa
millaris: quã tenere eũ poſſe negant q norunt: mihi. n. hic Se
nator ignotus ẽ: ſed ad præſentẽ paſtũ mendicitatis ſuæ: cõſe
cutus ẽ Dolobella nulla ſuſpicione belli. Quis. n. id putaret?
Secutæ collocutiões familiariſſimæ cũ Trebonio: cõplexuſqꝫ
ſũmæ beniuolentiæ: falſi indices extiterũt in amore ſimulato:
dexteræ quæ fidei teſtes eſſe ſolebant: ꝑfidia ſunt & ſcelere uio
latæ. Qui nocturnus introitus in Smyrnã: q̃ſi ĩ hoſtiũ urbẽ?
quæ ẽ fideliſſimoꝝ antiq̃ſſimorũqꝫ ſocioꝝ. Oppſſus Treboĩ⁹
ſi ut ab eo q apte hoſtis eẽt: ĩcaut⁹. ſi ut ab eo q ciuis & tũ ſpẽm
h̃ret: miſer. Ex quo nimiꝝ documẽtũ. nos cape fortuna uoluit.
q̃d eẽt uictis extimeſcendũ. Conſularẽ hoĩem conſulari impio
ꝓuinciã Aſiã obtinentẽ Samario exuli tradidit: iterficere ſta
tim captũ noluit: ne nimis credo in uictoriis liberalis uideret̃:
cum uerborum contumeliis optimum uirum ĩceſtore laceraſ
ſet: tũ uerberib⁹ ac tormẽtis quæſtiõem habuit pecuniæ publi
cæ: idqꝫ ꝑ biduũ: poſt autẽ ceruicibus caput abſcidit: idqꝫ fixũ
geſtari iuſſit in pilo: Reliquũ corpus tractũ atqꝫ laceratũ abie
cit in mare. Cum hoſte hoc bellãdũ eſt: cuius deterrima crude
litate hominis barbaria ſuperata eſt. Quid loquar de cæde ci

congrues. Quoꝝ: Dolobel
læ & Antonii: de quoꝝ inimi
citiis ſatis multa dicta ſũt pri⁹.
In quo potuit: ĩ Trebonio.
Conſſ. Pãſa & Hirtio. A ſo
cio fu. Antõio. Mortẽ: ſi enĩ oc
cidat: exiſtimat naturã pœna
affici qa diſſoluit̃ anima a cor
poꝛ: ſi etiã torqueat & cruciet:
iracũdiæ ſatiſfieri. Ex utraqꝫ
pte: reditu & ꝓgreſſu. Marſo
octauio: hic legatus cũ Dolo
bella ẽ ꝓfectus. Qui popula
ret̃ agros: aſiaticos. Quã rẽ
familiarẽ. Tener̃: tueri & ſer
uare. his. n. erat morib⁹: eaqꝫ ꝓ
digalitate ut tueri pta negret.
Hic ſeator: hoc cũ ſtomacho
ait. Ad pſentẽ paſtũ: quæ pſẽ
tẽ paſcerẽt ædacitatẽ cũ in dies
uiuerẽt: & pſentis tantũ diei ha
berẽt rõnẽ. Nulla ſuſpicione
belli: cũ nihil bellicũ metuerẽt
ii populi p quoꝝ agros iter ha
bebat. Secutæ collocutiones:
nã & ſi ĩtra urbes non recipie
bat: cum eo tñ colloq̃bat̃: & cõ
meat⁹ extra urbẽ ꝑhebat. Fi
dei: cui Numa Põpili⁹ dextrã
cõſecrauit: ut ait Liui⁹: quã etiã
Plini⁹ ĩ fide ingt appeti. No
cturnis: ſcalis admotis muro.
Smyrnã: poſt clizomenas in
Ionia Smyrna ẽ a q̃ ſin⁹ ſmyr
neoꝝ Lydi euerter̃. Antigon⁹
pri⁹: deĩde Lyſimachus ſuſcita
uit: pars ĩ mõte ſita ẽ: pars ma
xima in cãpo iacet: Melas ãnis
ꝑterfluit. De Homeri origine
cũ aliis q̃buſdã certãt Smyrne:
auctor Strabo: q hoc ĩ loco ob
ſidiõe a Dolobella Treboniũ
captũ dicit: & dirutas cõplures
urbis ptes. Qui apte hoſtis
eẽt: ſed hoſtis apte nõ erat: nã
ſi hoſtis fuiſſet: ĩcaut⁹ eẽt habẽ
dus Treboni⁹ q ſic ſe opprimi
ſiuiſſet: Qui ciuis ẽt tũ ſpẽm
h̃ret. nõ hoſtis eſſet p̃ri⁹ ſicut
poſtea iudicatus ẽ. Miſeꝝ: nã
occidi a ciue miſeꝝ ẽ. Quid
eẽt. uictis extimeſcẽdũ: cũ hæc
fiũt: neqꝫ uictiſ neqꝫ ab hoſtib⁹
ſed a ciuib⁹. Cõſularẽ: trebo
niũ. Samario: is ad Treboĩo
caput ãputãdũ miſſuſ ẽ. Inter
ficere ſtatĩ: aliter tñ Appian⁹.
Inceſto: turpi: ĩpuro. Quæ
ſtiõẽ hũit: quæſiuit ꝑ tormen
ta ubi eſſet pecunia publica ex
uectigalibus & tributis.

Hoc iugum: hanc ſeruitutē quam nobis ueluti iugum uolunt imponere. Eculeum tormenti genus. eſt equuleus ab equo diminutiuum dicitur & equulus & equula. f. g. Modice: moderate. Cruciamenta morborum: ut claui: podagræ Torminum. Miſerior qui ſuſcipit in ſe ſcelus: qui peccat concipit enim qua pœna ob commiſſum peccatum dignus ſit: & torquetur aſſidue. Hinc Iuuenalis ait Cur tamē hos tu Euaſiſſe putes quos diri conſcientia facti Mens habet attonitos: & ſurdo uerbere cædit Occultum quatiēte animo tortore flagellum: Pœna autē uehemēs & multo ſeuior illis Quas & cædicius grauis inuenit & Rhadamantus: Nocte: dieq; ſuum geſtare in pectore teſtem. Subire: pati: Regulus: de quo notiſſima hiſtoria. eſt autem locus comparationis a minori ad maius: ſi crudeles in hoſte iudicati ſunt pœni: quāto crudelior in ciue Dolobella eſt habendus: Alterius: Trebonii. Alteri Dolobellæ.

uium. R? de direptione fanorum? qs eſt qui pro rerum atrocitate deplorare tantas calamitates queat? & nunc tota Aſia uagat: uolitat ut Rex: nos alio bello detineri putat: quaſi uero nō unū idēq; bellū ſit contra hoc iugū ipiorum nefariū. Imaginē Antonii crudelitatis in dolobella cernitis: ex hoc illa effecta eſt: ab hoc illa Dolobellæ ſcelerum præcepta ſunt tradita Hunc leniorem q̄ in Aſia Dolobella fuit in Italia: ſi liceat: fore putatis Antoniū Mihi quidem & ille pueniſſe uidet quoad progredi potuerit feri hoīs amentia. Neq; Antonius ullius ſupplicii adhibēdi? ſi poteſtatē habeat: ullam ptem eſt relicturus. Ponite igit ante oculos. P. C. miſeram quidem illā & flebilem ſpeciem: ſed ad incitandos aīos ueſtros neceſſariā: nocturnū impetū in urbē Aſiæ clariſſimā: irruptionē armatorum in Trebonii domū: cū ille miſer prius latronū gladios uideret: q̄ quærens quæ res eſſet: audiſſet furentis introitum: Dolobellæ uocem impuram: atq; os illud infame: uincula: uerbera: eculeum: carnificem: tortoreq; Samarium: quæ tuliſſe illū fortiter & patienter ferunt. Magna laus meoq; iudicio omnium maxima. Eſt. enim ſapientis qcqd homini accidere poſſit: id præmeditari ferēdū modice ſi aduenerit eſſe: maioris eſt omnino conſilii prouidere: nequid tale accidat. Sed animi non minoris: fortiter ferre: ſi euenerit. At Dolobella quidem tam fuit imemor humanitatis: quāq̄ eius nūq̄ particeps fuerit: ut ſuam inſatiabilem crudelitatem exercuerit. non ſolum in uiuo: ſed etiam in mortuo. At in eius corpore lacerando atq; uexando cū animū ſatiare non poſſet: oculos pauit ſuos. O multo miſerior Dolobella q̄ ille quē tu miſerrimū eſſe uoluiſti. Dolores Trebonius pertulit magnos: multi ex morbi grauitate maiores: quos tū nō miſeros: ſed laborioſos ſolemus dicere. Lōgus fuit dolor bidui: at cōpluribus hominibꝰ ānorū ſæpe multorū: nec grauiora uere ſūt carnificū tormēta: q̄ interdum cruciamēta morborū: alia ſūt alia unq̄: o perditiſſimi homines & amētiſſimi multo miſeriora: nā quo maior uis eſt animi: q̄ corporis: hoc ſūt grauiora ea quæ concipiunt aīo: q̄ illa quæ corpore: miſerior igit qui ſuſcipit ī ſe ſcelus: q̄ is qui alterius facinus ſubire cogit. Cruciatus eſt a Dolobella Trebonius. Et qdē a Carthaginenſibus Regulus: in q̄re cum crudeliſſimi Pœni iudicati ſint i hoſte: quid ī ciue de Dolobella iudicandū eſt? anuero hoc cōferendū eſt? an dubitādū uter miſerior is ne cuiusmortē: S.P.q.R. ulciſcit: an is qui puncti Senatꝰ Sentētia hoſtis ē iudicatꝰ? Nā cœteris qdem uitæ partibꝰ quis eſt: q poſſit ſine Trebonii maxima cōtumelia conferre uitam Trebonii cū Dolobella? Alterius conſilium: igenium: hum anitatem innocentiam: magnitudinem animi ī patria liberanda: qs ignorat? Alteri a puero pro deliciis crudelitas fuit. Deinde ea libidinū turpitudo: ut ī hoc ſit ſp ipſe lætatꝰ q ea faceret: q; ſibi obiici

Re certe uoluit:qui ad prædas & rapinas Antoniū ſequi maluerat. Q uid beſtiā:Is eſt.L.Beſtia qui ī præturæ petitione repulſā paſſus ē:& ambit⁹ dānat⁹:& ſi Cicero eum defēdit.Ipſe ī epiſtola ad Q uintū fratrē.Ad.iiii.idus februarias dixi pro Beſtia de ambitu apꝗ prætorē CN. Domitiū in foro medio maxīo cōuentu.īcidiq; ī eū locū īdicēdo:Cū Sextius multis ī tēplo Caſtoris uulnerib⁹ acceptis pſidio Beſtiæ ſeruat⁹ eēt. Dānationē:qa nō ptor renūciat⁹ ē ſed ābit⁹ paulo poſt dānat⁹ fruſtra defendēte Cicerone.

Alter Cæſar Vopiſc⁹:& hic cū ātonio erat hō ædiliti⁹:& tū cōſulatū petebat cū lex eēt ut fieri cōſul non poſſet q ptor nō fuiſſet erat pterea adoleſcēs ut p ætatē adipiſci magiſtratū negret. Hō ſūmo ingenio:ironice oīa meminit hui⁹ Vopiſci Ci.ī epiſtolis ad Atticū ſæpe.Vopiſcū uocabāt ueteres unum e geminis q recēti utero naſceret:altero īterempto abortu:ut tradit Plini⁹

Sexta palma:ſi accuſaret iterū difficile eēt defendere:& uictoriā defendēdo cōſeq cū ad Antonium trāſierit:& gladiator factus ſit. Sed hec iudicū culpa ñ mea ē:quo min⁹ abſolueret:nā defēdi qdē ego:ut alias.ſed iudices dānauerūt & extruſerūt:oīa tñ irōice. Q uid tñ nihil aliud nūc agere uidet:Antonio hærēs & oīa contra patriā faciēs. Illos iudices:q dannauerūt ſententiis ſuis.

Q uorꝝ res iudicatas irritas fecim⁹:defendēdo Vopiſcū:& irritū iudiciū faciendo:illū abſoluēdo & reſtituēdo. Neq; hoc ī hoc uno ē hoc ē ñ in uno ſolo irritas fecim⁹ res iudicataſ

In eiſdē caſtris:Antonii.

Cæſar:Iuli⁹. Neſcio q:p cōtēptū ſic ait. Ex ultīa Celtiberia:q̃ ps ē hiſpaniæ:p quā Tagas & Anas fluīa decurrūt.

Caſtrorꝝ metator:q loc⁹ pabat & purgabat metādis:hoc ē ponēdis caſtris. Nūc urbis:metator hoc ē diuiſor.metari.n.diuider ē & partiri.Horati⁹ Nulla decēpedis metata priuatis porticus. A qua:urbe.

Alien⁹:qa ex Celtiberia.

Suo capiti dñetur ſaluis nobis? q.d. minime decet etiam ſibi ipſi dominari ſaxā & ſuo capiti liberumq; eſſe:dum ſalui & īcolumes nos ſumus.

His:ſaxæ & caphoni.

Dotem:ingentes diuitias a Cæſare ueluti dotē quandam præbitas. Nitriculas:ueluti nutriculas hoc eſt fructus prædiorum quibus nutrirentur.

Lumina:ironice. Lege:agraria quā p uī tulit Antoni⁹.

ne ab inimico quidem poſſent uerecundo.Et hic dii immortales aliqñ fuit meus amicus:occulta enim erāt uitia non inquirēti:neq; nūc fortaſſe alienus ab eo eſſem:niſi ille uobis.niſi mœnibus patriæ & humanitati inuentus eſſet inimicus:a quo admoniti diligentius & uigilantius caueramus Antoniū:etenim Dolobella nō ita multos ſecum habuit notos ac inſignes latrones.At uidetis quot & q̃ multos habeat Antonius.Primum.L.fratrē:quā facem dii īmortales:qd facinus:qd ſcelus:quē gurgitē:quam uoraginē:qd eum nō ſorbere animo.quid non haurire cogitatione:cuius ſanguinem non bibere cenſetis:in cuius poſſeſſiones atq; fortunas non impudentiſſimos oculos ſpe & mente defigere.Q uid cenſonium:qui ſe uerbo Prætorē eē Vrbanum cupere dicebat:re certe noluit.quid Beſtia:qui ſe cōſulſulatum in Bruti locū petere profitetur:Atq; hoc qdē delectabile omen auertat Iuppiter q̃ abſurdum autē q prætor fieri nō potuerit:petere eum conſulatum:Niſi forte damnationem p Prætura putat.Alter Ceſ.Vopiſcus ille homo ſumo ingenio:ſumma potentia qui ex ædilitate conſulatum petit:ſoluatur legibus:quanq̃ leges eum non tenēt:credo dignitate.At hic me defendente quinquies abſolutus eſt.ſexta palma urbana eſſet in gladiatore difficilis.ſed hæc iudicū culpa non mea eſt.Ego defendi fidē optima:illi debuerunt clariſſimum & præſtantiſſimum Senatorem in ciuitate retinere qui tamen nunc nihil aliud agere uidetur:niſi ut intelligamus illos iudices quorum res iudicatas irritas fecimus:bene:& c.R.P.iudicaſſe:neq; hoc in hoc uno eſt.Sunt alii in eiſdem caſtris honeſte condēnati:turpiter reſtituti.Q uod horum cōſilium qui omnibus bonis hoſtes ſunt niſi crudeliſſimum putatis fore:Accedit Saxa:neſcio quis quem nobis Cæſar ex ultīa celtiberia.Tr.Pl.dedit.Caſtrorum antea metator nunc ſuperat urbis:a qua cū ſit alienus ſuo capiti ſaluis nobis dñetur.Cum hoc ueteranus Capho quo neminem ueterani peius oderūt.His q̃ ſi præter dotē quā in ciuilibus malis acceperant:agrum Campanum eſt largitus Antonius:ut haberent aliquorum nutriculas prædiorum. Q uibus utinam contenti eſſent ferremus & ſi tolerabile non erat.Sed quid uis patiendum fuit:ut hoc deterrimum bellum non haberemus? Q uid illa caſtrorum.M.Antonii lumina non ne ante oculos proponitis? primum duos Collegas Antoniorum & Dolobellæ Nuculam & Lentonem Italiæ diuiſores lege ea quam Senatus per uim latam iudicauit; quorum alter

Commentatus:effinxit comœdiam Proſcripta uenalia propoſita:ſicut ꝓſcribi dicitur domus: cum uenalis ſit. Tanta procuratorum negligentia:qui obſiſtere nequibāt quo minus proſcriberentur. Infudit uenenum non dedit:copiam ſignificat præbiti ueneni:qui periret citius:nam maiorem quātitatem infundimus minorem damus. Sed non poſſum:ideo enim effundunt ꝙ recepturos ſuperāt.Ouidius Quærere ut abſumat:abſumpta requirere certant:Atq; ipſe uitiis ſunt alimenta uices. Videre Pu.Decii:iocatur cum amaritudine Cicero:Pu.Decius & ipſe moribus corruptiſſimis ſectabatur Antonium:is cum multis deberet:& ſoluendo non eſſet.ut caueret creditoribꝰ:ſeipſum uenalem fecit & quaſi deuouit. Sed qui enim in auctiōe ſeipſm uendentem emeret:nullus repertus ē. Cautionem quia ſuo capite cauere & ſatiſfacere uolebat. Clariſſimi uiri:ironice. Maiorum ſuorum:qui uariis temporibꝰ belliſq; diuerſis ſe deuouerunt hoc eſt mori ultro pro ſalute exercitus:& reipuplicæ uoluerunt. In ea auctione:cum ſe ipſum ſub haſta uenderet.Iuuenalis de pditiſſimis loquens ſui temporis hominibus inqt. Quis facile eſt ædem condūcere flumina: portus: Siccādā eluuiem:portandum ad buſta cadauer.Et præbere caput domina uenale ſub haſta. Exire ære alieno:liberari debitis: que conflauerat. Cum uenderet aliena :promittebat enim aliena uēditorum bona & hoc pacto ſe ipm redemepturum. Quid dicam qua multæ uidentur furiæ debitorum ſic enim conſcientia ſtimulabat ut tot uexēt furiæ quot eiꝰ ſunt debita. Vindicem:ultorem:& prohibitorem:nam aduerſatus & eſt Antonio cum legem de nouis tabulis ferre uellet:ut dictum eſt prius philippica.vi.poſtea ad id impulit & ueluti noua tabula ipſe fuit.nā ſine nouis tabulis ſaluus eſſe ñ poterat.De Planco de hoc ut de Trebellio prius dictum.

cōmentatus eſt mimos? Alter egit Tragœdiam. Quid dicam de Apulo Domitio? Cuius bona modo proſcripta uidimus:tāta procuratorum negligētia At hic nuper ſororis filio infundit uenenum:non dedit.Sed non poſſunt nō prodige uiuere:quia noſtra bona ſperant cum effundunt ſua. Videte etiam.P. Decii cautionem clariſſimi uiri:qui maiorum ſuorū exempla perſequēs:pro alieno ſe ære deuouit:emptor tamē in eā auctione iuentus ē nemo.O hominē rediculū qui ſe exire ære alieno putaret poſſe:cū uenderet aliena.Nā quid dicā de Trebellio? qd dicam q̄multæ uident furiæ debitoꝝ? uindicē enim tabularū nouarū:nouam tabulā uidimus.Quid de Plāco qui p̄ſtantiſſimos ciues aqla Polleritia expulit? & qdem crure fracto:qd utinā ań illi accidiſſet:ne huc redire potuiſſet.Lumen & decus exercitus illius pene p̄terii:Caniniū cimbrū Lyſidici filiū: Lyſidicum ipſum:in Græco uerbn qui omnia iura diſſoluit.niſi forte iure germanū cimber occidit.Cū hanc & huius generis copiā tātā habeat Antoniꝰ:qd ſcelus omittet? cū Dolobella tantis ſe obſtrixerit parricidiis:nequaq̄ pari latronum manu & copia: Quapropter ut iuitꝰ ſæpe diſſēſi.Q.Fuſio ita ſū eiꝰ ſnīæ libēter aſſēſus:ex quo iudicare debetis me nō cū hōie ſoleř:ſed cū cauſa diſſidere.Itaq; ñ aſſētior ſolū:ſed & gr̄as ago.Q. Fuſio. Dixit.n.ſeuerā graue.R.P.dignā ſniam:iudicauit hoſtē Dolobellā:bōa eiꝰ cenſuit publice poſſidēda. Quo cum addi nihil poſſet:qd.n.atrociꝰ potuit? qd ſeueriꝰ decerneř? Dixit tñ ſiqs eoꝝ q poſt ſe rogati eēnt grauiorē ſniam dixiſſet:i eā ſe ituꝝ:q̄ ſeueritatem quis pōt non laudare:Nunc quoniam iudicatꝰ eſt hoſtis Dolobella:bello eſt perſequēdus:nequæ enim quieſcet habet legionem:habet fugitiuos:habet ſceleratam impiorum manum.Eſt ipſe cōfidēs:ipotēs gladiatorio generi mortis additꝰ.Quāobrē quoniā cū Dolobella heſterno die hoſte decreto bellū gerendū ē:Impator ē deligēdus:duæ dictæ ſūt ſniæ:q̄rū neutrā ꝓbo.Alterāqa ſp:niſi cū ē necce:piculoſā arbitror.

Aqla polleritia:caſtellum arbitror fuit ubi nunc ingens ciuitas Aquila & Polleritiā a Polo conditore uel poſſeſſore cōgnominatam. Lumen & decꝰ ironice. In græco uerbo:λυως Ισλικυσ Niſi forte iure:quod fieri non poteſt:ut iure fratrem occiderit. Copiam multitudiuem & exercitum. Cum Dolobella.plurimos occidit Dolobellam:& tamen tantam latronum manū non habet.

Cum cauſa:de qua agitur:ut ſit opinionum:nō animoꝝ diſſenſio. In eā ſe iturū:eā cōprobaturum.

Confides audax:improbus:temerarius. Impotens:arrogans:ſupbus. Addictus uiolentæ deſtinatus morti:qualē obeūt gladiatores: Quā ob rē:cū hoſtis p̄riæ occiſo Trebonio iudicatus eēt Dolobella reſtabat ut bello eſſet perſequendus:relatū in ſenatu de eo ē cui talis ꝓuincia demādaret:alii priuatum extra ordinē deligendum:alii alterum ex conſulibus mittendum cenſuerant:neutrā ſniam ꝓbat Cicero.

Alterā:de extraordinario impio: Periculoſum:ſeqtur enim.nā extraordinariū ſemp imperium po-

pulare atq; uentoſum:ut non idoneus deligatur:ſed quem populi libido noluerit. Populus aũt leuis:ac uẽto ſimilis minus recte iudicare de hominib⁹ nouit & dignis pfert plerũq; indignos. Alterã de cõſulib⁹ mittendis. Alienũ:a conſulũ abhorrens dignitate & tẽpoꝝ grauitate:ut mox dicturus eſt. Populare: populi iudicio delatũ:& populo ſeruiens. Ventoſum:leue. Bello Anthiochi:qđ primum bellũ macedonicũ ſtatim ſecutũ eſt. Anthiochus autẽ rex Syriæ Thoantæ ætoliæ principe:& Annibale pœno:q uictus & exul ad eũ fugerat:adhortãtib⁹ ſub ptextu Lyſimachiæ:repetẽdæ:q̃ ĩ littore Thracio ſui maiores

Alterã qa alienã his tpib⁹ exiſtĩo. Nã extraordĩariũ ſp Imperiũ popular atq; uẽtoſũ ẽ minime ueſtræ grauitatis:miẽe hui⁹ ordinis. Bello Antiochi magno & graui cũ. L. Scipiõi Publii fr atri obueĩſſet Aſia parũq; ĩ eo putaret ẽẽ animi:paꝝ roboris: Senatuſq; ad collegã ei⁹. C. Læliũ hui⁹ ſapiẽtis patrẽ negotiũ deferret: ſurrexit. P. African⁹ frater maior. L. Scipiõis & illã ignominiã familiæ depcat⁹ ẽ:dixitq; & ĩ fratre ſuo ſũmã uirtutẽ ẽẽ: ſũmumq; cõſiliũ. neq; ſe ei legatũ id ætatis hiiſq; reb⁹ geſtis defuturꝝ:qd cũ ab eo ẽẽt:dictũ nihil ẽ de Scipiõis puĩtia cõmutatũ:nec plus extraordĩariũ ĩpiũ ad idẽ bellũ quæſitũ:q̃ duob⁹ antea maximis punicis bellis quæ a. Cõſſ. aut a dictatorib⁹ geſta & cõſũmata ſũt:aut q̃ Pyrrhi:q̃ philippi:q̃ p⁹ Achaico bello:q̃ Pũico tertio:ad qđ. P. R. ita ipſe ſibi delegit idoneũ ducẽ. P. Scipionẽ ut cũ tñ bellũ gerreř conſulẽ uellet. Cũ Ariſtõico bellũ gerẽdũ fuit. L. Valerio. P. licinio Craſſo cõſſ. rogat⁹ popul⁹ quẽ id bellũ gerreř placeret Craſſus Cõſ. Pontifex maximus Flacco collegæ Flamini Martiali mulctã dixit:ſi a ſacris diſceſſiſſet :quam mulctam Po. Ro. remiſit. pontifici tamẽ flaminem parere iuſſit. Sed ne tum quidem . Po. Ro. ad priuatũ detulit bellum:q̃q̃ erat Africanus:qui anno antea:de numantinis triumphauerat:qui cum lõge omnes belli gloria & uirtute

poſuerãt:romanis bellũ ĩtulit. Mouens ex Aſia ilico inſulas: græciæ littora occupauit. Sed in Euboea elanguit. unde aduentu tãtũ nũciato Acilii Glabrionis fugit:nec multo poſt in Syriã ſe recepit:nauali plio cui Annibalem pfecerat:duce Aemylio regillo ſuperatus ad Mæoneſſum adiuuãtibus rhodiis cũ puĩcias 'conſules ſortirenť & Syria bellũq; cõtra Antiochũ. L. Cor. Scipioni obueniſſet:ſenatuſq; quoniã ille ĩfirmo corpe:& morib⁹ minus pbatis erat:ad. C. Læliũ ſenatus tũc principẽ ĩclinaret:eiq; prouintiã illã decreturus uideret: Pu. Scipio African⁹ ſuperior. L. frater:ut hãc fratris depcaretur ignominiam & laudauit:& ſe illi legatũ iturꝝ ultro eſt pollicitus:quod gratis a ſenatu animis ẽ exceptũ. L. uero Cor. aſiatici cognomen reportauit. nã fratris uſus cõſiliis apud Sypilũ mõtẽ Antiochũ ſupauit:tũc cũ illo cõgreſſus. cũ pluuia hoſtium arcus hebetari ẽẽnt. Ipſe Antiochus ultra taurum relegatus eſt:& poſtea a ſodalibus quos ebrius in conuiuio pulſauerat occiſus. Hui⁹ ſapientis:de quo ſuperius dictũ. Depræcatus:depulit Duob⁹ primo & ſecundo & primo qdẽ imperatores fuere:CN. Duilius:Attilius Calatinus:Attilius Regulus:Cæcilius Metellus. C. Luctatius. Secundo uero:C. Flaminius. Q u. Fabius maximus:Paulus & Varro. Q u. Fuluius:Appius Claudius. T. Sẽpronius. Clau. Marcellus:P. Scipio:Pu:fili⁹. M. Liuius Claudius Nero:oẽs conſules. Dictatorib⁹:ut ab Attilio Calatino:qui primo punico bello extra Italiã exercitũ primus dictator duxit. Pyrrhi:q rex Epyrotaꝝ mřno genere ab Achille:přno ab Hercule oriũdus:accercit⁹ a tarẽtinis ante primũ bellũ punicũ ĩ Italiã traiecit:& uaria fortuna cũ romanis cõflixit uicto ap. Heracleũ Valerio Leuicto: territis elephãtoꝝ inuſitata facie militib⁹:ipſe poſtea a Curio dẽtato italia pulſus ẽ. Duxere exercitũ cõſules bello pyrrhi Valeri⁹ Leuin⁹:C. Fabriti⁹. M. Curi⁹ dẽtat⁹. Q uã philippi:tria bella macedõica geſſere romani:& primũ qdẽ cõtra philippũ:cãæ belli a fœdere cæpe quo rex dñantẽ ĩ italia Annibalẽ ſibi ſociauerat:auctæ tñ ſunt ĩplorãtib⁹ aduerſus regis ĩiuriã auxiliũ atheniẽſib⁹:Leuino cõſule Attalo rege pgameoꝝ & rhodiis adiuuãtib⁹:bis uict⁹:bis exut⁹ caſtris:bis fugat⁹ ẽ. Mox flaminio rege oppſſus ad tumulos quos Cynocephalas uocãt:pace tñ ĩpetrata & regno. Q uã p⁹ achaicho bello:qđ poſt tertiũ punicũ bellũ & dirutã Carthaginẽ geſtũ ẽ:cõtra corĩthios & critolaũ q libertatẽ a romanis data cõtra ĩpos uſus ẽ. Legatos. n. rõanos dubiũ an & manu:certe orõne uiolauit. Metellus macedonic⁹ cõſul exercitũ Critolai & ĩpm Critolaũ cecidit. L. Muni⁹ uictoriã aliẽo labore q̃ſitã ĩtercepit. Miſſus. n. metello ſucceſſor cũ littorib⁹ & paucis eqtib⁹ ĩ Metelli caſtra pͥpauit. Dineũ alterꝝ ducẽ ſub ĩpis iſthmi faucib⁹ ſupauit: deſtrũq; ab ĩcolis ciuitatẽ diripuit:de Acheis triũphauit:ſigna ærea marmoreaq; & tabulas pictas in triumpho tulit: Achaicuſq; cognoĩat⁹ ẽ. Q uã punico tertio:quo delecta ẽ Carthago:fuere ĩpatores eo bello. L. marti⁹ M. mãli⁹:a qb⁹ obſideri oppugnariq; accepta ẽ Carthago. P. Scipio Aemylian⁹ cũ ædilitatẽ peteret:cõſul a populo dict⁹ ẽ. & qm̃ p annos cõſulẽ fieri mĩme licebat:legib⁹ ſolut⁹ ẽ:eiq; Africa puĩcia extra ſortẽ data. Cum ariſtonico:poſt deletam Numanciam cum ariſtouico regis Eumenis filio bellum geſtum eſt cum ille Aſiam quæ teſtamento regis Attali libera eſſe debebat occupaſſet:conſules erant. L. Valerius

Flaccus:&.P.Licinius Craſſus:idemq́ȝ ponti.max.ſenatus populum rogauit:quem id bellum gerere pla-
ceret:populus Flaccum reſpondit:cum uero.L.Valerius flamē Martialis eſſet & ſacerdotii ratione Craſſo
pont.moximo ſubeſſent:ueritus ab eo eſt īdicta mulcta hoc eſt pecuniaria pœna a ſacris diſcedere:quam
pœnam etſi ſtatim populus illi remiſit:noluit tamen pontifici petere:ipſe Craſſus miſſus eſt & quod nun
quam anima acciderat pont.maxi.extra italiam profectus:prelio autem uictus & interēptus eſt.Sed mar
cus perpēna uictum Ariſtonicum in deditionem accepit. Duas tantum tribus tulit:duarū tribuum ha-
buit ſuffragio:& duas ꝑ ſe ad-
duxit tribus dūtaxat.Locus au
tē ſuperior ubi eſt.L. Valerio
Pu.Scipione conſulibns:mani
feſte corruptus eſt.nā:P.Lici-
nio Craſſo legendū eſt: Tri
buni ple.turbulenti:qui turbu
lenti tū ſolent eſſe:& oīa impe
dire.Sabini rogatioue pinati-
cū bellū:Manlii Mithridaticū
Pōpeio eſt demandatū: Nā
ſertorianum:cū multos in Hi-
ſpania duces ſuperaſſet Serto-
rius:nō contentus ſenatus.P.
metello Pio Numiduci filio
uiro claro ac bellicoſo:ſed ſe-
ne admodū:& ueritus ne ī Ita
liam ille traduceret bellū:Pō-
peium illi addidit : cōſulibus.
Qu.Catulo &.L: Philippo ꝓ
ficiſci recuſantibus:Cūq́ȝ īter
patres admiraretur quiſpiam:
rogaretq́ȝ philippū idoneū ne
exiſtimaret Pōpeiū q ꝓconſul
in Hiſpaniā mitteret:nō pro
conſulē rn̄dit:ſed pro conſuli-
bus mittēdū. Plutarchus etiā
auctor.Quæ igit hæc comi-
tia:L.cæſar hāc dixerat ſn̄iam
ut.P.Seruilio Iſaurico priua-
to Dolobellæ ꝑſequendi ꝓuī
cia decerneret:q̄ ſn̄ia induci di
cit Ci.ambitionē in curiā ꝑicu
loſam:ut uel uir ꝑſtantiſſimus
ferat repulſam.ſi ſuffragia ī eū
non concurrant:aut cæteri ta-
li honore uideant indigni:cū
tū ſint pari diguitate:ſenatoreſ
ſ.& cōſulares. Aſſenſero:ſi aſ
ſenſero:hoc eſt ſi aſſenſus fue-
rit qſpiā dabit ambitioni adi-
tus in curiā:ut ſperent ſe hoīes
ambiendo q̄uis dignitatē poſ
ſe conſeqs Negauero:ſi ne-
gauero. Suffragio:uoce mea
ac ueluti ſuffragio. Tanq̄ co
mitiis:aut curiatis aut cēturia
tis. Qđ ſi comitia &c̄.ironica ē cōceſſio. Petam⁹:q̄uis dignitatē. Ambiamus:prēſantes & largiātes.
Tabula noua detur nobiſ in qua ſuffragia noſtra deſignemus aut deſcribamus. Vt data eſt populo:nā
L.Caſſi⁹ longinus.L.F.tr.pl.C.Mario.C.Flacco cōſulib⁹ legē tulit ut populus ꝑ tabellā ſuffragiū ferret
q̄ lege ut ait Ci.in orone ꝓ Cornelio:de maieſtate ſuffragiorū uis poteſtaſq́ȝ conualuit. Cur comitiis cæ
ſar: nā hoc eſt comitia quaſi habere & ꝑ ſuffragia deligere:qđ neq́ȝ utile ē in ſenatu:neq́ȝ oīno decet. Præ
ſtantiſſim⁹ uir.P.Seruilius. Si tibi nō ſit aſſenſū:cū de eo retuleris. Præterrit⁹:cū de uno tm̄ referat:& de
reliqs ſileat. At.n.obiectio de.C.Octauio. Ille:rn̄ſio. A quo:Octauio. Aut exercit⁹ adimēdus:quē
ipſe ſua ſpōte coegerat.Eripuiſſetis:qm̄ hēbat re uera. Cū patiſſio:tecū q ad dicēdū es ꝑmtiſſim⁹. Hōi

ſuperaſſet duas tantum tribus tulit.Itaq́ȝ.P.R.conſuli potius
craſſo q̄ priuato africano bellū gerēdum dedit.de.CN.Pōpeii
imperiis ſummi uiri atq́ȝ oīum principis Tr.pl.turbulenti tule
runt.Nā ſertorianum bellū a ſenatu priuato datū eſt:qa cōſſ.
recuſabant:cū.L.Philippus Procōſulib⁹ ſe eum mittere dixit:
non procōſule.Quæ igit hæc comitia aut quā ambitionē cō-
ſtantiſſimus & grauiſſimus ciuis.L.Cæſar in Senatū introdu-
xit: clariſſimo uiro atq; innocentiſſimo decreuit imperiū:Pri-
uato tn̄ in quo maximū nobis onus impoſuit:Aſſenſero: Am-
bitionē induxero in curiā:negauero: ſuffragio meo tanq̄ comi
tiis homini honorē amiciſſimo denegauero: Quod ſi comitia
placet ī Senatu habere:petamus:ambiamus:tabula modo no-
ua det nobis:ſicut populo data eſt.Cur Comitiis Cæſar: ita ut
aut præſtantiſſimus uir:ſi tibi nō ſit aſſenſum:repulſam tuliſſe
uideatur:aut unuſqſq́ȝ noſtrū præteritus:ſi:cū pari dignitate ſi
mus eodē honore digni nō putemur.At.n.nā id exaudio:Cæ-
ſari adoleſcentulo īperiū extraordinariū mea ſn̄ia dedi.Ille.n.
mihi ꝑ̄ſidiū extraordinariū dederat.Cū dico mihi:Senatui di-
co.Po.q́ȝ.Ro.a quo.R.P.præſidiū ne cogitatū qdē tantū ha-
beret:ut ſine eo ſalua eē non poſſet:huic extraordinarium im-
perium nō darem: aut exercitus adimendus:aut imperiū dan-
dum fuit.Quæ eſt.n.rō: aut q pōt fieri ut ſine imperio teneat
exercitus: nō igitur qꝺ ereptum nō eſt:ē id eſtimandū eē datū.
Eripuiſſetis.C.Cæſari.P.C.imperium:niſi dediſſetis.Milites
ueterani q illius auctoritatem:imperium nomen:ſecuti ꝑ.R.
P.arma cœperant:uolebant ſibi ab illo imperari.Legio Mar-
tia:& quarta ita ſe cōtulerat ad auctoritatem Senatus.p.q́ȝ.R.
dignitatem:ut eum depoſcerēt Imperatorem & ducem.Impe
rium Cæſari belli neceſſitas:faſces Senatus dedit:ocioſo uero
nihil agenti:priuato:obſecro te.L.Cæſar:cum ꝑatiſſimo hoīe
mihi res eſt:qn̄ imperium Senatus dedit: ſed de hoc quidem
hacten⁹:ne refragari homini amiciſſimo ac de me optime me
rito uidear,& ſi quis pōt refragari nō mō nō potenti: uerū etiā

recuſanti. Illa uero. P. C. aliena cõſulũ dignitate: aliena tẽpoꝝ grauitate ſnĩa ẽ: ut conſ. Dolobellæ pſequendi cã Aſiã & Syriã ſortiant̃. Dicã cur inutile. R. P. ſed prius q̃ turpe cõſulib9 ſit ui dete. Cũ cõſ. deſignatus obſideat̃: ĩ eoq; liberando ſalus ſit po ſita. R. P. cũq; a. R. P. peſtiferi ciues: parricideq; deſciuerint: Cũq; id bellũ geram9: quo bello de dignitate: libertate: de uita decernam9: & ſi ĩ ptãtẽ q̃s Antonii uenerit: ꝓpoſita ſint torme ta atq; cruciatus: cũq; eaꝝ rerum oĩum decertatio Cõſ. optimis & fortiſſimis cõmiſſa & cõmendata ſit: Aſiæ & Syriæ mentio fiet: ut aut ſuſpitioni crimen: aut inuidiæ materiã dediſſe uidea mur. At uero ita decernunt: ut liberato Bruto: id. n. reſtabat: ut relicto oĩno deſerto prodito. Ego uero mentionẽ prouinciarũ factã dico alieniſſimo tpe: q̃uis. n. intentus animus tuus ſit. C. Panſa. ſicut eſt: ad fortiſſimũ uirũ & oĩum clariſſimũ liberan dũ: tñ rerum natura coegit te neceſſario referre animũ aliq̃n ad Dolobellam perſequendum: & partem aliquã in Aſiam & Syriam deriuare curæ & cogitationis tuæ. Si autẽ fieri poſſet: uel plures tẽ amicos habere uellẽ: quos oẽs ad mutinã intenderes: quod quoniam fieri non põt: iſto animo quem habes: præſtã tiſſimũ atq; optimũ: nihil uolumus niſi de Bruto cogitare. Facis tu id quidem: & eo maxime incumbis: duas tamen res ma gnas præſertim: non modo agere uno tpe: ſed nẽ cogitãdo qui dem explicare quiſq̃ põt. Incitare & inflãmare tuum iſtud præ ſtantiſſimum ſtudiũ: non ad aliam ullã ex parte curam tu trãſfer re debemus. Adde iſtuc ſermones hominũ. Adde ſuſpitiones: Adde inuidiam: Imitare me quem tu ſemper laudaſti: qui iſtru ctam ornatamq; a Senatu prouinciam depoſui Vt incendium patriæ omiſſa omni cogitatione reſtinguerem. Nemo erit: præ ter unum me: qui cum profecto: ſi quid intereſſe tua putaſſes: pro ſumma familiaritate noſtra cõmunicauiſſes: q credat te in uito ꝓuinciã tibi eẽ decretã. Hanc quæſo pro tua ſingulari ſa pientia reprime famã: atq; effice ne id q̃d nõ curas: cupere uide are. Quod qdẽ uehemẽtius eo tibi laborandũ ẽ: qa in eãdẽ ca dere ſuſpitionẽ Collega uir clariſſimus nõ põt. nihil hoꝝ ſcit: nihil ſuſpicat̃: bellũ gerit: in acie ſtat: de ſanguine & de ſpũ de certat: añ ꝓuinciã ſibi decretã audiret q̃ potuerit tp̃s ei rei datũ ſuſpicari: uereor ne exercit9 quoq; nr̃i q nõ delectus neceſſitate ſed uoluntariis ſtudiis ſe ad. R. P. cõtulerũt: tardent̃ animis: ſi qeq̃ aliud nobis: niſi de inſtãti bello cogitatũ putabũt. Quod ſi ꝓuinciæ Coſ. expetende uident̃: ſicut ſæpe multis clariſſimis uiris expetitæ: Reddite prius nobis Brutũ lumẽ & decus Ciui tatis: q ita cõſeruandus ẽ: ut id ſignũ: quod cælo delapſum ue ſtæ cuſtodiis cõtinet̃: quo ſaluo ſalui ſum9 futuri. Hunc uel in cælũ: ſi fieri poterit nr̃is humeris tollem9: ꝓuĩcias certe digniſ ſimas uobis deligem9. Nũc q̃d agit̃ agamus. Agitur aũt liberi

amiciſſimo: P. Seruilio. Illa uero. ſecundæ reſpondet ſentẽ tiæ. Quis aut Decius: aut uis alius qui ab eo oppugnat̃.

Vt aut ſuſpicioni crimen ut oriatur ſuſpicio ne prodere ue limus Decimum brutum: miſ ſis in Aſiam & Syriam conſu libus. Inuidiæ: æmulatõis materiam conſulibus præbea mus ex prouinciis: id quod ſo let accidere in ſortiẽdo. Ita decernunt: ſic de prouinciis de liberant quaſi liberatus brutus ſit. Rerum natura: conditio & qualitas rerum. Deriuare deducere & diuertere. Ser mones hominũ: qui de te ſunt futuri: cupiditate prouinciæ Decimum brutum deſeruiſſe.

Inuidiam: ex prouidentia.

Prouinciam: Ciliciam. po terat enim Cicero eam obtine re diutius. Nihil autem magis timuit q̃ ne annuus tempus ꝓ uinciæ prorogaretur. Ea enim lege acceperat: ut poſt annum ſtatim ſuccederetur. Repri me famam: cupiditatis. Col lega: Panſa. Ei rei: decernen dæ prouinciæ. Delectus ne ceſſitate quod accidit: cum da re nomina iuuentus a conſuli bus cogitur. Ne id ſignum: palladium Mineruæ ſimula chrum: quod Ilo regnante de cœlo cecidit: Romam tranſla tum eſt poſtea: & in Veſtæ tẽ plo reconditum. Reſponſum enim ab Appollinæ fuerat cũ cecidit: Aethereã ſeruare deã: ſeruabitis urbem: Impium ſe cum tranſferet illa loci. Plura de hoc palladio Ouidius lib. vi. feſtorum: & Seruius in ſe cundum librum ænæidos:

ne uiuamus:an mortē obeamus? quæ certe ſeruituti anteponē da ē.Quid ſi & affert tarditatē iſta ſnia ad dolobellā pſequēdū qñ.n.ueniet Cōſul? an id expectam⁹ quo ne ueſtigiū qdē Aſiæ Ciuitatū.atq; urbiū relinquat? At mittēt aliquē d ſuo numero: ualde mihi pbari pōt:q paulo ante clariſſimo uiro priuato.Imperiū extra ordinē nō dedi.At hoīem dignū mittent:nū.P.Ser uilio digniorē.At qdē Ciuitas nō habet:quod ergo ipſe nemini putat dandū ne a Senatu tu qdē id ego uni⁹ iudicio delatū cō probē? Expedito nobis hoīe & parato.P.C.opus ē? & eo q īpe riū legitimū hēat:q præterea auctoritatē:nomē:exercitū:pſpe ctū aīum ī.R.P.liberāda;Quis igit is ē? aut.M.Brutus:aut C.Caſſi⁹:aut uterq;.Decernerē plane ſicut multa Cōſulē al terū ambos ue ní Brutū colligaſſemus ī Græcia? & eius auxiliū ad Italiā uergere q̄ ad aſiā maluiſſem⁹:nō ut ex ea acie auxiliū hrēmus:ſed ut ipſa acies ſubſidiū hrēt & trāſmarinū.Præterea P.C.M.Brutū retinet etiā nūc.C.Antoni⁹:q tenet Apolloniā magnā urbē & grauē tenet opinor Bellidē:tenet Amātiā:īſtat Epiro:urget Oricū:habet aliquot cohortes:habet eq̄tatū:hinc ſi Brut⁹ erit traductus ad aliud bellū græciā certe amiſerimus. Eſt aūt ēt de brūduſio atq; illa ora Italiæ puidēdū:q̄q̄ miror tā diu morari Antoniū:ſolet.n.accipere ipſe manicas:nec diuiti⁹ obſipionis metū ſuſtinere:quod ſi cōfecerit Brut⁹:& intellexe rit plus ſe Rei P.pfuturū:ſi dolobellā perſequat? q̄ ſi ī græcia maneat:aget ipſe p ſe:ut adhuc quoq; fecit:neq; in tot incēdiis cū cōfeſti ſuccurrendū eſt:expectabit Senatū.Nā & Brut⁹ & Caſſius multis iā in reb⁹ ipſe ſibi Senatus fuit.Neceſſe eſt.n.ī tanta cōcuſſatione pturbationū reȝ:temporib⁹ poti⁹ parere;q̄ morib⁹.Nec.n.nunc primū aut brutus aut Caſſius Salutem li bertatēq; patriæ legē ſanctiſſimā & morē optimum iudicauit. Itaq; ſi ad nos nihil referret de Dolobella perſequendo tñ ego pro decreto putarē:cū eſſent tales uirtute:auctoritate:nobilita te ſummi uiri:quoȝ alterius iā notus nobis ē exercit⁹.alterius auditus:Nō igitur brutus expectauit decreta nr̄a:cum ſtudia noſcet:Neq; enim eſt in prouinciam ſuam cretam profectus. In Macedoniam alienam aduolauit:omnia ſua putauit;quæ uos ueſtra eſſe uelletis.Legiones conſcripſit nouas;excepit ue

Quando ueniet conſul:ſi conſul mittat̄:qñ in Aſiam perueniet? Ne ueſtigium quidem:qa oīa Dolobella delebat. At mittent:obiectio:dicet quiſpiam mittent aliquē cōſules legatū aut quæſtorē de ſuo numero. Valde mihi pbare pōt:ac ſi dicat minime illū pbabo:q.P.Seruiliū nō pbaui:quē mittendū cēſebat.L.Cæſar. Quod ergo ipſe nemini putas dandū:ad illū loqtur q ſecundæ ſniæ auctor fuerat: eſſe.ſ.mittendū. Legitimū:iuſtū:& q magiſtratus nō priuatus exiſtat. Quis igit̄ ē? facit ſibi ipſi inter rogationē.& qs inquit is eſt q hæc habeat quæ tu habendi ab illo cenſes:q mittat̄.M.Brut⁹ rñdet:aut Caſ ſius:aut uterq;. Decernerem ego inqt libenter conſules aut ipſoȝ alterū decernerē ſi fieri poſſet Neq;.n.Brutus reuocā dus ē aut ei adimendus exerci tus quē nos in Græcia ex utili tate reſpu.colligauimus & ob ſtrinximus ut diſcedere illinc non debeat:quo magis italie auxilio poſſit eē q̄ Aliæ. Ver gere:īclinare & reſpicer̄. Nō ut ex ipſa acie ſubſidiū habere mus:nō ut Bruti exercit⁹ traii ceret in Italiā & præſenti auxi lio eēt:ſed ut illic cōſiſteret ubi eſt:ſciretq; hr̄e ſe paratū tranſ marinū ſubſidiū:qd̄ ſuccedere ſi forte ſuccūberet:ſignificat er go magis dandū quā adimen dū Bruto auxiliū. Præterea: alia rō cur remoueri ex Græ cia Brutus nō poſſit:nec ab eo exercitus abduci. C.Antonius.M.Antonii frater. Bellidē poſt Apolloniam Mace doniæ belliaca eſt:ſiue bellis: ei uicina eſt Amantia.Plinius Nympheū locū in appolonia tarū finibus incolere dicit amā tes & belliones.ĩdē in ora ma ritima dicit eſſe oppidū oricū a Colchis cōditū ubi īitiū Epi ri abeē a Salētino Italiæ pmō torio.lxxxv.m.p.Orcū uocat Strabo:& deprauat⁹ credo lo cus ē.Epirus aūt regio ē Mace doniæ finitima. Etiā de Brū duſio:ut redeat Caius & occu pet. Quāq̄ miror:miror in quit ſuſtiner̄.C.Antoniū ſe tā diu a Bruto obſideri:& nō ul tro illi ſe deder̄:ac uicula & ma nicas accipe ut cōſueuit. Qd ſi cōfecerit Brut⁹:ſi cōphende rit Caiū:& ī uicula cōiecerit. Per ſe ſua ſpōte:ut alias ipſe Brut⁹& Caſſi⁹ fecere. Ipſe ſi bi ſenat⁹ fuit:uterq; fuit ſibi p ſenatu:qm̄ ea egit ſpōte q̄ ſena tus ipaſſet agēda:nō expectata ſenat⁹ auctoritate. Tēporib⁹ oportunitatib⁹. Quē morib⁹:maioȝ īſtitutis. Nec.n.diu ante inqt iudicarūt Brut⁹ & Caſſi⁹ legē ſcil ſimā & optimū morē eē:ſaluti prīæ & libertati ſtudere. Itaq;:ēt ſi de dolobella hoſte pſequendo nihil di cerer̄:intereſſe ego putarē ſūmoȝ uiroȝ quales ſunt Brut⁹ & Caſſi⁹ ſua auctoritate ſine decreto aliquo pu blico illū pſeq. Quoȝ alterius:Bruti. Alterius:Caſſii. Studia:uolūtates. Alienā decretā.M.Anto

nio. Equitatũ:de quo prius dixit. Oblitũ:pſuſum ab oblino.Oui.Oblitus a dñæ cæde libellus erit. Sua ſnĩa:equitatũ auferendo. Q ua lege:obiectio eſt cui reſpondet:Iouis:qui oĩa ſanxit iuſta & honeſta q̃ propriæ fierent ſalute:& ſapit hoc Ciceronis dictũ illud Hectoris ad Polydamãtem fratrem:cum augurẽ ſuaderet de rebus gerendis conſulendũ:libro.xii.Iliados εισ οιωνοσ αριστοσ αμυνεσθαι περι πατρασ Eſt enim lex:libro de legibus quoq; ſic diffinit.Lex eſt ratio ſumma inſita in natura:quæ iubet ea quæ facienda ſunt:prohibetq; contraria:nec multo poſt ratione & legẽ cum diis homines coniunctos eſſe ſic colligit:Homo ſolus ex tot animum generibus atq; naturis particeps ẽ rationis & cogitationis cum cætera ſint expertia.Q uid eſt autem non dicã in homine:ſed in omni cælo atq; terra rõne diuin9? quæ cũ adoleuit & perfecta eſt:nominatur rite ſapientia.Eſt igitur qñ nihil eſt ratiõe melius:eaq; & in homine & in deo: prima homini cum deo rationis ſocietas:inter quos aũt ratio inter eoſdẽ recta ratio & cõmunis eſt:quæ cum ſit lex:lege quoq; conciliati cũ diis homines putandi ſumus. Alienum:Dolobellæ.His uero legibus ſcriptis.Oppreſſis:ab Antonio & Dolobella. Suã ipſius Caſſii. Lege naturæ.quam diffiniuit.Sed ut ex ſuam:nũnc dicit ſententiam Cicero poſtq̃ aliorum impugnauit. Senatui placere:ſupple cenſeo. Eũ Caſſiũ. Q u.Martio is & .L. Scaurus proconſules fuerant ĩ Syria cum Dolobellæ decreta eſt. Perſequi:cenſeo placere ſenatui. Aſia:non eam dicit q̃ in tertia orbis pte terminos habet:amnes ab ægyptio mari Nilũ:a Meoti lacu Tanaim:ſed eã quam ab oriente Lycia includit:& phrigia:ab occidente Aegea littora:a meridiẽ mare ægyptiũ:paphlagonia a ſeptẽtrione:Bythinia quæ olĩ Pebrycia & Mygdonia dicta eſt:deindea Bythino rege ſic uocata.ẽ autem ĩ exordio põti:ad partem ſolis orientis aduerſa Thraciæ:opulenta ac diues urbium:a fonte Sangarii fluminis primos fines habet.

Ponto:ponticis gentib9 ad pontum Euxinum habitantibus. Tetrarchiæ:quæ partem obtinent:de quibus prius eſt dictum. Dynaſtæ:potẽtes & optiates unde Δυναστεια potentatus. Vtq; Panſa:cenſeo ſenatui placere.

teres:equitatum ad ſe adduxit Dolobellæ:atq; eum nondũ parricidio oblitum:hoſtem ſua ſententia iudicauit.Nam ni ita eēt quo iure equitatum a Cõſule abduceret? Q uid.C.Caſſius pari magnitudine animi & conſilii præditus:nõ ne eo ex Italia cõſilio profectus eſt:ut prohiberet Syria Dolobellam? qua lege? quo iure:eo qđ Iuppiter ipſe ſanxit:ut oĩa quæ.R.P.ſalutaria eſſent:legitima & iuſta haberentur.Eſt enim lex nihil aliud:niſi recta & numine a deorũ tracta ratio imperans honeſta:prohibens contraria.Huic igitur legi paruit Caſſius:Cum eſt in Syriam profectus:alienam prouinciam:ſi homines legib9 ſcriptis uterentur.His uero oppreſſis:ſuam lege naturæ.Sed ut ex ueſtra quoq; auctoritate firmetur:cenſeo.Cum.P.Dolobella quiq; eius crudeliſſimi & teterrimi facinoris miniſtri ſotii adiutores fuerunt hoſtes.P.R.a Senatu iudicati ſint.Cũq; Senatuſ P.Dolobellam bello perſequendum cenſuerit:ut is qui omnia deoꝝ hominumq; iura nouo inaudito & inexpiabili ſcelere polluerit:nefarioq; patriæ ſe parricidio obſtrixerit:pœnas diis hominibuſq; meritas debitaſq; perſoluat:Senatui placere.C.Caſſium Proconſ.prouinciam Syriam obtinere:utq; qui eam optimo iure prouinciam obtinuerit eum a.Q.Martio Criſpo Procõſ.L.Scauro.Proconſ.A.Proleono Legato exercitus accipere:eoſq; ei tradere.Cũq; his copiis:& ſi quas præterea parauerit bello.P.Dolobellam terra:mariq; perſequi.Eius belli gerendi cã quibus ei uideatur naues nautas pecunias:cæteraq; quæ ad bellũ gerendum ptineant:ut imperãdi in Syria:Aſia:Bithynia Ponto ius poteſtatemq; habeat:utq; quãcũq; in prouĩciam ei9 belli gerendi cauſa aduenerit:ibi maius imperiũ:C.Caſſii.Proconſ.ſit:q̃ eius erit:qui eam prouinciam obtinebit.cum.C.Caſſius.Procõſ.in eam prouinciam uenerit:Regem Deiotarũ patrem:& Regem Deiotarum filium:ſi ut multis bellis ſæpenumero imperiũ.P.R.iuuerint:Itẽ.C.Caſſium Proconſulem copiis ſuis operibuſq; iuuiſſent:Senatui.P.q;.R.gratum eſſe facturos.Itẽ ſi cæteri Reges:Tetrarchæ Dynaſteq; feciſſent Senatũ P.q;R.eorum officii nõ immemorem futurum:utq;.C.Panſa.A.Hircius conſules:Alter ambo ue ſi eis uideret.R.P.recuperata de prouinciis Conſularibus Prætoriis ad hũc ordinẽ primo quoq; tpe ferant.Interea prouinciæ ab iis quib9 obtinentur obtineant:quoad cuiq; ex.S.C.ſucceſſum ſit.Hoc.S.C.ardentẽ inflãmabitis:& armatum armabitis Caſſiũ.Nec.n.animũ eius poteſtis ignorare:nec copias.Animus ipe quẽ uide

Halienus:hic legatus Dolobellæ erat profectus. C.Baſſi huius in epiſtolis crebra ſit mentio. Ipſi
us æqualis ætati.ac ſi diceret:ab incunabulis amicum fuiſſe. P.Bibulus:is præerat Syriæ ut in epiſtolis
ad Cælium:quæ ſunt libro ſecundo familiarium:quo tempore Cicero præerat Ciliciæ.C.thermus by-
thiniæ. Quid faciendum:id autem fuit faciẽdum:quod fecit:ut rempub.ſequeretur & arma Pompeii.
Inde recta ſententia:& profecto uoluntas & cauſa omnibus in rebus non euctus ſpectandus iureq; ait
apud Ouidium phyllis.Careat ſucceſſibus opto:Quiſquis ab euentu facta notanda putat. Tyrii:ma-
xima & antiquiſſima phœni
cum ciuitas fuit Tyrus ab om
ni olim continenti diuiſa po-
ſtea ab Alexandro molibus ut
aggere coniuncta:calamitates
quas paſſa eſt ab Alexãdro ca-
pta:omnes euicit:& ſe ipſam
nauigãdo inſtaurauit:qua una
re phœnices omnib⁹ ſemper
præſtitere. Syria & phœni
cia:uicinæ regiones. C.Caſ
ſium:nam præfuit Syriæ:de
quo Cicero ĩ epiſtolis ad Cæ-
lium:Caſſius quod mihi ma-
gnæ uoluptati fuit:ab Antio-
chia hoſtem reiecerat:Bibulus
prouinciam accæperat. Me
moriæ teſtimonio:ut recorda
tione poti⁹ q̃ uoce teſtes ſimus
Cenſorinum:de quo prius
dictum. Sectorẽ:uendito-
rem bonorum alienorum ſub
haſta. Latrocinio:latronum
cœtu:ut ſeruitium eſt ſeruorũ
multitudo & famulitium.
Naufragia:uel quia ipſi tan
quam facto naufragio ad An-
tonium ſe receperant:uel quia
cauſa ſunt ut multi periclitẽt
& naufragium faciant. Vi-
de inquit:occurrit cuipiam ſic
dicenti Si Caſſius perſequen-
do Dolobellæ præficitur:ue-
terani offendentur:qui eum ꝙ
Iulium percuſſit oderunt.pro
bat non ita fore:quoniam tria
genera ſunt ueteranorũ: Vnũ
eorum qui Octauium ſequun
tur:& Decimum Brutum libe
rare obſidione ſtudent.Alteꝝ
eorum qui neutre parti ſeſe ad
iungunt. Tertium impiorum
qui ſunt cum Antonio qui bo
ni ſunt non poſſunt inquit of-
fendi:nam ſi ſaluum uolunt eẽ
Decimũ:cur eſt credibile Caſ-
ſium odiſſe.Contra illos ma-
los ſumpta ſunt arma:medii il
li non ſunt ti mẽdi.ergo ne ue
terani offendantẽ uerẽdũ uõ ẽ.

tis:copiæ quas uidiſtis:fortes & cõſtantes uiri:qui ne uiuo qui
dẽ Trebonio Dolobellæ latrociniũ penetrare ſiniſſent:Halie-
nus familiaris & neceſſarius meus poſt interitũ Trebonii pro-
fectus:ne dici quidẽ ſe legatum Dolobellæ uolet.Eſtq; Cæcilii
Baſſi priuati illius qdẽ:ſed fortis & præclari uiri robuſtus & ui
ctor exercitus.Deiotari Regis & patris & filii & magnus & no
ſtro more inſtitutus exercitus:ſumma in filio ſpes:ſũma inge-
nii indoles:ſũmaq; uirtus.Quid dicã de pr̃e:cuius beniuolen-
tia in.P.R.eſt ipſius æqualis ætati:q non ſolum ſotius Impera
torum noſtroꝝ fuit in bellis:ſed etiam dux copiaꝝ ſuaꝝ.Quæ
de illo uiro Sylla:quæ murena:quæ Seruilius:quæ Lucullus q̃
honorate q̃ honorifice q̃ grauiter ſæpe ĩ Senatu prædicauerũt
Quid de CN.Põpeio loquar:q unum deiotaꝝ in toto orbe ter
rarum ex animo amicum uereq; beniuolum unum fidelem.P.
R.iudicauit:Fuimus nuper ego &.M.Bibulus in propinqs fi
nitimiſq; prouinciis:ab eodem Rege adiuti ſumus & equitatu
& pedeſtribus copiis ſecutum eſt hoc acerbiſſimum & calami
toſiſſimum ciuile bellum:in quo quid faciẽdũ deiotaro.Quid
oĩno rectius fuerit:dicere nõ eſt neceſſe:præſertim cũ cõtra ac
Deiotarus ſenſit:Victoria belli iudicauerit:quo in bello ſi fuit
error:cõis ei fuit cũ Senatu.In recta ſnĩa ne uicta qdẽ cã uitup
anda ẽ.Ad has copias accedẽt alii Reges:ẽt delect⁹ accedent.
Neq; uero claſſes deerũt tãti Tyrii Caſſiũ faciũt:tãti ei⁹ in Sy
ria nomẽ atq; Phœnicia ẽ:Paratũ hẽt nup.C.Caſſiũ.P.C.R.
P.cõtra Dolobellã:nec paratũ ſolũ:ſed peritum atq; fortẽ:ma
gnas ille res geſſit ante Bibuli ſummi uiri aduentum:Cũ par-
thoꝝ nobiliſſimos Duces magnas copias fudit:Syriãq; imma
ni parthoꝝ Impetu liberauit:maximã eius & ſingularem lau-
dẽ prætermitto:cui⁹.n.prædicatio nõ dũ oĩb⁹ grata ẽ:hãc me
moriæ potius q̃ uocis teſtimonio cõſeruemus.Aĩaduerti.P.C.
exornari etiã nimiũ:a me Brutũ nimiũ Caſſium ornari:Caſſio
uero ſnĩa mea dñatũ & principatũ dari.Quos ego orno:nẽpe
eos:q ipſi ſunt ornamenta.R.P.Quid.D.Brutũ:nõ ne oĩbus
ſententiis ſemp ornaui:nũ igit̃ repræhẽditis:An Antonios po
tius ornarẽ nõ mõ ſuaꝝ familiarũ:ſed.P.R.nominis ꝑbra atq;
dedecora:An Cenſorinũ ornẽ in bello hoſtẽ:in pace ſectorẽ:
an cætera ex eodẽ latrocinio naufragia colligã:Ego uero iſtos
ocii:concordiæ:legũ:iudicioꝝ:libertatis inimicos tantũ abeſt
ut ornẽ:ut effici nõ poſſit quin eos tã oderim:q̃.R.P.diligo.
Vide inqt ne ueteranos offendas:hoc.n.uel maxime exaudio.

Qui quieſcunt: neq; Octauiũ neq; Antoniũ ſecuti. Cæſaris: Iulii. Qui q̃uo. Eruant̃ illis: uetera ni p̃miis pſolutis. Vel: etiã. Spero credo. Aeqſſimũ: dari quæ ſpopondimus.

Legati qui ab initio poſtq̃ obſideri Decimus Brutus cæpit: miſſi ſunt: redierant re infecta: & Antonius urgere obſidionem deſtiterat nunq̃. Amici tũ & fautores eius. L. Piſo & Qu. Fuſius Calenus in primis rurſus honeſtæ pacis ſpem faciebant: & in eam ſententiam etiã conſulem Hircium adduxerant: ut pacem uelle Antonium crederent oẽs: idq; ut crederent multis etiam impellebãtur argumẽtis & ſignis ex quo actũ in ſenatu fuerat delegatis iterũ mittendis: delecti. P. Seruili⁹ &. M. Cicero. Cõpertum ĩde eſt falſa fuiſſe: quæ de Antõio ab amiſſis promiſſa fuerant: nec ad pacem ullam niſi qua dignitatem ſuam retinent: ſenatus minuat: deſcendere uelle. Ergo Cicero deceptos dicit & proditos: ac cauſam Antonii ab iis qui huiuſmodi de pace diſſipauerint ſermoneſ actã publicam eſſe neglectã. Hortatur conſilium cõmutent. nec legatos mittant idq; ſi fiat & ĩutile & turpe reipu. fore: pluribus probat rationibus. Multa in Calenum dicit: armis perſequendum ſuadet Antoniũ & ĩ incœpto permanendum: nec deeſſe uim & facultatem ad illum actutum opprimendum: quod immineat periculum: ſi pax concedatur oſtendit: & ne concedi quidem honeſte poſſe. In ſe uero deligendo maxime erratum probat: eamq; legationem & periculoſam ſibi futuram & reip. minus utilem & tamen totũ periculum magis ex reipu. cõmodo: q̃ ex ſuo metiri uelle. ĩ deliberatiuo genere poſita eſt hæc philippica ut cæteræ. Exorditur p locum conſolationis a ſotietate in errore. Nam cum alios & eoſdẽ ſapientes in eadẽ re uidemus errare in qua erratum a nobis eſt: Leuius errore noſtro dolemus. Errauerat qdẽ Ci. q Antonii amicis pacis ſpem afferẽtibus crediderat. Sed ĩ eodem errore reliq; ſenatores & ipſe cõſul fuerat: ex quo erroris ſui dedecus modeſtius ferebat.

Falli: aperte. Decipi: occulte & per fraudem. Errare per ſe & ſua opinione labi.

Duo conſulares: Piſo & Calenus. Aliquod uulnus: aliquid qđ eum ueluti uulnus cruciaret: & tamen lateret.

Ego autem ueteranos tueri debeo: ſed hos q̃bus ſanitas eſt: certe timere nõ debeo. Eos uero ueteranos q pro. R. P. arma cœperunt: ſecuriq; ſunt. C. Cæſarem auctoritate beneficiorũ p̃rnorũ hodieq;. R. P. defendunt cum magno periculo non tueri ſolũ: ſed etiam augere cõmodis debeo. Qui autẽ quieſcunt ut. vii. & viii. legio in magna gloria & laude ponẽdos puto. Comites uero Antonii qui poſtq̃ beneficia Cæſaris comederunt: Cõſulem deſignatũ obſederunt: Huic urbi ferro igniq; minitant̃: Saxæ ſe & Caphoni tradiderunt ad facinus prædãq; natis. Num qs eſt q tuẽdos putet? Ergo aut boni ſunt: quos etiam ornare: aut q̃eti: quos conſeruare debemus: aut impii quoq; contra furorẽ quorũ & bellũ iuſta arma ſuſcepimus. quorũ agit̃ ueteranorũ aĩos ne offendamus: ueremur? eorũ ne q Brutũ obſidione cupiunt liberare? Quib⁹ cũ Bruti ſalus cara ſit: q poſſũt Caſſii nomen odiſſe? An eorũ q̃ utriſq; armis uacant? nõ uereor ne acerbus Ciuis qſq̃ iſtorũ ſit: q ocio delectantur. Tertio uero generi nõ militũ ueteranorũ: ſed ĩportuniſſimorũ hoſtiũ cupio q̃ acerbiſſimũ dolorẽ inurere: quanq̃. P. C. quouſq; dicemus ſententias ueteranorũ arbitratu? quod eorũ tantũ faſtidiũ ẽ: quæ tãta arrogantia? ut ad arbitriũ eorũ Impatorẽ & deligamus? Ego aũt dicendũ ẽ. n. P. C. quod ſentio: nõ tã ueteranos intuẽdos nobis arbitror: q̃ qd tyrones milites flos Italiæ: qd noue legiones ad liberandũ p̃riam paratiſſimæ qd cũcta Italia de ueſtra grauitate ſentiat: nihil. n. ſemp floret: ætas ſuccedet ætati: diu legiões Cæſaris uiguerunt: nunc uigent Pãſæ uigent Hircii: uigent Cæſaris filii: uigent Plãci: uincunt numero: uincunt ætatibus: nimirũ etiã auctoritate uincunt. Id. n. bellũ gerũt: quod gentib⁹ ab oĩb⁹ p̃bat. Itaq; iis præmia p̃miſſa ſunt: illiſ pſoluta: fruant̃ illis uel pſoluant̃ his: quæ ſpopõdimus. Id. n. deos ĩmortales ſpero æqſſimũ iudicare: quæ cũ ita ſint: eã quã dixi ſententiam uobis P. C. cenſeo comprobandam.

M. T. C. in. M. Antonium Philippica Duodecima.

Etſi minime decere uidetur. P. C. falli: decepi: errare eum cui uos maximis ſæpe de rebus aſſentiamini: conſolor me tamen: quoniam uobiſcum pariter & una cum ſapientiſſimo Conſ. erraui: nam cum duo Conſulares ſpem honeſtæ pacis nobis attuliſſent: q erant familiares. M. Antonii: q domeſtici: noſſe aliquod eius

uulnus:quod nobis ignotum eſſet:uidebantur.Apud alterum uxor:liberi.alter quottidie litteras mittere:accipere:aperte fauere Antonio.Hi ſubito hortari ad pacem:quod iam diu non feciſſent:non ſine cauſa uidebantur.Acceſſit Conſ.hortator. At quis Conſ.ſi prudentiam quærimus:qui minime falli poſſet ſi uirtutem:qui nullam pacem probaret:niſi Antonio cedente atq; uicto:ſi magnitudinem animi:qui præferret mortem ſeruituti.Vos autem.P.C.non tam immemores ueſtrorum grauiſſimorum decretorum uidebamini:q̄ ſpe allatæ deditionis: quam amici pacem appellarent.C.Haleni de imponendis:nō de accipiendis legibus cogitare.Auxerat autem meam quidem ſpem credo item ueſtram:ꝙ domum Antonii afflictam mœſticia audiebam:lamentari uxorem:hinc etiam fautores Antonii quorum in uultu habitant oculi mei:triſtiores uidebam qđ ſi non ita eſt:cur a Piſone a Caleno potiſſimum? cur hoc tempore? cur tam improuiſo? cur tam repente pacis eſt facta mentio? Negat Piſo ſe ſcire:negat audire quicquam:negat Calen9 rem ullam nouam allatam eſſe:atq; id nunc negant: poſtea q̄ nos pacificatoria legatione implicatos putant.Quid ergo opuſ eſt nouo conſilio:ſi in re nihil omnino noui ē? Decepti inquā ſumus.P.C.Antonii eſt acta cauſa ab amicis eius:non publica quod uidebam equidem:ſed quaſi per caliginem præſtrinxerat aciem animi Bruti ſalus.Quod ſi in bello dari uicarii ſolerent:libenter me ut.D.Brutus emitteretur:pro illo includi paterer:atq; ac uoce.Q.Fuſii capti ſumus:ne ſi a Mutina quidē receſſerit:audiemus Antonium:niſi in Senatus quidem poteſtate futurum ſe dixerit:uerum durum uidebat᷑:itaq; fracti ſumus.Ceſſimus:recedit igitur a Mutina? neſcio,paret Senatui? Credo inqt Calenus:ſed ita ut teneat dignitatem.Valde Hercules uobis laborandū eſt.P.C.ut ueſtram dignitatem amittatis:quæ maxima eſt:Antonii quæ neq; eſt ulla:neq; eſſe poteſt: retineatis:ut eam per uos recuperet:quam per ſe perdidit.Si iacens id nobiſcū ageret audirem fortaſſe.quanq̄:ſed hoc malo dicere audirem:ſtatim reſiſtendum ē:aut cōcedenda una cum dignitate libertas.At non eſt integrum:conſtituta legatio eſt. Quid aūt integrū nō ē ſapiēti:qđ reſtitui poteſt? Cuiuſuis eſt hominis errare:nullius niſi inſipientis perſeuerare in errore.

Apud alterum:Piſonē. Vxor:fuluia. Alter Calenus. Litteras mittere:qđ ſuperius eſt dictum. Deditionis:Antonii ſic enim ſpondebant eius amici fore ut ſe dederet.De imponendis:hoc enim futurum uobis perſuadebatis ut leges & conditiones Antonio imponeretis:non re uera acciperetis ab eo:quoniam dare nō accipere uolebat. Quorum in uultu habitant oculi mei:a quorum uultu oculos nunq̄ remoueo. Quod ſi ita non eſt:ſi hæc uera non erant:cur a Piſone & Caleno mentio pacis facta eſt tam importune:neq; enim ſine cauſa credibile erat fieri & ſi negabat uterq; rem ullam nouam ab Antonio allatam:& ſe quicquid facerent: ſponte ſua dicebant facere exiſtimabant enim non eſſe integrum a legatis mittendis abſtinere poſt q̄ delecti ſemel fuerāt & id agebāt ut e ſenatu amouerent duos acerrimos Antonii inimicos Ciceronē & Seruilium:ac periculo obiicerent. Pacificatoria:pacis ut dicebant cauſa decreta. Nouo conſilio: mittendi legatos. Si in re nihil ē noui:ſi nihil ab Antonio nouum allatum ē & permanet in ſententia ī qua fuerat prius. Præſtrixerat: clauſerat & obcæcauerat. Vicarii:qui loco alterius ponuntur ut illis uicem gerāt:& pro illo ſint uel in magiſtratu:uel ī quauis alia re.Capti:decepti. Ne ſi a Mutina quidem uerba hæc Fuſi fuerant qui in hāc ſententiam locutus erat:nō eē audiendum Antoninm etiam ſi a Mutina recederet:niſi in ſenatus poteſtate futurum ſe polliceret? Verum durum uidebit:ſinere impunæ abire Antonium:ſi a Mutina recederet: & ſe in ſenatus diceret poteſtate futurum:& tamen fracti ſumus nos & ceſſim9 Antonio. Sed dic mihi Calene:recedit ne ipſe a Mutina. Valde uobis &c.ironice ac ſi dicat minime committendum eſt:ut uos legatos mittendo & cedendo Antonio:perdatis auctoritatē neq; enim ſine ueſtro dedecore facere poteſtis:& illi9 dignitatis quæ nulla eſt:rationē habeatis: Per ſe:ſuo non fortunæ uitio. Si iacens:ſeſe ante nos proſternens & ſupplicans. Nobiſcum ageret ſi poſtularet ne ſuam amitteret dignitatem. Quāq̄:uoluit dicere quanq̄ omnino non audirem. Statim:nunc & nihil ē differendum. Concedenda libertas:ut nos ipſos illi tradamus & noſtram libertatem:ac ſeruiamus. At non eſt integrum rurſus occurrit obiectioni caleni. Quid autem reſponſio.tritum ē: prouerbium:ſapientis eſſe cum licet mutare propoſitum. Reſtitui:reuocari in integrum.

Poſteriores enim cogitatiões, ut aiunt ſapientiores ſolent eſſe. Diſcuſſa ē illa caligo: quā paulo ante dixi: diluxit. patet: uidemus oīa neq; per nos ſolū. ſed admonemur a noſtris. attendiſtis paulo ante pſtātiſſimi uiri: quæ eſſet oratio. mœſtā inqt domum offendi: coniugem: liberos: admirabantur boni uiri: accuſabant amici: ꝙ ſpe pacis legationē ſuſcepiſſem. Nec mirū. P. Seruili: tuis enim ueriſſimis grauiſſimiſq; ſententiis omni ē non dico dignitate: ſed etiam ſpe ſalutis ſpoliatus Antonius. Ad eum ire te legatū quis nō miraretur? de me experior: Cui9 idem cōſilium: quod tuum ſentio quam repræhendatur: nos repræhendimur ſoli. Quid uir fortiſſimus Pāſa ſine cauſa paulo ante: tamen accurate locutus ē tādiu: Quid egit: niſi uti falſam ꝓditionis a ſe ſuſpitionem depelleret: unde autem eſt iſta ſuſpitio: ex pacis patrocinio repentino quod ſubito ſuſcepit eodem captus errore quo uos. Quod ſi erratum. P. C. ſpe falſa atque fallaci: redeamus in uiam. Optimus eſt portus pœnitenti mutatio cōſilii. Quid enim p deos immortales poteſt. R. P. ꝓdeſſe noſtra legatio? prodeſſe dico: quid ſi etiam obfutura eſt. offutura: quid ſi etiam nocuit. An uos accerrimam illam & fortiſſimam. P. R. libertatis recuperādæ cupiditatem: non imminuta ac debilitatam putatis legatione pacis audita? Quid municipia cenſetis: quid colonias: quid cunctam italiam futuram eodem ſtudio quo contra commune incendium exarſerat? An non putamus fore ut eos pœniteat profeſſos eſſe & præ ſe tuliſſe odium in Antonium qui pecunias polliciti ſunt: qui arma: qui ſe totos & animis & corpibus in ſalutem. R. P. contulerunt: Quemadmodum ueſtrum conſilium hoc Capua probabit. quæ tempibus his Roma alter eſt. Illa impios ciues iudicauit: eiecit? excluſit: illi inquam Vrbi fortiſſimæ conati e manibus eſt ereptus Antonius: quid legionum noſtrarum neruoſ non ne his conſiliis incidimus? Quis eſt enim qui ad bellum inflammato animo futurus ſit ſpe pacis oblata? ipſa illa Martia cæleſtis & diuina legio: hoc nuncio langueſcet & molietur atque illud pulcherrimum nomen Martium amittet: excident gladii: fluent arma de manibus. Senatum enim ſecuta non arbitrabit̄ ſe grauiori odio debere eē ī Antōiū: q̄ Senatū: pudet hui9 legiōis: pudet: Quartæ: quæ pari uirtute nr̄am auctoritatē ꝓbās nō ut Cōſ. & nup ſuū: ſed hoſtē & oppugatorē patriæ reliqt Antōiū: pudet optimi exercit9: q cōiunct9 ē ex duob9: q iā luſtrat9: q pfect9 ad Mutinā ē: q ſi pacis. i. timoriſ nr̄i nomē audiuerit: ut nō referat pedē: īſiſtet certe. Quis. n. reuocāte & receptui canēte Senatu ꝑpet dimicare? quid aūt hoc iniuſtius q̄ nos īſciētib9 iis q bellū gerūt d̄ pace d̄cerneř? nec ſolū īſciētib9: ſed ēt īuitis An uos. A. Hirciū pclariſſimū cōſu. C. Cæſ. deoꝝ bn̄ficio natū ad hec tpa: quoꝝ epiſtolaſ ſpē uictoriæ d̄clarā

Poſteriores cogitatiões: ſed in prouerbio ē poſterioris cogitationis & ſapientiæ plenas domos eſſe. Illa calligo: qua occæcati errauimus. A nr̄is a Pu. Seruilio: quod ſequētia mox indicant. Inquit: Pu. Seruilius? Nec mirum: hæc quæ dixiſti contigiſſe Seruili Proditionis: ne nos uideret̄ & rempu. prodere ꝙ tam repēte mutata ſententia de pace loqueret̄ Profeſſos eſſe: aperte oſtendiſſe. Ex duobus: exercitibus Hircii cōſulis & Octauii. Luſtratus: pro more. Romano: conſtitutus enim cāpo Martio luſtrabatur: expiabaturq;: id quod Seruius Tullius rex inſtituit. Vt q̄uis. Inſiſtet: conſiſtet: non dimicabit.

Patauini : Venetiæ ciuitãs
Patauium:cũctas olim eius re
gionis urbes excelluit. Strabo
nis ætate :cenſi in ea ſunt quin
genti equeſtris ordinis uiri.
Idem ait priſcus:annis cẽtum
etiam uiginti militũ milia mi-
ſiſſe cõſtat. Cõmunicata re
pu.dõati enim ciuitate fuerãt
Patauini :& reliqui eiuſdẽ re-
gionis inſigniores populi.
Eius:reipu. Conciſus lacera
tus ſupius Philippica quinta
decretis ueſtris eum concidi-
ſtis. Delata :conceſſa & tradi
ta :niſi forte corruptus locus ẽ
& relata legendum:nã philip-
pica quinta inquit :Senatus ẽt
conſulta pecunia accepta falſa
referebat. Peculatus :furti pu
blici. Venierunt :uendita ſunt
Hæ tabulæ:ĩmũitatũ & pri-
uilegiorum: Veſtitus fœdita
te:in ſagis militari ueſte :toga
depoſita:

tes in manu teneo:pacem uelle cenſetis? Vincere illi expetũt:
paciſq; dulciſſimũ & pulcherrimũ nomen:nõ pactõe:ſed ui-
ctoria cõcupierũt. Quid Galliam? quo tandẽ animo hãc rem
auditurã putatis? illa.n.huius belli ꝓpulſandi: adminiſtrandi
ſuſtinẽdi.prĩcipatum tenet. Gallia.D.Bruti nutum ipſum:ne
dicã imperium ſecuta:armis:uiris:pecunia:belli principia fir-
mauit:eadẽ crudelitati.M.Antonii ſuũ totum corpus obiecit
exhauritur:uaſtat̃.uritur omnis:æquo animo belli patitur in-
iuriam:dũmõ repellat periculum ſeruitutis. Et ut omittam re-
liquas partes Galliæ:nam ſunt omnes pares:Patauini alios ex
cluſerũt:alios eiecerũt miſſos ab Antonio.pecunia:militib9 &
quod maxime deerat armis noſtros duces adiuuerunt:fecerũt
idem reliqui:qui quõdam in eadem cauſa erant & ꝑpter mul-
torum ãnorum iniurias alienati a Senatu putabantur:quos mi
nime mirum eſt cõmunicata cum his .R.P.fideles eſſe:qui eti
am expertes eius fidẽ ſuam ſemper præſtiterunt. His igitur o-
mnibus uictoriã ſperantibus pacis nomen afferemus:ideſt de
ſperationem uictoriæ? Quid ſi non poteſt quidem ulla eẽ pax
quæ enim eſt conditio pacis:in qua ei cum quo pacem facias:
nihil concedi poteſt? Multis rebus a nobis ẽ inuitatus ad pacẽ
Antonius :bellum tamen maluit :Miſſi legati repugnante me
ſed tamen miſſi:delata mãdata:non paruit : denunciatum eſt
ne Brutum obſideret: a Mutina diſcederet:oppugnauit etiam
uehementius:& ad eum legatos de pace mittemus : qui pacis
nuncios repudiauit? uerecundiorem ne coram putamus in po
ſtulando fore:quã fuerit tumcum miſit mandata ad Senatum
atq; cũ ea petebat:quæ uidebãtur improba omnino : ſed tamẽ
aliquo modo poſſe concedi? non dũ erat ueſtris tã grauiſſimis
tãq; multis iudiciis:ignominiiſq; conciſus. Nunc ea petit: quæ
dare nullo modo poſſumus:niſi prius uolumus nos bello ui-
ctos confiteri. S.C.falſo delata ab eo iudicauimus. Nũ ea uera
poſſumus iudicare? leges ſtatuimus per uim & contra auſpi-
cia latas:hiſq; nec populum :nec plebem teneri:Num eaſ reſti
tui poſſe cenſetis? Seſtertiũ ſepties milies auertiſſe Antõiũ pe-
cuniæ publicæ iudicauiſtis:Nũ fraude poterit carere peculat9
ĩmunitates ab eo: ciuitates:ſacerdotia:regna:uẽierũt. Nũ figẽ
tur rurſus hæ tabulæ:quas uos decretis ueſtriſ refixiſtis? Qd'
ſi ea.quæ decreuimus:obruere uolum9.nũ ẽt memoriã reꝝ de
lere poſſum9? quãdo eius obliuiſcet̃ ulla poſteritas:cui9 ſcelerẽ
ĩ hac ueſtitus fœditate fuerim9? ut Cẽturionũ legiõis Martiæ
Brundiſii profuſus ſãguis eluatur. Nũ elui predicatio crudeli
tatis poterit? Vt media ꝑtereã.quæ uetuſtas tollet opum circa
Mutinã tetra monumenta? ſceleris indicia? latrociniiq; ueſti-
gia. Huic igitur ĩportuno atq; ĩmpuro parricidiæ.qd habem9
ꝑ deos ĩmortales qd' remittam9? ad Galliã ultimã & exercitũ:

quid eſt aliud q̃ nõ pacem facere: ſed differre bellum: ſed cõcedere etiam uictoriam. At ille non uicerit: ſi quacũq; conditiõe in hanc urbẽ cum ſuis armis uenerit. Nunc omnia tenemus: auctoritate ualemus: plurimum abſunt tot perditi ciues nefarium ſecuti ducem: tamẽ eoꝝ ora ſermones q in Vrbe ex eo numero relicti ſunt ferre non poſſum9: Q uid cẽſetis cũ tot uno tempore irruperint? nos arma poſuerimus? illi nõ depoſuerint nõ ne uos ueſtris conſiliis uictoſ in perpetuum fore? Ponite ante oculos. M. Antonium Conſularẽ ſperantẽ Conſulatũ. Lucium adiungite? ſupplete cæteros: neq; noſtri ordinis ſolũ honores & imperia meditantes: nolite ne Tyrones quidem nummiſios & Muſtelas ſocios ue contẽnere: Cum his facta pax: ñ erit pax: ſed pactio ſeruitutis. L. Piſonis ampliſſimi uiri præclara uox: a te non ſolum in hoc ordine Panſa. ſed etiã in contione iure laudata eſt: exceſſurum ſe ex Italia dixit: deos pẽates & ſedes patrias relicturũ: ſi quod dii omen auerterent. R. p. oppſſiſſet Antoni9. Q uæro igitur a te piſo: nõ ne oppreſſam. R. p. putes: ſi tot: tã impii: tam audaces: tam facinoroſi: recepti ſint? quos nõ dũ tãtis parricidiis cõtãinatos uix ferebam9: hos nũc omni ſcelere coopertos tolerabiles cẽſes Ciuitati fore? Aut iſto tuo mihi crede cõſilio erit utendum: ut cedamus: habeam9 uitam inopem & uagam ꝓſequamur: aut ceruiceſ latronibus dãdæ atq; in patria cadendum eſt. Vbi ſunt. C. panſa illæ cohortatiões pulcherrimæ tuæ: qbus a te excitatus Senatus inflãmatus. P. R. nõ ſolũ audiuit: ſed etiam didicit: nihil eſſe homini Romano fœdius ſeruitute. Iccirco ne ſaga ſumpſimus? arma cœpimus? iuuentutem omnem ex tota italia exciuim9: ut dͤ exercitu florentiſſimo & maximo legati ad pacem mitterentur? ſi accipiendã: cur nõ rogamur? ſi poſtulãdam: qui timemus? i hac ego legatiõe ſim: aut ad id cõſilium ad miſcear? i quo ne ſi pacẽ ad accipiẽdã corrogamur: diſſenſero qdẽ a cæteris: ſiſcitur9. P. R. ſit ita: fiet: ut ſi qd remiſſũ aut cõceſſũ ſit: meo ſp pꝑiculo peccet Antonius: cũ ei peccãdi ptãs a me cõceſſa uideat. Q uod ſi habenda cũ Antõii latrocinio pacis ratio fuit: mea tamen perſona ad iſtam pacem cõciliandam minime fuit deligẽda. Ego nunquam legatos mittendos cenſui. Ego ante legatorum reditum auſus ſum dicere: pacẽ ipſam ſi afferent: quoniã ſub noĩe pacis bellũ lateret: repudiãdam. Ego princeps ſagorum: ego ſemper illum hoſtem appellaui: cum alii aduerſarium: ſemper hoc bellum: cum alii tumultum: nec hæc in Senatu ſolum: eadem ad populum ſemper egi: nec ſolum in ipſum ſed in eius ſotios facinorum miniſtros & præſentes & eos qui una ſunt in totam deniq;. M. Antonii domum ſum ſẽper inuectus: Itaque ut alacres & læti ſpe pacis oblata inter ſe impii Ciues quaſi uiciſſent: gratulabantur: Sic me iniquum eiurabant:

Neq; noſtri ordinis: ſenatorii ſed externos. Sotioſ: eorũ Tyrõis: Numiſii: Muſtelæ.

In quo ne ſi pacem ſenſus eſt & ordo neq; in hac legatiõe eſſe me conuenit neq; ad cõſiliũ deliberationemq; de tali negotio accerſiri: in quo ſi nõ ad pacem accipiendam ab Antonio corrogamur: & ego a cæteris non diſſenſero: ita fiet hoc eſt id accidet ut populus romanuſ mihi imputaturus ſit ſi qd peccauerit Antonius cũ aliqd e remiſſum cõdonatumq; de erroribus & peccatis fuerit: aut uobis libere conceſſum. dicet enĩ mea culpa fieri q conſenſerim & nõ ut inſtitueram perpetuo repugnauerim. Princeps ſagorũ: auctor ſaga ſumendi.

Eiurabunt: ualde iurabũt.

Confixum: quaſi uulneratum. De Antonio non laboratis: non caratis quo animo laturus me ſit. Petiſſio urbinati: ex urbino Vmbriæ ciuitate nunc inſigni. Ex naufragio: loquitur per tranſlationē ab iis periclitantur in mari: & naui fracta enatant: Luculenti ampli. Municipii mei: mei arpinatis. Aqlæ: apud Aqlā Poleritiā. Vel Aqlæ: primipili hoc eſt uexillo cēturionis: & militibus q ſub ea aqla erāt Vel aqla propriū nomen eſt: primipilus autem centurionē ſignificat. Duos prætores: erāt: enim cum Antonio prætores duo: & infra inquit philippica tertiadecima: duo prætores ſine cauſa diffiſiſſe aliqd habituros. horum alter Cai⁹ fuit: alter Cenſorinus. Non Tr. pl. ſaxam decidium. Duos deſignatos. T. Hoſtiliū & Viſentium: de iis omnib⁹ ſupius multa dixit: & plura dicet ī ſequentibus. Non potero frāgere ſi non licebit frāgere & cōpellere: occultabo tamē. Vt optanda mors eſſet: qcūq; enī eos reputat animo cruciatus: qbus & uiuū & mortuū affecit Trebōium Dolobella: is mori mauult qua ea experiri: quæ uictori collibuerint: ſi ī eius ueniendū ſit poteſtatem.

de me quærebantur. Diffidebāt etiam ſeruilio: meminerant eius ſententiis cōfixū Antoniū. L. Cæſarē fortē quidem illum & cōſtantē Senatorē auunculum tamen: Calenū pcuratorē: Piſonem familiarē: te ipſum panſa uehemētiſſimū & fortiſſimum Conſ. factum iam putant leniorem: nō quo ita ſit aut eē poſſit ſed mentio facta ante pacis ſuſpitionē multis attulit immutatæ uoluntatis. Inter has perſonas me īteriectū amici Antonii moleſte ferunt: quibus gerēdus mos eſt: quoniā liberales eſſe cœpimus: proficiſcantur legati optimis omnibus: ſed ii pficiſcantur: in quibus non offendatur Antonius. Quod ſi de Antonio non laboratis: mihi certe. P. Conſulere debetis. Parcite oculis ſaltem meis: & aliquā ueniam iuſto dolori date. Quo enim aſpectu uidere potero: mitto hoſtem patriæ: ex quo mihi odium in illum cōmune uobiſcum ē: Quomodo aſpiciam mihi uni crudeliſſimū hoſtem: ut declarāt de me eius accerbiſſimæ contiones: adeo ne me ferreum putatis: ut cum eo cōgredi aut illū aſpicere poſſim: qui nuper cum in contione donaret eos q ei de parricidis audaciſſimi uidebanť: mea bona donare ſe dixit Petiſſio Vrbinati qui ex naufragio luculēti patrimonii ad hæc Antōiana ſaxa proiectus ē: An. L. Antonium aſpicere potero: cuius ego crudelitatem effugere nō potuiſſem: niſi me mœnibus & portis & ſtudio municipii mei defēdiſſē? Atq; idē hic Myrmillo Aſiaticus: latro Italiæ: Collega Lentonis & nuculæ cum aqlæ primipili nummos aureos daret: de meis bōis ſe dare dixit. Si enim de ſuis dixiſſet: nec aqlam quidem creditură putauit. Non ferēt īquā oculi Saxam: Caphonem. nō duos Pr. nō Tr. Pl. nō duos deſignatos Tribunos. non Beſtiam. non Trebellium. non Plancum. nō poſſum animo æquo uidere tot tam importunos tam ſceleratos hoſtes. nec id fit faſtidio meo. ſed charitate. R. P. Sed uincā animum mihiq; imperabo dolorem iuſtiſſimum non potero frāgere. occultabo. Quid uitæ. cenſetis ne. P. C. habendam mihi aliquā eſſe ratiōem? quæ mihi quidē minime cara eſt. Præſertim cum Dolobella fecerit. ut optāda mors eſſet. modo ſine cruciatu atq; tormentis: uobis tñ & populo uilis eſſe ſpirit⁹ meus nō debet. Is enī ſū: niſi forte me fallo. qui uigiliis? curis. ſentētiis. periculis etiam quæ plurima adii propter acerbiſſimum omniū in me odium ípiorum perfecerim. ut non oſtarent. R. P. ne quid arrogantius uidear dicere. Quod cum ita ſit: nihil ne mihi de periculo meo cogitandum putatis? hic cum in Vrbe eſſem ac domi: tamen multa ſæpe temptata ſunt: ubi non ſolum amicorum fidelitas: ſed etiam uniuerſæ Ciuitatis oculi cuſtodiunt. Quid cenſetis cum iter ingreſſus ero: longum præſertim: nullas ne inſidias pertimeſcendas? tres uiæ ſunt ad Mutinam: quo feſtinat animus: ut quamprimum illud pignus libertatis

P.R.D.Brũtum aſpicere poſſim. Cuius in complexu liben/ter extremũ uitæ ſpiritũ ædiderim: cũ oẽs actiones horum mẽ/ſium: oẽs ſententiæ meæ puenerint ad eũ exercitũ: q mihi fuit propoſit9: Tres ergo ut dixi uiæ: a ſupero mari Flaminia: ab ĩ/fero Aurelia: media Caſſia. Nũc quæſo attendite. Num aber/ret a cõiectura ſuſpicio periculi mei. Hætruriã diſcriminat caſ ſia. Scimus ne igitur Panſa quibus nunc in locis ſit Lentonis Ceſennii Septenuiralis auctoritas? uobiſcum nec aĩo certe eſt nec corpore: ſi aũt aut domi eſt aut nõ longe a domo: certe in Hætruria eſt: ideſt in uia. Quis igitur mihi præſtat Lentonẽ uno capite eſſe cõtentum? Dic mihi præterea Pãſa Ventidius ubi ſit? cui fui ſemper amicus: anteq̃ ille. R.P. boniſq; oĩbus tam apte ẽ factus inimicus: Poſſum Caſſiam uitare: tenere fla/miniam? Quid ſi Anconã: ut dicitur: Ventidius uenerit? Po/tero ne Ariminẽ tuto accedere? Reſtat Aurelia. Hic quidẽ etiã pſidia habeo: poſſeſſiones enim ſunt. P. Clodii. tota familia oc curret: hoſpitio inuitabit propter familiaritatẽ notiſſimam. Hi ſce ergo me uiis cõmittã: q Terminalibus nuper in ſuburbiũ ut eodem die reuerterer: ire nõ ſum auſus. Domeſticis me pari etibus uix tuoer ſine amicorũ cuſtodiis. Itaq; in Vrbe maneo: ſi ſic licebit: manebo. Hæc mea ſedes eſt: hæc uigilia: hæc cu/ſtodia: hoc præſidium ſtatiuum. Teneãt alii caſtra: regna: res bellicas: oderint hoſtem. Nos ut dicimus ſemperq; fecimus: Vrbẽ & res orbanas uobiſcũ pariter tuebimur. Neq; uero re/cuſo mun9 hoc: quãq̃. P.R. uideo pro me recuſare. Nemo mi nus timidus: nemo cautior: res declarat. Vigeſimus ãnus eſt cũ omnes ſcelerati me unum petunt. Itaq; me ipſum ne dicam mihi. R.P. cõſeruauit ſibi. Timide hoc dicã: ſcio enĩ quiduis homini accidere poſſe. Verũtamen ſemel circunſeſſus lectis ualentiſſimorũ hominũ uiribus cecidi ſciens: ut honeſtiſſime ſurgere poſſem. Poſſum ne igit᷑ ſatis uideri cautus: ſatis ꝓui/dus: ſi me huic itineri: tam ĩfeſto tãq; periculoſo cõmiſero? glo riam in morte debent ii: qui in. R.P. uerſantur: non culpæ rep hẽſionem & ſtultitiæ uitupationẽ relinquere. Quis bonus nõ luget mortẽ Trebonii? Quis non dolet interitũ talis & ciuis & uiri? At ſunt q dicant: dure illi quidẽ: ſed tamen dicunt minus dolendum: q; ab homine impuro nefarioq; non cauerit. Etenĩ qui multorũ cuſtodẽ ſe profiteat᷑: eũ ſapiẽtes ſui primũ capitiſ aiunt cuſtodẽ eẽ oportere. Cũ ſeptus ſis legib9 & iudicioꝝ me tu: nõ ſunt oĩs timẽda: neq; ad oẽs inſidias præſidia quærenda Quis enim audeat luci? quis in militari uia? quis bene comita tũ? qs illuſtrẽ aggredi? Hæc neq; hoc tẽmpore: neq; in me ua lent: nõ modo enim pœnam non extimeſcit: qui mihi uim at/tulerit: ſed ẽt gloriã ſpabit a latronũ gregib9 & p̃mia. hæc ego ĩ Vrbe p̃uideo: facilis ẽ circũſpectus unde exeã: quo ꝓgrediar

Ad eum exitum: quẽ mihi ꝓ poſuerã: ut pro re publica pe/rirem. A ſupero mari: adriatico. Ab inſero: Tirrheno. Media caſſia: quæ uñ eios ducit: & Narniã: ac Peruſiam.

Diſcriminat: diuidit fere per medium. Lentonis Cæſennii ſeptemuiralis: hic unus erat ex Antonii fœdiſſimo comitatu hetruſcus: cuius etiam prius meminit. Panſa: uocatiuus eſt. Ventidius: & hic Antonianus erat cognomento Baſſus: fuit autem Picẽs loco humili. mater eius a Pompeio Strabone magni Põpeii patre ſotiali bello quo Aſculanos ſubegit: capta eſt: de pthis primus omnium triumpauit: publico funere elatus eſt. Plura de eo: A. Gellius lib. xiiii.

Hic quidẽ etiam præſidia habeo: ironice & in contrarium uertẽda omnia. Terminalibus: die feſto termini: cui poſſeſſores agrorũ uicini ſacrificabant. xi. calendas Martias Ouidiuſ faſtorũ lib. ii. Termine ſiue lapis ſiue es defixus in agris Stipes ab antiqs tu quoq; numẽ habes. Præſidiũ ſtatiuum. firmum & permanens ut ſtatiua caſtra in quibus diutiſſime conſiſtit exercitus. Semel cecidi ſciens: quãdo in exilium abiit & tempori maluit cedere: q̃ ferro: cũ poſſet depugnar᷑: urbẽ media nocte egreſſus. Lectis uiribus: operaꝝ clodianarum. Cum ſeptuſ ſiſ obiectio eſt: cui reſpondet.

Militari uia uias: pulicas iqt Vulpianus ꝑtorias dicimus. uel conſulares: uel militares: qua publice ire᷑: & cõmeare᷑ Ticinãles uero q̃ ĩ uicis ſũt. ãt in uiaſ ducũt. Viæ priuatæ q̃ ĩ agris qbus ĩpoſita eſt ſeruitus & ad alterius agrum ducũt.

quid ad dextram? qd ad ſiniſtrā ſit. Nũ idem in Appennini tramitibus potero facere: in quibus etiā ſi nō erunt inſidiæ: quæ facillime eſſe poterunt: animus tñ erit ſollicitus: ut nihil poſſit de officiis legationis attendere: ſed effugi inſidias: perrupi Appenninũ: Nēpe in Antonii cōgreſſum colloquiũq; ueniendũ eſt: quã locus capiet? ſi extra caſtra: cæteri uiderint: ego mortē actutum futurā puto. Noui hominis furorem: noui effrenatā uiolentiā. cuius accerbitas morũ imanitaſq; naturæ ne uino qdē pmixta temperari ſolet: hic ira demētiaq; inflāmatus: adhibito fratre Lucio tetterrima belua nũq̃ profecto a me ſacrilegaſ manus atq; impias abſtinebit Memini colloquia: & cũ acerrimis hoſtibus & cũ grauiſſime diſſentiētibus ciuibus. CN. Pōpeiꝰ Sexti filius Conſ. me præſente: cũ eſſem Tyro i eius exercitũ cũ. P. Vectio Scatone duce Marſoꝝ inter bina caſtra collocutus ē: Quod qdem memini. Sex Pōpeium fratrē Conſulis ad colloquiũ Roma uenire doctũ uirum atq; ſapientem: quē Scato cũ ſalutaſſet: quem te āppellem iqt? At ille uoluntate hoſpitem: neceſſitate hoſtē. Erat in illo colloqo æquitas: nullus tior: nulla ſuberat ſuſpitio: mediocre etiam odiũ. Nō. n. ut eriperēt nobis ſocii Ciuitatē: ſed ut in eā reciperent: petebāt. Sylla cũ Sipione inter cales & Teanũ: cũ alter nobilitatiſ florē: alter belli ſotios adhibuiſſet: de auctoritate Senatus: de ſuffragiis populi & de iure ciuitatis: legis inter ſe cōditōes contulerũt: nō tenuit oīno colloquiũ illud fidē: a ui tñ piculoq; abfuit. Poſſumꝰ ne igitur i Antonii latrocinio æque eē: et ſi hic nō poſſumꝰ: aut ſi cæteri poſſunt: me poſſe diffido: q ſi nō extra caſtra cōgrediemur: quæ ad colloquium caſtra ſumentur? in noſtra ille nunq̃ ueniet: multo minus nos in illius. Reliquum ē: ut et accipiantur et remittantur poſtulata per litteras. Ergo erimus i caſtris mea ad oīa poſtulata una ſnīa: quam cum hic uobis audientibus dixero: iſſe et rediſſe me putatote. Legationē cōfecero. oīa ad Sēatũ mea ſnīa reiiciā quæcũq; poſtulauit Antōiꝰ. Neq;. n. licet aliter: neq; pmiſſũ ē nobis ab hoc ordie: ut bellis cōfectis

Num idem: quod nunc facio. Tramitibus: uiis anguſtioribus: Sed effugi: eſto hæc oīa euentura ſint CN. Pompeius fuere eodē tempore Pompeii illuſtres tres: is quis Pompeius Strabo cognominatus ē GN. Pompeii magni pater. Q u. Pompeius. L. q eum ſylla conſul fuit & orator illo tempore haud contēnendus: ſcripta quædam reliquit: quod Cicero tradit in claris oratoribus: & CN. Pōpeius ſexti filius ſub quo adoleſcētulus militauit Cicero. Is picētes prælio fudit: & obſcedit: propter quā uictoriā Romæ prætextæ: Aliaq; magiſtratuũ inſignia ſumpta fuere: cōſul Marſos acie uicit. auctor Liuius lib. lxxiiii. ab urb. condi. Bina: Romana & Marſoꝝ. Sylla cum Ccipione: cum rogatiōe Sulpitii: Mithidatica puincia adempta Syllæ: Mario eſſet adiecta. Sylla hoſtiliter cũ. Q u. Pōpeio cōſule urbē igreſſus Martium & ſotios urbe expulit: ad mithridaticũ bellũ profectus ē. Octauius interim Cinnam pellit: is cōiugit ad partes: redit Mariuſ plures cedũtur ſyllanoꝝ: & nobilitatis cædes: fit exul & hoſtis Sylla: ſed tandem uictor reuertitur ex Aſia: undiq; ei occurrit ab imperatoribus xv ut ipſe dicebat inimiciſſimis quadringentas. & . L. cohortes habentibus. Inter hos. C. Norbanus & : L. Scio erant cōſules ſed. C. Norbanus uictus ilico eſt & intra capuā clauſus: alteꝝ conſulē . L: Scipionem Sylla iquāto eēt periculo undiq; hoſtibus circum clauſuſ animo reputans: ad pacē ē hortatus ad quā cũ iclinaret ille habita ſũt plura colloqa. Tantiſp autē a Syllanis cũ cōmeare militi in utriuſq; ipatoriſ caſtra libere liceret: & coloq: Scipionis argēto corruptus ē exercitus & pſuaſus ut relicto duce ſuo ad Syllā trāſiret: factũq; ē ut ſolus pene relinqueret Scipio. Cũq; interimi poſſet dimiſſus eſt auctores Liuius lib. lxxxv & Plutar. in Sylla: Inter Cales & Theanũ: Cales de quo fabuloſa quædā tradit Sillius: & Theanũ cognomīto Sidicinũ oſcæ gētis i cāpania iſignia fuerũ oppida. Alter: Sylla cũ quo oīs erat nobilitas: nā optimatũ ptes fouebat. Alter: ſcipio.

Sotios belli: cōmilitōes & populares. De auctoritate ſenatus: per Mariũ: Solpitiũ: Norbanũ: Carbonē: ac alios cōplures diminuta: & pene abolita: id. cōquæſtus ē ſylla. De ſuffragiis: de ſublato iure ſuffragiorũ: oīa. n. pro libidīe agebant paucoꝝ: Iure ciuitatis: q̃ ãmplius ius ſuũ & decus nō obtinerer. Legis cōditōe: de fœderibꝰ qbꝰ ſe obſgarēt. Nō tenuit fidē. ſollicitato clā muneribus p emiſſos a ſylla Scipionis exercitu: & traducto. A ui: ē enim a cæde tpatũ: & ſcipio dimiſſus: cũ interfici poſſet.

Aeque: ita eſſe ut ſcipio fuit procul a ui & periculo. Et ſi hic non poſſumus: Romæ ubi tuti ab Antonio non ſumus. Me. quem ille odit uehementiſſime. Vna ſnīa: ut omnia ad ſenatum reiicienda dicta

Vt bellis confectis: mos fuit Romanis quotiens aut populos ſubegerant: aut regionem aliquam in for

mam redegerant prouinciæ.ut decẽ aut plures mitterent legatos qui populorum illorũ aut prouinciæ ſtatum ordinarẽt.populata publice priuatiq; audirẽt:& q̃ concedenda eẽ iudicarent:ea cõcederẽt:rata ea habiturum ſenatus ſe recipiebat: nunc ſibi & collegis hoc non licere:aut permiſſum eſſe dicit Ci.ſed ut audiant dũtaxat Antonii poſtulata:& ad ſenatum reiiciant. Quæ cum agam in concilio:cũ antonii poſtulata ad Antonium reiiciam. Diſtineri:differri. Hoc meum conſilium.omnia ad ſenatum reiiciendi: Certe ſcio.&c̃.occurri.obiectioni: Sed quo nam mõ:etſi non timemus eos quoniã ne ipſi qdem tiẽri uolunt. Ad ſuã uim:uolentes ut p eorũ potentia oĩa decernamus & ut ipſis libet. Hæc quoq;:eſto tutus futurus ſit acceſſus: non erit reditus tutus. Vel dignitas:qua amiſſa haud magnope in uita supereſſe optaſſet Cicero.

decẽ legatis pmitti ſolet more maioꝝ.Neq; ulla oĩa a Senatu mandata accepimus;quæ cum agam in conſilio nõ nullis repugnantibuſ ut arbitror;nõ ne metuẽdum eſt.nec impita militũ multitudo per me pacem diſtineri putet? Facite hoc meum cõſilium legiones nouas non improbare:nã Martiã & Quartã nihil cogitetis:præter dignitatẽ & decus comprobaturas eſſe Certe ſcio ꝙ Veteranos nõ ueteremur:nã timeri ſe ne ipſi quidem uolũt.ſed quo nam mõ accipient ſeueritatem meã multã Multa.n.falſa de me audierunt;multa ad eos improbi detulerũt;quorum cõmoda;ut uos optimi teſtes eſtis:ſemp ſentẽtia auctoritate orõne firmaui.ſed credunt improbiſ:credũt turbulentis;credunt ſuis;Sunt ãt fortes illi quidem;ſed propter memoriã rerum quas geſſerunt pro.P.R.libertate; & dignitate. R.P.nimis feroces;& ad ſuã uim omnia noſtra conſilia reuocãtes:horum ego cogitatiões non uereor:impetum pertimeſcõ.Hæc quoq; pericula tãta ſi effugero;ſatis ne tutum reditũ putatis fore? Cum.n.& ueſtra auctoritate & meo me more dẽfendero.& meam fidem.R.P.conſtãtiãq; præſtitero;tum erunt mihi non ii ſolum qui me oderunt.Sed illi etiã q inuident; extimeſcẽdi.Cuſtodiatur igitur mea uita.R.P.eaq; quoad uel dignitaſ uel natura patiet? patriæ reſeruetur:morſ;autẽ neceſſitatem habeat aut ſi oppetenda mors eſt;oppetatur cum gloria Hæc cum ita ſint & ſi hãc legationem.R.P.ut leuiſſime dicã; nõ deſiderat tamẽ ſi tuto licebit ire;proficiſcar omnino.P.C. totum huiuſce rei conſilium non periculo meo;ſed utilitate.R P.metiar;de qua mihi;quoniã liberum eſt ſpatium; multum etiã atque ẽt conſiderãdum puto.Idq; potiſſimum faciendũ; quod maxime intereſſe.R.P.iudicauero.

M.T.C.i.M.Antõium Philippica. XIII.

IN principio huius belli.P.C.quod cum impiis ciuibuſ;ſceleratiſq; ſuſcepimus;Timui ne conditio inſidioſa pacis libertatiſ recupãdæ ſtudia reſtigueret.Dulce eni nomen eſt pacis;res uero ipſa cum iucũda tũ;ſalutaris.Nã nec priuatos focoſ.nec publicas leges nec libertatis iura cara habere põt.quẽ diſcordiæ.quẽ cædes Ciuiũ.quẽ bellũ Ciuile delectat eũq; ex nũero hominũ eiiciẽdũ;ex finib9 hũanæ naturæ extermiandũ puto.Itaq; ſiue Sylla

MArci Antonii amici & fautores id egerãt ĩ ſenatu:ut iterꝫ de pace acturi ad Antonium legati mitterentur Sed quoniã cõmenticia quædam dixiſſe:& inſidioſe extrahere ipſam rẽ uoluiſſe:Senatumq; in apparatu bellico tardiorẽ reddere:cõpti ſunt:obtineri res non potuit.Cicerõe in primis diſſuadẽte & non modo inhoneſtum:ſed inutile:uel potius periculoſum fore:ſi rurſus legati mittãtur proclamante.& quoniam M.Lepidus ad pacem hortaẽ & Antonium cum ſuiſ reconciliandũ reſtituẽdũq; patriæ ſuadebat:eius. Ci.frãgit auctoritatẽ & ſentẽtiã ĩpugnat: Sextũ Pompeium.CN.filium magni ſenatus conſulto laudãdũ cẽſet:quoniã ſuã reipu.operã polliceatur:& Mutinam pficiſci paratiſſimũ oſtendat Antoniũ lacerat:eiuſ quaſdam reicitat lr̃as:ad ſe ab Hircio cõſule miſſas & nefarios quoſdã qui ſectabantur:enumerat:multa diluit in ſe ab Antonio dicta:ẽ in genere deliberatiuo oratio. Suadet.n.M.Lepido non eſſe aſſentiendũ de Antonio reſtituendo.exhorditur autẽ p timorem ſimulatæ paciſ in quo fuit Cicero:pacẽ ipſam laudat Sed illud intuendũ dicit: poſſit ne cum omnibus pax eſſe & ſit ne aliquod bellũ:qđ expiãdi purgandiq; gratia geraẽ: in quo bello ipſa pax niſi expiatũ id fuerit cuius geritur gr̃a:ſeruitus ſit. Inſidioſa:fraude inſecta & a agitata ab Antonii fautoribus:ſub prætextu.n.pacis dolus latebat ut tantiſper ſenatus donec de pace ageretur omnia pararet remiſſius:Antonius uero urgeret obſidionem. Sylla.L. Sylla dictator

MArius.C.Marius arpinas ſepties conſul collegã expulit Cinnam de reuocandis ferre uolẽtẽ exulib⁹ & poſtea ipſe Mariano & Cĩnano furore periit:capite a Cenſorino abſciſſo. Iterũ:ſecũda clade poſtq̃ ex Aſia uictor rediit: Alter Marius:iunior q.xxvii.ãnorum conſulatum inuaſit:& pr̃i ſæuitia ſimilis armatus obſedit curiã:& inimicos trucidauit. Sed præneſte a Lucretio offella obſeſſus:Pontio Teleſino iugulandũ ſe præbuit quod Appianus tradit pluribus. Carbo:qui cinnanas & marianas partes ſecutus eſt: uictus aũt cum in Lybiã atq; inde in Sciciliã:& mox in Corſicũ fugeret:compræhenſus & ad Pompeium tractus:ante eius pedes pcuſſorem ſenſit:caput ad Syllã miſſum eſt. De proximo: bello ciuili Pompeiano: Victorem Iulium. Videndum:cõſiderandũ:quoniã cũ oĩbus pax eẽ nõ põt & bellum aliquod expiabile gerit:quod neceſſariũ ẽ: & quaſi expiandi gr̃a.tollendi q; illos cum quibus pacẽ agere nõ poſſumus. In quo pacto pacis:ſi de pace agamus & paciſcamur:ut pñti bello antõiano cum quo pax oĩno haberi non poteſt Lex ſeruitutis: iugum ſibi ſeruitutis imponere. Cum Scipione:de quo in p̃cedenti philippica dictũ. Cĩna.L.Cor. Cĩna conſul cum pnitioſas leges ferret & de nouis ciuibus qui minus poſſiderent:per oẽs tribus diſtribuendis:& de exulibus Mario .ſ.& cõplicibus reuocãdis:a Collega Octauio cũ ſex tribunis urbe pulſus eſt:abrogatũq; ei imperium.ſed corruptum Appii Claudii exercitum in poteſtatem redegit:bellum urbi intullit:uocatis ad pileum ſeruis:aduerſarios uicit.Octauium ĩterfecit:iterũ & tertio ſe conſulem fecit:lapidibus tãdẽ ob crudelitatẽ ad exercitu obrut⁹ ẽ. Proximo:ciuili Põpeiano. De ſũma grauitate.uidebat̃ enim turpe ſibi & reipu.minime honeſtũ eẽ:qcq̃ Cæſari cõceder̃ poſtulabat ãt ille galliã & illyrium cum duabus legionibus. Pompeius contra uolebat illũ ut par erat:priuatum redire:& ſenatui parere.Hinc ſeueritas erat Pompeii:inde Cæſaris ĩperandi cupiditas Antoniis: Marco:Lucio:Caio.hos oẽs q ſequũtur & cõmemorauit Ci. & cõmemoraturus infra eſt. Eutrapelum: hic proprium eſt:alias comem facetumq; ſignificat. Eutrapelia ãt urbanitas eſt comitas: feſtiuitas. Alaudæ:milites legionis alaudæ. Seminariu m:ex quibus iudices electi ſunt:eſt autem ſeminariũ ſemen ipſum.Cæſaris:Iulii. Vrbi ipſi:quæ ab i pſis delebitur. Latera tegentes alios.Satellites. Refixiſtis:incidebantur enim in æs:& affigebantur parieti.Ouidius Nec uerba minantia fixo Aere ligaban.

ſiue Marius.ſiue uterq;.ſiuẽ Octauius.ſiue Cinna.ſiue iterum Sylla:ſiue alter Mari⁹ & Carbo:ſiue qs alius ciuile bellũ optauit:eum deteſtabilẽ Ciuẽ.R.P.natũ iudico.nã quid ego de p̃ximo dicã cuius acta defendimus:cũ auctorẽ ipſum iure cæſũ fateamur? Nihil igitur hoc ciue hoc homine tertius:ſi aut ciuiſ aut hõ habẽdus eſt:q Ciuile bellũ cõcupiſcit.Sed hoc primũ uidẽdũ eſt.P.C.cũ oĩbus ne pax eſſe poſſit? an ſit aliquod bellum expiabile ĩ quo pactio pacis lex ſit ſeruitutis.Pacẽ cũ Scipione Sylla faciebat:nõ erat deſperandũ ſi cõueniſſet fore aliquẽ tolerabilẽ ſtatũ Ciuitatis.Cina ſi cõcordiã cũ Octauio cõfirmare uoluiſſet:hominũ ĩ.R.P.ſanitas remanere potuiſſet. Proximo bello ſi aliquid de ſũma grauitate Põpeius:multũ d̃ cupiditate Cæſar dimiſiſſet & pacẽ ſtabilẽ & aliquã.R.P.nobis habere licuiſſet.Hoc uero qd eſt? cũ Antoniis pax eẽ:cum cẽſorino:Vẽtidio:Trebellio:Beſtia:Nucula:Munatio:Lẽtione:Saxa? Exẽpli cã paucos noĩaui genus ĩfinitũ:imanitatẽq; ipſi cernitis reliquorum? addite illa naufragia Cæſaris amicoꝝ Barbas:Caſſios:Barbatios:Polliones.Addite Antonii colluſores & ſodales Eutrapelũ Melã.Celiũ.Põtiũ.Craſſicũ.Tyronẽ.Muſtelã.Petuſiũ.Comitatum relinquo:duces noĩo:huc accedunt Alaudæ:cæteriq; ueterani? ſemiarium iudicũ tertiæ decuriæ:qui ſuis rebus exhauſtis beneficiciis Cæſaris deuoratis:fortunas noſtras cõcupierunt.O fidam dexterã Antonii q̃ ille plurimos ciues trucidauit.O Ratũ ligioſũq; fœdus quod cum Antonio fecerimus:hoc ſi Antoniuſ uiolare cõabitur.Lucii eum ſanctitatis a ſcelere reuocabit.Illis locus ſi in hac urbe fuerit:Vrbi ipſi locus non erit.Ora uobis eorum põite.P.C.ante oculos & maxime Antoniorũ inceſſũ:aſpectum uultum ſpiritum:latera tegentes alios.ſequẽtes alios:alios prægredientes amicos:quam uim anhelitus? quas contumelias fore cẽſetis minaſq; uerborum? niſi forte eos pax ipſa leniet: maximeq; cum in hunc ordinem uenerint ſalutabunt benigne:comiter appellabunt unũquẽq; ueſtrum.Non recordamini per deos ĩmortales quas in eos ſententias dixeritis? acta Antonii reſcidiſtis:leges refixiſtis:per uim:& cõtra auſpicia latas decreuiſtis totius Italiæ delectum excitaſtis? Collegam & ſotium ſcelerũ

omnium hoſtem iudicauiſtis: cum hoc quæ pax eſſe poteſt? Si eſſet externus hoſtis: tñ id ipſũ uix talibus factis poſſet aliquo modo. Sed ſi maria: montes: regionum magnitudines intereſſent: odiſſes eum quem non uideres. Hi in oculis hærebũt & cum licebit in faucibus: quibus enim ſeptis tam immanes beluas continebimus? At incert9 exitus belli ẽ: eſt omnino fortium uirorum, quales uos eſſe debetis: uirtute præſtare tãtũ: ut poſſint fortunæ culpã non extimeſcere. Sed quoniã ab hoc ordine non fortitudo ſolum: uerum etiam ſapientia poſtulat? quãq̃ uix uidentur hæc poſſe ſeiungi: ſeiungam9 tamen fortitudo dimicare iubet. Iuſtum odium incendit: ad cõfligẽdũ impellit: uocat ad periculum: q̃d ſapientia? cautioribus utitur cõſiliis imposterum prouidet: eſt omni ratione protectior. Quid igitur cenſet? parẽdum eſt enim atq; id optimum iudicandum quod ſit ſapiẽtiſſime conſtitutum: ſi hoc præcipit: nequid uita eſtimẽ antiquius: ne decernã capitis periculo: fugiam oẽ diſcrimen quærã ex ea etiam ne fuerit: cum id fecero: ſeruiẽdũ: ſi an nuerit. Nego iſtam ſapientiam: q̃uis ſit erudita: non audiã: ſin reſponderit: Tu uero ita uitam corpuſq; ſeruato: ita fortunas: ita rem familiarẽ: ut hæc poſteriora libertate ducas: atq; his uti uelis: ſi liberare Rem puplicam poſſis. ne ꝓ his libertatẽ: ſed ꝓ libertate hæc proiiciãs: tanquã pignora iniuriæ. tum ſapientiæ uocem audire uidear. eiq; ut deo paream. Itaq; ſi receptis illis poſſumus eſſe liberi: uincamus odium. paceq; potiamur. Sin ocium incolumibus iis: ſi liber uiuis iis ĩcolumibuſq; nullus eſſe poteſt Letemur decertãdi oblatam eẽ fortunam. Aut enim illis ĩterfectis fruemur uictrice. P. R. aut oppreſſa: quod omen auertat Iuppiter: ſi nõ ſpiritu: at uirtutis laude uiuemus. At. n. nos. M. Lepidus iterum Pontifex Maximus optie proximo ciuili bello de. R. P. meritus ad pacem adhortatur: Nullius apd' me. P. C. auctoritas maior ẽ. q̃. M. Lepidi: uel propter ipſius uirtutẽ uel propter familiæ dignitatem. Accedunt eodem multa priuata: magna eius ĩ me merita: ac mea quædam officia in ipſum maximum uero eius beneficium numero: ꝙ hoc anĩo ĩ. R. P. ẽ: quæ mihi uita mea ſemper fuit carior. Nam cum magnum Pompeium Clariſſimum adoleſcẽtẽ p̄ſtãtiſſimi uiri filium auctoritate adduxit ad pacẽ Rem pub. ſine armiſ maxĩo ciuilis belli periculo liberauit: Tum me eius beneficio pluſquã ꝓ uirili parte obligatũ puto. Itaq; ei & honores decreui: quos potui ampliſſimos ĩ q̃bus uos mihi eſtis aſſenſi: nec unq̃ de illo & ſperare optie & loq deſtiti: magnis & multis pigneribus M. Lepidum Res pu. obligatum tenet: ſumma nobilitas ẽ: oĩs honor: ei9 ampliſſimũ ſacerdotium. Plurima Vrbis ornamenta: ipſius fratris: maiorumq; monumenta: probatiſſima uxor: optatiſſimi liberi: res familiaris cum ampla: tum caſta a cruoř

Virgilius: Fixit leges precio atq; refixit. Collegam: Dolobellam. Id ipſum: pax ſcilicet eſſe. Eum: quicũq; eſſet qui talia feciſſet: At incertus &c: obiectio cui occurrit dicens eſſiciendum uirtute eſſe ut temeritatem fortũæ: & culpam nõ extimeſcant: hoc eſt id agendũ ut fortuna obeſſe non poſſit. Vix uidentur hæc poſſe ſe iũgi: non. n. fortitudo quæ pars honeſti eſt ſine ſapientia põt eſſe: neq; uirus ulla ex quatuor põta ſapientia ab eſſe: Quãuis ſit erudita: quanuis erudite reſpondeat. Sin rñderit: ſic ut rñdere eũ decet. Poſteriora libertate: ut his libertatẽ anteponas. Pignora iniuriæ: obnoxia & ſubiecta iniuriæ. Illis: antonio & comitibus. Si non ſpiritu. ſ. uiuem9: Itez: ſecũdo. Proximo ciuili bello: Põpeiano & ĩclinans ad pacẽ & abhorrens a credulitate. Ad pacẽ. cũ Antonio. Familiam: lepidorũ quæ erat honeſtiſſima. Nã cũ magnaſ hæc & prius ſũt dicta. Plus q̃ ꝓ ui. ac ſi dicat pluſquã poſſit: & facultas polliceri q̃at. Summa nobilitas: familiæ. Oĩs honos: ꝑ oẽs honores cucurrerat. Eius ampliſſimum ſacerdotium: pontificatus maxim9 Vrbis ornamenta: quæ urbs cõtulit: ut ipſiuſ &. L. lepidi fratris monumenta eẽnt. Caſta a cruore ciuili: ac ſi dicat ĩ corrupta & ex ciuili ſanguine non conflata.

Opinione:ut opinetur aliquid conducere reipu. quod re uera inutile & inhoneſtũ: putat pacē ꝓfuturam cum Antonio: quæ ſine dāno & dedecorē fieri nō poteſt. Nuper:Cæſare trucidato :cū & armis agendum non eſſe cenſuit:& Sex. Pompeium reuocādū. Statuam.quam Cicero ſuaſit ponēdā. Quod nec.L.Munio: nemini horum ē poſita ſtatua. Qualē Pompeiū:Sextū rē ſtitutum. In altero:Pōpeio. In illis:Antonius. Fortuna ipſis:quæ uoluit Cæſarem uincere. Eruit:a Cæſare ſub haſta uenditam. Hanc mihi diſſipationem depoſco ut tam iniquo animo feramus. Albanū firmanū:in Albāo & firmano prædia & uillas. Anſeres:propter Anſerem poetam M. Antonii hoc dictum:q laudes eiuſ deſcribebat:cui ī Falerno agrum Antonius donauerat. At is nō reddet:Demetrium:intelligit:qui Pompeii ſeruus fuit:ſic ab eo dilectus īmo dice:ut maiores pene domino diuitias poſſederit:de cuius īſolentia nōnulla Plutar. Pompeio trucidato mūeribus Cæſarē placauit:& īter eius libertos nūerari obtinuit. Quaſi theſaurū draco: dicunt a poetis theſauris incubare dracōes ut malis heſperidum & aureo uelleri.eſt.n.aīal oculatiſſimū & uigilātiſſimū. Illud ſepties milies:de quo ſupra. Eum: Sextū. Quod a patre accepi: a Pōpeio Cicero ī auguꝝ collegiū,ē cooptat⁹:ut aliis ī locis gloriat.& nunc ſe filio Pōpeii qd' pater eius præſtiterat redditurū dicit.Cooptari autē ꝓprie dicunt:q ſacerdotū numero & collegio īſeruntur Antonium:qui ad Pōpeii locum a Cæſare eſt cooptatus.

ciuili nemo ab eo ciuis uiolatus:multi beneficio & miſericordia liberati. Talis igitur uir & ciuis opinioē labi pōt:uolūtate a R.P.diſſidere nullo pacto poteſt.Pacē uult.M.Lepidus: præclare:ſi talem pōt efficere qualem nuper effecit:qua pace:cum Cn.Pōpeii filium.R.P.aſpiceret:ſuoq; ſinu cōplexuq; recipet neq; ſolū illum:ſed cum illo ſe ipſam ſibi reſtitutam putauit. Hæc cā fuit cur decerneretis ſtatuā ī roſtris cum ī ſcriptōne ꝑclara:Cur abſenti triūphū:quamq̄.n.magnas res bellicas geſſerat:& triumpho dignas:nō erat tñ ei tribuendum:quod nec L.Mumio nec Emyliano Scipioni:ne ſuperior Africano .nec Mario :nec Pompeio:qui maiora bella geſſerunt.Sed quod ſilentio bellum ciuile cōfecerat:primū ut licuit honores ī eū maxios cōtuliſtis:exiſtimas ne igitur.M.Lepide qualem pompeium.R.P.hītura ſit ciuem:tales futuros Antonios? ī altero pudor:grauitas:moderatio:ītegritas:ī illis & cum hos compello prætereo illius ex grege latrocinii nemiem:libidies: ſcelera ad oē facius īmanis audacia.Deide obſecro uos.P.C.qs hoc ueſtrum nō uidet:qd' fortuna ipſa quæ dr̃ cæca uidit? ſaluis.n.actis Cæſaris quæ cōcordiæ cā defendimus: Pōpeio ſua domus patebit:eamq; nō mioris q̄ emit Antōius:redimet.Redimet īquā.C.Pōpei domum filius.Orem acerbam:ſed hæc ſatis diu multūq; defleta ſunt:decreuiſtis tātā pecuniā Pompeio: quantam ex bōis patris ī prædæ diſſipatōem inimic⁹ uictor redegiſſet. Sed hāc mihi diſſipatōnem pro paterna neceſſitudie & cōiunctōne depoſco:redimet hortos:ædes: urbana quædā quæ poſſidet Antonius.Nam argētum :ueſtē:ſupellectilē uniuerſam amittet æquo aīo.quæ ille beluo.illa diſcipauit Albanum . Firmanum Dolobella recupabit.etiam ab Antonio Thuſculanum.Hiq; q nunc Mutinam oppugnam.D.Brutum obſidet De Falerno Anſeres depellantur.Sunt alii plures fortaſſe. ſed mea memoria dilabuntur.Ego ēt eos dico.q hoſtiū numero ñ ſunt:Pōpeianas poſſeſſioneſ quanti emerit filio reddituros.Satis īconſiderati fuit ne dicam audacis rem uel ullam ex illis attigere:retiere uero q poterit clariſſimo dño reſtituto? An is nō reddet q domini patrimōium circumplexus:quaſi theſaurum draco.Pōpeii ſeruus libertus Cæſaris.agri Lucani poſſeſſiōes occupauit atq; illud ſepties milies quod adoleſcenti.P.C.ſpopondiſtis.Ita deſcribite.uideatur a uobis.Cn.pōpeii filius ī patrimonio ſuo collocatus.Hæc Senatus ;Reliqua.p.R.ī ea familia:qua uidit ampliſſimam proſequetur.In primis paternū auguratus locum:ī quo ego eum.ut quod a patre accepi: filio reddam:mea nominatōe cooptabo:utrum igitur augnrem Iouis Optimi Maximi cuius īterpræteſ īternunciiq; cōſtituti ſumus:utrum.p.R.libētius ſanciet Pompeium:an Antonium? Mihi qdem numine deorum īmortalium uidetur hoc fortu/

na uoluiſſe:ut actis Cæſaris firmis:ac ratis.Cn.Pompeii filius poſſet & dignitatem & fortunas patrias recuperare:ac ne illud quidem ſilentio.P.C.prætermittendum puto.quod clariſſimi uiri legati ·L.Paulus.Q .Thermus.C.Fannius:quorũ habe tis cognitam uolunratem ĩ.R.P.eamq; perpetuam atq; cõſtã/ tem.nunciant ſe pompeii cõueniendi cã diuertiſſe Maſſiliã:eũ q; cognouiſſe paratiſſimo animo:ut cũ ſuis copiis iret ad Mu/ tinam:an uereretur ne ueteranorũ animos offenderet? Eſt ue/ ro eius patris filius:qui ſapienter faciebat non minus multa:q̃ fortiter.Itaq; ītelligitis:& animum ei pſto fuiſſe:nec conſiliũ defuiſſe.Atq; etiam hoc.M.lepido ꝓuidendum eſt:neqt arro gantius:q̃ mores eius ferunt facere uideatur.Si enim nos exer citu terret:non meminit illũ exercitum Senatus.P.q;.Ro.atq; uniuerſæ.R.P.eẽ:nõ ſuum.At uti poteſt pro ſuo.Q uid tum? omnia ne uiris bonis quæ facere poſſunt:facienda ſunt? etiam ſi turpia: ſi pniciosa erunt? ſi facere omnino nõ licebit? Q uid autem turpius:aut fœdius:aut qđ minus deceat:q̃ cõtra Sena tum:contra ciues:cõtra patriam exercitum ducere? Q uid ue ro magis uitupãdum:q̃ id facerẽ quod non liceat? Licet autem nemini cõtra patriam ducere exercitum.Siqdem licere id dici mus:quod legibuſ:quod moꝝ iſtitutiſq; conceditur.Neq; enim quiſq; poreſt? id ei licet.nec ſi non obſtatur:propterea etiam p mittitur.Tibi enim exercitum Lepide tãq̃ maioribus tuis pa/ tria ꝓ ſe dedit.Hoc tu arcebis hoſtem: fines Impii propaga/ bis:Senatui.P.q;.R.parebis.Si quam ad aliã rẽ te forte tradu xerit:hæc ſi cogitaſſes.M.lepide.M.lepidi Pontificis maximi fueris pronepos:Sin hominibus tantum licere iudicas: quãtũ poſſunt.uide ne alienis exemplis hiſq; recentibus uti:q̃ antiqs & domeſticis malle uideare.Q uod ſi auctoritatem ĩterponis: ſine armis:magis qdem laudo.Sed uide ne hoc ipſum non ſit neceſſe.Q nanquã.n.ẽ tãta ĩ te auctoritas:quãta debet ĩ homi ne nobiliſſimo:tamẽ Senatus ipe nõ ſe cõtẽnit.Nec uero fuit unq̃ grauior:conſtantior:fortior.Incenſi omnes rapimur ad li bertatem recupãdã.Nõ põt ullius auctoritate tantus Senatus P.q;.R.ardor extĩgui:odimus:irati pugnamus:extorqueri de manibus arma nõ poſſunt:receptui ſignum aut reuocatõem a bello audire non poſſumus:ſperamus optĩa:pati uel difficilli/ ma malumus q̃ ſeruire.Cæſar confecit iuictum exercitũ:duo fortiſſimi Cõſules aſſunt cũ copiis .L.Plãci Conſ.deſig.Va/ ria & magna auxilia non deſunt:de.D.Bruti ſalute certatur. V nus furioſus gladiator cũ deterrimoꝝ latronũ manu contra patriam:cõtra deos penates:cõtra aras & focos:contra quatu or Cõſules gerit bellũ:huic cædamus? huius condicões audia mus? cũ hoc pacẽ fieri poſſe credamus? At piculũ eſt:ne opri/ mamur:non metuo:ne is q ſuis ampliſſimis fortunis niſi no/

Legati:qd ad Sex.Põpeiũ cũ ſenatus mãdatus miſſi fue/ rant. Omnia ne uiris bonis: nõ quicqd licet:idem & libere debet. Si nõ obſtatur: iccirco enim non obſtatur:quod reſi ſti ſæpe improbe agentibus ñ poteſt.M.Lepidi:is eſt.M.Le/ pidus qui temporibus fuit ter tii punici belli & ſenatus prin ceps ſextis cenſoribus lectus ẽ. Moriturus iã præcepit filiis le cto ſe ſtrato ſine liteis.ſine pur pura efferrẽt:ĩ reliquũ funꝰ ne plus q̃ æris de nos cõſumerẽt imaginũ ſpecie:non ſumptibꝰ nobilitari maxĩoꝝ uiroꝝ ſũe/ ra ſolere:meminit huius Vale rius maxĩus titulo de fide pu/ pblica:& Alexãdriã cum Pto/ lomeus filio ſuo populũ roma nũ tutorẽ reliqſſet:biſ conſulẽ: & pontificẽ maximũ dicit fuiſ ſe ampliſſimiq; uiri ſanctitatẽ reipu.uſibus & ſacris opatum externe procurationi uacarẽ uo luiſſe.Huius filius ꝑtor nõnul las urbes Carthagini circum/ poſitas expugnauit: Procõſul aduerſus uacceos pugnans cla dẽ ſimilẽ ei:quã Mancinus ad Numãtiã paſſus ẽ:& huiꝰ .M. hic Lepidus.ad quẽ loqt̃ Cice ro nepos fuit. Alienis:abhor/ rentibus a moribus eius priſti nis: Recentibus:Iulii. Si auctoritatem interponis:ſi re/ pugnare uis:abſq; armis repu gnato. Nõ ſe cõtẽnat:hono/ ris ſui non obliuiſcatur.

L.Plãco:q tenebat ulteriorẽ Galliã. Q uattuor conſules: quoꝝ duo ĩ magiſtratu erant Pãſa & Hircius:duo deſignati .D.Brutus:&.L.Plãcus. At periculũ eſt ne op. & ſi uiſus ẽ Cicero ad præſentem Lepidũ

loqui aberat tam͞e ille:& ĩ Gal
lia erat .in Hiſpaniã profectu
rus:nunc pacẽ ſuadentiũ rñdet
obiectõibus:qui futurũ dice-
bãt ut opprimerentur:ſi Lepi-
dus quoq; arma ĩferret patriæ
quod erat dubitandũ. Is Le
pidus. Qui fortunati ſunt:
fœlices & ampli in repu. Sa
nior: prudentior. Illum: An
tonium. Ob hoc unum factũ
ꝙ impoſuit diadema cæſari.
Eius pueritia. Antonii. Li
bidines eorũ Iulii cui ſeſe ſub
ſtrauerat. Eum: Iulium: quẽ
tyrãnum diadema imponens
uoluit eẽ. Archipiratat: latro
num:& piratarum qui ꝓdoneſ
in mari ſunt princeps. Domi
nis :domorũ: Sententia con
ſularia :quam Antonius con-
ſul perſcriptam attulerat cõtra
Octauiũ.ut circunſcriberetũ:&
hoſtis haberetur. Nõ uiis:q̃
ſunt amplæ:& frequentantur.
Tramitibus:qui ſunt ĩ deuiiſ
Citius lecta: per ſcriptã.n.at
tulerat.Cæſarẽ :Octauiũ. Se
qui:pone ire:& inſequi. Egre
di:conuerti Romã uerſus.
Progredi:in Galliã ulteriorẽ

bis ſaluis frui non poſſit:prodat ſalutem ſuã:bonos ciues pri-
mum natura efficit adiuuat deinde fortuna.Omnibus.enĩ bo
nis expedit ſaluã eẽ Rem publicam.Sed ĩ iis qui fortunati ſũt
magis id apparet. Quis fortunatior Lepido ut ante dixi? quis
eodem ſanior? uidit eius mœſticiam:atq; lachrymaſ.P.R.Lu
percalibus uidit q̃ abiectus eſſet:q̃ cõfectus:cum Cæſari dia-
dema imponens Antonius ſeruum ſe illius:q̃ Collegam eẽ ma
lebat.Qui ſi reliq̃s flagitiis & ſceleribus abſtinere potuiſſet:
tamen unũ ab hoc factũ dignum illũ omni pœna putarem.nã
ſi ipſe ſeruire poterat:nobis dominũ cur imponebat? Et ſi eiuſ
pueritia ꝑtulerat libidies eorꝝ:q̃ erant in eum Tyrãni:etiã ne ĩ
noſtros liberos dominum & Tyrãnum cõparabat? Itaq; illo ĩ
terfecto:qualem eũ in nos eſſe uoluit:talis ipſe ĩ cæteros extitit
In qua.n.barbaria q̃ſq̃ tã teter:tam crudelis Tyrãnus: q̃ ĩ hac
Vrbe armis barbaroꝝ ſtipatus Antonius? Cæſare dominãte
ueniebamus ĩ Senatũ:ſi nõ libere:attamẽ tuto:hoc archipira
ta:Quid.n.dicam Tyrãno:hæc ſubſellia ab Ithyreis occuba-
bant.Prorupit ſubito Brũduſium:ut ĩde agmine quadrato ad
Vrbẽ accederẽt:lautiſſimũ oppidum:nũc municipiũ honeſtiſ
ſimorum quondam colonorum Sueſſã fortiſſimorum militũ
ſãguine impleuit.Brũduſii ĩ ſinu nõ modo auariſſimæ:ſed eti
am crudeliſſimæ uxoris delectos Martiæ legionis Cẽturiones
trucidauit:Inde ſe quo furore:quo ardore ad Vrbem ideſt ad
cædem optimi cuiuſq; rapiebat? quo tempore dii ipſi immorta
les præſidium improuiſum:nec opinantibus nobis obtulerũt.
Cæſaris enim incredibilis ac diuina uirtus latroniſ impet⁹ cru
deles ac furibundos retardauit:quem tamen ille demens ledẽ
ſe putabat edictis:ignorãs quæcũq; falſo diceret ĩ ſanctiſſimũ
adoleſcentẽ ea uere reciderẽt ĩ memoriã pueritiæ ſuæ:ĩgreſſus
urbẽ ẽ:quo comitatu uel potius agmine cũ dextra ſiniſtra ge-
mẽte.P.R.minaret dominis:notaret domos: diuiſurum ſe
Vrbẽ palã ſuiſ polliceret:rediit ad militeſ.ibi peſtifera illa Ty
buri cõtio:Inde ad Vrbẽ curſus:Sẽat⁹ ĩ Capitoliũ:pata de cir
cũſcribẽdo adoleſcẽte ſnĩa Cõſularis.Cũ repẽte:nã Martiam
legionem Albæ concediſſe ſciebat:affertur ei de Quarta nun-
cius:quo perculſus abiecit conſilium referendi ad Senatum de
Cæſare.Egreſſus eſt nõ uiis ſed tramitibus paludatus: eodẽq;
die ipſo innumerabilia.S.C.fecit. Quæ q̃dem oĩa citius lecta
q̃ ſcripta ſunt.Ex eo non iter ſed curſus & fuga in Galliam.Cæ
ſarem ſequi arbitrabatur:cum legione Martia:cum Quarta:
cũ ueteranis:quoꝝ ille nomen præ metu ferre non poterat:eiq;
in Galliã penetranti.D.ſe Brutus obiecit:qui ſe tutius belli flu
ctibus circumiri:q̃ illum aui egredi:aut progredi maluit. Mu-
tinãq; illi exultanti tanq̃ frenos furoris iniecit: quam cum ope-
ribus mũitionibuſq; ſepſiſſet:nec eum florentiſſimæ Coloniæ

dignitas:neq; Conſ.deſignati maieſtas a parricidio deterreret: Tum me:teſtor & uos & .P.R.& oẽs deos qui huic Vrbi præſident:inuito & repugnante Legati miſſi tres Conſulares ad latronẽ.M.Antonium gladiatoꝝ ducem.Q uis tã barbaruſ unq̃ tam imanis:tã ferus.? Non audiuit:non reſpõdit:næq; eos ſolum præſente:ſed multo magis nos a quibus illi erãt miſſi:ſpreuit:& pro nihilo putauit.Poſtea qd̃ ſcelus quod facinus parricida non ædidit? circũſedit colonos ueſtros:exercitũ.P.R.Imperatorem Conſ.deſignatũ:agros diuexat Ciuium optimorũ hoſtis deterrimus:oĩbus bonis cruces ac tormenta minitatur. Cũ hoc.M.Lepide pax eſſe quæ põt? cuius ne ſupplicio qdem ullo ſatiari uidet̃ poſſe.Po.Ro.Q uod ſi qs adhuc dubitare potuit:qn nulla ſotietas huic ordini.P.q;.Ro.cum illa ĩportuniſſima belua poſſit eſſe:deſinat ꝑfecto dubitare:His cognitis litteris:quas mihi miſſas ab Hircio Cõſule mõ accepi.Eas dum recito:dũq; de ſingulis ſententiis breuiter diſputo.P.C.ut adhuc feciſtis:me attente audiatis.Antonius Hircio & Cæſari:neq; ſe Imperatorem:neq; Hirciũ Conſulẽ:nec P.R.præter Cæſarem:ſatis quidẽ hæc ſcite:deponere alienum nomẽ ipſe maluit q̃ illis ſuũ reddere.Cognita morte.C.Trebonii non plus gauiſus ſum:q̃ dolui.Videte qd ſe gauiſum:qd ſe doluiſſe dicat:facilius de pace deliberabitis:dediſſe pœnas ſceleratũ cineri atq; oſſibus clariſſimi uiri & apparuiſſe numẽ deoꝝ intra finẽ anni uertentis:aut iã ſoluto ſupplicio parricidæ:aut ĩpendente lætandũ ẽ.O ſparthace quẽ.n.te poti9 appellẽ? Cui9 pp nefaria ſcelera tolerabilis fuiſſe uidet̃ Catilina.Lætandũ eẽ auſus es ſcribere:Treboniũ dediſſe pœnas:ſceleratũ treboniũ? quo ſcelere niſi ꝙ te Idibus Mar.a dẽbita tibi peſte ſeduxit? age hoc lætariſ uideam9 qd moleſte feras:hoſtẽ iudicatũ hoc tpe Dolobellã: eo ꝙ ſicariũ occiderit & uideri cariorẽ.P.R.filiũ ſcurræ:q̃.C. Cæſarẽ pñæ parentẽ ingemiſcendũ ẽ.Q uid ĩgemiſcis? hoſtẽ Dolobellã iudicatũ? Q uid te nõ intelligis delectu tota Italia habito Cõſ.miſſis Cæſare ornata ſagis deniq; ſumptis hoſtẽ iudicatũ? Q uid ẽ aũt ſcelerate qd̃ gemas hoſtẽ Dolobellã iudicatũ a Senatu:quẽ tu ordinẽ oĩo eẽ nullũ putas.Sed eã tibi cãm belli gerendi ꝑponis:ut Senatũ funditus deleas.Reliq boni & locupletes oẽs ſummũ ordinẽ ſubſequant̃ At ſcurræ filiũ appellat:q̃ſi uero ignotus nobis fuerit ſplendidus Q uirites Trebonii pr̃.Is aũt humilitatẽ deſpicere audet cuiuſq̃:q ex eadẽ ſuſtulerit liberos.Acerbiſſimũ uero ẽ te.A.Herci ornatũ eſſe beneficiis Cæſaris & talẽ ab eo relictũ.qualẽ ipſe miraris.Eqdem negare non poſſum a Cæſare Hirciũ ornatum:Sed illa ornamenta in uirtute & induſtria poſita lucent.Tu uero qui te ab eodem Cæſare ornatum negare non potes:quid eſſes:ſi tibi ille nõ tam multa tribuiſſet? & quo te tua uirtus prouexiſſet?

De ſingulis ſententiis:ipſarum litterarum. Antonius Hircio & Cæſari:Initium Antonii litterarum in qũod diſputat. Alienum nomẽ:neq;.n. ſe conſulem aut imperatorem dixit:ſed tantum Octauium: ſciebat enim tale nomẽ ſibi nõ conuenire. Seduxit:cum extra curiam detinuit:rem agentibus & Cæſarem occidentib9 coniuratis. Scurram:ſic uocat quoniam Treboniuſ pater urbaniſſimus extitit. Ex eadẽ:humilitate:ex filia.M.Fundi Bambiliõis libertini hominis & ĩ locupletiſſimi. Acerbiſſimum Antonius.

Mimarum:ut Volumine. Et te o puer:Antonius ad Octauiū. Qui oīa eius nomini debes Antonius. Eius:Iulii. Hic:Octauius: Id agere.ſ.te decet Octaui. Et ut uenuſtiora hæc Antonius.

Acutior:iratior nobis Annibale. Vt q̄ potentiſſimus:Antonius.Hoc agis Octaui & Brutus & Caſſius ſint qua potentiſſimi. Putes Cenſorinū:Cenſorinus & Ventidius flagitioſi fuere:& in Antonii partibus.Cū inquit Brutū & Caſſiū nominas:Cenſoriū & Ventidiū noīare te exiſtimas. Nimirum Antonius:ſic aſpicitis nunc caſtra ueſtra inquit ut priora aſpexiſtis Pōpeii caſtra:quæ ſenatum uocatis. Duo ꝑtores:Cenſorinus &.C.Antonius. Sine cā:nam cū acta Cæſaris ſtatueremus firma eē beneficia quæ ille cōceſſit mutari nolumus. Prætorii:qui præturam geſſere. Innocēs ironice & Antonii enumerat comitatum. Aedilitii:ædilitate functi. Laterꝝ & uocis meæ beſtia.ſ.fraudator:pro hoc de ambitu a Sextio accuſato dixit Cicero:Ipſe ī epiſtola ad Quītū fratrē:Dixi ꝑ Beſtia de ambitu a prætorē.C.N.domitiū in foro medio maximo cōuentu:incidiq; in eū locū dicendo cū Sextius multis in tēplo Caſtoris uulneribus accepts ſubſidio Beſtiæ ſeruatus eſſet. Laterū quæ firma oportet eſſe dicentibus:nā ea attollit & deprimit reſpiratō.Cato libro de ſenectute.Cū ego quoq; &.xl. annos natus legē uoconiā uoce magna:& bonis lateribus ſuaſiſſem. Fidei patronus fraudator Trebellius:ironice fidei patronus. ſuperius.vi.philippica.Inquit o fides Hoc puto Trebellium ſumpſiſſe cognomen fraudator uero qm̄ creditores fraudauerat. Diruptus: Herniosū fuiſſe credimus.Rupti.n.uocāt qb⁹ ī ſcortū cadūt īteſtina.Martialis.Qui ſanet ruptos dic mihi Galle qs ē.

Dirut⁹:cōuulſo & diſſipato p̄rimonio. Columē:ꝑnceps.

Delitiaꝝ cā:oblectatōis grā

Septēuirales:diuidūdis agris cū.L.āntonio ꝑfcī. T.Hoſtili⁹ is diſcedēs ab urbe relicto īpatore ſuo:cū ꝑder eū ñ ualuiſſet nomē ſuū portæ urbis īſcripſit & ſe uere p̄riæ hoſtē fore ꝑfeſſus ē. Iſauri:ap̄ Iſauꝝ Lycaoniæ oppidū.unde nomē regioni:quā.P.Seruilius ſubegit: adept⁹ īde iſaurici cognomē.

Balneator:is ē q balneis ꝑeſt:& ꝑcium ab adeūtibus pro balneatura exigit. Martialis. Quoſ diuidebat balneator elixus. Redit:redire uult:& ut redeat conatur.

& quo genus?in luſtris:popinis:alea:uino tempus ætatis omne cōſumpſiſſes:ut faciebas cum ingremiis mimarum mentē mentūq; deponeres.Et te o puer:puerum appellat quē nō mō uirū:Sed etiā fortiſſimū uirū ſentit:& ſentiet.Eſt iſtud quidem nomen ætatis:Sed ab eo minime uſurpandum eſt:qui ſuā amētiā huic præbet ad gloriam.Qui oīa eius nomini debes:debet uero ſoluitq; præclare.Si enim ille patriæ pater eſt:ut tu appellas:Ego quid ſentiam:uidero.Cur non hic parēs uerior:a quo certe uitam habemus e tuis facinoroſiſſimis manib⁹ ereptam? Id agere ut iure dānatus ſit Dolobella:Turpem uero actionē qua defenditur ampliſſimi auctoritas ordinis contra crudeliſſimi gladiatoris amentiam.Et ut uenefica hæc liberetur obſidione:Veneficā audes appellare eū uirum q tuis ueneficiis remedia inuenit:quem ita obſides noue Annibal aut ſi quis acutior imperator fuerit:ut te ipſe obſideas:neq; iſtinc ſi cupias:poſſis explicare.Receſſeris?undiq; oēs inſequent̄ manſeris:hærebis. Nimirum recte ueneficam appellas:a quo tibi præſentem peſtem uides cōparatā:& q̄ potentiſſimus ſit Caſſius atq; Brut⁹:putes Cenſoriū dicere:aut Ventidiū:aut etiam ipſos Antonios.Cur autem nolim potentes eſſe non modo nobiliſſimos uiros:ſed ſecum etiam in.R.P.defenſione cōiunctos:nimirum eodem modo hæc aſpicitis:ut priora.Quæ tādem caſtra Pompeii Senatum appellatis?An uero tua caſtra potius Senatū appellaremus:in quibus tu es uidelicet Cōſularis?cuius totus Cōſulatus ex omni monumentorum memoria reuulſus:duo Prætores ſine cauſa diffiſi ſe aliquid habituros.Nos enim Cæſ.beneficia defendimus:Prætorii Philadelphus.Annius:& innocens Gallius.Edilitii Coricus:laterum & uocis meæ Beſtia:& fidei patronus:fraudato Trebellius:& homo diruptus diruptuſq;.Q.Celius:columenq; amicorum Antonii Cotula:Varius.Quos Antonius delitiarum cauſa loris in conuiuio cædi iubebat a ſuis publice.Septemuirales Lento Nucula tum delitiæ atq; amores.P.R.L.Antonius tribinutii primum duo deſignati.T.Hoſtilius qui ſuo iure in porta nomen iſcripſit:qui cum prodere Imperatorem ſuum non potuiſſet:reliquit alter eſt deſignatus Viſeius neſcio quis fortis ut aiunt latro:quem tamen temperantem fuiſſe ferunt Iſauri balneatorem. Secuntur alii tribunitii.C.Plancus imprimis:qui ſi Senatū dilexiſſet nunq̄ Curiam incendiſſet:quo ſcelere damnatus in eā Vrbē redit armis:a qua exceſſerat legibus:ſed hoc ei cōe cū plurimis

Diſſimillimis:ac ſi dicat & alii plures hoc idem agunt:ut redire armis uelint in patriam:nō adeo ſceleratí:ut.C.Plancus eſt. Fracta ſunt:Aquila enim Centurio fregerat:& tñ uiuebat. Decius:de quo ſuperius dictum philippica.xi.ironice autē ait ab illis ut oppinor Deciis. Vt munere Cæſaris:multa.n. huic largitus erat Antonius:idq; ex Iulii cōmentariis facere dicebat. Vt:tanq̄. Saxam:ex Celtiberia. Alter:Saxa Socerenus cognomine: Exitus:is Græcus erat Philadelphi:q & ipſe ſceleratiſſimus fuit & Anthonio chariſſimus frater. Mutauit calceos:aut tranſmarinū & externū innuit fuiſſe:q calceis erat prius gypſatis:nā creta argētaria pedes uenalitiōꝝ trāſmare ad uectoꝝ illinere maiores cōſueuerūt:quod Pli.tradidit. Hic Tibullus ait. Vera loquor regnū ipſe tenet:quē ſæpe coegit Barbara gypſatos ferre cataſta pedes: Et Iuuenalis de Criſpino inqt. Nup in hanc urbē pedibꝰ qui uenerat albis. Aut re uera illud eſt:Depoſuiſſe calceos Aſiniū:qbꝰ utebat̄ prius: & quos ignobiliores geſtabāt neq;.n.oēs eodē utebāt calciatu:patritii nanq; & nobiliores nigros ferebant calceos luna ī ſcripta:ueluti ab Euādro & arcadibus deriuati q palatium tenuerunt & ſe ante lunā natos crediderunt auctor Plutarchꝰ in qōnibus. Hortatius. Nā ut quiſq; inſanus nigris medium impedit crus pellibuſ:& latum diuiſit pectore clauū. Martialis. Lunaria nuſq̄ pellis:& nuſquā Toga. Et patricioꝝ qdē calcei Mullei uocabantur: qui priꝰ regum albanoꝝ fuere:qđ ait Pōpeius Fe. M.Marcellum:qui a Magio Cilone cliēte ſuo Athenis pcuſſus eſt pugione ſecundum aurē cum tamen ei pepercisset Cæſar:a cicerone illa pulcherrima oratione exoratus:cuius initiū eſt: Diuturni ſilēni patres conſcripti. De hoc Marcello plura in epiſtolis li.iiii. Eius:Sulpitium collegā in cōſulatu. Duo conſules:quo tpe fugit ex urbe Pōpeius:& in Epiꝝ traiecit: conſules erāt.C.Marcellus:q M.Marcello:& Seruio Sulpitio ſucceſſerant eos ſignificat Cicero:&.C.quidem.M.Marcelli patruelis frater fuit. Bibulum.M.Bibulum:de quo plura Cicero in epiſtolis & Tranquillius in Iulio uirum patriæ ſtudioſiſſimum & conſtantiſſimum. L.Domitiū qui corſinii captus & dimiſſus a Cæſarē:ac poſtea ī pharſalica pugna ab Antonio occiſus. Appiū claudiū:patruelis is frater appii Clodii fuit:Ciceroni īfeſtiſſimi:ſocer Sexti Pōpeii:q CN.pōpeii magni filiꝰ erat:ad quē ſūt multe eplæ. Sectorē:CN:pōpeii:Antoniū q bona pōpeii redemit a Cæſare:quæ poſtea uēderet.M.Cato:q ſe occidit.

diſſimillimis.Illud tñ ueꝝ qnod in hoc Planco pūerbii loco dici ſolet:perire eū nō poſſe:niſi ei crura fracta eſſent:fracta ſūt & uiuit hoc tñ ut alia multa:Aqlæ ferť acceptū:ē etiā ibi deciꝰ ab illis ut opinor maioribꝰ Deciis.Itaq; ut munere Cæſaris Decioꝝ qdē multo īteruallo q̄ hūc præclaꝝ uiꝝ memoria renouata ē.Saxā uero Decidiū præterire q poſſum hoiem deductū ex ultimis gētibꝰ ut Tr.Pl.uideremꝰ:quē ciuē nunq̄ uideramus. Eſt qdē alter ſocerenas:oēs tñ tātā hñt ſimilitudinē īter ſe:ut in eoꝝ p̄nomibus errē.nec uero Excitiꝰ Philadelphi frater Quæſto. p̄termittēdus ē:ne ſi de clariſſimo aduleſcēte ſiluero:inuidiſſe uidear Antonio.Eſt ēt Aſiniꝰ qdā Sēator uolūtariꝰ lectꝰ ipſe a ſe aptā curiā uidit poſt Cæſaris mortē:mutauit calceos: pater conſcriptus repēte factus eſt.Non noui Sex.Albedium: ſed tamen neminem tam malefiicium offendi:qui illum negaret dignū Antonii Senatu.Arbitror me aliquos p̄teriſſe.De his tñ q occurrebāt:tacere nō potui.Hoc igiť fretꝰ ſenatu Pōpeianū Senatū deſpicit:ī quo decē fuimꝰ Cōſulares:q ſi oēs uiuerēt bellū oio hoc nō fuiſſet:auctoritati ceſſiſſet audacia.Sed quantū præſidii fuerit in cæteris:hinc intelligi pōt:q ego unꝰ relictus e multis contudi & fregi adiuuantibus uobis exultantis prædonis audaciā.Quod ſi fortnna nobis modo non eripuiſſet Ser.Sulpitium:eiuſq; collegam.M Marcellum:quos ciues quos nrōs? ſi duos Conſſ.amiciſſimos patriæ ſimul ex Italia eiectos.Si.L.Affraniū ſummum Ducē:ſi.P.Lentulum ciuem cū in cæteris rebus:tum in ſalute mea ſingularem:Si Bibulū cuiuseſt in.R.P.merito ſemper laudata conſtantia:ſi.L.Domitium præſtantiſſimū ciuem:ſi Appium Claudium pari nobilitate & uoluntate præditum:Si.P.Scipionem clariſſimū uirum:maiorumq; ſuorum ſimillimum.R.P.tenere potuiſſet certe his conſularibus non eſſet Pompeianus deſpiciendus Senatus.Vtrum igitur æquius Vtrnm melius.R.P.fuerit.CN.Pompeium:an ſectorem.CN.Pompeii uiuere Antonium? Quid uero Prætorios quorum princeps.M.Cato:idemq; omnium gentiū uirtute princeps? Quid reliquos præclariſſimos uiros cōmemorē? noſtis oēs magis uereor ne lōgū me ī enūerādo:q̄ ne ingratū ī prætereūdo putetis.Qui Edilitii? Qui tribunitii? Qui Quæſtorii? Qui multi tales Sēatoꝝ & dignitas

In illa caſtra: in quæ tot illuſtres ſenatores uenere. Victum Ciceronem ducem perſeqtur: ſic dicebat Antonius: Ciceronem ſe nō ſenatum perſequi: & ducē intelligebat puto aduerſæ ſibi factionis. Nihil laboro: nam cum uniuerſa repu. uictus fuit. Fratri tuo: C. Antonio: dequo pri⁹ dictum. Africam cō miſiſtis Varo bis capto: Antonius: Cicero ſubiicit: ſic loquitur cum Hircio cōſule & Octauio: ut cum. C. fratre litigare ſolet. Plures uero Vari fuere: ſed duo pompeianas & ſenatus partes ſecuti: Attilius Varus q Pompeii in Libya ductor exercitus: qui occiſo Pompeio & partibus in Africa ſuperatis: Pompeii liberoſ ſecutus. in ipſo oceani hoſtio cū Didio claſſis Octauii duce conflixit: & is de quo loquitur nūc Cicero: q fuit uir coſularis a triūuiris poſtea proſcriptus: & a liberto proditus ſeſe ī mōtes ꝓripuit: & in palude latuit Minturnēſi: depheſuſq; a minturnēſib⁹ cū eē ſe latronē a prīcipio aſſeueraret: & ad ſuppliciū traheret: faſſus tādē q eēt: & a Turmæ ductore agnitus occiſus ē auctor Appianus. Is pōpeianis bellis bis a Cæſari anis captus fuerat & dimiſſus.

In Syriā Caſſiū miſiſtis: Antonius. Erat aūt Syria ꝓuincia Dolobellæ decreta: Caſſio aūt mādauerat ex Ciceronis ſnīa Senat⁹ ut Dolobellā hoſtē iudicatū poſt occiſū Treboniū pſeqret: & ex Syria pelleret.

Extra: ꝓter. Munitiones: quas Mutinam oppugnaturuſ extruxerat. Pro ī hac cā: Antonius Caſca prim⁹ fuit: q Cæſaris pectus pugione pcuſſit

In hac cā: tā fœda: ſic dicebat Antonius. Quid ergo id uellet Antoni⁹ ut eos q pſuerūt: a re publica remouerem⁹: Nā pſuit Caſca: pfuere Maryllus & Cæſenius. C. Maryllus & Cæſeni⁹ Tribuni pl. cū Antonius lupercalibus capiti Cæſaris diadema ſemel atq; iterū imponere: uoluiſſet: reiectūq; ab eo ſtatuæ ei⁹ īpoſuiſſet: illico abſtulerunt: laudatiq; propterea a populo uehementer ſunt. Sed haud multo poſt a Cæſare magiſtratu priuati. plura de iis Appianus cōmentariis bellorum ciuilium ſecundo. Idem hoc quod paſſi ſumus ſub Iulio. Vectigalia Iuliana lupercis ademiſtis: Antonius conquerit̄ uectigalia a Iulio lupercorum collegio decreta: adempta eſſe. Decreuerat autē Iulius lupcis redditus ex qbuſdā publicis uectigalib⁹. eſt aūt uectigal qd ex publico & priuato capit̄ locato. Veteranorū coloniā deducta lege: & hoc obiiciebat Atonius: qd negat Cicero. Lege Iulia. Comitiis cēturiatis: ac ſi dicat tuas ſubſtulim⁹ ppe rā latas hanc a Iulio rite: & comitiis centuriatis cōprobauimus. Hoꝝ aūt comitioꝝ: quæ centuriata uocabant̄: uis oīs penes potentiores erat: cū ex promiſcuo ſuffragioꝝ genere curiam conſtarent: ut ex liuio Dionyſio & A. Gelio colligit̄. Perditi: improbiſſimis morib⁹. In eū locum: in exiliū. Maſſilienſib⁹ &c. & hoc obiiciebat Antonius Iura: quæ adempta a Iulio uictis: ſenatus eo trucidato reddidit: quod & ſuperius eſt dictum. Eam ciuitatem: Maſſiliam. Neminē Pompeianum: Hircius in partibus fuit Cæſaris: quo uictore & rerum potito: Tr. pl. legem tulit: ut nullus Pompeianus gerere aliquem magiſtratū poſſet.

Tenere: ſcilicet fas eſt. Cuius legis. Latorem: Hircium. De quibus: contra quos. Vt quāuis ſit lex quoniam rite lata. Apuleiana pecunia: Antonius. C. Apuleius in Macedonia magiſtratus erat quo tempore Brutus illuc acceſſit: Cæſare occiſo quibuſcunq; rebus potuit Brutum iuuit: & pecunias ſup-

& multitudo fuit: ut magna excuſatione opus iis ſit: q illa in caſtra nō uenerūt. Nūc reliqua attendite. Victum Ciceronē ducē pſequitur. Epiſtolam Antonii audiſtis: eo libæntius Ducem audio: q certe illa dicit inuitus. Nā de uicto. Nihil laboro fatū enim meum eſt ſine Re publica nec uinci poſſe: nec uincere. Macedoniā munitis exercitib⁹ & qdē fratri tuo: q a uobis nihil degenerat extorſimus: Africam cōmiſiſtis Varo bis capto: hic cum. C. fratre putat ſe litigare. In Syriā Caſſiū miſiſtis. Nō igit̄ ſentis huic cāæ orbē terræ parere? te extra munitiones tuas ueſtigiū ubi īprimas: nō hr̄e? Proh in hac cā Caſcā tribunatū gerere paſſi eſtis? Quid ergo ut Maryllū: ut Cæſarē etiā a. R. P. remoueremus eū p quē ut neq; idē hoc poſthac: neq; multa hmōi accidere poſſent: cōſecuti ſumus? uectigalia Iuliana Lupcis ademiſtis: Lupcoꝝ mentionē facere audet: neq; illi⁹ diei memoriā phorreſcit: quo auſus ē obrutus uino: unguētis oblitus: nudus: gementē. P. R. ad ſeruitutē cohortari. Veteranoꝝ Colonias deductas lege. S. C. ſuſtuliſtis: Nos ſuſtulimus? an contra legē comitiis cēturiatis latā ſanximus? uide ne tu Veterāos tñ eos q erāt pditi: pdideris: ī eūq; locū deduxeris: ex quo iā ipi ſentiūt ſe nunq̄ exituros. Maſſilieſib⁹ iura bællo adépta redditúros uos pollicemini. Nihil diſputo de iure belli: magis facilis diſputatō ē: q̄ neceſſaria: illud tñ aduertite. P. C. qs ſit huic Rei Publicæ nat⁹ hoſtis Antoni⁹: tantopere eā ciuitatē oderit: quā ſcit huic Rei publicæ ſemp fuiſſe amiciſſimā. Neminē Pōpeianū q uiuat: tenere lege Hircia dignitates qs quā iā legis Hirciæ mentionē facit? Cuius nō min⁹ arbitror latorē ipſum: q̄ eos de qb⁹ lata ē penitere: oīno qdē mea ſnīa legē illā appellare fas nō eſt: & ut ſit lex: nō debemus illā Hircii legē putare. Apuleiana

peditrauit publicas quas collegerat quæſtor. De hoc Brutus in epiſtola ad Ciceronē. De Domitio & Apuleio qd attinet ne ſcribere: cū ipſi p ſe cōmendatiſſimi ſint. Apuleiū uero tua auctoritate ſuſtinere debes. Sed Apuleius in ſua epiſtola celebrabit. Tuū fratrē. C. Antoniū: ut ſupra dictū. Securi pcuſſos: a Bruto in Macedonia. Ciuitate donatos: a Cæſare Iulio: & eiꝰ hoſpites: & Antonii ſunt uerba. Theopōpū: ſmyrna pulſū & itē Antoniꝰ. De Theopōpo: Cicero rñdet cū deriſu. Ser. Galbā hunc inſimulabat Antonius cædis Cæſaris: & unū ex percuſſoribus fuiſſe dicebat. Eodē pugione: quo Cæſarē percuſſit.

pecunia Brutum ſubornaſtis. Quid ſi omnibus ſuis copiis excellentem uirum. R. P. armaſſet? quem tandem bonum pœniteret? nec enim ſine pecunia exercitum alere: nec ſine exercitu fratrem tuum capere potuiſſet. Securi percuſſos Petum & Menedemum Ciuitate donatos & hoſpites Cæſaris laudaſtis. Non laudamus: quod ne audiuimus quidem: ualde enim nobis in tanta perturbatione. R. P. de duobus nequiſſimis græculis cogitandum fuit. Theopōpū nudū expulſum a Trebonio cōfugere Alexandriā neglexiſtis. Magnū crimen Senatus: de Theopōpo ſummo hoīe neglexímus: q̄ ubi terrarū ſit: qd agat uiuat deniq;: an mortuus ſit: qs aut ſcit? aut curat? Ser. Galbā eodē pugione ſubcinctū in caſtris uidet s. Nihil tibi de Galba rñdeo fortiſſimo & cōſtantiſſimo ciue: corā aderit: præſens tibi ipſe & ille quē inſimulas pugio rñdebit Milites aut meos: aut ueteranos cōtraxiſtis: tanq̄ ad exitū eorū q Cæſarē occiderant: & eoſdē nec opinates ad quæſtoris ſui: aut Imp. aut commilitonū ſuorū picula impuliſtis. ſ. uerba dedimus: decepimus. Ignorabat legio Martia. Quarta: ne ſcribant ueterani qd ageretur: Nū illi Senatus auctoritatē: an libertatē. P. R. ſequebant? Cæſaris ulciſci mortē uolebāt: quā oēs fatalem fuiſſe arbitrabātur te uidelicet ſaluū: beatū. florentē eſſe cupiebāt. O miſer cū re tū hoc ipſo ꝙ non ſentis q̄ miſer ſis: Sed maximū crimen audite. Deniq; qd non aut probauiſtis: aut feciſtis? Quid faciat ſi reuiuiſcat? Quid? credo afferet aliquod ſcelerati hominis exēplū: Cn. Pōpeium imitaturi ſumus: aut filiū eius ſi domi poſſit poterit: mihi crede: nā paucis diebꝰ & in domos & ī hortos paternos īmigrabit. Poſtremo negatis pacē poſſe fieri: niſi aut remiſero Brutū: aut frumento iuuero. Alii iſtuc negāt. Ego uero ne ſi iſta quidē feceris: unq̄ tecū pacē huic ciuitati futurā puto. Quid hoc? placet ne ueteranis iſtis? quibus adhuc oīa integra ſunt: nihil uidi tā integrū: q̄ ut oppgnare Impatorem incipiāt: quē tanto ſtudio cōſenſuq; offenderint. Quoniā uos aſſentationibus & uenenatis muneribus ueniſtis: deprauati aut corrupti ſunt: quibus perſuaſum ſit fœdiciſſimum hoſtem iuſtiſſimo bello perſequi. At militibus incluſis opem fertis: nihil moror eos ſaluos eſſe & re quo iubet; ſi tamen patiuntur perire eū: q meruit: q̄ benigne. deniq; uſi liberalitate Antonii milites Impatorē reliqrūt: & ſe ad hoſtē metu pterriti cōtulerūt p quos ſi nō ſtetiſſet: nō Dolobella priꝰ īpatori ſuo q̄ Antoniꝰ ēt Collegæ parētaſſet. Cōcordiæ factā eē mētionē ſcribitis in Senatu

Milites aut &c. & hæc Antonius. Quæſtoris ſui: generaliter dicit ad id impuliſtiſ ut aut quæſtorem ſuum q me ſequebat aut me occiderent. Scilicet uerba dedimus: reſpōdet Cicero: ſic loqē Antoniꝰ: qua ſi deceperimus nos legiones. Fatalem: fatis decretā: qm̄ uoluerunt fata tyrānum perire. Cum re effectu & uere. Sed maximū: Cicero audite inqt pr̄es cōſcripti maximū crimē uerborū Antonii: q inqt qd nō probauiſtis factū ab aliis: aut nō feciſtis? Quid faciat ſi reuiuiſcat: ſcilicet Cæſar. Quid? Cicero reſpōdet. CN. Pōpeiū: Antoniꝰ imitari ait nos oportebit CN. Pōpeiū ut ſenatui ſeruiamꝰ: ſicut ille ſeruiuit: aut filiū eiꝰ Sextū ſiquid Romæ potuerit. Poſtremo Antonius. Ego uero: Cicero. Quid hoc? Antonius: hoc quod facitis placet ne ueteranis militibus q nobis eū ſunt: ac ſi dicat minime: & poſſunt ad me trāſire. Nihil uidi tā integrū: Cicero. Nihil tā liberū illis eſt q̄ te oppugnare Antoni: Te. n. ſemel deſerētes offenderūt. Quoniam uos Antonius: Venatis: in quibus re uera uenenum latet. Veniſtis: uenditi eſtis. Veneo enim paſſiuæ eſt ſignificationis: ut uenit uiliſſima rerū Hic aqua. Deprauati aut Cicero. q. d. minime: neq;. n. corrūpere opus fuit: ut te peſſimum omniū pſequerent. At militibus: Antoniꝰ. Moror: differā. Eū: Brutū. Quā benigne: Ci. & ironice. Per quos ſi nō ſtetiſſet: q niſi fuiſſet: hoc ē niſi āntoniū dfuiſſet: ñ priꝰ dolobella occidiſſet Treboniū: q̄ Antoniꝰ. D. brutū. Impatori ſuo Iulio. Parētaſſet: ſacrificaſſet: & ueluti uictimā immolaſſet. Eſt. n. parētare mortuis ſacrificare: unde parētalia ſacra mortuorū: de qbꝰ Ouidiꝰ in faſtis.

Etiā collegæ: in conſulatu.
Concordiæ: antonius.
Parum Cicero. Eademq; inhiberet ſupplicia uobis: irronice: quia ſi illos perdi uellet: etiam uos perdendos curaret.
Conſeruandos: ironice.
Nullum ueſtigium: cū acta eius omnia reſcinderimus.
Cauebat: cautum eſſe uolebat in conditionibus. Aeqſſimus ironice. Decempedator: agrorum diuiſor. Decempeda ptica eſt decem pedum qua architecti & agrimēſores utuntur. Nucula: ſcilicet collega. Quamobrem uos potius animaduertite: Antoniuſ.
Elegantius: pulchrius. Cōcurrere: cōuenire & conſentire. Iugulata uicta penitus.
Si eēt iugulata: Cicero. Cōtingat: ut iugulemini. Partes tuæ dicuntur furioſæ. Illam rem: mortem cæſaris. Quibus utri noſtrum: Antonius. Vtri noſtrū uel ego cum meis uel uos cum ueſtris. Quibuſ inimicis: nam cohæret cū ludibrioſiſſimis inimicis.
Quod ſpectaculum: ut caderemus: & Antonius loquit̄.
Vnius corporis: unius uolūtatis me & uos. Quaſi ea: q̄ſi ipſe prior pulcherrime dicat: & non reſponſurum me ſibi pſuadeat. Iniuſtū: trāſlatio ab equo cui nota ſit cauterio ut cognoſcat̄ ex quo ſit armento:

Et legatos eſſe Conſulares q̄nq;: difficile eſt credere eos qui me præcipitem egerint: æquiſſimas conditiones ferentem: & tamē ex his aliquid remittere cogitantem: putare aliq̄d moderate aut humane eſſe facturos: uix etiā ueriſimile eſt: qui iudicauerint Dolobellam hoſtem ob rectiſſimum facinus: eoſdē nobis parcere poſſe idem ſentientibus: parum ne uidetur omnium facinorum ſibi cū Dolobella ſocietatē initā confiteri? nonne cernitis ex uno fonte oīa ſcelera manare? ipſe deniq; fatet̄: hoc q̄dē ſatis acute: nō poſſe eos qui hoſtem Dolobellam iudicauerint ob rectiſſimū facinus: ita enim uidet̄ Antonio ſibi parcere idē ſentienti: q̄d huic facias: q hæc lr̄is memorieq; mādarit: ita ſibi conueniſſe cum Dolobella: ut ille Treboniū: & ſi poſſet etiam Brutū Caſſiū diſcruciatos necaret. Eadēq; inhiberet ſupplicia nobis: cōſeruandus ciuis cū tā pio iuſtoq; fœdere. Is etiā queritur cōditiones ſuas repudiatas: æquas quidē & uerecundas: ut haberet Galliā ultimā aptiſſimā ad bellū renouandū inſtruendumq; prouinciā: ut Alaudæ in tertia decuria iudicarēt: ideſt ut perfugium ſcelerū eſſent cū turpiſſimis. R.P. ſordidus ut acta ſua rata eſſent: cuius nullū remanet Conſulatus ueſtigium. Cauebat etiam. L. Antonio qui fuerat æquiſſimus agri priuati & publici decempedator Nucula & Lentone Collega. Quāobrē uos potius animaduertite utrum ſit elegantius: & partibus utilius Trebonii mortem perſequi: an Cæſaris: & utrum ſit equius concurrere nos quo facilius reuiuiſcat Pōpeianoꝝ cā toties iugulata: an conſentire ludibrioſiſſimis inimicis. Si eſſet iugulata: nunq̄ exurgeret: quod tibi: tuiſq; contingat: utrū inq̄t elegantius: atq; hoc bello de elegantia quærit̄: & partibus quid utili9 partes furioſæ dicuntur. In foro: in curia: bellum contra p̄riam nefarium ſuſcepiſti: oppugnas Mutinam: circunſedes Cōſ. deſignatum: bellum contra te duo Conſſ. gerunt: cūq; his. P.R. Cæſar cuncta contra te Italia armata ē. iſtas tu partes potiuſq̄ P.R. defenſionem uocas? Potius ne Trebonii mortem: q̄ Cæſaris perſequimur. Trebonii ſatis perſecuti ſumus: hoſte iudicato Dolobella: Cæſaris mors facillime defenditur obliuione & ſilentio. Sed uidete quid moliatur? cum mortem Cæſaris ulciſcendam putat: mortē proponit nō iis ſolū q illā rē geſſerūt: Sed iis etiā ſi q nō moleſte tulerunt. Quibus utri noſtrum ceciderint: lucro futurum eſt. Quod ſpectaculum adhuc ipſa fortuna uitauit: ne uideret unius corporis duas acies laniſta Cicerone dimicantes: qui uſq; eo fœlix ē: ut eiſdē ornamentis deceperit uos: qb9 deceptū Cæſarē gloriatus ē: pergit in mea maledicta. q̄ſi uero ea pulcherrime priora præceſſerint quē ego iniuſtū ueriſſimis maledictoꝝ notis tradā hominū memoriæ ſempiternæ. Ego Laniſta: & enim nō inſipiens: deteriores. n. iugulare cupio: meliores uincere. Vtri ceciderint ſcribit lucro nobis fu-

turū: præclarū lucrum: quo lucro te uictore: Quod dii omen auertant beata mors coꝝ futura ſit: q̄ e uita excesſerint ſine tormentis. A me deceptos ait eiſdē ornamētis Hirciū: & Cæſarē. Quod quæſo adhuc a me ē tribntū Hircio ornamētū? nā Cæſari plurima & maiora debent: deceptū aūt patrē a me Cæſ. dicere audes? tu tu inquā illū occidiſti Lupcalib9: cuius hō īgratiſſime flaminia cur reliqſti? Sed iam uidete magni & clari uiri admirabilē grauitatē: atq; cōſtātiā. Mihi qdē cōſtat nec meā qdem contumeliam: nec meorum ferre: ne deſerere ptes quas Pōpeius odiuit: nec ueteranos ſedibus ſuis moueri patiar: nec ſingulos ad cruciatū trahi nec faller̄ fidē quā dedi Dolobellæ. Omitto alia: fidē Dolobellæ ſanctiſſimi uiri deſerere homo pius nō poteſt: quā fidem? an optimi cuiuſq; ſedes: urbis: & Italiæ partiones: ſnias dandarū: diripiendarumq; prouiciaꝝ. Nā quid erat aliud quod iter Antonium & Dolobellam impuriſſimos parricidas fœdre ac fide ſanciret? Ne Lepidi ſocietatem uiolare piiſſimi hominis. Tibi cum Lepido ſocietas? aut cum ullo non dicam bono ciue: aut ſicut ille eſt: ſed homine ſano. Id agis ut Lepidum aut impium aut inſanum exiſtimari uelis Nihil agis: quanq̄ affirmare de aliquo difficile eſt: De Lepido p̄ſertim: quam ego metuam nunquam bene ſpabo dum licebit. Reuocare te a furore Lepidus uoluit: non adiutor eſſe dementiæ. Tu porro ne pios quidē. ſed piiſſimos quæriſ: & quod uerbū omnino nullū in lingua latina eſt id propter tum diuinā pietatem nouum inducis. Nec Plācū prodere participem conſilioꝝ. Plancum partipem? Cuius memorabilis ac diuina uirtus lucē affert. R. P. niſi forte ſubſidio tibi uenire arbitraris cū fortiſſimis legionibuſ: magno equitatu: peditatuq; Gallorum? quiq; niſi ante aduentū eius. R. P. pœnas dederis ille hui9 belli feret principatū: q̄q̄. n. prima præſidia utiliora. R. p. ſint: tñ extrema ſunt gratiora. Sed iā ſe colligit: & ad extremū īcipit philoſophari. Si me rectis ſenſib9 euntē dii īmortales: ut ſpero: adiuuerit: uiuā libēter. Si aūt aliud me fatū manet: præcipio gaudia ſuppliciorꝝ ueſtroꝝ. Nam ſi uicti pōpeiani tam inſolentes: uictores quales futuri ſint: uos potius experiemini: præcipias licet gaudia: nō. n. tibi cum pompeianis ſed cum uniuerſa. R. po. bellum eſt: omnes te dii: hoīes ſummi: medii: infimi: ciues: peregrini: uiri: mnlieres: liberi: ſerui oderunt. Sēſimus hoc nuper falſo nuntio: uero propediem ſentiemus: quæ ſi tecum ipſe recolis: æquiore animo & maiore cōſolatione moriere. Deniq; ſumma iudicii mei ſpectat huc ut meoꝝ iniurias ferre poſſim ſi aut obliuiſci uelint ipſi feciſſe aut ulciſci parati ſunt una nobiſcum Cæſaris mortē: hac Antonii ſententia cognita dubitaturos ne. A. Hirciū. C. Panſam Conſſ. putatis quin ad Antoniū tranſeant? Brutum obſideant? Mutinam expugnare cupiant?

Patrem Iuliū. Cuius homo ingratiſſimæ flamina reliquiſti: diuini honores mortuo Iulio Antonii lege decreti ſunt ut puluinar hēret: ſimulachrū flaminē & Antonius quidem flamen optatus: ſed neq; inauguratuſ eſt unquā & honorem Cæſari datum lege ſua deſeri paſſus eſt: ut philippica ſecunda dictum eſt. Ex quo ingratū nūc uocat Cicero. Flaminium uero eſt dignitas & miniſterium flaminis. Valerius maximus. Flamino abire iuſſi' ſunt.

Mihi quidem: Antonius.

Conſtat: certum conſtitutūq; eſt. Sanctiſſimi uiri: ironice.

An optimi cuiuſq;: ſic cōſpirauerat ut optimi cuiuſq; ſedes & bona urbem & italiam diuiderent. Ne Lepidi ſocietatē inirem: Antonius: & a ſuperioribus pendet Antonii uerbis: nec patiar: & ſic loquitur quaſi totum haberet Lepidum ut ī Cæſaris Iulii cauſa habuerat. Id agis: ut inſanus aut impius credatur lepidus: ſi tecum habeat ſocietatē. Nec plancum prodere: antonius. ſcilicet patiar. Prima p̄ſidia: prima auxilia. Se colligit. reſipiſcit & ſapere incipit. Si me rectis ſenſibus: Antonius. Præcipio gaudia: præripio & occupo me ipſum occidens & gaudia: inimicorum. Præcipias licet: Cicero: Falſo nūtio quo allatum fuerat periiſſe.

Hac Antonii ſententia: totus hic locus ironice legēdum eſt neq; enim tale qcq̄ fecerant ii ad quos ſic Antonius ſcripſerat: ſed propius ad eius acceſſerāt munitiones oppugnaturi.

Recollitis:repetitis & recogitatis. Deniq;: Antonius.
Quo:propter qđ. Nulla ſpecie:nullo reſpectu. Abductus auocatus a contubernio.
Partium:ut iactat Antonius.
Earum duces:non Antonius & Ventidius:ſed Cæſar adoleſcens & Pāſa & Hircius duces eēnt.ſed extictæ omnino ſūt.
Duo cornua:aciei Cæſaris dextrum & ſiniſtrum:quæ & caput dicuntur ac pes:in quas partes acies a frōte per totam ſui altitudinem ſecatur. Alteris uobis. Alteris Antoniis.
Clauſulam:concluſionem: nam clauſula eſt breuis concluſio.Cicero in epiſtola ad Curionem.Vtar illa clauſula qua ſoleo:& ſunt Antonii uerba: Veniamus aliquando ad clauſulam. Bene me mouit:Cicero.nam ſuadeo non eſſe mittē dos legatos & ꝓficiſci ego nolo. Bellum bella res:ironice.
Veniant:eāt. Cæſar:Octauius. Patris:Iulii. Cum ueneriit: Antonius. Quin tu: Cicero. Si hæc uideret:quæ ipſe profitetur Antoniuſ. Eiectos:ex Italia. Bruti:Decimi
De mandatis & litteris:ad ſenatum. V.C.Seruilio:uiro clariſſimo ut de hiſ referrat:ſic enī ille cēſuerat: Cum hoc.S.C.de.M.Lepido faciendo.

Quid de Panſa]& Hirtio loquar? Cæſar ſingulari pietate adoleſens:poterit ne ſe tenere:quin.D.Bruti ſanguine pœnas patrias perſequatur? Itaq; fecerunt uti his litteris lectis ad munitiones propius accederent.Quo maior adoleſcens Cæſar maiore deorum immortalium beneficio.R.P.natus ē:qui nulla ſpecie paterni nominis:nec pietate unquam abductus eſt:Intelligit maximam pietatem conſeruatione patriæ cōtineri:ꝙ ſi partium certamen eſſet:quarum omnino nomen extinctum eſt: Antonius ne potius & Ventidius partes Cæſaris defenderent: q̄ Cæſar adoleſcens ſumma pietate & memoria parentis ſui? Deīde Pāſa & Hircius q q̄ſi cornua duo tenuerūt:Cæſaris:tū cū ille uere ꝑtes uocabant.Hæ uero q̄ ſūt ꝑtes? cū alteris Senat⁹ auctoritas.P.R.libertas R.P.ſalus ꝓpoſita ſit:alteris cædes bonoꝝ:Vrbis:Italiæq; partitio.Veniamus aliqñ ad clauſulā.Legatos uenire non credo:bene me mouit:bellū:qđ ueniat:propoſito præſertim exemplo Dolobellæ:ſanctiores erunt credo maioreq; iure Legati:q̄ duo Couſſ.cōtra quos arma fert q̄ Cæſar cuius patris Flamen eſt quam Conſſ.deſignatus:quē oppugnat:quam mutina:quam obſidet:quam patria:cui igni ferroq; minitatur.cum uenerint quæ poſtulant: cognoſcam. Quin tu abis in malam peſtem:malūq; cruciatum:ad te quiſq̄ ueniat niſi Ventidii ſimilis? oriens incendium:qui reſtringuerent:ſummos uiros miſimus.Repudiaſti:nunc in tantam flāmam tamq; inueteratam mittamus? cum locum tibi relictum non modo ad pacem:ſed ne ad deditionem quidē feceris.Hāc ego epiſtolam.P.C.non quo illum dignum putarem:recitaui: ſed ut confeſſionibus ipſius omnia patefacta eius parricidia uideretis.Cum hoc pacem.M.Lepidus uir ornatiſſimus omnibus & fortunæ & uirtutis bonis:ſi hæc uideret:Deniq; aut uellet:aut fieri poſſe arbitraretur:prius undas flammāq; ut ait poeta neſcio quis:prius deniq; omnia quam aut cum Antonius Reſpublica Antonii redeant.in gratiam.Monſtra quædam ſunt iſta.& portenta & prodigia.R.P.moueri ſedib⁹ huic Vrbi melius eſt:atq; in alias:ſi fieri poſſit:terras demigrare:unde Antoniorum nec facta nec nomen audiat:q̄ illos Cæſaris uirtute eiectos Bruti retentos intra hæc mœnia uidere.Optatiſſimū eſt,uincere.Secundum eſt nullū caſum pro dignitate & libertate patriæ non ferendum putare:quod reliquum eſt:non eſt tertium:ſed poſtremum omnium maximam turpitudinem suſcipere uitæ cupiditate.Quæ cum ita ſint de mādatis litteriſq; M.Lepidi.V.C.Seruilio aſſentior:& hoc amplius.Cenſeo: magnum Pompeium.CN.F.pro patris maiorumq; ſuorum animo ſtudioq; in.R.P.ſuaq; priſtina uirtute:induſtria:uoluntate:feciſſe:ꝙ ſuam eorumq;: quos ſecum haberet:operam

AV diuerat legatos Antonius ut eſt dictum prius.mandatā ſenatus ſpreuerat:de quo & Ci
ceronis in primis acerbe nimis conqueſtus fuerat:obſidere & oppugnare Mutinam non
deſtiterat:Nec diſceſſurum inde propalam dixerat:niſi conceſſam ſibi a populo romano
prouinciam pulſo Decimo obtineret:percuſſoribus & bonis omnibus.Sed Ciceroni an
te omnes minatus mortem erat fame laborabat.Decim⁹ uer appetebat:quare Hircius &
Octauius propius Mutinā caſtra poſuere:poſt plurima ſed leuia & equæſtria & pedeſtria
certamina pugnatum tandem
eſt:totis utriuſq; exercitus uiri
bus:uictus eſt & fugatus Anto
nius:Romæ nunciata res eſt:
ſed tumultuariæ.Multi cenſe-
bant deponēda ſaga:& ad pri
ſtinum ueſtitū redeundū Diſ-
ſuadet Cicero.Et qm̄ totiens
cum Antonio concurſum eſt:
totq; utriq; cædes ædite:nō eē
ulterius differendum dicit:qn
hoſtis ille iudicetur:cum præ-
ſertim ſupplicationes decernā
tur:quæ non niſi uictoria de
hoſtibus habita decerni ſolēt.
ſcelera commemorat.L.Anto
nii:& in Parmenses crudelita
tem.De quibuſdam diſſipatis
rumoribus & timore plurium
ac ſuo multa dicit:quædam de
ſe prædicat.Laudat Octauiū:
de honore illis tribuēdo refert
qui pro patria ceciderunt:ſuā
in fine dicit ſententiam:& qn-
quaginta dierum cenſet decer
nendas ſupplicationes:ac con
ſtitutā a ſenatu militibus ꝑmia
perſoluenda.Eſt in deliberati
uo genere oratio:ſtatim diſſua
det ſaga mutanda eſſe togis:id
quod plures faciendum cenſe
bant. Arbitramur:nō etiam
compertum habemus.D.Bru
tum obſidione liberatum. Læ
ticiæ riſus ſatis eſt:ut rideam⁹
& hilares ſimus.ordo autē eſt:
Riſus læticiæ ſatis ē:uictoriæ
pugnæ clariſſime:reditum ad
ueſtitum cōfectæ uictoriæ re
ſeruatæ Deindi cras ſagati ꝓ
deamus:ſi acceperimus adhuc
obſideri Decimum. Huic fa-
uere ſententiæ:ut ad priſtinū
ueſtitum redeamus. Vnius
ciuis:Bruti. Tollite hanc:q̄
Bruto inuidetur. Sortiti:ut
alter Romæ uiueret:alter in
Galliam proficiſceretur. Cæ
ſar Octauius. Primis ueſtib⁹
quæ a.M.Antonio paratæ erāt:
& īminebant:cū Brunduſio re
diret:niſi Octau⁹ obſtitiſſet.

Senatui.P.q;.R.pollicitus eſſet.Eamq; rem.S.P.q;.R.gratā
acceptamq; eſſe:eiq; honori dignitatiq; eam rem fore·Hoc uel
coniungi cum hoc.S.C.licet:uel ſeiungi poteſt:ſaparatimq;
perſcribi:ut proprio.S.C.Pompeius collaudatus eē uideatur.

Finis Philippicæ.XIII.

M.T.C.in.M.Antonium Philippica.XIIII.

MVltis ex litteris quæ recitatæ ſunt.P.C.ſceleratiſ-
ſimorum hoſtium exercitum cæſum fuſumq; co
gnoui:ſicut id quod etiam omnes maxime opta-
mus:ex ea uictoria quæ parata eſt:cōſecutum ar
bitramur.D.Brutum egreſſum iam Mutina eſſe ſi cognouiſ-
ſem:propter cuius periculum ad ſaga iſſemus:propter eiuſdē
ſalutem redeundum ad priſtinum ueſtitum ſine ulla dubitati-
one cenſerem.Ante uero q̄ ea res quam auidiſſime Ciuitas ex-
pectat allata ſit:leticiæ riſus ſatis eſt maxime præclariſſimæq;
pugnæ:reditum ad ueſtitum confectæ uictoriæ reſeruatæ:con
fectio autem huius belli eſt.D.Bruti ſalus.Quæ autem ē iſta
ſentētia:ut in hodiernum diem ueſtitus mutetur? Deinde cras
ſagati prodeamus? Nos uero cum ſemel ad eum quē cupimus
optamuſq; ueſtitum redierimus:id agamus ut eum in perpetu
um retineamus.Nam hoc quidem cum turpe eſt:tum ne diis
quidem immortalibus gratum ab eorumdem aris ad quas to-
gati adierimus ad ſaga ſumenda:diſcedere.atq; animaduerto.
P.C.quoſdam huic fauere ſententiæ.quorum ea mens:idq; cō
ſilium eſt:ut cum uideant illum glorioſiſſimum.D.Bruto fu-
turum diem:quo die propter eius ſalutem redierimus ad ueſti
tum hunc tantum ei fructum eripere cupiant:ne memoriæ:po
ſteritatiq; prodatur:propter unius Ciuis periculū.P.R.ad ſa-
ga iuiſſe:propter eius ſalutem rediſſe ad togas:tollite hāc;nul
lam tam prauæ ſententiæ cauſam reperietis.Vos uero.P.C.cō
ſeruare auctoritatem ueſtram:manete in ſentētia:tenete ueſtra
memoria quod ſæpe oſtendiſtis.Huius totius belli in unius ui
ri fortiſſimi & maximi uita poſitum eſſe diſcrimen ad.D.Bru-
tum liberandum Legati miſſi principes Ciuitatis qui illi hoſti
ac parricidæ denunciarēt:ut a mutina diſcederet:eiuſdem.D.
Bruti conſeruandi gratia Conſ.ſortiti:ad bellum profectus.A.
Hircius cuius imbecillitatem ualitudinis animi uirtus:& ſpes
uictoriæ cōfirmauit;Cæſar cum exercitu comparat primis pe
ſtibus.R.P.liberaſſet;neq; poſtea ſceleris oriretur;profectus

Dolorem domeſticũ:de patris cæde. A quo:Panſa. Inibi:in eo ipſo loco: Spe:quã nunc concipimus euaſiſſe Brutũ. Vim fortunæ:quæ adhuc poſſet Bruto obeſſe obſeſſo. Significatio:oſtendebant enim ſe Ciceroni aſſentiri Et a Propr.ſic legendũ eſt proprætore.ſ.Octauio. Tertio Cæſaris prælio: quo Octauius cõflixit:ſi hoſtes fuere Antoniani:quoꝝ ſanguis a militibꝰ noſtris ẽ effuſus:pietas i patriã militũ noſtroꝝ ſumma fuit:eorũdẽ uero nefariũ ſcelus uocandũ ſi ciuiũ ſanguinẽ effudere.Sed hoſtes fuere nõ ciues:qm̃ oẽs hoſtes ſcelere anteceſſit. Niſi mucrones &c̃.qđ ridiculũ eſſe dicit. Supplicatiões: oñdit uehementer errare q decernendas cenſeant ſupplicationes:& gratulandum diis immortalibus:ac ciues nõ hoſtes dicant cæſos quaſi probaturi dii ſint decretas pro ciuiũ cædibus ſupplicationes. Gratæ ac ſi dicat minime. De improbis inquit & audacibꝰ uerba ſunt aduerſarioꝝ de improbis & audacibus ciuibus uictis decernuntur ſupplicationes.

Clariſſimus uir:Q u.Fuſiꝰ aut Piſo. Q uæ ſunt &c̃.Sed hæc maledicta in urbanis litibꝰ uſurpant̃:nec iniuſte nã q accuſant̃ ĩ foro & ĩ ciuilibꝰ cauſis ĩprobi dici ſolẽt:& audaceſ.

Euelli inter &c̃.deprauatꝰ locus ẽ & euellũt terminos legendũ.Ironice aũt ingt ſic ĩprobi & audaces & Antoniꝰ.& q eũ ſectant̃ uocãdi ſunt:ut ĩ litibꝰ ciuilibꝰ appellant̃:qui ſceleris qppiã cõmittunt:cuius cũ accuſant̃:iprobi dicunt̃:& audaces:ut qui terminos euellũt:teſtamẽta falſa ꝑ ueris ſubiiciũt.aut eiiciũt uicinos ex ſuis prædiis:quod fieri frequenter ſolet a potẽtioribꝰ:aut adoleſcẽtulos pupilloſq; circunueniũt hæc ingt faciũt Antonius & q eum ſectãtur: ut improbi & audaces appellandi ſint? quaſi dicat minime hæc:ſed contra patriam bellum gerunt:& nobis exitium machinãtur & minautur: Q uattuor cõſ.Hirtio:Panſæ.Decimo:Plãco.

Suis cladibus:quas ipſi ſibi machinant̃. Facinus:Trebonii cædẽ. Ab hoc tẽplo:capitolio. Parmẽſiũ:ĩ Gallia ciſalpina:ĩſignis ciuitas Parma ẽ a fluuio q eam præterlabitur ſic dicta Præludiũm:q quaſi præludit fratris crudelitati.eſt.n.ꝑludere prætentare atq; experiri rẽ:tractũ a citharedis q ante legitimũ ſonũ recẽſent & prætentant chordas: Papinius. Magnuſq; tibi proludit Achilles. Q uos oportet illos quos deoſ odiſſe oportet.

eſt ad eundem Brutũ liberandũ uicitq; dolorẽ aliquem domeſticum patriæ charitate.Q ui .C.Panſa egit aliud delectibus habendis.pecuniis cõparandis .S.C. faciendis grauiſſimis in Antoniũ:nobis cohortandis.P.R.ad cãm libertatis uocando: niſi ut.D.Brutum liberaret? A quo.P.R.frequens ita ſalutem D.Bruti una uoce depopoſcit:ut eam non ſolum commodis ſuis:ſed etiam neceſſitati uictus anteferret.Q uod ſperare nos quidem debemus.P.C.aut inibi eẽ aut iam eſſe confectum.Et ſpei fructum rei conuenit & euentui reſeruari:ue aut deorum immortalium beneficiũ feſtinatione præripuiſſe:aut uim fortunæ ſtulticia contempſiſſe uideamur.Sed quoniam ſignificatio ueſtra ſatis declarat quid de hac re ſentiatis:ad litteras ueniam:quæ ſunt a conſule & a Prop.R.miſſæ:ſi pauca ante quæ ad ipſas lr̃as ꝑtineant dixero:Imbuti ſanguine gladii.P.C.legionũ exercituũq; nr̃oꝝ:uel madefacti potius duorũ Cõſ.tertio Cæſaris ꝓlio ſi hoſtiũ fuit ille ſanguis ſũma militũ pietas:nefariũ ſcelus ſi Ciuiũ.Q uouſq; igit̃ is q oẽs hoſtes ſcelere ſuperauit:noĩe hoſtis carebit? Niſi mucrones ẽt nr̃oꝝ militũ tremere uultis:& dubitare utrũ i Ciue:an i hoſte figant̃ Supplicationẽ decernitis:hoſtẽ nõ appellatis? gratæ nr̃is diis imortalibus gratulationes erũt:gratæ uictimæ cũ interfecta ſit Ciuiũ multitudo? de improbis inquit & audacibus:nam ſic eos appellat clariſſimus uir? Q uæ ſunt urbanarum maledicta litium non iniuſta:euelli:iternecti nota:teſtamenta credo ſubiiciunt:aut eiiciunt uicinos:aut adoleſcentulos circunſcribunt.His enim uiciis affectos & talibus malos & audaces appellare conſuetudo ſolet bellum inexpiabile infert.iiii.Conſ.unus omnium latronum terrimus:gerit idem bellum cum Senatu.P.q;.R.omnibus:quãq̃ ruit ipſe ſuis cladibus.peſtem:uaſtitatem:cruciatum:tormenta denuntiat.Dolobellæ ferrum & imane facinus qđ nulla Barbaries poſſet ignoſcere:id deorum conſilio factũ eſſe teſtatur.quæq; eſſet facturus in hac Vrbe:niſi cum hinc ipſe Iuppiter ab hoc templo mœnibus repuliſſet:declarauit in Parmenſium calamitate:quos optimos uiros honeſtiſſimoſq; homines maxima cum auctoritatate,huius ordinis.Po.q;.Ro. dignitate coniunctos crudeliſſimis pœnis interfecit.Præludium illud & portentum.L.Antonius:inſigne odium omnium hominũ uel ſi etiã dii oderint quos oportet:omniũ deoꝝ.Refugit animus.P.C.ea quæ formidat dicere:Q uæ.L.Antonius in Parmẽſiũ liberis & cõiugibus effecerit.Q uas.n.turpitudines

Antonii libenter cum dedecore ſubierunt: eaſdem per uim læ-tanter aliis ſe intuliſſe. ſed uis calamitoſa e qua illis intulerunt: libido flagitioſa qua Antoniorum oblita eſt uita. Eſt igitur qſquam qui hoſtes appellare non audeat: quorum ſcelere crudelitatem conſtat Carthaginenſium uictam eſſe? Q ua enim i urbem tã immanis Annibal capta: q̃ in parma ſubrepta Antonius? niſi forte huius Coloniæ & cæterarum in quas eodem eſt animo: non eſt hoſtis putandus: Si uero coloniarum & municipiorum ſine ulla dubitatione hoſtis eſt: quid tandem huius cẽſetis urbis quam ille ad expiandas egeſtates latrocinii ſui cõcupiuit: quam iam peritus metator & callidus decempeda ſua ſaxa diuiſerat. Recordamini p deos ĩmortales. P. C. qd hoc biduo timuerimus: a domeſticis hoſtib9 ideſt q ĩtra mœnia hoſtes ſunt: rumoribus ĩprobiſſimis diſſipatis: qs liberos: qs cõiugẽ aſpicere poterat ſine fletu? qs domũ? qs teſta? qs larẽ familiarẽ? Iã aut fœdiciſſimã mortẽ oẽs: aut miſerabilẽ fugã cogitabant. Hæc a qq9 timebant? eos hoſtes appellare dubitamus? grauius ſi qs attulerit nomẽ libẽter aſſentiar. Hoc uulgari contentus uix ſum: leuiore nõ utar. Itaq; cũ ſupplicationes iuſtiſſimas ex his lr̃is quæ recitatæ ſunt: decernere debeam9. Seruiliuſq; decreuerit: augebo oĩo numeꝝ dieꝝ: Præſertim cũ nõ uni ſed trib9 ducib9 ſint decernẽdæ. Sed hoc primũ ut faciã ĩpatores appellẽ eos quoꝝ uirtute & cõſilii fœlicitate maximis piculis ſeruitutis atq; ĩterit9 liberati ſum9. Etenĩ cui nigiti his annis ſupplicatio decreta ẽ: ut nõ Impator appellaret? aut minimiſ re b9 geſtis aut plerũq; nullis? Q uãobrẽ aut ſupplicatio ab eo q̃ ãdixit decernẽda nõ fuit: aut uſitat9 honos puulgatuſq; tribuendus iiſqb9 ẽt noui & ſingulares debent? At ſiqs Hiſpanoꝝ aut Galloꝝ aut Thracũ mille: aut. II. occidiſſet: nõ eũ hac cõſuetudine quæ ĩcrebuit ĩpatorẽ appellarer Senat9: tot legatiõib9 cæſis tãta multitudĩe hoſtiũ ĩterfecta: dico in quã hoſtiũ: q̃uis hoc iſti hoſtes domeſtici nolit: clariſſimis ducib9 ſupplicatõis honorem tribuem9. Impatoꝝ nomẽ adimem9? Q uãto. n. honore: læticia: gratulatõe ĩ hoc tẽplũ ĩgredi debẽt illi ipſi huius Vrbis liberatores? cũ heſterno die pp eoꝝ res geſtas me ouãtẽ & ppe triũphantẽ. P. R. ĩ Capitoliũ domo tulerit? Is demũ eſt mea qdẽ ſnĩa iuſt9 triũph9 ac uerus? Cũ bñ de. R. P. meritis teſtimoniũ a cõſenſu ciuitatis dat. nã ſiue ĩ cõi gaudio. P. R. uni gratulabant: magnũ iudiciũ: ſiue grãs agebant: eo maius: ſiue utrũq; nihil magnificẽti9 excogitari põt. Tu igit de te dixerit qſpiã: & qdẽ ĩuit9: ſed iniuriæ dolore aĩo me pp cõſuetudinem glorioſũ. Nõne ſatis ẽ ab hoĩb9 uirtutis ĩgnatis grãm bñ merẽtib9 nõ referri: etiã ĩ eos q oẽs ſuas curas ĩ. R. P. ſalute defigũt Scitis. n. p hos dies creberrimũ fuiſſe ſermonẽ: me p Idus qntiles q dies hodie ẽ. cũ faſcib9 deſcenſuꝝ: aliquẽ ne Imperatorẽ

Antonii. M. & Lutius fœdiſſimæ & corruptiſſimæ pueritiæ. Aliis: ut parmẽſiũ pueris & puellis quos ſtuprauerat. Oblita: fœdata & coingnata ab oblino. Hui9 coloniæ Parmæ. Callidus: ironice. Recordamini: nunciatum fuerat & ſi falſo: quod mox dicetur: uictoriam aſſecutũ Antonium: & infeſto agmine ad urbem uenire. magnus timor & ingens in urbe fuerat trepidatio. Diſſipatis: diuulgatis Larem familiarem: cuiuſq; priuatæ domus deum præſidem. Grauius: q̃ hoſtis. Tribus ducib9: Pãſæ: Octauio: Decimo. Ab eo: Seruilio. Appellaret ſenatus: qua ſi dicat appellaret. Adimemus minime. Q uanto: audita Pãſæ & Octauii uictoria gratulabundus populus domum cucurrit Ciceronis: & in capitolium quaſi uictorem & ouãtem comitatus eſt. Tu igit de te. ſ. hæc ais gloriabundus: ac ſi diceret: turpe eſt. Et quidem inuitus. ſ. dico inquit Cicero. Iniuriæ dolor: quæ nã fuerit mox declarat. Nonne ſatis eſt: ſufficiebat non referri mihi ab ignaris uirtutis gratiam: eſt enim hæc iniuria eaq; non parua: ſed addita eſt multo maxima ꝙ finxerũt aliqui me conſularibus inſignib9 arreptis ad accipiendum imperium deſcẽſurum: hoc diluit Cicero. Aliquem ne imperatorem habituri erimus: ſic dicebãt q hos ſmones diſſipabãt.

habituri crimus crimen inuidia quæreť ?Credo hoc ĩ gladiato
rẽ:aut latronẽ:aut Catilinã eẽ cõſultũ:nõ ĩ eũ q ne qd tale ĩ.R.
P.fieri poſſit:effecerit?an ut ego q Catiliuã hæc moliẽtẽ ſuſtu
leri:uerterim:afflixeri:ipẽ extiteri repẽte Catilina? qb⁹ auſpi/
ciis iſtos falces Augur acciperẽ?q̃tenus haberẽ?cui tarderem
q̃q̃ opinor:nec fuiſſe tã ſceleratũ q hoc fingeret:tã furioſum q
crederet. Vñ igiť iſta ſuſpicio:uel poti⁹ iſte ſermo?cũ ut ſci/
tis hoc triduo uel q̃triduo triſtis a Mutina fama manere:inflari
lætitia atq; iſolẽtia ipii Ciues unũ ſe ĩ locũ ad illã Curiã uirib⁹
poti⁹ ſuis q̃.R.P.infelicẽ cõgregabãt.Ibi cũ cõſiliũ inirẽt đ cæ
de nr̃a:partirẽturq; iter ſe q capitoliũ:q hoſtia:q Vrbis portaſ
occuparẽt,ad me cõcurſũ futurꝝ Ciuatatis putabãt.Quod ut
iuidia mea fieret:& cũ uitæ ẽt piculo:famã iſtã falciũ diſcipaue
runt:falces ipſi ad me delaturi fuerũt.Quod cũ eẽt q̃i mea uo
luntate factũ:tũ ipet⁹ cõductorꝝ hoium q̃ſi in Tyrãnũ para/
bať:ex quo cædes eẽt ueſtrꝝ oium cõſecuta·Quæ res patefecit
P.C.ſed ſuo tpe ut toti⁹ hui⁹ ſceleris fons aperieť.Itaq; Apu/
leius Tr.pl.meorꝝ oium cõſiliorꝝ periculorũq; iã inde a cõſula/
tu meo teſtis cõſci⁹ & adiutor dolorẽ ferre nõ potuit.Doloris
mei cõtionẽ habuit maximã.P.R.unũ atq; idẽ ſentiente.In q̃
cõtione cũ me ꝑ ſũma cõiunctione & familiaritate liberare ſu/
ſpitione faſciũ uellet:una nocte cuncta cõtio declarauit:nihil
eẽ a me unq̃ de.R.P.niſi optime cogitatũ.Poſt hanc habitã cõ
tionẽ duab⁹ trib⁹ ue horis optatiſſimi nuntii & litteræ uenerũt
ut idẽ dies nõ mõ me iniqſſima inuidia liberaret:ſed ctiam cele
berrima.P.R.gratulatione auxerit.Hæc iterpoſui.P.C.nõ tã
ut pro me dixerim:male.n.mecũ agereť:ſi parꝝ uobis eſſem ſi/
ne defenſione purgatus:q̃ ut quoſdã nimis ieiuno aĩo & augu
ſto monerẽ:id qđ ego ſemp feciſſem:uti excellentiũ Ciuiũ uir
tutẽ imitatione dignã nõ inuidia putarent:magnus ẽ in.R.P.
campus:ut ſapiẽter dicere ſolebat Craſſus.Multis apertus cur
ſus ad laudem.Vtinã quidem illi principes uiuerent:qui me
poſt meum conſulatum:Cũ iis ipſe cederem:principem non ĩ
uiti uidebant.Hoc uero tempore in tanta inopia conſtantium
& fortium conſulariũ:Quo me dolore affici creditis cum alioſ
male ſentire:alios nihil omnino curare uideam?alios parũ con
ſtanter in ſuſcepta cauſa permanere?ſententiamq; ſuam non ꝑ
pter utilitatem.R.P.ſed conſpecto timore moderari?Quod
ſiquis de contentione principatus laborat:quæ nulla eſſe debet
ſtultiſſime facit:ſi uitiis cum uirtute contendit.Vt enim curſu
curſus:Sic in uiris fortibus uirtus uirtute ſuperatur.Tu ſi ego
de Ro.Po.optime ſentiam:ut me uincas:ipſe peſſime ſenties?
aut ſi ad me bonorum concurſum fieri uidebis:ad te impro/
bos inuitabis?Nollem primum.R.P.cauſa:deinde etiam di/
gnitatis tuæ:ſed ſi principatus ageretur:quem nunquam

Crimẽ ĩ inuidia quæreť quæ
ret ne Cicero hoc crimẽ & ſce
lus cũ ĩuidia & odio omnium
ut Imperator deſcẽdat. Cre
do hoc:nunc Cicero. Con·
ſultum:quæſitum & rogatum
num facturus ſe eſſet impera-
torem Catilina. In eum Ci
ceronem. Quatenus:qua ra
tione & quouſq;. Hoſtia in
greſſus. Inuidia mea:ut odiũ
in me concirent. Fõs:origo.
Apuleius:de quo ſupra di-
ctum. Male ageretur:male
mihi eſſet. Ieiuno:uacuo &
iccirco detrahendi cupido &
mordendi cauſa:ut ii faciunt q
ieiuni ſunt. Craſſus ille ora-
tor:de quo apud Ciceronem
de oratore. Illi principes:Ca
to:Bibulus:Pompeius. Ma-
le ſentire:de repu. Moderari:
ut multi Antonium timentes
faciebant. Principatus:ut pri
mus ſit. Tu:quicũq; es:qui
ſplendori meo inuides.

expetiui: qd tãdem mihi eẽt optati⁹? Ego.n.malis ſententiis uĩci nõ poſſum: bõis forſitan poſſim.& libenter hærere nũc hæc P.R.uidere: aĩaduertere: iudicare: qdam moleſte ferunt: poterat ne fieri ut nõ pinde homines quoq; ut qſq; mereretur iudicarent? Vt.nde uniuerſo Senatu.P.R.ueriſſime iudicat nullis.R.P.tẽporibus hunc ordinẽ firmiorẽ.aut fortiorẽ fuiſſe: ſic de uno quoq; nrm & maxime q hoc loco ſnĩas dicim⁹: ſciſcitã tur oẽs: auẽt audire qd' qſq; ſenſerit. Ita de uno quoq; ut queq̃ meritum arbitrant': exiſtimãt: Memoria tenẽt: me ante diem. xiiii.Kl.Iañ.pricipẽ reuocãdæ libertatis fuiſſe: me ex Kal.Iañ. ad hanc horã uigilaſſe.R.P.meã domum: meaſq; aureſ dies et noctes oĩum præceptis mõitiſq; patuiſſe: meis litteris: meis nũtiis: meiſq; cohortationib⁹ oẽs q ubiq; eſſent: ad patriæ præſidium excitatos meis ſententiis a Kal.Iañ.nunq̃ legatos ad Antoniũ: ſemp illũ hoſtẽ: ſemp hoc bellũ ut ego qui oĩ tpe ueræ pacis auctor fuiſſem: huic eſſẽ nomini peſtiferæ pacis inimic⁹.iidẽ Vẽtidiũ cũ aliis Tr.pl.uoluiſſe Vnũ eẽ ſẽper hoſtẽ. In has ſnĩas meas ſi Conſſ.deſignati diſceſſionẽ facere uoluiſſent: oĩbus iſtis lat onibus auctoritate ipſa Senatuſ iam pridẽ de mãibus arma cecidiſſent. Sed qd' tũ nõ licuit.P.C.id hoc tẽpore ñ ſolum licet: uerum & neceſſe ẽ: eos q re ſunt hoſtes: uerbis notari: ſẽtẽtiis noſtris hoſtes iudicari. Antea cũ hoſtem aut bellũ noĩaſſem ſemel & ſæpius: ſnĩam meã de numero ſentẽtiarũ ſuſtulerũt: qd' i hac cã iã fieri ñ põt. Ex lrĩs.n.C.Pãſæ.A.Hirtii Cõſulũ.C.Cæſaris Propr.de honore diis imortalibus habendo: ſentẽtias diximus: ſupplicatõem mõ q decreuit: idem imprudẽs hoſtes iudicauit. Nũq̃.n.i ciuili bello ſupplicatio d'creta ẽ: decretã dico: ne uictoris quidẽ lrĩs poſtulata eſt. Ciuile bellum Cõſ. Sylla geſſit: legionibus i Vrbem adductis: quos uoluit expulit: quos potuit: occidit: ſupplicatõis mentio nulla. Graue bellũ Octauii iſecutũ eſt. Supplicatio nulla uictoriæ. Cinnæ uictoriam imperator ultus eſt Sylla: nulla ſupplicatio decreta a Senatu. Ad te ipſum.P.Seruiliũ miſit ullas Collega lrãs de illa calamitoſa pugna pharſaliæ? nũ te de ſupplicatione uoluit referre? ꝑfecto noluit. At miſit poſtea de Alexãdria: de Pharnace. Pharſaliæ uero pugæ ne triumphũ qdẽ egit. Eos.n. Ciues pugna illa ſuſtulerat: qb⁹ nõ mõ uictorib⁹: ſed ẽt uiuis & icolumis & florẽs Ciuitas eẽ poſſet. Q d' idẽ cõtigerat ſupiorib⁹ bellis ciuilib⁹: nã mihi Cõſuli ſupplicatio nullis armis ſũptis non ob cædem hoſtium: ſed ob conſeruationem Ciuium nouo & inaudito genere decreta eſt. Q uamobrem aut ſupplicatio ob conſeruationem.R.P.pulcherrime poſtulantibus noſtris Imperatoribus publice deneganda eſt: quod præter Gabinium contigit nemini; aut ſupplicatio eſt decernenda; hoſtes iudico: cum uictores appello Imperatores.

Q uod mihi eſſet optati⁹. q̃ tecum de principatu cõtenderẽ Fuſiũ certe aut Piſonẽ ſignificat. Hæc: me talem eſſe.

Poterat nunc fieri: minime fieri poterat. Ad Antoniũ mitti uoluiſſe. Iidem: ſcilicet memoria tenent: me unum uoluiſſe: ſemper Ventidiũ cũ aliis trib.ple.q ad Antonium ſe cõtulerunt: hoſtem eẽ. Conſſ. deſignati: Pãſa & Hircius.

Diſceſſionem: ſenatus cõſultum p diſceſſionem: cum oẽs aſſentirentur Ciceroni. Suſtulerunt: q ciues hoſtes appellarem. Imprudens: incautus & minus aduertẽs. Octauii: qui Cinnã expulit. Collega: ſcripſit ne ad te amicum & collegam Iulius ut de ſupplicatione ei decernẽda referẽs i ſenatu. De Alexandria: de uictoria Alexãdrina & Pharnace magni Mithridatis filio deuicto: quẽ intra quitũ q̃ aſfuerat diem: quatuor quibus i cõſpectũ uenerat profligauit horis: quã uictoriæ celeritatẽ ad Amantium familiarẽ trib⁹ ſcripſit uerbis. ueni: uidi: uici. Ne triũphũ qdẽ egit: triumphare p uictoria ciuilis belli romãis legibus nõ licebat: Et Lucan⁹ ait: bella geri placuit nullos habitura triũphos. Supioribus Syllæ Marii: Octauii Cinne

Præter Gabinium: is ẽ Gabinius qui cõſul cũ Piſone Ciceroni fuit iſeſtiſſimus: quo tẽpore i exilium truſuſ ẽ: Syriã p cõſul tenuit: ob res cõtra parthos geſtas ſupplicationes poſtulauit: negatæ ſunt: Cicerõe in primis id agẽte ne decernerentur. Hoſtes: q uicti ſunt.

Ampliſſimi:conſulatus. Al
terū:īperator:quo nomine nō
appellabat̄ qſpiam:niſi cū ho
ſtibus conflixiſſet:& iuſtam ui
ctoriā adeptus eſſet:& ab exer
citu qdē hoc nomine honora-
ri ſolebant. Reipu.uitā re-
ſeruauit :ſe morti ſubduxit: ut
diutius reipu.uiueret:ſagitta p
cuſſus eſt : duobus uulneribus
acceptis:qbus qoſtea periit.

Alterū fecit:ut uictoria ſatiſ
faceret. Alterius:ut morte ſatiſ
facere. Illa:Quartam ſigni
ficat:& eſt ſenſus & Quarta le
gio & Martia ac ſeptima ex ue
teranis militibus cōſtans quæ
beneficia Iulii ſeruauerūt:cha
rū ſibi eſſe ſenatus.P.q.R.no
men docuerunt:cū ſic fortiter
& ſtrenue pro ſenatu & .P.R.
pugnauerunt: Hoc prælio:
mutinenſi :Cæſaris beneficia
ſeruaſſent rata eſſe uoluiſſent:
quæ Cæſar Iulius tradiderat
& conſtituerat. Aquilam.ſi
gniferi manu raptam.cū cūcta
retur ille. Huic Ioui:capitolio

Dux latronum:Antonius.

Imperium:faſces & exerci-
tum:ac propræroris nomen.

Trium:Panſæ:Hircii:Cæ-
ſaris. Reſtat:ut præmia pro-
miſſa reddamus uictorib⁹:nā
mortuis iā pſoluenda ſſt pmia.

Quo modo enim potius Pāſam appellem:etſi habet honoris
nomen ampliſſimi: quo Hircium: Eſt.n.ille qdem Conſ. ſed
alterū nomē beneficii ē.P.R.alterū uirtutis atq; uictoriæ.quid
Cæſarē deoꝝ beneficio.R.P.procreatum:dubitē ne appellare
Imp: qui primus Antonii immane & fœdā crudelitatē nō ſolū
a iugulis noſtris:ſed etiā a mēbris & uiſceribus auertit. Vnius
autem diei quot & quantæ uirtutes dii īmortales fuerunt: Prin
ceps enī oīum Pāſa prælii faciēdi & cū Antonio cōfligēdi fuit:
dignus Impator legiōe Martia:digna legio Imperatore: cuius
ſi accerrimū impetū cohibere Pāſa potuiſſet:uno prælio cōfe-
cta res eēt.Sed cū libertatis auida legio effrenatius in aciē ho-
ſtium irrupiſſet:ipſeq; ī primis Pāſa pugnaret:duobus piculo
ſis uulnerib⁹ accepti ſublat⁹ e ꝓlio Rei.p.uitā reſeruauit.Ego
uero hunc nō ſolum īpatorē ſed & clariſſimū impatorē iudico
q cū aut morte:aut uictoria ſe ſatiſfactuꝝ Rei pu.ſpopōdiſſet
alteꝝ fecit.Alterius dii immortales omē auertāt.Quid dicam
de Hircio: q re audita e caſtris duas legiones eduxit incredibi
li ſtudio atq; uirtute: Quare iā illa quæ relicto Antonio ſe oli
cum Martia legiōe cōiūxit:& ſeptia;quæ cōſtituta ex uetera-
nis:docuit hoc ꝓlio militib⁹ his q Cæſaris beneficia ſeruaſſent
Senatus.P.q;.R.caꝝ nomen eſſe.In his uigiti cohortibus nul
lo eqtatu Hircius ipſe aqlam quartæ legiōis cum inferret : qa
nullius pulchriorē ſpeciem Impatoris accepim⁹ : cum tribus
Antonii legiōibus eqtatuq; cōflixit:hoſteſq; nefarios huic ioui
maximo cæteriſq; deoꝝ immortaliū tēplis Vrbis rectis liberta
ti.P.R.noſtræ uitæ ſāguiniq; īminētes ꝓſtrauit: fudit: occidit
ut cū admodum paucis nocte tectuſ metu ꝑterritus princepſ
latronum:duxq; fugerit.O ſolem ipſum beatiſſimum q ante
q̄ ſe abderet ſtratis cadaueribus parricidaꝝ cum paucis fugiē-
tem uidit Antonium.An uero quiſq̄ dubitabit appellare Cæſa
rē īpatorem: Aetas eius certe ab hac ſententia neminem deter-
rebit qn̄ qdem uirtute ſupauit ætatē.Ac mihi ſemp eo maiora
beneficia Cæſaris uiſa ſunt:quominus erāt ab ætate illa poſtu
lādi:cui cum īpium dabamus:eodem tēpe & ſpē eius nominis
deferebamus:quod cum ē conſecutus auctoritatem noſtri de-
creti rebus geſtis ſuis cōprobauit.Hic ergo adoleſcēs maximi
animi:ut ueriſſime ſcribit Hirciuſ:caſtra multaꝝ legionū pau
cis cohortib⁹tutat⁹ē:ſecundumq; ꝓlium fecit.Ita trium īpato
rum.P.R.uirtute conſilio fœlicitate uno die locis plurib⁹.R.
.P.eſt conſeruata.Decerno igit̄ eoꝝ trium nominum.L.dieꝝ
ſupplicatōneſ:quas ut honorificētiſſimis ueris ipſe conſeq po
tero.complectar ipſa ſentētia.Eſt autem fidei pietatiſq; nr̄æ de
clarar̄ fortiſſimis militib⁹ q̄ memores ſimus:q̄q; grati.Quam
obrem ꝓmiſſa nr̄a atq; ea quæ legiōibus bello confecto tribu-
turos nos ſpopondim⁹;hodierno.S.C.renouāda.cēſeo.Equū

ē.n. militū taliū ꝑferri honorē cōiūgi. Atq; ūtinā. P.C. Ciuib9 oib9 ſoluere nobis p̄mia liceret: q̄q̄ ea q̄ nos ꝓmiſim9 ſtudioſe cumulata reddem9. Sed id qdē reſtat ut ſpo uictorib9 qb9 Senat9 fides p̄ſtat': quē qa difficillimo. R.P. tpe ſecuti ſūt: eos nū q̄ oportebit cōſilii ſui pœnitere. ſed facile ē bñ ager: cū his ēt a quibus tacentibus flagitari uidemur. Illud admirabilius & ma ius: maximeq; propriū Senatus ſapientis ē: gratiarum uirtutē memoria proſequi: qui ꝓ p̄ria uitam ꝓfuderūt: quorū de hono re utinam mihi plu: a ī mentē uenirent: duo certe non preteri bo quæ maxime occurrūt: quorū alterū ptinet ad uiroꝝ fortiſſimoꝝ gloriā Sempiternam. Alterū ad leniēdum mœrorem & luctū ꝓximoꝝ. Placet igitur. P.C. legiōis Martiæ militibus: et eis q una pugnantes occiderunt: monumentū fieri q̄ ampliſſimum. Magna atq; īcredilia ſunt ī Rem. p. huius merita legionis. Hæc ſe prima latrocinio abrupit Antonii. Hæc tenuit Albam: hæc ſe ad Cæſarē cōtulit. Hāc imitata quarta legio parē uirtutis gloriā cōſecuta ē. Quarta uictrix deſiderat neminem: ex Martia nōnulli in ipſa uictoria cōciderūt. O fortūata mors quæ naturæ debita ꝓ patria eſt potiſſimū reddita. Hos uero p̄riæ natos iudico: quoꝝ etiā nomen a Marte eſt: ut idem deus Vrbem hāc gētibus: uos huic Vrbi genuiſſe uideatur. In fuga: fœda mors: ī uictoria glorioſa. Etenī mars ipſe ex acie for tiſſimum quēq; pignerari ſolet. Illi igitur impii quos cecidiſtiſ etiam ad inferos pœnas parricidii luent. Vos uero qui extremum ſpiritum in uictoria effudiſtis: piorum eſtis ſedem & locum cōſecuti. breuis autem uobis uita data ē: at memoria be ne reditæ uitæ ſempiterna: quæ ſi non eſſet longior q̄ hæc uita qs eſſet tā amēs qui maximis laboribus & periculis ad ſummā laudem gloriamq; cōtenderet: Actum igit' p̄clar uobiſcū for tiſſimi dum uixiſtis. Nunc uero ſanctiſſimi milites: ꝙ ueſtra uirtus nec obliuione eorum q̄ ſunt: nec reticentia poſterioꝝ in ſepulta eſſe poterit. Cum uobis īmortale monumentum ſuis pene manibus Senatus. P. q;. R. extruxerit multi ſæpe exercitus Punicis Gallicis italicis bellis clari & magni fuerūt. nec tamen ullis tale genus honoris tributum eſt: atq; utinam maio ra poſſemus: quandoquidem a uobis maxima accepim9. Vos ab Vrbe furentem Antonium auertiſtis. Vos redir molientē repuliſtis. Erit igit' extructa moles ope magnifico: īciſæq; litteræ diuinæ uirtutis teſtes ſempiternæ: nunq̄ q; de uobis eoꝝ aut q uidebūt urm mōumētū aut audiēt: gratiſſim9 ſermo cōticeſcet. Ita ꝑ mortali cōditōe uitæ īmortalitatē eſtis cōſecuti. Sed quoniā. P.C. gloriæ mun9 optis & fortiſſ. ciuib9 mōumēti honor ꝑſoluit': Cōſulemur eoꝝ ꝓxios: qb9 optia ē hæc qdē ↄſolatio. Parentibus ꝙ tanta. R.P. præſidia genuerunt. Liberis ꝙ hēbūt domeſtica exempla uirtutis. Coniugibus ꝙ his uiris

A qbus tacentib9: tritū ē ꝓuerbiū: Satis flagitare q bene ſeruit & tacer. Memoria ꝓſeq: ut memorē gratūq; ſe oſtēdat. Monumentū Polyādrium hoc ē tumultum multoꝝ ruituti extructū. Quæ uero de bita: oīno enī lege naturæ moriēdū fuit. Ex acie pignerari: ueluti pignus accipere & ad ſeſe rapere: ac pro pignor quo dam fortitudinis tenere. Piorū: in cāpis eliſiis ubi habitant animæ beatorū de qbus plura Virgilius lib. vi. Redditæ: quia accipimus a deo hāc uitā cū repoſcat reddituri: unde & defungi uita dicuntur hoc ē ui tæ officio nobis a deo attributo. Hæc: quā in terris & ī cor porib9 uiuim9: & una cū mor te extingueretur.

Quod ipſum:inhumatum & deſertum eſſe. Ara uirtutis:ueluti ara quædam uirtutiſ quã omnes intuentes ueneren tur: Ita cẽſeo:ordo eſt ita cẽſeo ob eas res ſenatum exiſtiare:& iudicare & reliqua:cũ.C. Panſa conſul:Imperator:initium &c̃. Occiſione occiderit nullo ſuperſtite:freques apud Liuium Sermo:occiſio poteſt eſſe unius aut paucorũ:occido generalis eſt: Deſyderauerit: amiſerit:perdita deſyderamus unde deſyderati dicuntur mortui. Prætor urbanus:qui ab ſentibus conſulibus maximus in urbe erat magiſtratus: Ad omnia puluinaria:ad omnia deorũ templa & ſimulachra. Re:effectu.

FINIS.

carebũt:quos laudare q̃ lugere præſtabit. Fratribus q̧ in ſe:ut corporũ:ſic uirtutũ ſimilitudinem eẽ confident. Atq̧ utinã his oĩbus abſtergere fletũ ſentẽtiis noſtris cõſultiſq̧ poſſem9: uel aliqua talis his adhiberi publice poſſet orõ:q̃ deponerent mœrorem atq̧ luctum:gauderentq̧ potius cum multa & uaria impenderẽt hoĩnibus genera mortis:id genus qđ eſt pulcherrimum obtigiſſe:eoſq̧ nec ĩhumatos eſſe:nec deſertos. Quod tamen ipſum ꝑ patria nõ miſerandum putatur: nec diſperſis buſtis humili ſepultura creatos:Sed cõtectos publicis operibus atq̧ muneribus:eaq̧ extructõe quæ ſit ad memoriam æternitatis ara uirtutis. Quamobrem id quidẽ maximũ ſolatium erit propiquoꝝ eodem mõumẽto declarari & uirtutem ſuorũ & ætatem & Senatus fidem & crudeliſſimi memoriã belli: in quo niſi tanta militum uirtus extitiſſet:parricidio. M. Antonii nomẽ. P.R. occidiſſet. Atq̧ etiam cẽſeo. P.C. quæ præmia militibus ꝓmiſimus nos. R.P. recuperata tributuros ea uiuis uictoribuſq̧ cumulate:cum tempus uenerit perſoluenda. Qui autẽ ex his quibus illa promiſſa ſunt:pro patria occiderũt: eorum parentibus liberis coniugibus fratribus tribuenda cenſeo Sed ut aliquãdo ſnĩa cõplectar:ita cenſeo. Cum. C. Pãſa Cõſ. Imp. initium cum hoſtib9 cõfligendi fecerit:quo prælio legio Martia admirabili ĩcrediliq̧ uirtute libertatem. P.R. defenderit:Quod idem legiões tyronũ fecerint. Ipſeq̧. C. Panſa Cõſ. Imp. cum inter media hoſtium tela uerſaretur:uulnera acceperit:Cũq̧. A. Hircius Conſ. Imp. prælio audito & cognito fortiſſimo præſtãtiſſimoq̧ animo exercitum caſtris eduxerit: imperũq̧ ĩ. M. Antonium exercitumq̧ eius fecerit eiuſq̧ copias occiſione occiderit:ſuo exercitu ita ĩcolumi ut ne unum quidẽ militem deſiderauerit. Cũq̧. C. Cæſar Imp. cõſilio diligẽtiaq̧ ſua caſtra fœliciter defẽderit:copiaſq̧ hoſtium quæ ad caſtra acceſſerant ꝓfligarit:occiderit:ob eas res Senatum exiſtimare & iudicare eorum trium Imperatorũ uirtute ĩpio cõſilio grauitate cõſtantia magnitudine animi fœlicitate. P.R. fœdiſſima crudeliſſimaq̧ ſeruitute liberatum. Cumq̧ Rẽ.P. Vrbẽ:tẽpla deorũ ĩmortaliũ bõa fortunaſq̧ oĩum liberoſque cõſeruarint dimicatõe & periculo uitæ ſuæ:ut ob eas res bene fortiter fœliciterq̧ geſtas. C. Pãſa. A. Hircius cõſ. Imp. alter amboue:aut ſi aberit. M. Cornutus Pr. Vr. ſupplicationes per dies. L. ad omnia puluinaria cõſtituat. Cũque uirtus legionum digna clariſſimis ĩpatoribus extiterit:Senatũ quæ ſit antea pollicitus legionibuſ:exercitibuſque noſtriſ ea ſũmo ſtudio. Re. P. recuperata re ſolutuꝝ. Cũque legio Martia prĩceps cũ hoſtibus conflixerit:atque ita cum maior numero hoſtiũ cõtẽderit:Cũ plurimos cederent:cœperit nõnullos:cũque ſine ulla neceſſitate pro pria uitam profuderit:Cumque ſimili uirtute reliquarum

legionum milites pro ſalute & libertate.P.R.mortem oppetiuerint: Senatui placere ut.C.Panſa.A.Hircius Conſ.imp.alter ambo ue ſi iis uideatur: iis qui ſanguinem pro uita libertate fortuniſq;.P.R.pro Vrbe templiſq; deorum immortalium profudiſſent: monumentum q̃ ampliſſimum locandum faciendumq;. Vrbem ad eam rē pecuniam dare: contribuere: ſoluere iubeant: ut extet ad memoriam poſteritatis ſempiternam: ad ſcelus crudeliſſimorum hoſtium: militumq; diuinam uirtutem. Vtq; quæ præmia Senatus militibus ante conſtituit: ea ſoluantur: eorum qui hoc bello ꝑ patria occiderunt: parentibus liberis coniugibus fratribus. Eaq; fratribus tribuantur: quæ militibus ipſis tribui oportere t: ſi illi uiciſſent: qui morte uicerunt.

MARCI·T.C.Philippicæ Frāciſci Māturatii enarratōes ī Philippicas. FINIS.
Impreſſarum Venetiis ꝑ Ioannē de Tridino maxima cū diligētia .M.cccc.lxxxxiiii. die.xxii. Martii.

Regiſtrum huius operis.

a			l
Prima alba	ſub quo	buſq; deſcrip.	recuſanti
Quantum	laudat hanc	h	nio. Equitatum
patres	e	cupientem: &	Qui quieſcunt
b	res præclare	Refellendi	m
dictis: quia	ſe dicit	multa de	mam redegerā
lius &	heu q̃	i	omnium
An eo quod	f	Quæ pax	na uoluiſſe
c	bus aut	gientem uel	n
Lucullis	neq; cuiq̃	cūſcriptione	turum ꝑelag;
Sunt item	nominis	k	Audiuerat
go refertur	g	memoria	Antonii libenter
d	Ioue tonāte	dit. Tenet	
quod in Cæ.	ait Romāos	Poſt Panſæ	